

Sveto pismo kralja Jakoba

SloKJV

Psalmi in Nova zaveza

študijska izdaja

Škofja Loka, 2023

Naslov izvirnika: Holy Bible King James Version

Prevod: Marjan Šavli in Barbara Hojkar Šavli

Priprava besedila: Marjan Šavli, marjan.savli@gmail.com

Fotografiya na naslovnici: arhiv družine Šavli

Založnik: Marjan Šavli in Barbara Hojkar Šavli, Mestni trg 11, Škofja Loka

CIP -

BREZPLAČEN IZVOD – NI ZA PRODAJO

Knjiga je objavljena na spletni strani:

- <https://github.com/msavli/SloKJV>

Predgovor

Projekt prevoda **Sveto pismo kralja Jakoba** v slovenski jezik je potekal od maja 2010 do maja 2022. Prevedenih je 66 knjig. Sedaj poteka lektoriranje in odprava napak.

Prevedene knjige: Geneza, Eksodus, Levitik, Numeri, Devteronomij, Jozue, Sodniki, Ruta, 1 Samuel, 2 Samuel, 1 Kralji, 2 Kralji, 1 Kroniška, 2 Kroniška, Ezra, Nehemija, Estera, Job, Psalmi, Pregovori, Pridigar, Visoka pesem, Izaija, Jeremija, Žalostinke, Ezekiel, Daniel, Ozej, Joel, Amos, Abdija, Jona, Mihej, Nahum, Habakuk, Sofonija, Agej, Zaharija, Malahija in celotna Nova Zaveza.

Pred vami je študijska verzija z opombami in referencami.

Posebnosti prevoda:

- dodane opombe in reference; KJV 1611,
- dodane približne letnice dogodkov; KJV Oxford 1769,
- »*nagnjene*« besede so dodane izvirnem KJV besedilu,
- »^a« opombe KJV 1611 in opombe prevajalca,
- »_b« sklici na druge dela besedila,
- »[]« dodala prevajalca, ni v originalu,
- »§« razlika besedila SloKJV in ostalih slovenskih prevodov.

Kazalo

Evangelij po Sv. Mateju.....	Matej	Mt.....	1
Evangelij po Svetem Marku.....	Marko	Mr.....	25
Evangelij po Sv. Luku.....	Luka	Lk.....	40
Evangelij po Sv. Janezu.....	Janez	Jn.....	65
Apostolska dela.....	Apostolska dela	Apd.....	83
Poslanica apostola Pavla Rimljanom.....	Rimljanom	Rim.....	106
Prva poslanica apostola Pavla Korinčanom.....	1 Korinčanom	1Ko.....	116
Druga poslanica apostola Pavla Korinčanom.....	2 Korinčanom	2Ko.....	125
Poslanica apostola Pavla Galačanom.....	Galačanom	Gal.....	131
Poslanica apostola Pavla Efežanom.....	Efežanom	Ef.....	134
Poslanica apostola Pavla Filipljanom.....	Filipljanom	Flp.....	137
Poslanica apostola Pavla Kološanom.....	Kološanom	Kol.....	139
Prva poslanica apostola Pavla Tesaloničanom.....	1 Tesaloničanom	1Te.....	141
Druga poslanica apostola Pavla Tesaloničanom.....	2 Tesaloničanom	2Te.....	143
Prva poslanica apostola Pavla Timóteju.....	1 Timóteju	1Ti.....	145
Druga poslanica apostola Pavla Timóteju.....	2 Timóteju	2Ti.....	147
Poslanica apostola Pavla Titu.....	Titu	Tit.....	149
Poslanica apostola Pavla Filemonu.....	Filemonu	Fil.....	150
Poslanica apostola Pavla Hebrejcem.....	Hebrejcem	Heb.....	151
Spološno Jakobovo pismo.....	Jakob	Jak.....	158
Prva splošna Petrova poslanica.....	1 Peter	1Pt.....	160
Druga splošna Petrova poslanica.....	2 Peter	2Pt.....	163
Prva splošna Janezova poslanica.....	1 Janez	1Jn.....	165
Druga Janezova poslanica.....	2 Janez	2Jn.....	167
Tretja Janezova poslanica.....	3 Janez	3Jn.....	168
Judova splošna poslanica.....	Juda	Jud.....	168
Božansko razodetje Sv. Janeza.....	Razodetje	Raz.....	169

NOVA ZAVEZA

Evangelij po Sv. Mateju

1 Knjiga^a rodu Jezusa Kristusa, Davidovega sina, Abrahamovega sina. ² Abraham^b je zaplodil Izaka, in Izak^c je zaplodil Jakoba in Jakob^d je zaplodil Juda in njegove brate, ³ in Juda^e je s Tamaro zaplodil Pereca in Zeraha, in Perec^f je zaplodil Hécrona in Hecrón je zaplodil Rama, ⁴ in Ram je zaplodil Aminadába, in Aminadáb je zaplodil Nahšóna, in Nahšón je zaplodil Salmóna, ⁵ in Salmón je z Rahábo zaplodil Boaza, in Boaz je z Ruto zaplodil Obéda, in Obéd je zaplodil Jeseja, ⁶ in Jesej^g je zaplodil Davida, kralja, in kralj David^h je zaplodil Salomona z njo, *ki je bila žena Urijájeva*, ⁷ in Salomonⁱ je zaplodil Roboáma, in Roboám je zaplodil Abíja, in Abíja je zaplodil Asá, ⁸ in Asá je zaplodil Józafata, in Józafat je zaplodil Joráma, in Jorám je zaplodil Uzíja, ⁹ in Uzíja je zaplodil Jotáma, in Jotám je zaplodil Aháza, in Aház je zaplodil Ezekija, ¹⁰ § in Ezekija; je zaplodil Manáseja, in Manáse je zaplodil Amóna, in Amón je zaplodil Jošija, ¹¹ in Jošija^c je zaplodil Jojahína in njegove brate, približno ob času, ko so bili odpeljani v Babilon, ¹² in potem, ko so bili pripeljani v Babilon, je Jojahínek^k zaplodil Šaltiéla, in Šaltiel je zaplodil Zerubábelá, ¹³ in Zerubábel je zaplodil Abihúda, in Abihúd je zaplodil Eljakíma, in Eljakím je zaplodil Azórja, ¹⁴ in Azór je zaplodil Cadóka, in Cadók je zaplodil Ahíma, in Ahím je zaplodil Eliúda, ¹⁵ in Eliúd je zaplodil Eleazarja, in Eleazar je zaplodil Matána, in Matán je zaplodil Jakoba, ¹⁶ in Jakob je zaplodil Jožefa, Marijinega soproga, iz katere je bil rojen Jezus, ki je bil imenovan Kristus. ¹⁷ Vseh rodov torej, od Abrahama do Davida, je štirinajst rodov, in od Davida do preselitve v Babilon je štirinajst rodov, in od preselitve v Babilon do Kristusa je štirinajst rodov.

¹⁸ Rojstvo Jezusa Kristusa je bilo torej na ta način: ravno ko je bila njegova mati Marija zaročena z Jožefom, preden sta prišla skupaj, je bila najdena z otrokom od Svetega Duha. ¹⁹ TAKRAT je njen soprog Jožef, ki je bil pravičen človek in ne voljan narediti jo za javen zgled, razmišljjal, da jo na skrivaj odslovi. ²⁰ Toda medtem ko je premišljeval o teh stvareh, glej, se mu je v sanjah prikazal Gospodov angel, rekoč: »Jožef, Davidov

sin, ne boj se vzeti k sebi svoje žene Marije, kajti to, kar je spočeto^d v njej, je od Svetega Duha. ²¹ In rodila bo sinam in njegovo ime boš imenoval JEZUS,^e kajti svoje ljudi bo rešil pred njihovimi grehi. ²² Vse to je bilo torej storjeno, da bi se lahko izpolnilo, kar je Gospod govoril po preroku, rekoč: ²³ »Glej, devica bo z otrokom in rodila bo sina in njegovo ime bodo^f imenovali Emanuel, kar je prevedeno: »Bog z nami.« « ²⁴ Tedaj je Jožef, dvignjen iz spanja, storil kakor mu je Gospodov angel zaukazal in svojo ženo vzel k sebi ²⁵ § in ni je spoznal, dokler ni rodila svojega prvorojenega sina in njegovo ime je imenoval JEZUS.

2 Ko^g je bil torej Jezuso rojen v Betlehemu, v Judeji, v dnehu kralja Heroda, glej, so od vzhoda v Jeruzalem prišli modri možje, ² rekoč: »Kje je tisti judovski Kralj, ki je rojen? Kajti njegovo zvezdo smo videli na vzhodu in prišli smo, da ga obožujemo.« ³ Ko je kralj Herod slišal te besede, je bil zaskrbljen in z njim vse Jeruzalem. ⁴ In ko je zbral skupaj vse visoke duhovnike in pisarje izmed ljudstva, jih je povprašal, kje naj bi bil Kristus rojen. ⁵ Rekli so mu: »V judejskem Betlehemu, kajti tako je napisano po preroku: ⁶ p »In ti Betlehem, vdeželi Judovi, nisi najmanjši med Judovimi principi, kajti iz tebe bo prišel Voditelj, ki bo vladal^h mojemu ljudstvu Izraelu.« ⁷ Tedaj je Herod, ko je na skrivenem poklical modre može, od njih marljivo poizvedel, kdaj se je zvezda prikazala. ⁸ In poslal jih je v Betlehem ter rekел: »Pojdite in marljivo iščite za mladim otrokom in ko ga boste našli, mi ponovno prinesite sporočilo, da lahko tudi jaz pride in ga obožujem.« ⁹ Ko so slišali kralja, so odšli. In glej, zvezda, ki so jo videli na vzhodu, je šla pred njimi, dokler ni prišla in obstala zgoraj, kjer je bil mladi otrok. ¹⁰ Ko so zagledali zvezdo, so se razveselili s silno veliko radostjo.

¹¹ In ko so prišli v hišo, so zagledali mladega otroka z Marijo, njegovo materjo in padli dol ter ga oboževali. In ko so odprli svoje zaklade, so mu izročiliⁱ darila: zlato in kadilo in miro. ¹² In od Boga v sanjah posvarjeni, da naj se ne bi vrnili k Herodu, so po drugi poti odšli v svojo lastno

^a 1:1: [Peto leto pred začetkom označevanja let z >leta Gospodovega.] ^b 1:2: [V imenih Jakobovih sinov je skrito sporočilo, ki se nanaša na Jezusa: »Poglej mojega sina, (Ruben) poslušaj ga (Simeon), se ga oklepaj (Lévi), slavi ga (Juda), sedi na moji desnici (Benjamín).«] ^c 1:11: Jošija...: nekateri berojo, Jošija je zaplodil Jojakíma in Jojakím je zaplodil Jojahína. ^d 1:20: spočeto: gr. zaplojeno. ^e 1:21: JEZUS: hebr. Odrešenik. ^f 1:23: bodo... ali, se bo imenovalo. ^g 2:1: [Četrto leto pred začetkom označevanja let z >leta Gospodovega.] ^h 2:6: vladal... ali, pasel mojo ljudstvo Izrael. ⁱ 2:11: izročili: ali, darovali.

^a 1:1: Lk 3:23 ^b 1:2: 1 Mz 21:3 ^c 1:2: 1 Mz 25:26 ^d 1:2: 1 Mz 29:35 ^e 1:3: 1 Mz 38:27 ^f 1:3: 1 Krn 2:5; Rut 4:18 ^g 1:6: 1 Sam 16:1; 1 Sam 17:12 ^h 1:6: 2 Sam 12:24 ⁱ 1:7: 1 Krn 3:10 ^j 1:10: 2 Kr 20:21; 1 Krn 3:13 ^k 1:12: 1 Krn 3:16-17 ^l 1:18: Lk 1:27 ^m 1:21: Lk 1:31 ⁿ 1:23: Iz 7:14 ^o 2:1: Lk 2:6 ^p 2:6: Mih 5:2; Jn 7:41

deželo.¹³ In ko so odšli, glej, se je Jožefu v sanjah prikazal Gospodov angel, rekoč: »Vstani in vzemi mladega otroka in njegovo mater ter beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne prinesem besede, kajti Herod bo mladega otroka iskal, da ga pokonča.«
¹⁴ Ko je vstal, je ponoči vzel mladega otroka in njegovo mater ter odšel v Egipt¹⁵ in tam je bil do Herodove smrti, da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno od Gospoda po preroku, rekoč: »Iz Egipta^a sem poklical svojega sina.«

¹⁶ Potem je bil Herod, ko je videl, da je bil zasmehovan od modrih mož, silno ogorčen in poslal ter usmrtil vse otroke, ki so bili v Betlehemu in v vseh teh krajih, od dveh let starosti in mlajše, glede na čas, ki ga je marljivo poizvedel od modrih mož.¹⁷ Tedaj je bilo izpolnjeno to, kar je bilo rečeno po preroku Jeremiju,^b rekoč: »¹⁸Tam v Rami je bilo slišati glas, objokovanje in jokanje ter veliko žalovanje. Rahela je jokala za svojimi otroci, pa ne bo potolažena, ker jih ni več.«

¹⁹Toda, ko je bil Herod mrtev, glej, se Gospodov angel prikaže Jožefu in sanjah v Egiptu,²⁰ rekoč: »Vstani in vzemi mladega otroka in njegovo mater ter pojdi v Izraelovo deželo, kajti tisti, ki so mlademu otroku stregli po življenju, so mrtvi.«
²¹In vstal je in vzel mladega otroka in njegovo mater ter prišel v Izraelovo deželo.²²Toda, ko je slišal, da je Arhelaj vladal v Judeji namesto svojega očeta Heroda, se je bal iti tja; in v sanjah od Boga posvarjen, se je obrnil proč, v galilejske kraje.²³In prišel ter bival v mestu, imenovanem Nazaret, da se je lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po prerokih: »Imenoval se bo Nazarečan.«

3 V tistih dneh^a je prišel Janez Krstnik,^c ki je v divjini Judeje pridigal² in govoril: »Pokesajte se, kajti nebeško kraljestvo je blizu.³Kajti to je tisti, o katerem je govoril prerok Izaja, rekoč: »Glasa vpijočega v divjini: »Pripravite Gospodovo pot, izravnajte njegove steze.«⁴ In isti Janez je imel svoja oblačila iz kamelje dlake in usnjen pas okoli svojih ledij, njegova hrana pa so bile kobilice in divji med.⁵Tedaj so hodili k njemu Jeruzalem in vsa Judeja in vsa področja okoli Jordana⁶ in v Jordanu so bili krščeni po njem, priznavajoč svoje grehe.

⁷Toda, ko je mnoge izmed farizejev in saducejev viden priti k njegovemu krstu, jim je reklo: »O gadjile rod, kdo vas je opozoril, da pobegnete pred besom, ki pride?⁸Obrodite torej sadove, primerne^b kesanju⁹ in ne mislite, da v sebi rečete: »Mi imamo Abrahama za našega očeta,« kajti povem vam, da je Bog iz teh kamnov zmožen Abrahamu obuditи otroke.¹⁰In sedaj

je poleg tega na korenino dreves položena sekira; zatorej bo vsako drevo, ki ne prinaša dobrega sadu, posecano in vrzeno v ogenj.¹¹ h Zares vas krščujem z vodo v kesanje, toda kdor prihaja za meno, je veličastnejši kakor jaz, čigar čevljev nisem vreden prenašati; on vas bo krstil s Svetim Duhom in z ognjem;¹² katerega vejalnik je v njegovi roki in svoja tla bo temeljito očistil in svojo pšenico zbral v kaščo, toda pleve bo sežgal z nepogasljivim ognjem.«

¹³ i Tedaj pride Jezus iz Galileje k Jordanu, do Janeza, da bi se mu dal krstiti.¹⁴Toda Janez mu je prepovedal, rekoč: »Jaz imam potrebo biti krščen od tebe, pa ti prihajaš k meni?«¹⁵Jezus mu odgovori in reče: »Dopusti, da je to sedaj tako, kajti tako se nama spodbodi, da izpolniva vso pravičnost.« Tedaj mu je pustil.¹⁶ § Ko je bil Jezus krščen, je nemudoma stopil iz vode, in glej, pred njim so se odprla nebesa in zagledal je Božjega Duha spuščati se kakor golobico in blesketanje nad njim;¹⁷ in glej, glas iz nebes, rekoč: »Ta je moj ljubljeni Sin, s katerim sem zelo zadovoljen.«

4 Tedaj je bil Jezus^j po Duhu voden in divjino, da bi bil skušan od hudiča.²Ko se je štirideset dni in štirideset noči postil, je bil potem lačen.³ In ko je prišel k njemu skušnjavec, je reklo: »Če si Božji Sin, ukaži, da ti kamni postanejo kruh.«⁴On pa je odgovoril in reklo: »Pisano je: »Človek^k ne bo živel zgolj od kruha, temveč od vsake besede, ki izvira iz Božjih ust.«⁵Tedaj ga hudič vzame gor v sveto mesto in ga postavi na vrh templja⁶ ter mu reče: »Če si Božji Sin, se vrzi dol, kajti pisano je: »Svojim^m angelom bo dodelil zapoved glede tebe, in na svojih rokah te bodo nosili, da ne bi kadarkoli svoje stopalo treščil ob kamen.«⁶

⁷Jezus mu je reklo: »Prav tako je pisano: »Tim ne boš skušal^d Gospoda, svojega Boga.«⁷ Hudič ga ponovno vzame na izjemno visoko goro in mu razkazuje vsa kraljestva sveta in njihovo slavo⁹ in mu reče: »Vse te stvari ti bom dal, če boš padel dol in me oboževal.«¹⁰Tedaj mu Jezus reče: »Pođi stran, Satan, kajti pisano je: »Oboževalⁿ boš Gospoda, svojega Boga in njemu samemu boš služil.«¹¹Tedaj ga hudič pusti in glej, prišli so angeli ter mu služili.

¹² Ko je torej Jezus slišal, da je bil Janez vržen v ječo, je odšel v Galilejo.¹³In ko je zapustil Nazaret, je prišel in prebival v Kafarnáumu, ki je ob morski obali, na mejah Zábulonina in Neftálijina,¹⁴ da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku Izaiju, rekoč: ¹⁵»Dežela^f p Zábulonova in dežela Neftálijeva, ob poti k morju, onstran Jordana, poganska Galileja;¹⁶ljudje, ki so sedeli

^a 3:1: [Leta Gospodovega 26.] ^b 3:8: primerne... ali, odgovorne za spremembo življenja. ^c 4:6: [Samo, da Satan odpre usta, se zlaže. Spremenil je vsebino Ps 91:10-11. Odvzel je »da te varujejo na vseh tvojih poteh, in dodal »kadarkoli.«] ^d 4:7: skušal: ali, preizkušal, ali, dal na preizkus, ali, dokazoval. ^e 4:12: vržen: ali, izročen. ^f 4:15: [Leta Gospodovega 31.]

^a 2:15: Oz 11:1 ^b 2:17: Jer 31:15 ^c 3:1: Mr 1:4; Lk 3:2 ^d 3:3: Iz 40:3; Mr 1:3 ^e 3:7: Mt 12:34 ^f 3:9: Jn 8:39 ^g 3:10: Mt 7:19 ^h 3:11: Mr 1:8; Jn 1:26; Lk 3:16 ⁱ 3:13: Mr 1:9; Lk 3:21 ^j 4:1: Mr 1:12; Lk 4:1 ^k 4:4: 5 Mz 8:3 ^l 4:6: Ps 91:11 ^m 4:7: 5 Mz 6:16 ⁿ 4:10: 5 Mz 6:13; 5 Mz 10:20 ^o 4:12: Mr 1:14; Lk 4:14; Jn 4:43 ^p 4:15: Iz 9:1

v temi, so zagledali veliko svetlobo; in tem, ki so sedeli v področju in senci smrti, je zasvetila svetloba.^a

¹⁷ a Od tedaj je Jezus pričel oznanjati in govoriti: »Pokesajte se, kajti nebeško kraljestvo je blizu.«

¹⁸ b In Jezus, ko je hodil ob Galilejskem morju, je zagledal dva brata: Simona, imenovanega Peter ter njegovega brata Andreja, ki sta v morje metalia mrežo, kajti bila sta ribiča. ¹⁹ In jima reče: »Sledita mi in naredil vaju bom za ribiča ljudi.« ²⁰ In nemudoma sta zapustila svoje mreže ter mu sledila. ²¹ Ko je šel naprej od tam, je na ladji, z njunim očetom Zebedejem, zagledal dva druga brata, Jakoba, Zebedejevega *sina* ter njegovega brata Janeza, ki sta popravljala svoje mreže; in ju poklical. ²² In takoj sta zapustila ladjo in svojega očeta ter mu sledila.

²³ In Jezus je obkrožil vso Galilejo in učil v njihovih sinagogah in med ljudmi oznanjal evangelij^a kraljestva in ozdravljal vse vrste slabosti in vse vrste bolezni. ²⁴ In njegov slôves je šel po vsej celotni Siriji in k njemu so prinašali vse bolne ljudi, ki so bili prevzeti z različnimi boleznjimi ter mukami in te, ki so bili obsedeni s hudiči in te, ki so bili blazni in te, ki so imeli paralizo in jih je ozdravljal. ²⁵ In sledile so mu velike množice ljudi iz Galileje in *iz* Deseteromestja in *iz* Jeruzalema in *iz* Judeje in *iz* druge strani Jordana.

5 In ko je zagledal množice, se je povzpel na goro, in ko se je usedel, so k njemu prišli njegovi učenci² in odprl je svoja usta ter jih učil, rekoč:³ »Blagoslovjeni so ubogi v duhu, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.^c ⁴ Blagoslovjeni so tisti, ki žalujejo, kajti potolaženi bodo. ⁵ Blagoslovjeni so krotki, kajti podedovali bodo zemljo.^d ⁶ Blagoslovjeni so tisti, ki so lačni in žejni pravičnosti, kajti nasičenie bodo. ⁷ Blagoslovjeni so usmiljeni, kajti dosegli bodo usmiljenje. ⁸ Blagoslovjeni so čisti v srcu, kajti videli bodo Boga.^f ⁹ Blagoslovjeni so miritelji, kajti imenovani bodo Božji otroci. ¹⁰ Blagoslovjeni so tisti, ki so pregnanji zaradi pravičnosti, kajti njihovo je nebeško kraljestvo.^g ¹¹ Blagoslovjeni ste vi, ko vas bodo *ljudje* zasramovali in *vas* pregnajali in bodo zaradi mene proti vam lažno^b govorili vse vrste zla.^h ¹² Veselite se in bodite silno veseli, kajti velika je vaša nagrada v nebesih, kajti tako so pregnanjili preroke, ki so bili pred vami.

¹³ Vi ste sol zemlje, toda če je sol izgubila svoj okus, s čim bo osoljena? Odslej ni dobra za nič, razen da je vržena proč in da jo ljudje pomendrajo.ⁱ ¹⁴ Vi ste svetloba svetu. Mesto, ki je postavljeno na hribu, ne more biti skrito. ¹⁵ Niti ljudje ne

prižgejo sveče in je ne postavijo pod mernik,^c temveč na svečnik in ta daje svetlobo vsem, ki so v hiši. ¹⁶ Naj vaša svetloba takó sveti pred ljudmi,^k da bodo lahko videli vaša dobra dela in proslavljalvi vašega Očeta, ki je v nebesih.

¹⁷ Ne mislite, da sem prišel uničiti postavo ali preroke; nisem prišel uničiti, temveč izpolnit.

¹⁸ Kajti resnično, povem vam: »Doklerj nebo in zemlja ne preideta, ena pika ali en delček nikakor ne bosta izpuščena iz postave, dokler se vsa ne izpolni.« ¹⁹ Kdorkoli bo torej prekršil eno od teh najmanjših zapovedi in bo tako učil ljudi, bo v nebeškem kraljestvu imenovan najmanjši, toda kdorkoli jih bo izpolnjeval in *jih* učil, isti bo v nebeškem kraljestvu imenovan velik.^m ²⁰ Kajti povem vam: »Razen če vaša pravičnost ne bo presegla *pravičnosti* pisarjev in farizejev, v nobenem primeru ne boste vstopili v nebeško kraljestvo.«

²¹ Slišali ste, da je bilo rečeno po teh^d iz starih časov: »Ne boš ubil,ⁿ Kdorkoli pa ubije, bo v nevarnosti sodbe.« ²² § Toda povem vam: »Da kdorkoli je brez razloga jezen na svojega brata, bo v nevarnosti sodbe,^o in kdorkoli bo svojemu bratu rekel: »Raka,^e bo v nevarnosti pred velikim zborom. Toda kdorkoli bo rekel: »Ti bedak,^p bo v nevarnosti peklenskega ognja. ²³ Zatorej, če prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima tvoj brat zoper tebe dolg,²⁴ pusti svoj dar tam pred oltarjem in pojdi svojo pot; najprej se pobotaj s svojim bratom in potem pridi ter daruj svoj dar. ²⁵ Hitro se dogovori s svojim nasprotnikom, medtem ko si z njim na poti, da te ne bi kadarkoli nasprotnik izročil sodniku, sodnik pa te izroči častniku in boš vržen in ječo.^o ²⁶ Resnično, povem ti: »Nikakor ne prideš od tam, dokler ne odplačaš zadnjega novčiča.«

²⁷ Slišali ste, da je bilo rečeno po teh iz starih časov: »Ne boš zagrešil zakonolomstva.^p ²⁸ Toda povem vam: »Da kdorkoli s poželenjem pogleda na žensko, je v svojem srcu z njo že zagrešil zakonolomstvo.^q ²⁹ In če te^f tvoje desno oko pohujšuje, ga iztakni in ga vrzi od sebe; kajti zate je koristno, da bi eden izmed tvojih udov propadel in ne, da bi tvoje celo telo moralno biti vrženo v pekel.^q ³⁰ In če te tvoja desnica pohujšuje, jo odsekaj in jo vrzi od sebe; kajti zate je koristno, da bi eden izmed tvojih udov propadel, ne pa da bi tvoje celo telo moralno biti vrženo v pekel.^q ³¹ Rečeno je bilo: »Kdorkoli, bo odslovil svojo ženo, naj jí dá pisanje o ločitvi.^r ³² § Toda povem vam: »Da kdorkoli bo odslovil svojo ženo, razen zaradi razloga prešuštva, ji povzroči, da ona zagreši

^a 4:23: [evangelij: gr. dobra novica.] ^b 5:11: lažno: gr. lažnivo. ^c 5:15: mernik: beseda v izvirniku označuje mero, ki vsebuje okoli 8,5 litra. ^d 5:21: po teh: ali, tem. ^e 5:22: Raka: to je, Nepomemben človek. ^f 5:29: te...: ali, ti tvoje desno oko povzroči, da te pohujšuje.

^a 4:17: Mr 1:14 ^b 4:18: Mr 1:16 ^c 5:3: Lk 6:20 ^d 5:5: Ps 37:11 ^e 5:6: Iz 65:13 ^f 5:8: Ps 24:4 ^g 5:10: 1 Pet 3:14 ^h 5:11: 1 Pet 4:14 ⁱ 5:13: Mr 9:50; Lk 14:34 ^j 5:15: Mr 4:21; Lk 8:16; Lk 11:33 ^k 5:16: 1 Pet 2:12 ^l 5:18: Lk 16:17 ^m 5:19: Jak 2:10 ⁿ 5:21: 2 Mz 20:13; 5 Mz 5:17 ^o 5:25: Lk 12:58 ^p 5:27: 2 Mz 20:14 ^q 5:29: Mt 18:8; Mr 9:47 ^r 5:31: 5 Mz 24:1; Lk 16:18; 1 Kor 7:10

zakonolomstvo; in kdorkoli bo poročil tisto, ki je ločena, zagreši zakonolomstvo.«

³³ Ponovno, slišali ste, da je bilo rečeno po teh iz starih časov: »Sebi^a ne boš prisegal krivo, temveč svoje prisegi izpolni Gospodu.« ³⁴ Toda povem vam: »Sploh ne prisegajte; niti pri nebesih, kajti to je Božji prestol, ³⁵ niti pri zemlji, kajti to je njegova pručka, niti pri Jeruzalemu, kajti to je mesto velikega Kralja. ³⁶ Niti ne prisegaj pri svoji glavi, ker niti enega lasu ne moreš narediti belega ali črnega. ³⁷ Toda vaš govor naj bo: »Da, da;« »Ne, ne.« Kajti karkoli je več kakor to, prihaja od zla.^b

Slišali ste, da je bilo rečeno: »Oko^c za oko in zob za zob.« ³⁹ Toda povem vam: »Da se ne upirajte zlu,^d temveč kdorkoli te bo udaril na tvoje desno lice, obrni k njemu tudi drugo. ⁴⁰ In če se hoče katerikoli človek pravdati s teboj na sodišču in ti odvzeti tvoj plăšč, naj ima tudi tvoje ogrinjalo. ⁴¹ In kdorkoli te prisili, da greš miljo, pojdi z njim dve. ⁴² Daj tistem, ki te prosi in pred tistim, ki bi si izposodil, od tebe, se ne obrni proč.«

⁴³ Slišali ste, da je bilo rečeno: »Ljubil^e boš svojega bližnjega in sovražil svojega sovražnika.« ⁴⁴ § Toda jaz vam povem: »Ljubite^f svoje sovražnike, blagoslavlajte te, ki vas preklinjajo, delajte dobro tem, ki vas sovražijo in molite^g za tiste, ki vas kruto izkorisčajo in vas preganjajo,« ⁴⁵ da boste lahko otroci svojega Očeta, ki je v nebesih, kajti on daje svojemu soncu, da vzhaja na zle in na dobre, ter pošilja dež na pravične in na nepravične. ⁴⁶ § Kajti če ljubite te, ki vas ljubijo, kakšno nagrado imate? Ne delajo celo davorkarji tako?^h ⁴⁷ In če pozdravljate samo svoje brate, kaj delate več kakor drugi? Ne delajo celo davorkarji tako? ⁴⁸ Bodite zato popolni, prav tako, kakor je popoln vaš Oče, ki je v nebesih.«

6 »Pazite se, da svoje miloščine^a ne izkazujete pred ljudmi, da bi jo le-ti videli, sicer nimate nobene nagrade od^b vašega Očeta, ki je v nebesih. ² Zato kadar daješ svojo miloščino, ne trobi^c pred seboj, kakor počno hinavci v sinagogah in na ulicah, da bi lahko imeli slavo od ljudi. Resnično, povem vam: »Imajo svojo nagrado.« ³ Toda kadar ti daješ miloščino, naj tvoja levica ne ve kaj počne tvoja desnica, ⁴ da bo tvoja miloščina lahko na skrivenem in tvoj Oče, ki sam vidi na skrivenem, te bo javno nagradil.

⁵ In kadar moliš, ne bodi kakor so hinavci, kajti ti radi molijo, stoječ v sinagogah in na vogalih ulic, da jih ljudje lahko vidijo. Resnično, povem vam: »Imajo svojo nagrado.« ⁶ Toda ti, kadar ti moliš, vstopi v svojo sobico in ko si

zapri svoja vrata, moli k svojemu Očetu, ki je na skrivenem; in tvoj Oče, ki vidi na skrivenem, te bo nagradil javno. ⁷ Toda, ko molite, ne uporabljajte jalovih ponavljjanj,^k kakor to počno pogani, kajti mislijo, da bodo uslišani zaradi svojega mnogega govorjenja. ⁸ Ne bodite jimi zato podobni, kajti vaš Oče ve, katere stvari potrebujete, preden ga prosite. ⁹ Zatorej molite na ta način: »Oče naš, ki si v nebesih: »Posvečuje naj se tvoje ime. ¹⁰ Pridi tvoje kraljestvo. Zgôdi se tvoja volja na zemlji, kakor je v nebesih. ¹¹ Daj nam danes naš vsakdanji kruh. ¹² In odpusti nam naše dolge, kakor mi odpuščamo svojim dolžnikom. ¹³ § In ne vôdi nas v skušnjava, temveč nas osvobodi pred zlom, kajti tvoje je kraljestvo in moč in slava, na veki. Amen.« ¹⁴ Kajti će ljudem odpustite njihove prekrške, bo prav tako vaš nebeški Oče odpustil vam.^m ¹⁵ Toda, če ljudem ne odpustite njihovih prekrškov, tudi vaš Oče ne bo odpustil vaših prekrškov.

¹⁶ Poleg tega, kadar se postite, ne bodite kakor hinavci, potrtega obličja; kajti kazijo svoje obraze, da bi bilo ljudem videti, da se postijo. Resnično, povem vam: »Imajo svojo nagrado.« ¹⁷ Toda kadar se ti postiš, mazili svojo glavo in umij svoj obraz, ¹⁸ da ne bo videti ljudem, da se postiš, temveč tvojemu Očetu, ki je na skrivenem, in tvoj Oče, ki vidi na skrivenem, te bo nagradil javno.

¹⁹ Ne shranjujte si zakladov na zemlji, kjer molj in rja delata razkroj in kjer tatovi vlamljajo in krađejo, ²⁰ temveč si zase shranjujte zaklade v nebesih, kjer niti molj niti rja ne delata razkroj in kjer tatovi ne vlamljajo niti ne krađejo,ⁿ ²¹ kajti kjer je tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce. ²² § Svetloba telesa je oko; če je torej tvoje oko enovito,^d bo tvoje celotno telo polno svetlobe. ²³ Toda če bo tvoje oko hudobno, bo tvoje celotno telo polno teme. Če bo torej svetloba, ki je v tebi, tema, kako velika je ta tema!

²⁴ Nihče ne more služiti dvema gospodarjem; kajti ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali pa se bo držal k enemu in preziral drugega. Ne morete služiti Bogu in mamonu.^e ²⁵ Zatorej vam pravim: »Ne_q vznemirjajte se in ne skrbite glede svojega življenja, kaj boste jedli ali kaj boste pili niti za svoje telo, kaj boste oblekli. Kaj ni življenje več kot hrana in telo več kot oblačilo? ²⁶ Poglejte perjad neba, kajti ne seje niti ne žanje niti ne zbirja v skedenje, vendar jih vaš nebeški Oče hrani. Ali niste mnogo boljši kakor one? ²⁷ Kdo izmed vas lahko z vznemirjanjem in skrbmi svoji postavi doda en komolec? ²⁸ In zakaj se vznemirjate in skrbite za oblačilo? Preudarite

^a 6:1: miloščine: ali, pravičnosti.

^b 6:1: od...: ali, z vašim Očetom.

^d 6:22: [enovito: gr. enojno, neprepoznejno; osredotočeno na en cilj - na Jezusa. Če iščemo najprej Božje kraljestvo, potem nam bodo stvari nadnaravnovo dodane.]

^e 6:24: [bogastvu: gr. mamonu; [kaldejsko božanstvo Baal Hamon.]

^a 5:33: 2 Mz 20:7; 3 Mz 19:12; 5 Mz 5:11 ^b 5:37: Jak 5:12 ^c 5:38: 2 Mz 21:24; 3 Mz 24:20; 5 Mz 19:21 ^d 5:39: Lk 6:29; Rim 12:17; 1 Kor 6:7 ^e 5:42: 5 Mz 15:8 ^f 5:43: 3 Mz 19:18 ^g 5:44: Lk 6:27 ^h 5:44: Lk 23:34; Apd 7:60
i 5:46: Lk 6:32 ^j 6:2: Rim 12:8 ^k 6:7: Prd 7:16 ^l 6:9: Lk 11:2 ^m 6:14: Mr 11:25 ⁿ 6:20: Lk 12:33; 1 Tim 6:19
o 6:22: Lk 11:34 ^p 6:24: Lk 16:13 ^q 6:25: Lk 12:22; Ps 55:22; 1 Pet 5:7

o liliyah travnika, kako rastejo; ne garajo niti ne predejo.^a ²⁹In vendar vam povem: »Da celo Salomon, v vsej svoji slavi, ni bil oblečen tako kakor ena izmed teh.^b ³⁰Zatorej, če Bog tako oblači travo polja, ki danes je, jutri pa je vržena v peč, ali ne bo mnogo bolj oblačil vas, o vi, maloverni?^c ³¹Zato se ne vznemirjate in ne skrbite, rekoč: »Kaj bomo jedli?^d ali: »Kaj bomo pili?^e ali: »S čim bomo oblečeni?^f ³²(Kajti za vsemi temi stvarmi povprašujejo pogani), kajti vaš nebeški Oče ve, da potrebujete vse te stvari. ³³Toda iščite najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost in vse te stvari vam bodo dodane. ³⁴Zato se ne vznemirjate in ne skrbite za jutrišnji dan, kajti jutrišnji dan bo sam poskrbel za stvari. Zadostno je dnevu le tega zlo.^g

7 »Ne sodite, da ne boste sojeni.^h Kajti s kakršno sodbo vi sodite, boste sojeni in s kakršno mero merite, vam bo ponovno odmerjeno. ³In zakaj gledaš drobec, ki je v očesu twojega brata, toda ne preudarjaš o brunu, ki je v očesu lastnem očesu?ⁱ ⁴Ali kako lahko rečeš svojemu bratu: »Dovoli mi iz twojega očesa izvleči drobec,^j in glej, bruno je v očesu lastnem očesu? ⁵Ti hinavec, najprej vrzi bruno iz svojega lastnega očesa in tedaj boš razločno videl vreči ven drobec iz očesa svojega brata.

⁶ Ne dajajte tega, kar je sveto, psom niti ne mećite svojih biserov pred svinje, da jih ne bi pomendrale pod svojimi stopali in se obrnile proti vam in vas raztrgale.

⁷ Prosite in to vam bo dano; iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odploh.^k ⁸Kajti vsak, kdor prosi, prejema; in kdor išče, najde; in tistem, ki trka, se bo odploh. ⁹Ali kakšen človek je tam izmed vas, če ga njegov sin prosi kruha, ali mu bo dal kamen? ¹⁰Ali če prosi ribe ali mu bo dal kačo? ¹¹Če potem vi, ki ste hudobni, veste kako dajati dobra darila svojim otrokom, kako mnogo bolj bo vaš Oče, ki je v nebesih, dajal dobre stvari tistim, ki ga prosijo? ¹²Zatorej vse stvari,^l katerekoli si želite, da bi ljudje storili vam, storite vi njim popolnoma tako, kajti to je postava in prerok.

¹³Vstopite pri ozkih^a vratih, kajti široka so vrata in prostrana je pot, ki vodi k uničenju in mnogo jih bo tam, ki gredo tja,^f ¹⁴zato^b ker ozka so vrata in tesna je pot, ki vodi v življenje in tam jih bo malo, ki jo najdejo.

¹⁵Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, toda navznoter so požrešni volkovi. ¹⁶Spoznali jih boste po njihovih sadovih.^g Mar ljudje obirajo grozdje iz trnja ali fige iz osata?^h ¹⁷Točno takó vsako dobro drevo prinaša dober sad, toda slabo drevo prinaša hudoben sad.

¹⁸Dobro drevo ne more obroditи hudobnega sadu

niti slabu drevo ne more obroditи dobrega sadu. ¹⁹Vsako drevo, ki ne prinaša dobrega sadu, je posekanо in vrženo v ogenj.ⁱ ²⁰Zatorej jih boste spoznali po njihovih sadovih.

²¹Ne bo vsak, kdor mi pravi: »Gospod, i Gospod,« vstopil in nebeško kraljestvo, temveč kdor izvršuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih. ²²Mnogi mi bodo na tisti dan rekli: »Gospod, Gospod, ali nismo v tvojem imenu prerokovali in v tvojem imenu izganjali hudičev in v tvojem imenu storili mnogo čudovitih del?^j ²³In tedaj jim bom zatrdil: »Nikoli vas nisem poznal. Odiditek od mene, vi, ki počnete krivičnost.^k

²⁴Zatorej zdorkoli sliši te moje besede in jih izvršuje, ga bom primerjal z modrim človekom, ki je svojo hišo zgradil na skali; ²⁵in padal je dež in prisle so poplave in pihali so vetrovi in udarili na to hišo; in ni padla, kajti bila je utemeljena na skali.

²⁶In vsak, kdor posluša te moje besede in jih ne izvršuje, bo primerjan z nespametnim človekom, ki je svojo hišo zgradil na pesku; ²⁷in padal je dež in prisle so poplave in pihali so vetrovi ter udarili na to hišo; in je padla in njen padec je bil velik.« ²⁸In pripetilo se je, ko je Jezus končal te govore, da je bila množica nad njegovim naukom osupla,^m ²⁹kajti poučeval jih je kakor nekdo, ki ima oblast in ne tako kakor pisarji.

8 Ko je prišel z gore, so mu sledile velike množice. ²In glej, prišel je gobavec ter ga oboževal, rekoč: »Gospod, če hočeš, me lahko očistiš.« ³Jezus je iztegnil svojo roko in se ga dotaknil, rekoč: »Hočem; bodi čist.« In njegova gobavost je bila takoj očiščena. ⁴In Jezus mu reče: »Glej, da nikomur ne poveš, ampak pojdi svojo pot, pokazi se duhovniku in ponudi dar, ki ga je Mojzes zapovedal, njim v pričevanje.«

⁵p In ko je Jezus vstopil v Kafarnáum, je prišel k njemu stotnik, ki ga je rotil ⁶in govoril: »Gospod, moj služabnik leži doma bolan zaradi paralize, boleče mučen.« ⁷In Jezus mu reče: »Prišel bom in ga ozdravil.« ⁸Stotnik je odgovoril in rekel: »Gospod, nisem vreden, da bi prišel pod mojo streho, ampak spregovori samo besedo in mojo služabnik bo ozdravljen. ⁹Kajti človek sem pod oblastjo, pod seboj imam vojake in temu možu rečem: »Pojdi,« in gre; in drugemu: »Pridi,« in pride; in svojemu služabniku: »Naredi to, in to stori.«

¹⁰Ko je Jezus to slišal, se je čudil in rekel tem, ki so mu sledili: »Resnično, povem vam: Nisem našel takoj velike vere, niti v Izraelu ne.« ¹¹In pravim vam: »Da bodo mnogi prišli od vzhoda in zahoda in se bodo usedli z Abrahamom in Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu. ¹²Toda otroci kraljestva bodo vrženi ven v zunanjо temo; tam bo jokanje in škripanje z zobmi.« ¹³In Jezus je rekel

^a 7:13: ozkih: ali, tesnih. ^b 7:14: zato...: ali, kako ozka so.

^a 7:1: Lk 6:37; Rim 2:1 ^b 7:2: Mr 4:24; Lk 6:38 ^c 7:3: Lk 6:41 ^d 7:7: Mt 21:22; Mr 11:24; Lk 11:9; Jn 16:24; Jak 1:6
^e 7:12: Lk 6:31 ^f 7:13: Lk 13:24 ^g 7:16: Lk 6:43 ^h 7:19: Mt 3:10 ⁱ 7:21: Rim 2:13; Jak 1:22 ^j 7:23: Lk 13:27
^k 7:23: Ps 6:8 ^l 7:24: Lk 6:47 ^m 7:28: Mr 1:22; Lk 4:32 ⁿ 8:2: Mr 1:40; Lk 5:12 ^o 8:4: 3 Mz 14:4 ^p 8:5: Lk 7:1

stotniku: »Pojdi svojo pot in kakor si veroval, tako naj ti bo storjeno.« In njegov služabnik je bil prav isto uro ozdravljen.

¹⁴a In ko je Jezus prišel v Petrovo hišo, je videl njegovo taščo ležati in bolno zaradi vročice. ¹⁵In dotaknil se je njene roke in vročica jo je zapustila; in vstala je ter jim stregla.

¹⁶§ ^bKo je prišel večer, so k njemu privedli mnoge, ki so bili obsedeni s hudiči; in s svojo besedo je izgnal duhove in ozdravil vse, ki so bili bolni, ¹⁷da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku Izajiju, rekoč: »On sam^c je vzel naše slabotnosti in nosil naše bolezni.«

¹⁸Potem ko je Jezus okoli sebe videl velike množice, je dal zapoved, da odidejo na drugo stran. ¹⁹d Prišel pa je nek pisar in mu rekel: »Učitelj, sledil ti bom, kamorkoli greš.« ²⁰Jezus mu reče: »Lisice imajo luknje in ptice neba imajo gnezda, toda Sin človekov nima kam nasloniti svoje glave.« ²¹In še eden izmed njegovih učencev mu je rekel: »Gospod, dovoli mi najprej, da grem in pokopljem svojega očeta.« ²²Toda Jezus mu je rekel: »Sledi mi, mrtvi pa naj pokopljajo svoje mrtve.«

²³In ko je stopil na ladjo, so mu njegovi učenci sledili. ²⁴e In glej, na morju se je vzdignil velik vihar, do take mere, da je bila ladja pokrita z valovi. Toda on je spal. ²⁵In njegovi učenci so prišli k njemu ter ga zbudili, rekoč: »Gospod, reši nas, mi umiramo.« ²⁶In reče jim: »Zakaj ste boječi, o vi maloverni?« Tedaj je vstal in oštrel vetrove in morje in bil je velik mir. ²⁷Toda možje so se čudili, rekoč: »Kakšne vrste človek je ta, da so mu pokorni celo vetrovi in morje!«

²⁸f In ko je prišel na drugo stran, v Gadársko deželo, sta ga tam srečala dva obsedena s hudiči, ki sta prihajala iz grobnic, silno kruta, tako da noben človek ni mogel iti mimo po tej poti. ²⁹In glej, zakričala sta, rekoč: »Kaj imava midva opraviti s teboj, Jezus, ti Božji Sin? Ali si prišel sèm, da nas pred časom mučiš?« ³⁰Daleč proč od njih pa je bila čreda mnogih svinj, ki so se pasle. ³¹Hudiči so ga torej rotili, rekoč: »Če nas izženeš, nam pusti, da gremo proč, v čredo svinj.« ³²In rekel jim je: »Pojdite.« In ko so prišli ven, so odšli v čredo svinj. In glej, cela čreda svinj je silovito stekla po strmini navzdol v morje ter poginila v vodah. ³³In tisti, ki so jih čuvali, so pobegnili in po svojih poteh odšli v mesto in povedali vsako stvar in kaj je doletelo obsedena od hudičev. ³⁴In glej, celo mesto je prišlo ven, da sreča Jezusa; in ko so ga zagledali, so ga rotili, da odide iz njihovih krajev.

⁹In vstopil je na ladjo in se peljal čez ter prišel v svoje lastno mesto.^ag ²h In glej, k njemu so prinesli moža, bolnega zaradi paralize, ki je ležal na postelji. Ko pa je Jezus videl njihovo vero, je rekel bolnemu zaradi paralize: »Sin, bodi dobre volje, tvoji grehi so ti odpuščeni.« ⁱ In glej, nekateri izmed pisarjev so v sebi govorili: »Ta človek preklinja.«^b Ker pa je Jezus poznal njihove misli, je rekel: »Zakaj v svojih srcih razmišljate hudobno? Kajti ali je lažje reči: >Tvoji grehi so ti odpuščeni< ali reči: >Vstan in hodi?<^j Toda da boste lahko vedeli, da ima Sin človekov na zemlji oblast odpuščati grehe,« (tedaj reče bolnemu zaradi paralize), »vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi v svojo hišo.« ^k In ta je vstal in odšel v svojo hišo. ⁸Toda ko so množice to videle, so se čudile in slavile Boga, ki je ljudem dal takšno oblast.

⁹In ko je Jezus šel naprej od tam, je zagledal moža, imenovanega Matej,^c ki je sedel pri kraju plačevanja davkov in mu rekel: »Sledi mi.« In ta je vstal ter mu sledil.

¹⁰In pripetilo se je, da ko je Jezus v hiši sedel pri obedu, glej, je prišlo mnogo davkarjev in grešnikov ter sέdlo z njim in njegovimi učenci. ¹¹In ko so farizeji to videli, so njegovim učencem rekli: »Zakaj vaš Učitelj jéz davkarji in grešniki?« ¹²Toda, ko je Jezus to zaslišal, jim je rekel: »Tisti, ki so zdravi, ne potrebujejo zdravnika, temveč tisti, ki so bolni. ¹³§ Toda pojrite in se naučite kaj pomeni to: »Usmiljenje hočem imeti, ne pa žrtve, kajti nisem prišel, da klicem pravične, temveč grešnike h kesanju.«

¹⁴Tedaj so k njemu prišli Janezovi učenci, rekoč: »Zakaj^m se mi in farizeji često postimo, tvoji učenci pa se ne postijo?« ¹⁵Jezus jim je rekel: »Ali lahko otroci svatovske sobe žalujejo, dokler je z njimi ženin? Toda prišli bodo dnevi, ko bo ženin odvzet od njih in tedaj se bodo postili. ¹⁶Nihče ne polaga koščka novega^d oblačila na staro obleko, kajti to, kar je vstavljen, da jo zapolnil, trga iz obleke in nastane hujša razrrganina. ¹⁷Niti ljudje novega vina ne dajejo v stare mehove.^e Sicer mehovi počijo in vino izteče ven in mehovi propadejo; temveč novo vino vlivajo v nove mehove in je oboje ohranjeno.«

¹⁸n Medtem ko jim je govoril vse te besede, glej, je prišel nek vladar^f in ga oboževal, rekoč: »Moja hči je pravkar umrla, toda pridi in položi nanjo svojo roko in bo živila.« ¹⁹In Jezus je vstal in mu sledil in tako so storili tudi njegovi učenci.

²⁰In glej, ženska, ki je bila dvanaest let bolna s težavo krvi, je prišla za njim ter se dotaknila obšiva njegove obleke, ²¹kajti v sebi je rekla: »Ce-

^a 9:1: [Isti dogodek je zabeležen v Mr 2:1, torej gre za mesto Kafarnáum.] ^b 9:3: [Misliš so, da samo Bog odpušča grehe in če Jezus ne bi bil Božji sin, bi imeli prav. Toda Jezus je bil Bog v mesu.] ^c 9:9: [Ta isti Matej je napisal ta evangeliј. Njegovo ime je bilo tudi Levi, Alfejev sin.] ^d 9:16: novega: ali, surovega, ali, neobdelanega. ^e 9:17: mehove: ali, mošnje iz kože, ali, usnja. ^f 9:18: [Iz Mr 5:22 in Lk 8:41 je jasno, da je to vladar sinagoge.]

^g 8:14: Mr 1:29; Lk 4:38 ^h 8:16: Mr 1:32; Lk 4:40 ⁱ 8:17: Iz 53:4; 1 Pet 2:24 ^j 8:19: Lk 9:57 ^k 8:24: Mr 4:37; Lk 8:23 ^f 8:28: Mr 5:1; Lk 8:16 ^g 9:1: [Mr 2:1]; [Lk 5:17-26] ^h 9:2: Mr 2:3; Lk 5:18 ⁱ 9:3: 1 Tim 3:16 ^j 9:9: Mr 2:14; Lk 5:27 ^k 9:13: Oz 6:6; Mt 12:7 ^l 9:13: 1 Tim 1:15 ^m 9:14: Mr 2:18; Lk 5:33 ⁿ 9:18: Mr 5:22; Lk 8:41

se lahko samo dotaknem njegove obleke, bom postala zdrava.«²² Toda Jezus se je obrnil in ko jo je zagledal, je rekel: »Hči, bodi dobro potolažena, tvoja vera te je naredila zdravo.« In ženska je bila od te ure zdrava.^a²³ Ko je Jezus prišel v vladarjevo hišo in videl flavtveste in množico, ki je delala hrup,^b jim je rekel: »Dajte prostor, kajti deklica ni mrtva, temveč spi.« Oni pa so se mu smejali do norčevanja.²⁵ Toda ko je bila množica porinjena ven, je vstopil ter jo prikel za roko in deklica je vstala.^c²⁶ In^c slôves o tem je šel daleč po vsej tej deželi.

²⁷ In ko je Jezus odšel od tam, sta mu sledila dva slepa človeka, ki sta vpila in govorila: »Ti, Davidov Sin, usmili se našu.«²⁸ In ko je prišel v hišo, sta k njemu prišla slepa človeka in Jezus jima reče: »Ali verujeta, da sem zmožen to storiti?« Rekla sta mu: »Da, Gospod.«²⁹ Tedaj se je dotaknil njunih oči, rekoč: »Naj se vama zgodi glede na vajino vero.«³⁰ In njune oči so bile odprte in Jezus jima je strogo naročil, rekoč: »Glejta, da tega nihče ne izve.«³¹ Toda ko sta onadva odšla, sta v vsej tej deželi povsod razširila njegov slôves.

³² § ^dKo sta odšla ven, glej, so k njemu prinesli nemega moža, obsedenega s hudičem.³³ In ko je bil hudič izgnan, je nemi spregovoril in množice so se čudile, rekoč: »Nikoli ni bilo tega videti v Izraelu.«³⁴ Toda farizeji so rekli: »Hudič, izganja s pomočjo princa hudičev.«³⁵ § ^fIn Jezus je hodil naokrog po vseh mestih in vaseh in učil v njihovih sinagogah ter oznanjal evangelij kraljestva in med ljudmi ozdravljal vsako slabost in vsako boleznen.

³⁶ ^gToda, ko je videl množice, je bil prevzet s sočutjem do njih, ker so oslabeli^d in so bili razkropljeni naokoli, kakor ovce^e brez pastirja.³⁷ Tedaj reče svojim učencem: »Žetev^f je resnično obilna, toda delavcev je malo.³⁸ Prosite torej Gospoda žetve, da bo poslal delavce na svojo žetev.«

10 In^j ko je k sebi poklical svojih dvanajst učencev, jim je dal oblast zoper^e nečiste duhove, da jih izženejo in da ozdravijo vse vrste slabosti in vse vrste bolezni.² Imena dvanajstih apostolov so torej ta: prvi Simon, ki so ga imenovali Peter in njegov brat Andrej; Jakob, Zebedejev sin in njegov brat Janez;³ § Filip in Bartolomej; Tomaz in Matej davkar; Jakob, Alfejev sin in Lebej, katerega vzdevek je bil Tadej; ⁴ Simon

Kananej in Juda Iškarijot, ki ga je tudi izdal.⁵ Teh dvanajst je Jezus poslal in jim zapovedal, rekoč: »Ne pojrite na pot poganov in ne vstopite v nobeno samarijsko mesto,⁶ temveč pojrite raje k izgubljenim ovcam Izraelove hiše.^k ⁷ In ko greste, oznanjujte, rekoč: »Nebeško kraljestvo je blizu.«⁸ Ozdravljajte bolne, očiščujte gobave, obujajte mrtve, izganjajte hudiče. Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte.⁹ Ne priskrbite^f si ne zlata, ne srebra, ne brona v svojih mošnjah,^m ¹⁰ ne malhe za svojo pot niti dveh plaščev niti čevljev in tudi ne palic,^g kajti delavecⁿ je vreden svoje hrane.¹¹ In v katerokoli mesto ali vas boste vstopili, povprašajte kdo v njej je vreden in tam ostanite dokler ne greste od tam.^o ¹² In ko vstopite v hišo, jo pozdravite.¹³ In če je hiša vredna, naj pride nanjo vaš mir, toda če tega ni vredna, naj se vaš mir povrne k vam.¹⁴ Kdorkoli pa vas ne bo sprejel niti ne bo poslušal vaših besed, ko odidete iz te hiše ali mesta, si iz svojih stopal^p otresite prah.^q ¹⁵ Resnično, povem vam: »Boj znosno bo na dan sodbe za deželo Sódome in Gomóre, kakor za to mesto.«

¹⁶ Glejte, pošiljam vas kakor ovce v sredo volkov. Bodite torej modri kakor kače in neškodljivi^h kakor golobice.^r ¹⁷ Toda varujte se ljudi, kajti izročali vas bodo sodiščemⁱ in vas bičali v njihovih sinagogah¹⁸ in zaradi mene boste privedeni pred voditelje in kralje, v pričevanje proti njim in poganom.¹⁹ Toda, ko vas izročijo, se ne vznemirjate in ne skrbite kako ali kaj boste govorili, kajti tej isti ura vam bo dano, kar boste govorili.^s ²⁰ Kajti niste vi, ki govorite, temveč Duh vašega Očeta je, ki govorí v vas.²¹ In brat bo brata izročil v smrt in oče otroka in otroci se bodo dvignili zoper svoje starše in jim povzročili, da bodo usmrčeni.^t ²² In vsi ljudje vas bodo sovražili zaradi mojega imena, toda kdor vztraja^u do konca, bo rešen.²³ Toda, ko vas preganjajo v tem mestu, bežite v drugo, kajti resnično, povem vam: »Ne boste šli čez Izraelova mesta, dokler ne pride Sin človek.«²⁴ Učenec ni nad svojim učiteljem niti ni služabnik nad svojim gospodarjem.^v ²⁵ Dovolj je za učenca, da postane kakor njegov učitelj in služabnik kakor njegov gospodar. Ce so hišnega učitelja imenovali Bélcебуб,^k koliko bolj bodo imenovali te iz njegove družine?²⁶ Ne bojte se jih torej, kajti nič ni prikrito,^w kar ne bo razkrito in skrito, kar se ne bo izvedelo.²⁷ Kar vam povem v

^a 9:22: [Jezus ni analiziral te ženske ali ima vero in bi na podlagi tega sprožil ozdravljenje, temveč je čudežna moč stekla skozenj zaradi postave vere.] ^b 9:25: [Tudi Jezusa je ovirala ne-vera domačinov in Nazaretu, da tam ni mogel storiti večjih čudežev, zato je tudi tukaj moral odstraniti te, ki niso verovali.] ^c 9:26: In: ali. Ta. ^d 9:36: oslabeli...: ali, bili utrujeni ter legli dol. ^e 10:1: zoper...: ali, nad nečistimi duhovi. ^f 10:9: priskrbite: ali, pridobite. ^g 10:10: palic: gr. palice. ^h 10:16: neškodljivi: ali, preprosti. ⁱ 10:17: [sodiščem: gr. podrejenjem sodiščem, ali, velikim zborom.] ^j 10:23: sli čez...: ali, zaključili Izraelovih mest, ali, končali Izraelovih mest. ^k 10:25: Bélcебуб: gr. Belcebub.

^a 9:22: [Mr 5:25–34] ^b 9:23: [Mr 5:35–43]; [Lk 8:49–56] ^c 9:25: [Mr 6:5] ^d 9:32: Lk 11:14 ^e 9:34: Mt 12:24; Mr 3:22; Lk 11:15 ^f 9:35: Mr 6:6; Lk 13:22 ^g 9:36: Mr 6:34 ^h 9:36: 4 Mz 27:17 ⁱ 9:37: Lk 10:2 ^j 10:1: Mr 3:15; Lk 9:1 ^k 10:6: Apd 13:46 ^l 10:7: Lk 10:9 ^m 10:9: Mr 6:8; Lk 9:3; Mt 22:35 ⁿ 10:10: 1 Tim 5:18; Lk 10:7 ^o 10:11: Lk 10:8 ^p 10:14: Apd 13:51 ^q 10:14: Mr 6:11 ^r 10:16: Lk 10:3 ^s 10:19: Mr 13:11; Lk 12:11 ^t 10:21: Lk 21:16 ^u 10:22: Mr 13:13 ^v 10:24: Lk 6:40; Jn 13:16 ^w 10:26: Mr 4:22; Lk 8:17; Mt 12:2

temi, to govorite na svetlobi in kar slišite na uho, to oznanjujte na hišnih strehah.²⁸ In ne bojte se tistih, ki ubijejo telo, toda niso zmožni ubiti duše, temveč se raje bojte njega, ki je zmožen uničiti tako dušo kakor telo v peku.^a ²⁹ Ali nista dva vrabca prodajana za novčič?^a In nobeden izmed njiju ne bo padel na fla brez vašega Očeta.³⁰ Toda celo lasje vase glave so vsi prešteti.^b ³¹ Ne bojte se torej, vredni ste več kakor mnogo vrabcev.³² Kdorkoli bo torej mene priznal pred ljudmi, bom prav tako jaz njega priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.^c ³³ d Toda kdorkoli me bo zatajil pred ljudmi, bom prav tako jaz njega zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.^d ³⁴ Ne mislite, da sem prišel, da pošljem mir na zemljo; nisem prišel, da pošljem mir, temveč meč.^e ³⁵ Kajti prišel sem, da postavim človeka v nestrinjanje proti svojemu očetu^f in hčer proti njeni materi in snaho proti njeni tašči.³⁶ In človekovi sovražniki bodo tisti iz njegove lastne družine.³⁷ Kdor ima rajši očeta ali mater bolj kakor mene, me ni vreden; in kdor ima rajši sina ali hčer bolj kakor mene, me ni vreden.^g ³⁸ In kdor ne vzame svojega križa in mi ne sledi, me ni vreden.^h ³⁹ Kdor najde svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel.ⁱ

⁴⁰ Kdor sprejema vas, sprejema mene in kdor sprejema mene, sprejema tistega, ki me je poslal.^j ⁴¹ Kdor sprejema preroka v imenu preroka, bo prejel nagrado preroka; in kdor sprejema pravičnega človeka v imenu pravičnega človeka, bo prejel nagrado pravičnega človeka.^k ⁴² In kdorkoli bo dal piti enemu od teh malčkov samo čašo mrzle vode v imenu učenca, resnično, povem vam, nikakor ne bo izgubil svoje nagrade.^{kk}

11 In pripetilo se je, ko je Jezus končal z naročanjem svojim dvanajstjem učencem, [da] je odsel od tam, da uči in oznanja v njihovih mestih.² Potem ko je Janez v ječi slišal Kristusova dela, je poslal dva izmed svojih učencev³ in [ta dva] sta mu rekla: »Ali si ti tisti, ki naj bi prišel ali naj pričakujemo drugega?« ⁴ Jezus je odgovoril in jima rekel: »Pojdita in Janezu ponovno izpričajta te stvari, ki jih slišita in vidita: ⁵ Splei prejemajo svoj vid in hromi hodijo, gobavi so očiščeni in gluhi slišijo, mrtvi so obujeni in revnimi^m se oznanja evangelij.ⁿ ⁶ In blagoslovljen je tisti, ki v meni ne bo pohujsan...«^{kk}

⁷ Ko sta odšla, je Jezus pričel množicam govoriti glede Janeza: »Kaj ste odšli gledat ven v divjino? Trst, ki se maje z vetrom?« ⁸ Toda kaj ste šli ven, da bi videli? Moža, oblečenega v mehka oblačila? Glejte, tisti, ki nosijo mehka oblačila,^o

so v kraljevih hišah.⁹ Toda kaj ste šli ven, da bi videli? Preroka? Da, povem vam in več kakor preroka.¹⁰ Kajti ta je tisti, o katerem je pisano:^p »Glejte, pošljem svojega poslanca pred tvojim obrazom, ki bo pripravil tvojo pot pred teboj.^q ¹¹ Resnično, povem vam: »Med temi, ki so rojeni iz žensk, ni bil obujen večji kakor Janez Krstnik, vendar kdor je v nebeškem kraljestvu najmanjši, je večji kakor on.^r ¹² In od dni Janeza Krstnika do sedaj nebeško^s kraljestvo trpi nasilje in nasilni ga zavzemajo s silo.^t ¹³ Kajti vsi preroki in postava so prerokovali do Janeza.¹⁴ In če boste to sprejeli, to je Elija,^u ki je moral priti.^v ¹⁵ Kdor ima ušesa, da sliši, naj posluša.

¹⁶ Toda s kom bom primerjal ta rod? Podoben je otrokom, ki sedijo po trghih in kličejo svojim rojakom,^w ter govorijo: »Piskali smo vam, pa niste plesali; objokovali smo vam, pa niste žalovali.^x

¹⁸ Kajti Janez je prišel, niti ni jedel niti ni pil, pa pravijo: »Hudiča ima.^y ¹⁹ § Sin človekov je prišel in je in pije, pa pravijo: »Glejte, požrešen človek in vinski bratec, priatelj davkarjev in grešnikov.^z Toda modrost je opravičena po svojih otrocih.^{aa}

²⁰ ^s Tedaj je pričel oštrevati mesta, v katerih je bila storjena večina njegovih mogočnih del, ker se niso pokesala:²¹ »Gorje ti, Horazín! Gorje ti, Betsajda! Kajti če bi se mogočna dela, ki so bila storjena v vama, storila v Tihu in Sidónu, bi se že davno pokesala v vrečevini in pepelu.²² Toda povem vam: »Bolj znosno bo na dan sodbe za Tiro in Sidón, kakor vama.²³ In ti, Kafarnaúm, ki si bil vzvišen do neba, boš priveden navzdol do pekla; kajti če bi se mogočna dela, ki so bila storjena v tebi, zgodila v Sódomi, bi preostala do današnjega dne.²⁴ Toda povem ti: »Da bo na dan sodbe bolj znosno za sódomsko deželo, kakor zate.^{aa}

²⁵ ^t Ob tistem času je Jezus odgovoril in rekel: »Zahvaljujem se tebi, o Oče, Gospodar neba in zemlje, ker si te stvari skril pred modrimi in razsodnimi, razodel pa si jih otročicem.²⁶ Točno tako, Oče, kajti takoj se je zdelo dobro v tvojih očeh.²⁷ Vse stvari so mi izročene od mojega Očeta, niti noben človek ne pozna Sina, razen Očeta, niti noben človek ne pozna Očeta, razen Sina in tegakomurkoli ga bo Sin razodel.^{vv}

²⁸ Pridite k meni vsi vi, ki se trudite in ste težko obremenjeni in dal vam bom počitek.²⁹ Vzemite nase moj jarem in se učite od mene, ker sem krotak in ponižen v srcu, in našli boste počitek^w svojim dušam.³⁰ Kajti moj jarem je udoven in moje breme je lahko.^{xx}

12 Ob tistem času je šel Jezus na šabatni dan skozi žitna polja,^y njegovi učenci pa so bili

^a 10:29: novčič: to je vrednost bronastega novčiča za pol centa, kar je desetina rimskega centa. ^b 11:12: nebeško...: ali, je nebeško kraljestvo pridobljeno s silo in tistimi, ki zaupajo ljudem.

^c 10:32: Lk 12:8 ^d 10:33: Mr 8:38; Lk 9:26; 2 Tim 2:12 ^e 10:34: Lk 12:51 ^f 10:35: Mih 7:6 ^g 10:37: Lk 14:26 ^h 10:38: Mt 16:24; Lk 9:23; Mr 8:34 ⁱ 10:39: Jn 12:25 ^j 10:40: Lk 10:16; Jn 13:20 ^k 10:42: Mr 9:41 ^l 11:2: Lk 7:18 ^m 11:5: Iz 61:1 ⁿ 11:5: Iz 35:6 ^o 11:10: Mal 3:1 ^p 11:12: Lk 16:16 ^q 11:14: Mal 4:5 ^r 11:16: Lk 7:31 ^s 11:20: Lk 10:13 ^t 11:25: Lk 10:11 ^u 11:27: Jn 6:46 ^v 11:27: Jn 3:35 ^w 11:29: Jer 6:16 ^x 11:30: 1 Jn 5:3 ^y 12:1: Mr 2:23; Lk 6:1; 5 Mz 23:25

lačni in začeli smukati žitno klasje ter jesti.² Toda ko so to videli farizeji, so mu rekli: »Glej, twoji učenci delajo to, kar ni zakonito početi na šabatni dan.«³ Toda rekel jim je: »Ali niste brali kaj je storil David,^a ko je bil lačen in tisti, ki so bili z njim,⁴ kako je vstopil v Božjo hišo in jedel hlebe navzočnosti, ki jih ni bilo dovoljeno jesti njemu, niti ne tistim, ki so bili z njim,^b temveč samo duhovnikom?⁵ Ali niste brali v postavi,^c kako to, da ob šabatnih dneh duhovniki v templju skrunijo šabat in so brez krivide?«⁶ Toda povem vam: »Da je na tem kraju nekdo večji kakor tempelj.«⁷ Toda če bi vedeli kaj to pomeni: »Usmiljenje hočem imeti in ne žrtve,^d ne bi obsojali nedolžnih.⁸ Kajti Sin človekov je Gospod celo šabatnemu dnevju.«⁹ In ko je odsel od tam, je šel v njihovo sinagogo.

¹⁰ In glej, tam je bil človek, ki je imel svojo roko izsušeno. In da bi ga lahko obdolžili, so ga vprašali, rekoč: »Ali je zakonito zdraviti na šabatne dneve?«¹¹ In rekel jim je: »Kateri človek bi bil tukaj med vami, ki bi imel eno ovco in če bi ta na šabatni dan padla v jamo ali je ne bi prijal ter jo dvignil ven?¹² Koliko bolj je potem človek boljši kakor ovca? Zaradi tega je na šabatne dneve zakonito delati dobro.«¹³ Tedaj reče človeku: »Iztegn svojo roko.« In ta je iztegnil in bila je v celoti ozdravljenja, podobno kakor druga.

¹⁴ Potem so farizeji odšli ven in imeli^a zborovanje proti njemu, kako bi ga lahko pokončali. ¹⁵ Toda ko je Jezus to izvedel, se je umaknil od tam in sledile so mu velike množice in vse je ozdravil¹⁶ ter jim naročil, da naj ga ne razglašajo,¹⁷ da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku Izaiju, rekoč:¹⁸ »Glej moj služabnik, ki sem ga izbral, moj ljubljeni, v katerem je moja duša zelo zadovoljna. Svojega duha bom položil nadenj in oznanil bo sodbo pogonom.¹⁹ Ne bo se ne preprial niti ne vplil niti na ulicah nihče ne bo slišal njegovega glasu.²⁰ Poškodovanega trsta ne bo zlomil in kadečega stena ne bo pogasil, dokler ne privede sodbe do zmage.²¹ In v njegovo ime bodo zaupali pogani.«

²² § ^g Tedaj je bil k njemu priveden nekdo obseden s hudičem, slep in nem in ga je ozdravil, do take mere, da je slepi in nemi tako govoril kakor videl.²³ In vsa množica je bila osupla ter rekla: »Ali ni ta Davidov sin?«²⁴ h Toda, ko so farizeji to slišali, so rekli: »Ta ne izganja hudičev, razen z Bélcebubom,^b princem hudičev.«²⁵ § Jezus pa je poznal njihove misli in jim rekel: »Vsako kraljestvo, razdeljeno zoper sebe, je privedeno v opustošenje in nobeno mesto ali hiša, razdeljena zoper sebe, ne bosta obstala.²⁶ In če Satan izganja Satana, je razdeljen zoper sebe; kako bo potem

obstalo njegovo kraljestvo?²⁷ In če z Bélcebubom izganjam hudiče, s kom jih izganjajo vaši otroci? Zatorej bodo oni vaši sodniki.²⁸ Toda če z Božjim Duhom izganjam hudiče, potem je k vam prišlo Božje kraljestvo.²⁹ Kako lahko sicer nekdo vstopi v hišo močnega in oplenil njegove dobrine, razen če najprej ne zveže močnega? In tedaj bo oplenil njegovo hišo.³⁰ Kdor ni z menoj, je proti meni; in kdor ne zbira z menoj, razsipa na široko.

³¹ Zatorej vam pravim: »Vsake vrste greh in bogokletje bo ljudem odpuščeno, toda bogokletje zoper Svetega Duha ljudem ne bo odpuščeno.³² In kdorkoli govoril besedo zoper Sina človekovega, mu bo to odpuščeno; toda kdorkoli govoril zoper Svetega Duha, mu ne bo odpuščeno ne na tem svetu, ne v svetu, ki pride.«³³

³³ Ali drevo dobro obrodi in je njegov sad dober, ali pa drevo slabo obrodi in je njegov sad slab; kajti drevo se spozna po njegovem sadu.³⁴ O gadji rod, kako lahko vi, ki ste hudobni, govorite dobre besede? Kajti iz obilja srca ustaj, govoré.³⁵ Dober človek iz dobrega zaklada srca prinaša dobre stvari, hudobnež pa iz zlega zaklada prinaša zle stvari.³⁶ Toda povem vam: »Za vsako prazno besedo, katero bodo ljudje izgovorili, bodo na dan sodbe o tem dajali obračun.«³⁷ Kajti po svojih besedah boš opravičen in po svojih besedah boš obsojen.«

³⁸ k Tedaj so nekateri izmed pisarjev in farizejev odgovorili, rekoč: »Učitelj, od tebe želimo videti znamenje.«³⁹ Toda odgovoril jim je in rekel: »Hudoben in zakonolomen rod išče znamenje, pa mu ne bo dano nobeno drugo znamenje, razen znamenja preroka Jona.⁴⁰ Kajti tako, kakor je bil Jona tri dni in tri noči v kitovem trebuhu, tako bo Sin človekov tri dni in tri noči v osrčju zemelje.⁴¹ Ljudje iz Niniv bodo ob sodbi vstali s tem rodom in ga obsodili, ker so se ob Jonovem oznanjevanju^m pokesali; in glejte, tukaj je večji kakor Jona.⁴² Kraljica z juga bo ob sodbi vstala s tem rodom in ga obsodila, kajti prišla je iz najbolj oddaljenih krajev zemelje, da sliši Salomonovo modrost; in glejte, tukaj je večji kakor Salomon.ⁿ

⁴³ Kadar je nečisti duh odšel iz človeka, hodi po suhih krajih, iščoči počitka, in ga ne najde.^o

⁴⁴ Potem reče: »Vrnil se bom v svojo hišo, od koder sem izšel.« In ko pride, jo najde prazno, pometenio in okrašeno.⁴⁵ Tedaj gre in s seboj vzame sedem drugih duhov, zlobnejših kakor on sam in vstopijo ter prebivajo tam in končno stanje tega človeka^p je slabše kakor prvo. Točno tako bo tudi temu zlobnemu rodu.«

⁴⁶ Medtem ko je še govoril množici, glej, so stali zunaj njegova mati in njegovi bratje,^q žečeč

^a 12:14: imeli: ali, napravili. ^b 12:24: Bélcebubom: gr. Beelzebulom; [vladar demonov.]

^a 12:3: 1 Sam 21:6 ^b 12:4: 2 Mz 29:33; 3 Mz 8:31; Mt 24:9 ^c 12:5: 4 Mz 28:9 ^d 12:7: Oz 6:6; Mt 9:13 ^e 12:9: Mr 3:1; Lk 6:6 ^f 12:18: Iz 42:1 ^g 12:22: Lk 11:14 ^h 12:24: Mt 9:34 ⁱ 12:31: Mr 3:28; Lk 12:10; 1 Jn 5:16
^j 12:34: Lk 6:45 ^k 12:38: Mt 16:1; Lk 11:29; 1 Kor 1:22 ^l 12:40: Jona 1:17 ^m 12:41: Jona 3:5 ⁿ 12:42: 1 Kr 10:1
^o 12:43: Lk 11:24 ^p 12:45: Heb 6:4; Heb 10:26; 2 Pet 2:20 ^q 12:46: Mr 3:31; Lk 8:20

govoriti z njim.⁴⁷ Potem mu je nekdo rekel: »Glej, tvoja mati in tvoji bratje stojijo zunaj in želijo govoriti s teboj.«⁴⁸ Toda odgovoril je in rekel tistemu, ki mu je povedal: »Kdo je moja mati? In kdo so moji bratje?«⁴⁹ In svojo roko je iztegnil proti svojim učencem ter rekel: »Glejte, moja mati in moji bratje!«⁵⁰ Kajti kdorkoli bo izvrševal voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, ta je moj brat in sestra in mati.«

13 Isti dan je Jezus odšel iz hiše in se usedel ob morski obali.^a In k njemu so bile zbrane skupaj velike množice, tako da je odšel na ladjo in se usedel, vsa množica pa je stala na bregu.³ In v prispodobah jim je govoril mnoge besede, rekoč: »Glejte, sejalec je odšel sejat,⁴ in ko je sejal, je nekaj semen padlo poleg poti in prišla je perjad ter jih požrla.⁵ Nekaj jih je padlo na kamnita mesta, kjer niso imela veliko zemlje in so nemudoma pognala, ker niso imela globine zemlje⁶ in ko je bilo sonce zgoraj, so bila ožgana in ker niso imela korenine, so ovenela.⁷ In nekaj jih je padlo med trnje in trnje je pognalo ter jih zadušilo.⁸ Toda druga so padla v dobro zemljo in obrodila sad, nekatera stoternega, nekatera šestdeseternega, nekatera trideseternega.⁹ Kdor ima ušesa, da slišijo, naj posluša.«¹⁰ In prišli so učenci ter mu rekli: »Zakaj jim govorиш v prispodobah?«¹¹ Odgovoril je in jim rekel: »Ker je vam dano spoznati skrivnosti nebeškega kraljestva, toda njim to ni dano.¹² Kajti kdorkoli ima, njemu bo dano in imel bo večje obilje; toda kdorkoli nima, bo od njega vzeto proč celo to, kar ima.^c ¹³Zatorej jim govorim v prispodobah, ker gledajo, a ne vidijo in poslušajo, a ne slišijo niti ne razumejo.¹⁴ In v njih se je izpolnila Izajeva prerokba, ki pravi: »S poslušanjem boste slišali, pa ne boste razumeli;^d in gledali boste ter videli, pa ne boste zaznali;¹⁵ kajti srce teh ljudi je otopelo in *njihova* ušesa so naglušna in svoje oči so zaprli, da ne bi lahko kadarkoli s *svojimi* očmi videli in s *svojimi* ušesi slišali in bi s *svojim* srcem razumeli ter bi bili spreobrnjeni in bi jih jaz ozdravil.¹⁶ Toda blagoslovljene so vaše oči, ker vidijo, in vaša ušesa, ker slišijo.¹⁷ Kajti resnično, povem vam: »Da je veliko prerokov in pravičnih *ljudi* ževelo videti *te stvari*, katere vi vidite, pa *jih* niso videli; in slišati *te besede*, ki jih vi slišite, pa *jih* niso slišali.«

¹⁸ Poslušajte torej prispodobo o sejalcu.¹⁹ Kadar kdorkoli sliši besedo o kraljestvu, pa je ne razume, potem pride *ta* zlobni in izdere to, kar je bilo posejano v njegovo srce. To je tisti, ki je seme sprejel poleg poti.²⁰ Toda kdor je seme sprejel na kamnita mesta, je isti kakor kdor sliši besedo

in jo takoj z radostjo sprejme,²¹ vendar v sebi nima korenine, toda nekaj časa vztraja. Ko pa zaradi besede nastane stiska ali preganjanje, on v kratkem^a greši.²² Tudi tisti, ki je seme sprejel med trnje, je tisti, ki sliši besedo. Skrb tega sveta in zapeljivost bogastva pa zadušita besedo in on postaja brez sadu.²³ Toda kdor je seme sprejel v dobro zemljo, je tisti, ki sliši besedo in *jo* razume, ki prav tako prinaša sad in obrodi, eden stoternega, drugi šestdeseternega, [spet] drugi trideseternega.«

²⁴ Podal jim je drugo prispodobo, rekoč: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je na svojo njivo posejal dobro seme.²⁵ Toda medtem ko so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik in med pšenico posejal plevel ter odšel svojo pot.²⁶ Toda, ko je bilka pognala in obrodila sad, potem se je prikazal tudi plevel.²⁷ Služabniki hišnega gospodarja so torej prišli in mu rekli: »Gospod, ali nisi v svojo njivo posejal dobro seme? Od kod ima potem le-ta plevel?^e ²⁸ Rekel jim je: »To je storil sovražnik.« Služabniki so mu rekli: »Hočeš potem, da gremo in ga pobremo?«²⁹ Toda rekel je: »Ne, da ne bi medtem ko pobirate plevel, z njim izruvali tudi pšenice.³⁰ Naj oboje skupaj raste do žetve, in ob času žetve bom rekel žanjem: »Zberite skupaj najprej plevel in ga povežite v svežnje za sežig, toda pšenico zberite v moj skedenj.«

³¹ Podal jim je drugo prispodobo, rekoč: »Nebeško kraljestvo je podobno zrnu gorčičnega semena, ki ga je človek vzel in posejal na svoji njivi;^f ³² ki je zares najmanjše od vseh semen,^b toda, ko to zraste, je največje med zelišči in postane drevo, tako da pridejo ptice neba in prenočujejo na njegovih vejah.«

³³ Povedal jim je drugo prispodobo: »Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, katerega je ženska vzela in skrila v treh merah^c moke, dokler ni bilo vse prekvašeno.«³⁴ ^h Vse te besede je Jezus množici govoril v prispodobah; brez prispodobe pa jim ni govoril,³⁵ da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku, rekoči: »Svoja usta bom odprl v prispodobah, izrekel bom besede, ki so bile od ustanovitve sveta hranjene na skrivnem.«³⁶

Tedaj je Jezus množico poslal proč in odšel v hišo, in njegovi učenci so prišli k njemu, rekoč: »Pojasni nam prispodobo o poljskem plevelu.«³⁷

Odgovoril je in jim rekel: »Kdor seje dobro seme, je Sin človekov.³⁸ Njiva je svet. Dobro seme so otroci kraljestva, toda plevel so otroci zlobnega.³⁹ Sovražnik, ki jih je posejal, je hudič. Žetev je konec sveta, žanji pa so angeli.⁴⁰ Kakor je torej plevel pobran in v ognju sežgan, tako bo ob koncu tega sveta.⁴¹ Sin človekov bo poslal svoje angele

^a 13:21: v kratkem...: ponovno pade, ali, pade v greh. ^b 13:32: [Gorčična semena so običajno premera približno 1 do 2 milimetra.] ^c 13:33: merah: beseda v grščini je mera, ki vsebuje okoli 13 litrov.

^a 13:1: Mr 4:1 ^b 13:3: Lk 8:5 ^c 13:12: Mt 25:29 ^d 13:14: Iz 6:9; Mr 4:12; Lk 8:10; Jn 12:40; Apd 28:26; Rim 11:8
^e 13:17: Lk 10:24 ^f 13:31: Mr 4:30; Lk 13:19 ^g 13:33: Lk 13:20 ^h 13:34: Mr 4:33 ⁱ 13:35: Ps 78:2 ^j 13:39: Jl 3:13; Raz 14:15

in iz njegovega kraljestva bodo pobrali vse stvari,^a ki so padle v greh in tiste, ki počno krivičnost;⁴² in vrgli jih bodo v ognjeno talilno peč. Tam bo tarnanje in škripanje z zobmi.⁴³ Potem bodo pravični zasijali kakor sonce v kraljestvu svojega Očeta. Kdor ima ušesa, da slišijo, naj posluša.^a

⁴⁴ Ponovno, nebeško kraljestvo je podobno zakladi, skritemu na njivi. Ko ga je človek našel, ga skrije in zaradi radosti gre in proda vse, kar ima in to polje kupi.

⁴⁵ Ponovno, nebeško kraljestvo je podobno trgovcu, ki išče lepe bisere,⁴⁶ ki je, ko je našel en biser velike vrednosti, šel in prodal vse, kar je imel ter ga kupil.

⁴⁷ Ponovno, nebeško kraljestvo je podobno mreži, ki je bila vržena v morje in je zajela od vseh vrst,⁴⁸ katero so, ko je bila polna, odvlekli do obale in se usedli ter dobre zbrali v posode, toda slabe so vrgli proč.⁴⁹ Tako bo torej ob koncu sveta. Prišli bodo angeli in zlobne bodo oddvojili od pravičnih,⁵⁰ in jih vrgli v ognjeno talilno peč. Tam bo tarnanje in škripanje z zobmi.⁵¹ Jezus jim reče: »Ste razumeli vse te besede?« Rečejo mu: »Da, Gospod.«⁵² Tedaj jim je rekел: »Zato je vsak pisar, ki je poučen o nebeškem kraljestvu, podoben človeku, ki je hišni gospodar, ki prinaša iz svojega zaklada nove in stare stvari.«

⁵³ In pripetilo se je, ko je Jezus zaključil te prisopodobe, da je odšel od tam.⁵⁴ In ko je prišel v svojo lastno deželo, jih je v njihovi sinagogi učil, do take mere, da so bili osupli in govorili: »Od kod ima ta človek to modrost in ta mogočna dela?⁵⁵ c Ali ni to tesarjev sin? Ali ni njegova mati imenovana Marija? In njegovi bratje Jakob in Jožef in Simon in Juda?⁵⁶ In njegove sestre ali niso vse z nami? Od kod ima potem ta človek vse te stvari?«⁵⁷ In pohujševali so se nad njim. Toda Jezus jim je rekel: »Prerok ni brez spoštovanja, razen v svoji lastni deželi in v svoji lastni hiši.«^a In tam zaradi njihove nevere ni storil veliko mogočnih del.

14 ^{§b} Ob tistem času je Herod, vladar četrtninskega dela province, slišal o Jezusovem slôvesu² in rekel svojim služabnikom: »To je Janez Krstnik. Obujen je od mrtvih in zato so sed v njem naznanila mogočna dela.«

³ Kajti^f Herod je prijel Janeza in ga zvezal ter ga posadil v ječo zaradi Herodiade, žene svojega brata Filipa.⁴ Kajti Janez mu je rekel:^g »Zate ni zakonito, da jo imaš.«⁵ Ko pa ga je skušal usmrtili, se je zbal množice, ker so ga šteli za preroka.⁶ Toda, ko je bil Herodov rojstni dan, je Herodiadina hči plesala pred^f njimi in se dopadla

Herodu.⁷ Nakar ji je ta s prisego obljudbil dati karkoli bi prosila.⁸ In ona je, prej poučena od svoje matere, rekla: »Daj mi tukaj, na velikem pladnju, glavo Janeza Krstnika.«⁹ In kralju je bilo žal. Kljub temu je zaradi prisege in teh, ki so z njim sedeli pri obedu, velel, da naj ji bo dana.¹⁰ In poslal je ter v ječi obglavil Janeza.¹¹ In njegova glava je bila prinešena na velikem pladnju ter dana gospodični in ona jo je odnesla svoji materi.¹² In prišli so njegovi učenci in vzeli telo ter ga pokopali in odšli ter povedali Jezusu.

¹³ Kog^j je Jezus slišal o tem, je od tam z ladjo ločeno odplul v zapuščen kraj. In ko je množica slišala o tem, mu je peš sledila iz mest.¹⁴ § In Jezus je odšel naprej in zagledal veliko množico in bil prevzet s sočutjem do njih in ozdravil njihove bolne.

¹⁵ i In ko je bil večer, so k njemu prišli njegovi učenci, rekoč: »To je zapuščen kraj in čas je sedaj potekel. Pošli množico proč, da bodo lahko sli v vasi in si kupili živeža.«¹⁶ Toda Jezus jim je rekel: »Ni jim potrebno oditi proč, vi jim dajte jesti.«¹⁷ In rekli so mu: »Mi imamo tukaj samo pet hlebov in dve ribi.«¹⁸ Rekel je: »Prinesite jih sèm k meni.«¹⁹ In velel je množici, naj séde na travo in vzel je pet hlebov ter dve ribi in zroč k nebu, je blagoslovil in razlomil ter hlebe dal svojim učencem, učenci pa množici.²⁰ In vsi so jedli in bili nasičeni in od odlomkov, ki so ostali, so pobrali dvanaest polnih košar.²¹ In teh, ki so jedli, je bilo okoli pet tisoč mož, poleg žensk in otrok.

²² § In Jezus je svoje učence nemudoma primoral naj stopijo na ladjo in da gredo pred njim na drugo stran, sam pa je medtem odpustil množice.²³ j In ko je odpustil množice, je sam posebej odšel na goro, da moli.^k In ko je prišel večer, je bil tam sam.²⁴ Toda ladja je bila sedaj na sredi morja, premetavana z valovi, kajti bil je nasproten veter.

²⁵ In ob četrti nočni straži je Jezus šel proti njim, hodec po morju.²⁶ In ko so ga učenci zagledali hoditi po morju, so bili prestrašeni, rekoč: »To je duh.«²⁷ In od strahu so zakričali.²⁷ Toda Jezus jim je nemudoma spregovoril, rekoč: »Bodite dobre volje, jaz sem, ne bojte se.«²⁸ In Peter mu je odgovoril ter rekel: »Gospod, če si ti, mi zaukaži po vodi priti k tebi.«²⁹ In on je rekel: »Pridi.« In ko je Peter prišel dol iz ladje, da pride k Jezusu, je hodil po vodi.³⁰ Toda, ko je videl silovitost vetra,^h je bil prestrašen. In ko se je pričel utapljati, je zavpil, rekoč: »Gospod, reši me.«³¹ In Jezus je takoj iztegnil svojo roko ter ga prijel in mu rekel: »O ti maloveren, zakaj si podvomil?«³² In ko

^a 13:41: stvari...: ali, škandale, ki so padli. ^b 14:1: [Leta Gospodovega 32.] ^c 14:1: četrtninskega... ali, nad štirimi provincami. ^d 14:2: se...: ali, po njem narejena. ^e 14:3: [Leta Gospodovega 30.] ^f 14:6: pred: gr. v sredi [med.] ^g 14:13: [Leta Gospodovega 32.] ^h 14:30: silovitost vetra: ali, močan veter.

^a 13:43: Dan 12:3 ^b 13:54: Mr 6:1; Lk 4:16 ^c 13:55: Jn 6:42 ^d 13:57: Mr 6:4; Lk 4:24; Jn 4:44 ^e 14:1: Mr 6:14; Lk 9:7 ^f 14:3: Lk 3:19 ^g 14:4: 3 Mz 18:16; 3 Mz 20:21 ^h 14:13: Mr 6:32; Lk 9:10 ⁱ 14:15: Jn 6:5; Mr 6:35 ^j 14:23: Mr 6:46 ^k 14:23: Jn 6:16

sta prišla na ladjo, je veter ponehal.³³ Potem so prišli oni, ki so bili na ladji in ga oboževali, rekoč: »Resnično, ti si Božji Sin.«

³⁴ a In ko so se prepeljali, so prišli v deželo Genezaret. ³⁵ b In ko so ljudje tega kraja dobili spoznanje o njem, so razposlali v vso to pokrajino naokoli in privredli k njemu vse, ki so bili bolni,³⁶ c in rotili so ga, da bi se lahko samo dotaknili obšiva njegove obleke in prav vsi, ki so se ga dotaknili, so postali popolnoma zdravi.

15 Tedaj so k Jezusu, prišli pisarji in farizeji, ki so bili iz Jeruzalema, rekoč:² »Zakaj tvoji učenci prestopajo izročila starešin? Kajti kadar jedo kruh, si ne umijejo svojih rok.«³ Toda odgovoril jim je in rekel: »Zakaj vi prav tako s svojim izročilom prestopate Božjo zapoved? ⁴ Kajti Bog je zapovedal, rekoč:^c ›Spoštuj svojega očeta in mater! in:d ›Kdor preklinja očeta ali mater, naj življenje konča s smrto.«⁵ Toda vi pravite: ›Kdorkoli bo rekел svojemu očetu ali svoji materi:e ›To je dar, s čimerkoli bi ti mogoče imel korist od mene,«⁶ in ne spoštuje svojega očeta ali svoje matere, bo prost. Tako ste s svojim izročilom naredili Božjo zapoved brez učinka.⁷ Vi hinavci, Izaija je dobro prerokoval o vas, rekoč:⁸ § ›Ti ljudje se s svojimi ustmi bližajo k meni in me spoštujejo s svojimi ustnicami, toda njihovo srce je daleč od mene.«⁹ Toda zaman me obožujejo, učeeč nauke človeških zapovedi.«

¹⁰ g In poklical je množico ter jim rekel: »Poslušajte in razumite: ¹¹ Ni to, kar gre v usta, [kar] omadežuje človeka, temveč to, kar prihaja iz ust, to omadežuje človeka.«¹² Tedaj so prišli njegovi učenci in mu rekli: »Ali veš, da so bili farizeji, potem ko so slišali to govorjenje, užaljeni?«¹³ Toda odgovoril je in rekel: »Vsaka rastlina, katere ni vsadil moj nebeški Oče, bo izkoreninjena.¹⁴ Pustite jih pri miru.i Splepi voditelji slepih so. Če pa slepi vodi slepega, bosta oba padla v jarek.«¹⁵ j Potem je odgovoril Peter in mu rekel: »Pojasni nam to prispolobo.«¹⁶ § Jezus pa je rekel: »Ali ste tudi vi še vedno brez razumevanja? ¹⁷ Ali še vedno ne razumete, da karkoli vstopi pri ustih, gre v trebuh in je vrženo ven, v zunanje stranišče? ¹⁸ Toda te besede, ki izvirajo iz ust, prihajajo iz srca in te omadežujejo človeka.¹⁹ Kajti iz srca izvirajo zle misli, umori, zakonolomstva, prešušta, tatvine, kriva pričevanja, bogokletja.^k ²⁰ To so stvari, ki omadežujejo človeka, toda jesti z neumitimi rokami človeka ne omadežuje.«

²¹ l Potem je Jezus odšel od tam in odšel v tirske in sidónske kraje.²² In glej, ženska iz Káana je prišla iz teh istih krajev ter vpila k njemu, rekoč:

»Usmili se me, o Gospod, ti Davidov Sin. Moja hči jeboleče nadlegovana od hudiča.«²³ Toda on ji ni odgovoril niti besede. In prišli so njegovu učenci ter ga rotili, rekoč: »Pošlji jo proč, ker vpije za nami.«²⁴ Toda odgovoril je in rekel: »Nisem poslan [k nikomur], razen k izgubljenim ovcam Izraelove hiše.«²⁵ Toda je prišla in ga oboževala, rekoč: »Gospod, pomagaj mi.«²⁶ Toda odgovoril je in rekel: »Ni primerno vzeti kruh otrokom in ga vreči psom.«²⁷ Ona pa je rekla: »Res je, Gospod, vendar psi jedo od drobtinic, ki padajo z mize njihovih gospodarjev.«²⁸ Tedaj je Jezus odgovoril in ji rekel: »O žena, velika je twoja vera, zgodil naj se ti takor hočeš.«²⁹ In njena hči je bila ozdravljenja od točno tiste ure.²⁹ n In Jezus je odšel tam ter prišel v bližino Galilejskega morja in odšel na goro ter se tam usedel.³⁰ o In k njemu so prišle velike množice, ki so imele s seboj tiste, ki so bili hromi, slepi, nemci, pohabljeni ter mnoge druge in polagali so jih k Jezusovim stopalom in jih je ozdravil,³¹ do take mere, da se je množica čudila, ko so videli nemega spregovoriti, pohabljenega biti zdravega, hromega hoditi in slepega videti. In slavili so Izraelovega Boga.

³² p Potem je Jezus svoje učence poklical k sebi in rekel: »Sočutje imam do množice, ker že tri dni vztrajajo z menoij in nimajo nič za jesti; in ne bom jih poslal proč tešče, da na poti ne oslabijo.«³³ In njegovi učenci so mu rekli: »Od kod naj imamo v divjini tako veliko kruha, za nasičenje tako velike množice?«³⁴ In Jezus jim reče: »Koliko hlebov imate?« Rekli so: »Sedem in nekaj majhnih rib.«³⁵ In velej je množici, naj séde na tla.³⁶ In vzel je sedem hlebov in ribe ter se zahvalil in jih razlomil ter dal svojim učencem, učenci pa množici.³⁷ In vsi so jedli ter bili nasičeni in pobrali so od ostankov obeda, kar je ostalo, sedem polnih košar.³⁸ In teh, ki so jedli, je bilo stiri tisoč mož, poleg žensk in otrok.³⁹ In odpustil je množico ter stopil na ladjo in prišel v magadánske kraje.^q

16 Tudi farizeji so prišli skupaj s saduceji in ga skušali ter zahtevali, da bi jim pokazal znamenje z neba. ² Odgovoril je in jim rekel: »Ko je večer, pravite: ›Lepo vreme bo, kajti nebo je rdeče.‹³ Zjutraj pa: ›Danes bo grdo vreme, kajti nebo je rdeče in mračno.‹^a O vi hinavci, lahko razpoznavate obličeje neba, toda ne morete razpoznati znamenj časov?⁴ Zlobni in zakonolomni rod išče znamenje, pa mu ne bo dano nobeno znamenje, razen znamenja preroka Jona.« In zapustil jih je ter odšel.⁵ Ko so njegovi učenci prišli na drugo stran, so pozabili vzeti kruh.

^a 16:3: [mračno: gr. nebo prekrito z oblaki.]

^a 14:34: Mr 6:53 ^b 15:1: Mr 7:1 ^c 15:4: 2 Mz 20:12; 5 Mz 5:16 ^d 15:4: 2 Mz 21:17; 3 Mz 20:9; Prg 20:20 ^e 15:5: Mr 7:11-12 ^f 15:8: Iz 29:14 ^g 15:10: Mr 7:14 ^h 15:13: Jn 15:2 ⁱ 15:14: Lk 6:39 ^j 15:15: Mr 7:17 ^k 15:19: 1 Mz 6:5; 1 Mz 8:21 ^l 15:21: Mr 7:24 ^m 15:24: Mt 10:6 ⁿ 15:29: Mr 7:31 ^o 15:30: Iz 35:5 ^p 15:32: Mr 8:1 q 15:39: [Mr 8:10] ^r 16:1: Mr 8:11; Lk 12:54

⁶Potem jim je Jezus rekel: »Pazite in varujte se kvara farizejev in saducejev.« ⁷In med seboj so razpravljali, rekoč: »To je zato, ker nismo vzeli kruha.« ⁸Ko je Jezus to zaznal, jim je rekel: »O vi maloverni, zakaj med seboj razmišljate, ker niste prinesli nobenega kruha? ⁹Ali še vedno ne razumete niti se ne spominjate petih hlebov pet tisočim in koliko košar ste pobrali?^a ¹⁰Niti sedmih hlebov štiri tisočim in koliko košar ste pobrali?^b

¹¹Kako to, da ne razumete, da vam *tega* nisem govoril v zvezi s kruhom, da bi se varovali kvara farizejev in saducejev?« ¹²Potem so razumeli, da *jim* je zaukazal naj se ne varujejo kruhovega kvasa, temveč nauka farizejev in saducejev.

¹³Ko je Jezus prišel v kraje Cezareje Filipove,^c je vprašal svoje učence, rekoč: »Kdo ljudje pravijo, da jaz, Sin človekov, sem?« ¹⁴Rekli so: »Nekateri pravijo, da si Janez Krstnik,nekateri Elija in drugi Jeremija ali eden izmed prerokov.« ¹⁵Reče jim: »Toda kdo vi pravite, da sem jaz?« ¹⁶In Simon Peter je odgovoril ter rekel:^d »Ti si Kristus, Sin živega Boga.« ¹⁷In Jezus je odgovoril ter mu rekel: »Blagoslovljen si, Simon, Jonov sin, kajti meso in kri ti *tega* nista razodela, temveč moj Oče, ki je v nebesih. ¹⁸In jaz ti prav tako pravim: ›Da si ti Peter^b in na tej skalici bom zgradil svojo cerkev in velika vrata pekla ne bodo prevladala proti njej. ¹⁹In dal ti bom ključe nebeškega kraljestva; in karkoli boš zvezal na zemlji, bo zvezano v nebesih; in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.«^e ²⁰§ Tedaj je svojim učencem naročil, da naj nobenemu človeku ne povedo, da je bil on Jezus, Kristus.^d

²¹Od tedaj naprej je Jezus svojim učencem pričel kazati, da mora oditi v Jeruzalem in od starešin in visokih duhovnikov in pisarjev pretrpeti mnoge stvari in biti umorjen in tretji dan obujen. ²²Potem ga je Peter prijel in ga pričel oštrevati, rekoč: »To naj bo daleč od tebe, Gospod. To naj se ti ne zgodi.« ²³Toda on se je obrnil in Petru rekel: »Spravi se za menoj, Satan. V spotiko si mi, kajti ne posvečaš se stvarem, ki so od Boga, temveč tem, ki so od ljudi.«

²⁴h Tedaj je Jezus rekel svojim učencem: »Če hoče katerikoli človek slediti meni, naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj. ²⁵Kajti kdorkoli hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil, kdorkoli pa bo izgubil svoje življenje zaradi mene, ga bo našel.« ²⁶§ Kajti kaj človeku koristi, če si bo pridobil ves svet, izgubil pa svojo lastno dušo? Ali kaj bo človek dal v zameno za svojo dušo? ²⁷Kajti Sin človekov bo prišel v slavi svojega Očeta s svojimi angeli in tedaj

bo vsakega človeka nagradil glede na njegova dela. ²⁸Resnično, povem vam: »Tam bo nekaj tukaj navzočih, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne vidijo Sina človekovega prihajati v svojem kraljestvu.«

17 Inⁱ po šestih dneh Jezus vzame Petra, Jakoba in njegovega brata Janeza ter jih posebej privede na visoko goro^j in pred njimi je bil preobražen; in njegov obraz je sijal kakor sonce in njegovo oblačilo je bilo belo kakor svetloba. ³In glej, prikazala sta se jim Mojzes in Elija, ki sta govorila z njim. ⁴Potem je Peter odgovoril in Jezusu rekel: »Gospod, dobro je za nas, da smo tukaj. Če želiš, naredimo tukaj tri štore; enega zate, enega za Mojzesina enega za Elija.« ⁵l Medtem ko je še govoril, glej, jih je obrisel svetel oblak, in glej, glas iz oblaka, ki je rekel: »Ta je moj ljubljeni Sin, s katerim sem zelo zadovoljen; njega poslušajte.« ⁶Ko so učenci *to* slišali, so padli na svoj obraz in bili boleče prestrašeni. ⁷Prišel je Jezus in se jih dotaknil ter rekel: »Vstanite in ne bojte se.« ⁸In ko so povzdignili svoje oči, niso videli nobenega človeka, razen samo Jezusa. ⁹In ko so prišli dol z gore, jim je Jezus naročil, rekoč: »Tega videnja ne povejte nikomur, dokler ne bo Sin človekov vstal od mrtvih.« ¹⁰In njegovi učenci so ga vprašali, rekoč:^m »Zakaj potem pisarji pravijo, da mora prej priti Elija?« ¹¹Jezus jim je odgovoril in rekel: »Elija bo resnično prišel prej in obnovil vse stvari. ¹²Toda povem vam: ›Da je Elija že prišel, pa ga niso spoznali, temveč so mu storili, karkoli so že leleli.‹ Tako bo tudi Sin človekov trpel od njih.« ¹³Tedaj so učenci razumeli, da jim je govoril o Janezu Krstniku.

¹⁴n In ko so prišli k množici, je prišel k njemu nek človek, ki je pokleknil navzdol k njemu ter rekel: ¹⁵»Gospod, usmili se mojega sina, kajti blazen je in boleče nadlegovan, kajti pogosto pada v ogenj in često v vodo. ¹⁶In pripeljal sem ga k tvojim učencem, pa ga niso mogli ozdraviti.«

¹⁷Potem je Jezus odgovoril in rekel: »O neveren in sprežen rod, kako dolgo bom še z vami? Doklej vas bom še prenašal? Privedite mi ga sèm.« ¹⁸In Jezus je oštel hudiča in ta je odšel iz njega; in otrok je bil ozdravljen od točno tiste ure. ¹⁹Tedaj so prišli učenci ločeno k Jezusu in rekli: »Zakaj ga mi nismo mogli izgnati iz njega?« ²⁰§ Jezus pa jim je rekel: »Zaradi vaše nevere, kajti resnično, povem vam: »Ce imate vero kakor zrno gorčičnega semena, boste tej gori rekli: ›Odstrani se od tukaj na tamkajšnji kraj;‹ in bo premeščena in nič vam ne bo nemogoče. ²¹§ Vendari ta vrsta ne gre ven, razen z molitvijo in postom.«

^a 16:13: [Cezareje Filipove, to je sever Izraela, vznosje gorovja Hermon.] ^b 16:18: Peter: to ime pomeni skal; [gr. Πέτρος; samostojni kamen ali balvan. (Vine's Expository Dictionary).] ^c 16:18: [gr. πέτρα; masivna skala; to je Jezus.] ^d 16:20: [Kristus: ali, Maziljeni.] ^e 16:22: To...: gr. Pomiluj sebe.

^a 16:9: Mt 14:17 ^b 16:10: Mt 15:34 ^c 16:13: [Mr 8:27] ^d 16:13: Mr 8:27; Lk 9:18 ^e 16:16: Jn 6:69 ^f 16:18: Jn 1:42 ^g 16:19: Jn 20:23 ^h 16:24: Mt 10:38; Mr 8:34 ⁱ 16:27: Ps 62:12; Rim 2:6 ^j 16:28: Mr 9:1; Lk 9:27 ^k 17:1: Mr 9:2; Lk 9:28 ^l 17:5: 2 Pet 1:17 ^m 17:10: Mt 11:14; Mr 9:12 ⁿ 17:14: Mr 9:17; Lk 9:38 ^o 17:20: Lk 17:6

^a 17:24: In medtem, ko so prebivali v Galileji, jim je Jezus rekel: »Sin človekov bo izdan v roke ljudem

^b 17:25: in ubili ga bodo in tretji dan bo znova obujen.« In bilo si solno žalostni.

^c 17:24: Ko pa so prišli v Kafarnáum, so ti, ki so prejeli davčni^d denar, prišli k Petru in rekli: »Ali vaš učitelj ne plačuje davka?« ^e 17:25: Rekel je: »Da.« Ko pa je prišel v hišo, ga je Jezus prehitel, rekoč: »Kaj misliš Simon? Od koga zemeljski kralji jemljejo carino ali davek? Od svojih lastnih otrok ali od tujcev?« ^f 17:26: Peter mu reče: »Od tujcev.« Jezus mu reče: »Potem so otroci prosti.« ^g 17:27: Vendar pa, da jih ne bi pohujšala, pojdi k morju, vrzi trnek in dvigni ribo, ki prva pride gor. In ko ji boš odprl usta, boš našel kos denarja.^b Vzemi ga ter jim ga daj zame in zase.«

18 ^b Ob istem času so prišli k Jezusu učenci, rekoč: »Kdo je največji v nebeškem kraljestvu?« ^c 18:2: In Jezus je k sebi poklical majhnega otroka in ga postavil v sredo mednje ^d ter rekel: »Resnično, povem vam: Razen, če se ne spreobrnete in ne postanete kakor majhnih otroci, ne boste vstopili v nebeško kraljestvo.« ^e 18:3: Kdorkoli bo torej samega sebe ponížil kakor ta majhen otrok, ta je največji v nebeškem kraljestvu. ^f 18:4: In kdorkoli bo sprejel enega takšnega majhnega otroka v mojem imenu, sprejema mene. ^g 18:5: Toda kdorkoli bo pohujšal enega od teh malčkov, ki verujejo vame, bi bilo bolje zanj, da bi bil mlinski kamen obesén okoli njegovega vrata in da bi bil potopljen v globino morja.^d

^h 18:6: Gorje svetu zaradi prestopkov! Kajti nujno se mora zgoditi, da prestopki pridejo, toda gorje tistemu človeku, po katerem prestopki prihajajo! ⁱ 18:7: Zatorej če te tvoja roka ali tvoje stopalo pohujšuje, ju odsekaj proč in ju vrzi od sebe. Bolje je zate, da v življenje vstopiš šepav ali pohabljen, raje kakor imeti dve roki ali dve stopali in biti vržen v večni ogenj. ^j 18:8: In če te tvoje oko pohujšuje, ga iztakni in ga vrzi od sebe. Bolje je zate, da vstopiš v življenje z enim očesom, raje kakor imeti dve očesi in biti vržen v peklenski ogenj. ^k 18:9: Pazite, da ne prezirate niti enega od teh malčkov, kajti povem vam: »Da njihovi angeli v nebesih vedno zrejo obraz mojega Očeta, ki je v nebesih.« ^l 18:10: Kajti Sin človekov je prišel rešit to, kar je bilo izgubljeno.^f ^m 18:11: Kaj mislite? Če ima človek sto ovac in bi ena od njih zašla ali ne bo pustil devetindevetdesetih in šel v gore in iskal tisto, ki je zašla?^g ⁿ 18:12: In če se zgodi, da jo najde, resnično, povem vam, se bolj veseli te ovice, kakor devetindevetdesetih, ki niso zašle. ^o 18:13: Točno

tako ni volja vašega Očeta, ki je v nebesih, da bi propadel eden izmed teh malčkov.

^p 18:14: ^q 18:15: Poleg tega, če se bo tvoj brat prekršil zoper tebe, pojdi in mu na samem povej njegovo krivdo med teboj in njim. Če te bo poslušal, si pridobil svojega brata. ^r 18:16: Toda če te ne bo poslušal, potem vzemi s seboj dodatno še enega ali dva, da je vsaka beseda lahko potrjena po ustih dveh ali treh prič.

^s 18:17: Če pa jih bo zanemarjal poslušati, povej to cerkvi. Toda če zanemarja poslušati cerkev, naj ti bo kakor pogan in davkar. ^t 18:18: Resnično, povem vam: ^u 18:19: Karkoli boste zvezali na zemlji, bo zvezano v nebesih, in karkoli boste razvezali na zemlji, bo razvezano v nebesih. ^v 18:20: Ponovno vam pravim: »Da če se bosta dva izmed vas na zemlji strinjala glede katerekoli stvari, za katero bosta prosila, bo to storjeno zanjtu od mojega Očeta, ki je v nebesih.« ^w 18:21: Kajti kjer sta dva ali trije zbrani skupaj v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.«

^x 18:22: ^y 18:23: Tedaj je prišel k njemu Peter in rekel: »Gospod, kako pogosto lahko moj brat greši zoper mene in mu jaz odpustum? Do sedemkrat?« ^z 18:24: Jezus mu reče: »Ne pravim ti: »Do sedemkrat, temveč: »do sedemdesetkrat sedemkrat.«

^{aa} 18:25: ^{bb} 18:26: Zato je nebeško kraljestvo podobno nekemu kralju, ki je hotel narediti obračun s svojimi služabniki. ^{cc} 18:27: In ko je pričel z obračunom, so k njemu privedli nekoga, ki mu je bil dolžan deset tisoč talentov.^c ^{dd} 18:28: Toda ker ni mogel toliko odplačati, mu je njegov gospodar ukazal, naj bo prodan on in njegova žena in otroci ter vse, kar je imel in se pripravi plačilo. ^{ee} 18:29: Služabnik je torej padel in ga oboževal,^d rekoč: »Gospod, imej potrpljenje z menoj in vse ti bom plačal.« ^{ff} 18:30: Potem je bil gospodar tega služabnika prevzet s sočutjem in ga izpustil ter mu odpustil dolg.

^{gg} 18:31: Toda ta isti služabnik je odšel ven in našel enega izmed svojih poslužabnikov, ki mu je bil dolžan sto denarjev^e in nanj položil roki ter [ga] prijel za vrat, rekoč: »Plačaj mi to, kar dolguješ.« ^{hh} 18:32: In njegov poslužabnik je padel dol ob njegovih stopalih in ga rotil, rekoč: »Imej potrpljenje z menoj in vse ti bom plačal.« ⁱⁱ 18:33: Ta pa ni hotel, temveč je šel in ga vrgel v ječo, dokler ne bi odplačal dolga. ^{jj} 18:34: Kaj so torej njegovi poslužabniki videli, kaj se je zgodilo, so bili zelo žalostni in so prišli ter svojemu gospodarju povedali vse, kar se je zgodilo. ^{kk} 18:35: Tedaj mu je njegov gospodar, potem ko ga je poklical, rekel: »O ti zlobni služabnik, ker si me prosil, sem ti ves ta dolg odpustil; ^{ll} 18:36: ali naj ne bi tudi ti prav tako imel sočutje do svojega poslužabnika, prav tako kakor sem jaz imel usmiljenje do tebe?« ^{mm} 18:37: In njegov gospodar je bil ogorčen in ga izročil

^a 17:24: davčni: v izvirniku imenovanem didrachma, kar je po vrednosti petnajst penijev; okoli sedemintrideset centov.

^b 17:27: kos denarja... ali, stater: to je 14 gramov srebra, z vrednostjo dveh šilingov in šestih penijev; okoli petinpetdeset centov. ^c 18:24: talentov: talent je 28,3 gramov srebra, kar je sto enajst centov. ^d 18:26: oboževal: ali, rotil. ^e 18:28: denarjev: rimski denar je 1/18 uncē – 1,57 grama, kar je po pet šilingov na unčo 3,5 penijev; okoli štirinajst centov.

^f 17:22: Mt 20:17; Mr 9:31; Lk 9:44 ^g 18:1: Mr 9:23; Lk 9:46 ^h 18:3: Mt 19:14; 1 Kor 14:20 ⁱ 18:6: Mr 9:42; Lk 17:1-2 ^j 18:8: Mt 5:30; Mr 9:45 ^k 18:11: Lk 19:10 ^l 18:12: Lk 15:4 ^m 18:15: 3 Mz 19:17; Lk 17:3 ⁿ 18:16: 5 Mz 19:15; Jn 8:17; 2 Kor 13:1; Heb 10:28 ^o 18:17: 1 Kor 5:9; 2 Tes 3:14 ^p 18:18: Jn 20:23; 1 Kor 5:4 ^q 18:21: Lk.17.4

mučiteljem, dokler ne bi odplačal vsega tega, kar mu je bil dolžan.³⁵ Prav tako bo moj nebeški Oče storil tudi vam, če iz svojih src ne odpustite vsak svojemu bratu njihove prekrške.«

19 In pripetilo se je,^a koa je Jezus zaključil te govore, da je odšel iz Galileje in prišel v judejske kraje onstran Jordana;² in sledile so mu velike množice in jih je tam ozdravil.

³ Prav tako so k njemu prišli farizeji, ki so ga skušali in mu rekli: »Ali je za moža zakonito, da zaradi kateregakoli vzroka odslovi svojo ženo?«
⁴ § In odgovoril je ter jim rekel: »Mar niste brali,^b da je tisti, ki ju je ustvaril na začetku, ustvaril moškega in žensko⁵ ter rekel:^c Zaradi tega razloga bo mož zapustil očeta in mater in se bo trdno pridružil k svoji ženi, in^d oba skupaj bosta eno meso?«⁶ Zatorej nista več dva, temveč eno meso. Kar je torej Bog združil skupaj, naj človek ne daje narazen.«⁷ Rekli so mu:^e »Zakaj je potem Mojzes zapovedal dati pismo o ločitvi in jo odsloviti?«⁸ Reče jim: »Mojzes vam je zaradi trdote vaših src dovolil odsloviti vaše žene, toda od začetka to ni bilo tako.⁹ In pravim vam: »Kdorkoli bo odslovil svojo ženo, razen če je to zaradi prešušta in poročil drugo, zagreši zakonolomstvo; in kdorkoli poroči tisto, ki je odslovljena, zagreši zakonolomstvo.«^f

¹⁰ Njegovi učenci so mu rekli: »Če je zadeva moža z njegovo ženo takšna, se ni dobro poročiti.«

¹¹ Toda rekel jim je: »Vsi ljudje ne morejo sprejeti tega govorjenja, razen teh, katerim je to dano.

¹² Kajti nekaj evnuhov je, ki so bili takšni rojeni iz maternice njihove matere, in nekaj evnuhov je, ki so jih ljudje naredili za evnuhe, in so evnuhi, kateri so sami sebe naredili evnuhe zavoljo nebeškega kraljestva. Kdor je zmožen to sprejeti, naj to sprejme.«

¹³ g Tedaj so k njemu privedli majhne otroke, da bi nanje položil svoji roki in molil, učenci pa so jih ošteli.¹⁴ Toda Jezus je rekel: »Dovolite^b majhnim otrokom in ne prepovejte jim priti k meni, kajti takšnih je nebeško kraljestvo.«¹⁵ In nanje je položil svoji roki in odšel od tam.

¹⁶ h In glej, nekdo je prišel ter mu rekel: »Dobri Učitelj, katero dobro stvar naj storim, da bom lahko imel večno življenje?«¹⁷ Rekel mu je: »Zakaj me imenuješ dober? Nihče ni dober razen enega, to je Boga; toda, če želiš vstopiti v življenje, se drži zapovedi.«¹⁸ Reče mu: »Katerih?« Jezus je odgovoril: »Ne stóri umora. Ne zagreši zakonolomstva. Ne kradi. Ne pričaj po krivem.ⁱ ¹⁹ Spoštuji svojega očeta in svojo mater. In ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.«²⁰ Mladenič

mu reče: »Vseh teh stvari sem se držal od svoje mladosti dalje. Kaj mi še manjka?«²¹ Jezus mu je rekel: »Če želiš biti popoln, pojdi in prodaj, kar imaš, ter daj revnim in imel boš zaklad v nebesih, in pridi ter mi sledi.«²² Toda, ko je mlašenici slišal to govorjenje, je žalosten odšel proč, kajti imel je veliko posete.

²³ Potem je Jezus rekel svojim učencem: »Resnično, povem vam: Da bo bogataš komajda vstopil v nebeško kraljestvo.«²⁴ In ponovno vam pravim: »Lažje je za kamelo iti skozi šivankino oko, kakor za bogataša vstopiti v Božje kraljestvo.«²⁵ Ko so njegovi učenci to slišali, so bili silno osupli, rekoč: »Kdo je potem lahko rešen?«²⁶ Toda Jezus jih je pogledal in jim rekel: »Pri ljudeh je to nemogoče, toda z Bogom so vse stvari mogoče.«

²⁷ j Tedaj je Peter odgovoril in mu rekel: »Glej, vse smo zapustili in ti sledili. Kaj bomo torej prejeli?«²⁸ Jezus jim je rekel: »Resnično, povem vam: »Da boste vi, ki ste mi sledili, v obnovi, ko se bo Sin človekov usedel na prestol svoje slave,^k tudi vi sedeli na dvanajstih prestolih in sodili dvanajstere Izraelove robove.«²⁹ § In vsak, kdor je zaradi mojega imena zapustil hiše ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali zemljišča, bo prejel stokratno in bo podedoval večno življenje.³⁰ Toda mnogi, ki so prvi, bodo zadnji; in zadnji bodo prvi.«

20 »Kajti nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je hišni gospodar in je zgodaj zjutraj odšel ven, da najame delavce v svoj vinograd.² In ko se je z delavci dogovoril za en kovanec^c na dan, jih je poslal v svoj vinograd.³ In odšel je ven okoli tretje ure in videl druge stati brez dela na trgu⁴ in jim rekel: »Pojdite tudi vi v vinograd in karkoli je prav, vam bom dal.« In odšli so svojo pot.⁵ Ponovno je odšel ven okoli šeste ure in devete ure in storil prav tako.⁶ In okoli enajste ure je odšel ven in našel druge stati brez dela in jim reče: »Zakaj stojite tukaj yes dan brez dela?⁷ § Rekli so mu: »Ker nas nihče ni najel.« Reče jim: »Pojdite tudi vi v vinograd; in karkoli je prav, to boste prejeli.⁸ Ko je torej prišel večer, gospodar vinograda reče svojemu oskrbniku: »Pokliči delavce in jim daj njihovo plačilo ter začni od zadnjih do prvih.⁹ In ko so prišli tisti, ki so bili najeti okoli enajste ure, so prejeli vsak [pol] en kovanec.¹⁰ Toda, ko so prišli prvi, so domnevani, da bi morali prejeti več; pa so prav tako prejeli vsak [pol] en kovanec.¹¹ In ko so to prejeli, so godrnjali zoper hišnega očeta,¹² rekoč: »Ti zadnji so delali^d samo eno uro in si jih naredil enake nam, ki smo prenašali

^a 19:1: [Leta Gospodovega 33.] ^b 19:14: [Dovolite...: gr. Pošljite majhne otroke.] ^c 20:2: kovanec: rimski denar je 1/18 unce – 1,57 grama, kar je po pet šilingov na unco 3,5 penijev; okoli štirinajst centov. ^d 20:12: delali...: ali, vztrajali samo eno uro.

^e 19:1: Mr 10:1 ^b 19:4: 1 Mz 1:27 ^c 19:5: 1 Mz 2:24; Ef 5:31 ^d 19:5: 1 Kor 6:16 ^e 19:7: 5 Mz 24:1 ^f 19:9: Mt 5:32; Mr 10:11; Lk 16:18; 1 Kor 7:11 ^g 19:13: Mr 10:13; Lk 18:15 ^h 19:16: Mr 10:17; Lk 18:18 ⁱ 19:18: 2 Mz 10:13 ^j 19:27: Mr 10:28; Lk 18:28 ^k 19:28: Lk 22:30 ^l 19:30: Mt 20:16; Mr 10:31; Lk 13:30

breme in vročino dneva.^c ¹³Toda enemu izmed njih je odgovoril in rekel: »Prijatelj, ne delam ti nobene krivice; ali se nisi z menoj dogovoril za en kovanec?« ¹⁴Vzemi to, kar je tvoje in pojdi svojo pot. Temu zadnjemu bom dal enako kakor tebi. ¹⁵Ali mi ni dovoljeno, da s svojo lastnino storim kar hočem? Ali je tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober?« ¹⁶§ Tako bodo zadnji prvi in prvi zadnji, kajti veliko je poklicanih, toda malo izbranih.«^a

¹⁷b In ko je šel gor v Jeruzalem, je Jezus na poti vzel dvanaest učencev na stran ter jim rekel: ¹⁸»Glejte, mi gremo gor v Jeruzalem in Sin človekov bo izdan visokim duhovnikom in pisarjem in obsodili ga bodo na smrt^d in izročili ga bodo pogonom v zasmeh in bičanje in da ga križajo in tretij dan bo ponovno vstal.«^e

²⁰a Tedaj je prišla k njemu mati Zebedejevih otrok s svojima sinovoma, ga oboževala in od njega želela neko stvar. ²¹In rekel ji je: »Kaj želiš?« Ona mu reče: »Zagotovi, da bosta lahko ta dva moja sinova, v tvojem kraljestvu, sedela eden na tvoji desni roki, drugi pa na levi.« ²²§ Toda Jezus je odgovoril in rekel: »Ne veste kaj prosite. Ali zmorea piti iz čaše, iz katere bom jaz pil in biti krščena s krstom, s katerim sem jaz krščen?« Rekla sta mu: »Midva zmoreva.« ²³§ In jima reče: »Zares bosta pila iz moje čaše in krščena bosta s krstom, s katerim sem jaz krščen. Toda sedeti na moji desni roki in na moji lev, ni moje da dam, temveč bo dano tem, za katere je to pripravljeno od mojega Očeta.« ²⁴Ko so deseteri to slišali, so bili prevzeti z ogorčenjem zoper ta dva brata. ²⁵Toda Jezus jih je poklical k sebi in rekel: »Vi veste, da princi poganova izvajajo gospodstvo nad njimi in oni, ki so veliki, izvajajo oblast nad njimi.« ²⁶Toda med vami naj ne bo tako, temveč kdorkoli hoče biti med vami velik, naj bo vaš sluga, ²⁷in kdorkoli hoče biti med vami vodja, naj bo vaš služabnik; ²⁸prav tako tudi Sin človekov ni prišel, da bi mu služili, temveč da služi in da svoje življenje dá v odkupnino za mnoge.« ²⁹g In ko so odšli iz Jerihe, mu je sledila velika množica.

³⁰In glej, dva slepa človeka sta sedela ob poti. Ko sta zaslišala, da je šel mimo Jezus, sta zakričala, rekoč: »Usmili se nazu, o Gospod, ti Davidov Sin.« ³¹Množica pa ju je oštela, ker bi morala molčati. Toda onadva sta še bolj vpila, rekoč: »Usmili se nazu, o Gospod, ti Davidov Sin.« ³²In Jezus se je ustavil in ju poklical ter rekel: »Kaj želita, da vama storim?« ³³Rekla sta mu: »Gospod, da bi se najine oči lahko odprle.« ³⁴Jezus je imel torej do njiju sočutje in se dotaknil njunih oči. In njune oči so takoj prejele vid in sta mu sledila.

²¹h In ko so se bližali Jeruzalemu in so prišli do Bétfage pri Oljski gori, je Jezus torej poslal dva učenca, ²rekoč jima: »Pojdita v vas tam pred vama in nemudoma bosta našla privezano oslico in žrebe z njo. Odvežita ju in ju privедita k meni. ³In če vama bo katerikoli človek karkoli rekel, mu bosta rekla: »Gospod ju potrebuje;« in nemudoma ju bo poslal.« ⁴Vse to je bilo storjeno, da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku, rekoč: ⁵i »Povejte sionski hčeri: »Glej, tvoj Kralj prihaja k tebi, krotak in sedeč na oslici in žrebetu, osličjem žrebetu.«« ⁶j In učenca sta odšla ter storila, kakor jima je Jezus zapovedal ⁷in pripeljala sta oslico ter žrebe in nanju položila svoja oblačila in posadili so ga nanju. ⁸Zelo velika množica je svoje obleke razgrnila na pot; drugi pa so odsekali veje iz dreves in *jih* nastlali po poti. ⁹In množice, ki so šle spredaj in te, ki so sledile, so vzklikale, rekoč: »Hozana^a Davidovemu Sinu: »Blagoslovjen je kdor prihaja v Gospodovem imenu. Hozana na višavah.«« ¹⁰k In ko je prišel v Jeruzalem, je bilo vse mesto razdraženo, govorč: »Kdo je to?« ¹¹Množica je rekla: »To je Jezus, prerok iz Nazareta v Galileji.«

¹²In Jezus je odšel in Božji tempelj in izgnal vse tiste, ki so v templju prodajali in kupovali in prevrnili mize menjalcem denarja in stole tem, ki so prodajali golobice ¹³ter jim rekel: »Pisano je: »Moja hiša naj se imenuje hiša molitve,«^m toda vi ste jo naredili za brlog razbojnnikov.« ¹⁴V templju so prišli k njemu slepi in hromi in jih je ozdravil. ¹⁵Ko so visoki duhovniki in pisarji videli čudovita dela, katera je storil in otroke, ki so v templju vzklikali ter govorili: »Hozana Davidovemu Sinu,« so bili hudo nezadovoljni ¹⁶in so mu rekli: »Slišiš kaj tile govorijo?« Jezus pa jim reče: »Seveda. Mar niste nikoli brali:ⁿ Iz ust otročicev in dojenčkov si izpopolnil hvalo?««

¹⁷In zapustil jih je ter odšel iz mesta v Betanijo in tam prenočil. ¹⁸Torej zjutraj, ko se je vrnil v mesto, je postal lačen. ¹⁹o In ko je na poti zagledal figovo drevo, ^bje prišel k njemu, pa na njem ni našel nič, razen listja samega in mu rekel: »Naj odslej na tebi nikoli več ne zraste noben sad.« In figovo drevo je takoj ovenelo. ²⁰Ko so učenci to videli, so se čudili, rekoč: »Kako hitro je figovo drevo ovenelo!« ²¹Jezus jim je odgovoril in rekel: »Resnično, povem vam: Če imate vero in ne dvomite, ne boste delali samo to, kar je bilo storjeno figovemu drevesu, temveč tudi, če boste rekli tejgori: »Bodi odstranjena in vržena v morje,« se bo to zgodilo.« ²²In vse stvari, katerekoli boste verujči prosili v molitvi, boste prejeli.«

^a 21:9: [Hozana: hebr: Reši, prosimo te.]

^b 21:19: figovo drevo: gr. eno figovo drevo.

^a 20:16: Mt 19:30 ^b 20:17: Mr 10:32; Lk 18:31 ^c 20:19: Jn 18:32 ^d 20:20: Mr 10:35 ^e 20:25: Lk 22:25 ^f 20:28: Flp 2:7 ^g 20:29: Mr 10:46; Lk 18:35 ^h 21:1: Mr 11:1; Lk 19:29 ⁱ 21:5: Iz 62:11; Zah 9:9; Jn 12:15 ^j 21:6: Mr 11:2 ^k 21:10: Mr 11:15; Lk 19:45; Jn 2:13 ^l 21:13: Iz 56:7 ^m 21:13: Jer 7:11; Mr 11:17; Lk 19:46 ⁿ 21:16: Ps 8:2 o 21:19: Mr 11:13

^a In ko je prišel v tempelj, so k njemu, medtem ko je učil, prišli visoki duhovniki in starešine izmed ljudi ter rekli: »S kakšno oblastjo delaš te stvari? In kdo ti je dal to oblast?« ^b Jezus je odgovoril in jim rekel: »Tudi jaz vas bom vprašal eno besed, in če mi jo poveste, vam bom tudi jaz povedal, s kakšno oblastjo delam te stvari. ^c Janezov krst, od kod je bil? Iz nebes ali od ljudi?« In med seboj so razpravljali, rekoč: »Če bomo rekli: »Iz nebes,« nam bo rekel: »Zakaj mu potem niste verjeli?« ^d Toda če bomo rekli: »Od ljudi,« se bojimo množice,^e kajti Janeza so vsi imeli za preroka.« ^f In odgovorili so Jezusu ter rekli: »Ne moremo povedati.« In rekel jim je: »Tudi jaz vam ne povem s kakšno oblastjo delam te stvari.

^g Toda kaj vi mislite? Nek človek je imel dva sinova. In prišel je k prvemu ter rekel: »Sin, pojdi danes delat v moj vinograd.« ^h Ta je odgovoril in rekel: »Nočem,« toda kasneje se je pokesal in odšel. ⁱ In prišel je k drugemu ter rekel enako. Ta je odgovoril in rekel: »Grem, gospod,« pa ni odšel. ^j Kateri izmed njiju dveh je izvršil voljo svojega očeta?« ^k Povedo mu: »Prvi.« Jezus jim reče: »Resnično, povem vam: »Da pojde davkarji in vlačuge pred vami v Božje kraljestvo. ^l Kajti Janez je prišel k vam po poti pravičnosti, pa mu niste verjeli, toda davkarji in vlačuge so mu verjeli. Vi pa, ko ste to videli, se potem niste pokesali, da bi mu lahko verjeli.«

³³ Poslušajte še eno prispodobo: »Bil je nek hišni gospodar,^m ki je zasadil vinograd in ga ogradol naokoli in v njem izkopal vinsko stiskalnico in zgradil stolp in ga prepustil poljedelcem ter odšel v daljno deželo. ³⁴ In ko se je približal čas sadu, je k poljedelcem poslal svoje služabnike, da bi lahko prejeli njegove sadove. ³⁵ Poljedelci pa so njegove služabnike prijeli in enega pretepli in drugega ubili in še enega kamnali. ³⁶ Ponovno pošle druge služabnike, več kakor prvič, pa so jim storili enako. ³⁷ Toda zadnjega od vseh je poslal k njim svojega sina, rekoč: »Mojega sina bodo spoštovали.« ³⁸ Toda, ko so poljedelci zagledali sina, so si med seboj rekli:ⁿ »Ta je dedič. Pridite, ubijmo ga in se polastimo njegove dediščine.« ³⁹ In zgrabili so ga in ga vrgli iz vinograda in ga usmrtili. ⁴⁰ Kadar torej pride gospodar vinograda, kaj bo storil tem poljedelcem?« ⁴¹ Rekli so mu: »Te zlobneže bo bedno uničil, svoj vinograd pa bo prepustil drugim poljedelcem, ki mu bodo povrnili sadove ob svojih pravih obdobjih.« ⁴² Jezus jim reče: »Mar niste nikoli brali v pismih: »Kamen, ki so ga graditelji zavrgli, ta isti je postal glava vogalu. To je Gospodovo delo in to je čudovito v naših očeh?« ⁴³ Zatoj vam pravim: »Božje kraljestvo

vam bo vzeto in dano narodu, ki prinaša njegove sadove. ⁴⁴ Ing kdorkoli bo padel na ta kamen, bo razbit. Toda na kogarkoli bo ta padel, tega bo zmlel v prah.« ⁴⁵ In ko so visoki duhovniki in farizeji slišali njegove prispodobe, so zaznali, da je govoril o njih. ⁴⁶ Toda, ko so si prizadevali položiti roke nanj, so se zbalí množice, ker so ga imeli za preroka.

22 Jezus pa je odgovoril in jim ponovno govoril v prispodobah ter rekel: ² »Nebeško kraljestvo je podobno nekemu kralju, ki je pripravil svatbo svojemu sinu³ in poslal je svoje služabnike, da pokličejo na poroko te, ki so bili povabljeni, pa oni niso hoteli priti. ⁴ Ponovno pošle druge služabnike, rekoč: »Povejte tem, ki so povabljeni: »Glejte, pripravil sem svojo večerjo. Moji voli in moji pitanci so zaklani in vse stvari so pripravljene. Pridite na svatbo.« ⁵ Toda to so jemali nalahko in odšli [poj] svojih poteh, eden k svoji kmetiji, drugi k svojemu trgovjanju, ⁶ preostali pa so prijeli njegove služabnike in [z njimi]⁷ hudobno ravnali ter jih usmrtili. ⁷ Toda, ko je kralj slišal o tem, je bil ogorčen. In poslal je svoje vojske in uničil te morilce ter požgal njihovo mesto. ⁸ Potem reče svojim služabnikom: »Poroka je pripravljena, toda tisti, ki so bili povabljeni, niso bili vredni.« ⁹ Pojdite torej na glavne ceste in toliko, kolikor jih najdete, jih povabite na svatbo. ¹⁰ Tako so ti služabniki odšli ven na glavne ceste in zbrali skupaj vse, tako veliko kot so jih našli, tako hudobne kakor dobre, in poroka je bila napolnjena z gosti.

¹¹ In ko je kralj vstopil, da vidi goste, je zagledal tam človeka, ki ni imel nadetega poročnega obleke in mu reče: »Prijatelj, kako si prišel sèm brez da bi imel poročno obleko?« Ta pa je bil brez besed. ¹² Tedaj je kralj rekel služabnikom: »Zvezite mu roko in stopalo ter ga odvedite proc in ga vrzite v zunanjost temo. Tam bo jokanje in škrpanje z zobmi.« ¹³ Kajti mnogo je poklicanih, toda malo je izbranih.«ⁿ

¹⁵ ¹⁴ Tedaj so farizeji odšli in se posvetovali, kako bi ga lahko ujeli v njegovem govorjenju. ¹⁶ In k njemu so poslali svoje učence s herodovci, rekoč: »Učitelj, vemo, da si pošten in v resnici učiš Božjo pot, niti se ne oziraš na nobenega človeka, kajti ne oziraš se na zunanjost ljudi.« ¹⁷ Povej nam torej: »Kaj misliš? Ali je zakonito dajati cesarju davek ali ne?« ¹⁸ Toda Jezus je zaznal njihovo zlobnost in rekel: »Zakaj me skušate, vi hinavci? ¹⁹ Pokažite mi davčni denar.« ^a ²⁰ In prinesli so mu denar. ²¹ Reče jim: »Čigava sta ta podoba in napis?« ^b Rečejo mu: »Cesarjeva.« Tedaj jim reče: »Povrnite torej cesarju stvari, ki so cesarjeve,

^a 22:19: denar: v vrednosti 3,5 penijev. ^b 22:20: napis: ali, posvetilo.

^c 21:23: Mr 11:27; Lk 20:1 ^d 21:26: Mt 14:5 ^e 21:32: Mt 3:1 ^f 21:33: Iz 5:1; Jer 2:21; Mr 12:1; Lk 20:9 ^g 21:38: Mt 26:3; Jn 11:53 ^h 22:1: Lk 14:16; Raz 19:9 ⁱ 22:14: Mt 20:16 ^j 22:15: Mr 12:13; Lk 10:20 ^k 22:19: Mt 20:2

in Bogu stvari, ki so Božje.«^a Ko so slišali te besede, so se čudili in ga pustili ter odšli svojo pot.

²³ Isti dan so prišli k njemu saduceji,^c ki pravijo, da ni vstajenja in ga vprašali,²⁴ rekoč: »Učitelj,^d Mojzes je rekel: ›Če mož umre brez otrok, naj njegov brat poroči njegovo ženo in svojemu bratu obudi seme.‹²⁵ Torej z nami je bilo sedem bratov in ko je prvi poročil ženo, je umrl in ker ni imel otrok, je svojo ženo zapustil svojemu bratu. ²⁶ Podobno tudi drugi in tretji, do sedmega.^a ²⁷ In zadnja od vseh je umrla tudi ženska.²⁸ Čigava žena, od teh sedmih, bo torej ob vstajenju? Kajti vsi so jo imeli.« ²⁹ Jezus jim je odgovoril in rekel: »Motite se, ker ne poznate ne pisem niti ne Božje moči.³⁰ Kajti ob vstajenju se niti ne poročajo niti niso dane v zakon, temveč so kakor Božji angeli v nebesih.^e ³¹ Toda kar se tiče vstajenja mrtvih, kaj niste brali tega, kar vam je bilo rečeno od Boga, rekoč: ³² »Jaz sem Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov? Bog ni Bog mrtvih, temveč živih.«^f ³³ In ko je množica to slišala, je bila osupla nad tem naukom.

³⁴ g Toda, ko so farizeji slišali, da je utišal saduceje, so se zbrali skupaj. ³⁵ Potem mu je eden izmed njih, ki je bil izvedenec v postavi, zastavil vprašanje, ter ga skušal in rekel: ³⁶ »Učitelj, katera je največja zapoved v postavi?« ³⁷ § Jezus mu je rekel: »Ljubil boš Gospoda, svojega Boga, z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo in z vsem svojim mišljenjem.^h ³⁸ To je prva in velika zapoved. ³⁹ Druga pa ji je podobna: »Svojega bližnjega boš ljubil kakor samega sebe.« ⁴⁰ Na teh dveh zapovedih visita vsa postava in preroki.

⁴¹ j Medtem ko so bili farizeji zbrani skupaj, jih je Jezus vprašal, ⁴² rekoč: »Kaj mislite o Kristusu? Čigav sin je?« Rečejo mu: »Davidov Sin.ⁱ ⁴³ Reče jim: »Kako ga torej David v duhu kliče Gospod, rekoč: ⁴⁴ »Gospod je rekel mojemu Gospodu: ›Sédi na mojo desnico, dokler ne storim svojih sovražnikov za twojo pručko!‹« ⁴⁵ Če ga torej David imenuje Gospod, kako je njegov sin?^j ⁴⁶ In noben človek mu ni bil zmožen odgovoriti besede niti se mu noben človek od tega dne dalje ni drznil zastaviti še več vprašanj.

23 Tedaj je Jezus spregovoril množici in svojim učencem, ² rekoč: »Pisarji in farizeji sedijo na Mojzesovem stolu.^k Torej vse, karkoli vam ukazejo, obeležujte, to obeležujte in storite; toda ne delajte po njihovih delih, kajti oni govorijo, pa ne delajo.^l Kajti vežejo težka bremena in bridka za prenašanje in jih polagajo ljudem na ramena, toda

[samij] jih niti z enim izmed svojih prstov nočejo premakniti.^m Toda vsa svoja dela počnejo zato, da bi jih ljudje videli. ¹ Širijo svoje molitvene jermeneⁿ in povečujejo robove svojih oblek⁶ in radi imajo najpomembnejše prostore na zabavah ter vodilne sedeže v sinagogah⁷ in pozdrave na trgih ter da bi jih ljudje klicali: »Rabi, Rabi.⁸ § Toda ne dajte se imenovati Rabi, kajti eden je vaš Učitelj, celo Kristus, vi vsi pa ste bratje.⁹ In na zemlji nobenega moža ne kličite vaš oče,^o kajti eden je vaš Oče, ki je v nebesih.¹⁰ Niti se ne dajte imenovati učitelji,^d kajti eden je vaš Učitelj,^e celo Kristus.¹¹ Temveč kdor je med vami največji, naj bo vaš služabnik.¹² In kdorkoli se bo poviseval, bo ponizan; in kdor bo sebe ponižal, bo povišan.^p

¹³ Toda^q gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti nebesko kraljestvo ste zaprli pred ljudmi, kajti sami ne greste noter niti tem, ki vstopajo, ne dovolite, da bi šli noter. ¹⁴ § Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti vdomavoltate hiše in za pretvezo opravljate dolgo molitev; zatorej boste prejeli večjo odsodo.^r ¹⁵ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti obidete morje in zemljo, da naredite enega spreobrnjenca in ko je narejen, ga naredite dvakrat bolj otroka pekla kakor ste sami. ¹⁶ Gorje vam, vi slepi vodniki, ki pravite: Kdorkoli bo prisegel pri templju, ni to nič; toda kdorkoli bo prisegel pri tempeljskem zlatu, je dolžnik!^s ¹⁷ Vi bedaki in slepcsi. Kajti kaj je večje, zlato ali tempelj, ki posvečuje zlato?^t ¹⁸ § In: »Kdorkoli bo prisegel pri oltarju, ni to nič; toda kdorkoli prisega pri daru, ki je na njem, je kriv.^f ¹⁹ § Vi bedaki in slepcsi. Kajti kaj je večje, dar ali oltar, ki posvečuje dar?²⁰ Kdorkoli bo torej prisegel pri oltarju, prisega pri njem in pri vseh stvareh na njem.²¹ In kdorkoli bo prisegel pri templju, prisega pri njem in pri tistem, ki prebiva v njem.²² In kdor bo prisegel pri nebesih, prisega pri Božjem prestolu in pri tistem, ki sedi na njem.²³ § Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci!¹ Kajti plačujete desetino od mete in Janeža^g in kumine, zanemarili pa ste pomembnejše zadeve iz postave, sodbo, usmiljenje in vero. Te bi morali storiti in ne pustiti drugih nenarejenih.²⁴ Vi slepi vodniki, ki precejate komarja in požirate kamelo.²⁵ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci!¹ Ker naredite zunanjost čaše in pladnja čisto, toda znotraj ste polni izsiljevanja in izgreda.²⁶ Ti slepi farizeji, očisti najprej to, kar je znotraj čaše in pladnja, da bo tudi njuna zunanjost lahko čista.²⁷ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti podobni ste

^a 22:26: sedmega: gr. sedem.

^b 22:45: [Jezus je po rodovniku sin od kralja Davida. Toda kralj David ga v Psalmu 110:1 imenuje njegov (Davidov) Gospod (Gospod: gr. najvišja avtoriteteta, to je: Bog Oče). V Psalmu 101:1 je torej Gospod (Bog Oče) govoril Davidovemu Gospodu (Jezusu Kristusu).]

^c 23:5: molitvene jermene: deli pergamentov,

^d 23:10: [učitelji: gr. vodniki.]

^e 23:10: [Učitelj: gr. Vodnik.]

^f 23:18: kriv: ali,

dolžnik, ali, vezan.

^g 23:23: Janeža: gr. kopra.

^a 22:21: Rim 13:7 ^b 22:23: Mr 12:18; Lk 20:27 ^c 22:23: Apd 23:8 ^d 22:24: 5 Mz 25:5 ^e 22:30: [Mr 12:25]

^f 22:32: 2 Mz 3:6 ^g 22:34: Mr 12:28 ^h 22:37: 5 Mz 6:5; Lk 10:27 ⁱ 22:39: 3 Mz 19:18 ^j 22:41: Mr 12:35; Lk 20:41

^k 23:4: Lk 11:46 ^l 23:5: 4 Mz 15:38; 5 Mz 22:12 ^m 23:6: Mr 12:38; Lk 11:43 ⁿ 23:8: Jak 3:1 ^o 23:9: Mal 1:6

^p 23:12: Lk 14:11; Lk 18:14 ^q 23:13: Lk 11:52 ^r 23:14: Mr 12:40; Lk 20:47 ^s 23:23: Lk 11:42 ^t 23:25: Lk 11:39

pobeljenim mavzolejem, ki so na zunaj videti zares krasni, toda znotraj so polni kosti mrtvih *ljudi* in vse nečistosti.²⁸ Točno tako se tudi vi navzven kažete ljudem pravične, toda znotraj ste polni hinavščine in krivičnosti.²⁹ Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti prerokom gradite grobnice in okrašujete mavzoleje pravičnih,³⁰ in pravite: »Če bi bili mi v dneh naših očetov, ne bi bili z njimi soudeleženi pri prelivanju krví prerokov.³¹ Zatorej ste priče vam samim, da ste otroci teh, ki so morili preroke.³² Napolnite torej mero svojih očetov.³³ Vi kače, vi gadji rod, kako lahko pobegnete obsodbi na pekel?

³⁴ Zatorej glejte, k vam pošiljam preroke in modre može ter pisarje. In *nekaterе* izmed njih boste ubili in križali; in *nekaterе* izmed njih boste bičali v svojih sinagogah in *jih* preganjali od mesta do mesta,³⁵ da lahko pride nad vas vsa pravična kri, prelita na zemlji,^a od krvi pravičnega Abela, do krvi Zaharija, Berehjávega sina, ki ste ga umorili med templjem in oltarjem.³⁶ Resnično, povem vam: »Vse te stvari bodo priše nad ta rod.^c ³⁷ O Jeruzalem, Jeruzalem, *ti*, ki ubijaš preroke, in kamaš tiste, ki so poslaní k tebi, kako pogosto sem hotel^c zbrati skupaj tvoje otroke, prav tako kakor koklja zbira svoje piščance pod *svoje* peruti, pa niste hoteli!^d ³⁸ § Glejte, vaša hiša je zapuščena, prepuščena vam.³⁹ Kajti povem vam: »Odslej me ne boste več videli, dokler ne boste rekli: »Blagoslovljen je kdor prihaja v Gospodovem imenu.«

24 In Jezus je šel ven in odšel od templja, in njegovi učenci so prišli k *nemu*, da mu pokažejo tempelske stavbe.² § Jezus jim je rekel: »Ali ne vidite vseh teh stvari? Resnično, jaz vam povem:^e »Tukaj ne bo ostal en kamen na drugem, ki ne bo zrušen.«

³ In ko je sedèl na Oljski gori, so k njemu zaupno prišli učenci, rekoč: »Povej nam, kdaj bodo te stvari? In kakšno *bo* znamenje tvojega prihoda in konca sveta?« ⁴ In Jezus jim je odgovoril ter rekel: »Pazite, da vas nihče ne prevara. ⁵ Kajti mnogo jih bo prišlo v mojem imenu, rekoč: »Jaz sem Kristus,« in bodo mnoge prevarali. ⁶ In slišali boste o vojnah in govorice o vojnah; glejte, da ne boste zaskrbljeni, kajti vse *te stvari* se morajo pripetiti, toda ni še konec. ⁷ § Kajti narod se bo dvignil zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo in laktote, kužne bolezni in potresi bodo na raznih krajih.⁸ Vse to so začetki bridkosti. ⁹ Takrat vas bodo izročali, da boste trpeli in vas ubijali, in vsi narodi vas bodo sovražili zaradi mojega imena.^g ¹⁰ In tedaj se bodo mnogi pohujšali in izdajali bodo druga drugega in druga drugega bodo sovražili.

¹¹ In mnogo lažnih prerokov bo vstalo in bodo mnoge prevarali. ¹² In ker bo krivičnost obilna, se bo ljubezen pri mnogih ohladila. ¹³ Toda kdor bo vztrajal do konca, ta isti, bo rešen. ¹⁴ In ta evangelij kraljestva bo oznanjen po vsem svetu v pričevanje vsem narodom, in tedaj bo prišel konec.¹⁵ Kadar boste torej videli ogabnost opustošenja, o kateri govori prerok Daniel, stati na svetem prostoru (kdorkoli bere, naj razume),ⁱ ¹⁶ takrat naj tisti, ki bodo v Judeji, bežijo v gore. ¹⁷ Tisti, ki je na hišni strehi, naj ne pride dol, da bi iz svoje hiše karkoli vzel,^j ¹⁸ niti naj se tisti, ki je na njivi, ne vrača nazaj, da vzame svoja oblačila. ¹⁹ In gorje tem, ki so z otrokom in tem, ki v tistih dneh dojijo!

²⁰ Toda molite, da vaš pobeg ne bo pozimi niti ne na šabatni dan,^k kajti takrat bo velika stiska, takšna, kakršne ni bilo od začetka sveta do tega časa niti je nikoli več ne bo.²² In razen če ti dnevi ne bi bili skrajšani, ne bi bilo rešeno nobeno meso; toda zaradi izvoljenih bodo ti dnevi skrajšani.²³ Če vam bo takrat katerikoli človek rekel: »Glejte! Tukaj je Kristus ali tam; *tega* ne verjemite.^l ²⁴ Kajti vstali bodo lažni Kristusi in lažni preroki in prikazovali bodo velika znamenja in čudeže; do take mere, da bodo, če *bi bilo* mogoče, prevarali tudi izvoljene.²⁵ Glejte, vnaprej sem vam povedal. ²⁶ Zatorej če vam bodo reki: »Glejte, v puščavi je;« ne pojrite tja: »Glejte, v skravnih sobah je;« *tega* ne verjemite.²⁷ Kajti kakor bliskanje prihaja od vzhoda in sveti celo do zahoda, takšen bo tudi prihod Sina človekovega.²⁸ Kajti kjerkoli je truplo, tam bodo orli zbrani skupaj.k

²⁹ Takoj po stiski tistih dni bo sonce temelno in luna ne bo dajala svoje svetlobe in zvezde bodo padale iz neba in moči neba se bodo tresle,³⁰ § in tedaj se bo na nebu prikazalo znamenje Sina človekovega, in tedaj bodo žalovali vsi zemeljski rodbini in videli bodo Sina človekovega prihajati na oblakih neba z močjo in veliko slavo.

³¹ In *z*^a močnim donenjem trobente bo poslat svoje angele in zbrali bodo skupaj njegove izvoljene iz širih vetrov, od enega konca neba do drugega.ⁿ ³² Od figovega drevesa se torej naučite prispodobno:

»Kadar je njegova mladika še nežna in poganja liste, veste, da je poletje blizu.« ³³ Tako tudi vi, ko boste videli vse te stvari, védite, da je to^b blizu, *celo* pri vratih.³⁴ Resnično, povem vam: »Ta rod ne bo prešel, dokler vse te stvari ne bodo izpolnjene.« ³⁵ Nebo in zemlja bosta prešla, toda moje besede ne bodo preše.

³⁶ § Toda o tem dnevu in uru ne ve noben človek, ne, niti nebeški angeli ne, temveč samo moj Oče.

³⁷ Toda kakršni so *bili* Noetovi dnevi, takšen bo tudi prihod Sina človekovega.³⁸ Kajti kakor so

^a 24:31: z...: ali, s trobento in močnim donenjem. ^b 24:33: to: ali, on.

^a 23:35: 1 Mz 4:8 ^b 23:37: 2 Krn 24:21 ^c 23:37: 2 Ezd 1:30 ^d 23:37: Lk 13:34 ^e 24:1: Mr 13:1; Lk 21:5 ^f 24:2: Lk 19:44 ^g 24:9: Mt 10:17; Lk 21:12; Jn 16:2 ^h 24:15: Dan 9:27 ⁱ 24:15: Mr 13:14 ^j 24:23: Mr 13:21; Lk 17:23
^k 24:28: Lk 17:37 ^l 24:29: Mr 13:24; Lk 21:25; Iz 13:10; Jl 2:31; Ezk 32:7 ^m 24:30: Raz.1.7 ⁿ 24:31: 1 Kor 15:52;
1 Tes 4:16 ^o 24:35: Mr 13:31

v dneh, ki so bili pred poplavom, jedli in pili, se poročali ter dajali v zakon, do dneva, ko je Noe vstopil v barko,^a in niso spoznali, dokler ni prišla poplava in jih vse odnesla; takšen bo tudi prihod Sina človekovega.⁴⁰ Takrat bosta dva na njivi; eden bo vzeti, drugi pa puščen.⁴¹ Dve ženski bosta mleli pri mlini; ena bo vzeta, druga pa puščena.

⁴² Stražite torej, kajti ne veste katero uro pride vaš Gospod.^c ⁴³ Toda vedite to, da će bi hišni oče vedel, ob kateri uri bi tat prišel, bi stražil in ne bi dopustil, da bi bila njegova hiša vlomljena.^d ⁴⁴ Zatorej bodite tudi vi pripravljeni, kajti Sin človekov prihaja ob taki uri, za katero ne mislite.⁴⁵ § Kdo je torej zvesti in modri služabnik, ki ga je njegov gospodar določil nad njegovim družino, da jim daje obed ob pravšnjem obdobju?^e ⁴⁶ Blagoslovjen je ta služabnik, ki ga bo njegov gospodar, ko pride, našel tako delati.⁴⁷ Resnicno, povem vam: »Da ga bo naredil za gospodarja nad vsemi svojimi dobrinami.« ⁴⁸ Toda će bo ta hudobni služabnik v svojem srcu rekel: »Moj gospodar odlaša svoj prihod,« ⁴⁹ in bo pričel udarjati svoje poslužabnike ter jesti in piti s pijanimi,⁵⁰ bo gospodar tega služabnika prisel na dan, ko ga ne pričakuje in ob uri, ki se je ne zaveda⁵¹ in presekal^a ga bo narazen ter mu določil njegov delež s hinavci; tam bo jokanje in škripanje z zobmi.«

25 »Takrat bo nebeško kraljestvo podobno desetim devicam, ki so vzele svoje svetilke in šle, da srečajo ženina.² In pet izmed njih je bilo modrih, pet pa je bilo nespametnih.³ Te, ki so bile nespametne, so vzele svoje svetilke, niso pa z njimi vzele olja, ⁴ toda modre so s svojimi svetilkami v svojih posodah vzele olje.⁵ Medtem ko se je ženin mudil, so vse podremale in zaspale.⁶ Ob polnoči pa je nastalo vpitje: »Glejte, ženin prihaja. Pojdite ven, da ga srečate.« ⁷ Tedaj so vse te device vstale in očistile svoje svetilke.⁸ In nespametne so rekle modrim: »Dajte nam od svojega olja, kajti naše svetilke so^b ugasnile.« ⁹ Toda modre so odgovorile, rekoč: »Ne tako, da ne bi bilo premalo za nas in vas, toda pojrite raje k tem, ki prodajajo in si kupite zase.« ¹⁰ Medtem ko so odšle kupovat, pa je prišel ženin, in tiste, ki so bile pripravljene, so vstopile z njim v zakon in vrata so se zaprla.¹¹ Kasneje so prišle tudi druge device, rekoč: »Gospod, Gospod, odpri nam.« ¹² Toda odgovoril je in rekel: »Resnicno, povem vam: »Ne poznam vas.«^c ¹³ § Stražite torej, kajti ne veste niti dneva niti ure, v kateri prihaja Sin človekov.^f

¹⁴ Kajti nebeško kraljestvo je kakor človek, ki potuje v daljno deželo, ki je sklical svoje lastne služabnike ter jim izročil svoje dobrine.^g

¹⁵ In enemu je dal pet talentov,^h drugemu dva in naslednjemu enega; vsakemu človeku glede na njegove razne sposobnosti; in nemudoma je odšel na svojo pot.¹⁶ Potem je tisti, ki je prejel pet talentov, šel in s temi trgoval in tem prislužil še pet drugih talentov.¹⁷ In podobno je tisti, ki je prejel dva, prav tako pridobil še dva druga.¹⁸ Toda tisti, ki je prejel enega, je šel in kopál v zemljo in skril denar svojega gospodarja.¹⁹ Po dolgem času pride gospodar teh služabnikov in z njimi poračuna.²⁰ In tako je tisti, ki je prejel pet talentov, prišel in prinesel pet drugih talentov, rekoč: »Gospodar, izročil si mi pet talentov. Glej, poleg teh sem pridobil še pet talentov.« ²¹ Njegov gospodar mu je rekel: »Dobro narejeno, ti dobri in zvesti služabnik. Zvest si bil nad malo stvarmi, naredil te bom za vladarja nad mnogimi stvarmi; vstopi v radost svojega gospodarja.« ²² Tudi tisti, ki je prejel dva talenta, je prišel in rekel: »Gospodar, izročil si mi dva talenta; glej, poleg teh sem pridobil še dva druga talenta.« ²³ Njegov gospodar mu je rekel: »Dobro narejeno, dobri in zvesti služabnik. Zvest si bil nad malo stvarmi, naredil te bom za vladarja nad mnogimi stvarmi; vstopi v radost svojega gospodarja.« ²⁴ Potem je prišel tisti, ki je prejel en talent in rekel: »Gospodar, poznal sem te, da si trd človek, žanjes kjer nisi sejal in zbiraš kjer nisi nastlal,²⁵ in sem se bal in sem šel ter tvój talent skril v zemljo. Glej tukaj imaš, kar je twojega.« ²⁶ Njegov gospodar je odgovoril in mu rekel: »Ti zlobni in leni služabnik, vedel si, da žanjem kjer nisem sejal in zbiram tam, kjer nisem nastlal;²⁷ dolžan si bil torej dati moj denar menjalcem in tedaj, ob mojem prihodu, bi jaz svojo lastnino prejel z obrestmi.« ²⁸ Vzemite mu torej talent in ga dajte temu, ki ima deset talentov.²⁹ Kajti vsak, kdor ima, mu bo dano in bo imel obilje, toda od tistega, ki nima, bo vzeto proč celo to, kar ima.ⁱ ³⁰ Nekoristnega služabnika pa vrzite v zunanjem temo; tam bo jokanje in škripanje z zobmi.«

³¹ § Ko bo prišel Sin človekov v svoji slavi in vsi sveti angeli z njim, potem bo sédel na prestol svoje slave,³² in pred njim bodo zbrani vsi narodi, in oddvojil jih bo ene od drugih, kakor pastir ločuje svoje ovce od koz;³³ in ovce bo postavil na svojo desno roko, toda koze na levo.³⁴ Tedaj bo Kralj rekel tistim na svoji desnici: »Pridite, blagoslovjeni od mojega Očeta, podedujte kraljestvo, za vas pripravljeno od ustanovitve sveta,³⁵ kajti bil sem lačen in ste mi dali obrok; bil sem žejen in ste mi dali piti; bil sem tujec in ste me sprejeli;³⁶ nag in ste me oblekli; bil sem bolan in ste me obiskali; bil sem v ječi in ste prišli k meni.« ³⁷ Tedaj mu bodo pravični odgovorili, rekoč: »Gospodar, kdaj smo te videli lačnega in te nahranili ali žejnega in [ti]

^a 24:51: presekal...: ali, ga odsekal proč.

^b 25:8: so...: ali, ugašajo.

^c 25:15: talentov: talent je deset šilingov.

^a 24:38: 1 Mz 7; Lk 17:26 ^b 24:40: Lk 17:36 ^c 24:42: Mr 13:35 ^d 24:43: Lk 12:39; 1 Tes 5:2; Raz 16:15 ^e 24:45: Lk 12:42 ^f 25:13: Mt 24:42; Mr 13:33 ^g 25:14: Lk 19:12 ^h 25:15: Mt 18:24 ⁱ 25:29: Mt 13:12; Mr 4:25; Lk 8:18

^j 25:35: Iz 58:7; Ezk 18:7

dali piti?³⁸ Kdaj smo te videli tujca in *te sprejeli?* Ali nagega in *te oblekli?*³⁹ Ali kdaj smo te videli bolnega ali v ječi in prišli k tebi?⁴⁰ In kralj jim bo odgovoril in rekel: »Resnično, povem vam: »V kolikor ste to storili enemu najmanjšemu izmed teh mojih bratov, ste to storili meni.«⁴¹ Tedaj bo prav tako rekel tem na levici:^a »Odidite od mene, vi prekleti, v večni ogrenj, pripravljen za hudiča in njegove angele;⁴² kajti lačen sem bil, pa mi niste dali obroka; žejen sem bil, pa mi niste dali piti.⁴³ tujec sem bil, pa me niste sprejeli; nag in me niste oblekli; bolan in v ječi, pa me niste obiskali.⁴⁴ Tedaj mu bodo tudi oni odgovorili, rekoč: »Gospodar, kdaj smo te videli lačnega ali žejnega ali tujca ali nagega ali bolnega ali v ječi in ti nismo postregli?«⁴⁵ Tedaj jim bo odgovoril, rekoč: »Resnično, povem vam: »V kolikor *tega* niste storili enemu izmed teh najmanjših, *tega* niste storili meni.«⁴⁶ In ti bodo šli proč v večno kazen, toda pravični v večno življenje.«^b

26 In pripetilo se je, ko je Jezus končal vse te govore, da je rekel svojim učencem: ² »Veste, da je čez dva dni *praznik* pashe in Sin človekov je izdan, da bi bil križan.«^c ³ d Tedaj so se skupaj zbrali visoki duhovniki in pisarji ter starešine izmed ljudstva, k palači velikega duhovnika, ki mu je bilo ime Kajfa⁴ in se posvetovali, da bi lahko Jezusa s premenostjo prijeli ter ga ubili.⁵ Toda rekli so: »Ne na prazničen dan, da med ljudmi ne bi bilo vstaje.«

⁶ e Torej ko je bil Jezus v Betaniji, v hiši Simona gobavca,⁷ je prišla k njemu ženska, ki je imela alabastro sklo zelo dragocenega mazila in ko je sedel *pri mizi*, ga je izlila na njegovo glavo.⁸ Toda ko so njegovi učenci *to* videli, so bili ogorčeni, rekoč: »S kakšnim namenom je ta potrata?⁹ Kajti to mazilo bi bilo lahko drago prodano in dano revnimi.«¹⁰ Ko je Jezus *to* spoznal, jim je rekel: »Zakaj nadlegujete žensko? Kajti na meni je storila dobro delo.¹¹ Kajti revne imate vedno s seboj, toda mene nimate vedno.^f ¹² Ker je to mazilo izlila na moje telo, je *to* storila za moj pokop.¹³ Resnično, povem vam: »Kjerkoli se bo ta evangelij oznanjal po vsem svetu, tam se bo tudi to, kar je ta ženska storila, pripovedovalo v spomin nanjo.«¹⁴

¹⁴ g Tedaj je eden izmed dvanajsterih, imenovan Juda Iskarijot, odšel k visokim duhovnikom¹⁵ § in *him* rekel: »Kaj mi boste dali in vam ga bom izročil?¹⁶ In z njim so se sporazumeli za trideset koščkov srebra.¹⁶ In od tedaj je iskal priložnost, da ga izda.

¹⁷ h Učenci so torej prvi *dan [praznika]* nekvašenega kruha prišli k Jezusu in mu rekli: »Kje želiš, da ti pripravimo, da boš jedel pashalno jagnje?«¹⁸ In rekel je: »Pojdite v mesto k temu in temu človeku ter mu recite: »Učitelj pravi: »Moj čas je blizu; s svojimi učenci bom v tvoji hiši praznoval pasho.«¹⁹ In učenci so storili kakor jim je Jezus določil; in pripravili so pashalno jagnje.²⁰ i Torej, ko je prišel večer, se je z dvanajsterimi usedel.²¹ In ko so jedli, je rekel: »Resnično, povem vam, da me bo eden izmed vas izdal.«²² Bili so silno žalostni in začeli so mu vsak izmed njih govoriti: »Gospod, ali sem jaz?«²³ In odgovoril je ter rekel: »Kdor pomaka *svojo* roko z menoj v skledo, ta isti me bo izdal.j²⁴ Sin človekov gre, kakor je pisano o njem, toda gorje temu človeku, po katerem je Sin človekov izdan! Dobro bi bilo za tega človeka, če se ne bi rodil.«²⁵ Potem je Juda, ki ga je izdal, odgovoril in rekel: »Učitelj, ali sem jaz?« Rekel mu je: »Ti si rekel.«

²⁶ In medtem ko so jedli je k Jezus vzel kruh in ga blagoslovil^a in ga razlomil ter ga dal učencem in rekel: »Vzemite, jejte; to je moje telo.«²⁷ In vzel je čašo in se zahvalil ter jim *jo* dal, rekoč: »Pijte iz nje vsi,²⁸ kajti to je moja kri nove zaveze, ki je prelita za mnoge v odpuščanje grehov.²⁹ Toda povem vam: »Odslej ne bom pil od tega sadu vinske trte do tistega dne, ko bom z vami pil novega v kraljestvu svojega Očeta.«³⁰ In ko so odpeli hvalnico,^b so odšli ven na Oljsko goro.³¹ Tedaj jim Jezus reče: »Vsi se boste to noč pohujšali zaradi mene, kajti pisano je:^c »Udaril bom pastirja in ovce tropa bodo razkropljene naokoli.^m³² Toda potem, ko bom obujen,ⁿ bom pred vami šel v Galilejo.«³³ Peter je odgovoril in mu rekel: »Čeprav se bodo^c vsi *ljudje* pohujšali zaradi tebe, se *vendarle* jaz nikoli ne bom pohujšal.«³⁴ Jezus mu je rekel: »Resnično, povem ti: »Da me boš to noč, preden petelin zapoje, trikrat zatajil.«^o³⁵ Peter mu je rekel: »Čeprav bi moral umreti s teboj, te vendarle ne bom zatajil.« Tudi vsi učenci so enako govorili.

³⁶ p Tedaj pride Jezus z njimi na kraj, imenovan Getsemani in reče učencem: »Sédite tukaj, medtem ko grem in tamle molim.«³⁷ In s seboj je vzel Petra ter dva Zebedejeva sinova in postajal je žalosten ter zelo potprt.³⁸ Tedaj jim reče: »Moja duša je silno žalostna, celo do smrti; zadržujte se tukaj in bedite z menoj.³⁹ In odšel je še malce dlje ter padel na svoj obraz in molil, rekoč: »O moj Oče, če je to mogoče, naj gre ta čaša mimo mene, vendar ne kakor jaz hočem, temveč kakor hočeš ti.«⁴⁰ In pride k učencem in jih najde speče ter reče Petru: »Kaj, eno uro niste zmogli

^a 26:26: blagoslovil: mnogo grških besedil ima: zahvalil. ^b 26:30: hvalnico: ali, psalm. ^c 26:33: bodo: ali, bo vera drugih ljudi tresla in padla, bo moja kljub temu čvrsta in neomajna.

^a 25:41: Ps 6:8; Mt 7:23 ^b 25:46: Dan 12:2; Jn 5:29 ^c 26:2: Mr 14:1; Lk 22:1; Jn 13:1 ^d 26:3: Jn 11:47 ^e 26:6: Mr 14:3; Jn 11:1 ^f 26:11: 5 Mz 15:11 ^g 26:14: Mr 14:10; Lk 22:3 ^h 26:17: Mr 14:12; Lk 22:7 ⁱ 26:20: Mr 14:18; Lk 22:14; Jn 13:21 ^j 26:23: Ps 41:9 ^k 26:26: 1 Kor 11:24 ^l 26:31: Zah 13:7 ^m 26:31: Mr 14:27; Jn 16:32 ⁿ 26:32: Mr 14:2; Mr 16:7 ^o 26:34: Jn 13:38 ^p 26:36: Mr 14:32; Lk 22:39

bedeti z meno? ⁴¹ Bedite in molíte, da ne pridete v skušnjavo. Duh je zares voljan, toda meso je šibko. ⁴² Zopet je, drugič, odšel proč in molil, rekoč: »O moj Oče, če ta časa ne more iti mimo mene, ne da jo izprijem, zgodi se tvoja volja.« ⁴³ In prišel je ter jih ponovno našel speče, kajti njihove oči so bile težke. ⁴⁴ In zapustil jih je ter ponovno odšel proč in tretjič molil, govorč iste besede. ⁴⁵ Potem pride k svojim učencem in jim reče: »Spite torej in vzemite si [svoj] počitek; glejte, ura je blizu, in Sin človekov je izdan v roke grešnikov. ⁴⁶ Vstanite, pojdimo. Glejte, tisti, ki me izdaja, je blizu.«

⁴⁷ Ina medtem ko je še govoril, glej, je prišel Juda, eden izmed dvanajsterih in z njim velika množica z meči in palicami, od visokih duhovnikov in starešin izmed ljudstva. ⁴⁸ Torej tisti, ki ga je izdal, jim je dal znamenje, rekoč: »Kogarkoli bom poljubil, ta isti je on; trdno ga primite.« ⁴⁹ In nemudoma je prišel k Jezusu in rekel: »Pozdravljen, učitelj,« ter ga poljubil. ⁵⁰ Jezus pa mu je rekel: »Prijetelj, zakaj si prišel?« Tedaj so prišli in na Jezusa položili roke ter ga prijeli. ⁵¹ In glej, eden izmed njih, ki je bil z Jezusom, je iztegnil svojo roko ter dvignil svoj meč in udaril služabnika vélikega duhovnika in odbil njegovo uho. ⁵² Tedaj mu je Jezus rekel: »Vtakni svoj meč ponovno na njegovo mesto, ^b kajti vsi tisti, ki primejo za meč, bodo z mečem pokončani. ⁵³ Ali mislite, da ne morem sedaj moliti k svojemu Očetu in bi mi takoj dal več kot dvanajst legij angelov? ⁵⁴ Toda kako naj se potem izpolnijo pisma, ^c da mora biti tako?« ⁵⁵ In v tej isti uri je Jezus rekel množicam: »Ali ste prišli ven kot proti razbojniku, z meči in palicami, da me primete? Dnevno sem sedel z vami ter učil v templju, pa me niste prijeli. ⁵⁶ Toda vse to je bilo storjeno, da se lahko izpolnijo pisma prerokov.« Tedaj so ga vsi učenci zapustili in pobegnili.

⁵⁷ ^e Tisti pa, ki so Jezusa zgrabili, so ga odpeljali proč h Kajfu, vélikemu duhovniku, kjer so bili zbrani pisarji in starešine. ⁵⁸ Toda Peter mu je od daleč sledil do palače vélikega duhovnika in vstopil ter sédel s služabniki, da vidi konec. ⁵⁹ § Visoki duhovniki in starešine in ves véiki zbor so torej iskali krivih prič zoper Jezusa, da bi ga usmrtili, ⁶⁰ toda niso našli nobene; da, čeprav je prišlo mnogo krivih prič, *vendar* niso našli nobene. Na koncu sta prišli dve krivi priči ⁶¹ in rekli sta: »Ta je rekел: ^f Zmožen sem uničiti Božji tempelj in ga v treh dneh zgraditi.« ⁶² In véiki duhovnik je vstal ter mu rekel: »Nič ne odgovarjaš? Kaj je to, kar ti priči pričujeta zoper tebe?« ⁶³ Toda Jezus je ohranil svoj mir. In véiki duhovnik je odgovoril ter mu rekel: »Zaklinjam te pri živem Bogu, da

nam poveš ali si ti Kristus, Božji Sin.« ⁶⁴ Jezus mu reče: »Ti si rekel, vendar ti jaz pravim: ^g »Odslej boste videli Sina človekovega sedeti na desnici moči in prihajati na oblakih neba.« ⁶⁵ Tedaj je véiki duhovnik raztrgal svoja oblačila, rekoč: »Gоворil je bogokletje; imamo kakšno dodatno potrebo po pričah? Glejte, sedaj ste slišali njegovo bogokletje. ⁶⁶ Kaj vi mislite?« Oni pa so odgovorili in rekli: »Kriv je smrti.« ⁶⁷ ^h Tedaj so mu pljuvali v njegov obraz in ga klofutali; in drugi so ga udarjali z dlanmi^a svojih rok, ⁶⁸ rekoč: »Prerok nam, ti Kristus: »Kdo je tisti, ki te je udaril?««

⁶⁹ ⁱ Peter je torej sedel zunaj v palači; in k njemu je prišla gospodinja, rekoč: »Tudi ti si bil z Jezusom iz Galileje.« ⁷⁰ Toda on je pred vsemi *njimi* zanikal, rekoč: »Ne vem kaj govoris.« ⁷¹ In ko je odšel ven v preddverje, ga je videla druga služabnica in rekla tem, ki so bili tam: »Ta je bil prav tako z Jezusom Nazarecanom.« ⁷² In ponovno je s prisego zanikal: »Ne poznam tega človeka.« ⁷³ In čez nekaj časa so prišli k *njemu* tisti, ki so stali ob strani ter rekli Petru: »Zagotovo si ti *eden* izmed njih, kajti tvoj dialekt te izdaja.« ⁷⁴ Tedaj je pričel preklinjati in prisegati, rekoč: »Ne poznam [tega] človeka.« In petelin je takoj zapel. ⁷⁵ In Peter se je spomnil Jezusove besede, ki mu jo je rekel: »Preden petelin zapoje, me boš trikrat zatajil.« In odšel je ven ter se bridko zjokal.

27 Ko je prišlo jutro, so se vsi visoki duhovniki in starešine izmed ljudstva posvetovali zoper Jezusa, da ga usmrtijo. ² In ko so ga zvezzali, so ga odvedli proč ter ga izročili voditelju Ponciju Pilatu.

³ Potem se je Juda, ki ga je izdal, ko je videl, da je bil obsojen, pokesal in trideset koščkov srebra prinesel nazaj k visokim duhovnikom in starešinam, ⁴ rekoč: »Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri.« Oni pa so rekli: »Kaj je to nam? Ti glej na to.« ⁵ In srebrne koščke je vrgel v tempelj in odšel ter samega sebe obesil. ⁶ Visoki duhovniki pa so vzeli koščke srebra in rekli: »Ni zakonito, da jih damo v zakladnico, ker so cena krvii.« ⁷ In posvetovali so se ter z njimi kupili lončarjevo njivo, da bi v njej pokopavali tujce. ⁸ Zatorej je bilo to polje do današnjega dne imenovano Njiva krvii. ⁹ Tedaj je bilo izpolnjeno to, kar je bilo rečeno po preroku Jeremiju, rekoč: ^m »In vzeli so trideset koščkov srebra, ceno tistega, ki je bil ocenjen, katerega so Izraelovi^b otroci ocenili, ¹⁰ in dali so jih za lončarjevo njivo, kakor mi je določil Gospod.« ¹¹ In Jezus je stal pred voditeljem in voditelj ga je vprašal, rekoč: »Ali si ti judovski Kralj?« Jezus mu je rekel: »Ti praviš.« ¹² In ko je bil obtožen od visokih duhovnikov in starešin, ni ničesar odgovoril. ¹³ Tedaj mu je Pilat rekел:

^a 26:67: z dlanmi...: ali, s palicami.

^b 27:9: Izraelovi...: ali, kupili od Izraelovih otrok.

^a 26:47: Mr 14:43; Lk 22:47; Jn 18:3 ^b 26:52: 1 Mz 9:6; Raz 13:10 ^c 26:54: Iz 53:10 ^d 26:56: Žal 4:20 ^e 26:57: Mr 14:53; Lk 22:54; Jn 18:13 ^f 26:61: Jn 2:19 ^g 26:64: Mt 16:27; 1 Tes 4:16; Rim 14:10 ^h 26:67: Iz 50:6 ⁱ 26:69: Mr 14:66; Lk 22:55; Jn 18:25 ^j 27:1: Mr 15:1; Lk 22:66; Jn 18:28 ^k 27:5: Apd 1:18 ^l 27:8: Apd 1:19 ^m 27:9: Zah 11:12

»Ali ne slišiš koliko besed pričajo zoper tebe?«
¹⁴ Pa mu ni odgovoril niti na eno besedo, tako, da se je voditelj silno čudil. ¹⁵ a Torej, na ta praznik je imel voditelj navado množici izpustiti jetnika, ki bi ga hotela. ¹⁶ § In takrat so imeli opaznega jetnika, imenovanega Baraba. ¹⁷ § Ko so bili torej zbrani skupaj, jim je Pilat rekel: »Katerega hočete, da vam izpustim? Baraba ali Jezusa, ki se imenuje Kristus?« ¹⁸ Kajti vedel je, da so mu ga izročili zaradi zavisti.

¹⁹ Ko se je usedel na sodni stol, je njegova žena poslala k njemu, rekoč: »Nič ne imej s tem pravičnim človekom, kajti danes sem v sanjah zaradi njega trpela mnoge stvari.« ²⁰ b Toda visoki duhovniki in starešine so pregovorili množico, da bi zahtevali Baraba in uničili Jezusa. ²¹ Voditelj je odgovoril in jim rekel: »Katerega od teh dveh hočete, da vam izpustim?« Rekli so: »Baraba.« ²² Pilat jim reče: »Kaj naj potem storim z Jezusom, ki se imenuje Kristus?« Vsi so mu rekli: »Križan naj bo.« ²³ In voditelj jim je rekel: »Zakaj, kakšno zlo je storil?« Vendar so še bolj kričali, rekoč: »Križan naj bo.«

²⁴ Ko je Pilat videl, da niti malo ne more prevladati, temveč da je bil toliko bolj storjen nemir, je vzel vodo in svoje roke umil pred množico, rekoč: »Nedolžen sem pri krvi te pravične osebe; vi glejte na to.« ²⁵ Potem so vsi ljudje odgovorili in rekli: »Njegova kri bodi na nas in na naših otrocih.«

²⁶ Tedaj jim je izpustil Baraba in ko je Jezusa prebičal, ga je izročil, da bi bil križan. ²⁷ c Tedaj so voditeljevi vojaki Jezusa vzeli in skupno dvoranoma in k njemu zbrali vso četo vojakov. ²⁸ In ga slekli ter mu oblekli škrlatno svečano oblačilo.

²⁹ In ko so spletli krono iz trnja, so jo dali na njegovo glavo in trst v njegovo desnico; in poklekovali so pred njim ter ga zasmehovali, rekoč: »Pozdravljen, judovski Kralj!« ³⁰ In pljuvali so vanj in vzeli trst ter ga udarjali po glavi. ³¹ Potem pa, ko so ga zasmehovali, so z njega slekli svečano oblačilo in nanj nadeli njegova lastna oblačila ter ga odpeljali proč, da ga križajo. ³² d In ko so prišli ven, so našli človeka iz Cirene, Simona po imenu; njega so prisilili, da je nesel njegov križ.

³³ e In ko so prišli na kraj, imenovan Golgota, ki se mu reče »kraj lobanje.« ³⁴ § so mu dali piti kisa, pomešanega z žolčem; in ko je le-tega pokusil, ni hotel piti. ³⁵ § Oni pa so ga križali in metajo žreb delili njegove obleke, da bi se lahko izpolnilo, kar je bilo rečeno po preroku: »Moje obleke so si delili med seboj in za mojo sukunjo so metalni žrebe.« ³⁶ In sedeli so ter ga tam stražili; ³⁷ in nad njegovo glavo so namestili njegovo napisano obtožbo: TA JE JEZUS, JUDOVSKI KRALJ. ³⁸ Takrat sta bila

tam z njim križana dva tatova, eden na desni roki, drugi pa na levi.

³⁹ Tisti pa, ki so hodili mimo, so ga zasramovali in zmajevali s svojimi glavami ⁴⁰ ter govorili: »Ti, ki podiraš tempelj in ga zgradiš v treh dneh, reši samega sebe. Če si Božji Sin, pridi s križa dol.« ⁴¹ Podobno so ga zasmehovali tudi visoki duhovniki s pisarji in starešinami ter govorili: ⁴² »Rešil je druge; samega sebe ne more rešiti. Če je on Izraelov Kralj, naj sedaj pride dol s križa in mu bomo verjeli.« ⁴³ h Zaupal je v Boga; naj ga sedaj osvobodi, če ga hoče imeti, kajti rekel je: »Jaz sem Božji Sin.« ⁴⁴ Prav tako sta ga sramotila tudi tatova, ki sta bila križana z njim. ⁴⁵ Od šeste ure je bila torej tema po vsej dejželi do devete ure. ⁴⁶ Okoli devete ure pa je Jezus z močnim glasom zaklical, rekoč: »Eli, Eli, láma sabahatan?« kar se reče: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« ⁴⁷ Ko so nekateri izmed teh, ki so tam stali, to slišali, so rekli: »Ta človek kliče Elija.« ⁴⁸ In eden izmed njih je nemudoma stekel in vzel gobo ter jo napojil s kisom in jo nataknil na trst ter mu dal piti. ⁴⁹ Ostali so rekli: »Pústi, naj vidimo, če bo prišel Elija, da ga reši.«

⁵⁰ Ko je Jezus z močnim glasom ponovno zavpil, je odposlal duha. ⁵¹ In glej, tempeljsko zagrinjalo se je raztrgal na dvoje od vrha do tal; in zemlja se je stresla in skale so se razklale; ⁵² in grobovi so se odprli; in mnogo teles svetih, ki so spali, je vstalo ⁵³ in po njegovem vstajenju so prišli iz grobov in odšli v sveto mesto in se mnogim prikazali. ⁵⁴ Torej, ko so stotnik in ti, ki so bili z njim, ki so stražili Jezusa, videli potres in te stvari, ki so se zgodele, so se silno bali, rekoč: »Resnično, ta je bil Božji Sin.« ⁵⁵ Tam je bilo mnogo žensk, ki so zrle od daleč, katere so Jezusu sledile iz Galileje ter mu stregle, ⁵⁶ med katerimi je bila Marija Magdalena in Marija, Jakobova in Jožefova mati ter mati Zebedejevih otrok. ⁵⁷ k Ko je prišel večer, je tja prišel bogataš iz Arimateje, imenovan Jožef, ki je bil tudi sam Jezusov učenec. ⁵⁸ Odšel, je k Pilatu in prosil za Jezusovo telo. Tedaj je Pilat ukazal, naj bo telo izročeno. ⁵⁹ Ko je Jožef vzel telo, ga je ovil v čisto laneno oblačilo ⁶⁰ in ga položil v svojo novo grobničo, katero je izklesal v skalo, in k vratom mavzoleja zavalil velik kamen ter odšel. ⁶¹ In tam sta bili Marija Magdalena in druga Marija, ki sta sedeli nasproti mavzoleju.

⁶² Torej naslednj dan, ki je sledil dnevu priprave, so visoki duhovniki in farizeji skupaj prišli k Pilatu, ⁶³ rekoč: »Gospod, spominjamamo se, da je ta slepar, medtem ko je bil še živ, rekel: »Po treh dneh bom ponovno vstal.« ⁶⁴ Ukaži torej, da bo mavzolej zavarovan do tretjega dne, da ne pridejo ponoči

^a 27:27: skupno dvorano: ali, voditeljevo hišo.

^a 27:15: Lk 23:17 ^b 27:20: Jn 18:40; Apd 3:14 ^c 27:27: Jn 19:1 ^d 27:32: Mr 15:21; Lk 23:26 ^e 27:33: Jn 19:17
^f 27:34: [Mr 15:23] ^g 27:35: Ps 22:18 ^h 27:43: Ps 22:8; Mdr 2:15-16 ⁱ 27:46: Ps 22:1 ^j 27:48: Ps 69:22
^k 27:57: Mr 15:42; Lk 23:50; Jn 19:38

njegovi učenci ter ga skrivaj odnesejo in rečejo ljudem: »Obujen je od mrtvih;« tako bo zadnja prevara hujša kakor prva.«⁶⁵ Pilat jim je rekel: »Imate stražo; pojrite svojo pot, naredite to tako varno kakor lahko.«⁶⁶ Tako so šli in zapečatili kamen ter postavili stražo in mavzolej naredili varen.

28 Oba koncu šabata, ko se je pričelo svitati k prvemu dnevu tedna, sta prišli Marija Magdalena in druga Marija, da pogledata mavzolej.² In glej, bil je^a velik potres, kajti Gospodov angel se je spustil iz nebes in prišel ter odvalil kamen od vrati in sédel nanj.³ Njegovo obličeje je bilo kakor bliskanje in njegovo oblačilo belo kakor sneg,⁴ in zaradi strahu pred njim so se čuvaji tresli ter postali kakor mrtvi možje.⁵ In angel je odgovoril ter ženskama rekel: »Ne bojita se, kajti vem, da iščeta Jezusa, ki je bil križan.⁶ Ni ga tukaj, kajti vstal je, kakor je rekel. Pridita, poglejta prostor, kjer je ležal Gospod.⁷ In pojediti hitro ter povejta njegovim učencem, da je obujen od mrtvih. In glejta, pred vami gre v Galilejo, tam ga boste videli. Glejta, povedal sem vama.«⁸ Hitro sta s strahom in veliko radostjo odšli od mavzoleja, in tekli, da prineseta sporočilo njegovim učencem.

⁹Ko sta šli, da povesta njegovim učencem, glej, ju sreča Jezus, rekoc: »Pozdravljeni.« In prišli

sta ter mu objeli stopala in ga oboževali.¹⁰ Tedaj jima je Jezus rekel: »Ne bojta se. Pojdita, povejta mojim bratom naj gredo v Galilejo in tam me bodo videli.«

¹¹Ko sta torej odhajali, glej, je prišlo v mesto nekaj stražarjev in visokim duhovnikom so naznani vse stvari, ki so se zgodile.¹² In ko so bili zbrani s starešinami in imeli posvet, so vojakom dali veliko denarja,¹³ rekoc: »Recite: »Njegovi učenci so prišli ponoči in ga kradoma odnesli proč, medtem ko smo spali.«¹⁴ In če pride to do voditeljevih ušes, ga bomo mi pregovorili in vas obvarovali.«¹⁵ Tako so vzeli denar in storili kakor so bili poučeni. In to govorjenje je pogosto pripovedovano med Judi do tega dne.

¹⁶Potem je enajstero učencev odšlo proč v Galilejo, na goro, kamor jim je Jezus določil.¹⁷ In ko so ga zagledali, so ga oboževali, toda nekateri so dvomili.¹⁸ In Jezus je pristopil in jim spregovoril, rekoc: »Meni je dana vsa oblast, v nebesih in na zemlj.«

¹⁹Pojdite torej in učite^b vse narode, krščujejoč^c jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha,^b²⁰ § učeč jih obeleževati vse besede, katerekoli sem vam zapovedal. In glejte, jaz sem z vami vedno, celo do konca sveta. Amen.«

Evangelij po Svetem Marku

1 Pričetek^d evangelija Jezusa Kristusa, Božjega Sina,² kakor je zapisano v prerokih:^c »Glej, pošiljam svojega poslanca pred tvojim obličjem, ki bo pripravil tvojo pot pred teboj.³ d Glas nekoga, ki kliče v divjini: »Pripravite Gospodovo pot, izravnajte njegove steze.«⁴ e Janez je krščeval v divjini in oznanal krst kesanja^e odpuščanje grehov.⁵ f In k njemu je prišla vsa judejska dežela in tisti iz Jeruzalema in vsi so bili po njem krščeni v reki Jordan ter priznavali svoje grehe.⁶ In Janez je bil^g odet s kameljo dlako in s pasom iz živalske kože okoli svojih ledij; in jedel je kobilice in divji med,⁷ in oznanjal, rekoc: »Za menoj prihaja nekdo, močnejši^f kakor jaz, čigar čevljev jermenja nisem vreden, da bi se sklonil in ju odvezal.⁸ Zares sem vas krstil z vodo, toda on vas bo krstil s Svetim Duhom.«⁹ h In pripetilo se je v tistih dneh, da je prišel Jezus iz Nazareta v Galileji in je

bil po Janezu krščen v Jordanu.¹⁰ In nemudoma, ko^g se je vzpenjal iz vode, je zagledal odprta^h nebesa in Duha, podobnega golobici, spuščati se nadenj,¹¹ in prišel je glas z neba, rekoc: »Ti si moj ljubljeni Sin, s katerim sem zelo zadovoljen.«¹² i In Duh ga je takoj gnal v divjino.¹³ In tam, v divjini, je bil štirideset dni skušan od Satana in bil je z divjimi živalmi in angeli so mu stregli.¹⁴ Potem, koⁱ je bil torej Janez vtaknjen v ječo, je Jezus prišel v Galilejo in oznanjal evangelij Božjega kraljestva¹⁵ § ter govoril: »Čas je dopolnjen in Božje kraljestvo se je približalo. Pokesajte se in verjemejte evangeliju.«¹⁶ k Ko je torej hodil ob Galilejskem morju, je zagledal Simona in njegovega brata Andreja metati mrežo v morje, kajti bila sta ribiča.¹⁷ Jezus jima je rekel: »Pridita za menoj in storil vama bom, da postaneta ribiča ljudi.«¹⁸ In nemudoma sta zapustila svoje mreže

^a 28:2: bil je: ali, je bil. ^b 28:19: učite...: ali, naredite učence, ali, kristjane iz vseh narodov. ^c 28:19: [krščujuč: ali, potopite.] ^d 1:1: [Leta Gospodovega 26.] ^e 1:4: v: ali, za. ^f 1:7: [močnejši: gr. veličastnejši, prepričljivejši.] ^g 1:10: [Leta Gospodovega 27.] ^h 1:10: odprta: ali, preklena, ali, razcepljena. ⁱ 1:14: [Leta Gospodovega 30.]

^a 28:1: Mr 16:1; Jn 20:1 ^b 28:19: Mr 16:15 ^c 1:2: Mal 3:1 ^d 1:3: Iz 40:3; Lk 3:4; Jn 1:23 ^e 1:4: Mt 3:1 ^f 1:5: Mt 3:5 ^g 1:6: Mt 3:4 ^h 1:9: Mt 3:13 ⁱ 1:12: Mt 4:1 ^j 1:14: Mt 4:12 ^k 1:16: Mt 4:18

ter mu sledila.¹⁹ In ko je odšel malce naprej od tam, je zagledal Jakoba, Zebedejevega *sina* in njegovega brata Janeza, ki sta bila prav tako na ladji in popravljala svoje mreže.²⁰ In nemudoma ju je poklical; in zapustila sta svojega očeta Zebedeja z najetimi služabniki na ladji ter odšla za njim.²¹ In odšli so v Kafarnáum in nemudoma, na šabatni dan,^a je vstopil v sinagogo ter učil.²²_b In nad njegovim naukom so bili osupli, kajti učil jih je kakor nekdo, ki ima oblast in ne kakor pisarji.²³_c In v njihovi sinagogi je bil človek z nečistim duhom, in ta je zakričal,²⁴ rekoč: »Daj nam mir; kaj imamo opraviti s teboj, ti, Jezus Nazarečan? Ali si prišel, da nas uničiš? Vem, kdo si, Sveti od Boga.«²⁵ In Jezus ga je oštrel, rekoč: »Umolknini pojni iz njega.«²⁶ In ko ga je nečisti duh trgal^b in zavpil z močnim glasom, je prišel iz njega.²⁷ In vsi so bili osupli, tako zelo, da so se med seboj spraševali, rekoč: »Kakšna beseda je to? Kakšen novi nauk je to? Kajti z oblastjo ukazuje celo nečistim duhovom in oni ga ubogajo.«²⁸ In njegov slôves se je takoj razširil po vsem celotnem področju okoli Galileje.²⁹_d In ko so prišli iz sinagoge, so z Jakobom in Janezom nemudoma vstopili v Simonovo in Andrejevo hišo.³⁰ Toda Simonova tašča je ležala bolna zaradi vročice in takoj so mu povedali o njej.³¹ In prišel je ter jo prijel za roko in jo dvignil; in vročica jo je takoj zapustila in jim je stregla.³² In zvečer, ko je sonce zašlo, so k njemu privedli vse tiste, ki so bili bolni in tiste, ki so bili obsedeni s hudiči.³³ In vse mesto je bilo skupaj zbrano pri vratih.³⁴ In ozdravil je mnoge, ki so bili bolni zaradi različnih bolezni in izgnal mnogo hudičev; hudičem pa ni dovolil govoriti, ker^c so ga poznali.³⁵ In zjutraj, ko je vstal veliko pred dnevom, je odšel ven ter se odpravil na samoten kraj in tam molil.³⁶ Simon in tisti, ki so bili z njim, pa so sledili za njim.³⁷ In ko so ga našli, so mu rekli: »Vsi *ljudje* te iščejo.«³⁸ Rekel jim je: »Pojdimo v naslednja mesta, da bom lahko tudi tam oznanjal, kajti zato sem prišel.«³⁹ In po vsej celotni Galileji je oznanjal v njihovih sinagogah ter izganjal hudiče.⁴⁰_e In k njemu je prišel gobavec, ga rotil in pokleknil navzdol k njemu ter mu rekel: »Če hočeš, me moreš narediti čistega.«⁴¹ In Jezus, prevzet s sočutjem, je iztegnil svojo roko in se ga dotaknil in mu reče: »Hocem; bodi čist.«⁴² § In brž, ko je izgovoril, je gobavost takoj odšla od njega in bil je očiščen.⁴³ § In strogo mu je zabičal in ga nemudoma poslal proč,⁴⁴ ter mu rekel: »Glej, da nikomur nič ne poveš, temveč pojdi svojo pot, pokaži se duhovniku in daruj za svoje očiščenje te stvari, ki jih je Mojzes zapovedal, njim v pričevanje.«⁴⁵_f Toda ta je odšel ven in pričel

to zelo naznanjati in besedo na široko razglašati, tako da Jezus ni mogel več javno vstopiti v mesto, temveč je bil zunaj na zapuščenih krajih, in k njemu so prihajali iz vsake četrti.

2 Po nekaj dneh je ponovno vstopil v Kafarnáum, in razglasilo se je, da je v hiši.² In nemudoma so bili zbrani mnogi, toliko, da tam ni bilo več prostora, da *jih* sprejme, niti pred vrati ne; in oznanjal jim je besedo.³ In prišli so k njemu in prinesli nekoga, bolnega zaradi paralize, ki je bil prenašan od štirih.⁴ Ko pa zaradi gneče niso mogli priti bliže k njemu, so odkrili streho kjer je bil; in ko so jo predrli, so spustili posteljo, na kateri je ležal bolni zaradi paralize.⁵ Ko je Jezus videl njihovo vero, je rekel bolnemu zaradi paralize: »Sin, twoji grehi so ti odpuščeni.«⁶ Toda bili so nekateri izmed pisarjev, ki so tam sedeli ter v svojih srčih razmišljali:⁷ »Zakaj ta človek govori takšna bogokletja?_h Kdo lahko odpušča grehe razen Boga samega?«⁸ In takoj, ko je Jezus v svojem duhu zaznal, da so v sebi tako modrovali, jim je rekel: »Zakaj v svojih srčih razmišljate te besede?⁹ Ali je bolnemu zaradi paralize lažje reči: »Tvoji grehi so ti odpuščeni« ali reči: »Vstani in vzemi svojo posteljo ter hôdi?«¹⁰ Toda da boste lahko vedeli, da ima Sin človekov na zemlji oblast odpuščati grehe, (reče bolnemu zaradi paralize)¹¹ pravim ti: »Vstani in vzemi svojo posteljo ter pojdi svojo pot v svojo hišo.«¹² In ta je takoj vstal, vzel posteljo ter pred njimi vsemi odšel, tako da so bili vsi osupli in slavili Boga, rekoč: »Nikoli tega nismo videli na tak način.«¹³ In ponovno je odšel naprej ob morski obali, in vsa množica je krenila k njemu in jih je učil.¹⁴ In ko je hodil mimo, je zagledal Levija, Alfejevega *sina*, ki je sedel pri kraju plačevanja^d davkov ter mu rekel: »Sledi mi.« In ta je vstal ter mu sledil.¹⁵ In pripetilo se je, ko je Jezus v njegovi hiši sedel pri obedu, da je tudi mnogo davkarjev in grešnikov sedelo skupaj z Jezusom in njegovimi učencimi, kajti bilo jih je mnogo in so mu sledili.¹⁶ In ko so ga pisarji in farizeji videli jesti z davkarji in grešniki, so njegovim učencem rekli: »Kako to, da jé in piye z davkarji in grešniki?«¹⁷ § Ko je Jezus to slišal, jim reče: »Tisti, ki so zdravi, nimajo nobene potrebe po zdravniku, temveč tisti, ki so bolni; nisem prišel klicat pravičnih, temveč grešnike h kesanju.¹⁸ _j Janezovi učenci in učenci farizejev so se postili; in prišli so ter mu rekli: »Zakaj se Janezovi učenci in učenci farizejev postijo, twoji učenci pa se ne postijo?«¹⁹ Jezus jim je rekel: »Ali se lahko otroci svatovske sobe postijo, dokler je z njimi ženin? Kolikor dolgo imajo s seboj ženina, se ne morejo postiti.²⁰ Toda prišli bodo dnevi, ko bo ženin vzet proč od njih in tedaj, v tistih

^a 1:21: [Leta Gospodovega 31.] ^b 1:26: [trgal: gr. zgrabil.] ^c 1:34: ker...: ali, da so ga poznali. ^d 2:14: plačevanja...: ali, kjer so sprejemali davke.

^a 1:21: Mt 4:13 ^b 1:22: Mt 7:28 ^c 1:23: Lk 4:33 ^d 1:29: Mt 8:14 ^e 1:40: Mt 8:2 ^f 1:45: Lk 5:15 ^g 2:1: Mt 9:1 ^h 2:7: Job 14:4; Iz 43:25 ⁱ 2:14: Mt 9:9 ^j 2:18: Mt 9:14; Lk 5:32

dneh, se bodo postili.²¹ Tudi nihče ne prišije koščka novega^a oblačila na staro obleko; sicer bo nov košček, ki jo je zapolnil, odvzel iz stare in nastane hujša raztrganina.²² In novega vina nihče ne vlivá v stare mehove,^b sicer novo vino mehove razžene, vino pa se izlije in mehovi bodo poškodovani, temveč mora biti novo vino vlijo v nove mehove.^c^a In pripetilo se je, da je na šabatni dan šel skozi žitna polja; in njegovi učenci so med hojo začeli smukati žitno klasje.²⁴ Farizeji so mu rekli: »Glej, zakaj delajo na šabatni dan to, kar ni zakonito?«²⁵ Rekel jim je: »Ali niste nikoli brali kaj je storil David, ko je imel potrebov in je bil lačen on in tisti, ki so bili z njim?²⁶ Kako je v dneh velikega duhovnika Abbatára odšel in Božjo hišo in jedel hlebe navzočnosti, kar ni zakonito jesti [*nikomur*] razen duhovnikom in je dal tudi tem, ki so bili z njim?«²⁷ In rekel jim je: »Šabat je bila narejena zaradi človeka, ne pa človek zaradi šabate,²⁸ zato je Sin človekov Gospod tudi [*čez*] šabat.«

3 Ponovno^b je vstopil v sinagogo; in tam je bil človek, ki je imel izsušeno roko.² In opazovali so ga, ali ga bo ozdravil na šabatni dan; da bi ga lahko obtožili.³ In človeku, ki je imel izsušeno roko, reče: »Stopi naprej.«^c⁴ In jim reče: »Ali je na šabatne dneve zakonito delati dobro ali delati zlo? Rešiti življenje ali ubiti?« Toda molčali so.⁵ § Ko je z jezo pogledal na te naokoli, užaloščen zaradi trdote^d njihovih src, reče človeku: »Iztegn svojo roko.« In iztegnil jo je; in njegova roka je bila v celoti ozdravljena, tako kot druga.⁶ In farizeji so odšli ter se s herodovci nemudoma posvetovali zoper njega, kako bi ga lahko pokončali.⁷ Toda Jezus se je s svojimi učenci umaknil k morju, in sledila mu je velika množica iz Galileje in iz Judeje^e in iz Jeruzalema in iz Idumeje in iz onstran Jordana; in tisti okoli Tira in Sidóna, velika množica je prišla k njemu, ko so slišali kakšna velika dela je storil.⁹ In svojim učencem je rekel, da naj ga zaradi množice pričakuje majhna ladja, da ne bi pritiskali nanj.¹⁰ Kajti množe je ozdravil; tako da so pritiskali nanj, da bi se ga dotaknili, kateri so imeli nadloge.¹¹ In kadar so ga zagledali nečisti duhovi, so pred njim padali dol in vpili, rekoč: »Ti si Božji Sin.«¹² In strogo jim je zapovedoval, da naj ga ne razglašajo.^f¹³ c In povzpne se na goro ter pokliče *k sebi* katere je hotel, in prišli so k njemu.¹⁴ In določil jih je dvanašt, da bi bili z njim in da bi jih lahko poslal naprej oznanjanj¹⁵ § in bi imeli oblast, da ozdravljajo bolezni ter da izganjajo hudiče.¹⁶ § In Simonu je dal vzdevek Peter;¹⁷ in Jakoba, Zebedejevega *sina* in Janeza, Jakobovega brata;

in dal jima je vzdevek Boanergés, to je: »Sinova groma,¹⁸ in Andreja in Filipa in Bartolomeja in Mateja in Tomaža in Jakoba, Alfejevega *sina* in Tadeja in Simona Kananeja¹⁹ in Juda Iskarijota, ki ga je tudi izdal, in odšli so v^f hišo.²⁰ In množica ponovno pride skupaj, tako da so komaj jedli kruh.²¹ In ko so njegovi prijatelji^g slišali o tem, so odšli ven, da ga primejo, kajti rekli so: »Brez pameti je.«

²² In pisarji, ki so prišli dol iz Jeruzalema, so rekli:^d »Bélcебуба ima in s princem hudičev izganja hudiče.«²³ In poklical jih je *k sebi* ter jim govoril in prispodobah: »Kako lahko Satan izžene Satana?²⁴ In če se kraljestvo razdvoji zoper sebe, takšno kraljestvo ne more obstati.²⁵ In če se hiša razdvoji zoper sebe, takšna hiša ne more obstati.²⁶ In če se Satan dvigne zoper samega sebe in se razdvoji, ne more obstati, temveč ima konec.²⁷ Nihče ne more vstopiti v hišo močnega in opleniti njegove dobrine, razen če ne bo najprej zvezal močnega; in tedaj bo oplenil njegovo hišo.²⁸ Resnično, povem vam: »Vsi grehi bodo človeškim sinovom oproščeni in bogokletja s katerimi bodo kakorkoli preklinjali,^e toda kdor bo preklinjal zoper Svetega Duha nima nikoli odpuščanja, temveč je v nevarnosti večnega prekletstva,«³⁰ kajti govorili so: »Nečistega duha ima.«

³¹ f Tja so potem prišli njegovi bratje, njegova mati in stoječ zunaj, so poslali k njemu, [*da*] ga pokličejo.³² In okoli njega je sedela množica in rekli so mu: »Glej, tvoja mati in tvoji bratje so zunaj [*in*] te iščejo.«³³ In odgovoril jim je, rekoč: »Kdo je moja mati ali moji bratje?«³⁴ Pogledal je naokoli na te, ki so sedeli okoli njega ter rekel: »Glejte, moja mati in moji bratje!«³⁵ Kajti kdorkoli bo izvrševal Božjo voljo, ta isti je moj brat in moja sestra in mati.«

4 In ponovno^g je pričel učiti ob morski obali, in tam se je k njemu zbrala velika množica, tako da je vstopil na ladjo in [*na njej*] sedel na morju; celotna množica pa je bila ob morju na kopnem.² In s prispodobami jih je učil množe stvari in jim s svojim naukom govoril: ³ »Prisluhnite: »Glejte, sejalec je odšel sejat,⁴ in pripetilo se je, medtem ko je sejal, da je nekaj padlo poleg poti in prišla je perjad neba in to pozobala.⁵ In nekaj je padlo na kamnita tla, kjer ni imelo dovolj zemlje; in je takoj poginalo, ker ni imelo nobene globine zemlje,⁶ toda, ko je sonce vzšlo, je bilo ožgano; in ker ni imelo korenine, se je posušilo.⁷ In nekaj je padlo med trnje in trnje je zraslo in ga zadušilo in ni obrodilo sadu.⁸ Drugo pa je padlo na dobro zemljo in rodilo sad, ki je poginal in se povečeval;

^a 2:21: novega: ali, neobdelanega, ali, neizdelanega.
^b Vstani, stopi naprej na sredino.
^c 3:21: prijatelji: ali, sorodniki.

^b 2:22: mehove: ali, mošnje iz kože.

^d 3:5: trdote: ali, slepote.

^e 3:10: pritiskali: ali, planili.

^f 3:19: v....: ali, domov.
^g 4:1: Mt 13:1

in obrodilo, nekatero trideseterno in nekatero šestdeseterno in nekatero stoterno.«^a ⁹In rekel jim je: »Kdor ima ušesa, da slišijo, naj posluša.«¹⁰ Ko je bil sam, so ga ti, ki so bili z dvanajsterimi okoli njega, vprašali o prisopodobi. ¹¹ Rekel jim je: »Vam je dano, da poznate skrivnost Božjega kraljestva, toda tem, ki so zunaj, so vse te stvari prikazane v prisopodobah,¹² da bi z gledanjem lahko videli, pa ne zaznali; in s poslušanjem lahko slišali, pa ne razumeli; da se ne bi kadarkoli spreobrnili in bi jim bili *njihovi* grehi odpuščeni.«^a

¹³ In rekel jim je: »Ali ne razumete te prisopodobe? In kako boste potem razumeli vse prisopodobe?«

¹⁴ Sejalec seje besedo. ¹⁵ § In ti so tisti ob poti, kjer je bila posejana beseda, toda, ko so jo slišali, takoj pride Satan in vzame besedo, ki je bila posejana v njihova srca. ¹⁶ In ti so prav tako tisti, ki so posejani na kamnita tla; ko so slišali besedo, jo takoj z veseljem sprejmejo, ¹⁷ v sebi pa nimajo korenine in tako združijo le nekaj časa. Kasneje, ko zaradi besede nastaneta stiska ali preganjanje, pa so takoj pohujšani.^a ¹⁸ In ti so tisti, ki so posejani med trnje; tisti, ki slišijo besedo, ¹⁹ in skribi tegata sveta,^b zapeljivost bogastev in poželenja^b po drugih stvareh vstopijo, zadušijo besedo in ta postane brezplodna. ²⁰ In ti so tisti, ki so posejani na dobra tla; takšni, ki slišijo besedo in jo sprejmejo ter obrodijo sad, nekateri trideseternega, nekateri šestdeseternega in nekateri stoternega.«

²¹ c In rekel jim je: »Ali se sveča prinese, da se postavi pod mernik^c ali pod posteljo? In ali se ne postavi na svečnik?^d ²² Kajti nič ni skrito, kar ne bo jasno pokazano; niti nič ni bilo obdržano tajno, razen da bi postalo znano.^d ²³ Če ima katerikoli človek ušesa, da slišijo, naj posluša.« ²⁴ Rekel jim je: »Pazite kaj poslušate;^e s kakršno mero merite, tako vam bo odmerjeno; in vam, ki slišite, vam bo dano več. ²⁵ Kajti kdor ima, njemu bo dano; kdor pa nima, bo od njega vzeto celo to, kar ima.«^f

²⁶ In rekel je: »Božje kraljestvo je takšno, kot če bi človek v zemljo vrgel seme,²⁷ in bi spal in vstajal ponoči ter podnevi in seme bi poginal in raslo, da sam ne ve kako. ²⁸ Kajti zemlja sama od sebe prinaša sad; najprej bilko, potem klas in nató polno žita v klasu. ²⁹ Toda, ko sad obrodi, takoj pošlje srp, kajti prišla je žetev.«

³⁰ In rekel je: »S čim naj primerjamo Božje kraljestvo? Ali s kakšno primerjavo naj ga primerjamo?^g ³¹ Podobno je zrnu gorčičnega semena, ki je, ko je posejano v zemljo, manjše od vseh semen, ki so v zemlji; ³² toda, ko je posejano, zraste in postane večje od vseh zelišč in poganja ven velike mladike, tako da lahko pod njegovo senco prenočuje perjad neba.« ³³ h In z mnogimi takšnimi prisopodobami jim je govoril

besedo, kakor so jo bili zmožni slišati.³⁴ Toda brez prisopodobe jim ni govoril. Ko pa so bili sami, je svojim učencem pojasnil vse besede.³⁵ i In istega dne, ko je prišel večer, jim reče: »Prepeljimo se na drugo stran.« ³⁶ Ko so množico odpustili, so ga vzelci na ladjo, tako kakor je bil. Z njim pa so bile tam tudi druge majhne ladje.³⁷ In vzdignil se je velik vetroven vihar in valovi so udarjali v ladjo, tako, da je bila v kratkem polna. ³⁸ On pa je bil na zadnjem delu ladje, spec na blazini in zbudili so ga ter mu rekli: »Učitelj, te ne skribi, da ginemo?« ³⁹ In vstal je, zapretil vetr in rekel morju: »Mir, bodi mirno.« In veter je ponehal in bil je velik mir. ⁴⁰ In rekel jim je: »Žakaj ste tako boječi? Kako to, da nimate vere?« ⁴¹ In silno so se ga bali in drug drugemu govorili: »Kakšne vrste človek je to, da ga ubogata celo veter in morje?«

5 Inj prišli so preko, na drugo stran morja, v deželo Géračanov. ² In ko je prišel z ladje, ga je takoj srečal tisti iz grobnic, človek z nečistim duhom, ³ ki je imel svoje prebivališče med grobnicami; in noben človek ga ni mogel zvezati, niti z verigami ne,⁴ zato ker je bil pogosto zvezan z okovi in verigami, pa je verige potrgal narazen in okove razbil na koščke; niti ga noben človek ni mogel obvladati. ⁵ In vedno, ponoči in podnevi, je bil po gorah ter v grobnicah in kričal ter samega sebe rezal s kamni. ⁶ Toda ko je od daleč zagledal Jezusa, je stekel in ga oboževal ⁷ in z močnim glasom zakričal ter rekel: »Kaj imam opraviti s teboj, Jezus, ti Sin najvišjega Boga? Zaklinjam te pri Bogu, da me ne mučiš.« ⁸ Kajti rekel mu je: »Pridi ven iz človeka, ti nečisti duh.« ⁹ In vprašal ga je: »Kakšno je tvoje ime?« On pa je odgovoril, rekoč: »Moje ime je Legija, ker nas je veliko.« ¹⁰ In zelo ga je rotil, da jih ne bi poslal proč, ven iz dežele. ¹¹ Tam je bila torek, blizu gorá, velika čreda svinj, ki so se pasle. ¹² In vsi hudiči so ga rotili, rekoč: »Pošlj nas v svinje, da bomo lahko vstopili vanje.« ¹³ Jezus jim je nemudoma dal dovoljenje. In nečisti duhovi so odšli ven ter vstopili v svinje, in čreda je silovito stekla navzdol po strmini v morje (bilo jih je okoli dva tisoč) in so se zadušile v morju. ¹⁴ In tisti, ki so pasli svinje, so pobegnili in to povedali v mestu in na deželi. In ti so odšli, da vidijo kaj je bilo to, kar se je zgodilo. ¹⁵ In prišli so k Jezusu ter zagledali tega, ki je bil obseden s hudičem in imel legijo, kako je sedel oblečen in pri zdravi pameti; in bili so prestrašeni. ¹⁶ Tisti, ki so to videli, so jim povedali, kako se je pripetilo temu, ki je bil obseden s hudičem in *tudi* glede svinj. ¹⁷ In začeli so ga prositi, naj odide iz njihovih krajev. ¹⁸ Ko je prišel na ladjo, ga je ta, ki je bil obseden s hudičem, prosil, da bi bil lahko z

^a 4:17: pohujšani: ali, spotaknjeni, ali, povzročeni, da padajo v greh. ^b 4:19: hrepenenja: ali, nebrzdana hrepenenja.

^c 4:21: mernik: beseda v izvirniku označuje manjšo mero.

^a 4:12: Mt 13:14 ^b 4:19: 1 Tim 6:17 ^c 4:21: Mt 5:15

^g 4:30: Mt 13:31 ^h 4:33: Mt 13:34 ⁱ 4:35: Mt 8:23

^d 4:22: Mt 10:26 ^e 4:24: Mt 7:2 ^f 4:25: Mt 13:12

^j 5:1: Mt 8:28

njim.¹⁹ Vendar mu Jezus ni dovolil, temveč mu reče: »Pojdi domov k svojim prijateljem in jim povej, kako velike stvari je Gospod storil zate in je imel sočutje do tebe.«²⁰ In ta je odšel ter v Deseteromestju pričel razglašati, kako velike stvari je Jezus storil zanj, in vsi *ljudje* so se čudili. ²¹ Ko je Jezus z ladjo ponovno prešel na drugo stran, se je k njemu zbral mnogo ljudi; bil pa je blizu morja.²² a In glej, prihajal je eden izmed predstojnikov sinagoge, Jaír po imenu; in ko ga je ta zagledal, je padel k njegovim stopalom²³ in ga silno rotil, rekoč: »Moja majhna hčerka leži na točki smrti. *Prosim te*, pridi in nanjo položi svoje roke, da bo lahko ozdravljenja in da bo živelha.«²⁴ In Jezus je odšel z njim in sledilo mu je veliko ljudi ter pritiskalno nanj.²⁵ In neka ženska, ki je imela dvanajst let težavo s krvjo²⁶ in je od mnogih zdravnikov pretrpela mnoge stvari in porabila vse, kar je imela, pa se ni nič izboljšalo, temveč raje postalo huje,²⁷ je, ko je slišala o Jezusu, prišla v gneč za njim in se dotaknila njegove obleke. ²⁸ Kajti rekla je: »Če se lahko samo dotaknem njegovih oblek, bom zdrava.«²⁹ In studenec njene krvi je bil nemudoma posušen; in v svojem telesu je začutila, da je bila ozdravljena od te nadlog. ³⁰ Jezus pa je v sebi takoj vedel, da je iz njega odsla moč, se v gneči obrnil in rekel: »Kdo se je dotaknil mojih oblačil?«³¹ Njegovi učenci pa so mu rekli: »Množico vidiš, ki pritiska nate, pa praviš: »Kdo se me je dotaknil?«³² Pogledal je naokoli, da bi videl tisto, ki je storila to stvar.³³ Toda ženska, prestrašena in trepetajoča, ker je vedela kaj se je v njej zgodilo, je pristopila in padla dol pred njim ter mu povedala vso resnico.³⁴ In rekel ji je: »Hči, tvoga vera te je naredila zdravo; pojdi v miru in bodi ozdravljenja od svoje nadlog.«³⁵ Medtem ko je še govoril, je od *hiše* predstojnika sinagoge prišel *nekdo*, ki je rekel: »Tvoja hči je mrtva, zakaj še vedno vznemirjaš Učitelja?«³⁶ Brž ko je Jezus slišal besedo, ki je bila izgovorjena, reče predstojniku sinagoge: »Ne boj se, samo veruj.«³⁷ In nobenemu človeku ni dovolil, da mu sledi, razen Petru in Jakobu in Janezu, Jakobovemu bratu.³⁸ In pride v hišo predstojnika sinagoge in vidi hrup ter te, ki so jokali in silno tarnali.³⁹ In ko je vstopil, jim reče: »Zakaj delate ta trušč in jok? Gospodična ni mrtva, temveč spi.«⁴⁰ In smejalni so se mu do norčevanja. Toda, ko jih je vse postavil ven, vzame očeta in mater od gospodične in te, ki so bili z njim in vstopi tja, kjer je ležala gospodična.⁴¹ In gospodično je prijel za roko ter ji rekel: »Talíta kumi,« kar je prevedeno: »Gospodična,« rečem ti, »vstani.«⁴² In gospodična je nemudoma vstala ter hodila,

kajti bila je *stara* dvanajst let. Oni pa so bili osupli z veliko osuplostjo.⁴³ In strogo jim je naročil, naj noben človek ne izve za to; in velel je, da naj ji bo nekaj dano za jesti.

6 In^b od tam je odšel ven ter prišel v svojo lastno deželo,^a in njegovi učenci so mu sledili.² In ko je prišel šabatni dan, je pričel učiti v sinagogi, in mnogi, ki so ga poslušali, so bili osupli, rekoč: »Od kod ima ta *človek* te besede? In kakšna je ta modrost, ki mu je dana, da so po njegovih rokah storjena celo takšna mogočna dela?³ Ali ni to tesar, Marijin sin, brat Jakoba in Jozéja in od Juda in Simona? In ali niso njegove sestre tukaj z nami?⁴ In pohujševali^b so se nad njim.⁴ Toda Jezus jim je rekel: »Prerok ni brez spoštovanja, razen v svoji lastni deželi in med svojim lastnim rodrom in v svoji lastni hiši.«^c In tam ni mogel storiti nobenega mogočnega dela, razen da je svoje roke položil na nekaj bolnih ljudi in *jih* ozdravil.^d In čudil se je zaradi njihove nevere.^d In odšel je naokoli po vseh ter učil.

7 e In *k sebi* je pokljuk dvanajstere ter jih pričel pošiljati po dva in dva, in dal jim je oblast nad nečistimi duhovi^e in jim zapovedal, da naj na svojo pot ne jemljejo ničesar razen zgolj palice; ne malhe, ne kruha, ne denarja^c v svoji mošnji,^f temveč *naj bodo* obuti v sandale in naj ne oblečejo dveh plaščev.¹⁰ In rekel jim je: »V kateremkoli kraju vstopite v hišo, tam ostanite, dokler ne odidete iz tega kraja.¹¹ § Kdorkoli pa vas ne bo sprejel niti vas ne bo poslušal, ko odidete od tam,^f otrese prah pod vašimi stopali v pričevanje proti njim. Resnično, povem vam: »Boj znosno bo za Sódomo in^d Gomóro na dan sodbe, kakor za to mesto.«¹² In odšli so ven, ter oznanjali, da naj bi se ljudje pokesali.¹³ In izgnali so mnogo hudičev^h in z oljem mazilili mnoge, ki so bili bolni in *jih* ozdravili.¹⁴ In Kralj Herod je slišal o *njem*; (kajti njegovo ime je bilo razglašeno povsod) in rekel: »Da je bil Janez Krstnik obujen od mrtvih in zato se v njem kažejo mogočna dela.«¹⁵ Drugi so rekli: »Da je Elija.« Drugi pa so rekli: »Da je prerok ali kakor eden izmed prerokov.«¹⁶ Toda, ko je Herod slišal o *tem*, je rekel: »To je Janez, katerega sem obglavil. Obujen je od mrtvih.«¹⁷ Kajti sam Herod je poslal in zgrabil Janeza ter ga zvezal v ječi zaradi Herodiade, žene svojega brata Filipa, ker se je z njo poročil.¹⁸ Kajti Janez je rekel Herodu:^k »Zate ni zakonito, da imas ženo svojega brata.«¹⁹ Zato je imela Herodiada proti njemu spor^e in bi ga ubila, toda ni mogla,²⁰ § kajti Herod se je bal Janeza, ker je vedel, da je bil pravičen človek in svet in ga je spoštoval;^f in ko ga je poslušal, je storil mnoge stvari, poslušal

^a 6:1: [svojo lastno deželo: to je, Nazaret.] ^b 6:3: pohujševali...: spotikali so se v njem, ali, po njem. ^c 6:8: denarja: beseda označuje košček denarja iz bronja, z vrednostjo nekaj manj kakor novčiči.

^d 6:11: in: gr. ali. ^e 6:19: spor: ali, notranjo zamero. ^f 6:20: spoštoval: ali, varoval, ali, reševal.

^g 5:22: Mt 9:18 ^b 6:1: Mt 13:54 ^c 6:4: Jn 4:4 ^d 6:6: Mt 9:35 ^e 6:7: Mt 10:1 ^f 6:11: Apd 13:51 ^g 6:11: Mt 10:14 ^h 6:13: Jak 5:14 ⁱ 6:14: Mt 14:1 ^j 6:16: Lk 3:19 ^k 6:18: 3 Mz 18:16; [3 Mz 20:21]

pa ga je rade volje.²¹ Ko^a pa je prišel primeren dan, da je Herod na svoj rojstni dan pripravil večerjo svojim velikašem, visokim stotnikom in upravnikom *posestev* Galileje,²² in ko je vstopila hči od že omenjene Herodiade in plesala ter ugajala Herodu in tem, ki so sedeli z njim, je kralj rekel gospodični: »Prosi me, karkoli si želiš in ti bom *to* dal.«²³ In prisegel ji je: »Karkoli me boš prosila, ti bom *to* dal, do polovice svojega kraljestva.«²⁴ In odšla je in rekla svoji materi: »Kaj naj prosim?« Ta pa je rekla: »Glavo Janeza Krstnika.«²⁵ In nemudoma je z naglico vstopila h kralju ter prosila, rekoč: »Hočem, da mi v kratkem na velikem pladnju izročis glavo Janeza Krstnika.«²⁶ In kralj je bil silno žalosten, *vendar je* zaradi svoje prisegi in zaradi teh, ki so sedeli z njim, ni hotel zavrniti.²⁷ In kralj je takoj poslal rablja^b ter ukazal, da se prinese njegova glava; in ta je odšel ter ga v ječi obglavil²⁸ in na velikem pladnju prinesel njegovo glavo ter jo dal gospodični, gospodična pa jo je dala svoji materi.²⁹ Ko so njegovi učenci slišali o *tem*, so prišli in vzeli njegovo truplo in ga položili v grobničo.³⁰^a In apostoli so se skupaj zbrali k Jezusu, ter mu povedali vse stvari, tako kaj so delali, kakor kaj so učili.³¹ In rekel jim je: »Pridite sami, ločeno, na zapuščen kraj in nekaj časa počijte,« kajti tam so bili mnogi, ki so prihajali in odhajali in niso imeli nobenega prostega časa, niti toliko, da bi jedli.³²^b In skrivoma so z ladjo odpluli na zapuščen kraj.³³ Množica pa jih je videla odhajati in mnogi so ga poznavali in iz vseh mest so peš tekli tja, ter jih prehiteli in skupaj prišli k njemu.³⁴^c Ko pa je Jezus prišel ven, je zagledal mnogo ljudi in bil prevzet s sočutjem do njih, ker so bili kakor ovce, ki nimajo pastirja, in pričel jih je učiti mnogo stvari.³⁵^d Ko pa je dan davno minil, so k njemu prišli njegovi učenci in rekli: »To je zapuščen kraj in sedaj je čas davno potekel;³⁶ pošlj si jih proč, da lahko gredo naokoli po deželi in v vasi, ter si kupijo kruha zase, kajti nič nimajo za jesti.«³⁷ Odgovoril je in jim rekel: »Dajte jim vi jesti.« Oni pa so mu rekli: »Ali naj gremo in kupimo za dvesto denarjev^e kruha ter jim damo jesti?«³⁸ Reče jim: »Koliko hlebov imate? Pojdite in poglejte.« In ko so vedeli, so rekli: »Pet in dve ribi.«³⁹ In ukazal jim je, naj se vsi po skupinah posedajo na zeleno travo.⁴⁰ In posedli so se v vrstah, po sto in po petdeset.⁴¹ Ko je vzel pet hlebov in dve ribi, je pogledal gor v nebo in blagoslovil ter razlomil hlebe in *jih* dal svojim učencem, da jih postavijo prednje; in dve ribi je razdelil med njih vse.⁴² In vsi so jedli, ter bili

nasičeni.⁴³ In pobrali so dvanajst polnih košar odломkov in od rib.⁴⁴ Teh pa, ki so jedli od hlebov, je bilo okoli pet tisoč mož.⁴⁵ In svoje učence je nemudoma primoral, da gredo v ladjo in da gredo naprej, na drugo stran, v^d Betsajdo, medtem ko je on odpustil množico.⁴⁶ In ko jih je odpustil, je odšel na goro molit.⁴⁷ e Ko pa je prišel večer, je bila ladja na sredi morja, on sam pa na kopnem.⁴⁸ In videl jih je garati v veslanju, kajti veter jim je bil nasproten. In okoli četrte nočne straže je prihajal k njim, hodil je po morju in bi šel mimo njih.⁴⁹ Toda ko so ga videli hoditi po morju, so domnevali, da je bil to duh in so zakričali,⁵⁰ kajti vsi so ga videli in so bili zaskrbljeni. On pa je z njimi takoj spregovoril in jim reče: »Bodite dobre volje; jaz sem, ne bojte se.«⁵¹ In vzpel se je k njim na ladjo in veter je ponehal in v sebi so bili zelo osupli, prekomerno in so se čudili.⁵² Kajti niso še preudarili *čudeža* s hlebi, ker je bilo njihovo srce zakrknjeno.⁵³^f Ko pa so se prepeljali, so prišli v deželo Genezaret in se približali obali.⁵⁴ In ko so prišli z ladje, so ga nemudoma spoznali in tekli naokoli prek celotnega področja, ter začeli s seboj nositi v posteljah te, ki so bili bolni, kjer so slišali, da se je nahajal.⁵⁵ § In kamorkoli je vstopil, v vasi ali mesta ali deželo, so na ulice polagali bolne in ga rotili, da bi se lahko dotaknili vsaj roba njegove obleke. In tako veliko kot se ga je^e dotaknilo, so bili ozdravljeni.

7^g Potem so prišli skupaj k njemu farizeji in nekateri izmed pisarjev, ki so prišli iz Jeruzalema.² In ko so videli nekatere izmed njegovih učencev jesti kruh z omadeževanimi,^f to se pravi z neumitimi rokami, so našli krivdo.³ Kajti farizeji in vsi Judje ne jedo, razen če si svojih rok pogosto^g ne umivajo, ker se držijo izročila starešin.⁴ In ko pridejo iz trga, ne jedo, razen če se ne umijejo. In mnogo drugih stvari je, ki so jih sprejeli, da se jih drže, kot umivanje čas in vrčev,^h bakrenih posod in miz.ⁱ Potem so ga farizeji in pisarji vprašali: »Zakaj tvoji učenci ne živijo glede na izročilo starešin, temveč jedo kruh z neumitimi rokami?«⁶ Odgovoril je in jim rekel: »Dobro je Izaija prerokoval o vas hinavcih, kakor je pisano:^h »Ti ljudje me spoštujejo s svojimi ustnicami, toda njihovo srce je daleč od mene.«⁷ Čeprav me zaman obožujejo, ker za nauke učijo človeške zapovedi.⁸ Ker se z odlaganjem Božje zapovedi na stran držite človeških izročil, kakor je umivanje čas in vrčev in počnete še mnoge druge takšne stvari.«⁹ In rekel jim je: »Prav dobro zavračate Božjo zapoved, da bi lahko obdržali svoje lastno izročilo.¹⁰ Kajti Mojzes je

^a 6:21: [Leta Gospodovega 32.] ^b 6:27: rablja...: ali, nekoga izmed njegove straže. ^c 6:37: denarjev: Rimski peni je 3,5 penija. ^d 6:45: v...: ali, nasproti Betsajdi. ^e 6:56: ga je: ali, je. ^f 7:2: omadeževanimi: ali, navadnimi. ^g 7:3: pogosto: ali, skrbno; v izvirniku: z roko; Theophylact, vse do komolca. ^h 7:4: vrčev: sextarius je okoli 0,85 litra. ⁱ 7:4: miz: ali, postelj. ^j 7:9: zavračate: ali, onemogočate.

^a 6:30: Lk 9:10 ^b 6:32: Mt 14:13 ^c 6:34: Mt 6:39 ^d 6:35: Mt 14:15 ^e 6:47: Mt 14:23 ^f 6:53: Mt 14:34 ^g 7:1: Mt 15:1 ^h 7:6: Iz 29:13

rekel: »Spoštuji svojega očeta in svojo mater,« in: »Kdorkoli preklinja očeta ali mater, naj življenje konča s smrtnjo,«¹¹ toda vi pravite: »Če bo človek rekel svojemu očetu ali materi: »To je korban, to se pravi dar,^a po čemerkoli bi lahko imel korist od mene,« bo prost.«¹² In mu nič več ne dovolite, da bi za svojega očeta ali svojo mater karkoli storil.¹³ S svojim izročilom, ki ste ga izročili, delate Božjo besedo brez učinka, in počnete mnogo takšnih podobnih stvari.«

¹⁴_b In ko je *k sebi* poklical vso množico, jim je rekel: »Vsak *izmed vas* naj mi prisluhne in razume:¹⁵ Nič ni zunaj človeka, kar bi ga z vstopanjem vanj lahko omadeževalo, toda besede, ki pridejo iz njega, te so tiste, ki omadežujejo človeka.«¹⁶ Če ima katerikoli človek ušesa, da slišijo, naj posluša.«¹⁷ Ko je od množice vstopil v hišo, so ga njegovi učenci vprašali glede prispodobe.¹⁸ In reče jim: »Ali ste tudi vi tako brez razumevanja? Ali ne zaznate, da ga katerakoli stvar, ki od zunaj vstopa v človeka, *ta* ne more omadeževati,¹⁹ ker ta ne vstopa v njegovo srce, temveč v trebuhi in gre ven in zunanje stranišče, očiščajoč vso hrano?«²⁰ In rekel je: »To, kar prihaja iz človeka, to omadežuje človeka.²¹ Kajti od znotraj, iz človekovega srca, izvirajo zle misli, zakonolomstva, prešuštva, umori,^c ²²tativne, pohlepnost,^b zlobnost, prevara, pohotnost, hudoben pogled, bogokletje, ponos, nespametnost;^d ²³vse te zle stvari prihajajo od znotraj in omadežujejo človeka.«

²⁴_e In vstal je od tam ter odšel v meje Tira in Sidónia in vstopil v hišo in hotel, da *tega* ne bi izvedel noben človek, toda ni mogel ostati skrit.²⁵ Kajti *neka* ženska, katere mlada hči je imela nečistega duha, je slišala o njem in prišla ter padla k njegovim stopalom.²⁶ Ženska je bila Grkinja,^c Sirofeničanka po rodu, in rotila ga je, da bi iz njene hčere izignal hudič.²⁷ Toda Jezus ji je rekel: »Naj bodo najprej nasičeni otroci, kajti ni primerno vzeti kruh otrokom in ga vreči psom.«²⁸ Ona pa je odgovorila in mu rekla: »Da, Gospod, vendar psi pod mizo jedo od otroških drobtin.«²⁹ In rekel ji je: »Zaradi tega govora pojdi svojo pot; hudič je izšel iz twoje hčere.«³⁰ In ko je prišla k svoji hiši, je spoznala, da je hudič izšel in svojo hči [*našla*] ležečo na postelji.

³¹In spet, ko je odšel iz tirskeh in sidónskih pokrajin, je prišel galilejskemu morju, skozi sredo krajev Deseteromestja.³² In k njemu prinesejo nekoga, ki je bil gluhan in je imel motnjo v svojem govoru in rotili so ga, naj nanj položi svojo roko.³³ In vzel ga je proč od množice in svoja prsta položil v njegova ušesa in pljunil ter

se dotaknil njegovega jezika;³⁴ in zroc k nebu, je vzdihnil ter mu rekel: »Efatá!« to je: »Odprí se.«³⁵ In njegova ušesa so se nemudoma odprla in vez njegovega jezika se je sprostila in je jasno govoril.³⁶ In naročil jim je, da naj ne povedo nobenemu človeku, toda bolj, kot jim je naročal, toliko bolj na veliko so to razglašali,³⁷ in bili so preko mere osupli, rekoč: »Vse stvari je storil dobro; tako gluhim daje slišati, kakor nemim govoriti.«

8 V tistih dneh, [ko] je bila množica zelo velika in ni imela nič za jesti, je Jezus poklical *k sebi* svoje učence in jim rekel:² »Sočutje imam do množice, ker so z menoj sedaj že tri dni, pa nimajo ničesar za jesti, ³in če jih pošljem proč k njihovim lastnim hišam tešeče, bodo med potjo oslabeli, kajti številni izmed njih so prišli od daleč.«⁴ In njegovi učenci so mu odgovorili: »Od kod lahko človek, tukaj v divjini, te ljudi nasiti s kruhom?«⁵ In vprašal jih je: »Koliko hlebov imate?«⁶ In rekli so: »Sedem.«⁶ In zapovedal je množici, da se sedeče na tla, in vzel je sedem hlebov ter se zahvalil in prelomil ter dal svojim učencem, da jih postavijo prednje in oni so *jih* postavili pred množico.⁷ In imeli so nekaj majhnih rib, in blagoslovil je ter velel, da jih prav tako postavijo pred *njih*.⁸ Tako so jedli in bili nasičeni; in od odlomkov *hrane*, ki je ostala, so pobrali sedem košar.⁹ In teh, ki so jedli, je bilo okoli štiri tisoč; in poslal jih je proč.

¹⁰ In s svojimi učenci je nemudoma vstopil na ladjo ter prišel v dalmanútske kraje.^d_g¹¹ In prišli so farizeji, ter se začeli pričkati z njim *in* ga skušali, ter od njega iskali znamenje z neba.¹² In v svojem duhu je globoko vzdihnil in rekel: »Zakaj ta rod išče znamenje? Resnično, povem vam: »Temu rodu ne bo dano nobeno znamenje.«¹³ In zapustil jih je, ter vstopil na ladjo in ponovno odplul na drugo stran.

¹⁴_i Učenci so torej pozabili vzeti kruh niti s seboj na ladji niso imeli več kakor en hleb.¹⁵ In naročil jim je, rekoč: »Pazite, varujte se farizejskega kvasa in Herodovega kvasa.«¹⁶ In med seboj so razpravljali, rekoč: »To je zato, ker nimamo kruha.«¹⁷ Ko je Jezus *to* spoznal, jim reče: »Zakaj razmišljate, ker nimate kruha? Še niste zaznali niti razumeli? Ali imate svoje srce še vedno zakrnjeno?¹⁸ Imate oči, pa ne vidite? Imate ušesa, pa ne slišite? In ali se ne spominjate?¹⁹ Ko sem prelomil pet hlebov med pet tisoč, koliko košar, polnih odlomkov, ste pobrali?« Rekli so mu: »Dvanajst.«²⁰ »In ko sedem med štiri tisoč, koliko košar, polnih odlomkov, ste pobrali?« In rekli so: »Sedem.«²¹ In rekel jim je: »Kako to, da ne razumete?«

^a 7:19: [očiščajoč...]: Tako je Jezus vso hrano razglasil za čisto in s tem odpravil obredne razlike levitske postave.]
^b 7:22: pohlepnost...: gr. lakomnost, zlobnost. ^c 7:26: Grkinja: ali, poganka. ^d 8:10: [dalmanútske kraje: sedanjí Magdal ob Galilejskem jezeru.]

^a 7:11: Mt 15:5 ^b 7:14: Mt 15:10 ^c 7:21: 1 Mz 6:5; 1 Mz 8:21 ^d 7:22: Mt 15:19 ^e 7:24: Mt 15:21 ^f 8:1: Mt 15:32 ^g 8:10: [Mt 15:39] ^h 8:11: Mt 16:1 ⁱ 8:14: Mt 16:5 ^j 8:16: Mt 16:7

²² In pride v Betsajdo,^a in k njemu privedejo slepega moža in rotili so ga, da se ga dotakne. ²³ In z roko je prijel slepega moža, ter ga odvedel iz mesta in ko je pljunil na njegove oči in svoji roki položil nanj, ga je vprašal ali karkoli vidi. ²⁴ In ta je pogledal gor^b ter rekel: »Vidim ljudi kakor drevesa, hodijo.« ²⁵ Nató je svoje roke ponovno položil na njegove oči in ga pripravil, da pogleda gor, in bil je ozdravljen in razločno videl vsakega človeka. ²⁶ § In poslal ga je proč k njegovi hiši, rekoč: »Niti ne pojdi v mesto niti *tega* ne povej nikomur v mestu.«

²⁷ a In Jezus je odšel ven ter njegovi učenci, v mesta Cezareje Filipove.^c b Med potjo pa je svoje učence vprašal, rekoč jim: »Kdo ljudje pravijo, da sem jaz?« ²⁸ Odgovorili so: »Janez Krstnik,« toda nekateri *pravijo* »Elija,« drugi pa: »Eden izmed prerokov.« ²⁹ In reče jim: »Toda kdo vi pravite, da sem jaz?« In Peter odgovori ter mu reče: »Ti si Kristus.« ³⁰ In naročil jim je, da naj nobenemu človeku ne povedo o njem. ³¹ In pričel jih je učiti, da mora Sin človekov pretpreti mnoge stvari in biti zavrnjen od starešin in *od* visokih duhovnikov in pisarjev in biti ubit ter po treh dneh ponovno vstati. ³² In ta govor je govoril javno. Peter pa ga je prijel in ga pričel ostevati. ³³ Toda, ko se je obrnil okoli in pogledal na svoje učence, je Petra oštrel, rekoč: »Spravi se za menoj, Satan, kajti ne posvečaš se stvarem, ki so Božje, temveč stvarem, ki so od ljudi.«

³⁴ In ko je *k sebi* poklical množico, skupaj s svojimi učenci, jim je rekel: »Kdorkoli hoče priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in vzame svoj križ in mi sledi.« ³⁵ Kajti kdorkoli hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil, toda kdorkoli bo izgubil svoje življenje zaradi mene in evangelija, ta isti ga bo rešil. ³⁶ § Kajti kaj bo koristilo človeku, če bo pridobil ves svet, izgubil pa svojo lastno dušo? ³⁷ § Ali kaj bo dal človek v zamenjavo za svojo dušo? ³⁸ Kdorkoli se bo torej v tem zakonolомнem in grešnem rodu sramoval mene in mojih besed, tega se bo sramoval tudi Sin človekov, ko pride v slavi svojega Očeta s svetimi angeli.^d

9 In rekel jim je: »Resnično, povem vam: »Da bo nekaj od teh, ki stojijo tukaj, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli Božjega kraljestva priti z močjo.«^e

² f In po šestih dneh Jezus vzame *s seboj* Petra in Jakoba in Janeza in jih posebej vodi na visoko goro; in pred njimi je bil preobražen. ³ In njegova oblačila so postala sijoča, silno bela kakor sneg, tako kot jih noben believec na zemlji ne more pobeliti. ⁴ In prikazal se jim je Elija z Mojzesom;

in onadva sta se pogovarjala z Jezusom. ⁵ § In Peter je odgovoril ter Jezusu rekel: »Učitelj, dobro je za nas, da smo tukaj; in naredimo tri šotore, enega zate in enega za Mojzesom in enega za Elija.« ⁶ Kajti ni vedel, kaj bi rekel, ker so bili boleče prestrašeni. ⁷ In tam je bil oblak, ki jih je obsenčil in iz oblaka je prišel glas, rekoč: »Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte.« ⁸ Nenadoma pa, ko so pogledali naokoli, niso videli nobenega človeka več, razen samo Jezusa, ki je bil z njimi. ⁹ In ko so prišli dol z gore, jim je naročil, naj nobenemu človeku ne povedo kakšne stvari so videli, dokler ne bo Sin človekov vstal od mrtvih. ¹⁰ In ta govor so zadržali med njimi samimi in drugi drugega spraševali, kaj naj bi pomenilo vstati od mrtvih.

¹¹ In vprašali so ga, rekoč: »Zakaj pravijo pisarji, da mora najprej priti Elija?« ¹² Odgovoril je in jim rekel: »Elija resnično prihaja pri in obnavlja vse stvari in kako je pisano o Sinu človekovemu, da mora trpeti mnoge stvari ter biti zaničevan. ¹³ Toda povem vam: »Da je Elija zares prišel in storili so mu, karkoli so si zahotel, kakor je pisano o njem.«^f

¹⁴ h In ko je prišel k *svojim* učencem, je okoli njih zagledal veliko množico in pisarje pričkati se z njimi. ¹⁵ In nemudoma, ko so ga zagledali, je bila vsa množica silno osupla ter stekla k *nemu*, da ga pozdravijo. ¹⁶ In pisarje je vprašal: »Kaj se pričkate z njimi?« ¹⁷ d Nekdo iz množice pa je odgovoril in rekel: »Učitelj, k tebi sem privedesvojega sina, ki ima nemega duha, ¹⁸ in kjerkoli ga zgrabi, ga trga^e in se peni in škripa s svojimi zobmi in hira; in rekel sem twojim učencem, da naj ga izzenejo ven, pa niso mogli.« ¹⁹ Odgovarja mu in reče: »O neverni rod, kako dolgo bom z vami? Doklej vas bom trpel? Pripeljite ga k meni.« ²⁰ In pripeljali so ga k njemu; in ko ga je zagledal, ga je duh nemudoma trgal, in padel je na tla ter se penast valjal. ²¹ In njegovega očeta je vprašal: »Kako dolgo je že, odkar je ta prišel vanj?« ²² In odgovoril je: »Od otroštva.« ²³ In da ga pokonča, ga je pogosto vrgel v ogenj in v vode, toda če lahko karkoli storíš, imej socutje do nas in nam pomagaj.« ²³ Jezus mu je rekel: »Če lahko veruješ, so vse stvari mogoče tistem, ki veruje.«

²⁴ In otrokov očet je nemudoma zavpil in s solzami rekel: »Gospod, verujem, pomagaj moji neveri.« ²⁵ Ko je Jezus videl, da je množica tekla skupaj, je oštrel nečistega duha, rekoč mu: »Ti, nemi in gluhi duh, ukazujem ti, pridi iz njega in ne vstopi več vanj.« ²⁶ In duh je zavpil ter ga hudo zgrabil in prišel iz njega; in bil je kakor nekdo, [ki je] mrtev, tako da so mnogi rekli: »Mrtev je.« ²⁷ Toda Jezus

^a 8:22: [Betsajda: hebr. ribiška hiša; na severozahodu Galilejskega jezera.] ^b 8:24: [pogledal gor: gr. prejel vid; imel obnovljen vid.] ^c 8:27: [Cezareje Filipove: to je, sever Izraela, vznožje gorovja Hermon.] ^d 9:16: z njimi: ali, med seboj. ^e 9:18: trga... ali, meče.

^a 8:27: Mt 16:13 ^b 8:27: [Mt 16:13] ^c 8:34: Mt 10:38 ^d 8:38: Mt 10:33 ^e 9:1: Mt 16:28 ^f 9:2: Mt 17:1
g 9:12: Iz 53:23 h 9:14: Mt 17:14

ga je prijel za roko in ga dvignil in ta je vstal.^a Ko pa je prišel v hišo, so ga njegovi učenci na samem vprašali: »Zakaj ga mi nismo mogli izgnati ven?«^b In rekel jim je: »Ta vrsta ne pride ven z ničemer, razen z molitvijo in postom.«

³⁰_a In odšli so od tam ter šli skozi Galilejo, in ni želel, da bi katerikoli človek to izvedel.³¹ Kajti svoje učence je učil in jim govoril: »Sin človekov je izročen v človeške roke, in ubili ga bodo. In potem, ko bo umorjen, bo tretji dan vstal.«^c Tega govora pa niso razumeli in bali so se ga vprašati.

³³_b In prišel je v Kafarnáum. In ko so bili v hiši, jih je vprašal: »Kaj je bilo to, da ste se po poti prerekali med seboj?«^d Vendar so molčali,^e kajti med potjo so se med seboj prerekali kdo *naj bi bil* največji.^f In usedel se je, poklical dvanajstere in jim spregovoril: »Če želi katerikoli človek biti prvi, *ta isti* naj bo zadnji izmed vseh in služabnik vsem.«^g In vzel je otroka ter ga posadil v sredo mednje, in ko ga je vzel v svoje naročje, jim je rekel:³⁷ »Kdorkoli bo sprejel enega od takšnih otrok v mojem imenu, sprejema mene; in kdorkoli bo sprejel mene, ne sprejema mene, temveč tistega, ki me je posdal.«

³⁸_c In Janez mu je odgovoril, rekoč: »Učitelj, videli smo nekoga v tvojem imenu izganjati hudiče, pa nam ta ne sledi, in smo mu prepovedali, ker nam ne sledi.«³⁹ Vendar je Jezus rekel: »Ne prepovejte mu,^d kajti nobenega človeka ni, ki bi v mojem imenu storil čudez, da bi lahko brž hudobno govoril o meni.⁴⁰ Kajti kdor ni proti nam, je na naši strani.⁴¹ Kajti kdorkoli vam bo za pitje ponudil čašo vode v mojem imenu, ker pripadate Kristusu, resnično vam povem, ne bo izgubil svoje nagrade.^e In kdorkoli bo pohujšal enega od *teh* malčkov, ki verujejo vame, je bolje zanj, da bi bil okoli njegovega vratu obešen mlinski kamen in bi bil vržen v morje.^f In če te tvoja roka pohujšuje,^b jo odsekaj proč; bolje je zate, da vstopiš v življenje pohabljen, kakor imeti dve roki in iti v pekel, v ogenj, ki ne bo nikoli pogašen,^g kjer njihov črv ne umre in ogenj ni pogašen.^h In če *tec* tvoje stopalo pohujšuje, ga odsekaj proč; bolje je zate, da vstopiš v življenje šepav, kakor imeti dve stopali in biti vržen v pekel, v ogenj, ki ne bo nikoli pogašen.⁴⁶ § kjer njihov črv ne umre in ogenj ni pogašen.⁴⁷ In če *ted* tvoje oko pohujšuje, ga iztakni ven; bolje je zate, da vstopiš v Božje kraljestvo z enim očesom, kakor biti z dvema očesoma vržen v peklenški ogenj.⁴⁸ § kjer njihov črv ne umre in ogenj ni pogašen.⁴⁹ Kajti vsakdo bo osoljeni z ognjem in vsaka žrtev bo osoljena s soljo.⁵⁰ Sol je dobra,

toda, če je sol izgubila svojo slanost, s čim jo boste začinili? Imejte sol v sebi in imejte mir drug z drugim.^j

10 In^k vzdignil se je od tam ter po drugi strani Jordana prihajal v judejske kraje; in množica je ponovno krenila k njemu, in kakor je bil navajen, jih je ponovno učil.

In k njemu so prišli farizeji ter ga vprašali: »Ali je možu zakonito odsloviti svojo ženo?« ker so ga skušali.³ In odgovoril jim je ter rekel: »Kaj vam je zapovedal Mojzes?«⁴ Rekli so: »Mojzes je dopustil napisati ločitveni list in [jo] odsloviti.«⁵ Jezus pa je odgovoril in jim rekel: »Zaradi trdote vašega srca vam je napisal ta predpis.⁶ Toda od začetka stvarstva ju je Bog ustvaril moškega in žensko.⁷ Zaradi tega razloga bo mož zapustil svojega očeta in mater ter se trdno pridružil k svoji ženi⁸ in ta dva bosta eno meso. Tako potem nista nič več dva, temveč eno meso.⁹ Kar je torej Bog združil skupaj, naj človek ne loči narazen.«¹⁰ In v hiši so ga njegovi učenci ponovno vprašali o isti *zadevi*.¹¹ Rekel jim je: »Kdorkoli bo odslovil svojo ženo in poročil drugo, proti njej zagreši zakonolomstvo.¹² In če bo ženska odslovila svojega soproga in bo poročena k drugemu, zagreši zakonolomstvo.«

¹³_m In k njemu so prinašali mlajše otroke, da bi se jih dotaknil; njegovi učenci pa so ošteli te, ki so *jih* prinašali.¹⁴ Vendar ko je Jezus *to* videl, je bil zelo nezadovoljen in jim rekel: »Dovolite majhnim otrokom, da pridejo k meni in ne prepovejte jim, kajti takšnih je Božje kraljestvo.¹⁵ Resnično, povem vam: »Kdorkoli Božjega kraljestva ne bo sprejel kakor majhen otrok, ne bo vstopil vanj.«¹⁶ In dvignil jih je v svoje naročje, nanje položil svoji roki in jih blagoslovil.

¹⁷_n In ko je odšel naprej po poti, je nekdo pritekel in pokleknil k njemu ter ga prosil: »Dobri Učitelj, kaj naj storim, da bom lahko podedoval večno življenje?«¹⁸ Jezus mu je rekel: »Čemu me kličeš dober? Nihče ni dober razen enega, *to je* Boga.

¹⁹ Zapovedi poznaš: »Ne zatreši zakonolomstva,«¹⁹ »Ne ubijaj,«²⁰ »Ne kradji,«²¹ »Ne pričaj po krivem,«²² »Ne goljujaj,«²³ »Spoštuј svojega očeta in mater.«²⁴

²⁰ Odgovoril je in mu rekel: »Učitelj, vse to sem obeleževal od svoje mladosti.«²¹ Potem ga je Jezus pogledal, ga ljubil,^f ter mu rekel: »Ena stvar ti manjka, pojdi svojo pot, prodaj karkoli imaš in daj revnim in imel boš zaklad v nebesih in pridi, vzemi križ ter hodi za meno!«²² In ob tej besedi je bil žalosten ter užaloščen odšel proč, kajti imel je veliko posesti.

²³ Jezus pa je pogledal naokoli in rekel svojim učencem: »Kako težko bodo tisti, ki imajo

^a 9:34: [molčali: db. ohranili svoj mir.] ^b 9:43: pohujšuje... ali, ti povzroči, da se pohujšaš. ^c 9:45: ti... ali, ti tvoje stopalo povzroči, da se pohujšaš. ^d 9:47: te... ali, ti tvoje oko povzroči, da se pohujšaš. ^e 10:1: [Leta Gospodovega 33.] ^f 10:21: [ljubil: gr. agapaó; brezpogojna, nesebična, razdajajoča se ljubezen, najvišja oblika ljubezni; ljubezen pri Bogu, do Boga in do bližnjega.]

^g 9:30: Mt 17:22 ^b 9:33: Mt 18:1 ^c 9:38: Lk 9:49 ^d 9:39: 1 Kor 12:3 ^e 9:41: Mt 10:42 ^f 9:42: Mt 18:6
g 9:43: Mt 5:29; Mr 18:8 ^h 9:44: Iz 66:24 ⁱ 9:49: 3 Mz 2:13 ^j 9:50: Mt 5:13 ^k 10:1: Mt 19:1 ^l 10:11: Mt 5:32;
Mt 19:9 ^m 10:13: Mt 19:13 ⁿ 10:17: Mt 19:16 ^o 10:17: [Lk 10:25]; [Lk 18:18]

bogastva, vstopili v Božje kraljestvo!«²⁴ In učenci so bili ob njegovih besedah osupli. Vendar Jezus ponovno odgovarja in jim reče: »Otroci, kako težko je tem, ki zaupajo v bogastva, vstopiti v Božje kraljestvo!²⁵ Lažje je za kamelo, da gre skozi šivankino uho, kakor bogataš vstopiti v Božje kraljestvo.«²⁶ In bili so prekomerno osuplji ter med seboj govorili: »Kdo je potem lahko rešen?«²⁷ In Jezus, ko pogleda nanje, reče: »Pri ljudeh je to nemogoče, toda ne z Bogom, kajti z Bogom so vse stvari mogoče.«

²⁸a Potem mu je Peter pričel govoriti: »Glej, vse smo zapustili in ti sledili.«²⁹ Jezus pa je odgovoril in rekel: »Resnično, povem vam: »Nikogar ni, ki je zapustil hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali zemljišča zaradi mene in evangelija,³⁰ toda prejel bo stokratno, sedaj, v tem času, hiš in bratov in sester in mater in otrok in zemljišč s peganjanji; in večno življenje v svetu, ki pride.³¹ Toda mnogi, ki so prvi, bodo zadnji, in zadnji prvi.«³²

³²c In bili so na poti, ki gre gor v Jeruzalem in Jezus je šel pred njimi in bili so osuplji in medtem ko so ga spremljali, so bili prestrašeni. In ponovno je vzel dvanajstere ter jim pričel pripovedovati kakšne stvari naj bi se mu pripetile,³³ rekoč: »Glejte, mi gremo gor v Jeruzalem in Sin človekov bo izročen visokim duhovnikom in pisarjem in oni ga bodo obsodili na smrt ter ga izročili pogonom,³⁴ in zasmehovali ga bodo in ga bičali in pljuvali nanj ter ga umorili, toda tretji dan bo ponovno vstal.«

³⁵d In Jakob in Janez, Zebedejeva sinova, sta prišla k njemu, rekoč: »Učitelj, midva hočeva, da nama storis karkoli bova prosila.«³⁶ In rekel jima je: »Kaj hočeta, da bi vama storil?«³⁷ Rekla sta mu: »Usliši naju, da bova lahko sedela v tvoji slavi, eden na twoji desnici, drugi pa na twoji levici.«³⁸ Toda Jezus jima je rekel: »Vidva ne vesta česa prosita. Ali moreta piti iz čase, iz katere jaz pijem? In biti krščena s krstom, s katerim sem jaz krščen?«³⁹ In odgovorila sta mu: »Moreva.« Jezus pa jima je rekel: »Vidva bosta zares pila iz čase, iz katere jaz pijem; in s krstom, s katerim sem jaz krščen, bosta tudi vidva krščena,⁴⁰ toda sedeti na moji desnici in na moji levici, ni moje da dam, temveč *bo dano tistim*, katerim je to pripravljeno.«⁴¹ In ko so deseteri to slišali, so postali zelo nezadovoljni z Jakobom in Janezom.⁴² Toda Jezus jih je poklical *k sebi* in jim reče: »Vi veste, da tisti, ki se^a štejejo, da vladajo nad pogani, izvajajo gospodstvo nad njimi, in njihovi velikaši izvajajo oblast nad njimi.«⁴³ Toda med vami naj ne bo tako, temveč kdorkoli hoče biti med vami velik, naj bo vaš sluga;⁴⁴ in kdorkoli izmed vas

hoče biti glavni,^b naj bo sluga vsem.⁴⁵ Kajti celo Sin človekov ni prišel, da bi mu služili, temveč, da služi in da svoje življenje daruje v odkupnino za mnoge.«

⁴⁶f In prišli so v Jeriho, in ko je s svojimi učenci in velikim številom ljudi odšel iz Jerihe, je slepi Bartimaj, Timájev sin, sedel ob glavni cesti in beračil.⁴⁷ In ko je slišal, da je bil to Jezus Nazarečan, je pričel vzklikati ter govoriti: »Jezus, *ti* Davidov Sin, usmili se me.«⁴⁸ In mnogi so ga opozarjali naj molči, toda še veliko glasnejše je vpil: »*Ti*, Davidov Sin, usmili se me.«⁴⁹ Jezus je obstal in velel, naj ga pokličejo. In poklicali so slepega moža ter mu rekli: »Bodi dobro potolažen, vstan, kliče te.«⁵⁰ In ta, ko je odvrgel svojo obleko proč, je vstal in prišel k Jezusu.⁵¹ In Jezus je odgovoril ter mu rekel: »Kaj hočeš, da naj ti storim?« Slepemu je reklo: »Gospod, da bi lahko prejel svoj vid.«⁵² In Jezus mu je rekel: »Pojdi svojo pot; tvoja vera te je naredila^c zdravega.« In takoj je prejel svoj vid ter sledil Jezusu po poti.

11^g In ko so prišli bližu Jeruzalema, k Bétfagi^d in Betaniji,^e ob Oljski gori, pošlje naprej dva izmed svojih učencev² in jima reče: »Pojdita svojo pot v vas pred vama in brž ko bosta vstopila vanjo, bosta našla privezano žreve, na katerem človek nikoli ni sedel; odvežita ga in *ga* pripeljita.³ Če pa bi vama katerikoli človek rekel: »Čemu to počneta?^f recita, da ima Gospod potrebo po njem; in on ga bo nemudoma poslal sēm.«⁴ In odšla sta svojo pot ter našla zunaj pri vratih privezano žreve, na kraju, kjer sta se srečali dve poti in sta ga odvezala.⁵ Nekateri izmed tistih, ki so stali tam, pa so jima rekli: »Kaj počneta, da odvezujeta žreve?«⁶ In rekla sta jim celo kot je naročil Jezus in pustili so ju oditi.⁷ In žreve sta privredila k Jezusu in svoje obleke vrgla nanj in on je sédel nanj.⁸ In mnogi so svoje obleke razgrnili na pot, drugi pa so z dreves odsekali mladike ter z *njimi* nastlali pot.⁹ In tisti, ki so šli spredaj in tisti, ki so sledili, so vzklikali, rekoč: »Hozana;¹⁰ blagoslovjen je ta, ki prihaja v imenu Gospodovem;¹⁰ blagoslovjeno *bodi* kraljestvo našega očeta Davida, ki prihaja v imenu Gospodovem: »Hozana na višavah.«¹¹ In Jezus je vstopil v Jeruzalem in v tempelj. In ko se je razgledal naokoli po vseh stvareh in je torej prihajjal večer, je z dvanajstimi odšel ven v Betanijo.

¹²In naslednji dan, ko so prišli iz Betanije, je bil lačen.¹³h In ko je daleč stran zagledal figovo drevo, ki je imelo listje, je prišel, če bi morda lahko karkoli našel na njem. In ko je prišel k njemu, ni našel nič razen listov, kajti ni bil še čas za figure.¹⁴ In Jezus je odgovoril ter mu rekel:

^a 10:42: se...: ali, mislio dobro. ^b 10:44: [glavni: gr. prvi.] ^c 10:52: naredila...: ali, rešila. ^d 11:1: [Bétfagi: hebr. hiša fig.] ^e 11:1: [Betanija: hebr. hiša dateljnov.]

^a 10:28: Mt 19:27 ^b 10:31: Mt 19:30 ^c 10:32: Mt 20:17 ^d 10:35: Mt 20:20 ^e 10:42: Lk 22:25 ^f 10:46: Mt 20:19 ^g 11:1: Mt 21:1 ^h 11:13: Mt 21:19

»Nihče naj od tebe odslej nikoli več ne ješ sadu.« In njegovi učenci so to slišali.

¹⁵ a In prišli so v Jeruzalem in Jezus je odšel v tempelj ter pričel izganjati te, ki so v templju prodajali v kupovali, menjalcem denarja pa je prevrnil mize in sedeže teh, ki so prodajali golobice ¹⁶ in ni dovolil, da bi katerikoli človek skozi tempelj nosil kakršnokoli posodo. ¹⁷ In učil jih je, rekoč: »Ali ni pisano: ›Moja hiša se^a bo od vseh narodov imenovala hiša molitve?‹ Vi pa ste jo naredili za brlog razbojnivkov.« ¹⁸ Pisarji in visoki duhovniki pa so to slišali ter iskali, kako bi ga lahko pokončali, kajti bali so se ga, ker je bila vsa množica osupla nad njegovim naukom. ¹⁹ In ko je prišel večer, je odšel iz mesta.

²⁰ b In zjutraj, ko so šli mimo, so videli figovo drevo posušeno iz korenin. ²¹ Peter pa se spomni in mu reče: »Učitelj, glej, figovo drevo, ki si ga preklev, je ovenelo.« ²² In Jezus jim odgovarja, rekoč: »Imejte vero v^b Boga. ²³ Kajti resnično, povem vam: Da kdorkoli bo rekel tej gori: ›Prestavi se in bodi vržena v morje.‹ in v svojem srcu ne bo dvomil, temveč bo veroval, da se te besede, katere reče, pripetijo, bo imel, karkoli reče.« ²⁴ Zatorej vam pravim: »Katerikoli stvari si želite, ko molite, verujte, da jih prejemate in imeli jih boste. ²⁵ In ko vstanete k molitvi,^d odpustite, če imate kaj proti komu, da vam tudi vaš Oče, ki je v nebesih, lahko odpusti vaše prekrške. ²⁶ § Toda če vi ne odpustite, tudi vaš Oče, ki je v nebesih, ne bo odpustil vaših prekrškov.«

²⁷ In ponovno so prišli v Jeruzalem, in ko je hodil po templju, so prišli k njemu visoki duhovniki in pisarji in starešine ²⁸ ter mu rekli: »S kakšno oblastjo delaš te stvari? In kdo ti je dal to oblast, da delaš te stvari?« ²⁹ Jezus je odgovoril in jim rekel: »Tudi jaz vas bom vprašal neko vprašanje^c in odgovorite mi in povedal vam bom s kakšno oblastjo delam te stvari. ³⁰ Janezov krst, ali je bil ta iz nebes ali od ljudi? Odgovorite mi.« ³¹ In med seboj so razpravljali, rekoč: »Če bomo rekli: Iz nebes, bo rekel: ›Zakaj mu potem niste verovali?‹ ³² Toda če bomo rekli: ›Od ljudi,‹ so se bali ljudstva, kajti vsi ljudje so šteli Janeza, da je bil zares prerok.« ³³ In odgovorili so ter rekli Jezusu: »Ne moremo povedati.« Jezus pa jim odgovarja, rekoč: »Niti vam jaz ne povem s kakšno oblastjo delam te stvari.«

12 f In pričel jim je govoriti s prispodobami. ¹² »Neki človek je zasadil vinograd in okoli njega postavil ograjo ter izkopal prostor za vinsko kad^d in zgradil stolp ter to prepustil poljedelcem in odšel v daljno deželo. ² In ob primerenem času je k poljedelcem poslal služabnika, da bi od poljedelcev

lahko prejel sad od vinograda. ³ Oni pa so ga zgrabili in ga pretepli ter ga odgnali praznega.

⁴ In ponovno je poslal k njim drugega služabnika; in nanj so metali kamne in ga ranili na glavi ter ga spodili nespodobno obravnavanega. ⁵ In ponovno je poslal drugega; in so ga ubili in mnoge druge; nekatere so pretepli, druge pa ubili. ⁶ Imel je torej še enega sina, svojega srčno ljubljenega, tudi njega je zadnjega poslal k njim, rekoč: »Mojega sina bodo spoštovali.« ⁷ Toda tisti poljedelci so med seboj govorili: »Ta je dedič; pridite, ubijmo ga in dediščina bo naša.« ⁸ In vzeli so ga in ga ubili ter ga vrgli iz vinograda. ⁹ Kaj naj torej stori gospodar vinograda? Prišel bo in uničil poljedelce in vinograd dal drugim. ¹⁰ In ali niste brali tega pisma: »Kamen, ki so ga graditelji zavrnili, je postal glava vogalu;^g ¹¹ to je bilo Gospodovo delo in to je čudovito v naših očeh?« ¹² In prizadevali so si, da ga primejo, toda bali so se množice, kajti vedeli so, da je prispodobo govoril zoper njih; in pustili so ga ter odšli svojo pot.

¹³ h In k njemu so poslali nekatere izmed farizejev in herodovec, da ga ujamajo v njegovih besedah.

¹⁴ In ko so prišli, mu rečejo: »Učitelj, vemo, da si pošten in se ne oziraš na človeka, kajti ne oziraš se na zunanjost ljudi, temveč v resnici učiš Božjo pot: ›Ali je zakonito dajati cesarju davek ali ne?‹ ¹⁵ Ali naj dajemo ali naj ne dajemo?« ¹⁶ Ker pa je vedel za njihovo hinavščino, jim je rekel: »Kaj me skušate? Prinesite mi kovanec,^e da ga lahko pogledam.« ¹⁷ In prinesli so ga. On pa jim reče: »Čigava je ta podoba in napis?« In rekli so mu: »Cesarjeva.« ¹⁸ Jezus jim je odgovoril, rekoč: »Povrnite stvari, ki so cesarjeve, Bogu pa stvari, ki so Božje.« In so se mu čudili.

¹⁸ j Potem so k njemu prišli saduceji, ki pravijo, da ni vstajenja; in vprašali so ga, rekoč: ¹⁹ »Učitelj, Mojzes nam je zapisal: ›Če komu umre brat in za seboj zapusti svojo ženo, pa ne zapusti otrok, da naj njegov brat vzame njegovo ženo in svojemu bratu obudi same.‹ ²⁰ Bilo je torej sedem bratov; in prvi je vzel ženo in umirajoč ni zapustil semena. ²¹ In vzel jo je drugi ter umrl [in] niti on ni zapustil semena in tretji prav tako. ²² In sedem jo je imelo, pa niso zapustili semena. Zadnja od vseh je umrla tudi ženska. ²³ Ob vstajenju torej, ko bodo vstali, čigava žena bo od teh? Kajti sedem jo je imelo za ženo.« ²⁴ Jezus jim je odgovoril, rekoč: »Ali se ne motite zato, ker ne poznate [ne] pisem niti Božje moći? ²⁵ Kajti ko bodo vstali od mrtvih, se ne bodo niti poročali niti ne bodo dane v zakon; temveč so kakor angeli, ki so v nebesih.^k

²⁶ In glede mrtvih, da bodo obujeni; kaj niste brali v Mojzesovi knjigi, kako mu je Bog govoril v

^a 11:17: se...: ali, bo hiša molitve za vse narode. ^b 11:22: v...: ali, od Boga [ali Božjo vero.] ^c 11:29: vprašanje: ali, stvar. ^d 12:1: [vinsko kad]: tj. posoda pod stiskalnico.] penjive kakor Mt 18:28.

^e 11:25: Mt 6:14 ^f 11:27: Mt 21:23 ^g 12:1: Mt 21:33 ^h 12:15: kovanec: v protivrednosti našega denarja sedem j 12:18: Mt 22:23 ⁱ 12:15: Mt 18:28 ^j 12:18: Mt 22:30 ^k 12:25: [Mt 22:30]

grmu, rekoč: »Jaz sem Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov?«²⁷ On ni Bog mrtvih, temveč Bog živih. Torej delate veliko napako.«

²⁸a In prišel je eden izmed pisarjev in jih slišal skupaj razmišljati in ker je dojeł, da jim je dobro odgovoril, ga je vprašal: »Katera je prva izmed vseh zapovedi?«²⁹ Jezus mu je odgovoril: »Prva izmed vseh zapovedi je: »Poslušaj, o Izrael: »Gospod, naš Bog, je edini Gospod.«³⁰ § In ljubil boš Gospoda, svojega Boga, z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo in z vsem svojim mišljenjem in z vso svojo močjo; « to je prva zapoved.³¹ Druga pa je podobna, *namreč* ta: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« Nobena druga zapoved ni večja kakor ti [dve].«³² In pisar mu je rekел: »Dobro, Učitelj, povedal si resnico, kajti samo en Bog je; in ni drugega razen njega.«³³ § In ljubiti njega z vsem srcem in z vsem razumevanjem in z vso dušo in z vso močjo in ljubiti svojega bližnjega kakor samega sebe, je več kakor vse žgalne daritve in žrtvovanja.«³⁴ Ko je Jezus videl, da je razumno odgovoril, mu je rekel: »Nisi daleč od Božjega kraljestva.« In nató se mu nihče ni drznil zastaviti *kakršnegakoli vprašanja*.

³⁵b In Jezus je medtem, ko je učil v templju, odgovoril in rekel: »Kako pravijo pisarji, da je Kristus Davidov Sin?«³⁶ Kajti sam David je po Svetem Duhu rekel: »Gospod je rekel mojemu Gospodu: »Sédi na mojo desnico, dokler ne naredim twojih sovražnikov za tvojo pručko.«^c
³⁷ David ga torej sam kliče Gospod in od kod je on potem njegov sin?« In preprosto ljudstvo ga je rade volje poslušalo.

³⁸In v svojem nauku jim je rekel: »Pazite se pisarjev, ki radi hodijo v dolgih oblačilih in imajo radi pozdrave na trgih³⁹ in vodilne sedeže v sinagogah in najpomembnejša mesta na praznovanjih,⁴⁰ ki vdovam požirajo hiše in za pretezo delajo dolge molitve; ti bodo prejeli večjo obsodbo.«^e

⁴¹f In Jezus je sedel nasproti zakladnici in gledal kako množica meče denara^g v zakladnico; in mnogi, ki so bili bogati, so veliko vrgli vanjo. ⁴²Prišla pa je neka siromašna vdova in vanjo vrgla dva kovanca,^b kar je en novčič.⁴³ K sebi je poklical svoje učence in jim reče: »Resnično, povem vam: »Da je ta siromašna vdova vrgla vanjo več kakor vsi, ki so metali v zakladnico,⁴⁴ kajti vsi ti so metali od svojega obilja, toda ona je od svojega siromaštva vrgla vanjo vse, kar je imela, celó ves svoj dohodek.«^h

13^h In ko je odšel iz templja, mu eden izmed njegovih učencev reče: »Učitelj, glej kakšne

vrste kamnov in kakšne zgradbe so *tukaj*?«ⁱ In Jezus mu odgovori ter reče: »Te velike stavbe gledaš? Tam ne bo ostal en kamen na drugem, ki ne bi bil zrušen.«^j In ko je sedèl na Oljski gori, nasproti templju, so ga Peter in Jakob in Janez ter Andrej na samem vprašali:⁴ »Povej nam, kdaj bodo te stvari? In kakšno bo znamenje, ko se bodo vse te besede dopolnile?«^k In Jezus jim je odgovoril ter pričel govoriti: »Pazite, da vas katerikoli človek ne prevara,⁶ kajti mnogi bodo prišli v mojem imenu, rekoč: »Jaz sem Kristus« in bodo mnoge prevarali.⁷ Ko pa boste slišali o vojnah in govorice o vojnah, ne bodite zaskrbljeni, kajti takšne stvari brezpogojno bodo, toda ne bo še konec.⁸ Kajti narod se bo dvignil proti narodu in kraljestvo proti kraljestvu, in potresi bodo na raznih krajinah in lakote bodo ter nevšečnosti; te so pričetek bridkosti.^c

⁹Toda pazite se, kajti izročali vas bodo sodiščem^d in v sinagogah boste pretepeni in zaradi mene boste privedeni pred vladarje in kralje, v pričevanje proti njim.¹⁰ Najprej pa se mora evangelij razglasiti med vsemi narodi.¹¹ Toda, ko vas bodo vodili in izročali, ne premišljujte vnaprej kaj boste govorili niti ne delajte naklepov, temveč karkoli vam bo v tej uri dano, to govorite, kajti to niste vi, ki govorite, temveč Sveti Duh.^j¹² Brat bo torej brata izdajal v smrt in oče sina; in otroci bodo vstajali zoper svoje starše ter jim povzročali, da bodo usmrčeni.¹³ In zaradi mojega imena boste osovraženi od vseh ljudi, toda kdor bo vztrajal do konca, ta isti bo rešen.

¹⁴§ Toda, ko boste videli ogabnost opustošenja, o kateri govorí prerok Daniel, stati kjer ne bi smela, (naj tisti, ki bere, razume) takrat naj tisti, ki so v Judeji, bežijo v gore;^k ¹⁵ in naj tisti, ki je na hišni strehi, ne gre dol v hišo niti ne vstopi vanjo, da iz svoje hiše karkoli vzame;¹⁶ in naj se tisti, ki je na polju, ne obrne ponovno nazaj, da vzame svojo obleko.¹⁷ Toda gorje tem, ki so z otrokom^e in tem, ki v tistih dneh dojijo! ¹⁸In molíte, da vaš pobeg ne bo pozimi.¹⁹ Kajti v teh dneh bo stiska, kakrsne ni bilo od začetka stvarstva, ki ga je Bog ustvaril, do tega časa niti je ne bo.²⁰ In razen če Gospod ne bi skrajšal teh dni, ne bi bilo rešeno nobeno meso, toda zaradi izvoljenih, ki jih je izbral, je dneve skrajšal.²¹ In če vam katerikoli človek tedaj reče: »Glej! Tukaj je Kristus' ali: »Glej, tam je,« mu ne verjemite.²² Kajti vstali bodo lažni Kristusi in lažni preroki in prikazovali bodo znamenja in čudeža, da peljejo, če bi bilo mogoče, celó izvoljene.²³ Toda pazite se, glejte, napovedal sem vam vse stvari.

^a 12:41: denar: košček bronastega denarja, glej Mt 10:9. ^b 12:42: kovanca: to je sedmi del enega koščka tega bronastega denarja. ^c 13:8: bridkosti: beseda v izvirniku označuje bolečine ženske v porodnih bolečinah. ^d 13:9: [sodiščem: gr. podrejenim sodiščem, ali, vélkim zborom.] ^e 13:17: [z otrokom: noseče.]

^a 12:28: Mt 22:35 ^b 12:35: Mt 22:41 ^c 12:36: [Ps 110:1] ^d 12:38: Mt 23:5 ^e 12:40: Mt 23:14 ^f 12:41: Lk 21:1
g 12:41: Mt 10:9 h 13:1: Mt 24:1 i 13:4: Mt 24:3 j 13:11: Mt 10:19 k 13:14: Mt 24:15 l 13:21: Mt 24:23

²⁴Toda v tistih dneh, po tisti stiski, bo sonce otemnelo in luna ne bo dajala svoje svetlobe ²⁵in zvezde neba bodo padale in moči, ki so na nebu, se bodo tresle. ²⁶In tedaj bodo videli Sina človekovega prihajati na oblakih z veliko močjo in slavo. ²⁷In potem bo poslal svoje angele in bo zbral skupaj svoje izvoljene iz štirih vetrov, od skrajnega dela zemlje do skrajnega dela neba. ²⁸Naučite se torej prisopodobe o figovem drevesu: »Kadar je njegova veja še mlada in poganja liste, veste, da je poletje blizu.« ²⁹Tudi vi na podoben način, ko boste videli, da se te stvari dogajajo, védite, da je to blizu, celo pri vratih. ³⁰Resnično, povem vam, da ta rod ne bo prešel, dokler se vse te stvari ne zgodijo. ³¹Nebo in zemlja bosta minila, toda moje besede ne bodo minile.

³²Toda za tisti dan in tisto uro ne ve nihče, niti angeli ne vedo, ki so na nebu, niti ne Sin, temveč Oče. ³³§ Pazite se, bedite in molite, kajti ne veste kdaj je čas. ³⁴Kajti Sin človek je kakor človek, ki je šel na dolgo pot, ki je zapustil svojo hišo in svojim služabnikom dal oblast in vsakemu človeku svoje delo, vratarju pa je naročil naj bedi. ³⁵Čujte torej, kajti ne veste kdaj prihaja hišni gospodar, zvečer ali opolnoči ali ob petelinjem petju ali zjutraj, ³⁶da vas ob nenadnem prihodu ne najde speciḥ. ³⁷In kar pravim vam, pravim vsem: »Čujte.«

14 c Dva dni kasneje je bil *praznik* pashe in nekvašenega kruha. In visoki duhovniki in pisarji so si prizadevali kako bi ga lahko s prebrisanoščijo prijeli in *ga usmrtili*. ²Vendar so rekli: »Ne na prazničen *dan*, da ne bi bilo vstaje med ljudmi.«

³d In ko je bil v Betaniji, v hiši Simona gobavca, medtem ko je sedel pri obedu, je prišla ženska, ki je imela alabastrno škatlo zelo dragocenega mazila iz narde;^a in strla škatlo ter *jo* izlila na njegovo glavo. ⁴In tam so bili nekateri, ki so imeli v sebi ogorčenje in rekli: »Čemu je bila narejena ta potrata mazila? ⁵Kajti lahko bi bilo prodano za več kakor tristo denarjev in dano revnim.« In godrnjali so zoper njo. ⁶Jezus pa je reklo: »Pustite jo pri miru. Žakaj jo nadlegujete? Na meni je storila dobro delo. ⁷Kajti uboge imate vedno med seboj in kadarkoli želite jim lahko storite dobro, toda mene nimate vedno. ⁸Naredila je, kar je lahko; prišla je vnaprej, da moje telo mazili za pokop. ⁹Resnično, povem vam: »Kjerkoli se bo ta evangelij oznanjal po vsem svetu, se bo tudi *to*, kar je ona storila, govorilo njej v spomin.«»

¹⁰f Juda Iškarijot, eden izmed dvanajsterih, pa je odšel k visokim duhovnikom, da bi jim ga izdal. ¹¹Ko so oni *to* slišali, so bili veseli in so mu

obljubili, da mu dajo denar. In iskal je, kako bi ga lahko ob priložnosti izdal.

¹²g In prvi dan nekvašenega kruha, ko so zaklali^b pashalno jagnje, so mu njegovi učenci rekli: »Kam hočeš, da gremo in pripravimo, da boš lahko jedel pashalno jagnje?« ¹³In pošte dva izmed svojih učencev ter jima reče: »Pojdita v mesto in tam vaju bo srečal mož, ki nese lončen vrč vode. Sledita mu. ¹⁴In kjerkoli bo vstopil, recita hišnemu očetu: »Učitelj pravi: Kje je soba za goste, kjer bom s svojimi učenci jedel pashalno jagnje?« ¹⁵In pokazal vama bo veliko zgornjo sobo, opremljeno in pripravljeno; tam pripravita za nas.« ¹⁶In njegova učenca sta odšla naprej ter prišla v mesto in našla kakor jima je reklo; in pripravila sta pashalno jagnje. ¹⁷In zvečer je prisel z dvanajsterimi. ¹⁸h In ko so se usedli ter jedli, je Jezus reklo: »Resnično, povem vam: Eden izmed vas, ki je z menoj, me bo izdal.« ¹⁹§ Postajali pa so žalostni in mu drug za drugim gorovili: »Ali sem jaz?« in drugi je reklo: »Ali sem jaz?« ²⁰Odgovoril je in jim reklo: »Eden izmed dvanajsterih je, ki z menoj pomaka v skledo. ²¹Sin človekov zares gre, kakor je pisano o njem, toda gorje tistemmu človeku, po katerem je bil Sin človekov izdan! Dobro bi bilo za tega človeka, če se nikoli ne bi rodil.«

²²§ In ko so pojedli, je Jezus vzel kruh in blagoslovil in *ga* razlomil in jim dal ter reklo: »Vzemite, jejte, to je moje telo.« ²³In vzel je čašo in ko se je zahvalil, jim *jo* dal in vsi so pili iz nje. ²⁴§ In rekel jim je: »To je moja kri nove zaveze, ki se preliva za mnoge. ²⁵Resnično, povem vam: Nič več ne bom pil od sadu vinske trte do tistega dne, ko bom pil novega v Božjem kraljestvu.«»

²⁶In ko so odpeli hvalnico,^c so odšli ven na Oljsko goro. ²⁷§ In Jezus jim reče: »Vsi se boste to noč pohujšali^d zaradi mene, kajti pisano je:

»Udaril bom pastirja in ovce se bodo razkropile.« ²⁸Toda potem, ko bom obujen, bom pred vami šel v Galilejo.« ²⁹i Toda Peter mu je reklo: »Četudi se bodo vsi pohujšali, se vendarje jaz ne bom.«

³⁰Jezus pa mu reče: »Resnično, povem ti: Da me boš ta dan, celo v tej noči, preden petelin dvakrat zapoje, trikrat zatajil.« ³¹Toda on je še bolj silovito govoril: »Če naj bi umrl s teboj, te na noben način ne bom zatajil.« Prav tako so govorili tudi vsi drugi. ³²m In prišli so na kraj, ki je bil imenovan Getsemani. In svojim učencem reče:

»Sedite tukaj, dokler bom molil.« ³³In s seboj vzame Petra in Jakoba in Janeza in postajal jeboleče prepaden in zelo pottrt³⁴ in jim reče: »Moja duša je silno žalostna do smrti. Zadržujte se tukaj in bedite.« ³⁵In odšel je malce naprej ter padel na

^a 14:3: narde: ali, čiste narde, ali, tekoče narde.
^b 14:12: zaklali: ali, žrtvovali.
^c 14:26: hvalnico: ali, psalm.

^d 14:27: pohujšali: ali, obrekovali, ali, spotaknili.

^a 13:24: Mt 24:29 ^b 13:33: Mt 24:42 ^c 14:1: Mt 26:2 ^d 14:3: Mt 26:6 ^e 14:5: Mt 18:28 ^f 14:10: Mt 26:14
^g 14:12: Mt 26:17 ^h 14:18: Mt 26:20 ⁱ 14:22: Mt 26:26 ^j 14:27: Mt 26:31 ^k 14:27: [Zah 13:7] ^l 14:29: Mt 26:33 ^m 14:32: Mt 26:36

ta in molil, če bi bilo mogoče, da gre ta ura mimo njega.³⁶ In rekel je: »Aba, Oče, tebi so vse stvari mogoče. To čašo odvzemi od mene, vendar ne kar jaz hočem, temveč kar ti hočeš.«³⁷ In pride ter jih najde speče in reče Petru: »Simon, spiš? Nisi mogel eno uro bedeti?³⁸ Bedite in molíte, da ne bi vstopili v skušnjava. Duh je resnično voljan, toda meso je šibko.«³⁹ In ponovno je odšel proč ter molil in govoril iste besede.⁴⁰ In ko se je vrnil, jih je ponovno našel speče (kajti njihove oči so bile težke) niti niso vedeli, kaj naj mu odgovorijo.⁴¹ In pride tretjič ter jím reče: »Spite torej in vzemite si svoj počitek; dovolj je, ura je prišla; glejte, Sin človekov je izdan v roke grešnikov.⁴² Vstanite, pojdimo; glejte, tisti, ki me izdaja, je blizu.«

⁴³a Medtem pa, ko je še govoril, takoj pride Juda, eden izmed dvanajstih in z njim velika množica z meči in palicami od velikih duhovnikov in pisarjev in starešin.⁴⁴ In tisti, ki ga je izdal, jím je dal znak, rekoč: »Kogarkoli bom poljubil, ta isti je on; primite ga in ga varno odvedite proč.«⁴⁵ § In hrč, ko je prišel, je nemudoma šel k njemu in reče: »Učitelj, učitelj;« in ga poljubil.

⁴⁶ Oni pa so svoje roke položili nanj ter ga prijeli.⁴⁷ Eden izmed tistih, ki je stal poleg, pa je izvlekel meč in udaril služabnika velikega duhovnika ter mu odsekal njegovo uho.⁴⁸ In Jezus je odgovoril ter jím rekel: »Ali ste prišli ven, da me primete, kakor zoper tatu, z meči in s palicami?⁴⁹ Dnevno sem bil z vami v templju in poučeval, pa me niste prijeli, toda pisma morajo biti izpolnjena.«⁵⁰ In vsi so ga zapustili ter pobegnili.⁵¹ Sledil pa mu je neki mladenič, ki je imel okoli svojega nagega telesa ogrnjeno laneno oblačilo; in mladenica so zgrabili,⁵² ta pa je pustil laneno oblačilo in nag pobegnil od njih.

⁵³b In Jezusa so odvedli k velikemu duhovniku; in z njim so bili zbrani vsi visoki duhovniki in starešine in pisarji.⁵⁴ In Peter mu je sledil od daleč, celo v palaco velikega duhovnika; in sedel je s služabniki ter se grel pri ognju.⁵⁵c In visoki duhovniki in ves veliki zbor so iskali pričevanje zoper Jezusa, da ga usmrte, pa niso našli nobenega.⁵⁶ Kajti mnogo jih je krivo pričalo proti njemu, toda njihova pričevanja se niso ujemala.⁵⁷ In tam so vstali nekateri in krivo pričali proti njemu, rekoč:⁵⁸ »Slišali smo ga reči: ›Unicil bom ta tempelj, ki je narejen z rokami in v treh dneh bom zgradil novega, narejenega brez rok.‹«⁵⁹ Toda niti tako se njihova pričevanja niso ujemala.⁶⁰ Véliki duhovnik pa je vstal, [stopil] v sredo in vprašal Jezusa, rekoč: »Nič ne odgovarjaš? Kaj je to, kari pričajo zoper tebe?«⁶¹ Vendar je ohranil svoj mir in ni nič odgovoril. Véliki duhovnik ga je ponovno vprašal in mu rekel: »Ali si ti Kristus, Sin

Blagoslovljenega?«⁶² In Jezus je rekel: »Jaz sem, d in videli boste Sina človekovega sedeti na desnici moči in prihajati na oblakih neba.«⁶³ Tedaj je veliki duhovnik raztrgal svoja oblačila in reče: »Kaj nam je treba nadaljnjih prič?«⁶⁴ Slišali ste bogokletje, kaj mislite?« In vsi so ga obsodili, da je kriv smrti.⁶⁵ Nekateri pa so začeli pljuvati nanj in zakravljati njegov obraz ter ga klofutati in mu govoriti: »Prerokuj.« Služabniki pa so ga udarjali z dlanmi svojih rok.

⁶⁶e In ko je bil Peter spodaj v palači, pride ena izmed služabnic velikega duhovnika.⁶⁷ In ko je videla Petra, kako se greje, ga je pogledala in rekle: »In tudi ti si bil z Jezusom Nazarečanom.«⁶⁸ Vendar je zanikal, rekoč: »Ne vem niti ne razumem kaj praviš.« In odšel je ven in predverje, petelin pa je zakikirikal.⁶⁹ In služkinja ga je ponovno videla in pričela govoriti tem, ki so stali poleg: »Ta je eden izmed njih.«⁷⁰ § On pa je ponovno zanikal. In malce kasneje so tisti, ki so stali poleg, ponovno rekli Petru: »Zagotovo si eden izmed njih, kajti Galilejec si in tvor dialect se ujemka k temu.«⁷¹ Vendar je pričel prekljinati in prisegati, rekoč: »Ne poznam tega človeka, o katerem govorite.«⁷²f In petelin je drugič zapel. Peter pa se je spomnil besede, ki mu jo je rekel Jezus: »Preden bo petelin dvakrat zapel, me bo trikrat zatajil.« Ko pa je o tem premišljeval, je zajokal.^a

15 Ing takoj zjutraj so imeli visoki duhovniki posvet s starešinami in pisarji ter celotnim velikim zborom in zvezali Jezusa in ga odvedli proč ter ga izročili Pilatu.² In Pilat ga je vprašal: »Ali si ti Kralj Judov?« In odgovoril je ter mu rekel: »Ti praviš to.«³ In visoki duhovniki so ga obtožili mnogih stvari. Toda nič ni odgovoril.⁴ h In Pilat ga je ponovno vprašal, rekoč: »Nič ne odgovarjaš? Glej koliko stvari pričujejo zoper tebe.«⁵ Vendar Jezus še vedno ni nič odgovoril, tako da se je Pilat čudil.⁶ Torej na ta praznik jim je izpustil enega jetnika, kateregakoli so žeeli.⁷ Tam pa je bil nekdo, imenovan Baraba, ki je ležal zvezan s temi, ki so z njim storili upor in ki je v uporu zagrešil umor.⁸ In množica je na glas kričala in pričela zahtevati, da stori kakor jim je vedno storil.⁹ Toda Pilat jim je odgovoril, rekoč: »Hočete, da vam izpustim Kralja Judov?«¹⁰ Kajti vedel je, da so mu ga visoki duhovniki izročili iz zavisti.¹¹ Toda visoki duhovniki so napeljali množico, da naj jim raje izpusti Baraba.¹² Pilat pa je odgovoril in jim ponovno rekel: »Kaj potem hočete, da naj storim tistem, ki ga imenujete Kralj Judov?«¹³ In ponovno so zavpili: »Križaj ga.«¹⁴ Potem jim je Pilat rekel: »Zakaj, kakšno zlo je storil?« Oni pa so še bolj silno vpili: »Križaj ga.«

^a 14:72: zajokal...: ali, obilno jokal, ali, pričel jokati.

^a 14:43: Mt 26:47 ^b 14:53: Mt 26:57 ^c 14:55: Mt 26:59 ^d 14:62: Mt 24:30 ^e 14:66: Mt 26:69 ^f 14:72: Mt 26:75 ^g 15:1: Mt 27:1 ^h 15:4: Mt 27:13

¹⁵In tako jim je Pilat, voljan ustreči množici, izpustil Baraba in ko je prebičal Jezusa, ga je izročil, da bi bil križan. ¹⁶In vojaki so ga odvedli proč v dvorano, imenovano Praetorium^a in sklicali vso četo. ¹⁷In oblekli so ga s škrlatom in spletli krono iz trnja ter jo nadeli na njegovo glavo ¹⁸in ga začeli pozdravljati: »Pozdravljen, Kralj Judov!« ¹⁹In s trstom so ga udarjali po glavi in pljuvali nanj in ko so upogibali svoja kolena, so ga oboževali. ²⁰In ko so ga zasmehovali, so z njega sneli škrlat in nanj nadeli njegova lastna oblačila ter ga odvedli ven, da ga križajo. ²¹a Prisili pa so nekega Simona Cirenca, Aleksandrovega in Rufovega očeta, ki je šel mimo in prihajal iz dežele, da nese njegov križ. ²²In priveli so ga na kraj Golgota, kar je prevedeno: »Kraj lobanje.« ²³In dali so mu za piti vina, pomešanega z miro, ^bb toda ni ga spreljel. ²⁴In ko so ga križali, so razdelili njegove obleke in zanje metali žreb, kaj naj bi vsak mož vzel. ²⁵In bila je tretja ura, oni pa so ga križali. ²⁶In napis njegove obtožbe je bil napisan nad njim: KRALJ JUDOV. ²⁷In z njim so križali dva tatova; enega na njegovi desni roki, drugega pa na njegovi levi. ²⁸§ In pismo je bilo izpolnjeno, ki pravi: »In bil je prištet skupaj s prestopniki.« ²⁹Tisti pa, ki so hodili mimo, so se mu posmehovali in zmajevali s svojimi glaciami ter govorili: »Ah, ti, ki uničiš tempelj in ga v treh dneh zgradiš, ³⁰reši samega sebe in pridi dol s križa.« ³¹Podobno so ga zasmehovali tudi visoki duhovniki in s pisarji med seboj govorili: »Druge je rešil; sebe ne more rešiti.« ³²Naj se Kristus, Izraelov Kralj, torej spusti s križa, da bomo lahko videli in verovali.« Ta dva, ki sta bila križana z njim, pa sta ga zasramovala. ³³In ko je prišla šesta ura, je bila tema čez vso deželo do devete ure. ³⁴Ob deveti uri pa je Jezus z močnim glasom zavpil, rekoč: »Eloí, Eloí, lemá sabahatan?^c kar je prevedeno: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« ^d_d Nekateri izmed teh, ki so stali poleg, pa so, ko so to slišali, rekli: »Glejte, Elija kliče.« ³⁶In nekdo je stekel ter celotno gobo napojil s kisom in jo nataknil na trst in mu dal piti, rekoč: »Pustite pri miru; poglejmo, ali bo prišel Elija, da ga sname dol.« ³⁷In Jezus je z močnim glasom zavpil in izročil duha. ³⁸In tempeljsko zagrinjalo se je raztrgalo na dvoje od vrha do tal.

³⁹Ko je stotnik, ki je stal poleg, njemu nasproti, videl, da je tako zavpil in izročil duha, je reklo: »Resnično, ta človek je bil Božji Sin.« ⁴⁰Tam so bile tudi ženske, ki so gledale od daleč; med

katerimi je bila Marija Magdalena in Marija, mati Jakoba mlajšega in od Jozéja, ter Salóma ⁴¹(ki so mu, ko je bil v Galileji,^e tudi sledile in mu služile) in mnoge druge ženske, ki so z njim prišle gor v Jeruzalem.

⁴²f In sedaj, ko je prišel večer, ker je bila priprava, to je dan pred šabat.^c ⁴³je Jožef iz Arimateje, častitljiv svetovalec, ki je prav tako pričakoval Božje kraljestvo, prišel in pogumno stopil k Pilatu ter prosil za Jezusovo telo. ⁴⁴In Pilat se je začudil, da je bil že mrtev; in ko je k sebi poklical stotnika, ga je vprašal ali je bil že nekaj časa mrtev. ⁴⁵In ko je od stotnika to izvedel, je telo poklonil Jožefu. ⁴⁶In ta je kupil tanko laneno platno in ga snel ter zavil v laneno platno in ga položil v mavzolej, ki je bil izklesan iz skale in k vratom mavzoleja zavalil kamen. ⁴⁷Marija Magdalena in Marija, Jozéjeva mati, pa sta opazovali kam je bil položen.

16 Ko je šabat minil, so Marija Magdalena in Marija, Jakobova mati in Salóma kupile prijetne dišave, da bi lahko prišle ter ga pomazalile. ²g In zelo zgodaj zjutraj, prvega dne v tednu, so ob sončnem vzhodu prišle k mavzoleju. ³In med seboj so govorile: »Kdo nam bo odvalil kamen proč izpred vrat mavzoleja?« ⁴Ko pa so pogledale, so videle, da je bil kamen odvaljen proč, kajti bil je zelo velik. ⁵h In vstopajoč v mavzolej, so zagledale mladeniča, ki je sedel na desni strani, oblečenega v dolgo belo obleko; in bile so zgrožene. ⁶On pa jim reče: »Ne bodite zgrožene. Ve iščete Jezusa Nazarečana, ki je bil križan. Obujen je, ni ga tukaj. Poglejte prostor kamor so ga položili.« ⁷Toda pojrite svojo pot, povejte njegovim učencem in Petru, da gre pred vami v Galilejo; tam ga boste videli, kakor vam je reklo.« ⁸In hitro so odšle ven in pobegnile od mavzoleja, kajti trepetale so in bile osupele niti niso ničesar povedale nobenemu človeku, kajti bile so prestrašene.

⁹Ko je torej Jezus zgodaj prvega dne v tednu vstal,^j se je najprej prikazal Mariji Magdaleni,^k iz katere je izgnal sedem hudičev. ¹⁰In odšla je ter povedala tem, ki so bili z njim, ki so žalovali in jokali. ¹¹In ko so slišali, da je bil živ in da ga je videla, niso verovali.

¹²Natò se je v drugi obliki prikazal dvema izmed njih, ki sta hodila in šla na deželo. ¹³In odšla sta ter to povedala preostalim. Niti njima niso verovali.

¹⁴m Potem se je prikazal enajsterim, ko so sedeli pri obedu^d in jih oštrel zaradi njihove nevere in trdote srca, ker niso verjeli tem, ki so ga videli

^a 15:16: Praetorium: ali, palača, ali, zasliševalna dvorana. iz številnih majhnih, trnatih drevesnih vrst iz rodu Commiphora. Smola mire se skozi zgodovino uporabljala kot parfum, kadilo in zdravilo. Pomešana z vinom se lahko popije (vir: Wikipedia). Tukaj uporabljena protoblečinsko. Omamljiva pišča, ki so jo rade priskrbele usmiljene žene, da bi se manj čutile bolečine.]

^b 15:23: [mira je naravna guma ali smola, pridobljena kot parfum, kadilo in zdravilo. Pomešana z vinom se lahko popije (vir: Wikipedia). Tukaj uporabljena protoblečinsko. Omamljiva pišča, ki so jo rade priskrbele usmiljene žene, da bi se manj čutile bolečine.] ^c 15:42: [Večer; zvečer se je začel v petek, ki je dan priprave pred šabat ali soboto, kar pomeni, da je umrl v četrtek.] ^d 16:14: pri obedu: ali, skupaj.

^a 15:21: Mt 27:32 ^b 15:23: [Mt 27:34] ^c 15:28: Iz 53:12 ^d 15:34: Mt 27:46 ^e 15:41: Lk 8:3 ^f 15:42: Mt 27:57 ^g 16:2: Lk 24:1; Jn 20:1 ^h 16:5: Jn 20:11 ⁱ 16:7: Mt 26:32 ^j 16:9: Jn 20:14 ^k 16:9: Lk 8:2 ^l 16:12: Lk 24:13 ^m 16:14: Lk 24:36; Jn.20.19

potem, ko je bil obujen.^a ¹⁵_a In rekel jim je: »Pojdite po vsem svetu in oznanite evangelij vsakemu ustvarjenemu bitju.¹⁶ Kdor veruje in je krščen, bo rešen;^b toda kdor ne veruje, bo obsojen.¹⁷ In ta znamenja bodo spremljala tiste, ki verujejo:^c »V mojem imenu bodo izganjali hudiče,^d govorili bodo z novimi jeziki,¹⁸ dvigali bodo kače in če popijejo kakršnokoli smrtonosno

stvar, jim ta ne bo škodila;^e polagali bodo roke na bolne in ti bodo ozdraveli.^f

¹⁹ Tako je bil potem, ko jim je Gospod govoril, sprejet gor v nebo^g in je sédel na Božjo desnico.²⁰ Oni pa so šli naprej ter povsod oznanjali in Gospod je delal z *njimi* in besedo potrjeval s spremljajočimi znamenji.^h Amen.

Evangelij po Sv. Luku

1 Ker so že mnogi vzeli v roko, da po vrsti uredijo izjavo o teh stvareh, ki se najbolj gotovo verjamejo med nami,² celo kakor so nam jih izročili, kateri so bili od začetka priče in služabniki besede,³ se je tudi meni zdelo dobro, od samega začetka imeti popolno razumevanje o vseh stvareh, da tebi, nadvse odlični Teofil, napišem po vrsti,⁴ da lahko spoznaš zanesljivost o teh besedah, o katerih si bil poučen.

⁵ V dneh^b Heroda, judejskega kralja, je bil neki duhovnik, imenovan Zaharija, iz Abijeve skupine, in njegova žena je *bila* izmed Aronovih hčera in njeno ime je *bilo* Elizabeta.⁶ Oba sta bila pravična pred Bogom in sta brez krvide živelia po vseh Gospodovih zapovedih in odredbah.⁷ Ker je bila Elizabeta jalova nista imela nobenega otroka in oba sta bila zelo zvrhana v letih.⁸ In pripelito se je, medtem ko je pred Bogom opravljala duhovniško službo, po vrstnem redu svoje skupine,⁹ glede na navado duhovniške službe, je bil na njem žreb, da zažge kadilo, ko je odšel v Gospodov tempelj.¹⁰ Celotna množica ljudi pa je ob času zažiganja kadila zunaj molila.¹¹ In prikazal se mu je Gospodov angel, stoječ na desni strani kadilnega oltarja.¹² Ko pa ga je Zaharija zagledal, je bil zaskrbljen in strah je padel nanj.¹³ Toda angel mu je rekel: »Ne boj se, Zaharija, kajti tvoja molitev je uslišana in tvoja žena Elizabeta ti bo rodila sina in ti boš klical njegovo ime Janez.¹⁴ Imel boš radost in veselje in mnogi se bodo veselili ob njegovem rojstvu.¹⁵ Kajti velik bo v Gospodovih očeh in ne bo pil niti vina niti močne pijače in celo od maternice svoje matere bo izpolnjen s Svetim Duhom.¹⁶ In mnoge izmed Izraelovih otrok bo obrnil h Gospodu,

njihovemu Bogu.¹⁷ Pred njim bo šel z Elijevem duhom in močjo, da obrne srca očetov k otrokom in neposlušne k modrosti^c pravičnih; da pripravi ljudstvo, pripravljeno za Gospoda.¹⁸ Zaharija je angelu rekel: »Po čem bom to spoznal? Kajti starec sem in moja žena je zelo zvrhana v letih.¹⁹ Angel mu odgovori in reče: »Jaz sem Gabriel, ki stojim v prisotnosti Boga in poslan sem, da ti govorim in da ti pokažem te vesele novice.²⁰ Glej, ker nisi verjel mojim besedam, ki se bodo uresničile ob njihovem pravem času, boš postal nem in ne boš mogel govoriti do dne, ko se bodo te besede izpolnile.^d ²¹ In ljudje so čakali na Zaharija in se čudili, da se je tako dolgo mudil v templju.²² Ko pa je prišel ven, jim ni mogel spregovoriti, in zaznali so, da je videl v templju videnje, kajti dajal jim je znamenja, ostal pa je brez besed.²³ Pripelito se je, kakor hitro so bili dnevi njegovega služenja dovršeni, da se je odpravil k svoji lastni hiši.²⁴ Po teh dneh je njegova žena Elizabeta spočela in se pet mesecev skrivala, rekoc:²⁵ »Tako je Gospod ravnal z menoj v dneh, v katerih je pogledal *name*, da odvzame mojo grajo izmed ljudi.^e ²⁶ V šestem mesecu pa je bil od Boga poslan angel Gabriel v galilejsko mesto, imenovano Nazaret,²⁷ k devici, zaročeni z možem, katerega ime je bilo Jožef, iz Davidove hiše; in devici je bilo ime Marija.²⁸ § Angel je vstopil k njej in rekel: »Pozdravljeni, *ti*, *ki si zelo*^d spoštovana, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženskami.^f ²⁹ Ko pa ga je zagledala, je bila ob njegovem govoru zaskrbljena in v svojih mislih preudarjala, kakšne vrste pozdrav naj bi to bil.³⁰ Angel ji je rekel: »Ne boj se, Marija,

^a 16:14: [W - Codex Washingtonianus dodaja: »Ta doba brezpravnosti in nevere je pod Satanom, ki ne dovoli, da bi Božja resnica in moč prevladala nad nečistimi stvarmi duhov (ali, ne dovoli, da bi tisto, kar leži pod nečistimi duhovi, razumelo Božjo resnico in moč.) Zatorej zdaj razkrij svojo pravičnost.« – tako so govorili Kristusu. Kristus pa jim je odgovoril: »leta Satanove oblasti so se izpolnila, toda približujejo se druge strašne stvari. In za tiste, ki so grešili, sem bil izročen smrti, da se lahko vrnejo k resnicu in ne grešijo več, da bi lahko podedovali duhovno in neminljivo slavo pravičnosti, ki je v nebesih.«] ^b 1:5: [Petو leto pred začetkom označevanja let z leta Gospodovega.] ^c 1:17: k modrosti: ali, z modrostjo. ^d 1:28: zelo... ali, prijazno sprejeta ali z mnogo milosti, glej vrstico 30.

^a 16:15: Mt 28:19 ^b 16:16: Jn 12:48 ^c 16:17: Apd 16:18 ^d 16:17: Apd 2:4 ^e 16:18: Apd 28:8 ^f 16:18: Apd 28:5 ^g 16:19: Lk 24:51 ^h 16:20: Heb 2:4 ⁱ 1:10: 2 Mz 30:7; 3 Mz 16:17 ^j 1:16: Mal 4:6 ^k 1:28: Lk 1:30

kajti pri Bogu si našla naklonjenost.³¹ a Glej, v svoji maternici boš spočela in rodila sina in njegovo ime boš klícal JEZUS.³² Velik bo in imenovan bo Sin Najvišjega; in Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida³³ b in nad Jakovo hišo bo vladal večno in njegovemu kraljestvu ne bo konca.³⁴ Potem je Marija rekla angelu: »Kako se bo to zgodilo, glede na to, da ne poznam moškega?«³⁵ Angel je odgovoril in ji rekel: »Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato bo tudi ta sveta oseba, ki bo rojena od tebe, imenovana Božji Sin.³⁶ Glej, tvoja sestrična Elizabeta je prav tako v svoji visoki starosti spočela sina, in to je šesti mesec z njo, ki je bila imenovana jalova.³⁷ Kajti z Bogom nič ne bo nemogoče.³⁸ Marija je rekla: »Glej, Gospodova pomočnica; naj se mi zgodi glede na tvojo besedo.« In angel je odšel od nje.³⁹ Marija je v tistih dneh vstala in z naglico odšla v hribovito deželo, v Judovo mesto⁴⁰ in vstopila v Zaharijevo hišo ter pozdravila Elizabeto.⁴¹ In pripetilo se je, ko je Elizabeta zaslísala Marijin pozdrav, da je dete poskočilo v njeni maternici in Elizabeta je bila izpolnjena s Svetim Duhom.⁴² In zaklicala z močnim glasom ter rekla: »Blagoslovljena si ti med ženskami in blagoslovjen je sad tvoje maternice.⁴³ Od kod je meni to, da bi prišla k meni mati mojega Gospoda?⁴⁴ Kajti glej, brž ko je glas tvojega pozdrava zazvenel v mojih ušesih, je dete v moji maternici od radosti poskočilo.⁴⁵ Blagoslovljena je tista, ki je verovala, kajti^a izpolnile se bodo te besede, ki so ji bile povedane od Gospoda.⁴⁶ Marija je rekla: »Moja duša poveličuje Gospoda⁴⁷ in moj duh se veseli v Bogu, mojem Odrešeniku.⁴⁸ Kajti ozrl se je na nizek stan svoje pomočnice, kajti glej, odslej me bodo vsi rodovi imenovali blagoslovljeno.⁴⁹ Kajti tisti, ki je mogočen, mi je storil velike stvari in svetoje njegovo ime.⁵⁰ In njegovo usmiljenje je od roda do roda nad tistimi, ki se ga bojijo.⁵¹ c S svojim laktom je pokazal moč,^d ponosne je razgnal v domišljiji njihovih src.⁵² e Mogočne je odstranil z njihovih prestolov in povišal te z nizkim položajem.⁵³ f Lačne je napolnil z dobrinami, bogate pa je odpustil prazne.⁵⁴ Pomagal je svojemu služabniku Izraelu,^g v spomin na svoje usmiljenje,⁵⁵ h kakor je govoril našim očetom, Abrahamu in njegovemu semenu na veke.⁵⁶ Marija je z njo ostala približno tri mesece in se vrnila v svojo lastno hišo.⁵⁷ Torej prišel je Elizabet polni čas, ko naj bi rodila; in rodila je sina.⁵⁸ Njeni sosedje in njeni sorodniki so slišali, kako je Gospod nad njo izkazal veliko usmiljenje in veselili so se z njo.⁵⁹ Pripetilo pa se

je, da so na osmi dan prišli, da obrežejo otroka in poimenovali so ga Zaharija, po imenu njegovega očeta.⁶⁰ Njegova mati pa je odgovorila in rekla: »Ne tako, temveč se bo imenoval Janez.⁶¹ Oni pa so ji reki: »Nikogar v tvojem sorodstvu ni, ki je poimenovan s tem imenom.«⁶² In naredili so znamenja njegovemu očetu, kako bi ga on imenoval.⁶³ In prosil je za pisalno deščico ter napisal, rekoč: »Njegovo ime je Janez.⁶⁴ In vsi so se čudili.⁶⁵ In njegova usta so se takoj odprla in njegov jezik se je sprostil in spregovoril je ter hvalil Boga.⁶⁶ In strah je prišel na vse, ki so prebivali naokoli njih; in vse te besede^b so se razglasile naokoli po vsej judejski hriboviti deželi.⁶⁷ In vsi, ki so jih slišali, so si jih položili v svoja srca, rekoč: »Kakšne vrste otrok bo to!⁶⁸ In Gospodova roka je bila z njim.⁶⁹ In njegov oče Zaharija je bil izpolnjen s Svetim Duhom in prerokoval, rekoč: »Blagoslovjen budi Gospod, Izraelov Bog; kajti obiskal je in odkupil svoje ljudi⁶⁹ i in za nas je dvignil rog rešitve duš v hiši svojega služabnika Davida,⁷⁰ j kakor je govoril po ustih svojih svetih prerokov, ki so bili odkar je svet nastal,⁷¹ da bi bili mi lahko rešeni pred našimi sovražniki in iz roke vseh, ki nas sovražijo,⁷² da opravi usmiljenje obljubljeno našim očetom in se spomni svoje svete zaveze,⁷³ k prisege, s katero je prisegel našemu očetu Abrahamu,⁷⁴ da nam bo zagotovil, da mu bomo osvobojeni iz roke naših sovražnikov, lahko služili brez strahu,⁷⁵ v svetosti in pravičnosti pred njim, vse dni našega življenja.⁷⁶ Ti pa, otrok, boš imenovan prerok Najvišjega, kajti šel boš pred Gospodov obraz, da pripraviš njegove poti,⁷⁷ da daš njegovim ljudem spoznanje o rešitvi duš z^c odpuščanjem njihovih grehov,⁷⁸ po nežnem^d usmiljenju našega Boga; po katerem nas je obiskalo svitanje^e od zgoraj,⁷⁹ da da svetlobo tem, ki sedijo v temi in v smrtni senci, da vodi naša stopala na pot miru.⁸⁰ Otrok pa je rasel in se krepil v duhu in bil je v puščavah do dneva njegove pojavitve Izraelu.

2 § In pripetilo se je v tistih dneh, da je od cesarja Avgusta izšel odlok, naj se obdavči^f ves svet.² § (In to obdavčenje je bilo prvič narejeno, ko je bil Kvirinij voditelj Sirije.)³ § In vsi so odšli, da bi se obdavčili,^g vsakdo v svoje lastno mesto.⁴ In tudi Jožef je odšel iz Galileje, iz_m mesta Nazaret, gor v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, (ker je bil iz Davidove hiše in rodovine)⁵ § da bi bil obdavčen^h z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča.⁶ In bilo je tako, medtem ko sta bila tam, da so se ji dovršili dnevi, ko naj bi rodila.⁷ In rodila je svojega prvorjenega sina

^a 1:45: kajti... ali, da se bodo izpolnile. ^b 1:65: besede: ali, stvari. ^c 1:77: z... ali, zaradi odkupitve. ^d 1:78: nežnem... ali, čustvih usmiljenja. ^e 1:78: svitanje: ali, vzhajanje sonca, ali, veja. ^f 2:1: obdavči: ali, registrira. ^g 2:3: obdavčili: ali, registrirali. ^h 2:5: obdavčen: ali, registriran.

^a 1:31: Iz 7:14; Mt 1:21 ^b 1:33: Dan 7:14; Mih 4:7 ^c 1:51: Iz 51:9 ^d 1:51: Ps 33:10 ^e 1:52: 1 Sam 2:6 ^f 1:53: Ps 34:10 ^g 1:54: Jer 31:3 ^h 1:55: Ps 132:10; 1 Mz 17:19 ⁱ 1:69: Ps 132:18 ^j 1:70: Jer 23:5; Jer 30:9 ^k 1:73: 1 Mz 22:16 ^l 1:78: Zah 3:8; Iz 11:1; Mal 4:2; 4 Mz 24:17 ^m 2:4: Jn 7:42

ter ga zavila v plenice in ga položila v jasli, kajti v gostišču zanje ni bilo prostora.⁸ In v isti deželi so bili pastirji, ki so se zadrževali na polju in so ponoči stražili nad svojim tropom.⁹ In glej, Gospodov angel je prišel nadnje in Gospodova slava je zasijala naokoli njih in bili so'boleče prestrašeni.¹⁰ Angel pa jim je rekel: »Ne bojte se, kajti glejte, prinašam vam dobre novice o veliki radosti, ki bo za vse ljudi.¹¹ Kajti ta dan se vam je v Davidovem mestu rodil Odrešenik, ki je Kristus Gospod.¹² In to *vam bo* znamenje: »Našli boste dojenčka, zavitega v plenice, ležečega v jaslih.«¹³ In nenačoma je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki je slavila Boga in govorila:¹⁴ § »Slava Bogu na višavanah in na zemlji mir, dobro voljo napram ljudem.«¹⁵ In pripetilo se je, ko so angeli odšli proč od njih v nebesa, da so pastirji^b drug drugemu rekli: »Pojdimo sedaj celo v Betlehem in poglejmo to reč, ki se je pripetila, katero nam je dal spoznati Gospod.«¹⁶ Prišli so v naglici ter našli Marijo in Jožefa ter dojenčka ležečega v jaslih.¹⁷ In ko so *to* videli, so povsod razglasili govor, ki jim je bil povedan glede tega otroka.¹⁸ In vsi, ki so to slišali, so se čudili ob teh besedah, ki so jim jih povedali pastirji.¹⁹ Toda Marija je vse te besede ohranila in *jih* preudarjala v svojem srcu.²⁰ In pastirji so se vrnili, slavili in hvalili Boga za vse stvari, ki so jih slišali in videli, tako, kakor jim je bilo povedano.²¹ In *ko*^c je bilo dovršenih osem dni za otrokovo obrezovanje, je bilo njegovo ime imenovan, JEZUS, tako, kakor je bil poimenovan po angelu, preden je bil spočet v maternici.²² In ko so se dovršili dnevi njenega očiščevanja, glede na Mojzesovo postavo, so ga prinesli v Jeruzalem, da *ga* darujejo Gospodu,²³ (kakor je pisano v Gospodovi postavi: »Vsak moški, ki odpre maternico, bo imenovan svet Gospodu;«)²⁴ in da darujejo žrtvovanje glede na to, kar je rečeno v Gospodovi postavi: »Par grlic ali dva mlada goloba.«²⁵ In glej, v Jeruzalemu je bil mož, katerega ime je *bilo* Simeon; in isti mož je *bil* pravičen ter predan, [in *jej*] pričakoval Izraelovo tolažbo in Sveti Duh je bil nad njim.²⁶ In po Svetem Duhu mu je bilo razodeto, da naj ne bi videl smrti, dokler ne bo videl Gospodovega Kristusa.²⁷ In po Duhu je prišel v tempelj, in ko so starši prinesli otroka Jezusa, da bi zanj storili po običaju postave,²⁸ ga je nató vzpel v svoje naročje in blagoslovil Boga ter rekel: »Gospod, sedaj odpušča svojega služabnika umreti v miru, glede na svojo besedo.³⁰ kajti moje oči so videle twojo rešitev duš,³¹ ki si jo pripravil pred obličjem vseh ljudi;³² svetlobo, da razsvetli pogane in slavo twojega ljudstva Izraela.«³³ § In Jožef in njegova

mati sta se čudila ob vseh teh besedah, ki so se govorile o njem.³⁴ In Simeon jih je blagoslovil in rekel Mariji, njegovi materi: »Glej, ta *otrok* je v Izraelu postavljen zač padec in ponovno vstajenje mnogih in za znamenje, ki se mu bo ugovarjalo,³⁵ (da, meč bo presulin tudi twojo lastno dušo), da se bodo lahko razodele misli mnogih src.«³⁶ In tam je bila neka Ana, prerokinja, Fanuélova hči, iz Aserjevega rodu. Bila je visoke starosti in od svojega devištva je sedem let preživelā s soprogom³⁷ in *bila je* vdova, stara okoli štiriinosemdeset let, ki ni odhajala iz templja, temveč je noč in dan s posti in molitvami služila Bogu.³⁸ In ko je vstopila, je tisto uro na isti način dala zahvalo Gospodu in o njem spregovorila vsem, ki so v Jeruzalemu^d pričakovali odkupitev.³⁹ In ko so opravili vse stvari, glede na Gospodovo postavo, so se vrnili v Galilejo, v svoje lastno mesto Nazaret.⁴⁰ § In otrok je rasel in se krepil v duhu, napolnjen z modrostjo in Božja milost je bila nad njim.⁴¹ Njegovi starši so torej ob prazniku pashe^e vsako leto hodili v Jeruzalem.⁴² In *ko*^f je bil star dvanaest let, so po praznični navadi odšli gor v Jeruzalem.⁴³ § In ko so dovršili dneve, medtem ko so se vračali, je otrok Jezus ostal zadaj v Jeruzalemu; Jožef in njegova mati pa nista niti vedela *o tem*.⁴⁴ Toda onadva, ker sta mislila, da je v skupini, sta šla pot enega dne in ga iskala med svojo žlahto in znanci.⁴⁵ In ko ga nista našla, sta se, iščoč ga, ponovno obrnila nazaj v Jeruzalem.⁴⁶ In pripetilo se je, da sta ga po treh dneh našla v templju, sedečega v sredi med učenimi možmi in on jih je takoj poslušal kakor jim zastavljal vprašanja.⁴⁷ In vsi, ki so ga slišali, so bili osupljeni nad njegovim razumevanjem in odgovori.⁴⁸ In ko sta ga zagledala, sta bila osupla in njegova mati mu je rekla: »Sin, zakaj si tako ravnal z nama? Glej, tvoj oče in jaz sva te zaskrbljena iskala.«⁴⁹ Rekel jima je: »Kako to, da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti pri opravilu svojega Očeta?«⁵⁰ Onadva pa nista razumela besed, ki jima jih je govoril.⁵¹ In z njima je odšel dol in prišel v Nazaret ter jima bil pokoren, toda njegova mati je vse te besede ohranila v svojem srcu.⁵² Jezus pa je rasel v modrosti in postavil^g in naklonjenosti pri Bogu in ljudeh.

3 Torej v petnajstem^g letu vladanja cesarja Tiberija, ko je bil Poncij Pilat voditelj Judeje in Herod vladar^h četrtninskega dela province Galileje in njegov brat Filip vladar četrtninskega dela province Itureje in področja Trahonitide ter Lizanija vladar četrtninskega dela province Abilene,² Hana in Kajfa pa velika duhovnika, je v divjinji prisla Božja beseda k Janezu, Zaharijevemu sinu.

^a 2:8: stražili: ali, imeli nočne straže.
^b 2:15: pastirji: gr. možje pastirji.
^c 2:21: [Četrto leto pred začetkom označevanja let z leta Gospodovega.]
^d 2:38: Jeruzalemu: ali, Izraelu.
^e 2:42: [Leta Gospodovega 8.]
^f 2:52: postavi: ali, starosti.
^g 3:1: [Leta Gospodovega 26.]
^h 3:1: vladar: ali, voditelj štirih provinc.

^a 2:21: 1 Mz 17:12 ^b 2:21: Mt 1:21 ^c 2:23: 2 Mz 13:2; 4 Mz 18:16 ^d 2:24: 3 Mz 12:2; 3 Mz 12:6 ^e 2:34: Iz 8:14; Rim 9:32 ^f 2:41: 4 Mz 16:1

^a In ta je prišel v vso deželo okoli Jordana ter pridigal krst kesanja v odpuščanje grehov,⁴ kakor je pisano v knjigi besed preroka Izaija, rekoč:^b »Glas nekoga vpijočega v divjini: ›Pripravite Gospodovo pot, izravnajte njegove steze.⁵ Vsaka dolina naj bo napolnjena in vsaka gora in hrib naj bosta znižana in skriviljeno naj bo izravnano in neravne poti naj bodo izglajene⁶ in vse meso bo videlo Božjo rešitev duš.«⁷ Potem je rekel množici, ki je prihajala, da bi jih krstil:^c »O gadji rod, kdo vas je opozoril, da pobegnete pred besom, ki pride?⁸ Obrodite torej sadove, vredne^d kesanja in ne pričnega v sebi govoriti: ›Abrahama imamo za svojega očeta, kajti povem vam: ›Da je Bog iz teh kamnov zmožen Abrahamu obuditi otroke.«⁹ In sedaj je prav tako sekira nastavljen drevesom na korenino; vsako drevo, katero torej ne prinaša dobrega sadu, je posekano in vrženo v ogenj.«¹⁰ In množica ga je spraševala, rekoč: »Kaj naj potem storimo?«¹¹ Odgovarja in jim reče:^d »Kdor ima dva plašča, naj da tistem, ki nim nobenega; in kdor ima hrano, naj stori enako.«¹² Potem so prišli tudi davkarji, da bi bili krščeni in mu rekli: »Učitelj, kaj naj storimo?«¹³ Rekel jim je: »Ne terjajte nič več kakor to, kar vam je določeno.«¹⁴ In prav tako so od njega zahtevali vojaki, rekoč: »In kaj naj mi storimo?«¹⁵ In rekел jim je: »Nobenemu^b človeku ne storite nasilja niti nikogar po krievem ne obdolžite in zadovoljni bodite s svojimi^e plačami.«¹⁶ In medtem ko so bili ljudje v pričakovanju^d in so vsi ljudje v svojih srcih razglabljali^e o Janezu, če je bil on Kristus ali ne,¹⁷ je Janez odgovoril, rekoč: »njim vsem: e) »Zares, jaz vas kršćujem z vodo, toda prihaja nekdo mogočnejši od mene, čigar čevljev jermenja nisem vreden odvezati. On vas bo krstil s Svetim Duhom in z ognjem;¹⁸ katerega vejálnnik je v njegovi roki in svoje mlatišče bo temeljito očistil in pšenico bo spravil v svojo kaščo, toda pleve bo sežgal z nepogasljivim ognjem.«¹⁹ § In mnoge druge besede je v svojem spodbujanju oznanjal ljudem. ¹⁹ Toda^f Herod, vladar četrtninskega dela province, od njega pograjan zaradi Herodiade, žene njegovega brata Filipa in zaradi vseh hudobij, ki jih je storil Herod,²⁰ je povrh vsega dodal še to, da je Janeza zaprl v ječo.²¹ Kog so bili torej vsi ljudje krščeni,^g se je pripetilo, da je bil krščen tudi Jezus in ko je molil, se je odprlo nebo²² in Sveti Duh se je spustil nadenj v telesni obliku, podoben golobici in glas je prišel z neba, ki je rekel: »Ti si moj ljubljeni Sin; s teboj sem zelo zadovoljen.«²³ In sam Jezus je šel v trideseto leto starosti, h

in (kakor se je domnevalo) je bil sin Jožefa, ki je bil Ělijev sin,²⁴ ki je bil Matátov sin, ki je bil Lévijev sin, ki je bil Melhíjev sin, ki je bil Janájev sin, ki je bil Jožefov sin,²⁵ ki je bil Matitájev sin, ki je bil Amosov sin, ki je bil Nahumov sin, ki je bil Heslíjev sin, ki je bil Nangájev sin,²⁶ ki je bil Mahatov sin, ki je bil Matitájev sin, ki je bil Šimíjev sin, ki je bil Jozéhov sin, ki je bil Jodájev sin,²⁷ ki je bil Johanánov sin, ki je bil Rezájev sin, ki je bil Zerubabélov sin, ki je bil Šaltiélov sin, ki je bil Neríjev sin,²⁸ ki je bil Melhíjev sin, ki je bil Adíjev sin, ki je bil Kosámov sin, ki je bil Elmadámov sin, ki je bil Erov sin,²⁹ ki je bil Jošúov sin, ki je bil Eliézerjev sin, ki je bil Jorímov sin, ki je bil Matátov sin, ki je bil Lévíjev sin,³⁰ ki je bil Simeonov sin, ki je bil Judov sin, ki je bil Jožefov sin, ki je bil Jonámov sin, ki je bil Eljakímov sin,³¹ ki je bil Meleájev sin, ki je bil Menájev sin, ki je bil Matatájev sin, ki je bil Natánov sin, ki je bil Davidov sin,³² ki je bil Jesejev sin, ki je bil Obédov sin, ki je bil Boazov sin, ki je bil Salmónov sin, ki je bil Nahšónov sin,³³ § ki je bil Aminadábov sin, ki je bil Aramov sin, ki je bil Hechrónov sin, ki je bil Perecov sin, ki je bil Judov sin,³⁴ ki je bil Jakobov sin, ki je bil Izakov sin, ki je bil Abrahámov sin, ki je bil Terahov sin, ki je bil Nahórjev sin,³⁵ ki je bil Serúgov sin, ki je bil Regujev sin, ki je bil Pelegov sin, ki je bil Eberjev sin, ki je bil Šelahov sin,³⁶ ki je bil Kenánov sin, ki je bil Arpahšádov sin, ki je bil Semov sin, ki je bil Noetov sin, ki je bil Lamehov sin,³⁷ ki je bil Matuzalemov sin, ki je bil Henohov sin, ki je bil Jeredov sin, ki je bil Mahalálelov sin, ki je bil Kenánev sin,³⁸ ki je bil Enóšev sin, ki je bil Setov sin, ki je bil Adamov sin, ki je bil Božji sin.ⁱ

⁴ h) In Jezus se je poln Svetega Duha vrnil od Jordana in po Duhu je bil voden v divjino in štirideset dni je bil skušan od hudiča. In v tistih dneh ni ničesar jedel, in ko so se končali, je bil potem lačen. ³ In hudič mu je rekel: »Če si Božji Sin, ukaži temu kamnu, da naj postane kruh.«⁴ § In Jezus mu je odgovoril, rekoč: »Pisano je: ›Da človek ne bo živel samo od kruha, temveč od vsake Božje besede.«⁵ In hudič, ki ga je vzel gor na visoko goro, mu je v trenutku časa pokazal vsa kraljestva sveta. ⁶ In hudič mu je rekel: »Vso to oblast hočem predati tebi in njihovo slavo, kajti ta mi je izročena in dam jo komurkoli hočem. ⁷ Če me torej hočeš oboževati,^j bo vsa tvoja.«⁸ § Jezus pa je odgovoril in mu rekel: »Spravi se za menoj, Satan, kajti pisano je: ›Gospoda, svojega Boga, obožuj in njemu samemu služi.«^k

^a 3:8: vredne: ali, primerne.^b 3:14: Nobenemu...: ali, Nikogar ne prestrašite.^c 3:14: svojimi...: ali, svojim

prihodkom.

^d 3:15: v pričakovanju: ali, v negotovosti.^e 3:15: razglabljali: ali, modrovali, ali, razpravljali.

[Leta Gospodovega 30.]

^f 3:19: [Leta Gospodovega 27.]^g 3:21: [Celoten evangeli, načrt rešitve duš, je skrit v imenih sedmih od desetih pravičnih mož od Adama do Noeta: ›Človek, (Adam) imenovan (Set) smrtna žalost, a blagoslovjeni Bog se bo spustil dol (Jered) in razglasil, da bo njegova smrt prinesla (Matuzalem) počitek (Noe).]^h 3:21: Mt 3:13ⁱ 4:4: [5 Mz 8:3]^j 4:7: oboževati: ali, poklekni pred menoij.^a 3:3: Mt 3:1^b 3:4: Iz 40:3^c 3:7: Mt 3:7^g 3:21: Mt 3:13^d 3:11: Jak 2:15; 1 Jn 3:17^e 3:16: Mt 3:11^h 4:1: Mt 4:1^f 3:19: Mt 14:3^g 4:4: [5 Mz 8:3]

⁹ In odvedel ga je v Jeruzalem in ga postavil na vrh templja ter mu rekel: »Če si Božji Sin, vrzi sebe od tukaj dol,¹⁰ kajti pisano je:^a »Svojim angelom bo zate naročil, da te varujejo¹¹ in na svojih rokah te bodo prenašali, da ne bi kadarkoli s svojo nogo treščil ob kamen.«^c ¹² Jezus pa mu odgovoril in reče: »Rečeno je: »Ne boš skušal Gospoda, svojega Boga.«^d ¹³ In ko je hudič končal vse skušnjave, je za nekaj časa odšel od njega.

¹⁴ In^b Jezus se je v moči Duha vrnil v Galilejo in tam je šel slôves o njem naokoli po vsem področju.¹⁵ In učil je v njihovih sinagogah in od vseh je bil proslavljen.

¹⁶ In^c prišel je vb Nazaret, kjer je bil vzgojen in kakor je bila njegova navada, je na šabatni dan odšel v sinagogo in vstal, da bi bral.¹⁷ In izročena mu je bila knjiga preroka Izaja. In ko je odprl knjigo, je našel mesto, kjer je bilo zapisano:¹⁸ »Gospodov Duh je nad menoj, ker me je mazilil, da oznam evangeliј revnim. Poslal me je, da ozdravim zlomljene v srcu, da oznam jetcnikom osvoboditev in slepim okrevanje vida, da izpustum na prostost te, ki so ranjeni,^c da oznam sprejemljivo leto Gospodovo.«¹⁹ In zaprl je knjigo in jo dal nazaj služitelju ter se usedel. In oči vseh, ki so bili v sinagogi, so bile uprte vanj.²¹ In pričel jim je govoriti: »Ta dan se je to pismo izpolnilo v vaših ušesih.«²² In vsi so očitno pričevali zanj ter se čudili ob milostnih besedah, ki so izvirale iz njegovih ust. In rekli so: »Ali ni to Jožefov sin?«

²³ Rekel jim je: »Zagotovo mi boste povedali ta pregorov: »Zdravnik, ozdravi sebe.« Karkoli smo slišali, da je bilo storjeno v Kafarnáumu, prav tako stôri tukaj, v svoji deželi.«²⁴ In rekel je: »Resnično, povem vam: »Noben prerok ni sprejet v svoji lastni deželi.«²⁵ Toda povem vam po resnici, mnogo vdov je bilo v Izraelu v Elijevih dneh, ko je bilo nebo zaprto tri leta in šest mesecov, ko je bila velika lakota po vsej celotni deželi,²⁶ toda k nobeni izmed njih ni bil poslan Elija, razen v Sarepto, mesto na Sidónskem, k ženski, ki je bila vdova.²⁷ In v času preroka Elizeja je bilo v Izraelu mnogo gobacev. In nobeden izmed njih ni bil očiščen, razen Sirca Naamána.«^f ²⁸ In ko so vsti ti in sinagogi slišali te besede, so bili izpolnjeni z besom²⁹ in vstali so, ter ga pahnili iz mesta in ga odvedli na skalno^d strmino hriba, na katerem je bilo zgrajeno njihovo mesto, da bi ga lahko z glavo naprej vrgli dol.³⁰ Toda šel je skozi njihovo sredo in odšel svojo pot³¹ in prišel dol v Kafarnáum, mesto v Galileji ter jih na šabatne dneve učil.³² In nad njegovim naukom so bili osupljeni, kajti njegova beseda je bila z oblastjo.

³³ h In v sinagogi je bil človek, ki je imel duha nečistega hudiča in z močnim glasom je zakričal, ³⁴ rekoč: »Pusti nas pri miru, kaj imamo s teboj, ti Jezus Nazarecan? Si prišel, da nas uničiš? Poznam te kdo si; Sveti od Boga.«³⁵ Jezus pa ga je oštrel, rekoč: »Umolkni in pridi ven iz njega.« In ko ga je hudič vrgel na sredo, je prišel iz njega in ga ni poškodoval.³⁶ In vsi so bili osupljeni med seboj so govorili, rekoč: »Kakšna beseda je to! Kajti z oblastjo in močjo ukazuje nečistim duhovom in ti pridejo ven.«³⁷ In njegov slôves je šel naokoli v vsak kraj te dežele.

³⁸ i In vstal je iz sinagoge ter vstopil v Simonovo hišo. Simonova tašča pa je bila prevzeta z veliko vročico in oni so ga zaradi nje rotili.³⁹ In stopil nad njo in oštrel vročico in ta jo je zapustila in takoj je vstala ter jim služila.

⁴⁰ Torej ko je sonce zahajalo, so vsi, ki so imeli kogarkoli bolhega z raznimi boleznimi, te pripeljali k njemu in na vsakogar izmed njih je položil svoji roki ter jih ozdravil.⁴¹ j In tudi hudiči so izhajali iz mnogih, kričali in govorili: »Ti si Kristus, Božji Sin.« In ko jih je ukoril, jim ni dovolil govoriti, kajti^f vedeli so, da je bil on Kristus.⁴² In ko je bil dan, se je odpravil in odšel na zapuščen kraj in množica ga je iskala in prišla k njemu in ga zadržala, da ne bi odšel od njih.⁴³ Rekel jim je: »Tudi drugim mestom moram oznaniti Božje kraljestvo, kajti zato sem poslan.«⁴⁴ In oznanjal je po galilejskih sinagogah.

⁵ k In pripetilo se je, medtem ko je množica pritisala nanj, da sliši Božjo besedo, [da] je stal ob Genazeškem jezeru² in zagledal dve ladji pripravljeni pri jezeru, toda ribiči so odšli iz njiju ter izpirali svoje mreže.³ In vstopil je v eno izmed ladij, ki je bila Simonova in ga prosil, da bi odrinil malce proč od kopnegra. In usedel se je ter iz ladje učil množico.⁴ § Torej, ko je prenehal govoriti, je rekel Simonu: »Kreni na globoko in spusti dol svoje mreže za vleko.«⁵ Simon pa mu odgovori in reče: »Učitelj, celo noč smo garali, pa nismo nič ujeli. Vendar bom na twojo besedo to mrežo spustil dol.«⁶ In ko so to storili, so zajeli veliko množino rib in njihova mreža se je pretrgala.⁷ In dali so znamenje svojim družabnikom, ki so bili na drugi ladji, da naj pridejo ter jim pomagajo. In prišli so ter napolnili obe ladji, tako da sta se začeli potapljati.⁸ Ko je Simon Peter to videl, je pri Jezusovih kolenih padel dol, rekoč: »Odidi od mene, o Gospod, kajti grešen človek sem.«⁹ Kajti nad ulovom rib, ki so jih zajeli, je bil osupel on in vsi ti, ki so bili z njim,¹⁰ in tako sta bila tudi Jakob in Janez, Zebedejeva sinova, ki sta bila Simonova družabnika. In Jezus je Simonu rekel:

^a 4:10: [Samo, da Satan odpre usta, se zlaže. Spremenil je vsebino Ps 91:10-11. Odvzel je »da te varujejo na vseh tvorjih potekh in dodal »kadarkoli.«] ^b 4:14: [Leta Gospodovega 30.] ^c 4:16: [Leta Gospodovega 31.] ^d 4:29: skalno... ali, rob. ^e 4:34: Pusti... ali, Proč. ^f 4:41: kajti... ali, da so vedeli, da je bil on Kristus.

^a 4:10: [Ps 91:10-11] ^b 4:16: Mt 13:54 ^c 4:18: Iz 61:1 ^d 4:24: Mt 13:57 ^e 4:25: 1 Kr 17:9 ^f 4:27: 2 Kr 5:14 ^g 4:32: Mt 7:29 ^h 4:33: Mt 1:23 ⁱ 4:38: Mt 8:14 ^j 4:41: Mt 1:34 ^k 5:1: Mt 4:18

»Ne boj se, odslej boš lovil ljudi.«¹¹ In ko so svoji ladji pripeljali do kopnega, so vse zapustili in mu sledili.

¹²a In pripetilo se je, ko je bil v nekem mestu, [da] zagleda človeka polnega gobavosti. Ko je [le-ta] zagledal Jezusa, je padel na svoj obraz ter ga rotil, rekoč: »Gospod, če hočeš, me lahko očistiš.«¹³ In iztegnil je svojo roko ter se ga dotaknil, rekoč: »Hočem, bodi čist.« In gobavost je takoj odšla od njega.¹⁴ In narocil mu je, da ne pove nobenemu človeku: »Temveč pojdi in se pokaži duhovniku ter daruj za svoje očiščenje glede na Mojzesovo zapoved, njim v pričevanje.«¹⁵ Toda beseda o njem je toliko bolj na veliko šla naokoli in velike množice so prišle skupaj, da poslušajo in da bi bile po njem ozdravljenе svojih slabotnosti.

¹⁶On pa se je umaknil v divjino in molil. In pripetilo se je na določeni dan, medtem ko je učil, da so bili tam, sedeči poleg, farizeji in učeni možje postave, ki so prišli iz vsakega mesta Galileje, Judeje in Jeruzalema. In Gospodova moč je bila prisotna, da jih ozdravi.

¹⁸b In glej, možje so prinesli na postelji človeka, ki je bil prevzet s paralizo in iskali so načine, da ga prinesejto noter in da ga položijo predenj.¹⁹ Ko pa zaradi množice niso mogli najti po kateri poti bi ga lahko prinesli noter, so odšli na hišno streho in ga z njegovim ležiščem vred spustili navzdol skozi strešno kritino v sredo pred Jezusa.²⁰ In ko je videl njihovo vero, mu je rekел: »Človek, tvoji grehi so ti odpuščeni.«²¹ In pisarji in farizeji so začeli premišljevati, rekoč: »Kdo je ta, ki govorji bogokletja? Kdo lahko odpušča grehe razen samo Bog?«²² Toda, ko je Jezus zaznal njihove misli, jim je odgovoril in rekel: »Kaj razmišljate v svojih srčih?²³ Ali je lažje reči: ›Tvoji grehi naj ti bodo odpuščeni‹ ali reči: ›Dvigni se in hodi?«²⁴ Toda da boste lahko vedeli, da ima Sin človekov na zemlji oblast odpuščati grehe, «(je rekel bolnemu zaradi paralize) »jaz ti pravim: ›Vstani in vzemi svoje ležišče in pojdi v svojo hišo.«²⁵ In ta je pred njimi takoj vstal ter pobral to, na čemer je ležal in odšel k svoji lastni hiši, proslavljajoč Boga.²⁶ In vsi so bili osupli in slavili Boga in izpolnjeni so bili s strahom, rekoč: »Danes smo videli čudne stvari.«

²⁷c Po teh stvareh pa je odšel dalje in zagledal davkarja, imenovanega Levi, ki je sedel pri kraju plačevanja davkov in mu rekel: »Sledi mi.«²⁸ In ta je pustil vse, vstal ter mu sledil.²⁹ In Levi mu je v svoji lastni hiši pripravil veliko praznovanje; in bila je velika skupina davkarjev in drugih, ki so se z njimi usedli.³⁰ Toda njihovi pisarji in farizeji so godrnjali zoper njegove učence, rekoč: »Zakaj jeste in pijete z davkarji in grešniki?«³¹ In Jezus jim odgovoril ter reče: »Tisti, ki so zdravi, ne

potrebujejo zdravnika, temveč tisti, ki so bolni.³² Nisem prišel klicat pravičnih, temveč grešnike h kesanju.«

³³In rekli so mu: »Zakaj se Janezovi učenci pogosto postijo in opravljajo molitve in enako učenci farizejev, tvoji pa jedo in pijete?«³⁴ Rekel jim je: »Ali lahko primorate otroke svatovske sobe, da se postijo, medtem ko je z njimi ženin?³⁵ Toda prišli bodo dnevi, ko bo ženin odvzet od njih in tedaj, v tistih dneh, se bodo postili.«

³⁶In povedal jim je tudi prispodobo: »Nihče ne polaga koščka iz nove obleke na staro; če drugače, potem nov dela raztrganino in tudi košček, ki je bil odvzet iz nove, se ne ujema s staro.³⁷ In novega vina ničke ne vlivata v stare mehove, sicer bo novo vino mehove razgnalo in bo izlito in mehovi bodo propadli.³⁸ § Toda novo vino mora biti vrito v nove mehove in oboje je ohranjeno.³⁹ Prav tako nihče, ki je pil staro vino, noče nemudoma novega, kajti pravi: ›Staro je boljše.‹«

6 e In pripetilo se je na drugi šabat za prvim, da je šel skozi žitna polja in njegovi učenci so smukali žitno klasje, ga meli v svojih rokah in jedli.² Nekateri izmed farizejev so jim rekli: »Zakaj delate to, kar ni zakonito delati na šabatne dneve?«³ Jezus jim odgovoril in reče: »Mar niste brali tega, kar je storil David, ko je bil lačen on sam in ti, ki so bili z njim;⁴ kako je odšel v Božjo hišo in vzel in jedel hlebe navzočnosti in jih dal tudi tistim, ki so bili z njim; kar ni zakonito jesti [nikomur], razen samo duhovnikom?«⁵ Rekel jim je: »Sin človekov je tudi Gospodar šabata.«⁶ f In prav tako se je naše en šabat pripetilo, da je vstopil v sinagogu ter učil, in tam je bil človek, čigar desna roka je bila izsušena.⁷ In pisarji in farizeji so ga opazovali ali bo ozdravljal na šabatni dan, da bi zoper njega lahko našli obtožbo.⁸ Toda poznal je njihove misli in rekел možu, ki je imel izsušeno roko: »Vstani in stopi na sredo.« In ta je vstal ter stopil naprej.⁹ Potem jim je Jezus rekel: »Eno stvar vas bom vprišal: ›Ali je na šabatne dneve zakonito delati dobro ali delati zlo? Rešiti življenje ali ga uničiti?«¹⁰ § In ko je pogledal naokoli po vseh, je rekel možu: »Iztegni svojo roko.« In ta je storil tako in njegova roka je bila v celoti ozdravljenă, tako kakor druga.¹¹ In bili so izpolnjeni z besom in drug z drugim so se posvetovali, kaj bi lahko storili Jezusu.

¹²In pripetilo se je v tistih dneh, da je odšel ven na goro, da moli in je vso noč vztrajal v molitvi k Bogu.

¹³In ko je bil dan, je k sebi poklical svoje učencev in izmed njih jih je izbral dvanajst, katere je imenoval tudi apostole:¹⁴ Simona (ki ga je imenoval tudi Peter) in njegovega brata Andreja, Jakoba in Janeza, Filipa in Bartolomeja,¹⁵ Mateja in Tomaža, Jakoba, Alfejevega sina in Simona,

imenovanega Gorečnik,¹⁶ in Juda,^a Jakobovega brata in Juda Iškarijota, ki je bil tudi izdajalec.

¹⁷In z njimi je prišel dol ter stal na ravnem in skupina njegovih učencev ter velika množica ljudi iz vse Judeje in Jeruzalema in pokrajini Tira in Sidona, ki so prišli, da ga poslušajo in da bi bili ozdravljeni svojih bolezni,¹⁸ in tisti, ki so bili nadlegovani z nečistimi duhovi in bili so ozdravljeni.¹⁹ In celotna množica si je prizadevala, da bi se ga dotaknila, kajti iz njega je izhajala moč in jih vse ozdravljala.

²⁰In povzdignil je svoje oči na svoje učence ter rekel: »Blagoslovjeni bodite vi ubogi, kajti vaše je Božje kraljestvo.^b ²¹ Blagoslovjeni ste vi, ki ste sedaj lačni, kajti nasičeni boste. Blagoslovjeni ste vi, ki sedaj jokate, kajti smejali se boste.^c ²² Blagoslovjeni ste, ko vas bodo ljudje sovražili in ko vas bodo oddvojili od svoje družbe in vas bodo grajali in zaradi Sina človekovega vaše ime zavrgli kot hudobno.^d ²³ Veselite se na tisti dan in poskakujte od radosti, kajti, glejte, vaša nagrada v nebesih je velika, kajti na podoben način so njihovi očetje delali prerokom.^e ²⁴ Toda gorje vam, ki ste bogati! Kajti prejeli ste svojo tolažbo.^f ²⁵ Gorje vam, ki ste siti! Kajti lačni boste. Gorje vam, ki se sedaj smejete! Kajti žalovali boste in jokali.^g ²⁶ Gorje vam, ko bodo vsi ljudje o vas lepo govorili! Kajti tako so njihovi očetje delali lažnim prerokom.

²⁷Toda jaz pravim vam, ki slišite: »Ljubite svoje sovražnike, delajte dobro tem, ki vas sovražijo,^h ²⁸ blagoslavljajte te, ki vas preklinjajo in molite za tiste, ki vas kruto izkorisčajo.ⁱ ²⁹ In tistem, ki te udarja na eno lice, ponudi še drugo;^j in tistem, ki odvzema tvoje ogrinjalo, ne prepovej vzeti tudi svojega plašča.^k ³⁰ Vsakemu človeku daj, kar prosi od tebe in od tistega, ki jemlje tvoje dobrine, ne prosi ponovno zanje.^l ³¹ In kakor želite, da bi ljudje storili vam, prav tako tudi vi storite njim.^m ³² Kajti če ljubite te, ki ljubijo vas, kakšno hvalo imate? Kajti tudi grešniki ljubijo tiste, ki ljubijo njih.ⁿ ³³ In če delate dobro tem, ki delajo dobro vam, kakšno hvalo imate? Kajti tudi grešniki celo enako delajo.^o ³⁴ In če posojate tistim, od katerih upate, da prejmete, kakšno hvalo imate? Kajti tudi grešniki posojajo grešnikom, da prejmejo toliko nazaj.^p ³⁵ Toda ljubite svoje sovražnike in delajte dobro in posojajte ter se ničesar ne nadejajte v vrnitev in vaša nagrada bo velika in boste otroci Najvišjega, kajti on je prijazen do nehvaležnih in dohudobnih.^q ³⁶ Bodite torej usmiljeni, kakor je tudi vaš Oče usmiljen.^r ³⁷ Ne sodite in ne boste sojeni, ne obsojajte in ne boste obsojeni, odpuščajte in vam bo odpuščeno.^s ³⁸ dajajte in to vam bo dano; dobro mero, potlačeno in skupaj zbrano in čez

rob polno vam bodo ljudje dali v vaše naročje. Kajti z enako mero, s katero vi merite, bo tudi vam ponovno odmerjeno.^t ³⁹ In spregovoril jim je prispodobo: »Mar lahko slepi vodi slepega?^u Ali ne bosta oba padla v jarek?^v ⁴⁰ Učenec ni nad svojim učiteljem, toda vsak, kdor je^w popoln, bo kakor njegov učitelj.^x ⁴¹ In zakaj gledaš drobec, ki je v očesu svojega brata, toda ne zaznavaš bruna, ki je v tvojem lastnem očesu?^y ⁴² Ali kako lahko rečeš svojemu bratu: »Brat, dovoli mi izvleči drobec, ki je v tvojem očesu,^z ko sam ne zapaziš bruna, ki je v tvojem lastnem očesu? Ti hinavec, vrzi ven najprej bruno iz svojega lastnega očesa in tedaj bodo jasno videl izvleči drobec, ki je v očesu tvojega brata.^{aa} Kajti dobro drevo ne prinaša slabega sadu, niti slabo drevo ne prinaša dobrega sadu.^{ab} Kajti vsak drevo je razpoznamo po svojem lastnem sadu. Kajti ljudje fig ne nabirajo s trnja niti z robidovega grma ne nabirajo grozdja.^{ac} ⁴⁵ Dober človek iz dobrega zaklada svojega srca prinaša to, kar je dobro, hudobnež pa iz zlega zaklada svojega srca prinaša to, kar je zlo, kajti iz obilja srca njegova usta govoré.

⁴⁶ In zakaj me kličete: »Gospod, Gospod,^{ad} pa ne delate stvari, ki jih govorim?^{ae} ⁴⁷ Kdorkoli pride k meni in posluša moje besede ter jih izpolnjuje, vam bom pokazal komu je podoben. ⁴⁸ § Podoben je človeku, ki je gradil hišo in globoko kopál ter položil temelj na skalo. In ko je nastala poplava, je na to hišo silovito udaril vodni tok in je ni mogel omajati, kajti utemeljena je bila na skali.^{af} ⁴⁹ Toda kdor posluša, pa ne dela, je podoben človeku, ki je na zemlji zgradil hišo brez temelja, proti kateri je silovito udaril vodni tok in ta je takoj padla in ruševina te hiše je bila velika.«

⁷ Ko je torej končal vse svoje govore pred občinstvom ljudi,^{ag} je vstopil v Kafarnáum. ²Neki služabnik stotnika, ki mu je bil dragocen, je bil bolan in pripravljen na smrt.³ Ko je slišal o Jezusu, je k njemu poslal judovske starešine in ga rotil, da bi prišel in ozdravil njegovega služabnika.⁴ Ko so prišli k Jezusu, so ga takoj iskreno rotili, rekoč: »Vreden je bil, da bi to storil zanj,⁵ kajti rad ima naš narod in sinagogo nam je zgradil.« ⁶Potem je Jezus odšel z njimi. In ko je bil torej nedaleč od hiše, je stotnik k njemu poslal prijatelje, rekoč mu: »Gospod, ne delaj si sitnosti, kajti nisem vreden, da bi stopil pod mojo streho,⁷ zato se tudi nisem imel za vrednega, da bi prišel k tebi, toda reci besedo in moj služabnik bo ozdravljen.⁸ Kajti tudi sam sem človek, postavljen pod oblast. Pod seboj imam vojake in nekomu^c rečem: »Pojdi,⁹ in gre, in drugemu: »Pridi¹⁰ in pride, in svojemu služabniku: »Naredi to,¹¹ in to stori.« ⁹Ko je Jezus slišal te besede, se je začudil

^a 6:40: je: ali, bo. ^b 6:44: grozinja: gr. grozdnih jagod.

^c 7:8: nekomu: gr. temu možu.

^a 6:16: Jud 1:1 ^b 6:20: Mt 5:3 ^c 6:24: Am 6:1 ^d 6:25: Iz 65:13 ^e 6:27: Mt 5:44 ^f 6:29: 1 Kor 6:7 ^g 6:29: Mt 5:39 ^h 6:31: Mt 7:12; Tob 4:16 ⁱ 6:32: Mt 5:46 ^j 6:34: Mt 5:42 ^k 6:37: Mt 7:1 ^l 6:39: Mt 15:14 ^m 6:40: Mt 10:24 ⁿ 6:41: Mt 7:3 ^o 6:43: Mt 7:16 ^p 6:46: Mt 7:21 ^q 7:1: Mt 8:5

nad njim in se obrnil ter rekel množici, ki mu je sledila: »Povem vam: »Nisem našel tako velike vere, niti v Izraelu ne.«^a In tisti, ki so bili poslani, so se vrnili k hiši in našli služabnika, ki je bil bolan, zdravitev.

¹¹ § Pripetilo se je dan kasneje, da je odšel v mesto, imenovano Nain^b in z njim so odšli mnogi izmed njegovih učencev ter veliko ljudi. ¹² Ko je torek prišel blizu k mestnim velikim vratom, glej, je bil ven odnešen mrtev človek, edini sin njegove matere in ta je bila vdova; in z njo je bilo veliko ljudi iz mesta. ¹³ Ko jo je Gospod zagledal, je imel sočutje do nje in ji je rekel: »Ne jokaj.« ¹⁴ Prišel je in se dotaknil mrtvaškega odra,^b in tisti, ki so ga nosili, so mirno stali. In rekel je: »Mladenič, rečem ti: »Vstani.«^c ¹⁵ In ta, ki je bil mrtev, se je usedel in pričel govoriti. In izročil ga je njegovi materi. ¹⁶ Strah je prišel na vse in slavili so Boga, rekoč, da je med nami vstal velik prerok in da je Bog obiskal svoje ljudi. ¹⁷ In ta govorica o njem je šla naprej po vsej celotni Judeji in naokoli po vsem celotnem področju. ¹⁸^a In Janezovi učenci so mu povedali o vseh teh stvareh.

¹⁹ § In Janez je k sebi poklical dva izmed svojih učencev in ju poslal k Jezusu, rekoč: »Ali si ti tisti, ki naj bi prišel? Ali [naj] pričakujemo drugega?« ²⁰ Ko sta moža prišla k njemu, sta rekla: »Janez Krstnik naju je poslal k tebi, rekoč: »Ali si ti tisti, ki naj bi prišel? Ali [naj] pričakujemo drugega?«^d ²¹ In v tej isti uri je mnoge ozdravil njihovih slabotnosti in nadlog ter od zlih duhov, in mnogim, ki so bili slepi, je dal vid. ²² Potem jima Jezus odgovoril in reče: »Pojdita svojo pot in povejta Janezu kakšne stvari sta videla in slišala: kako slepi vidijo, hromi hodijo, gobavi so očiščeni, gluhi slišijo, mrtvi so obujeni, revnimi je oznanjen evangelij. ²³ In blagoslovljen je, kdorkoli se ne bo spotaknil ob mene.«

²⁴ In ko sta Janezova poslanca odšla, je množici pričel govoriti glede Janeza: »Kaj ste odšli ven v divjino, da vidite? Trst, ki se maje z vetrom? ²⁵ Toda kaj ste odšli ven, da vidite? Človeka, oblečenega v mehka oblačila? Glejte, tisti, ki so krasno oblečeni in žive prefinjeno, so v kraljevih dvorih. ²⁶ Toda kaj ste odšli ven, da vidite? Preroka? Da, povem vam in veliko več kakor preroka. ²⁷ To je on, o katerem je pisano: »Glej, svojega poslanca pošljem pred tvoj obraz, ki bo pripravil tvojo pot pred teboj.« ²⁸ Kajti povem vam: »Med temi, ki so rojeni iz žensk, ni večjega preroka kakor Janez Krstnik, toda kdor je v Božjem kraljestvu najmanjši, je večji od njega.«^e ²⁹ In vsi ljudje, ki so ga slišali in davkarji, so resničnost Boga opravičili s tem, da so se krstili z Janezovim krstom. ³⁰ Toda farizeji in izvedenci v postavi so

zavnili^c nasvet Boga, sami^d zoper sebe, tako da se mu niso dali krstiti.

³¹ § In Gospod je rekel: »S kom naj torej primerjam ljudi tega rodu? In čemú so podobni?^d ³² Podobni so otrokom, sedečim na trgu, ki kličejo drug drugemu ter govorijo: »Piskali smo vam, pa niste plesali; objokovali smo vam, pa niste jokali.« ³³ Kajti Janez Krstnik je prišel [in] niti ni jedel kruha niti ni pil vina; vi pa pravite: »Hudiča ima.« ³⁴ Sin človekov je prišel in je ter pije; vi pa pravite: »Glejte, požrešen človek in vinski bratec, prijatelj davkarjev in grešnikov!« ³⁵ Toda modrost je opravičena po vseh svojih otrocih.«

³⁶^e Eden izmed farizejev pa ga je prosil, da bi lahko jedel z njim. In odšel je in farizejevo hišo ter se usedel k obedu. ³⁷ In glej, ko je ženska, ki je bila v mestu grešnica, spoznala, da je Jezus sedel v farizejevi hiši pri obedu, je prinesla alabastrno škatlo mazila ³⁸ ter jokajoč odzadaj pristopila k njegovim stopalom in njegova stopala umivali s solzami in jih brisati z lasmi svoje glave in poljubljala je njegova stopala ter jih mazilila z mazilom. ³⁹ Ko je torek to videl farizej, ki ga je povabil, si je rekel sam pri sebi, rekoč: »Če bi bil ta človek prerok, bi vedel kdo in kakšne vrste je ta ženska, ki se ga dotika, kajti grešnica je.« ⁴⁰ In Jezus mu odgovoril ter reče: »Simon, nekaj ti imam povedati.« On pa reče: »Učitelj, povej.« ⁴¹ »Bil je neki upnik, ki je imel dva dolžnika. Eden mu je bil dolžan petsto denarjev, drugi pa petdeset. ⁴² In ko nista imela nič, s čimer bi plačala, jima je obema odkrito odpustil. Povej mi torej, kateri izmed njiju ga bo bolj ljubil?« ⁴³ Simon je odgovoril in rekel: »Domnevam, da tisti, kateremu je več odpustil.« On pa mu je rekel: »Pravilno si presodil.« ⁴⁴ In obrnil se je k ženski ter rekel Simonu: »Vidiš to žensko? V tvojo hišo sem vstopil, pa mi nisi dal vode za moja stopala, toda ona je moja stopala umila s solzami in jih obrisala z lasmi svoje glave. ⁴⁵ Nisi mi dal poljuba, toda odkar sem vstopil, ta ženska ni prenehala poljubljati mojih stop. ⁴⁶ Moje glave nisi mazilil z oljem, toda ta ženska je moja stopala mazilila z mazilom. ⁴⁷ Zato ti pravim: »Njeni grehi, ki jih je mnogo, so odpuščeni, kajti veliko je ljubila, toda komur je malo oproščeno, ta malo ljubi.« ⁴⁸ Njej pa je rekel: »Tvoji grehi so odpuščeni.« ⁴⁹ In tisti, ki so pri obedu sedeli z njim, so v sebi začeli govoriti: »Kdo je ta, da tudi grehe odpušča?« ⁵⁰ In ženski je rekel: »Tvoja vera te je rešila, pojdi v miru.«

8 In pripetilo se je potem, da je šel skozi vsako mesto in vas in oznanjal ter prikazoval vesele novice Božjega kraljestva in z njim so bili dvanajsteri^f in neke ženske, ki so bile ozdravljene od zlih duhov in slabotnosti: Marija, imenovana

^a 7:11: [Nain: mesto v spodnji Galileji, 14 km južno od Nazareta.] ^b 7:14: mrtvaškega odra: ali, krste. ^c 7:30: zavnili: ali, preprečili. ^d 7:30: sami: ali, znotraj samih sebe.

^e 7:18: Mt 11:2 ^b 7:22: Iz 61:1 ^c 7:27: [Mal 3:1] ^d 7:31: Mt 11:16 ^e 7:36: Mr 14:3 ^f 7:41: Mt 18:28

Magdalena,^a iz katere je odšlo sedem hudičev³ § in Joana, žena Herodovega oskrbnika Husa ter Suzana in mnoge druge, ki so mu služile iz svojega imetja.

⁴ In ko je bilo skupaj zbranih veliko ljudi in so prišli k njemu iz vsakega mesta, je spregovoril s prisподобо: ⁵ »Sejalec je odšel ven sejat svoje seme in ko je sejal, je nekaj padlo poleg poti in to je bilo pomendrano in pozobala ga je perjad neba. ⁶ In nekaj je padlo na skalo in takoj, ko je pognalo, je ovenelo, ker mu je primanjkovalo vlage. ⁷ In nekaj je padlo med trnje in trnje je pognalo z njim ter ga zadušilo. ⁸ Drugo pa je padlo na dobro zemljo in pognalo ter obrodilo stoteren sad.« In ko je povedal te besede, je zaklical: »Kdor ima ušesa, da slišijo, naj posluša.« ⁹ Njegovi učenci pa so ga vprašali, rekoč: »Kaj bi bila ta prisподоба?« ¹⁰ In rekel je: »Vam je dano spoznati skrivnosti Božjega kraljestva, toda drugim v prisподобah; da z gledanjem ne bi mogli videti in s poslušanjem ne bi mogli razumeti. ¹¹ Torej prisподобa je ta: »Seme je Božja beseda.« ¹² Tisti ob poti so tisti, ki slišijo; potem pride hudič in iz njihovih src odvzema besedo, da ne bi verjeli in ne bi bili rešeni. ¹³ Tisti na skali so tisti, ki, ko slišijo, z radostjo sprejmejo besedo; in ti nimajo korenine, ki nekaj časa verujejo, ob času skušnjave pa padejo stran. ¹⁴ In to, kar je padlo med trnje, so tisti, ki, ko so slišali, gredo naprej in so zadušeni s skrbmi in bogastvi in užitki tega življenja in nobenega sadu ne privedejo do zrelosti. ¹⁵ Toda to, na dobri zemljì, so tisti, ki so z iskrenim in dobrim srcem slišali besedo, jo obdržali in s potrežljivostjo prinašajo sad.«

¹⁶ »Nihče, ko je prišgal svetilko, je ne pokrije s posodo ali jo postavi pod posteljo, temveč jo postavi na svečnik, da tisti, ki vstopajo noter, lahko vidijo svetlobo.« ¹⁷ Kajti nič ni skrito, kar ne bo razdeto, niti ni nobena stvar skrita, da se ne bo izvedela in postala znana.« ^e ¹⁸ Pazite torej kako poslušate, f kajti kdorkoli ima, njemu bo dano; kdorkoli pa nima, bo od njega vzeto celo to, kar sea mu zdi, da ima.«

¹⁹ g Tedaj so prišli k njemu njegova mati in njegovi bratje, pa zaradi gneče niso mogli priti do njega. ²⁰ In povedano mu je bilo po nekom, ki je rekel: »Tvoja mati in twoji bratje stojijo zunaj in te želijo videti.« ²¹ In odgovoril je ter jim rekel: »Moja mati in moji bratje so tisti, ki poslušajo Božjo besedo in jo izvršujejo.«

²² h Pripetilo se je torej na neki dan, da je s svojimi učenci odšel na ladjo in jim rekel: »Pojdimo preko, na drugo stran jezera.« In so odrinili. ²³ Toda ko so jadrali, je zaspal. Dol na jezero pa je prišel vetroven vihar in bili so napolnjeni z vodo in v nevarnosti. ²⁴ In prišli so k njemu ter ga zbudili,

rekoč: »Učitelj, učitelj, mi ginemo.« Potem je vstal, oštel veter in besnenje vode, in ponehala sta in bil je mir. ²⁵ Rekel jim je: »Kje je vaša vera?« In prestrašeno začudeni so drug drugemu govorili: »Kakšne vrste človek je to! Kajti ukazuje celo vetrovom in vodi in so mu pokorni.«

²⁶ i In prispleli so v Géraško deželo, ki je na drugi strani, nasproti Galileji. ²⁷ In ko je šel naprej v deželo, ga je tam zunaj mesta srečal neki mož, ki je imel dolgo časa hudiče in ni nosil oblačil niti ni prebival v nobeni hiši, temveč v grobnicah. ²⁸ Ko je zagledal Jezusa, je zakričal in padel dol pred njim ter z močnim glasom rekel: »Kaj imam opraviti s teboj, Jezus, ti Sin od Boga najvišjega? Rotim te, ne muči me.« ²⁹ (Kajti nečistem duhu je ukazal, da pride iz tega človeka. Kajti ta ga je pogosto zgrabil in bil je držan zvezan z verigami in okovi, pa je prelomil vezi in po hudiču je bil gnan v divjino.) ³⁰ In Jezus ga je vprašal, rekoč: »Kako ti je ime?« In ta je rekel: »Legija,« ker je vanj vstopilo mnogo hudičev. ³¹ In rotili so ga, da jim ne bi ukazal oditi ven, v brezno. ³² Tam pa je bila čreda mnogih svinj, ki so se pasle na gori in rotili so ga, naj jim dovoli vstopiti vanje. In dovolil jim je. ³³ Tedaj so hudiči odšli iz človeka in vstopili v svinje in čreda je silovito stekla navzdol po strmini v jezero in so se zadušile. ³⁴ Ko so tisti, ki so jih hraniли, videli kaj je bilo storjeno, so pobegnili in odšli ter to povedali v mestu in na deželi. ³⁵ Potem so odšli ven, da vidijo kaj je bilo storjeno in prišli so k Jezusu in našli človeka, iz katerega so odšli hudiči, sedečega pri Jezusovih stopalih, oblecenega in pri zdrevni pameti, in bili so prestrašeni. ³⁶ Tisti, ki so to videli, so jim povedali tudi na kakšen način je bil ta, ki je bil obseden s hudiči, ozdravljen.

³⁷ § Potem ga je celotna množica naokoli iz Géraške dežele rotila, naj odide od njih, kajti bili so prevzeti z velikim strahom, on pa je odsel gor na ladjo in se ponovno vrnil nazaj. ³⁸ Torej mož, iz katerega so izšli hudiči, ga je rotil, da bi bil lahko z njim, toda Jezus ga je poslal proč, rekoč: ³⁹ »Vrni se k svoji lastni hiši in pokaži, kako velike stvari ti je storil Bog.« In ta je odšel svojo pot ter po vsem mestu razglašal kako velike stvari mu je storil Jezus. ⁴⁰ In pripetilo se je, ko se je Jezus vrnil, da ga je množica veselo sprejela, kajti vsi so ga pričakovali.

⁴¹ j In glej, tja je prišel mož, po imenu Jaír in bil je predstojnik sinagoge in ta je padel dol k Jezusovim stopalom ter ga rotil, da bi prišel v njegovo hišo. ⁴² kajti imel je eno samo hčer, staro okoli dvanaest let in ta je umirala. Toda, ko je šel, je množica pritisala nanj.

⁴³ In ženska, ki je dvanaest let imela težave s krvjo, ki je ves svoj dohodek potrošila za zdravnike

^a 8:18: se...: ali, misli.

^b 8:2: Mr 16:9 ^c 8:4: Mt 13:2 ^d 8:16: Mt 5:15 ^e 8:17: Mt 10:26 ^f 8:18: Mt 13:12 ^g 8:19: Mt 12:46 ^h 8:22: Mt 8:23 ⁱ 8:26: Mt 8:28 ^j 8:41: Mt 9:18

niti je nihče ni mogel ozdraviti,⁴⁴ je prišla za njim ter se dotaknila roba njegove obleke in njena težava s krvjo se je takoj ustavila.⁴⁵ § In Jezus je rekel: »Kdo se me je dotaknil?« Ko so vsi zanikali, so Peter in tisti, ki so bili z njim, rekli: »Učitelj, množica te preriva in pritiska, ti pa praviš: »Kdo se me je dotaknil?«⁴⁶ Jezus je rekel: »Nekdo se me je dotaknil, kajti zaznal sem, da je iz mene šla moč.«⁴⁷ In ko je ženska videla, da ni bila skrita, je trepetajoč prišla in padla dol pred njim. Pred vsemi ljudmi mu je priznala, zaradi kakšnega razloga se ga je dotaknila in kako je bila takoj ozdravljenja.⁴⁸ § In rekel ji je: »Hći, bodi dobro potolažena. Tvoja vera te je ozdravila, pojdi v miru.«

⁴⁹ Medtem ko je še govoril, pride tja nekdo iz hiše predstojnika sinagoge in mu reče: »Tvoja hči je mrtva, ne nadleguj Učitelja.«⁵⁰ Ko je Jezus to slišal, mu je odgovoril, rekoč: »Ne boj se, samo veruj in ozdravela bo.«⁵¹ In ko je prišel v hišo, nobenemu človeku ni dovolil vstopiti noter, razen Petru, Jakobu in Janezu ter očetu in materi deklice.⁵² In vsi so jokali ter jo objokovali, toda rekel je: »Ne jokajte. Ona ni mrtva, temveč spi.«⁵³ In smejali so se mu do norčevanja, ker so vedeli, da je bila mrtva.⁵⁴ In vse jih je postavil ven, jo prijel za roko in jo poklical, rekoč: »Deklica, vstani.«⁵⁵ In njen duh je ponovno prišel in nemudoma je vstala in ukazal je, naj ji dajo jesti.⁵⁶ In njena starša sta bila osupla, toda naročil jima je, naj nobenemu človeku ne povesta, kaj se je zgodilo.

9 Potem je sklkal skupaj svoje dvanajstere učence in jim dal moč in oblast nad vsemi hudiči in za ozdravljanje bolezni.² In poslal jih je, da oznanjajo Božje kraljestvo in da ozdravljajo bolne.³ Rekel jim je: »Za svoje potovanje ne vzemite ničesar, niti palic, prav tako ne malhe, niti kruha, niti denarja, niti ne imejte vsak po dva plašča.⁴ In v katerokoli hiši vstopite, tam ostanite in od tam odidane.⁵ Kdorkoli vas ne bo sprejel, kadar greste iz tega mesta, si iz svojih stopal otresite prav [ta] prah, v pričevanje proti njim.⁶ In odpravili so se in šli skozi mesta, ter oznanjali evangeliј in povsod ozdravljalji.

⁷ Torej^a Herod, vladar četrtninskega dela province, je slišal o vsem, kar je bilo storjeno po njem; in bil je zmeden, zato ker so nekateri rekli, da je bil Janez obujen od mrtvih,⁸ in od nekaterih, da se je pojavil Elija in od drugih, da je vstal eden izmed starih prerokov.⁹ Herod pa je rekel: »Janeza sem jaz obglavil, toda kdo je ta, o katerem slišim takšne stvari?« In želet si je, da bi ga videl.

¹⁰ In apostoli, ko so se vrnili, so mu povedali vse, kar so storili.^c In vzel jih je in odšel stran, na samo, v zapuščen kraj, ki je pripadal mestu z

imenom Betsajda.¹¹ Ko je množica to izvedela, mu je sledila in sprejel jih je ter jim govoril o Božjem kraljestvu in ozdravil te, ki so imeli potrebo po ozdravljenju.¹² d In ko je dan pričel minevati, potem so prišli dvanajsteri ter mu rekli: »Pošlji množico proč, da lahko gredo v mesta in naokoli po deželi ter prenočijo in si preskrbijo živeža, kajti tukaj smo na samotnem kraju.«¹³ Toda rekel jim je: »Vi jim dajte jesti.« Oni pa so rekli: »Nimamo več kot pet hlebov in dve ribi, razen, če bi šli in za vse te ljudi kupili hrano.«¹⁴ Kajti bilo jih je okoli pet tisoč mož. In svojim učencem je rekel: »Primorajte jih, da se usedejo v skupine po petdeset.«¹⁵ In storili so tako in vse so primorali sesti.¹⁶ Tedaj je vzel pet hlebov in dve ribi in jih, zroc k nebū, blagoslovil in razlomil in dal učencem, da jih postavijo pred množico.¹⁷ In jedli so in vsi so bili nasičeni. In od odlomkov, ki so jim ostali, je bilo nabranih dvanajst košar.

¹⁸ e In pripetilo se je, ko je bil sam in molil, [da] so bili z njim njegovi učenci. In vprašal jih je, rekoč: »Kdo pravi množica, da sem jaz?«¹⁹ Rekli so in odgovorili: »Janez Krstnik,« toda nekateri pravijo: »Elija« in drugi pravijo, da je vstal eden izmed starih prerokov.²⁰ Rekel jim je: »Toda kdo vi pravite, da sem jaz?« Peter mu reče in odgovori: »Kristus od Boga.«²¹ In strogo jim je naročil in jim ukazal, da te besede ne povedo nobenemu človeku,²² rekoč: »Sin človekov mora pretrpeti mnoge stvari in biti zavrnjen od starešin in visokih duhovnikov in pisarjev in umorjen bo in tretji dan bo obujen.«^f

²³ g Njim vsem pa je rekel: »Če hoče katerikoli človek priti za menoj, naj se odpove samemu sebi in vsak dan vzame svoj križ ter mi sledi.²⁴ Kajti kdorkoli hoče rešiti svoje življenje, ga bo izgubil, toda kdorkoli hoče izgubiti svoje življenje zaradi mene, ta isti ga bo rešil.²⁵ Kajti kaj človeku koristi, če si pridobi ves svet, pa izgubi samega sebe ali je zavrnjen?^h ²⁶ Kajti kdorkoli se bo sramoval mene in mojih besed, njega se bo sramoval Sin človekov, ko bo prišel v svoji lastni slavi in v [slavij] svojega Očeta in svetih angelov.ⁱ ²⁷ Toda povem vam po resnicu, tam bo nekaj tukaj navzočih, ki ne bodo okusili smrти, dokler ne bodo videli Božjega kraljestva.«^j

²⁸ k In pripetilo se je okoli osmega dne po teh govorih,^b da je vzel Petra in Janeza in Jakoba ter odšel gor na goro, da moli.²⁹ In medtem ko je molil, je bil videz njegovega obličja predvrgačen in njegova oblačila so bila bela in sijoča.³⁰ In glej, z njim sta govorila dva moža, ki sta bila Mojzes in Elija,³¹ ki sta se prikazala v slavi in govorila o njegovem odhodu, katerega naj bi dovršil v Jeruzalemu.³² Toda Peter in ta dva, ki sta bila z njim, so bili obteženi s spanjem, in ko so se

^a 9:7: [Leta Gospodovega 32.] ^b 9:28: govorih: ali, stvareh.

^a 9:1: Mt 10:1 ^b 9:7: Mt 10:1 ^c 9:10: Mt 14:13 ^d 9:12: Mt 14:15 ^e 9:18: Mt 16:13 ^f 9:22: Mt 17:22 ^g 9:23: Mt 10:38 ^h 9:25: Mt 16:26; Mr 8:36 ⁱ 9:26: Mt 10:33 ^j 9:27: Mt 16:28 ^k 9:28: Mt 17:1

zbudili, so videli njegovo slavo in dva moža, ki sta stala z njim.³³ In pripetilo se je, ko sta odšla od njega, da je Peter rekel Jezusu: »Učitelj, dobro je za nas, da smo tukaj. Naredimo tri šotore: enega zate in enega za Mojzesa in enega za Elija,« pa ni vedel kaj je govoril.³⁴ Medtem ko je tako govoril, je prisel oblak in jih zasenčil in ko so vstopili v oblak, so se prestrašili.³⁵ In iz oblaka je prišel glas, rekoč: »Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte.«^a³⁶ In ko je glas minil, se je Jezus znašel sam. Oni pa so [to] obdržali zase in v tistih dneh nobenemu človeku niso povedali o teh stvareh, ki so jih videli.

³⁷ b In pripetilo se je, da ga je naslednji dan, ko so prišli dol s hriba, srečalo mnogo ljudi.³⁸ In glej, mož iz skupine je zavpil, rekoč: »Učitelj, rotim te, poglej na mojega sina, kajti on je moj edini otrok.³⁹ In glej, duh ga napada in nenadoma vpije in trga ga, da se ponovno peni in ko ga močno udari, odide od njega.⁴⁰ In rotil sem twoje učence, da ga izženejo iz njega, pa niso mogli.⁴¹ Jezus pa odgovori in reče: »O neverni in sprevrženi rod, kako dolgo bom še z vami in vas prenašal? Privedi svojega sina sēm.«⁴² In ko je šele prihajal, ga je hudič vrgel dol ter ga trgal. In Jezus je oštrel nečistega duha in ozdravil otroka ter ga ponovno izročil njegovemu ocetu.

⁴³ In vsi so bili osupli nad mogočno Božjo močjo. Toda medtem ko so se vsi čudili ob vseh stvareh, ki jih je Jezus storil, je svojim učencem rekel:⁴⁴ »Naj te besede prodrejo v vaša ušesa, kajti Sin človekov bo izročen v človeške roke.«^c⁴⁵ Toda tega govora niso razumeli in ta je bil skrit pred njimi, da ga niso zaznali in bali so se ga vprašati o tem gorovu.

⁴⁶ d Potem je med njimi nastalo razmišljjanje, kdo izmed njih naj bi bil največji.⁴⁷ In Jezus, zaznavajoč misel njihovega srca, je vzel otroka ter ga postavil poleg sebe⁴⁸ ter jim rekel: »Kdorkoli bo tega otroka sprejel v mojem imenu, sprejema mene in kdorkoli bo sprejel mene, sprejema tistega, ki me je poslal, kajti kdor je najmanjši med vami vsemi, ta isti bo velik.«

⁴⁹ e In Janez je odgovoril ter rekel: »Učitelj, nekoga smo videli v tvojem imenu izganjati hudiče in smo mu prepovedali, ker ne hodi skupaj z nami.«⁵⁰ § Toda Jezus mu je rekel: »Ne prepovejte mu, kajti kdor ni proti nam, je za nas.«

⁵¹ In pripetilo se je, ko je prisel čas, da naj bi bil sprejet gor, se je on neomajno odločil, da gre v Jeruzalem⁵² in pred svojim obrazom je poslal poslance in ti so šli ter vstopili v vas Samarijanov, da pripravijo zanj.⁵³ § Oni pa ga niso sprejeli, ker je bil njegov obraz, kakor da hoče iti v Jeruzalem.⁵⁴ § In ko sta njegova učenca, Jakob in Janez, to videla, sta rekla: »Gospod, hočeš, da ukaževas

ognju, da pride dol z neba in jih pogoltne, kakor je storil Elija?«⁵⁵ § Toda on se je obrnil in ju oštrel ter rekel: »Vidva ne vesta iz kakšne vrste duha sta.⁵⁶ § Kajti Sin človekov ni prišel, da pokonča človeška življenja, temveč, da *jih* reši.« In odšli so v drugo vas.

⁵⁷ g In pripetilo se je, ko so šli po poti, da mu je neki človek rekel: »Gospod, sledil ti bom, kamorkoli greš.«⁵⁸ In Jezus mu je rekel: »Lisice imajo luknje in ptice neba *imajo* gnezda, toda Sin človekov nima kam nasloniti svoje glave.«⁵⁹ h In drugemu je rekel: »Sledi mi.« Vendar je ta rekel: »Gospod, dovoli mi najprej, da grem in pokopljem svojega očeta.«⁶⁰ Jezus mu je rekel: »Naj mrtvi pokopljejo svoje mrtve, ti pa pojdi in oznanjam Božje kraljestvo.«⁶¹ Prav tako je rekel drugi: »Gospod, sledil ti bom, toda naj grem najprej in se poslovim od teh, ki so doma v moji hiši.«⁶² In Jezus mu je rekel: »Nihče, ki svojo roko položi na plug in gleda nazaj, ni primeren za Božje kraljestvo.«

10 § Poi teh besedah je Gospod določil tudi drugih sedemdeset in jih poslal po dva in dva pred seboj v vsako mesto in kraj, kamor bi sam prisel.² Zato jim je rekel: »Žetev je resnično velika, toda delavcev je malo. Prosite torej Gospoda žetve, da bi poslal delavce na svojo žetev.^j ³ Pojdite [po] svojih potekh.^k Glejte, pošiljam vas kakor jagnjeta med volkove.⁴ Ne nosite niti mošnje niti malhe niti čevljev, in po poti ne pozdravljajte nobenega človeka.⁵ In v katerokoli hiši vstopite, najprej recite: »Mir bodi tej hiši.«^l ⁶ In če bo tam sin miru, bo vaš mir počival na njej; če ne, se bo ponovno obrnil k vam.⁷ In v isti hiši ostanite, jejte in pijte te stvari, ki vam jih dajo, kajti delavec je vreden svojega plačila. Ne hodite od hiše do hiše.⁸ In v katerokoli mesto vstopite in vas sprejmejo, jejte te stvari, ki so postavljene pred vas⁹ in ozdravljajte bolne, ki so v njem in govorite jim: »Božje kraljestvo je prišlo blizu k vam.«¹⁰ Toda v katerokoli mesto vstopite in vas ne sprejmejo, pojrite po svojih potekh ven na ulice le-tega in recite: ¹¹ »Celo prav [ta] prah iz vašega mesta, ki se je [trdno] prilepil na nas, otresamo zoper vas. Vendar pa bodite prepričani o tem, da je Božje kraljestvo prišlo blizu k vam.«¹² Toda povem vam, da bo na tisti dan bolj znosno za Sódomo, kakor za to mesto.¹³ Gorje ti, Horázín! Gorje ti, Betsajda! Kajti če bi bila ta mogočna dela, ki so bila storjena v tebi, storjena v Tiru in Sidónu, bi se že davno pokesala, sedeč v vrečevini in pepelu.^m¹⁴ Toda ob sodbi bo bolj znosno za Tir in Sidón, kakor za vaju.¹⁵ In ti Kafarnáum, ki si vzvišen do neba, boš pahnjen navzdol do pekla.¹⁶ Kdor posluša vas, posluša mene; kdor pa

a 9:35: [Iz 42:1]; [Mt 3:17]; [Mt 12:18]; [Mr 1:11]; [Lk 3:22]
Mr 9:34 e 9:49: Mr 9:38 f 9:54: 2 Kr 1:10 g 9:57: Mt 8:19
k 10:3: Mt 10:16 l 10:5: Mt 10:11 m 10:13: Mt 11:21

b 9:37: Mt 17:14 c 9:44: Mt 17:22 d 9:46: Mt 18:1;
h 9:59: Mt 8:21 i 10:1: Mt 10:1 j 10:2: Mt 9:37

rezira vas, rezira mene; in kdor rezira mene, rezira tistega, ki me je poslal.«^a

¹⁷ § In sedemdeset se jih je ponovno vrnilo z radostjo, rekoč: »Gospod, celo hudiči so nam pokorni v tvojem imenu.« ¹⁸ Rekel jim je: »Gledal sem Satana kakor bliskanje pasti z neba. ¹⁹ § Glejte, dajem vam oblast, da stopate na kače in škopljone in čez vso sovražnikovo oblast in nič vam ne bo na kakršenkoli način škodilo. ²⁰ Vendar se ne veselite tega, da so vam duhovi podrejeni, temveč se raje veselite, ker so vaša imena zapisana v nebesih.«^b

²¹ V tej uri se je Jezus razveselil v duhu in rekel: »Zahvaljujem se ti, o Oče, Gospodar neba in zemlje, da si te besede skril pred modrimi in razsodnimi, razodel pa si jih otročičem. Točno tako, Oče, kajti tako je bilo videti dobro v tvojih očeh. ²² a Vse stvari so mi izročene od mojega Očeta in noben človek ne ve kdo je Sin, razen Očeta in kdo je Oče, razen Sina in *tistega*, ki mu ga bo Sin razodel.«

²³ In obrnil se je k svojim učencem in na samem rekel: »Blagoslovljene so oči, ki vidijo stvari, ki jih vi vidite.«^c

²⁴ kajti povem vam, da je mnogo prerokov in kraljev želelo videti te stvari, ki jih vi vidite, pa *jih* niso videli, in slišati te besede, ki jih vi slišite, pa *jih* niso slišali.«

²⁵ In glej, neki izvedenec v postavi je vstal ter ga skušal, rekoč: »Učitelj, kaj naj storim, da podedujem večno življenje?«^d ²⁶ Rekel mu je: »Kaj je zapisano v postavi? Kako bereš?« ²⁷ In ta odgovori in reče: »Gospoda svojega Boga boš ljubil z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo in z vso svojo močjo in z vsem svojim mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe.« ²⁸ In rekel mu je: »Prav si odgovoril. To delaj in boš živel.« ²⁹ Toda ker je hotel opravičiti samega sebe, je Jezusu rekel: »In kdo je moj bližnji?« ³⁰ In Jezus mu odgovoril ter reče: »Neki človek je šel iz Jeruzalema navzdol v Jeriho in padel med tatove, ki so mu splekl njegova oblačila in ga ranili in odšli ter ga pustili napol mrtvega. ³¹ In po naključju pride dol po tej poti neki duhovnik; in ko ga je zagledal, je po drugi strani šel mimo. ³² In podobno je Lévijevec, ko je bil na tem kraju, prišel ter pogledal *nanj* in šel mimo po drugi strani. ³³ Toda neki Samarijan, ki je potoval, je prišel tja, kjer je bil, in ko ga je zagledal, je imel do njega sočutje ³⁴ in šel k *nemu* ter povezal njegove rane, izlivavajoč vanje olja in vina in ga namestil na svojo lastno žival ter ga privelen do gostišča in zanj poskrbel. ³⁵ In naslednjega dne, ko je odšel, je vzel ven dva^e denarja in *ju* dal gostilničarju ter mu rekel: »Poskrbi zanj in karkoli porabiš več, ti

bom poplačal, ko ponovno pridem.« ³⁶ Kaj meniš, kateri torej od teh treh je bil bližnji temu, ki je padel med tatove?« ³⁷ In ta je rekel: »Kdor mu je izkazal usmiljenje.« Potem mu je Jezus rekel: »Pojd in ti delaj enako.«

³⁸ Pripetilo se je torej, ko so šli, da je vstopil v neko vas in neka ženska, po imenu Marta, ga je sprejela v svojo hišo. ³⁹ In imela je sestro, po imenu Marija, ki je prav tako sedla k Jezusovim stopalom in poslušala njegovo besedo. ⁴⁰ Toda Marta je bila obremenjena glede tolikšne postrežbe in je prišla k njemu ter rekla: »Gospod, ti ni mar, da me je moja sestra pustila, da sama strežem? Ukaži ji vendar, naj mi pomaga.« ⁴¹ § Jezus pa je odgovoril ter ji rekel: »Marta, Marta, vzinemirjaš se in skribš glede mnogih stvari. ⁴² Toda ena stvar je potrebna in Marija si je izbrala ta dobrí del, ki od nje ne bo odvzet.«

11 In pripetilo se je, medtem ko je na nekem kraju molil, ko^f je prenehal, da mu je eden izmed njegovih učencev rekel: »Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez naučil svoje učence.« ² § Rekel jim je: »Kadar vi molite, recite: f Naš Oče, ki si in nebesih: »Posvečuje naj se tvoje ime. Pridi tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja, kakor je v nebesih, tako na zemlji. ³ Daj nam dan^c za dnem naš vsakdanji kruh. ⁴ § In odpusti nam naše grehe, kajti tudi mi odpuščamo vsakemu, ki nam je dolžan. In ne vodi nas v skušnjavo, temveč nas osvobodi pred zlom.« ⁵ In rekel jim je: »Kateri izmed vas bo imel prijatelja in bo šel k njemu ob polnoči ter mu rekel: »Prijatelj, posodi mi tri hlebe, ⁶ kajti moj prijatelj je na^d svojem potovanju prišel k meni, pa nimam ničesar, da postavim predenj?« ⁷ In ta od znotraj bo odgovoril ter rekel: »Ne moti me. Vrata so sedaj zaprta in moji otroci so z menoj v postelji. Ne morem vstati in ti dati.« ⁸ Povem vam: »Čeprav ne bo vstal in mu dal, ker je njegov prijatelj, bo vendarle vstal zaradi njegove vsiljivosti ter mu dal toliko, kolikor potrebuje.« ⁹ In jaz vam pravim: »Prosrite in to vam bo dano. Iščite in boste našli. Trkajte in to se vam bo odprlo.« ¹⁰ Kajti vsak, kdor prosi, prejema; in kdor išče, najde; in tistem, ki trka, se bo odprlo. ¹¹ § Če bo sin kogarkoli izmed vas, ki je oče, prosil kruha ali mu bo dal kamen? Ali če prosi ribe ali mu bo namesto ribe dal kačo?^h ¹² Ali če bo prosil jajce ali mu bo ponudil^e škopljiona? ¹³ Če torej vi, ki ste hudobni, veste kako dajati svojim otrokom dobre darove, koliko bolj bo vaš nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo?«

¹⁴ In izganjal je hudiča, ta pa je bil nem. In pripetilo se je, ko je hudič odšel ven, [da] je nemi spregovoril in množica se je čudila. ¹⁵ Toda

^a 10:22: Mnogo starodavnih rokopisov na začetku vrstice doda te besede: Ko pa se je obrnil k svojim učencem, je rekel.

^b 11:1: [Leta Gospodovega 33.]

^c 11:3: dan...: ali, za dan.

^d 11:6: na...: ali, iz svoje poti.

^e 11:12: ponudil: gr. dal.

^a 10:16: Mt 10:40 ^b 10:20: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15] ^c 10:23: Mt 13:16 ^d 10:25: Mt 22:35; [Mr 10:17]; [Lk 18:18] ^e 10:35: Mt 20:2 ^f 11:2: Mt 6:9 ^g 11:9: Mt 7:7 ^h 11:11: Mt 7:9

nekateri izmed njih so rekli:^a »Hudiče izganja preko Bélcebuba,^a vodilnega izmed hudičev.«¹⁶ In drugi so ga skušali in od njega hoteli znamenje z neba.¹⁷ Vendar jim je on, ker je poznal njihove misli, rekel: »Vsako kraljestvo, razdvojeno zoper sebe, je privedeni v opustošenje; in hiša, razdvojena zoper hišo, pade.¹⁸ Če bi bil tudi Satan razdeljen zoper samega sebe, kako bi obstalo njegovo kraljestvo, ker pravite, da s pomočjo Bélcebuba izganjam hudiče?¹⁹ In če jaz z Bélcebubom izganjam hudiče, skom [jih]izganjajo vaši sinovi? Zatorej bodo oni vaši sodniki.²⁰ § Toda če jaz z Božjim prstom izganjam hudiče, je brez dvoma nad vas prišlo Božje kraljestvo.²¹ Ko močan mož oborožen čuva svojo palaco, so njegove dobrine v miru,²² toda, ko bo nadenj prisel močnejši od njega in ga premagal, mu odvzame vso njegovo bojno opremo, v katero je zaupal in razdeli njegove plene.²³ Kdor ni z menoj, je proti meni, in kdor ne zbira z menoj, raztresa.²⁴ Ko je nečisti duh odšel iz človeka, hodi skozi suhe kraje, iščoč počitka; ker pa ga ne najde, pravi: »Vrnil se bom k svoji hiši, od koder sem prisel ven.«^b ²⁵In ko pride, jo najde pometeno in okrašeno.²⁶ Tedaj gre in vzame k sebi sedem drugih duhov, zlobnejših kakor on sam; in vstopijo vanjo ter tam prebivajo in zadnje stanje tega človeka je hujše kakor prvo.«

²⁷In pripetilo se je, medtem ko je govoril te besede, [da]^c je neka ženska iz skupine povzdignila svoj glas in mu rekla: »Blagoslovljena je maternica te, ki te je nosila in prsi, ki si jih sesal.«^d ²⁸Toda rekel je: »Da, toliko bolj blagoslovjeni so tisti, ki poslušajo Božjo besedo in se jo držijo.«

²⁹^c In ko je bila množica zbrana tesno skupaj, je pričel govoriti: »To je hudoben rod. Iščejo znamenje, pa jim ne bo dano nobeno znamenje, razen znamenja preroka Jona.³⁰ Kajti kakor je bil Jona znamenje Ninivljancem, tako bo tudi Sin človekov temu rodu.³¹ Kraljica juga bo ob sodbi vstala z ljudmi tega rodu in jih obsodila, kajti prišla je iz skrajnih delov zemlje, da sliši Salomonovo modrost; in glejte, večji kakor Salomon je tukaj.³² Ljudje iz Niniv bodo ob sodbi vstali s tem rodom in ga obsodili, kajti pokesali so se ob Jonovem oznanjevanju; in glejte, večji kakor Jona je tukaj.³³ Nihče, ko je prižgal svetilko, je ne položi na skrivno mesto niti ne poda mernik, temveč na svečnik, da tisti, ki vstopajo, lahko vidijo svetlobo.^e ³⁴^d Svetloba telesa je oko. Ko je torej tvoje oko enovito,^b je tudi tvoje celo telo polno svetlobe, toda kadar je tvoje oko hudobno, je tudi tvoje telo polno teme.^f ³⁵Pazite torej potemtakem, da

svetloba, ki je v tebi, ne bo tema.³⁶ Če je torej tvoje celotno telo polno svetlobe in nima nobenega dela temnega, bo vse polno svetlobe, kot kadar ti lesketajoče^g sijanje svečnika daje svetlobo.«

³⁷ In medtem ko je govoril, ga je neki farizej rotil, naj obeduje z njim. In vstopil je ter se usedel k obedu.³⁸ Ko je farizej to videl, se je čudil, da se pred obedom ni najprej umil.³⁹ ^g Gospod pa mu je rekel: »Torej vi farizeji čistite zunanjost čaše in pladnja, toda vaš notranji del je poln požrešnosti in zlobnosti.⁴⁰ Vi bedaki, mar ni tisti, ki je naredil to, kar je zunaj, naredil tudi tega, kar je znotraj?⁴¹ Toda raje dajte miloščino od takih stvari, kot jih imate, in glejte, vse stvari so vam čiste.⁴² Toda gorje vam, farizeji! Kajti desetinite meto in ruto ter vse vrste zelišč, prezirate pa sodbo in Božjo ljubezen; te bi morali imeti narejene in ne pustiti drugih nenarejenih.⁴³ Gorje vam, farizeji! Ker ljubite najvišje sedeže v sinagogah in pozdrave na trgih.⁴⁴ § Gorje vam, pisarji in farizeji, hinavci! Kajti vi ste kakor grobovi, ki se ne razločijo in ljudje, ki hodijo čeznje, se jih ne zavedajo.«

⁴⁵ Potem je odgovoril eden izmed izvedencev v postavi in mu rekel: »Učitelj, s takšnim govorjenjem grajaš tudi nas.«⁴⁶ ⁱ On pa je rekel: »Gorje tudi vam, vi, izvedenci v postavi! Kajti ljudi natovarjate z bremenimi, bridkimi za prenašanje, vi sami pa se niti z enim izmed svojih prstov ne dotaknete teh bremen.⁴⁷ Gorje vam! Kajti prerokom gradite mavzoleje, vaši očetje pa so jih ubili.^j ⁴⁸ Resnično, vi pričujete, da odobravate dejanja svojih očetov; kajti zares so jih ubili, vi pa gradite njihove mavzoleje.⁴⁹ Zaradi tega je tudi Božja modrost rekla: »Poslala jím bom preroke in apostole in nekatere izmed njih bodo ubili in preganjali,⁵⁰ da bo od tega rodu lahko zahtevana kri vseh prerokov, ki je bila prelita od ustanovitve sveta;⁵¹ od krvi Abela do krvi Zaharija, ki je umrl med oltarjem in templjem.^k Resnično, povem vam: »Zahtevala se bo od tega rodu.«⁵² Gorje vam, izvedenci v postavi! Kajti odvzeli ste ključ spoznanja. Sami niste vstopili, tem, ki so vstopali, pa ste preprečevali.«^e ⁵³ In ko jim je povedal te besede, so ga pisarji in farizeji začeli silovito nagovarjati in ga izzivati, da bi govoril o mnogih stvareh,⁵⁴ § ker so prežali nanj in si prizadevali, da ujamejo kaj iz njegovih ust, da bi ga lahko obtožili.

12^m Medtem ko je bila tam skupaj zbrana brezstevilna množica ljudstva, do take mere, da so stopali drug po drugem, je najprej pričel govoriti svojim učencem: »Pazite se kvasa farizejev, ki je hinavščina.ⁿ Kajti nič ni prikrito,

^a 11:15: Bélcebuba: gr. Belcebula. ^b 11:34: [enovito: gr. enojno, neprepognjeno; osredotočeno na en cilj - na Jezusa. Če najprej iščemo Božje kraljestvo, potem nam bodo stvari nadnaravno dodane od Boga.] ^c 11:36: lesketajoče...: gr. sveča s svojim lastnim sijem. ^d 11:41: od...: ali, kajti ste zmožni. ^e 11:52: preprečevali: ali, prepovedali.

^a 11:15: Mt 9:34; Mt 12:24 ^b 11:24: Mt 12:43 ^c 11:29: Mt 12:38 ^d 11:33: Mt 5:15 ^e 11:33: Mt 5:15 ^f 11:34: Mt 6:22 ^g 11:39: Mt 23:25 ^h 11:43: Mt 23:6 ⁱ 11:46: Mt 23:4 ^j 11:47: Mt 23:29 ^k 11:51: 1 Mz 4:8 ^l 11:52: Mt 23:13 ^m 12:1: Mt 16:6

kar ne bo razkrito, niti skrito, kar se ne bo izvedelo.^a ³Zatorej karkoli ste govorili v temi, bo slišano na svetlobi; in to, kar ste govorili v sobicah na ušesa, bo razglašeno na hišnih strehah. ⁴Vam, svojim prijateljem, pa pravim: »Ne bojte se teh, ki ubijejo telo in nató ne morejo nič več storiti.«^b ⁵Toda posvaril vas bom, koga se bojte: »Bojte se njega, ki ima, potem ko je ubil, oblast, da vrže v pekel. Da, pravim vam: »Bojte se ga.«^c ⁶Ali ni pet vrabcev prodanih za dvač novčiča, pa niti eden izmed njih ni pozabljen pred Bogom?^d ⁷Toda celó vsi lasje vaše glave so prešteti. Ne bojte se torej, vredni ste več kakor mnogo vrabcev. ⁸Prav tako vam pravim: »Kdorkoli me bo priznal pred ljudmi, njega bo prav tako Sin človekova priznal pred Božjimi angeli.«^e ⁹toda kdor me zanika pred ljudmi, bo zanikan pred Božjimi angeli. ¹⁰In kdorkoli bo govoril besedo zoper Sina človekovega, mu bo odpuščeno, toda tistemu, ki preklinja zoper Svetega Duha, ne bo odpuščeno. ¹¹In ko vas privedejo v sinagoge in k sodnikom in oblastem, se ne vznemirjajte in ne skrbite kakšno ali katero besedo boste odgovorili ali kaj boste rekli. ^f ¹²kajti Sveti Duh vas bo v tej isti uri poučil, kaj morate reči.«

¹³Eden iz skupine pa mu je rekel: »Učitelj, spregovori mojemu bratu, naj dediščino deli z menoj.« ¹⁴Rekel mu je: »Človek, kdo me je naredil sodnika ali delivca nad vama?« ¹⁵In rekel jin je: »Pazite in čuvajte se pohlepnosti, kajti bistvo človeškega življenja ni v obilju stvari, ki jih poseduje.« ¹⁶In povedal jin je prispodobo, rekoč: »Zemlja nekega bogataša je obilno obrodila in mislil si je sam pri sebi, rekoč: »Kaj bom storil, ker nimam prostora, kamor bi spravil svoje sadove?« ¹⁸Pa je rekel: »To bom storil, podrl bom svoje skednje in zgradil veče in tja bom spravil vse svoje sadove in svoje dobrine.« ¹⁹Svoji duši pa bom rekel: »Duša, veliko dobrin imam spravljениh za mnogo let; vzemi si svoj počitek, dej, pij in budi vesela.« ²⁰Toda Bog mu je rekel: »Ti bedak, to noč bo² tvoja duša zahtevana od tebe. Čigave bodo potem te stvari, ki si jih priskrbel?« ²¹Tak je kdor zaklade shranjuje zase, ni pa bogat pred Bogom.«

²²Svojim učencem pa je rekel: »Zatorej vam pravim:^f »Ne vznemirjajte se in ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli; niti za telo, kaj boste oblekli. ²³Življenje je več kakor hrana in telo je več kakor oblačilo. ²⁴Preudarite o krokarjih, kajti niti ne sejejo niti ne žanjejo; ki nimajo niti skladišča niti skednja, pa jih Bog hrani. Kako silno ste vi boljši kakor perjad? ²⁵§ In kdo izmed vas lahko z vznemirjanjem in skrbmi svoji postavi doda en komolec? ²⁶Če torej niste zmožni storiti to stvar, ki je najmanj pomembna, zakaj se vznemirjate in

skrbite za ostalo?²⁷ Preudarite lilje kako rastejo; ne garajo, ne predejo in vendar vam jaz pravim, da Salomon v vsej svoji slavi ni bil oblecen kakor ena izmed teh. ²⁸Če torej Bog tako oblači travo, ki je danes na polju in je jutri vrzena v peč; kako mnogo bolj bo oblačil vas, o vi maloverni?²⁹ In ne iščite, kaj boste jedli ali kaj boste pilii niti^b ne bodite dvomljivega mišljenja. ³⁰Kajti za vsemi temi stvarmi povprašujejo narodi sveta in vaš Oče ve, da imate potrebo za temi stvarmi.

³¹Toda raje iščite Božje kraljestvo in vse te stvari vam bodo dodane. ³²Ne bojte se, mali trop, kajti dobra volja vašega Očeta je, da vam da kraljestvo. ³³Prodajte, kar imate in dajte miločino.^g Priskrbite si mošnje, ki ne ostarijo, zaklad v nebesih, ki ne izneveri, kjer se noben tat ne približa niti molj ne razkraja. ³⁴Kajti kjer je vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce. ³⁵Naj bodo vaša ledja opasana in vaše svetilke prižgane,^h ³⁶vi sami pa podobni ljudem, ki čakajo na svojega gospodarja kdaj se bo vrnil s poroke, da kadar pride in potrka, mu lahko takoj odprejo. ³⁷Blagoslovljeni so tisti služabniki, katere bo gospodar, ko pride, našel čuječe. Resnično, pravim vam, da se bo opasal in jih primoral, da se usedejo k obedu in bo prišel naprej ter jim stregel. ³⁸In če bo prišel ob drugi straži ali če pride ob tretji straži in *jih* najde takó, blagoslovljeni so tisti služabniki. ³⁹In vedite to, da če bi hišni oče vedel katero uro bi prišel tat, bi stražil in ne bi dovolil, da bi bila njegova hiša vlonjena.ⁱ ⁴⁰Bodite torej tudi vi pripravljeni, kajti Sin človekov prihaja ob uri, za katero ne mislite.«^j

⁴¹Potem mu je Peter rekel: »Gospod, govorиш to prispodobo nam ali celó vsem?« ⁴²Gospod pa je rekel: »Kdo je potem tisti zvesti in modri oskrbnik, ki ga bo njegov gospodar naredil za vladarja nad njegovo družino, da *jim* ob pravšnjem obdobju da *njihove* deleže hrane? ⁴³Blagoslovljen je tisti služabnik, ki ga bo njegov gospodar, ko pride, našel tako početi. ⁴⁴Resnično vam povem, da ga bo naredil za vladarja nad vsem, kar ima. ⁴⁵Toda če pa ta služabnik v svojem srcu reče: »Moj gospodar odlaša svoj prihod« in bo pričel pretepati sluge in dekle, jesti in piti ter biti pijan, ⁴⁶bo gospodar tega služabnika prišel na dan, ko ga ne pričakuje in ob uri, ki se je ne zaveda in ga bo razsekal^c narazen ter mu določil njegov delež z neverniki. ⁴⁷Ta služabnik pa, ki je poznal voljo svojega gospodarja in se ni pripravil niti ni storil glede na njegovo voljo, bo pretepen z mnogimi *udarci biča*. ⁴⁸Toda kdor ni vedel, pa je zagrešil stvari vredne bičanja, bo pretepen z malo *udarci biča*. Kajti komurkoli je mnogo dano, se

^a 12:20: bo...: gr. zahtevajo tvojo dušo. ^b 12:29: niti...: ali, ne živite v skrbni negotovosti. ^c 12:46: razsekal...: ali, odsekal.

^d 12:2: Mt 10:26 ^e 12:11: Mt 10:19 ^f 12:22: Mt 6:25 ^g 12:33: Mt 6:20 ^h 12:35: 1 Pet 1:13 ⁱ 12:39: Mt 24:43

bo od njega mnogo zahtevalo, in komur so ljudje mnogo izročili, bodo od njega terjali tem več.

⁴⁹ Prišel sem, da pošljem ogenj na zemljo in kako si želim, da bi bil ta prižgan? ⁵⁰ § Toda imam krst, da bom z njim krščen in kako sem omejen,^a dokler se to ne dovrši! ⁵¹ Mislite, da sem prišel, da dam mir na zemljo? Povem vam: »Ne, temveč prej razkol,^a ⁵² kajti odslej jih bo v eni hiši pet razdeljenih, trije proti dvema in dva proti trem. ⁵³ Oče bo razdeljen proti sinu in sin proti očetu; mati proti hčeri in hči proti materi; tašča proti snahi in snaha proti svoji tašči.«

⁵⁴ Množici pa je rekel tudi: »Ko vidite oblak dvigati se iz zahoda, nemudomoma pravite: »Dež prihaja,« in tako se zgodi.^b ⁵⁵ In ko *vidite* pihati južni veter, pravite: »Vroče bo,« in tako se pripeti. ⁵⁶ Vi hinavci, lahko razpozname obliče neba in zemlje, toda kako to, da ne razpozname tega časa? ⁵⁷ Da, in zakaj celo sami od sebe ne sodite, kar je brav?

⁵⁸ Ko greš s svojim nasprotnikom k oblastniku, *ko si še na poti*, se posveti prizadevanju, da boš lahko osvobojen pred njim; da te ta ne bi privlekel k sodniku in sodnik te izroči častniku, častnik pa te vrže v ječo.^c ⁵⁹ Povem ti; ne boš odšel od tam, dokler ne odplačaš tudi zadnjega kovanca.«

13 Ob tistem času jih je bilo tam prisotnih nekaj, ki so mu povedali o Galilejcih, katerih kri je Pilat pomešal z njihovimi žrtvami. ² Jezus pa jim odgovori in reče: »Mislite, da so bili ti Galilejci večji grešniki kakor vsi Galilejci, ker so pretrpeli te stvari? ³ Povem vam: »Ne. Toda, razen če se ne pokesate, boste vsi enako pokončani.« ⁴ Ali tistih osemnajst, na katere je padel stolp v Síloí in jih usmrtil, mislite, da so bili večji grešniki^b od vseh ljudi, ki prebivajo v Jeruzalemu? ⁵ Povem vam: »Ne. Toda, razen če se ne pokesate, boste vsi enako pokončani.««

⁶ Povedal je tudi to prisopodobo: »Neki človek je imel v svojem vinogradu posajeno figovo drevo in je prišel ter na njem iskal sedeža, pa ni našel nobenega. ⁷ Potem je rekel obrezovalcu trte svojega vinograda: »Glej, ta tri leta sem prihajal in iskal sadu na tem figovem drevesu, pa ga nisem našel. Posekaj ga, čemú bremeni zemljo?« ⁸ Ta pa odgovori in mu reče: »Gospod, pusti jo še letos, da jo okopljem in pognojam⁹ in če obrodi sad, dobro, če pa ne, jo boš *torej* potem posekal.«« ¹⁰ In na šabat je učil v eni izmed sinagog.

¹¹ In glej, tam je bila ženska, ki je osemnajst let imela duha šibkosti in je bila sključena in se nikakor ni mogla sama vzravnati. ¹² In ko jo je Jezus zagledal, jo je poklical *k sebi* ter ji rekel: »Ženska, odvezana si od svoje šibkosti.«

¹³ In nanjo je položil svoje roke in takoj je postala vzravnana ter slavila Boga. ¹⁴ Predstojnik sinagoge

pa je odgovoril z ogorčenjem, zato ker je Jezus zdravil na šabatni dan in rekel množici: »Šest dni je v katerih morajo ljudje delati, v teh torej pridite in bodite zdravljeni, ne pa na šabatni dan.« ¹⁵ Potem mu je Gospod odgovoril in rekel: »Ti hinavec ali ne odveže vsak izmed vas na šabat svojega vola ali svojega osla od jasli in ga vodi proč napajat? ¹⁶ In ali ne bi morala biti ta ženska, ki je Abrahamova hči, katero je imel Satan zvezano, glejte, teh osemnajst let, odvezana te vezi na šabatni dan?« ¹⁷ Ko je povedal te stvari, so bili vsi njegovi nasprotniki osramočeni in vsa množica se je veselila zaradi vseh teh veličastnih stvari, ki so bile narejene po njem.

¹⁸ e Tedaj je rekel: »Čemu je podobno Božje kraljestvo? In s čim naj ga primerjam? ¹⁹ Podobno je zrnu gorčičnega semena, ki ga je človek vzel in ga vrgel na svoj vrt, in to je zraslo ter se razvilo v veliko drevo in na njegovih mladikah je prenočevala perjad neba.« ²⁰ In ponovno je rekel: »Čemu naj primerjam Božje kraljestvo? ²¹ Podobno je kvasu, ki ga je ženska vzela in skrila v treh merah moke, dokler ni bilo vse prekvašeno.« ²² g On pa je šel skozi mesta in vasi ter učil in potoval proti Jeruzalemu. ²³ Tedaj mu je nekdo rekel: »Gospod ali je malo teh, ki bodo rešeni?« On pa jim je rekel:

²⁴ »Prizadevajte si, da vstopite pri ozkih vratih, kajti povem vam, mnogi bodo poskušali vstopiti, pa ne bodo mogli.^h ²⁵ Ko enkrat hišni gospodar vstane in zapre vrata, pričnete stati zunaj ter trkati na vrata, rekoč: »Gospod, Gospod, odpri nam,« on pa vam bo odgovoril in rekel: »Ne poznam vas, od kod ste.« ²⁶ Tedaj boste začeli govoriti: »V tvoji prisotnosti smo jedli in pili in na naših ulicah si učil.« ²⁷ Toda rekel vam bo: »Povem vam, ne vem, od kod ste; odidite od mene, vsi vi delavci krivičnosti.« ²⁸ Tam bo jokanje in škripanje z zobmi, ko boste videli Abrahama, Izaka in Jakoba ter vse preroko v Božjem kraljestvu, vas *same* pa pahnjene ven. ²⁹ In prišli bodo od vzhoda in *od* zahoda in *od* severa in *od* juga in usedli se bodo v Božjem kraljestvu. ³⁰ In glej, so zadnji, ki bodo prvi in so prvi, ki bodo zadnji.«^j

³¹ Istega dne so prišli tja nekateri izmed farizejev, rekoč mu: »Pojdi ven in odidi od tukaj, kajti Herod te hoče ubiti.« ³² § On pa jim je rekel: »Pojdite in povejte temu lisjaku: »Glej, izganjam hudič in ozdravljam danes in jutri, tretji *dan* pa bom dovršen.« ³³ Vendar moram danes in jutri in naslednji *dan* hoditi, kajti ni mogoče, da prerok umre zunaj Jeruzalema. ³⁴ O Jeruzalem, Jeruzalem, ki ubijaš preroke in kamnaš tiste, ki so poslani k tebi; kako pogosto sem hotel zbrati tvoje otroke skupaj, kakor koklja *zbira* svoj zarod pod svoje peruti, pa niste hoteli!^k ³⁵ Glejte, vaša

^a 12:50: omejen: ali, prizadet. ^b 13:4: grešniki: ali, dolžniki.

^a 12:51: Mt 10:34 ^b 12:54: Mt 16:2 ^c 12:58: Mt 5:25 ^d 12:59: Mr 12:42 ^e 13:18: Mt 13:31 ^f 13:21: Mt 13:33
g 13:22: Mt 9:35 h 13:24: Mt 7:13 i 13:27: Mt 7:23 j 13:30: Mt 19:30 k 13:34: Mt 23:37

hiša vam ostane zapuščena in resnično vam pravim: »Ne boste me videli, dokler ne pride čas, ko boste rekli: »Blagoslovljen je, kdor prihaja v Gospodovem imenu.«^a

14 In prijetilo se je, medtem ko je odšel v hišo enega izmed vodilnih farizejev, da bi na šabatni dan jedel kruh, da so ga ti opazovali.² In glej, pred njim je bil neki človek, ki je imel vodenico.³ In Jezus je izvedencem v postavi in farizejem odgovarjal ter govoril, rekoč: »Ali je zakonito zdraviti na šabatni dan?«⁴ Oni pa so molčali. In prijel ga je in ozdravil ter ga pustil oditi,⁵ § in odgovoril jim je, rekoč: »Komu izmed vas pade osel ali vol in jamo in ga ne bo nemudoma, na šabatni dan, izvlekel ven?«⁶ In ponovno mu niso mogli odgovoriti na te stvari.

In ko je opazil kako izbirajo vodilna mesta, je tem, ki so bili povabljeni, podal prisopodobo, rekoč jim: »⁸Kadar te katerikoli človek povabi na poroko, se ne usedi na najvišje mesto, da ne bi le-ta povabil častitljivejšega človeka kakor si ti,⁹ in ne bi prišel ta, ki je povabil tebe in njega in ti rekel: »Daj prostor temu človeku,« ti pa si boš s sramoto pričel jemati najnižji prostor.¹⁰ Toda kadar si povabljen, pojdi in se usedi na najnižji prostor, da ti lahko reče, kdor te je povabil, ko pride k tebi: »Priatelj, pojdi višje,« potem boš imel oboževanje v prisotnosti teh, ki s teboj sedijo pri obedu.^a¹¹ Kajti kdorkoli se povije, bo ponižan, kdor pa se ponižuje, bo povisan.«^b

¹²Potem je prav tako rekel tistem, ki ga je povabil: »Kadar pripravljaš kosilo ali večerjo, ne poklici svojih priateljev, niti svojih bratov, niti svojih sorodnikov, niti svojih bogatih sosedov, da te ne bi tudi oni povabili in ti povrnili.¹³ Toda kadar pripravljaš pojedino poklici revne, poahljene, hrome, slepe¹⁴ in boš blagoslovljen, ker ti ne morejo poplačati, kajti poplačano ti bo ob vstajenju pravičnih.«

¹⁵ In ko je eden izmed teh, ki je pri obedu sedel z njim, slišal te stvari, mu je rekel:^d »Blagoslovljen je, kdor bo jedel kruh v Božjem kraljestvu.«¹⁶ e On pa mu je potem rekel: »Neki človek je priredil veliko večerjo in povabil mnoge.¹⁷ Ob času večerje pa je poslal svojega služabnika, da pove tem, ki so bili povabljeni: »Pridite, kajti sedaj so vse stvari pripravljene.«¹⁸ Vsi pa so se začeli soglasno opravičevati. Prvi mu je rekel: »Kupil sem kos zemlje in nujno ga moram iti pogledat. Prosim te, imej me za opravičenega.«¹⁹ In drugi je rekel: »Kupil sem pet jarmov volov in grem, da jih preizkusim. Prosim te, imej me za opravičenega.«²⁰ In drugi je rekel: »Porocil sem ženo in zato ne morem priti.«²¹ Tako, da je ta služabnik prišel in te stvari sporočil svojemu gospodarju. Potem je hišni

gospodar jezen rekel svojemu služabniku: »Pojd hitro ven na ulice in mestne ceste ter pripelji sém revne in poahljene in šepave in slepe.«²² In služabnik je rekel: »Gospod, narejeno je, kakor si zapovedal in še je prostor.«²³ In gospodar je rekel služabniku: »Pojd ven na glavne ceste ter ograje in jih prisili, da vstopijo, da se bo moja hiša lahko napolnila.«²⁴ Kajti povem vam: »Da nihče izmed tistih ljudi, ki so bili povabljeni, ne bo okusil moje večerje.«^c

In z njim so še velike množice, on pa se je obrnil in jim rekel: ²⁶ »Če katerikoli človek pride k meni in ne sovraži svojega oceta in matere in žene in otrok in bratov in sester, da in tudi svojega lastnega življenja, ne more biti moj učenec.^f²⁷ In kdorkoli ne nosi svojega križa in ne sledi meni, ne more biti moj učenec.²⁸ Kajti kdo izmed vas, ki hoče zgraditi stolp, se prej ne usede in ne presteje stroška, ali ima zadosti, da ga dokonča?²⁹ Da ga ne bi morda potem, ko je položil temelj, pa ga ne bi bil zmožen dokončati, vsi tisti, ki so to gledali, začeli zasmehovati,³⁰ rekoč: »Ta človek je pričel graditi, pa ni bil zmožen dokončati.«³¹ Ali kateri kralj, ki pripravlja vojno proti drugemu kralju, prej ne séde in se posvetuje, če bo zmožen z deset tisoči srečati tistega, ki prihaja nadenj z dvajsetimi tisoči?³² Sicer, dokler je drugi še daleč, on pošlje poslanstvo in prosi pogoje za mir.³³ Torej podobno, kdorkoli izmed vas, ki ne zapusti vsega, kar ima, ne more biti moj učenec.

³⁴ Sol je dobra, toda če je sol izgubila svoj okus, s čim se bo začinila?^g³⁵ Niti ni primerna za zemljo niti za gnojisko, temveč jo ljudje mečajo ven. Kdor ima ušesa, da slišijo, naj posluša.«

15 Potem so se mu približali vsi davkarji in grešniki, da bi ga poslušali. ² Farizeji in pisarji pa so godrnjali, rekoč: »Ta človek sprejema grešnike in z njimi jé.«

³ Povedal pa jim je to prisopodobo, rekoč: ⁴ »Kateri mož izmed vas, ki ima sto ovac, če izgubi eno izmed njih, ali ne bo zapustil devetindevetdesetih v divjini in šel za to, ki je izgubljena, dokler je ne najde?^h⁵ In ko jo najde, jo vesel naprti na svoja ramena.⁶ In ko pride domov, sklice skupaj svoje priatelje ter sosede, rekoč jim: »Veselite se z meno, kajti našel sem svojo ovco, ki je bila izgubljena.«⁷ Povem vam, da bo na nebu podobna radost nad enim grešnikom, ki se pokesa, bolj kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi osebami, ki ne potrebujejo kesanja.

⁸ Ali katera ženska, ki ima deset koščkov^a srebra, če izgubi en košček ali ne priže svetilke in ne pomete hiše in marljivo išče, dokler ga ne najde?

⁹ Ko pa ga je našla, sklice skupaj svoje priateljice

^a 15:8: koščkov...: drachma, tukaj je prevedeno kot košček srebra, to je 3,5 grama, kar pride do 3,5 penijev in je enako rimskemu peniju.

^a 14:10: Prg 25:5 ^b 14:11: Mt 23:12 ^c 14:13: Tob 4:7
g 14:34: Mt 5:13 ^h 15:4: Mt 18:12 ⁱ 15:8: Mt 18:28

^d 14:15: Raz 19:9 ^e 14:16: Mt 22:2 ^f 14:26: Mt 10:37

in svoje sosede, rekoč: »Veselite se z menojo, kajti našla sem košček, ki sem ga izgubila.«¹⁰ Povem vam, enaka radost je v prisotnosti Božjih angelov nad enim grešnikom, ki se pokesa.«

¹¹ In rekel je: »Neki človek je imel dva sina¹² in mlajši izmed njiju je rekel svojemu očetu: »Oče, daj mi moj delež dobrin, ki mi pripadajo.« In razdelil jima je svoja sredstva za preživljjanje.

¹³ Ne veliko dni kasneje pa je mlajši sin zbral vse skupaj in šel na pot v daljno deželo in tam z razuzdanim življenjem potrošil svoje imetje.

¹⁴ Ko pa je vse zapravil, je v tej deželi nastala silna lakota in začel je živeti v pomanjkanju.

¹⁵ In odšel je ter se pridružil meščanu te dežele, ta pa ga je poslal na svoja polja, da pase svinje.^a

¹⁶ Svoj trebuh pa si je že lel napolniti z luščinami, ki so jih jedle svinje, pa mu [jih] nihče ni dal.¹⁷ § Ko pa je prišel k sebi, je rekel: »Koliko najetih služabnikov mojega očeta ima kruha na pretek, jaz pa umiram od lakote!«¹⁸ Vstal bom ter odšel k svojemu očetu in mu bom rekel: »Oče, grešil sem zoper nebo in pred teboj¹⁹ in nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin. Naredi me kakor enega svojih najetih služabnikov.«^c ²⁰ In vstal je ter prišel k svojemu očetu. Toda, ko je bil še daleč, ga je njegov oče zagledal ter imel sočutje in pritekel ter se oklenil njegovega vratu in ga poljubil.²¹ Sin pa mu je rekel: »Oče, grešil sem zoper nebo in v tvojih očeh in nisem več vreden, da bi se imenoval tvoj sin.«²² Toda oče je svojim služabnikom rekel: »Prinesite najboljše svečano oblačilo in ga nadenite nanj in na njegovo roko dajte prstan ter čevlje na njegova stopala²³ in privедete sém pitano tele in ga zakoljite, in jejmo ter bodimo veseli,²⁴ kajti ta moj sin je bil mrtev, pa je ponovno živ; bil je izgubljen, pa je najden.« In začeli so se veseliti.

²⁵ Torej njegov starejši sin je bil na polju. Ko pa je prišel ter se bližal hiši, je zaslišal glasbo in ples.²⁶ In poklical je enega izmed služabnikov in vprašal, kaj pomenijo te stvari.²⁷ In ta mu je rekel: »Tvoj brat je prišel in tvoj oče je zakljal pitano tele, ker ga je prejel živega in zdravega.«²⁸ In bil je jezen in ni hotel vstopiti, zato je njegov oče prišel ven ter ga povabil.²⁹ In odgovoril je in rekel svojemu očetu: »Glej! Ta mnoga leta ti služim niti nisem kadarkoli prestopil tvoje zapovedi, pa mi vendorle še nikoli nisi dal kožlička, da bi se s svojimi prijatelji lahko poveselil,³⁰ toda takoj, ko je prišel ta tvoj sin, ki je z vlačugami pozrl tvoja sredstva za preživljjanje, si zanj zakljal pitano tele.«³¹ On pa mu je rekel:

»Sin, ti si vedno z menojo in vse, kar imam, je

tvoje.³² Primerno je bilo, da bi se poveselili in bili veseli, kajti ta tvoj brat je bil mrtev, pa je ponovno živ; in bil je izgubljen, pa je najden.«^b

16

»Bil je neki bogataš, ki je imel oskrbnika in ta isti mu je bil zatožen, da je zapravljal njegove dobrine.² In poklical ga je ter mu rekel: »Kako to, da to slišim o tebi? Daj mi obračun svojega oskrbništva, kajti ne boš več mogel biti oskrbnik.«³ Potem je oskrbnik sam pri sebi rekel: »Kaj naj storim? Kajti moj gospodar od mene jemlje oskrbništvo; kopati ne morem, prositi me je sram.⁴ Odločil sem se kaj storiti, da me bodo lahko sprejeli v svoje hiše, ko bom odstavljen od oskrbništva.«⁵ Tako je k sebi poklical vsakega izmed dolžnikov svojega gospodarja in rekel prvemu: »Koliko dolguješ mojemu gospodarju?«⁶ In ta je rekel: »Sto meric^b olja.« Rekel mu je: »Vzemi svojo zadolžnico in hitro sedi ter zapiši petdeset.«⁷ Potem je rekel drugemu: »In koliko dolguješ ti?« In ta je rekel: »Sto meric^c psenice.« In rekel mu je: »Vzemi svojo zadolžnico in zapiši osemdeset.«⁸ In gospodar je poohvalil nepravičnega oskrbnika, ker je modro ravnal, kajti otroci tega sveta so v svojem rodu modrejši od otrok svetlobe.^a

⁹ In pravim vam: »Prijatelje si pridobivajte s krivičnim^d mamonom, da vas, ko padete, lahko sprejmejo v večna prebivališča.«¹⁰ Kdor je zvest v tem, kar je najmanjše, je zvest tudi v velikem; kdor pa je nepravičen v najmanjšem, je nepravičen tudi v velikem.

¹¹ Če torej niste bili zvesti s krivičnim mamonom, kdo bo vašemu zaupanju poveril resnična bogastva?¹² In če niste bili zvesti s tem, kar je od drugih ljudi, kdo vam bo dal to, kar je vaše?

¹³ Noben služabnik ne more služiti dvema gospodarjem, ker ali bo enega sovražil in drugega ljubil, ali pa se bo držal k enemu in preziral drugega. Ne morete služiti Bogu in mamonu.^{b,c}

¹⁴ In tudi farizeji, ki so bili lakomni,^e so slišali vse te stvari in ga zasmehovali.¹⁵ Rekel jim je: »Vi ste tisti, ki sebe opravičujete pred ljudmi, toda Bog pozna vaša srca, kajti to, kar je zelo cenjeno med ljudmi, je v Božjih očeh ogabnost.¹⁶ Postava in preroki so bili do Janeza. Od tedaj se oznanja Božje kraljestvo in vsak pritiska vanj.^c ¹⁷ Lažje pa je za nebo in zemljo da preideta, kakor da manjka ena pičica postave.^d Kdorkoli odslovil svojo ženo in poroči drugo, zagreši zakonolomstvo, in kdorkoli poroči njo, ki jo je njen soprog odslovil, zagreši zakonolomstvo.^e

^a 15:15: [Med pašo svinj je lahko opazil kaj je Bog zasnoval v svinjah; da svinja, ki poje več, postane večja in če je večja, se lahko pribori še več hrane in je zaradi tega se večja. Toda njen namen ni samo, da bi več pojedla, temveč, da drugim svinjam prepreči, da bi one več pojedle. Kot se otrok začne ravsatи za tisto igračo, s katero so se ravno začeli igrati drugi otroci. Prej pa mu ni bila zanimiva. Svinje so nazoren prikaz načina kako ne ljubiti svojega bližnjega. Bog je uporabil svinje, da je v izgubljenem sinu spodbudil kesanje.] ^b 16:6: meric: beseda Batus v izvirniku vsebuje 44,3 litrov. ^c 16:7: meric: beseda tukaj prevaja mero, ki v izvirniku vsebuje okoli 511 litrov. ^d 16:9: krivičnim...: ali, krivičnimi bogastvi; [kaldejsko božanstvo Baal Hamon]. ^e 16:14: [lakomni: gr. ljubili srebro].

¹⁹ Bil je neki bogataš, ki je bil oblečen v škrlat in tanko laneno platno in vsak dan razkošno jedel in pil²⁰ in bil je neki berač, po imenu Lazar, ki je bil poln vnetij položen pred njegova velika vrata²¹ in žezelej biti nahranjen z drobtinami, ki so padale z bogataševe mize; poleg tega so prišli psi in lizali njegova vnetja.²² Pripetilo pa se je, da je berač umrl in angeli so ga odnesli v Abrahamovo naročje, in tudi bogataš je umrl ter bil pokopan²³ § in v peklu je povzdignil svoje oči, medtem ko je bil mučen in daleč stran zagledal Abrahama in Lazarja v njegovem naročju.²⁴ In zaklical je ter rekel: »Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da bi lahko konico svojega prsta pomočil v vodo in ohladil moj jezik, kajti mučen sem v tem plamenu.«²⁵ Toda Abraham je rekel: »Sin, spomni se, da si v svojem življenju prejemale svoje dobre stvari in prav tako Lazar zle stvari; toda on je sedaj potolažen, ti pa si mučen.²⁶ Poleg vsega tega pa je med nami in teboj velik, nespremenljiv prepad, tako da tisti, ki bi hoteli prečkati od tod k vam, ne morejo, niti oni ne morejo prečkati k nam, da bi prišli od tam.«²⁷ Potem je rekel: »Prosim te torej oče, da ga pošlješ k hiši mojega očeta,²⁸ kajti pet bratov imam, da jim bo lahko pričeval, da ne bi tudi oni prišli v ta kraj mučenja.«²⁹ Abraham mu reče: »Imajo Mojzes in preroke, naj njih poslušajo.«³⁰ Ta pa je rekel: »Ne, oče Abraham, toda če gre k njim kdo od mrtvih, se bodo pokesali.«³¹ On pa mu je rekel: »Če ne poslušajo ne Mojzes in ne prerokov, ne bodo pregovorjeni, četudi nekdo vstane od mrtvih.«

17 Potem je rekel učencem: »Ni mogoče, da prestopki ne bi prišli, toda gorje *tistemu*, po katerem bodo prišli.^a Bolje bi bilo zanj, da bi bil mlinski kamen obešen okoli njegovega vratu, on sam pa vržen v morje, kakor da bi pohujšal enoga od teh malčkov.

³ Pazite se; »Če se tvoj brat prekriši zoper tebe, ga oštej; če pa se pokesa, mu odpusti.⁴ In če se sedemkrat dnevno prekriši zoper tebe in se sedemkrat dnevno ponovno obrne k tebi, rekoč: »Kesam se,« mu boš odpustil.«⁵ In apostoli so rekli Gospodu: »Povečaj našo vero.«⁶ c Gospod pa je rekel: »Če bi imeli vero kakor zrno gorčičnega semena, bi lahko rekli temu drevesu črne murve: »Bodi izruvana s korenino in bodi posajena v morje« in bi vam bila pokorna.«⁷ Toda kdo izmed vas, ki ima služabnika, ki orje ali pase živilo, mu bo v kratkem, ko pride iz polja, rekel: »Pojdi in sedi k obedu?«⁸ In ali mu ne bo raje rekel: »Pripravi mi nekaj, da bom lahko večerjal in se opaši ter mi strezi, dokler se ne najem in napijem, potem pa boš ti jedel in pil?«⁹ Mar se bo zahvalil temu služabniku, ker je storil stvari, ki so mu bile

ukazane? Menim, da ne.¹⁰ Tako tudi vi, ko boste naredili vse te stvari, ki so vam ukazane, recite: »Nekoristni služabniki smo. Naredili smo to, kar je bila naša dolžnost, da storimo.«

¹¹ In pripetilo se je, ko je šel v Jeruzalem, da je šel skozi sredo Samarije in Galileje.¹² In ko je vstopil v neko vas, ga je tam srečalo deset mož, ki so bili gobavi, kateri so stali daleč stran¹³ in povzdignili so svoje glasove ter rekli: »Jezus, Učitelj, usmili se nas.«¹⁴ In ko *jih* je zagledal, jim je rekel: »Pojdite, pokažite se duhovnikom.« In pripetilo se je, da ko so šli, so bili očiščeni.^d¹⁵ In ko je eden izmed njih videl, da je bil ozdravljen, se je obrnil nazaj in z močnim glasom slavil Boga¹⁶ in pri njegovih stopalih je padel dol na svoj obraz, ter mu dal zahvalo; in ta je bil Samarijan.¹⁷ In Jezus odgovori ter reče: »Mar ni bilo tu deset očiščenih? Toda kje je onih devet?¹⁸ Nikogar ni najti, ki bi se vrnil, da izroči slavo Bogu, razen tega tujca.«¹⁹ § In rekel mu je: »Vstani, pojdi svojo pot, tvoja vera te je naredila zdravega.«

²⁰ In ko so ga farizeji povprašali, kdaj naj bi prišlo Božje kraljestvo, jim je odgovoril in rekel:

»Božje kraljestvo ne prihaja z opazovanjem,^a § tudi ne bodo rekli: »Glejte, tukaj!« ali: »Glejte tam!« kajti glejte, Božje kraljestvo je znotraj vas.«^b

²² Učencem pa je rekel: »Prišli bodo dnevi, ko boste že zeli videti enega izmed dni Sina človekovega, pa ga ne boste videli.²³ In govorili vam bodo: »Glejte tukaj! ali: »Glejte tam!« Ne hodite za *njimi* niti *jim* ne sledite.^c Kajti kakor bliskanje, ki zasveti iz enega *konca* pod nebom, sveti do drugega *konca* pod nebom, tako bo tudi Sin človekov na svoj dan.²⁵ Toda najprej mora prepreti mnoge stvari in biti zavržen od tega rodu.²⁶ In kakor je bilo v Noetovih dneh, takó bo tudi v dneh Sina človekovega.^f ²⁷ Jedli so, pili, poročali so žene, dane so bile v zakon, vse do dne, ko je Noe vstopil v barko in je prišla poplava ter jih vse uničila.²⁸ Podobno bo, kot je bilo v Lotovih dneh; jedli so, pili, kupovali, prodajali, sadili, zdiali;^g ²⁹ toda istega dne, ko je Lot odsel iz Sódome, sta z neba deževala ogenj in žveplo ter *jih* vse uničila.³⁰ Točno takó bo na dan, ko se razodene Sin človekov.³¹ Na tisti dan naj tisti, ki bo na hišni strehi in njegove stvari in hiši, ne pride dol, da jih vzame proč; in kdor je na polju, naj se prav tako ne vrača nazaj.³² Spomnите se Lotove žene.^h ³³ Kdorkoli si bo prizadeval rešiti svoje življenje, ga bo izgubil; kdorkoli pa bo izgubil svoje življenje, ga bo ohranil.ⁱ ³⁴ Povem vam, v tej noči bosta dva človeka na eni postelji; eden bo vzet, drugi pa puščen.^j ³⁵ Dve ženski bosta skupaj mleli; ena bo vzeta, druga pa puščena.³⁶ § ³⁶ Dva moža bosta na polju; eden bo vzet, drugi pa

a 17:20: opazovanjem...: ali, zunanjim prikazom.

b 17:21: znotraj vas: ali, med vami.

c 17:36: Te vrstice ni najti v večini grških rokopisov.

a 17:1: Mt 18:7
g 17:28: 1 Mz 19

b 17:3: Mt 18:21
h 17:32: 1 Mz 19:26

c 17:6: Mt 17:20
i 17:33: Mt 16:25

d 17:14: 3 Mz 14:2
j 17:34: Mt 24:40

e 17:23: Mt 24:23

f 17:26: 1 Mz 7

puščen.«³⁷ In odgovorili so mu ter rekli:^a »Kje, Gospod?« In on jim je rekel: »Kjerkoli je telo, tam bodo orli zbrani skupaj.«

18 In povedal jim je priliko *zato*, da morajo ljudje vedno moliti in ne izgubiti poguma,² rekoč: »V mestu^a je bil sodnik, ki se ni bal Boga niti se ni oziral na človeka.³ In v tistem mestu je bila vdova in prišla je k njemu, rekoč: »Maščuj me pred mojim nasprotnikom.«⁴ On pa nekaj časa ni hotel, toda kasneje si je sam pri sebi rekel: »Čeprav se ne bojim Boga niti se ne oziram na človeka,⁵ vendarle, ker me ta vdova nadleguje, ji bom izvršil pravico, da me s svojim nenehnim prihajanjem ne bi izmučila.«⁶ Gospod pa je rekel: »Poslušajte kaj pravi nepravični sodnik.⁷ In ali ne bo Bog maščeval svojih lastnih izvoljenih, ki dan in noč vpijejo k njemu, čeprav jih dolgo prenaša?⁸ Povem vam, da jih bo naglo maščeval. Vendar, ko pride Sin človekov, ali bo našel vero na zemlji?«⁹ Nekaterim pa, ki so zaupali sami vase, da^b so bili pravični in so prezirali druge, je povedal to prispolobo: ¹⁰ »Dva človeka sta šla gor v tempelj molit: eden farizej, drugi pa davkar.¹¹ Farizej je stal in sam pri sebi takole molil: »Bog, zahvaljujem se ti, ker nisem kakor so drugi ljudje, izsiljevalci, nepravični, zakonolomci ali celo kakor ta davkar.¹² Postim se dvakrat tedensko, desetine dajem od vsega, kar imam.¹³ Davkar pa, ki je stal daleč stran, ni hotel niti svojih oči povzdigniti k nebnu, temveč se je udarjal po svojih prsih, rekoč: »Bog bodi usmiljen meni grešniku.«¹⁴ Povem vam, ta človek je odšel dol k svoji hiši *toliko bolj* opravičen kakor drugi,^c kajti vsak, kdor sebe povisi, bo ponižan; kdor pa sebe ponižuje, bo povisan.¹⁵ K njemu pa so privedli tudi otročice, da bi se jih dotaknil, toda ko so *njegovi* učenci to videli, so jih ošteli.¹⁶ Toda Jezus jih je poklical *k sebi* in rekel: »Dovolite majhnim otrokom prihajati k meni in ne prepovejte jim, kajti takšnih je Božje kraljestvo.¹⁷ Resnično, povem vam: »Kdorkoli ne bo sprejel Božjega kraljestva kakor majhen otrok, nikakor ne bo vstopil vanj.«¹⁸ In neki vladar ga je vprašal, rekoč: »Dobri Učitelj, kaj naj storim, da bom podedoval večno življenje?«^d ¹⁹ Jezus pa mu je rekel: »Zakaj me kličeš dober? Nihče ni dober, razen enega, *to je Boga.*²⁰ Zapovedi poznaš: »Ne zagreši zakonolomstva,«^e »Ne ubijaj,«^f »Ne kradi,«^g »Ne pričaj po krivem,«^h »Spoštuji svojega oceta in svojo mater.«²¹ On pa je rekel: »Vsega tega sem se držal od svoje mladosti dalje.«²² Torej ko je Jezus slišal te besede, mu je rekel: »Vendarle ti manjka ena stvar. Prodaj vse, kar imaš in razdeli revnim in imel boš zaklad v nebesih, ter pridi, hodi za meno.«²³ In ko je oni to slišali, je bil zelo žalosten, kajti bil je zelo bogat.²⁴ In ko je Jezus

videl, da je bil zelo žalosten, je rekel: »Kako težko bodo tisti, ki imajo bogastva, vstopiti v Božje kraljestvo!²⁵ Kajti lažje je za kamelo, da gre skozi šivankino uho, kakor za bogataša vstopiti v Božje kraljestvo.«²⁶ Tisti pa, ki so *to* slišali, so rekli: »Kdo je potem lahko rešen?«²⁷ In rekel je: »Stvari, ki so nemogoče z ljudmi, so mogoče z Bogom.«²⁸ f Potem je Peter rekel: »Glej! Vse smo zapustili in ti sledili.«²⁹ In rekel jim je: »Resnično, povem vam: »Ni človeka, ki je zapustil hišo ali starše ali brate ali ženo ali otroke zaradi Božjega kraljestva,³⁰ ki ne bo prejel mnogokrat več v tem sedanjem času in večno življenje v svetu, ki pride.«³¹

³¹ g Potem je *k sebi* vzel dvanaestere in jim rekel: »Glejte, mi gremo gor v Jeruzalem in vse besede, ki so glede Sina človekovega napisane po prerokih, se bodo dovršile.³² Kajti izročen bo pogonom in bo zasmehovan in hudobno tretiran ter opljuvan,³³ pa tudi bičali *ga* bodo in usmrtili in tretji dan bo ponovno vstal.«³⁴ Oni pa niso razumeli nobene od teh besed in ta govor je bil skrit pred njimi niti niso razumeli besed, ki so bile izgovorjene.

³⁵ h In pripetilo se je, da ko je prišel blizu Jerihe, da je ob poti sedel neki slepi mož *ter* beračil.³⁶ In ko je slišal iti mimo množico, je vprašal kaj je to pomenilo.³⁷ In povedali so mu, da gre mimo Jezus Nazarecan.³⁸ In ta je zavpil, rekoč: »Jezus, *ti* Davidov Sin, usmili se me.«³⁹ Tisti pa, ki so hodili spredaj, so ga ošteli, da naj molči, toda on je bolj in bolj vplil: »Ti, Davidov Sin, usmili se me.«⁴⁰ In Jezus se je ustavil ter ukazal, naj bo priveden k njemu in ko je ta prišel bliže, ga je vprašal,⁴¹ rekoč: »Kaj hočeš, da naj ti storim?«⁴² On pa je rekel: »Gospod, da lahko prejem svoj vid.«⁴³ Jezus mu je rekel: »Prejmi svoj vid, tvoja vera te je rešila.«⁴⁴ In takoj je prejel svoj vid in mu sledil ter proslavljal Boga. In ko so vsi ljudje to videli, so dali hvalo Bogu.

19 In Jezus je vstopil [v *Jeriho*] in šel skozi Jeriho.² In glej, *tam je bil* mož, imenovan Zahej, ki je bil *sef* med davkarji in je bil bogat.³ In prizadeval si je, da bi videl kdaj je bil Jezus, pa ni mogel zaradi množice, ker je bil majhne postave.⁴ In stekel je naprej ter splezal na egiptovsko smokyo,^c da bi ga videl, kajti moral bi iti mimo po tej *poti*.⁵ Ko je Jezus prišel na ta kraj, je pogledal gor, ga zagledal in mu rekel: »Zahej, podvijaj se in pridi dol, kajti danes moram ostati v tvoji hiši.«⁶ In ta je pohitel in prišel dol ter ga radostno sprejel.⁷ In ko so *to* videli, so vsi godrnjali, rekoč: »Ta je odšel, da bi bil gost pri človeku, ki je grešnik.«⁸ Zahej pa je vstal in rekel Gospodu: »Glej, Gospod, polovico svojih dobrin dam revnim in če sem po krivem obtožen,

^a 18:2: mestu: gr. nekem mestu. ^b 18:9: da...: ali, kot bi bili pravični. ^c 19:4: [egiptovska smokva: sikomora, lat. Ficus sycomorus.]

^a 17:37: Mt 24:28 ^b 18:1: 1 Tes 5:17 ^c 18:14: Mt 23:12 ^d 18:18: [Mr 10:17]; [Lk 10:25] ^e 18:19: Mt 19:16
^f 18:28: Mt 19:27 ^g 18:31: Mt 20:17 ^h 18:35: Mt 20:29

da sem karkoli vzel od kateregakoli človeka, mu štirikratno povrnem.^a ⁹Jezus pa mu je rekel: »Ta dan je prišla k tej hiši rešitev duše, glede na to, da je tudi on Abrahamov sin.¹⁰ Kajti Sin človekov je prišel, da pošče in da reši to, kar je bilo izgubljeno.^a ¹¹In medtem ko so slišali te stvari, je dodal in povedal prisподобо, kajti bil je blizu Jeruzalema in ker so mislili, da naj bi se Božje kraljestvo prikazalo takoj.¹² ^bRekel je torej: »Neki visoki plemič je odšel v daljno deželo, da prejme zase kraljestvo in da se vrne.¹³ § In poklical je svojih deset služabnikov ter jim razdelil deset funtov^a in jim rekel: »Zaposlite se s trgovanjem, dokler ne pridem.¹⁴ Toda njegovi državljeni so ga sovražili in za njim poslali sporočilo, rekoč: »Noćemo, da bi ta človek zavladal nad nami.^c ¹⁵Pripetilo pa se je, ko se je vrnil, da je prejel kraljestvo. Potem je ukazal naj te služabnike, katerim je dal denar,^b pokličejo k njemu, da lahko izve koliko je vsak človek pridobil s trgovanjem.¹⁶ Potem je prišel prvi, rekoč: »Gospodar, tvoj funt je pridobil deset funtov.^c ¹⁷Rekel mu je: »V redu, ti dobri služabnik, ker si bil zvest v zelo majhnem, imej oblast nad desetimi mesti.^c ¹⁸In prišel je drugi, rekoč: »Gospod, tvoj funt je pridobil pet funtov.^c ¹⁹In tudi njemu je rekel podobno: »Tudi ti bodi nad petimi mesti.^c ²⁰In prišel je še en, rekoč: »Gospod, glej, tukaj je tvoj funt, ki sem ga hranil v prtiču,^c kajti bal sem se te, ker si strog človek; jemleš to, česar nisi položil in žanješ to, česar nisi posejal.^c ²²On pa mu reče: »Po tvojih lastnih ustih te bom sodil, ti zlobni služabnik. Vedel si, da sem bil strog človek, ki jemljam to, kar nisem položil in ki žanjem to, kar nisem posejal.^c ²³Zakaj torej mojega denarja nisi dal v banko, da bi lahko ob svojem prihodu svojo lastnino zahteval z obrestmi?^c ²⁴In rekel je tem, ki so stali poleg: »Vzemite od njega funt in ga dajte tistemu, ki ima deset funtov.^c ²⁵(Oni pa so mu rekli: »Gospod, ta ima deset funtov.)^c ²⁶Kajti povem vam:^c »Da se bo vsakemu, ki ima, dalo; od tistega, ki nima, pa se bo odvezelo celo to, kar ima.^c ²⁷Toda tiste moje sovražnike, ki niso hoteli, da bi jim jaz vladal, privedite sèm in jih pokončajte pred menoj.^c

²⁸In ko je tako govoril, je šel pred njimi ter se vzpenjal v Jeruzalem.²⁹ ^dPripetilo pa se je, ko je prišel blizu Bétfage in Betanije, pri gori, ki se imenuje Oljska gora, [da] je poslal dva izmed svojih učencev,³⁰ rekoč: »Pojdita v vas nasproti vama, v kateri bosta ob svojem vstopu našla privezano žrebe, na katerem človek še nikoli ni sedel. Odvezita ga in ga privedita sèm.³¹ Če pa vaju katerikoli človek vpraša: »Zakaj ga odvezujeta?^c mu recita takole: »Ker ga potrebuje Gospod.^c

³²In onadva, ki sta bila poslana, sta šla svojo pot in našla tako, kakor jima je povedal.³³ In ko sta odvezovala žrebe, so jima lastniki le-tega rekl: »Zakaj odvezujeta žrebe?^c ³⁴Onadva pa sta rekla: »Gospod ga potrebuje.^c ³⁵In privedla sta ga k Jezusu in svoje obleke vrgla na žrebe ter nanj posadila Jezusa.³⁶ In ko je šel, so na pot razgrinjala svoja oblačila.³⁷ Ko je prišel blizu, torej celo k pobočju Oljske gore, se je celotna množica učencev pričela veseliti in z močnim glasom hvaliti Boga za vsa mogočna dela, ki so jih videli,³⁸ rekoč: »Blagoslovljen naj bo Kralj, ki prihaja v imenu Gospodovem. V nebesih mir in slava na višavah.^c ³⁹Nekaj farizejev izmed množice pa mu je reklo: »Učitelj, oštěj svoje učenje.^c ⁴⁰In odgovoril jim je in jim rekel: »Povem vam, da će bi ti molčali, bodo takoj kamni zavpili.^c

⁴¹Ko pa je prišel bliže, je zagledal mesto ter se razjokal nad njim,^c rekoč: »Če bi ti spoznalo, celo ti, vsaj na ta tvoj dan, stvari, ki pripadajo tvojemu miru! Toda sedaj so skrite pred tvojimi očmi.^c ⁴³Kajti nadte bodo prišli dnevi, ko bodo tvoji sovražniki okoli tebe nasuli okope in te obkolili in te stiskali na vsaki strani^c in zravnali te bodo z zemljio in tvoje otroke v tebi; in v tebi ne bodo pustili enega kamna na drugem, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja.^c ⁴⁵ § ^eIn odšel je v tempelj ter pričel izganjati te, ki so v njem prodajali in te, ki so kupovali,^c rekoč jim: »Pisano je: »Moja hiša je hiša molitve,^c toda vi ste jo naredili za brlog razbojnnikov.^c ⁴⁷In vsak dan je učil v templju. Toda visoki duhovniki in pisarji in vodje ljudstva so si prizadevali, da ga pokončajo,^c pa niso mogli najti kaj bi lahko storili, kajti vsi ljudje so ga^c zelo pozorno poslušali.

20 In pripetilo se je, da so na enega izmed tistih 20 dni, ko je v templju učil ljudi in oznanjal evangeliј, prišli nad njega visoki duhovniki in pisarji s starešinami^c in mu spregovorili, rekoč: »Povej nam, s kakšno oblastjo delaš te stvari? Ali kdo je tisti, ki ti je dal to oblast?^c ³In odgovoril je ter jim rekel: »Tudi jaz vas bom vprášal eno besedo in odgovorite mi:^c ⁴Ali je bil Janezov krst iz nebes ali od ljudi?^c ⁵Oni pa so razpravljali med seboj, rekoč: »Če bomo rekli: Iz nebes,^c bo rekel: »Zakaj mu potem niste verjeli?^c ⁶Toda če rečemo: »Od ljudi,^c nas bodo vsi ljudje kammali, kajti pregovorjeni so, da je bil Janez prorok.^c ⁷In odgovorili so, da ne morejo povedati od kod je bil.^c ⁸In Jezus jim je rekel: »Niti vam jaz ne povem s kakšno oblastjo delam te stvari.^c ⁹Potem je pričel ljudem govoriti to prisподобо: »Neki človek je zasadil vinograd in ga prepustil poljedelcem ter za dolgo časa odšel v daljno deželo.^c ¹⁰Ob primerem obdobju pa je poslal k poljedelcem služabnika,

^a 19:13: funtov: mina, tukaj prevedena funt, je 0,355 litra: kar je 3 funte, 2 šilinga in 6 penijev. ^b 19:15: denar: gr. srebro. ^c 19:48: ga...: ali, se ga oklepali.

^a 19:10: Mt 18:11 ^b 19:12: Mt 25:14 ^c 19:26: Mt 13:12 ^d 19:29: Mt 21:1 ^e 19:45: Mt 21:12 ^f 20:1: Mt 21:23 ^g 20:9: Mt 21:33

da bi mu lahko dali od sadu vinograda, toda poljedelci so ga pretepli in ga odposlali praznega.¹¹ On pa je ponovno poslal drugega služabnika in tudi njega so pretepli in sramotno ravnali z njim ter ga odposlali praznega.¹² Pa je ponovno poslal tretjega in tudi njega so ranili ter ga vrgli ven.¹³ Potem je gospodar vinograda rekel: »Kaj naj storim? Poslal bom svojega ljubljenega sina. Ko ga bodo videli, ga bodo mogoče spoštovali.«¹⁴ Toda, ko so ga poljedelci zagledali, so med seboj razpravljali, rekoč: »Ta je dedič. Pridite, ubijmo ga, da bo dediščina lahko naša.«¹⁵ Tako so ga vrgli iz vinograda in ga ubili. Kaj jim bo torej storil gospodar vinograda?¹⁶ Prišel bo in uničil te poljedelce, vinograd pa bo dal drugum.¹⁷ Ko pa so to slišali, so rekli: »Bog ne daj.«¹⁸ On pa jih je pogledal in rekel: »Kaj je torej to, kar je pisano: »Kamen, ki so ga graditelji zavrgli, ta isti je postal glava vogalu?«¹⁹ Kdorkoli bo padel na ta kamen, bo razbit, toda na kogarkoli bo ta padel, ga bo zmlel v prah.«²⁰

¹⁹ In visoki duhovniki ter pisarji so skušali to isto uro položiti roke nanj; bali pa so se ljudi, kajti zaznali so, da je to prispodobo govoril proti njim.²¹ In opazovali so ga ter poslali oglednike, ki naj bi se hlinili [za] pravične može, da bi ga lahko prijeli za njegove besede, da bi ga tako lahko izročili voditeljevi moči in oblasti.²² In vprašali so ga, rekoč: »Učitelj, vemo, da prav govoris in učiš, niti ne sprejemaš zunanjega videza kogarkoli, temveč resnično^a učiš Božjo pot.²³ Ali je za nas zakonito, da dajemo cesarju davek ali ne?«²⁴ Vendar je zaznal njihovo prebrisanost in jim rekel: »Zakaj me skušate?²⁵ Pokažite mi kovanec. Čigavo podobo in napis ima?« Odgovorili so in rekli: »Cesarjevo.«²⁶ In rekel jim je: »Povrnite torej cesarju stvari, ki so cesarjeve, Bogu pa stvari, ki so Božje.«²⁷ In pred ljudmi ga niso mogli prijeti zaradi njegovih besed in čudili so se ob njegovem odgovoru in molčali.

²⁷ Potem so prišli k njemu nekateri izmed saducejev, ki zanikajo, da obstaja kakršnokoli vstajenje in vprašali so ga,²⁸ rekoč: »Učitelj, Mojzes nam je napisal: »Če komu umre brat, ki ima ženo in umre brez otrok, da naj njegov brat vzame njegovo ženo in svojemu bratu obudi seme.²⁹ Bilo je torej sedem bratov in prvi je vzel ženo ter umrl brez otrok.³⁰ § In drugi jo je vzel za ženo ter umrl brez otrok.³¹ In vzel jo je tretji in na podoben način tudi sedmi, pa niso zapustili otrok in so umrli.³² Zadnja izmed vseh je umrila tudi ženska.³³ Čigava žena od teh bo torej ob vstajenju? Kajti sedem jo je imelo za ženo.«³⁴ Jezus jim odgovori in reče: »Otroci tega sveta se poročajo in so dane v zakon,³⁵ toda tisti, ki bodo šteti za vredne, da dosežejo oni svet in

vstajenje od mrtvih, se ne bodo niti poročali, niti ne bodo dane v zakon,³⁶ niti ne morejo več umrieti, kajti enaki so angelom in so Božji otroci, saj so otroci vstajenja.³⁷ Torej, da so mrtvi obujeni, je pokazal celo Mojzes pri grmu, ko je imenoval Gospoda »Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov.«³⁸ Kajti on ni Bog mrtvih, temveč živih, kajti njemu vsi živijo.«

³⁹ Tedaj so nekateri izmed pisarjev odgovorili in rekli: »Učitelj, dobro si povedal.«⁴⁰ Nató pa se ga niso drznili vprašati nobenega vprašanja več.⁴¹ In rekel jim je: »Kako pravijo, da je Kristus Davidov sin?^f⁴² In sam David pravi v knjigi Psalmov: »Gospod je rekel mojemu Gospodu: »Sedi na mojo desnico,⁴³ dokler ne naredim tvojih sovražnikov [za] twojo pručko.«⁴⁴ David ga torej kliče Gospod, kako je potem on njegov sin?«

⁴⁵ Potem je pred občinstvom vseh ljudi svojim učencem rekel:⁴⁶ »Pazite se pisarjev, ki želijo hoditi v dolgih svečanih oblačilih in imajo radi pozdravne na trgih in najvišje sedeže v sinagogah ter vodilna mesta na praznovanjih,⁴⁷ ki vdovam požirajo hiše in zaradi lepšega delajo dolge molitve; isti bodo prejeli večje prekletstvo.«

21 In pogledal je navzgor; in videl bogataše metati svoje darove v zakladnico.² Videl pa je tudi neko siromašno vdovo vreči vanjo dva kovanca.³ In rekel je: »Resnično, jaz vam pravim, da je ta siromašna vdova vrgla vanjo več kot vsi, kajti vsi ti so iz svojega obilja vrgli vanjo daritve Bogu, toda ona je iz svojega uboštva vrgla vanjo vsa sredstva za preživljanje, ki jih je imela.«

⁵ In ko so nekateri govorili o templju, kako je okrašen z lepimi kamni in darovi, je rekel:⁶ »Glede teh stvari, ki jih gledate, pa bodo prišli dnevi, v katerih ne bo ostal en kamen na drugem, ki ne bi bil zrušen.«⁷ In vprašali so ga, rekoč: »Učitelj, toda kdaj bodo te stvari? In kakšno znamenje se bo zgodilo, ko se bodo te stvari pripetile?«⁸

In rekel je: »Pazite, da ne boste zavedeni, kajti mnogi bodo prišli v mojem imenu, rekoč: »Jaz sem Kristus in čas^b se je približal.« ne pojrite torej za njimi.⁹ Toda, ko boste slišali o vojnah in vstajah,^c ne bodite prestrašeni, kajti te stvari se morajo najprej zgoditi, toda konec še ni v kratkem.«¹⁰ Tedaj jim je rekel: »Narod bo vstal zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo¹¹ in veliki potresi bodo na raznih krajin in lakote ter kužne bolezni in strašni prizori ter velika znamenja se bodo zgodila z neba.¹² Toda pred vsem tem bodo nad vas iztegovali svoje roke in vas preganjali ter vas izročali v shodnice in ječe [in]^j zaradi mojega imena boste privedeni pred kralje in vladarje.¹³ To pa se bo obrnilo k vam za pričevanje.¹⁴ Pomirite se torej v svojih srcih, da

^a 20:21: resnično: ali, v resnici. ^b 21:8: in čas: ali, in: »Čas.

^c 21:9: [vstajah: gr. razburjenjih, nestabilnostih, uporih.]

^a 20:17: Ps 118:22 ^b 20:21: Mt 22:16 ^c 20:24: Mt 18:28
g 20:42: [Ps 110:1] h 20:46: Mt 23:5 i 21:1: Mr 12:41

^d 20:27: Mt 22:23 ^e 20:37: 2 Mz 3:6 ^f 20:41: Mt 22:42
j 21:2: Mr 12:42 k 21:5: Mt 24:1 l 21:10: Mt 24:7

ne boste prej premišljevali kaj boste odgovorili,^a 15 kajti jaz vam bom dal usta in modrost, kateri vvi vaši nasprotniki ne bodo mogli ugovarjati niti se ji upirati.¹⁶ Izdajali pa vas bodo tako starši kakor bratje, žlahtni in prijatelji in *nekaterim* izmed vas bodo povzročili, da boste usmrčeni.¹⁷ In vsi *ljudje* vas bodo sovražili zaradi mojega imena.¹⁸ Toda niti las z vaše glave ne bo propadel,^b 19 § S svojim potrpljenjem si pridobivate svoje duše.²⁰ In ko boste videli Jeruzalem obdan z vojskami, tedaž vedite, da je blizu opustošenje le-tega.^c 21 Potem naj tisti, ki so v Judeji, pobegnejo v gore; in naj tisti, ki so v njegovi sredi, odidejo ven; in naj tisti, ki so na podeželjih, ne vstopijo vanj.²² Kajti to so dnevi maščevanja, da se bodo lahko izpolnile vse stvari, ki so napisane.²³ Toda gorje v tistih dneh tem, ki so z otrokom in tem, ki dojijo! Kajti v deželi bo velika tegoba in bes nad temi ljudmi.²⁴ In padali bodo pod ostrino meča in odvedeni bodo v ujetništvo med vse narode in Jeruzalem bodo mendrali pogani, dokler se ne dopolnijo časi poganov.

²⁵ In znamenja bodo na soncu in na luni in na zvezdah; in nad zemljo tegoba narodov z zmedenostjo; morje in valovi bodo rjoveli;^d 26 srca bodo ljudem odpovedovala zaradi strahu in zaradi opazovanja za temi stvarmi, ki prihajajo na zemljo, kajti moči neba se bodo majale.²⁷ In tedaj bodo videli Sina človekovega prihajati v oblaku z močjo in veliko slavo.²⁸ Ko pa se bodo te stvari pričele dogajati, potem poglejte gor in dvignite svoje glave, kajti vaša odkupitev se približuje.^e 29 In spregovoril jim je v prisopodi: »Poglejte figovo drevo in vsa drevesa;^f 30 ko sedaj poganjajo, vi vidite in sami veste, da je torej poletje blizu.³¹ Tako tudi vi, ko vidite, da se te stvari dogajajo, védite, da je Božje kraljestvo blizu.³² Resnično, povem vam: »Ta rod ne bo preminil, dokler ne bo vse izpolnjeno.³³ Nebo in zemlja bosta minila, toda moje besede ne bodo minile.

³⁴ Pazite pa se, da ne bi bila vaša srca kadarkoli preobremenjena s prenasičenostjo in pijanostjo in skrbmi tega življenga in *tako*, da ta dan nad vas ne pride nepričakovano.³⁵ Kajti kakor zanka bo prišel na vse tiste, ki prebivajo na obličju celotne zemlje.³⁶ Čujte torej in nenehno molíte, da boste lahko šteti za vredne, da pobegnete vsem tem stvarem, ki se bodo pripetile in stopite pred Sina človekovega.³⁷ In podnevi je učil v templju, ponoči pa je odšel ven ter prebival na gori, ki se imenuje Oljska gora.³⁸ In vsi ljudje so prihajali zgodaj zjutraj k njemu v tempelj, da bi ga poslušali.

22^e Torej približal se je praznik nekvašenega kruha, ki se imenuje Pasha.² Visoki

duhovniki in pisarji pa so si prizadevali, kako bi ga lahko ubili, kajti bali so se ljudi.

³ f Tedaj je Satan vstopil v Juda, z vzdevkom Iškarijot, ki je bil izmed dvanajsterih.⁴ In ta je odšel svojo pot ter se posvetoval z visokimi duhovniki in stotniki, kako bi jim ga lahko izdal.⁵ In ti so bili veseli in se obvezali, da mu dajo denar.⁶ In obljubil je ter iskal priložnost, da jim ga izda v^a odsotnosti množice.

⁷ g Potem je prišel dan nekvašenega kruha, ko mora biti zaklano pashalno jagnje.⁸ In poslal je Petra ter Janeza, rekoč: »Pojdita in nam pripravita pashalno jagnje, da bomo lahko jedli.^c ⁹ In rekla sta mu: »Kje želiš, da ga pripraviva?^d ¹⁰ Rekel jima je: »Glejta, ko vstopita v mesto, vaju bo srečal moski, nesoč lončen vrč vode; sledita mu v hišo, v katero vstopa.¹¹ Hišnemu očetu pa bosta rekla: »Učitelj ti pravi: »Kje je soba za goste, kjer bom s svojimi učenci jedel pashalno jagnje?^e

¹² In pokazal vama bo veliko opremljeno zgornjo sobo; tam pripravita.^f ¹³ In onadva sta odšla ter našla, kakor jima je rekel in pripravila sta pashalno jagnje.¹⁴ h Ko pa je prišla ura, se je usedel in dvanajstteri apostoli z njim.¹⁵ Rekel jim je: »S hrepenenjem^b sem si žezel, da bi to pashalno jagnje jedel z vami, še predem trpim,

¹⁶ kajti povem vam: »Ne bom več jedel od tega, dokler to ne bo izpolnjeno v Božjem kraljestvu.^g

¹⁷ In vzel je čašo ter se zahvalil in rekel: »Vzemite jo in si to razdelite med seboj,¹⁸ kajti povem vam: »Ne bom pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.¹⁹

¹⁹ i In vzel je kruh in se zahvalil in *ga* razlomil ter jim dal, rekoč: »To je moje telo, ki je dano za vas, to delajte v spomin name.²⁰ Podobno tudi čašo po večerji, rekoč: »Ta čaša je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas.

²¹ Toda glejte, roka tistega, ki me izdaja, je z menoj pri mizi.^j ²² In Sin človek resnično gre, kakor je bilo določeno, toda gorje temu človeku po katerem je izdan!^k ²³ In med seboj so se začeli spraševati, kdo izmed njih je bil, da bi storil to stvar.

²⁴ Med njimi pa je bil tudi prepir, kdo izmed njih naj bi veljal za največjega.²⁵ k On pa jim je rekel: »Kralji poganov izvajajo gospodstvo nad njimi, in kateri izvajajo oblast nad njimi, so imenovani dobrotniki.²⁶ Toda vi ne *bodite* takšni, temveč kdor je med vami največji, naj bo kakor mlajši in kdor je šef, kakor tisti, ki streže.²⁷ Kajti kdo je večji, kdor sedi pri mizi ali kdor streže? *Mar* ni kdor sedi pri mizi? Toda jaz sem med vami kakor tisti, ki streže.²⁸ Vi ste tisti, ki ste vztrajali z menoj v mojih skušnjavah.²⁹ In določam vam kraljestvo, kakor ga je moj Oče določil meni,³⁰ da boste lahko jedli in pili pri moji mizi v

^a 22:6: v....: ali, brez hrupa. ^b 22:15: S hrepenenjem: ali, Iz srca.

^a 21:14: Mt 10:19 ^b 21:18: Mt 10:30 ^c 21:20: Mt 24:15 ^d 21:25: Mt 24:29 ^e 22:1: Mt 26:2 ^f 22:3: Mt 26:14
^g 22:7: Mt 26:17 ^h 22:14: Mt 26:20 ⁱ 22:19: Mt 26:26 ^j 22:21: Mt 26:21 ^k 22:25: Mt 20:25

mojem kraljestvu^a in sedeli na prestolih ter sodili dvanajst Izraelovih rodov.«

³¹ In Gospod je rekel: »Simon, Simon, glej,^b Satan je zahlepel, da bi te imel, da te lahko preseje kakor pšenico, ³² toda jaz sem molil zate, da tvoja vera ne opeša; ko pa boš spreobrnjen, okrépi svoje brate.« ³³ In ta mu je rekel: »Gospod, pripravljen sem iti s teboj, tako v ječo, kakor v smrt.« ³⁴ c On pa je rekel: »Povem ti, Peter, danes petelin ne bo zapel, preden ne boš trikrat zatajil, da me poznaš.« ³⁵ d In rekel jim je: »Ko sem vas poslal brez mošnje in malhe in čevljev ali vam je karkoli manjkalo?« In rekle so: »Nič.« ³⁶ Potem jim je rekel: »Toda kdor ima mošnjo, naj jo sedaj vzame in prav tako svojo malho; in kdor nima meča, naj proda svojo obliko enega kupi.« ³⁷ Kajti povem vam, da se mora na meni dovršiti še to, kar je pisano:^e »In prištet je bil med prestopnike, kajti stvari glede mene imajo konec.« ³⁸ In rekle so: »Gospod, glej, tukaj sta dva meča.« On pa jim je rekel: »Dovolj je.«

³⁹ f In prišel je ven ter odšel, kakor je bil navajen, na Oljsko goro in tudi njegovi učenci so mu sledili.

⁴⁰ g Ko pa je bil na mestu, jim je rekel: »Molite, da ne vstopite v skušnjavo.« ⁴¹ In od njih je bil oddaljen približno za lučaj kamna ter pokleknil in molil, ⁴² rekoč: »Oče, če si voljan,^a odstrani to časo od mene, vendar ne moja volja, temveč tvoja naj se zgodi.« ⁴³ In prikazal se mu je angel iz nebes ter ga kreplil. ⁴⁴ § Medtem ko je bil v neznosni bolečini, pa je še iskrenejše molil in njegov pot je bil kakor bi na zemljo padale velike kapljje krvi. ⁴⁵ In ko se je dvignil od molitve in prišel k svojim učencem, jih je zaradi bridkosti našel speče ⁴⁶ in jim rekel: »Čemu spite? Vstanite in molite, da ne vstopite v skušnjavo.«

⁴⁷ In medtem ko je še govoril,^h zagleda množico in tisti, ki se je imenoval Juda, eden izmed dvanajstih, je šel pred njimi in se približal Jezusu, da bi ga poljubil. ⁴⁸ Toda Jezus mu je rekel: »Juda, s poljubom izdajaš Sina človekovega?« ⁴⁹ Ko so ti, ki so bili okoli njega, videli kaj bo sledilo, so mu rekle: »Gospod ali naj udarimo z mečem?«

⁵⁰ In eden izmed njih je udaril služabnika velikega duhovnika ter mu odsekal njegovo desno uho. ⁵¹ In Jezus je odgovoril ter rekel: »Pustite do tod.« In dotaknil se je njegovega ušesa ter ga ozdravil. ⁵² Potem je Jezus rekel visokim duhovnikom in tempeljskim stotnikom ter starešinam, ki so prišli k njemu: »Ali ste prisli ven, kakor proti tatu, z meči in palicami? ⁵³ Ko sem bil vsak dan z vami v templju, zoper mene niste iztegnili rok, toda to je vaša ura in oblast teme.«

⁵⁴ i Potem so ga vzeli in ga odvedli ter ga privedli v hišo velikega duhovnika. Peter pa je sledil od daleč. ⁵⁵ j In ko so sredi dvorane prižgali ogenj ter skupaj sedli, je Peter sédel mednje. ⁵⁶ Toda zagledala ga je neka služkinja, ko je sedel poleg ognja in ga tehtno pogledala ter rekla: »Tudi ta človek je bil z njim.« ⁵⁷ On pa ga je zanikal, rekoč: »Ženska, ne poznam ga.« ⁵⁸ In malo za tem ga je opazil drug ter rekel: »Tudi ti si izmed njih.« Peter pa je rekel: »Človek, nisem.« ⁵⁹ In približno eno uro kasneje je še en prepričano potrdil, rekoč: »Resnično, tudi ta je bil z njim, kajti Galilejec je.« ⁶⁰ Peter pa je rekel: »Človek, ne vem kaj praviš.« In takoj, medtem ko je še govoril, je petelin zapel. ⁶¹ Gospod pa se je obrnil in pogledal na Petra. In Peter se je spomnil Gospodove besede, kako mu je rekel: »Preden petelin zapoje, me boš trikrat zatajil.« ⁶² In Peter je odšel ven ter se bridko zjokal.

⁶³ Možje, ki so prijeli Jezusa, so ga zasmehovali in ga udarjali. ⁶⁴ In ko so mu zavezali oči, so ga udarili po obrazu in ga vprašali, rekoč: »Prerokuj, kdo je ta, ki te je udaril?« ⁶⁵ In mnogo drugih stvari so bogokletno govorili zoper njega.

⁶⁶ k In takoj, ko je bil dan, so prišli skupaj starešine izmed ljudi, visoki duhovniki ter pisarji in ga odvedli v svoj veliki zbor, rekoč: ⁶⁷ »Ali si ti Kristus? Povej nam.« On pa jim je rekel: »Če vam povem, ne boste verjeli⁶⁸ § in tudi če vas vprašam, mi ne boste odgovorili niti mi [ne boste] pustili oditi. ⁶⁹ Odslej bo Sin človekov sedel na desnici Božje moči.« ⁷⁰ Potem so vsi rekle: »Ali si ti potem Božji Sin?« On pa jim je rekel: »Vi pravite, da sem.« ⁷¹ Rekle so: »Kaj potrebujemo kakršnihkoli nadaljnjih prič? Kajti sami smo slišali iz njegovih lastnih ust.«

23 k Pilatu. ² In začeli so ga obtoževati, rekoč: »Našli smo tega, da izkrivila narod in prepoveduje dajati cesarju davek, rekoč, da je on sam Kristus Kralj.« ³ m In Pilat ga je vprašal, rekoč: »Ali si ti judovski Kralj?« On pa mu je odgovoril in rekel: »Ti praviš to.« ⁴ Potem je Pilat rekel visokim duhovnikom in množici: »Na tem človeku ne najdem nobene krivde.« ⁵ Oni pa so bili še bolj kruti, rekoč: »Razvnema ljudi, ko uči po vsej celotni Judeji, začenši v Galileji, do tega mesta.« ⁶ Ko je Pilat slišal o Galileji, je vprašal, ali je bil ta človek Galilejec. ⁷ Takoj pa, ko je spoznal, da pripada pod Herodovo pristojnost, ga je poslal k Herodu, ki je bil ob tistem času tudi sam v Jeruzalemu.

⁸ Ko je Herod zagledal Jezusa, je bil silno vesel, kajti že dlje časa si ga je želel videti, ker je o njem slišal mnoge stvari; in upal je, da bo videl kak čudež, ki ga bo storil. ⁹ Potem ga je zasliševal

^a 22:42: voljan: gr. volyan odstraniti.

^b 22:30: Mt 19:28 ^c 22:31: 1 Pet 5:8 ^d 22:34: Mt 26:34 ^e 22:35: Mt 10:9 ^f 22:37: Iz 53:12 ^g 22:40: Mt 26:41 ^h 22:47: Mt 26:47 ⁱ 22:54: Mt 26:57 ^j 22:55: Mt 26:69 ^k 22:66: Mt 27:1 ^l 22:70: Mr 14:62 ^m 23:3: Mt 27:11

z mnogimi besedami, toda nič mu ni odgovoril.
¹⁰ Poleg pa so stali visoki duhovniki in pisarji ter ga silovito obtoževali.
¹¹ In Herod ga je s svojimi bojevniki ponižal ter ga zasmehoval in ga oblekel v krasno svečano oblačilo ter ga ponovno poslal k Pilatu.

¹² In tega istega dne sta se Pilat in Herod spoprijateljila, kajti prej sta si bila med seboj sovražna.

¹³ Ako pa je Pilat sklical skupaj visoke duhovnike in vladarje ter ljudstvo,
¹⁴ jim je rekel: »Privedli ste mi tega človeka, kot nekoga, ki izkrivila ljudi in glejte, pred vami sem ga izprašal. Nobene krivde nisem našel na tem človeku glede teh stvari, za katere ga tožite.
¹⁵ Ne, in tudi Herod ne, kajti posdal sem vas k njemu. In glejte, nič smrti vrednega mu ni bilo storjeno.
¹⁶ Kaznoval ga bom torej in ga izpustil.« ¹⁷ § (Kajti nujno jim je moral na praznik nekoga izpustiti.) ¹⁸ In vsi so hkrati zakričali, rekoč: »Proč s tem človekom in izpusti nam Baraba,« ¹⁹ (ki je bil vržen v ječo zaradi nekega upora, storjenega v mestu in zaradi umora.) ²⁰ Pilat jim je torej, voljan izpustiti Jezusa, ponovno spregovoril. ²¹ Toda oni so vpili, rekoč: »Križaj ga, križaj ga.« ²² In tretjič jim je rekel: »Zakaj, kakšno zlo je storil? Nobenega razloga za smrt nisem našel na njem. Kaznoval ga bom torej in ga izpustil.« ²³ Oni pa so bili neposredni z močnimi glasovi in zahtevali, da bi bil križan. In prevladali so glasovi teh ter visokih duhovnikov. ²⁴ In Pilat je razsodil,^a da naj bi bilo kakor zahtevajo. ²⁵ In izpustil jim je tega, katerega so zahtevali, ki je bil zaradi upora in umora vržen v ječo, toda Jezusa je izročil njihovi volji. ²⁶ b In ko so ga odvedli proč, so prijeli nekega Simona, Cirenčana, ki je prihajal iz podeželja in nanj položili križ, da bi ga nosil za Jezusom.

²⁷ In sledila mu je velika skupina ljudi ter žensk, ki so ga tudi objokovali ter žalovale za njim. ²⁸ Toda Jezus jim je, ko se je obrnil k njim, rekel: »Hčere jeruzalemske, ne jokajte zaradi mene, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroci.
²⁹ Kajti glejte, prihajajo dnevi v katerih bodo rekl: >Blagoslovljene so jalove in maternice, ki niso nikoli nosile ter prsi, ki niso nikoli nudile sesanja.<
³⁰ Potem bodo začeli govoriti goram: >Padite na nas;< in hribom: >Pokrijte nas.<^c ³¹ Kajti če te stvari počnejo z zelenim drevesom, kaj se bo zgodilo s suhim?«^d ³² e Z njim pa sta bila odvedena tudi dva druga hudodelca, da bi bila usmrčena. ³³ In ko so prišli na kraj, ki se imenuje Kalvarija,^b so tam križali njega in hudodelca, enega na desni roki, drugega pa na levi.

³⁴ Potem je Jezus rekel: »Oče, odpusti jim, kajti ne vedo kaj delajo.« Oni pa so si razdelili njegova

oblačila ter metalni žrebe.³⁵ In ljudje so stoje gledali. Prav tako pa so ga z njimi zasmehovali vladarji, rekoč: »Resil je druge, naj reši sebe, če je on Kristus, Božji izvoljenec.« ³⁶ In tudi vojaki, so ga zasmehovali, ko so prišli k njemu in mu ponujali kisa³⁷ ter rekli: »Če si judovski kralj, reši samega sebe.« ³⁸ § Nad njim pa je bil tudi nadpis, napisan v črkah grščine in latinščine ter hebrejsčine: TO JE JUDOVSKI KRALJ.

³⁹ Eden izmed hudodelcev, ki sta visela, pa ga je zasmehoval, rekoč: »Če si ti Kristus, reši sebe in naju.« ⁴⁰ Vendar mu je drugi odgovoril, ga oštrel in rekel: »Ali se ne bojiš Boga, glede na to, da si ti v isti obsodbi?« ⁴¹ In midva zares po pravici, kajti prejemava nagrado, primerno najinim dejanjem, toda ta človek ni storil nič narobe.« ⁴² § In Jezusu je rekel: »Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo.« ⁴³ § In Jezus mu je rekel: »Resnično, povem ti: >Danes boš z menoj v raju.<« ⁴⁴ In bilo je okoli šeste ure in bila je tema po vsej zemlji^c do devete ure. ⁴⁵ In sonce je otemelnilo in tempeljsko zagninjalo se je raztrgalo po sredini.

⁴⁶ § In ko je Jezus zavpil z močnim glasom, je rekel: »Oče, v twoje roke izročam svojega duha.« In ko je to izrekel, je izročil duha.^f ⁴⁷ Torej ko je stotnik videl, kaj se je zgodilo, je slavil Boga, rekoč: »Zagotovo je bil to pravičen človek.« ⁴⁸ In vsa množica, ki je prišla skupaj k temu prizoru in gledala te stvari, ki so se zgodile, se je tolkla po svojih prsih in se vrnila. ⁴⁹ Vsi njegovi znanci in ženske, ki so mu sledili iz Galileje, pa so stali daleč stran in gledali te stvari.

⁵⁰ g In glej, *tam je bil* mož, po imenu Jožef, svetovalec. *In bil je* dober mož ter pravičen⁵¹ (isti ni soglašal z nasvetom^d in njihovim dejanjem). *Bil je* iz Arimateje, judovskega mesta, ki je tudi sam pričakoval Božje kraljestvo. ⁵² Ta mož je odšel k Pilatu in prosil *[za]* Jezusovo telo. ⁵³ In snel ga je ter ga zavil v laneno platno in ga položil v mavzolej, ki je bil vsekan v skalo, v katerega človek še nikoli prej ni bil položen. ⁵⁴ In ta dan je bila priprava in približeval se je šabat. ⁵⁵ § In tudi ženske, ki so prišle z njim iz Galileje, so potem sledile ter *[si]* ogledale mavzolej in kako je bilo njegovo telo položeno. ⁵⁶ In vrnile so se in pripravile dišave ter mazila in glede na zapoved počivale na šabatni dan.

24 § Torej, na prvi *dan* tedna so zelo zgodaj zjutraj prišle k mavzoleju in nosile dišave, ki so jih pripravile in nekatere *druge* z njimi.^e ² Naše pa so kamen odvaljen od mavzoleja. ³ In vstopile so vanj, pa niso našle telesa Gospoda Jezusa. ⁴ In pripetilo se je, medtem ko so bile glede tega zelo zmedene, glej, dva moža sta stala poleg njih v sijočih oblekah^f in medtem ko so bile prestrašene

^a 23:24: razsodil... ali, soglašal.
^[nasvetom: gr. nomenom.]

^b 23:33: Kalvarija: ali, Kralj lobanje.

^c 23:44: zemlji: ali, deželi.

^d 23:51:

^a 23:13: Mt 27:23
^b 23:26: Mt 27:32
^c 23:30: Iz 2:19; Oz 10:8; Raz 6:16

^d 23:31: 1 Pet 4:17

^e 23:32: Mt 27:38

^f 23:46: Ps 31:6
^g 23:50: Mt 27:57
^h 24:1: Mt 28:1

in so svoje obraze sklonile k zemlji, sta jim rekla: »Zakaj iščete živega^a med mrtvimi? ⁶Njega ni tukaj, temveč je bil obujen.^a Spomnите se kako vam je govoril, ko je bil še v Galileji, ⁷rekoč: »Sin človekov mora biti izročen v roke grešnih ljudi in biti križan ter tretji dan ponovno vstati.« ⁸In spomnile so se njegovih besed ⁹ter se vrnilo od mavzoleja in vse te stvari povedale enajsterim ter vsem ostalim. ¹⁰Bile so Marija Magdalena in Joana in Marija, Jakobova mati ter druge ženske, ki so bile z njimi, ki so te stvari povedale apostolom. ¹¹Njihove besede pa so se jím zdele kakor prazno opravljanje in jim niso verjeli. ¹²^b Potem je vstal Peter in stekel k mavzoleju. In sklonjen dol, je zagledal lanene trakove položene posebej ter odšel in se v sebi spraševal o tem, kar se je pripetilo.

¹³^c In glej, dva izmed njih sta tega istega dne odšla proti vasi, z imenom Emavs, ki je bila okoli šestdeset dolžin brazd^b od Jeruzalema. ¹⁴In skupaj sta se pogovarjala o vseh teh stvareh, ki so se zgodile. ¹⁵In pripetilo se je, medtem ko sta se skupaj posvetovala in razpravljala, da se je približal sam Jezus in šel z njima. ¹⁶Vendar so bile njune oči zadrzane, da ga ne bi spoznala. ¹⁷On pa jima je rekel: »Kakšne vrste pogovori so to, ki jih imata drug z drugim, medtem ko hodita in sta žalostna?« ¹⁸Eden izmed njiju, ki mu je bilo ime Kleopa, pa mu odgovori in reče: »Ali si ti edini tujec v Jeruzalemu in nisi izvedel stvari, ki so se v teh dneh tam zgodile?« ¹⁹In rekel jima je: »Katere stvari?« In rekla sta mu: »Glede Jezusa Nazarečana, ki je bil prerok, mogočen in dejanju in besedi, pred Bogom in vsemi ljudmi, ²⁰in kako so ga visoki duhovniki in naši vladarji izročili, da bi bil obsojen na smrt in ga križali. ²¹Toda mi smo zaupali, da je bil on tisti, ki naj bi odkupil Izraela; in poleg vsega tega je danes tretji dan, odkar so se te stvari zgodile. ²²Da, in nekatere ženske, prav tako iz naše skupine, ki so bile zgodaj pri mavzoleju, so nas osupnile ²³in ko niso našle njegovega telesa, so prišle, rekoč, da so prav tako videle videnje angelov, ki sta rekla, da je bil živ. ²⁴In nekateri izmed teh, ki so bili z nami, so odšli k mavzoleju in našli točno takó, kakor so rekle ženske, toda njega niso videli.« ²⁵Potem jima je rekel: »O bedaka in počasnega srca za verovanje vsega, kar so govorili preroki. ²⁶Ali ni moral Kristus pretrpeti te stvari in vstopiti v svojo slavo?« ²⁷In začel je pri Mojzesu in vseh prerokih ter jima v vseh pismih pojasnil besede glede njega samega. ²⁸In približali so se blizu k vasi, kamor

sta šla, on pa je storil kakor da bo odšel dalje. ²⁹Vendar sta ga primorala, rekoč: »Ostani z nama, kajti blizu večera je in dan je davno minil.« In odšel je noter, da ostane z njima. ³⁰In pripetilo se je, medtem ko je z njima sedel pri hrani, [da] je vzel kruh in ga blagoslovil in prelomil ter jima dal. ³¹In njune oči so bile odprtne in sta ga spoznala, on pa je izginil^c iz njunega pogleda. ³²In rekla sta drug drugemu: »Ali ni najino srce gorelo znotraj nazu, medtem ko je z nama govoril po poti in medtem ko nama je odpiral pisma?« ³³In vstala sta še isto uro in se vrnila v Jeruzalem, ter našla skupaj zbrane enajstere in tiste, ki so bili z njimi, ³⁴govoreče: »Gospod je bil resnično obujen in se prikazal Simonu.« ³⁵In povedala sta kakšne stvari so se zgodile na poti in kako sta ga prepoznala po lomljenu kruha.

³⁶^d In ko sta tako govorila, je sam Jezus stal v njihovi sredi in jim reče: »Mir vam budi.« ³⁷Toda bili so prestrašeni in zgroženi in domnevali so, da so videli duha. ³⁸Rekel jim je: »Zakaj ste zaskrbljeni? In zakaj v vaših srcih vstajajo misli? ³⁹Poglejte moje roke in moja stopala, da sem to jaz sam. Potipajte me in poglejte, kajti duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jih imam jaz.« ⁴⁰In ko je tako govoril, jim je pokazal svoje roke in svoja stopala. ⁴¹In medtem ko zaradi radosti niso verjeli ter se čudili, jim je rekel: »Imate tukaj kaj hrane?« ⁴²^e In dali so mu kos pečene ribe in od satovja. ⁴³In vzel je to ter pred njimi pojedel. ⁴⁴In rekel jim je: »To so besede, ki sem vam jih govoril, medtem ko sem bil še z vami, da se morajo izpolniti vse stvari, ki so bile glede mene zapisane v Mojzesovi postavi in v prerokih in v psalmih.« ⁴⁵Tedaj jim je odprl njihov razum, da so lahko razumeli pisma ⁴⁶in jim rekel: »Tako je pisano in tako se je Kristusu spodbabilo trpeti in tretji dan vstati od mrtvih, ⁴⁷in da bi se kesanje ter odpuščanje grehov oznanjalo v njegovem imenu med vsemi narodi, začenši v Jeruzalemu. ⁴⁸In vi ste priče teh stvari.

⁴⁹^f In glejte, nad vas pošiljam obljubo svojega Očeta, toda ostanite v jeruzalemskem mestu, dokler ne boste opremljeni z močjo od zgoraj.« ⁵⁰In odvedel jih je ven, prav do Betanije, ter povzdignil svoje roke in jih blagoslovil. ⁵¹^f In medtem ko jih je blagoslovil, se je pripetilo, [da] je bil ločen od njih in odnešen gor v nebo.

⁵²In oni so ga oboževali in se z veliko radostjo vrnili v Jeruzalem, ⁵³§ in bili so nenehno v templju in hvalili in blagoslavljali Boga. Amen.

^a 24:5: živega: ali, njega, ki živi. ^b 24:13: [brazda: ang. furlong (kar pomeni dolžina brazde); razdalja, ki jo je zmogel par volov pri oranju, ne da bi počival; 184.9374 m (Easton's 1897 Bible Dictionary) ali, 201,160 m (WordNet ® 3.0, 2006).] ^c 24:31: izginil...: ali, prenehal biti viden od njiju.

^d 24:6: Mt 17:23 ^e 24:12: Jn 20:6 ^f 24:13: Mr 16:12 ^g 24:36: Mr 16:14 ^h 24:49: Jn 15:26; Apd 1:4 ⁱ 24:51: Mr 16:19; Apd 1:9

Evangelij po Sv. Janezu

1 V začetku je bila Beseda in Beseda je bila z Bogom in Beseda je bila Bog.² ^aIsta je bila v začetku z Bogom.³ ^bVse stvari so bile narejene po njem in brez njega ni bilo narejeno nič, kar je bilo narejeno.⁴ V njem je bilo življenje in življenje je bilo svetloba ljudem.⁵ In svetloba sveti v temi, tema pa je ni doumela.^a

⁶ ^cBil je človek, poslan od Boga, katerega ime je bilo Janez.⁷ Ta isti je prišel za pričo, da pričuje o Svetlobi, da bodo vsi ljudje po njem lahko verovali.⁸ Ni bil on ta Svetloba, ampak je bil poslan, da pričuje o tej Svetlobi.⁹ § To je bila resnična Svetloba, ki razsvetljuje vsakega človeka, ki prihaja na svet.¹⁰ Bil je na svetu in svet je bil narejen po njem, svet pa ga ni spoznal.¹¹ Prišel je k svojim lastnim, njegovi lastni pa ga niso sprejeli.¹² Toda tolikim, kot so ga sprejeli, njim je on dal moč,^b da postanejo Božji sinovi, celo njim, ki verujejo v njegovo ime,¹³ ki so bili rojeni, ne iz krvi niti ne iz volje mesu niti ne iz volje moža, temveč iz Boga.¹⁴ e In Beseda je bila narejena meso in prebivala med nami (in zagledali smo njegovo slavo, slavo kot od edinorojenega od Očeta) polno milosti in resnice.

¹⁵ Janez^c je pričeval o njem in kljal, rekoč: »Ta je bil tisti, o katerem sem govoril: ›Kdo prihaja za meno, je obstajal pred meno, kajti bil je prek kakor jaz.‹«¹⁶ In iz njegove polnosti smo vsi prejeli in to milost za milostjo.¹⁷ Kajti postava je bila dana po Mojzesu, toda milost in resnica sta prišli po Jezusu Kristusu.¹⁸ § gNoben človek nikoli ni videl Boga. Edinorojeni Sin, ki je v Očetovem naročju, on ga je razodel.

¹⁹ In to je Janezovo pričevanje, ko so Judje poslali iz Jeruzalema duhovnike in Lévijevce, da ga vprašajo: »Kdo si ti?«²⁰ § In priznal je in ni zanikal, temveč priznal: »Jaz nisem Kristus.²¹ In vprašali so ga: »Kaj torej? Ali si Elija?« In reče: »Nisem.«²² Ali si ti ta prerok?«^d In odgovoril je: »Ne.«²² Potem so mu rekli: »Kdo si? Da bomo lahko dali odgovor tem, ki so nas poslali. Kaj praviš sam o sebi?«²³ hRekel je: »Jaz sem glas nekoga, ki kliče v divjini: ›Naredite Gospodovo pot ravno,‹ kakor je rekel prerok Izaija.«²⁴ Ti pa, ki so bili poslani, so bili izmed farizejev.²⁵ In vprašali so ga ter mu rekli: »Zakaj potem krščuješ, če ti nisi ta Kristus niti Elija niti ta prerok?«²⁶ Janez jim je odgovoril, rekoč: »Jaz krščujem z vodo, toda tam, med vami, stoji nekdo, ki ga vi ne poznate.²⁷ § iOn je ta, ki prihaja za meno, in je

pred meno, čigar čevljev jermena nisem vreden odvezati.«²⁸ Te stvari so se zgodile v Betaniji, onstran Jordana, kjer je Janez krščeval.

²⁹ Naslednji dan zagleda Janez k njemu prihajati Jezusa in reče: »Glejte, Jagnje Božje, ki odvzema greh sveta.³⁰ To je on, o katerem sem rekel: ›Za meno prihaja mož, ki je obstajal pred meno, kajti bil je pred meno.‹³¹ In nisem ga poznal, vendar sem zato prišel krščevat z vodo, da bi se on razodel Izraelu.«³² jIn Janez je izjavil, rekoč: »Videl sem Duha spuščati se z neba, kakor golobico in je ostal na njem.³³ In nisem ga poznal, toda kdor me je poslal, da krščujem z vodo, isti mi je rekel: ›Na kogar boš videl spuščati se Duha in ostajati na njem, isti je ta, ki krščuje s Svetim Duhom.‹³⁴ In videl sem in izjavil, da je ta Božji Sin.«

³⁵ Naslednji dan je Janez ponovno stal in dva izmed njegovih učencev³⁶ in ko je gledal na Jezusa, medtem ko je hodil, reče: »Glej, Jagnje Božje!«³⁷ Dva učenca pa sta ga slišala govoriti in šla za Jezusom.³⁸ Potem se je Jezus obrnil in ju videl slediti ter jima reče: »Kaj iščeta?«^f Rekla sta mu: »Rabi (kar prevedeno pomeni Učitelj), kje prebivaš?«^g ³⁹ Reče jima: »Pridita in poglejta.« Prišla sta in videla kje prebiva ter ta dan ostala z njim, kajti bilo je okrog^g desete ure.⁴⁰ § Eden izmed dveh, ki sta slišala Janeza govoriti in sta mu sledila, je bil Andrej, brat Simona Petra.⁴¹ Ta je najprej našel svojega lastnega brata Simona in mu rekel: »Našli smo Mesija,« kar je prevedeno, Kristusa.^h ⁴² § In privedel ga je k Jezusu. In ko ga je Jezus pogledal, je rekel: »Ti si Simon, Jonov sin. Imenoval se boš Kefa,« kar je po razlagi: »Kamen.«

⁴³ Naslednji dan je Jezus nameraval oditi naprej v Galilejo in najde Filipa ter mu reče: »Sledi mi.«⁴⁴ Torej Filip pa je bil iz Betsajde, Andrejevega in Petrovega mesta.⁴⁵ Filip najde Natánaela in mu reče: »Našli smo tistega, o katerem so Mojzes in preroki pisali v postavi, Jezusa iz Nazareta, Jožefovega sina.«⁴⁶ Natánael pa mu je rekel: »Ali lahko iz Nazareta pride kakršnakoli dobra stvar?«⁴⁷ Filip mu reče: »Pridi in poglej.«⁴⁷ Jezus je videl k njemu prihajati Natánaela in reče o njem: »Glejte, pravi Izraelec, v katerem ni zvijače!«⁴⁸ Natánael mu reče: »Od kod me poznaš?«⁴⁹ Jezus je odgovoril in mu rekel: »Preden te je Filip poklical, sem te videl, ko si bil pod figovim drevesom.«⁴⁹ Natánael je odgovoril in mu reče: »Rabi, ti si Božji Sin. Ti si Izraelov Kralj.«⁵⁰ Jezus je odgovoril in mu rekel:

^a 1:5: doumela: ali, priznala, ali, sprejela. ^b 1:12: moč: ali, pravico, ali, privilegij. ^c 1:15: [Leta Gospodovega 26.] ^d 1:21: ta prerok: ali, prerok? ^e 1:29: odvzema: ali, prenaša. ^f 1:38: prebivaš: ali, stanuješ. ^g 1:39: okrog... dve uri pred nočjo. ^h 1:41: Kristusa: ali, Maziljenega.

^a 1:2: 1 Mz 1:1 ^b 1:3: Kol 1:16 ^c 1:6: Mt 3:1 ^d 1:10: Heb 11:3 ^e 1:14: Mt 1:16 ^f 1:16: Kol 1:19 ^g 1:18: 1 Jn 4:12; 1 Tim 6:16 ^h 1:23: Mt 3:3 ⁱ 1:27: Mt 3:11; Apd 19:4 ^j 1:32: Mt 3:16 ^k 1:45: 1 Mz 49:10; 3 Mz 18:18 ^l 1:45: Iz 4:2

»Ker sem ti rekel: ›Videl sem te pod figovim drevesom, veruješ? Videl boš večje stvari kakor te.«⁵¹ In reče mu: »Resnično, resnično, povem vam: ›Odslej boste videli odprta nebesa in Božje angele, ki se vzpenjajo in spuščajo nad Sinom človekovim.«

2 In tretji dan je bila v galilejski Kani svatba in Jezusova mati je bila tam.² Na svatbo pa so bili povabljeni tako Jezus kakor njegovi učenci.³ In ko je zmanjkalo vina, mu Jezusova mati reče: »Vina nimajo.«⁴ Jezus ji reče: »Ženska, kaj imam opraviti s teboj? Moja ura še ni prišla.«⁵ Njegova mati reče služabnikom: »Karkoli vam reče, to storite.«⁶ In tam je bilo postavljenih šest kamnitih posod za vodo, po običaju judovskega očiščevanja, ki so vsebovale vsaka po dva ali tri sodčke.^a⁷ Jezus jim reče: »Napolnite posode za vodo z vodo.« In napolnili so jih do roba.⁸ In reče jim: »Zajemite torej in nesite k vodju gostije.« In oni so to odnesli.⁹ Ko je vodja gostije pokusil vodo, ki je postala vino in ni vedel od kod je bila (toda služabniki, ki so zajemali vodo, so vedeli), je vodja gostije poklical ženina¹⁰ ter mu reče: »Vsak človek spočetka postavi dobro vino, potem pa, ko se ljudje temeljito napijejo, to, ki je slabše. Toda ti si dobro vino prihranil do zdaj.«¹¹ Ta začetek čudežev je Jezus storil v galilejski Kani in jasno pokazal svojo slavo in njegovi učenci so verovali vanj.

¹² Po tem je odšel dol v Kafarnáum, on in njegova mati, njegovi bratje ter njegovi učenci in tam so ostali ne mnogo dni.

¹³ In blizu je bila judovska pasha in Jezus je odšel gor v Jeruzalem¹⁴ in našel v templju te, ki so prodajali vole in ovce in golobice in menjalce denarja sedeti.¹⁵ In ko je iz majhnih vrvi naredil bič, jih je vse izgnal iz templja in ovce in vole in iztresel denar menjalcem ter prevrnil mize¹⁶ in rekel tem, ki so prodajali golobice: »Odnesite te stvari od tukaj. Ne delajte hiše mojega Očeta za hišo trgovanja.«¹⁷ In njegovi učenci so se spomnili, da je bilo pisano: »Gorečnost za tvojo hišo me je použila.«

¹⁸ Potem so Judje odgovorili in mu rekli: »Kakšno znamenje nam pokažeš, glede na to, da delaš te stvari?«¹⁹ Jezus je odgovoril in jim rekel: »Unicite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil ponovno.«^b²⁰ Tedaj so Judje rekti: »Ta tempelj je bil v gradnji šestintrideset let, ti pa ga hočeš postaviti v treh dneh?«²¹ Toda govoril je o templju svojega telesa.²² Ko je bil torej obujen od mrtvih, so se njegovi učenci spomnili, da jim je to rekel in verjeli so pismu ter besedi, ki jo je Jezus rekel.

²³ Torej ko je bil za pasho, na praznični *dan*, v Jeruzalemu, so mnogi, ko so videli čudeže, ki jih

je storil, verovali v njegovo ime.²⁴ Toda Jezus se jim ni zaupal, ker je vse *ljudi* poznal²⁵ in ni potreboval, da bi kdorkoli pričeval o človeku, kajti vedel je, kaj je bilo v človeku.

3 Bil je človek izmed farizejev, po imenu Nikodém, vladar Judov.² Ta isti je ponoči prišel k Jezusu in mu rekel: »Rabi, vemo, da si učitelj, ki je prišel od Boga, kajti noben človek ne more delati teh čudežev, katere delaš ti, razen če ni Bog z njim.«³ Jezus je odgovoril in mu rekel: »Resnično, resnično, povem ti: ›Razen če se človek ponovno^b ne rodi, ne more videti Božjega kraljestva.«^c Nikodém mu reče: »Kako je lahko človek ponovno rojen, ko je star? Ali lahko drugič vstopi v maternico svoje matere in se rodi?«^d Jezus je odgovoril: »Resnično, resnično, povem ti: ›Razen če se človek ne rodi iz vode in iz Duha, ne more vstopiti v Božje kraljestvo.«^e To, kar je rojeno iz mesa, je meso, in to, kar je rojeno iz Duha, je duh.^f Ne čudi se, da sem ti rekel: »Morate se ponovno^c roditi.«^g Veter piha kjer želi in slišiš zvok le-tega, toda ne moreš povedati odkod prihaja in kam gre. Tako je v vsakim, ki je rojen iz Duha.^h Nikodém je odgovoril in mu rekel: »Kako so te stvari mogoče?«ⁱ Jezus je odgovoril in mu rekel: »Ali si ti učitelj Izraelu, pa ne veš teh stvari?«^j Resnično, resnično, povem ti: »Mi govorimo to, kar vemo in pričujemo to, kar smo videli, vi pa našega pričevanja ne sprejemate.^k Če sem vam govoril zemeljske stvari in niste verovali, kako boste verovali, če vam povem o nebeških stvareh?«^l In noben človek se ni dvignil v nebesa, razen tisti, ki je prišel dol iz nebes, celo Sin človek, ki je v nebesih.

¹⁴ In kakor je Mojzes povzdignil kačo v divjini, točno tako mora biti povzdignjen Sin človek,^c¹⁵ § da se kdorkoli veruje vanj, ne bo pogubil, temveč bo imel večno življenje.

¹⁶ § Kajti Bog je tako ljubil svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdorkoli veruje vanj, se ne bo pogubil, temveč bo imel večno življenje.^d¹⁷ Kajti Bog svojega Sina ni poslal na svet, da svet obsodi, temveč, da bi bil svet po njem lahko rešen.e

¹⁸ Kdor veruje vanj, ni obsojen, toda kdor ne veruje, je že obsojen, ker ni veroval v ime edinorojenega Božjega Sina.¹⁹ In to je obsodba, da je svetloba prišla na svet, ljudje pa so raje ljubili temo kakor svetlobo, ker so bila njihova dejanja hudobna.^f²⁰ Kajti vsak, kdor počne zlo, sovraži svetlobo niti ne prihaja k svetlobi, da njegova dejanja ne bi bila pograjana.^d²¹ Toda kdor dela resnico, prihaja k svetlobi, da bi se njegova dejanja lahko razodela, da so narejena v Bogu.«^g

^a 2:6: [sodček: atenska amfora, 33-40 litrov.]

^b 3:3: ponovno...: ali, ne rodi od zgoraj.

^c 3:7: ponovno...: ali, roditi

^d zgoraj.

^e 3:20: pograjana: ali, odkrita.

^f 2:17: Ps 69:9 ^g 2:19: Mt 26:61 ^h 3:14: 4 Mz 21:9 ⁱ 3:16: 1 Jn 4:9 ^j 3:17: Jn 12:47 ^k 3:19: Jn 1:4

²²a Po teh besedah so prišli Jezus in njegovi učenci v judejsko deželo in z njimi je ostal tam ter krščeval.

²³Pa tudi Janez je krščeval v Enónu blizu Salíma, ker je bilo tam veliko vode; in prihajali so in bili so krščeni. ²⁴Kajti Janez še ni bil vržen v ječo.

²⁵Potem je med nekaterimi Janezovimi učenci in Judi nastalo pričkanje glede očiščevanja. ²⁶In prišli so k Janezu ter mu rekli: »Rabi, kdor je bil s teboj onstran Jordana, b o katerem prinašaš pričevanje, glej, isti krščuje in vsi ljudje prihajajo k njemu.«

²⁷Janez je odgovoril in rekel:^c »Človek ne more ničesar prejeti,^a razen če mu ni dano iz nebes. ²⁸Vi sami mi prinašate pričevanje, da sem rekel:^d »Jaz nisem Kristus, temveč, da sem poslan pred njim.« ²⁹Kdor ima nevesto, je ženin, toda ženinov priatelj, ki stoji in ga posluša, se silno razveseljuje zaradi ženinovega glasu. Ta moja radost je torej dopolnjena. ³⁰On mora rasti, toda jaz se moram manjšati. ³¹Kdor prihaja od zgoraj, je nad vsem. Kdor je z zemlje, je zemeljski in govori zemeljsko. Kdor prihaja iz nebes, je nad vsem. ³²Kar je videl in slišal, to pričuje in noben človek ne sprejema njegovega pričevanja. ³³Kdor je sprejel njegovo pričevanje, je pristavil k njegovemu pečatu, da je Bog resničen. ³⁴Kajti tisti, katerega je Bog poslal, govori Božje besede, kajti Bog mu ne daje Duha na mero. ³⁵f Oče ljubi Sina in mu je vse stvari dal v njegovo roko. ³⁶g Kdor veruje v Sina, ima večno življenje; kdor pa ne veruje Sinu, ne bo videl življenja, temveč na njem ostaja Božji bes.«

4 § Ko je torej Gospod izvedel, kako so farizeji slišali, da je Jezus pridobil in krstil več učencev kakor Janez, ²(čeprav Jezus sam ni krščeval, temveč njegovi učenci), ³je zapustil Judejo in ponovno odšel v Galilejo. ⁴Brezpogojno pa je moral iti skozi Samarijo. ⁵Potem je prišel v samarijsko mesto, ki se imenuje Sihár, blizu kosa zemljiscišča, ki ga je Jakob dal svojemu sinu Jožefu. ⁶Torej tam [pa] je bil Jakobov vodnjak. Jezus zatorej, opešan od svojega potovanja, tako sede na vodnjak; bilo pa je okoli šeste ure. ⁷Tja prihaja ženska iz Samarije, da zajame vode. Jezus ji reče: »Daj mi piti.« ⁸(Kajti njegovi učenci so odšli proč v mesto, da kupijo hrano.) ⁹Potem mu ženska iz Samarije reče: »Kako je to, da ti, ki si Jud, prosiš piti od mene, ki sem ženska iz Samarije? Kajti Judje s Samarijani nimajo nobenega opravka.« ¹⁰Jezus je odgovoril in ji rekel: »Če bi poznala Božji dar in kdo je, ki ti govoriti: »Daj mi, da pijem,« bi prosila od njega in dal bi ti žive vode.« ¹¹Ženska mu reče: »Gospod, nimaš s čim zajeti, vodnjak pa je globok. Od kod imaš potem to živo vodo?« ¹²Ali si ti večji kakor naš oče Jakob, ki nam je dal vodnjak in je od tega pil on sam in njegovi otroci in njegova živina?« ¹³Jezus je odgovoril

in ji rekel: »Kdorkoli piše od te vode, bo ponovno žejen,¹⁴ toda kdorkoli piše od vode, ki mu jo bom jaz dal, ne bo nikoli žejen, temveč bo voda, ki mu jo bom jaz dal, postala v njem izvir vode, ki izvira v večno življenje.« ¹⁵Ženska mu reče: »Gospod, daj mi te vode, da ne bom žejna niti ne bom hodila sém zajemat.« ¹⁶Jezus ji reče: »Pojdi, pokliči svojega soproga in pridi sém.« ¹⁷Ženska je odgovorila in rekla: »Nimam soproga.« Jezus ji je rekel: »To si dobro povedala: »Nimam soproga,« ¹⁸kajti imela si pet soprogov in ta, katerega imaš sedaj, ni tvoj soprog. To si iskreno povedala.« ¹⁹Ženska mu reče: »Gospod, zaznavam, da si prerok. ²⁰Naši očetje so oboževali na tej gori, vi pa pravite, da jei v Jeruzalemu kraj, kjer morajo ljudje oboževati.« ²¹Jezus ji reče: »Ženska, veruj mi, prihaja ura, ko ne boste oboževali Očeta ne na tej gori niti ne v Jeruzalemu. ²²Vi obožujete, kar ne poznate; mi vemo kaj obožujemo, kajti rešitev duš je od Judov. ²³Toda prihaja ura in je sedaj, ko bodo pravi oboževalci oboževali Očeta v duhu in resnici, kajti Oče išče takšne, da ga obožujejo. ²⁴Bog je Duh, tisti pa, ki ga obožujejo, ga morajo oboževati v duhu in v resnici.« ²⁵Ženska mu reče: »Vem, da prihaja Mesija, ki se imenuje Kristus. Ko pride, nam bo povedal vse stvari.« ²⁶Jezus ji reče: »Jaz, ki ti govorim, sem ta.«

²⁷Zatem pa so prišli njegovi učenci in se čudili, da se je pogovarjal z žensko, vendarle noben človek ni rekel: »Kaj iščeš?« ali: »Zakaj govorиш z njo?« ²⁸Tedaj je ženska pustila svojo posodo za vodo in odšla svojo pot v mesto ter reče ljudem: ²⁹»Pridite, poglejte človeka, ki mi je povedal vse stvari, ki sem jih kdaj storila. Ali ni to Kristus?« ³⁰Potem so odšli iz mesta in prišli k njemu.

³¹Medtem pa so ga njegovi učenci prosili, rekoč: »Učitelj, jej.« ³²Vendar jim je rekel: »Jaz imam za jed hrano, ki je vi ne poznate.« ³³Zato so učenci drug drugemu rekli: »Ali mu je katerikoli človek prinesel kaj za jesti?« ³⁴Jezus jim reče: »Moja hrana je, da izvršim voljo tistega, ki me je poslal in da zaključim njegovo delo.« ³⁵Ali ne pravite: »Še štiri mesece in potem prihaja žetev?« Glejte, povem vam: »Povzdignite svoje oči in poglejte na polja, kajti že so bela za žetev.« ³⁶In kdor žanje, prejema plače in zbira sad za večno življenje, da se lahko skupaj veselita oba, kdor seje in kdor žanje. ³⁷In v tem je ta beseda resnična: »Eden seje, drugi pa žanje.« ³⁸Pošiljam vas, da požanjete to, za kar niste priložili nobenega truda. Drugi ljudje pa se trudili, vi pa ste vstopili v njihove napore.«

³⁹In mnogi izmed Samarijanov iz tega mesta so verovali vanj zaradi besed ženske, ki je pričevala: »Povedal mi je vse, kar sem kdaj storila.« ⁴⁰Torej ko so Samarijani prišli k njemu, so ga rotili, da bi

^a 3:27: prejeti: ali, vzeti k sebi.

^b 3:22: Jn 4:2 ^c 3:26: Jn 1:7; Jn 1:34 ^d 3:27: Heb 5:4 ^e 3:28: Jn 1:20 ^f 3:33: Rim 3:4 ^g 3:35: Mt 11:27 ^h 3:36: Hab 2:4; 1 Jn 5:10 ⁱ 4:20: 5 Mz 12:5 ^j 4:24: 2 Kor 3:17 ^k 4:35: Mt 9:37

ostal z njimi. In ostal je tam dva dni.⁴¹ In veliko več jih je verovalo zaradi njegove lastne besede.⁴² Ženski pa so rekli: »Sedaj verjamemo, ne zaradi tvojih besed, kajti sami smo ga slišali in vemo, da je ta zares Kristus, Odrešenik sveta.«

⁴³ a Torej po dveh dneh je odšel od tam in šel v Galilejo.⁴⁴ Kajti Jezus je sam izpričal, da prerok v svoji lastni deželi nima spoštovanja.⁴⁵ Potem, ko je prišel v Galilejo, so ga Galilejci sprejeli, ker so videli vse stvari, ki jih je na praznik storil v Jeruzalemu, kajti tudi sami so odšli na praznik.⁴⁶ Tako je Jezus ponovno prišel v galilejsko Kano,^b kjer je vodo spremenil v vino. Tam pa je bil neki visoki plemič,^a katerega sin je bil bolan v Kafarnáumu.⁴⁷ Ko je slišal, da je Jezus prišel iz Judeje v Galilejo, je odšel k njemu in ga rotil, da bi prišel dol in ozdravil njegovega sina, kajti ta je bil na točki smrti.⁴⁸ Tedaj mu je Jezus rekel: »Razen če ne vidite znamenj in čudežev, ne boste verovali.«⁴⁹ Visoki plemič mu reče: »Gospod, pridi dol, preden moj otrok umre.«⁵⁰ Jezus mu reče: »Pojni svojo pot, tvoj sin živi.« In mož je verjel besedi, ki mu jo je Jezus govoril in je odšel svojo pot.⁵¹ Ko je torej šel navzdol, so ga srečali njegovi služabniki in mu povedali, rekoč: »Tvoj sin živi.«⁵² Potem je od njih poizvedel uro, ko je pričel okrevati. In oni so mu rekli: »Včeraj ob sedmi uri ga je vročica pustila.«⁵³ Tako je oče spoznal, da je *bilo to* ob isti uri, ob kateri mu je Jezus rekel: »Tvoj sin živi.« In veroval je on sam in njegova celotna hiša.⁵⁴ To je spet drugi čudež, ki ga je Jezus storil, ko je prišel iz Judeje v Galilejo.

⁵ Po tem^b je bil judovski praznik in Jezus je odšel gor v Jeruzalem.² Torej v Jeruzalemu je pri ovčjem^c trgu bazen, ki se v hebrejskem jeziku imenuje Betésda in ima pet preddverij.³ V teh leži velika množica nemočnih ljudi, slepih, šepavih in oslabelih, ki čakajo na gibanje vode.⁴ Kajti angel je ob nekem času odšel dol v bazen in vzbukal vodo. Kdorkoli je potem prvi po vzburkanju vode stopil vanj, je bil ozdravljen, katerokoli bolezen je imel.⁵ In tam je bil neki človek, ki je osemintrideset let imel šibkost.⁶ Ko ga je Jezus videl ležati in je vedel, da je bil torej dolgo časa v tem stanju, mu reče: »Hočeš ozdraveti?«⁷ Nemočen človek mu je odgovoril: »Gospod, ko je voda vzbukana, nimam nobenega človeka, da bi me dal v bazen, toda medtem ko prihajam, drug stopi dol pred menoj.«⁸ Jezus mu reče: »Vstani, vzemi svojo posteljo in hodi.«⁹ In mož je bil takoj ozdravljen in vzel svojo posteljo ter hodil. Na isti dan pa je bil šabat.

¹⁰ Judje so torej rekli temu, ki je bil ozdravljen: »Šabatni dan je, d Zate ni zakonito, da nosiš svojo posteljo.«¹¹ Odgovoril jim je: »Tisti, ki me je ozdravil, isti mi je rekel: »Vzemi svojo posteljo in hodi.«¹² Potem so ga vprašali: »Kateri človek je ta, ki ti je rekel: »Vzemi svojo posteljo in hodi?«¹³ Tisti pa, ki je bil ozdravljen, ni vedel kdo je bil ta, ker se je Jezus na skrivaj odstranil, [kajti] množica^d je bila na tem kraju.¹⁴ Kasneje ga Jezus najde v templju in mu reče: »Glej, ozdravljen si. Ne greši več, da ne bi prišla k tebi hujša stvar.«¹⁵ Mož je odšel in Judom povedal, da je bil Jezus ta, ki ga je ozdravil.¹⁶ § In zato so Judje preganjali Jezusa in si prizadevali, da ga ubijejo, ker je te stvari delal na šabatni dan.

¹⁷ Toda Jezus jim je odgovoril: »Moj Oče dela do zdaj in jaz delam.«¹⁸ Zato so si Judje še bolj prizadevali, da ga ubijejo, ker ni samo prekršil šabata, temveč je tudi rekel, da je bil njegov Oče Bog in se izenačil z Bogom.¹⁹ Tedaj je Jezus odgovoril in jim rekel: »Resnično, resnično, povem vam: Sin ne more ničesar storiti sam od sebe, temveč kar vidi delati Očeta, kajti katerekoli stvari dela on, te prav tako enako dela Sin.²⁰ Kajti Oče ima Sina rad in mu kaže vse stvari, katere dela sam in pokazal mu bo večja dela kakor ta, da se boste lahko čudili.²¹ Kajti kakor Oče obuja mrtve in *jih* oživlja, točno tako Sin oživlja kogar hoče.²² Kajti Oče ne sodi nobenega človeka, temveč je vso sodbo izročil Sinu,²³ da bi vsi ljudje spoštovali Sina, tako kakor spoštujejo Očeta. Kdor ne spoštuje Sina, ne spoštuje Očeta, ki ga je poslal.²⁴ Resnično, resnično, povem vam: »Kdor sliši mojo besedo in veruje vanj, ki me je poslal, ima večno življenje in ne bo prišel v obsodbo, temveč je iz smrti prešel v življenje.«²⁵ Resnično, resnično, povem vam: »Prihaja ura in je sedaj, ko bodo mrtvi slišali glas Božjega Sina, in tisti, ki ga zaslišijo, bodo živelji.²⁶ Kajti kakor ima Oče življenje v sebi, tako je dal Sinu, da ima življenje v sebi,²⁷ in dal mu je tudi oblast, da izvrši sodbo, ker je Sin človek.«²⁸ Ne čudite se temu, kajti prihaja ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobovih, slišali njegov glas²⁹ in bodo prišli naprej; tisti, ki so delali dobro, k vstajenju življenja; tisti pa, ki so delali zlo, k vstajenju prekletstva.³⁰ § Jaz sam od sebe ne morem ničesar storiti. Kakor slišim, sodim in moja sodba je pravična, ker ne iščem svoje lastne volje, temveč voljo Očeta, ki me je poslal.³¹ Če jaz pričujem o sebi, moje pričevanje ni resnično.f

³² Drug je, ki prinaša pričevanje o meni in vem, da je pričevanje, s katerim pričuje o meni, resnično.g³³ Vi ste poslali k Janezu^h in on pričuje

^a 4:46: visoki plemič: ali, dvorjan, ali, vladar. [Ovčja velika vrata se sedaj imenujejo Levja vrata in vodijo v muslimansko četrtno starega mesta v Jeruzalemu iz vzhodne strani.]

^b 5:1: [Leta Gospodovega 31.]

^c 5:2: ovčjem...: ali, ovčjih vratih;

^c 5:2: ovčjem...: ali, ovčjih vratih;

^d 5:13: množica: ali, od množice, ki.

^e 5:29: Mt 25:46

^f 5:31: Jn 8:14

^g 5:32: Mt 3:17

^h 5:33: Jn 1:7

ⁱ 5:10: Jer 17:22

^j 5:29: Mt 25:46

^k 5:31: Jn 8:14

za resnico.³⁴ Toda jaz pričevanja ne sprejemam od človeka, toda te stvari govorim, da bi bili vi lahko rešeni.³⁵ On je bil goreča in sijoča svetloba in vi ste se bili voljni nekaj časa veseliti v njegovi svetlobi.

³⁶ Toda jaz imam večje pričevanje kakor [to] od Janeza, kajti dela, ki mi jih je Oče dal, da jih dokončam, ista dela, ki jih jaz opravljam, pričujejo o meni, da me je poslal Oče.³⁷ In sam Oče, ki me je poslal,^a je prinesel pričevanje o meni. Vi niste nikoli slišali njegovega glasu,^b niti videli njegovega videza.³⁸ In vi nimate njegove besede, ki bi ostajala v vas, kajti kogar je on poslal, njemu ne verujete.

³⁹ Preiskujete pisma, kajti v njih mislite, [da] imate večno življenje. To pa so ta, ki pričujejo o meni.⁴⁰ In vi nočete priti k meni, da bi lahko imeli življenje.⁴¹ Ne sprejemam časti od ljudi.⁴² Toda poznam vas, da v sebi nimate Božje ljubezni.⁴³ Prišel sem v imenu svojega Očeta in me ne sprejmete. Če bo kdo drug prišel v svojem lastnem imenu, ga boste sprejeli.⁴⁴ Kako lahko verujete vi, ki sprejemate čast drug od drugega, pa ne iščete časti, ki prihaja samo od Boga?^c ⁴⁵ Ne mislite, da vas bom jaz tožil Očetu. *Nekdo* je, ki vas toži, celo Mojzes, v katerega zaupate.⁴⁶ Kajti če bi verovali Mojzesu, bi verovali meni,^d kajti pisal je o meni.⁴⁷ Toda če ne verujete njegovim pisanjem, kako boste verovali mojim besedam?«

6 Po^a teh besedah se je Jezus peljal preko Galilejskega morja, kar je Tiberijsko morje.² Sledila mu je velika množica, ker so videli njegove čudeže, ki jih je storil na teh, ki so bili bolni.³ § In Jezus je odšel gor na goro ter tam sédel s svojimi učenci.⁴ e In blizu je bila pasha, judovski praznik.

⁵ f Ko je Jezus tedaj povzdignil svoje oči in zagledal k njemu prihajati veliko skupino, reče Filipu: »Od kod naj kupimo kruha, da bodo ti lahko jedli?«⁶ To pa je rekel, da bi ga preizkusil, kajti sam je vedel kaj bo storil.⁷ Filip mu je odgovoril: »Dvesto denarjev kruha zanje ni zadost, da bi vsak izmed njih lahko nekaj vzel.«⁸ Eden izmed njegovih učencev, Andrej, brat Simona Petra, mu reče:⁹ »Tukaj je deček, ki ima pet ječmenovih hlebov in dve majhni ribi. Toda kaj je to med tako mnogimi?«¹⁰ In Jezus je dejal: »Storite, da se ljudje usedejo.« Torej na tem kraju je bilo mnogo trave. Tako so se ljudje usedli, po številu okoli pet tisoč.¹¹ In Jezus je vzel hlebe in ko se je zahaval, je razdelil učencem in učencem tem, ki so se usedli, in podobno od rib, toliko, kolikor so hoteli.¹² Ko so bili nasičeni, je svojim učencem rekel: »Zberite odlomke, ki ostanejo, da ne bo nič izgubljeno.«¹³ Zato so *jih* zbrali skupaj in napolnili dvanajst košar z odlomki od petih ječmenovih hlebov, ki

so ostali vrh tega tem, ki so jedli.¹⁴ Tedaj so ti ljudje, ko so videli čudež, ki ga je Jezus storil, rekli: »To je resnično ta prerok, ki naj bi prišel na svet.«

¹⁵ Ko je torej Jezus zaznal, da bodo prišli in ga s silo odvedli, da ga postavijo za kralja, je ponovno sam odšel na goro.¹⁶ g In sedaj, ko je prišel večer, so njegovi učenci odšli dol k morju¹⁷ in vstopili na ladjo ter se preko morja peljali proti Kafarnáumu. Bilo pa je že temno in Jezus ni prišel k njim.¹⁸ Zaradi velikega vetra, ki je pihal, se je morje vzdignilo.¹⁹ Ko so preveslali že okoli petindvajset ali trideset dolžin brazd, so zagledali Jezusa hoditi po morju in prihajati bliže k ladji in bili so prestrašeni.²⁰ Toda on jim reče: »Jaz sem, ne bodite prestrašeni.«²¹ Potem so ga voljno sprejeli na ladjo in ladja je bila takoj pri deželi, kamor so šli.

²² Naslednjega dne, ko je množica, ki je stala na drugi strani morja, videla, da tam ni bilo nobenega drugega čolna, razen tistega, v katerega so vstopili njegovi učenci in da Jezus s svojimi učenci ni vstopil na čoln, temveč, *da* so njegovi učenci odšli sami²³ (čeprav so iz Tiberije prišli drugi čolni v bližino kraja, kjer so jedli kruh, potem, ko se je Gospod zahvalil).²⁴ Ko je množica torej videla, da Jezusa ni bilo tam niti njegovih učencev, so se tudi sami, ker so iskali Jezusa, vkrcali in prišli v Kafarnáum.²⁵ In ko so ga našli na drugi strani morja, so mu rekli: »Rabi, kdaj si prišel sèm?«²⁶

Jezus jim je odgovoril in rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Ne iščete me, ker ste videli čudeže, temveč, ker ste jedli od hlebov in bili nasičeni.«²⁷ Ne trudite^b se za jed, ki propada, temveč za jed, ki vzdrži do večnega življenja,

katero vam bo dal Sin človekov,^h kajti njega je potrdil Oče Bog.«²⁸ Tedaj so mu rekli: »Kaj naj storimo, da bomo lahko delali Božja dela?«²⁹ Jezus je odgovoril in jim rekel:ⁱ »Božje delo je to, da verujete v tistega, ki ga je on poslal.«³⁰ Rekli so mu torej: »Kakšno znamenje torej pokažeš, da bomo lahko videli in ti verovali? Kaj delaš?«³¹ j Naši očetje so v puščavi jedli mano, kakor je pisano:^k »Kruh iz nebes jim je dajal jesti.«³²

Potem jim je Jezus rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Ni vam Mojzes dal tega kruha iz nebes, temveč vam moj Oče daje resničen kruh iz nebes.«³³ Kajti Božji kruh je tisti, ki prihaja dol iz nebes in daje svetu življenje.«³⁴ Tedaj so mu rekli: »Gospod, vselej nam daj tega kruha.«³⁵ In Jezus jim je rekel: »Jaz sem kruh življenja. Kdor prihaja k meni, ne bo nikoli lačen. In kdor vame veruje, ne bo nikoli žejen.³⁶ Toda rekel sem vam: »Da ste me vi tudi videli, pa ne verujete.«³⁷ Vse, kar mi daje Oče, bo prišlo k meni, in tistega, ki prihaja k meni, nikakor ne bom izgnal ven.

^a 6:1: [Leta Gospodovega 32.] ^b 6:27: trudite...: ali, delajte za.

^a 5:37: Mt 3:17; Mt 17:5 ^b 5:37: 5 Mz 4:12 ^c 5:44: Jn 12:43 ^d 5:46: 1 Mz 3:15; 5 Mz 18:15 ^e 6:4: 3 Mz 23:5; 5 Mz 16:1
f 6:5: Mt 14:15 ^g 6:16: Mt 14:23 ^h 6:27: Mt 3:17 ⁱ 6:29: 1 Jn 3:13 ^j 6:31: 2 Mz 16:15; 4 Mz 11:7 ^k 6:31: Ps 78:25

³⁸ Kajti prišel sem dol iz nebes, ne da delam svojo lastno voljo, temveč voljo tistega, ki me je poslal.
³⁹ In to je volja Očeta, ki me je poslal, da od vsega, kar mi je dal, ne bi ničesar izgubil, temveč bi ob poslednjem dnevu to ponovno dvignil.
⁴⁰ In to je volja tistega, ki me je poslal, da bo vsakdo, ki vidi Sina in veruje vanj, lahko imel večno življenje in jaz ga bom dvignil na poslednji dan.
⁴¹ Judje so tedaj godrnjali nad njim, ker je rekel: »Jaz sem kruh, ki je prišel dol iz nebes.«
⁴² In govorili so:
 »Ali ni to Jezus, Jožefov sin, katerega očeta in mater poznamo? Kako to potem, da pravi: 'Prišel sem dol iz nebes?'«
⁴³ Jezus je torej odgovoril in jim rekel: »Ne godrnjajte med seboj.«
⁴⁴ Nihče ne more priti k meni, razen če ga ne pritegne Oče, ki me je poslal in jaz ga bom dvignil na poslednji dan.
⁴⁵ V prerokih je pisano: »In vsi bodo poučeni od Boga.« Vsak torej, ki je slišal in se naučil od Očeta, prihaja k meni.
⁴⁶ Ne da je katerikoli človek videl Očeta, samo tisti, ki je od Boga, on je videl Očeta.
⁴⁷ § Resnično, resnično, povem vam: »Kdor veruje vame, ima večno življenje.«
⁴⁸ Jaz sem ta kruh življenja.
⁴⁹ Vaši očetje so v divjini jedli mano in so mrtvi.
⁵⁰ To je kruh, ki prihaja dol iz nebes, da lahko človek od tega je in ne umre.
⁵¹ Jaz sem živi kruh, ki je prišel dol iz nebes. Če katerikoli človek od tega kruha je, bo živel večno, in kruh, ki ga bom jaz dal, je moje meso, ki ga bom dal za življenje sveta.«
⁵² Judje so se torej med seboj prepričali, rekoč: »Kako nam lahko ta človek da jesti svoje meso?«
⁵³ Tedaj jim je Jezus rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Razen, če ne jeste mesa Sina človekovega in ne pijete njegove krvi, v sebi nimate življenja.«
⁵⁴ Kdorkoli je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom dvignil na poslednji dan.«
⁵⁵ Kajti zares je moje meso hrana in zares je moja kri pijača.
⁵⁶ Kdor je moje meso in pije mojo kri, prebiva v meni in jaz v njem.
⁵⁷ Kakor me je poslal živi Oče in jaz živim po Očetu, takodor mene je, celo ta bo živel po meni.
⁵⁸ § To je ta kruh, ki je prišel dol iz nebes. Ne kakor vaši očetje, ki so jedli mano in so mrtvi. Kdor je od tega kruha, bo živel večno.«
⁵⁹ Te stvari je povedal v sinagogi, ko je učil v Kafarnáumu.
⁶⁰ Zatorej so mnogi izmed njegovih učencev, ko so to slišali, rekli: »To je trda beseda, kdo jo lahko posluša?«
⁶¹ Potem, ko je Jezus v sebi vedel, da so njegovi učenci nad tem godrnjali, jim je rekel: »Ali vas to pohujšuje?«
⁶² Kaj pa če boste videli Sina človekovega dvigniti se gor, kjer je bil prej?
⁶³ Duh je, ki oživlja, meso nič ne koristi. Besede, ki vam jih govorim, te so duh in te so življenje.
⁶⁴ Toda tam so nekateri izmed vas, ki ne verujejo.«
 Kajti Jezus je že od začetka vedel kdo so bili ti, ki niso verovali in kdo naj bi ga izdal.
⁶⁵ In rekel

je: »Zato sem vam rekel, da nihče ne more priti k meni, razen če mu ni dano od mojega Očeta.«

»Od tega časa je mnogo izmed njegovih učencev odšlo nazaj in niso več hodili z njim.«

⁶⁷ Tedaj je Jezus dvanajsterim rekel: »Ali hočete tudi vi oditi?«
⁶⁸ Potem mu je Simon Peter odgovoril: »Gospod, h komu naj gremo? Ti imaš besede večnega življenja.«
⁶⁹ § In mi verujemo in smo prepricani, da si ti ta Kristus, Sin živega Boga.«
⁷⁰ Jezus jim je odgovoril: »Ali vas nisem izbral dvanajst in je eden izmed vas hudič?«
⁷¹ Govoril je o Judu Iškarijotu, Simonovem sinu, kajti on je bil ta, ki naj bi ga izdal in je izmed dvanajsterice.

7 Po teh besedah je Jezus hodil po Galileji, kajti ni želel hoditi po Judeji, ker so si Judeje prizadevali, da ga ubijejo.
² f Torej blizu je bil judovski šotorski praznik.
³ Njegovi bratje so mu zatorej rekli: »Odidi od tukaj in pojdi v Judejo, da bodo tudi twoji učenci lahko videli dela, ki jih delaš.«
⁴ Kajti nobenega človeka ni, ki karkoli dela na skrivnem in si sam prizadeva, da bi bil javno znanc. Če delaš te stvari, se pokaži svetu.«
⁵ Kajti niti njegovi bratje niso verovali vanj.
⁶ Tedaj jim je Jezus rekel: »Moj čas še ni prišel, toda vaš čas je vedno pripravljen.«
⁷ Vas svet ne more Sovražiti, toda mene Sovraži, ker pričujem o njem, da so le-tega dela Hudobna.
⁸ § Pojdite gor na ta praznik. Jaz še ne grem na ta praznik,^g kajti moj čas še ni dopolnjen.«
⁹ Ko jim je povedal te besede, je še vedno prebival v Galileji.

¹⁰ Toda ko so njegovi bratje odšli gor, potem je tudi on odšel gor na praznik, ne javno, temveč kakor bi bilo na skrivnem.
¹¹ Potem so ga Judeje med praznikom iskali in govorili: »Kje je tisti?«
¹² In glede njega je bilo med množico mnogo mrmranja, kajti nekateri so rekli: »Dober človek je.« drugi so rekli: »Ne, temveč zavaja množico.«
¹³ Vendar zaradi strahu pred Judi noben človek o njem ni govoril javno.

¹⁴ Torej okoli srede praznika je Jezus odšel gor v tempelj in učil.
¹⁵ In Judeje so se čudili, rekoč: »Kako ta človek pozna pisma,^b saj se jih nikoli ni učil?«
¹⁶ Jezus jim je odgovoril in rekel: »Moj nauk ni moj, temveč tistega, ki me je poslal.
¹⁷ Če hoče katerikoli človek storiti njegovo voljo, bo iz nauka spoznal, če je to od Boga ali če govorim sam od sebe.
¹⁸ Kdor govoril o sebi, išče svojo lastno slavo, toda kdor išče slavo tistega, ki ga je poslal, isti je resničen in v njem ni nobene nepravijočnosti.
¹⁹ Ali vam ni Mojsesh dal postave in še izmed vas se nihče ne drži postave?
²⁰ Zakaj me poskušate ubiti?«
²¹ Množica je odgovorila in rekla: »Hudiča imaš. Kdo se pripravlja, da te ubije?«
²² Jezus je odgovoril in jim rekel: »Eno delo sem storil in vsi se čudite.«
²³ Mojzes vam je torej

^a 6:61: pohujšuje: ali, škandalizira, ali, povzroči, da se spotaknete.

^b 7:15: pisma: ali, učenja.

^a 6:42: Mt 13:55 ^b 6:45: Iz 54:13; Jer 31:34 ^c 6:46: Mt 11:27 ^d 6:62: Jn 3:13 ^e 6:69: Mt 16:16 ^f 7:2: 3 Mz 23
^g 7:8: Jn 8:20 ^h 7:19: 2 Mz 24:3 ⁱ 7:19: Jn 5:1

dal obrezovanje (ne ker je od Mojzesa,^a temveč od očetov) in vi na šabatni dan obrežete človeka.^b ²³ Če človek na šabat prejme obrezovanje, da^a se Mojzesova postava ne bi prekršila; ali ste jezni name, ker sem na šabatni dan ozdravil vsak najmanjši delček človeka?²⁴ Ne sodite glede na videz, temveč sodite pravično sodbo.«^c ²⁵ Tedaj so nekateri izmed teh iz Jeruzalema rekli: »Ali ni to ta, katerega si prizadevajo ubiti?²⁶ Ampak glejte, pogumno govoriti, pa mu ničesar ne rečejo. Ali so vladarji zares spoznali, da je ta pravi Kristus?²⁷ Vendar mi vemo, od kod je ta človek; toda, ko pride Kristus, noben človek ne bo vedel od kod je.«^d ²⁸ Tedaj je Jezus, med poučevanjem v templju, zaklical, rekoč: »Vi me tako poznate kakor veste od kod sem in nisem prišel sam od sebe, temveč je tisti, ki me je poslal, resničen, katerega vi ne poznate.²⁹ Toda jaz ga poznam, ker sem od njega in me je on poslal.«^e ³⁰ Prizadevali so si torej, da ga primejo, toda noben človek nanj ni položil rok, ker njegova ura še ni prišla.^f ³¹ Mnogi izmed množice pa so verovali vanj in rekli: »Ko pride Kristus ali bo storil več čudežev kakor jih je storil človek?«

³² Farizeji so slišali, da množica glede njega godrnja takšne besede, in farizeji in visoki duhovniki so poslali častnike, da ga primejo. ³³ Potem jim je Jezus rekel: »Še malo časa sem z vami in potem grem k tistemu, ki me je poslal.³⁴ Iskali me boste, pa me ne boste našli; in kjer sem jaz, tja vi ne morete priti.«^g ³⁵ Tedaj so Judje med seboj govorili: »Kam bo šel, da ga ne bomo našli? Ali bo šel k razkropljenim med pogane^b in učil pogane?³⁶ Kakšne vrste govorjenje je to, da je rekel: »Iskali me boste, pa me ne boste našli; in kjer sem jaz, tja vi ne morete priti?«^h ³⁷ e Na zadnji dan, veliki dan praznika, je Jezus vstal in zaklical, rekoč: »Če je katerikoli človek žejen, naj pride k meni in pije.³⁸ Kdor veruje vame, kakor pravi pismo, bodo iz njegovega trebuhu tekle reke žive vode.«ⁱ ³⁹ g (Toda to je govoril o Duhu, ki naj bi ga prejeli tisti, ki verujejo vanj, kajti Sveti Duh še ni bil dan, zato ker Jezus še ni bil proslavljen.)

⁴⁰ Mnogi izmed množice so torej, ko so slišali te besede, rekli: »Resnično, ta je Prerok.« ⁴¹ Drugi so rekli: »Ta je Kristus.« Toda nekateri so rekli: »Mar bo Kristus prišel iz Galileje?« ⁴² h Mar ni pismo reklo: »Da prihaja Kristus iz Davidovega semena in iz mesta Betlehem, kjer je bil David?«^j ⁴³ Med množico je bilo torej zaradi njega nesoglasje.^k ⁴⁴ In nekateri izmed njih so ga hoteli prijeti, toda nanj noben človek ni položil rok.

⁴⁵ Potem so prišli častniki k visokim duhovnikom in farizejem in ti so jim rekli: »Zakaj ga niste priveli?« ⁴⁶ Častniki so odgovorili: »Nikoli [noben] človek ni govoril kakor ta človek.« ⁴⁷ Tedaj so jim farizeji odgovorili: »Ali ste tudi vi zavedeni?^l Ali je kdo izmed vladarjev ali izmed farizejev veroval vanj?^m ⁴⁹ Toda ta množica, ki ne pozna postave, je prekleta.«ⁿ ⁵⁰ Nikodém^o (tisti, ki je ponoči prišel k Jezusu^c in je bil eden izmed njih), jim reče:⁵¹ j »Ali naša postava kateregakoli človeka obsodi, preden ga ne zasliši in ne izve kaj on dela?«⁵² Odgovorili so in mu rekli: »Ali si tudi ti iz Galileje? Preišči in poglej, kajti iz Galileje ne vstane noben prerok.«⁵³ In vsak je odšel v svojo lastno hišo.

⁸ Jezus je odšel k Oljski gori. ² Zgodaj zjutraj je ponovno prišel v tempelj in vsi ljudje so prišli k njemu, in usedel se je ter jih učil.³ In pisarji in farizeji so k njemu priveli žensko, zasačeno v zakonolomstvu; in ko so jo postavili v sredo,⁴ § so mu rekli: »Učitelj, ta ženska je bila zasačena v zakonolomstvu, pri samem dejanju.⁵ k Torej Mojzes nam je v postavi ukazal, da naj bi bili taki kamnani. Toda kaj praviš ti?«⁶ To so rekli, ker so ga skušali, da bi ga lahko obtožili. Jezus pa se je sklonil in s svojim prstom pisal po tleh, *kakor da jih ni slišal.*⁷ Torej, ko so ga še naprej spraševali, se je vzravnal in jim rekel: »Kdor je med vami brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo.«⁸ In ponovno se je sklonil ter pisal po tleh.⁹ § In ti, ki so to slišali, so obsojeni po svoji lastni vesti, drug za drugim odšli ven, s pričetkom pri najstarejših, celo do zadnjega; in Jezus je ostal sam ter ženska stoječa v sredi.¹⁰ Ko se je Jezus dvignil in ni videl nikogar razen ženske, ji je rekel: »Zenska, kje so ti tvoji tožniki? Ali te nihče ni obsodil?«¹¹ Rekla je: »Noben človek, Gospod.« In Jezus ji je rekel: »Niti te jaz ne obsojam. Pojd in ne greši več.«

¹² Potem jim je Jezus ponovno spregovoril, rekoč: »Jaz sem svetloba sveta. Kdor sledi meni, ne bo hodil v temi, temveč bo imel svetlobo življenja.«^m ¹³ Farizeji so mu torej rekli: »Ti prinašaš pričevanje o sebi; tvoje pričevanje ni resnično.«¹⁴ Jezus je odgovoril in jim rekel: »Četudi pričujem o samem sebi, je vendorle moje pričevanje resnično, kajti jaz vem od kod sem prišel in kam grem, toda vi ne morete povedati od kod sem prišel in kam grem.«ⁿ ¹⁵ Vi sodite po mesu; jaz ne sodim nobenega človeka.¹⁶ Če pa vendorle sodim, je moja sodba resnična, kajti nisem sam, temveč jaz in Oče, ki me je poslal.¹⁷ Tudi v vaši postavi je zapisano, da je pričevanje dveh ljudi resnično.^o ¹⁸ Jaz sem nekdo, ki pričuje o samem sebi in Oče, ki me je poslal, prinaša pričevanje o meni.^p ¹⁹ Tedaj so mu rekli: »Kje je

^a 7:23: da... ali, brez prelamljanja Mojzesove postave.

^b 7:35: pogane: ali, Grke.

^c 7:50: Jezusu: gr. njemu.

^a 7:22: 1 Mz 17:10 ^b 7:22: 3 Mz 12:3 ^c 7:24: 5 Mz 1:16

^d 7:34: Jn 13:33 ^e 7:37: 3 Mz 23:36

^{18:15} ^g 7:39: Jl 2:28; Iz 44:3

^f 7:38: 5 Mz

^{18:7: 5 Mz 17:7}

^{18:14: Jn 5:31}

^m 8:12: Jn 1:5; Jn 9:5

ⁿ 8:14: Jn 5:31

^{18:7: 5 Mz 17:7}

^o 8:17: 5 Mz 17:6; Mt 18:16

tvoj Oče?« Jezus je odgovoril: »Vi ne poznate niti mene niti mojega Očeta. Če bi poznali mene, bi poznali tudi mojega Očeta.«²⁰ Te besede je Jezus govoril v zakladnici, medtem ko je učil v templju. In nanj noben človek ni položil rok, kajti njegova ura še ni prišla.²¹ Potem jim je Jezus ponovno rekel: »Jaz grem svojo pot in iskali me boste in umrli boste v svojih grehih. Kamor grem jaz, vi ne morete priti.«²² Tedaj^a so Judje rekli: »Ali bo samega sebe ubil, ker pravi: „Kamor grem jaz, vi ne morete priti.“«²³ In rekel jim je: »Vi ste od spodaj, jaz sem od zgoraj; vi ste od tega sveta, jaz nisem od tega sveta.²⁴ Povedal sem vam torej, da boste umrli v svojih grehih; kajti če ne verujete, da jaz sem *on*, boste umrli v svojih grehih.«²⁵ Tedaj so mu rekli: »Kdo si?« In Jezus jim reče: »Celo *isti*, kakor sem vam povedal od začetka.²⁶ Povedati vam imam mnogo besed in soditi o vas, toda tisti, ki me je poslal, je resničen in svetu govorim te besede, katere sem slišal od njega.«²⁷ Niso pa razumeli, da jim je govoril o Očetu.²⁸ Tedaj jim je Jezus rekel: »Ko boste povzdignili Sina človekovega, potem boste spoznali, da jaz sem *on* in da ničesar ne delam sam od sebe, temveč te stvari govorim kakor me je naučil mojo Oče.²⁹ In tisti, ki me je poslal, je z menoj. Oče me ni pustil samega, kajti vedno delam te stvari, ki mu ugajajo.«³⁰ Ko je govoril te besede, so mnogi verovali vanj.³¹ Tem Judom, ki so verovali vanj, je tedaj Jezus rekel: »Če ostanete v moji besedi, potem ste zares moji učenci³² in spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila.«^b

³³ Odgovorili so mu: »Mi smo Abrahamovo seme in nikoli nismo bili nobenemu človeku v suženjstvu. Kako praviš: „Osvobojeni boste?“«³⁴ Jezus jim je odgovoril: »Resnično, resnično, povem vam:^a »Kdorkoli zagreši greh, je služabnik greha.³⁵ In služabnik v hiši ne ostaja za vedno, toda Sin ostaja večno.³⁶ Če vas bo torej Sin osvobodil, boste zares svobodni.³⁷ Vem, da ste Abrahamovo seme, toda vi si prizadevate, da me ubijete, ker moja beseda v vas nima prostora.³⁸ Jaz govorim to, kar sem videl pri svojem Očetu, vi pa delate to, kar ste videli pri svojem očetu.«^c ³⁹ Odgovorili so in mu rekli: »Naš oče je Abraham.« Jezus jim reče: »Če bi bili Abrahamovi otroci, bi delali Abrahamova dela.⁴⁰ Toda sedaj si prizadevate, da me ubijete, človeka, ki vam je povedal resnico, ki sem jo slišal od Boga. Tega Abraham ni storil.⁴¹ Vi opravljate dela svojega očeta.« Tedaj so mu rekli: »Mi nismo rojeni iz preuščstva; mi imamo enega Očeta, celo Boga.«^d Jezus jim je rekel: »Če bi bil vaš Oče Bog, bi me ljubili, kajti jaz sem izšel in sem prišel od Boga; niti nisem prišel sam od sebe, temveč me je on poslal.⁴³ Zakaj ne razumete mojega govora? Zato ker celo ne morete

poslušati moje besede.⁴⁴ Vi ste od svojega očeta, hudiča in počeli boste poželjivosti svojega očeta. On je bil od začetka morilec in ni ostal v resnici, ker v njem ni resnice. Ko govoriti laž, govoriti iz svojega^e lastnega, kajti on je lažnivec in oče le-te.^b ⁴⁵ In ker *vam* govorim resnico, mi ne verjamete.⁴⁶ Kdo izmed vas me prepričuje o grehu? Če pa govorim resnico, zakaj mi ne verjamete?⁴⁷ Kdor je iz Boga, posluša Božje besede. Vi *jih* torej ne poslušate, ker niste iz Boga.«^c ⁴⁸ Tedaj so Judje odgovorili in mu rekli: »Ali ne govorimo prav, da si Samarijan in imaš hudiča?«^d Jezus je odgovoril: »Jaz nimam hudiča, temveč častim svojega Očeta, vi pa me onečaščate.⁵⁰ In ne iščem svoje lastne slave; obstaja nekdo, ki išče in sodi.⁵¹ Resnično, resnično, povem vam: »Če se človek drži moje besede, nikoli ne bo videl smrti.«^e ⁵² Tedaj so mu Judje rekli: »Torej, mi vemo, da imaš hudiča. Abraham je mrtev in preroki; ti pa pravisi: »Če se človek drži moje besede, nikoli ne bo okusil smrti.«^f ⁵³ Ali si ti večji kakor naš oče Abraham, ki je mrtev? In tudi preroki so mrtvi. Koga se ti sam delaš?«⁵⁴ Jezus je odgovoril: »Če jaz častim sebe, moja čast ni nič. Moj Oče je ta, ki me časti, o katerem vi pravite, da je on vaš Bog.⁵⁵ Vendarle ga vi niste spoznali, toda jaz ga poznam. In če bi rekel: »Ne poznam ga,« bi bil lažnivec, podoben vam. Toda jaz ga poznam in se držim njegove besede.⁵⁶ Vaš oče Abraham se je razveselil, da vidi moj dan. In videl ga je in je bil vesel.«⁵⁷ Tedaj so mu Judje rekli: »Se petdeset let nisi star in si videl Abrahama?«⁵⁸ Jezus jim je rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Preden je bil Abraham, jaz sem.«⁵⁹ § Tedaj so pobrali kamne, da bi jih vrgli vanj, toda Jezus se je skril in odšel iz templja, gredoč skozi njihovo sredo in tako odšel mimo.

⁹ In ko je Jezus šel mimo, je zagledal človeka, ki je bil slep od svojega rojstva.² In njegovi učenci so ga vprašali, rekoč: »Učitelj, kdo je storil greh, ta človek ali njegov starši, da je bil rojen slep.«³ Jezus je odgovoril: »Niti ni ta človek grešil niti njegovi starši, temveč, da bi se na njem razodela Božja dela.⁴ Dokler je dan, moram delati dela tistega, ki me je poslal. Prihaja noč, ko noben človek ne more delati.⁵ Kolikor dolgo sem na svetu,^d sem svetloba sveta.«⁶ Ko je to izgovoril, je pljunil na tla in iz sline naredil blato in ^d blatom mazil oči slepega človeka⁷ ter mu rekel: »Pojdi, umij se v bazenu Síloji,« (kar je po razlagi: »Poslaní.«) Odšel je torej svojo pot in se umil in prišel ter videl.

⁸ Torej sosedje in tisti, ki so ga prej videli, da je bil slep, so rekli: »Ali ni to tisti, ki je sedel in beračil?«⁹ Nekateri so rekli: »To je on,« drugi so rekli: »Podoben mu je.« *Toda* on je rekel: »Jaz

^a 8:22: [Leta Gospodovega 33.] ^b 8:32: [Resnica ni tista, ki vas osvobodi. Osvobodi vas resnica, ki jo poznate.]
^c 8:44: svojega...: ali, svoje lastne volje ali nagnjenja. ^d 9:6: z...: ali, namazal blato na.

^a 8:34: Rim 6:20; 2 Pet 2:19 ^b 8:44: 1 Jn 3:8 ^c 8:47: 1 Jn 4:6 ^d 9:5: Jn 1:9

sem *tisti*.^a ¹⁰ Zaradi tega so mu rekli: »Kako so bile twoje oči odprte?« ¹¹ Odgovoril je in rekel: »Človek, ki se imenuje Jezus, je naredil blato ter mazil moje oči in mi rekel: »Pojdi k bazenu Siloa in umij.« In odšel sem in umil ter prejel vid.^b ¹² Potem so mu rekli: »Kje je *tisti*?« Rekel je: »Ne vem.«

¹³ K farizejem so privedli tistega, ki je bil poprej slep. ¹⁴ In bil je šabatni dan, ko je Jezus naredil blato in odprl njegove oči. ¹⁵ Tedaj so ga tudi farizeji ponovno vprašali kako je prejel svoj vid. Rekel jím je: »Na moje oči je položil blato in sem umil ter vidim.« ¹⁶ Zato so nekateri izmed farizejev rekli: »Ta človek ni od Boga, ker se ne drži šabatnega dne.« Drugi so rekli: »Kako lahko človek, ki je grešnik, dela takšne čudež?« In med njimi je bilo nesoglasje. ¹⁷ Slepemu možu so ponovno rekli: »Kaj praviš o tistem, ki ti je odprl twoje oči?« Rekel je: »Prerok je.« ¹⁸ Toda Judje glede njega niso verjeli, da je bil slep in je prejel svoj vid, dokler niso poklali staršev tega, ki je prejel svoj vid. ¹⁹ In vprašali so ju, rekoč: »Je to vajin sin, o katerem pravite, da je bil rojen slep? Kako potem sedaj vidi?« ²⁰ Njegova starša sta jim odgovorila in rekla: »Midva veva, da je to najin sin in da je bil rojen slep,^c toda na kakšen način on sedaj vidi, midva ne veva; ali kdo je odprl njegove oči, midva ne veva. Dovolj je star, njega vprašajte, on bo govoril za sebe.« ²² Te besede so njegovi starši govorili zato, ker so se bali Judov, kajti Judje so se že sporazumeli, da će bi katerikoli človek priznal, da je bil on Kristus, bi bil le-ta izložen iz sinagoge.^d ²³ Zaradi tega so njegovi starši rekli: »Dovolj je star, njega vprašajte.« ²⁴ Tedaj so ponovno poklali moža, ki je bil slep in mu rekli: »Daj Bogu hvalo. Mi vemo, da je ta človek grešnik.« ²⁵ Odgovoril je in rekel: »Če je grešnik ali ne, ne vem. Eno stvar vem, z ozirom na to, da sem bil slep, sedaj vidim.« ²⁶ Tedaj so mu ponovno rekli: »Kaj ti je storil? Kako je odprl twoje oči?« ²⁷ Odgovoril jim je: »Povedal sem vam že, pa niste poslušali. Zakaj bi to radi ponovno slišali? Hočete biti tudi vi njegovi učenci?« ²⁸ Tedaj so ga zasramovali in rekli: »Ti si njegov učenec, toda mi smo Mojzesovi učenci.^e ²⁹ Mi vemo, da je Mojzes govoril Bog; glede tega pa ne vemo od kod je.« ³⁰ Človek je odgovoril in jim rekel: »Zakaj v tem je čudovita stvar, da vi ne veste od kod je, pa je *vendar* odprl moje oči.« ³¹ Torej vemo, da Bog ne sliši grešnikov; toda če je katerikoli človek oboževalc Boga in izvršuje njegovo voljo, njega on sliši.^f ³² Odkar je svet nastal, se ni slišalo, da bi katerikoli človek odprl oči nekoga, ki je bil rojen slep.^g ³³ Če ta človek ne bi bil od Boga, ne bi mogel ničesar storiti.^h ³⁴ Odgovorili so mu in mu rekli: »Povsem si bil rojen v grehih in nas ti učiš?« In vrgliⁱ so ga ven. ³⁵ Jezus je slišal, da so

ga vrgli ven. In ko ga je našel, mu je rekel: »Ali veruješ v Božjega Sina?« ³⁶ Odgovoril je in rekel: »Kdo je ta, Gospod, da bi lahko veroval vanj?« ³⁷ Jezus mu je rekel: »Ti si ga oboje [in] videl in ta je, ki govoris s teboj.« ³⁸ In rekel je: »Gospod, verujem.« In ga je oboževal.

³⁹ Jezus je rekel: »Za sodbo sem prišel na ta svet, da bi tisti, ki ne vidijo, lahko videli in da bi tisti, ki vidijo, lahko oslepeli.« ⁴⁰ Nekateri izmed farizejev, ki so bili z njim, so slišali te besede in mu rekli: »Ali smo tudi mi slepi?« ⁴¹ Jezus jim je rekel: »Če bi bili slepi, ne bi imeli greha, toda sedaj pravite: »Vidimo,« zato vaš greh ostaja.«

10 »Resnično, resnično, povem vam: »Kdor v ovčjo stajo ne vstopa pri vratih, temveč se vzpenja po neki drugi poti, ta isti je tat in razbojniki.^j Toda kdor vstopa pri vratih, je pastir ovc. ³ Njemu vratar odpira in ovce slišijo njegov glas in svoje lastne ovce kliče po imenu in jih vodi ven.^k In ko svoje lastne ovce poganja naprej, gre pred njimi in ovce mu sledijo, kajti njegov glas poznajo.⁵ Tuju pa ne bodo sledile, temveč bodo bežale pred njim, kajti glasu tujev ne poznajo.« ⁶ Jezus jim je povedal to prisopobo, toda niso razumeli kaj bi bile te besede, katere jim je govoril. ⁷ Potem jim je Jezus ponovno rekel: »Resnično, resnično, povem vam: »Jaz sem vrata ovcam.⁸ Vsi, ki so kadarkoli prišli pred meno, so tatovi in razbojniki, toda ovce jih niso poslušale.⁹ Jaz sem vrata; če kdorkoli vstopi noter po meni, bo rešen in bo hodil ven in noter ter najde pašo.¹⁰ Tat ne prihaja, razen da krade in da ubija ter da uničuje. Jaz sem prišel, da bi lahko imeli življenje in da bi ga lahko imeli bolj obilno.¹¹ Jaz sem dobar pastir. Dobri pastir daje svoje življenje za ovce.^a ¹² Toda kdor je najemnik in ni pastir, katerega ovce niso njegova last, vidi prihajati volka in zapusti ovce ter zbeži, volk pa ovce lovi in jih razkropi.¹³ Najemnik beži, ker je najemnik in ne skrbi za ovce.¹⁴ Jaz sem dobar pastir in poznam svoje ovce in moje poznajo mene.¹⁵ Kakor Oče pozna mene, točno tako jaz poznam Očeta in svoje življenje dam za ovce.¹⁶ Imam pa tudi druge ovce, ki niso iz te staje. Tudi te moram privesti in bodo slišale moj glas, in bo ena staja in en pastir.¹⁷ Zato me moj Oče ljubi,^c ker dam svoje življenje, da ga lahko ponovno prejmem.¹⁸ Nihče ga ne jemlje od mene, temveč ga dajem sam od sebe. Imam moč, da ga dam in imam moč, da ga ponovno prejmem.^d To zapoved sem prejel od svojega Očeta.«

¹⁹ Zaradi teh besed je bilo med Judi ponovno nesoglasje.^e ²⁰ In mnogi izmed njih so rekli: »Hudiča ima, pa tudi nor je; zakaj ga poslušate?«

²¹ Drugi so rekli: »To niso besede tistega, ki ima hudiča. Ali lahko hudič slepemu odpre oči?«

^a 9:34: vrgli: ali, izobčili.

^b 10:11: Iz 40:11; Ezk 34:23

^c 10:16: Iz 37:22

^d 10:17: Iz 53:7-8

^e 10:18: Apd 2:24

²² V Jeruzalemu pa je bil praznik posvetitve^a in bila je zima. ²³ In Jezus je hodil v templju po Salomonovem preddverju. ²⁴ Potem so prišli Judje, ga obkrožili in mu rekli: »Doklej nas boš še^b pustil, da dvomimo? Če si ti Kristus, nam odkrito povej.« ²⁵ Jezus jim je odgovoril: »Povedal sem vam, pa niste verovali. Dela, ki jih delam v imenu svojega Očeta, ta pričujejo o meni. ²⁶ Toda vi ne verujete, ker kakor sem vam povedal, niste izmed mojih ovc. ²⁷ Moje ovce slišijo moj glas in jaz jih poznam in one mi sledijo, ²⁸ in dam jim večno življenje in nikoli ne bodo propadle niti jih noben človek ne bo iztrgal iz moje roke. ²⁹ Moj Oče, ki jih je dal meni, je večji od vseh in noben človek jih ne more izpuliti iz roke mojega Očeta. ³⁰ Jaz in moj Oče sva eno.« ³¹ Po tem so Judje ponovno pobrali kamne, da ga kamnajo. ³² Jezus jim je odgovoril: »Mnogo dobrih del sem vam pokazal od svojega Očeta; za katerega izmed teh del me kamnate?« ³³ Judje so mu odgovorili, rekoč: »Ne kamnamo te zaradi dobrega dela; temveč zaradi bogokletja; in zato ker se ti, ki si človek, sebe delaš Boga.« ³⁴ Jezus jim je odgovoril: »Ali ni in vaši postavi zapisano: ›Rekel sem: ›Vi ste bogovi?‹« ³⁵ Če pa je imenoval bogove te, katerim je prisla Božja beseda in pismo ne more biti prekršeno, ³⁶ pravite o njem, katerega je Oče posvetil in poslal na svet: ›Ti preklinjaš, ker sem rekel, da sem Božji Sin?« ³⁷ Če ne opravljam del svojega Očeta, mi ne verjemite. ³⁸ Toda če jih opravljam, čeprav mi ne verjamete, verjemite delom, da boste lahko spoznali in verovali, da je Oče v meni in jaz v njem.« ³⁹ Zato so si ponovno prizadevali, da ga primejo, toda pobegnil je iz njihove roke ⁴⁰ in ponovno odšel proč, onstran Jordana, na kraj, kjer je Janez najprej krščeval in tam ostal. ⁴¹ In mnogi so krenili k njemu ter rekli: »Janez ni storil nobenega čudeža, toda vse besede, ki jih je Janez govoril o tem človeku, so bile resnične.« ⁴² In tam so mnogi verovali vanj.

11 Torej neki mož je bil bolan, po imenu Lazar, iz Betanije, mesta Marije in njene sestre Marte. ^{2c} (Marija je bila tista, ki je Gospoda mazilila z mazilom in je s svojimi lasmi obrisala njegova stopala, katere brat Lazar je bil bolan.) ³ Zato sta njegovi sestri poslali k njemu, rekoč: »Gospod, glej, tisti, ki ga imaš rad, je bolan.« ⁴ Ko je Jezus to slišal, je rekel: »Ta bolezen ni za smrt, temveč za Božjo slavo, da bo Božji Sin s tem lahko proslavljen.« ⁵ Torej Jezus je ljubil Marto in njeno sestro ter Lazarja. ⁶ Ko je torej slišal, da je bil bolan, je še dva dni ostal na istem kraju, kjer je bil. ⁷ Šele nató reče svojim učencem: »Ponovno pojdimo v Judejo.« ⁸ Njegovi učenci mu

rečejo: »Učitelj, Judje so si nedavno prizadevali, da te kamnajo, ti pa greš ponovno tja?« ⁹ Jezus je odgovoril: »Ali ni v dnevu dvanajst ur? Če katerikoli človek hodi podnevi, se ne spotika, ker vidi svetobo tega sveta. ¹⁰ Toda če človek hodi ponoči, se spotika, ker v njem ni svetlobe.« ¹¹ Te besede je rekel in nató jim reče: »Naš prijatelj Lazar spi, vendar grem, da ga lahko zbudim iz spanja.« ¹² Tedaj so njegovi učenci rekli: »Gospod, če spi, bo okreval.« ¹³ Vendar je Jezus govoril o njegovi smrti, toda mislili so, da je govoril o počitku v spanju. ¹⁴ Tedaj jim je Jezus odkrito povedal: »Lazar je mrtev. ¹⁵ Zaradi vas pa sem vesel, da nisem bil tam, z namenom, da boste lahko verovali, vendor pojdimo k njemu.« ¹⁶ Tedaj je Tomaž, ki se je imenoval Dvojček, rekel svojim součencem: »Naj gremo tudi mi, da bomo lahko umrli v njim.« ¹⁷ Potem, ko je Jezus prišel, je odkril, da je že štiri dni ležal v grobu. ¹⁸ Torej Betanija je bila blizu Jeruzalema, okoli petnajst dolžin brazd^c proč ¹⁹ in mnogi izmed Judov so prišli k Marti in Mariji, da ju tolažijo glede njunega brata. ²⁰ Potem je Marta, takoj ko je slišala, da je prihajal Jezus, odšla in ga screšala, toda Marija je še vedno sedela v hiši. ²¹ Tedaj je Marta rekla Jezusu: »Gospod, če bi bil ti tukaj, moj brat ne bi umrl. ²² Toda jaz vem, da celo sedaj, karkoli hočeš prositi od Boga, ti bo Bog to dal.« ²³ Jezus ji reče: »Tvoj brat bo ponovno vstal.« ²⁴ Marta mu reče:^d »Vem, da bo ponovno vstal na vstajenje ob poslednjem dnevu.« ²⁵ § Jezus ji je rekel: »Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje, četudi bi bil mrtev, bo vendarle živel. ²⁶ In kdorkoli živi in veruje vame, ne bo nikoli umrl. Veruješ to?« ²⁷ Ona mu reče: »Da, Gospod. Verujem, da si ti Kristus, Božji Sin, ki naj bi prišel na svet.« ²⁸ In ko je tako rekla, je šla svojo pot in na skrivnem poklicala svojo sestro Marijo, rekoč: »Učitelj je prišel in te kliče.« ²⁹ Brž ko je ona to zaslišala, je hitro vstala in prišla k njemu. ³⁰ Torej Jezus še ni prišel v mesto, temveč je bil na kraju, kjer ga je screšala Marta. ³¹ Ko so Judje, ki so bili z nju v hiši in jo tolažili, videli Marijo, da je v naglici vstala in odšla ven, so ji potem sledili, rekoč: »H grobu gre, da bi tam jokala.« ³² Torej ko je Maria prišla tja, kjer je bil Jezus in ga zagledala, je padla dol k njegovim stopalom in mu rekla: »Gospod, če bi bil ti tukaj, moj brat ne bi umrl.« ³³ Ko jo je Jezus torej videl jokajočo in jokajoče tudi Jude, ki so prišli z njo, je v duhu zastokal in bil^d vznemirjen ³⁴ ter rekel: »Kam ste ga položili?« Rekli so mu: »Gospod, pridi in poglej.« ³⁵ Jezus se je zjokal. ³⁶ Tedaj so Judje rekli: »Glejte, kako ga je imel rad!« ³⁷ Nekateri izmed njih pa so rekli: »Mar ni

^a 10:22: [Hanuka ali praznik luči, ki obuja spomin na obnovo in ponovno vzpostavitev delovanja jeruzalemskega templja.] ^b 10:24: še...: ali, držal v negotovosti. ^c 11:18: [petnajst dolžin brazd: to je okoli 3,2 km.] ^d 11:33: bil...: gr. se vznemiril.

mogel ta človek,^a ki je slepemu odprl oči, storiti, da ta mož sploh ne bi umrl?« ³⁸ Jezus torej, v sebi ponovno stokajoč, pride h grobu. To je bila votlina in nanjo je bil položen kamen. ³⁹ Jezus je rekel: »Odstranite kamen proč.« Marta, sestra tega, ki je bil mrtev, mu reče: »Gospod, do sedaj že zaudarja, kajti *mrtev* je štiri dni.« ⁴⁰ Jezus ji reče: »Kaj ti nisem rekel, da če boš verovala, boš videla Božjo slavo?« ⁴¹ Tedaj so odstranili kamen z mesta, kamor je bil mrtvi položen. Jezus pa je povzdignil svoje oči in rekel: »Oče, hvala ti, da si me uslušal.« ⁴² In vedel sem, da me ti vedno uslušiš, toda to sem rekel zaradi množice, ki stoji zraven, da bi lahko verovala, da si me ti poslal.« ⁴³ In ko je tako govoril, je z močnim glasom zaklical: »Lazar, pridi naprej.« ⁴⁴ In tisti, ki je bil mrtev, je prišel naprej, z rokami in nogami povezanimi s pogrebнимi oblaci in njegov obraz je bil naokoli povezan s prtičem. Jezus jim reče: »Odvežite ga in ga pustite oditi.« ⁴⁵ Potem so mnogi izmed Judov, ki so prišli k Mariji in videli stvari, ki jih je Jezus storil, verovali vanj. ⁴⁶ Toda nekateri izmed njih so odšli po svojih potekh k farizejem in jim povedali kakšne stvari je Jezus storil.

⁴⁷ Tedaj so visoki duhovniki in farizeji zbrali veliki zbor ter rekli: »Kaj [naj] storimo? Kajti ta človek dela mnoge čudeže. ⁴⁸ Ce ga pustimo takoj pri miru, bodo vsi *ljude* verovali vanj in prišli bodo Rimljani in odvzeli tako naš prostor kakor narod.« ⁴⁹ In eden izmed njih, *po imenu* Kajfa, ki je bil to isto leto veliki duhovnik, jim je rekel: »Vi čisto nič ne veste, ⁵⁰ b niti ne preudarite, da je za nas koristno, da naj bi en človek umrl za ljudi, ne pa da propade celoten narod.« ⁵¹ To pa ni govoril *[sam]* od sebe, temveč, ker je bil tisto leto veliki duhovnik, je prerokoval, da naj bi Jezus umrl za ta narod, ⁵² in ne samo za ta narod, temveč da naj bi tudi Božje otroke, ki so bili razkropljeni naokoli, skupaj zbral v enem. ⁵³ Torej so se od tega dne dalje skupaj posvetovali, da ga usmrtijo. ⁵⁴ Jezus torej med Judi ni več hodil javno, temveč je od tam odšel v deželo poleg divjine, v mesto, imenovanou Efrájim in tam ostal s svojimi učenci.

⁵⁵ In blizu je bila judovska pasha in mnogi iz dežele so pred pasho odšli gor v Jeruzalem, da se očistijo. ⁵⁶ Medtem ko so stali v templju, so torej iskali Jezusa in med seboj govorili: »Kaj mislite, da ne bo prišel na praznik?« ⁵⁷ Torej tako visoki duhovniki kakor farizeji so izdali zapoved, da če katerikoli človek ve kje bi bil, naj to pokaže, da bi ga lahko prijeli.

12 Potem je Jezus, šest dni pred pasho, prišel v Betanijo, kjer je bil Lazar, ki je bil mrtev, katerega je obudil od mrtvih. ² Tam so mu pripravili večerjo in Marta je stregla, toda Lazar je bil eden izmed teh, ki je z njim sedel za mizo. ³ Tedaj je Marija vzelu funt zelo dragocenega mazila iz narde in mazilila Jezusova stopala in

s svojimi lasmi obrisala njegova stopala, in hiša je bila napolnjena z vonjem mazila. ⁴ § Potem reče eden izmed njegovih učencev, Juda Iskarijot, Simonov sin, ki naj bi ga izdal: ⁵ »Zakaj ni bilo to mazilo prodano za tristo denarjev in dano revnim?« ⁶ § ^e To je rekel, ne ker bi skrbel za revne, temveč zato, ker je bil tat in je imel mošnjo ter nosil, kar je bilo dano vanjo. ⁷ Potem je Jezus rekel: »Pusti jo pri miru. To je zadržala za dan mojega pokopa. ⁸ Kajti revne imate vedno s seboj, mene pa nimate vedno.« ⁹ Veliko ljudi izmed Judov je torej vedelo, da je bil tam. Niso pa prišli samo zaradi Jezusa, temveč, da bi lahko videli tudi Lazarja, katerega je obudil od mrtvih.

¹⁰ Toda visoki duhovniki so se posvetovali, da bi mogli usmrtili tudi Lazarja, ¹¹ zato ker je zaradi tega razloga mnogo izmed Judov odšlo proč in verovalo v Jezusa.

¹² ^d Naslednji dan je mnogo ljudi, ki so prišli na praznik, ko so slišali, da je v Jeruzalem prihaja Jezus, ¹³ vzelo mladike palmovih dreves in mu odšlo naproti, da ga srečajo ter klicati: »Hozana: ›Blagoslovljen je Izraelov Kralj, ki prihaja v Gospodovem imenu.« ¹⁴ In Jezus, ko je našel mladega osla, je sédel nanj, kakor je pisano: ¹⁵ e »Ne boj se, hči sionska, glej, tvoj Kralj prihaja, sedeč na osličjem žrebetu.« ¹⁶ Teh stvari njegovi učenci sprva niso razumeli, toda, ko je bil Jezus poveličan, potem so se spomnili, da so bile te stvari pisane o njem in da so mu te stvari storili.

¹⁷ Množica torej, ki je bila z njim, ko je Lazarja poklical iz njegovega groba in ga obudil od mrtvih, je pričevala. ¹⁸ Zaradi tega razloga ga je množica tudi srečala, ker so slišali, da je storil ta čudež.

¹⁹ Farizeji so torej med seboj govorili: »[Ali] ne zaznate kako ničesar ne prevladate? Glejte, svet je odšel za njim.«

²⁰ In med njimi so bili neki Grki, ki so ob prazniku prišli gor oboževat. ²¹ Isti so torej prišli k Filipu, ki je bil iz Betsajde v Galileji in ga prosili, rekoč: »Gospod, mi bi videli Jezusa.« ²² Filip prihaja ter pove Andreju in prav tako Andrej ter Filip povesta Jezusu.

²³ In Jezus jima je odgovoril, rekoč: »Ura je prišla, da naj bi bil Sin človekov poveličan. ²⁴ Resnično, resnično, povem vam: ›Razen če pšenično zrno ne pade na tla in ne umre, ostaja samo; toda če umre, obrodi mnogo sadu.‹ ²⁵ Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa svoje življenje na tem svetu sovraži, ga bo ohranil za večno življenje.^f ²⁶ Če katerikoli človek služi meni, naj mi sledi; in kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik. Če katerikoli človek služi meni, ga bo *moj Oče* počastil. ²⁷ Sedaj je moja duša vznemirjena in kaj naj rečem? ›Oče, reši me pred to uro.‹ Toda zaradi tega razloga sem prišel v to uro. ²⁸ »Oče, proslavi svoje ime.« ²⁹ Tedaj je tja prišel glas iz nebes, rekoč: »Proslavil sem ga in ponovno ga bom proslavlil.«

²⁹ Množica torej, ki je stala poleg in *to* slišala, je rekla, da je zagrmelo; drugi so rekli: »Angel mu je govoril.« ³⁰ Jezus je odgovoril in rekel: »Ta glas ni prišel zaradi mene, temveč zaradi vas.

³¹ Sedaj je sodba tega sveta. Sedaj bo princ tega sveta izgnan ven. ³² § In jaz, če bom povzdignjen z zemlje, bom k sebi pritegnil vse ljudi.« ³³ To je rekel, ker je naznani kakšne smrti naj bi umrl.

³⁴ Množica mu je odgovorila: »Iz postave smo slišali, da Kristus ostaja večno; in kako praviš ti: »Sin človekov mora biti dvignjen?« Kdo je ta Sin človekov?« ³⁵ Potem jim je Jezus rekel: »Še malo časa je z vami svetloba. Hodíte, dokler imate svetlobo, da ne bi nad vas prišla tema, kajti kdor hodi v temi, ne ve kam gre.« ³⁶ Dokler imate svetlobu, verujte v svetlogo, da boste lahko otroci svetlobe.« ³⁷ Te besede je govoril Jezus in odšel ter se skril pred njimi.

³⁷ Toda čeprav je pred njimi storil toliko čudežev, kljub temu niso verovali vanj, ³⁸ da se je lahko izpolnila beseda preroka Izaja, ki je govoril: »Gospod, kdo je veroval našemu poročilu in komu se je razodel Gospodov laket?« ³⁹ Torej niso mogli verovati, zato ker je ta Izaija ponovno rekel: ⁴⁰ d »Oslepel je njihove oči in zakrknil njihovo srce, da ne bi mogli videti s svojimi očmi niti razumeti s svojim srcem in ne bi bili spreobrnjeni in bi jih jaz ne ozdravil.« ⁴¹ Te besede je izrekel Izaija, ko je videl njegovo slavo in govoril o njem.

⁴² Vendat so tudi med visokimi vladarji mnogi verovali vanj, toda zaradi farizejev ga niso priznali, da ne bi bili izločeni iz sinagoge, ⁴³ e kajti bolj so ljubili hvalo ljudi kakor Božjo hvalo.

⁴⁴ Jezus je zaklical in rekel: »Kdor veruje vame, ne veruje vame, temveč v tistega, ki me je poslal. ⁴⁵ In kdor vidi mene, vidi tistega, ki me je poslal. ⁴⁶ Prišel sem, svetloba na svet, da kdorkoli veruje vame, ne bi ostal v temi.« ⁴⁷ In če katerikoli človek sliši moje besede in ne veruje, ga ne sodim jaz, kajti nisem prisrel, da svet sodim, temveč da svet rešim. ⁴⁸ Kdor zavrača mene in ne sprejema mojih besed, ima nekoga, ki ga sodi. ⁴⁹ Beseda, ki sem jo govoril, ta ista ga bo sodila na poslednji dan.

⁴⁹ Kajti nisem govoril sam od sebe, temveč Oče, ki me je poslal, mi je dal zapoved, kaj naj rečem in kaj naj govorim. ⁵⁰ In jaz vem, da je njegova zapoved večno življenje. Karkoli torej govorim, govorim tako, celo kakor mi je rekel Oče.«

13 Torej pred praznikom pashe, ko je Jezus spoznal, da je prišla njegova ura, da naj bi odšel s tega sveta k Očetu in ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je ljubil do konca. ² In ko se je večerja končala, je torej hudič Judu Iškarijotu, Simonovemu sinu, v srce položil, da ga izda. ³ Ker je Jezus vedel, da je Oče vse stvari dal

v njegove roke in da je prišel od Boga in odšel k Bogu, ⁴ se dvigne od večerje in odloži svoje obleke in vzame brisačo ter se opaše. ⁵ Natô vlije vodo v umivalnik in začne učenjem umivati stopala ter *jih* brisati z brisačo, s katero je bil opasan. ⁶ Potem pride k Simonu Petru in Peter^a mu reče: »Gospod, ti mi umivaš moja stopala?« ⁷ Jezus je odgovoril in mu rekel: »Kar delam, ti sedaj ne veš, toda spoznal boš pozneje.« ⁸ Peter mu reče: »Nikoli ne boš umival mojih stopal.« Jezus mu je odgovoril: »Ce te ne umijem, nimaš deleža z menoj.« ⁹ Simon Peter mu reče: »Gospod, ne samo mojih stopal, temveč tudi moje roke in mojo glavo.« ¹⁰ Jezus mu reče: »Kdor je umit, se razen svojih stopal ne rabi umiti, ampak je čist vsak delček; in vi ste čisti, toda ne vsi.« ¹¹ Kajti vedel je, kdo naj bi ga izdal, zato je rekel: »Niste vsi čisti.« ¹² Torej potem, ko jim je umil njihova stopala in vzel svoje obleke ter se ponovno usedel, jim je rekel: »Ali veste kaj sem vam storil?« ¹³ Vi me kličete Učitelj in Gospod, in pravilno govorite, kajti *to* sem. ¹⁴ Če sem vam torej jaz, vaš Gospod in Učitelj, umil vaša stopala, morate tudi vi drug drugemu umivati stopala. ¹⁵ Kajti dal sem vam zgled, da bi tudi vi delali tako, kakor sem vam storil jaz. ¹⁶ Resnično, resnično, povem vam: »Služabnik ni večji kakor njegov gospodar; niti kdor je poslan ni večji kakor tisti, ki ga je poslal.« ¹⁷ Če poznate te stvari, ste srečni, če jih izvršujete.

¹⁸ Ne govorim o vas vseh. Vem, katere sem izbral, toda da bi se lahko izpolnilo pismo: ^k »Kdor je kruh z menoj, je dvignil svojo peto zoper mene.« ¹⁹ Sedaj^b vam pravim, preden pride, da ko se zgoditi, boste lahko verovali, da sem jaz *on*. ²⁰ Resnično, resnično, povem vam: »Kdor sprejme kogarkoli jaz pošljem, sprejme mene; in kdor sprejme mene, sprejme tistega, ki me je poslal.« ²¹ m Ko je Jezus tako rekel, je bil v duhu vzinemirjen in pričeval ter rekel: »Resnično, resnično, povem vam, da me bo eden izmed vas izdal.« ²² Potem so učenci pogledali drug na drugega, dvomeč o kom je govoril. ²³ Torej na Jezusovo naročje je bil naslonjen eden izmed njegovih učencev, katerega je Jezus ljubil. ²⁴ Simon Peter mu je torej dal znamenje, da naj vpraša kdo bi bil ta, o katerem je govoril. ²⁵ On mu potem, ležeč na Jezusovih prsih, reče: »Gospod, kdo je ta?« ²⁶ Jezus je odgovoril: »To je tisti, kateremu bom dal grizljaj, ^c ko ga bom pomočil.« In ko je grizljaj pomočil, ga je dal Judu Iškarijotu, Simonovemu sinu. ²⁷ In po grizljaju je vanj vstopil Satan. Tedaj mu je Jezus rekel: »To, kar delaš, stori hitro.« ²⁸ Torej noben človek pri mizi ni vedel za kakšen namen mu je to rekel. ²⁹ Kajti nekateri *izmed njih* so mislili, ker je imel Juda mošnjo, da mu je

^a 13:6: Peter...: gr. on mu reče. ^b 13:19: Sedaj: ali, Od tega časa naprej. ^c 13:26: grizljaj: ali, košček.

^a 12:34: Ps 110:4 ^b 12:36: [Luke 16:8] ^c 12:38: Iz 53:1; Rim 10:16 ^d 12:40: Mt 13:14 ^e 12:43: Jn 5:44 ^f 12:46: Jn 3:19 ^g 12:47: Jn 3:17 ^h 12:48: Mr 16:16 ⁱ 13:1: Mt 26:2 ^j 13:16: Mt 10:24; Jn 15:20 ^k 13:18: Ps 41:10 ^l 13:20: Mt 10:40 ^m 13:21: Mt 26:21

Jezus rekel: »Kupi te stvari, katere potrebujemo za praznik,« ali da naj bi nekaj dal ubogim.³⁰ Potem, ko je prejel grizljaj, je takoj odšel ven; bila pa je noč.

³¹ Torej ko je odšel ven, je Jezus rekel: »Sedaj je Sin človekov proslavljen in Bog je proslavljen v njem.³² Če je Bog proslavljen v njem, bo tudi Bog njega proslavil v sebi in nemudoma ga bo proslavil.³³ Majhni otroci, še malo časa sem z vami. Iskali me boste^a in kakor sem rekel Judom: »Kamor grem jaz, vi ne morete priti,« tako sedaj pravim vam.³⁴ Dajem vam novo zapoved: Da ljubite drug drugega, kakor sem vas jaz ljubil, da tudi vi ljubite drug drugega.^b ³⁵ Po tem bodo vsi ljudje spoznali, da ste moji učenci, če imate drug do drugega ljubezen.«

³⁶ Simon Peter mu je rekel: »Gospod, kam greš?« Jezus mu je odgovoril: »Kamor jaz grem, mi sedaj ne moreš slediti, toda sledil mi boš pozneje.« ³⁷ Peter mu je rekel: »Gospod, zakaj ti ne morem slediti sedaj? Svoje življenje hočeš dati zaradi tebe.« ³⁸ Jezus mu je odgovoril: »Življenje hočeš dati zaradi mene? Resnično, resnično, povem ti: »Petelin ne bo zapel, dokler me trikrat ne zanikaš.«

14 »Ne dopustite, da bi bilo vaše srce vznemirjeno. Verujte v Boga, tudi vame veruje. ² V hiši mojega Očeta je mnogo graščin. Če ne bi bilo tako, bi vam povedal. Grem, da pripravim prostor za vas.³ Če pa grem in pripravim prostor za vas, bom ponovno prišel in vas sprejel k sebi, da kjer sem jaz, boste tam lahko tudi vi.⁴ Ši in kamor jaz grem veste in pot poznate.« ⁵ Tomaž mu reče: »Gospod, ne vemo kam greš in kako moremo poznati pot?« ⁶ Jezus mu reče: »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu, razen po meni. ⁷ Če bi spoznali mene, bi spoznali tudi mojega Očeta, in odslej ga poznate in ste ga videli.« ⁸ Filip mu reče: »Gospod, pokaži nam Očeta in to nam zadošča.« ⁹ Jezus mu reče: »Filip, toliko časa sem bil z vami, pa me vendar nisi spoznal? Kdor je videl mene, je videl Očeta, in kako potem praviš: »Pokaži nam Očeta?« ¹⁰ Ne verjameš, da sem jaz v Očetu in Oče v meni? Besede, ki vam jih govorim, ne govorim sam od sebe, temveč Oče, ki prebiva v meni, on opravlja dela.¹¹ Verjemite mi, da sem v Očetu in Oče v meni; če pa ne, mi verjemite zaradi del samih.¹² Resnično, resnično, povem vam: »Kdor veruje vame, bo dela, ki jih jaz opravljam, tudi sam opravljal; in opravljal bo večja dela kakor ta, ker grem k svojemu Očetu.¹³ In karkoli boste zahtevali v mojem imenu, bom to storil, da bo Oče lahko proslavljen v Šinu.^d ¹⁴ Če boste karkoli zahtevali v mojem imenu, bom jaz to storil.«

¹⁵ Če ljubite mene, se držite mojih zapovedi. ¹⁶ In prosil bom Očeta in dal vam bo drugega Tolažnika, da bo lahko večno ostal z vami,^e celo Duha resnice, katerega svet ne more prejeti zato, ker ga ne vidi niti ga ne pozna. Toda vi ga poznate, kajti on prebiva z vami in bo v vas.¹⁸ Ne bom vas zapustil brez tolažbe.^a Prišel bom k vam.¹⁹ Še malo časa in svet me ne vidi več, toda vi me vidite. Ker jaz živim, boste živeli tudi vi.²⁰ Na tisti dan boste vedeli, da jaz sem v svojem Očetu in vi v meni in jaz v vas.²¹ In kdor ima moje zapovedi in se jih drži, je tisti, ki me ljubi. In kdor ljubi mene, bo ljubljen od mojega Očeta in jaz ga bom ljubil in se mu bom razodel.^c ²² Juda, ne Iškarijot, mu reče: »Gospod, kako to, da se hočeš razodelti nam, ne pa svetu?« ²³ Jezus je odgovoril in mu rekel: »Če me človek ljubi, se bo držal mojih besed in moj Oče ga bo ljubil in prišla bova k njemu in naredila prebivališče z njim.²⁴ In kdor me ne ljubi, se ne drži mojih izjav. In beseda, katero slišite, ni moja, temveč od Očeta, ki me je poslal.²⁵ Te stvari sem vam govoril, ko sem bil še prisoten z vami.²⁶ Toda Tolažnik, ki je Sveti Duh, katerega bo Oče poslal v mojem imenu, vas bo učil vseh stvari in vam bo v vaš spomin privadel vse besede, karkoli sem vam povedal.²⁷ Mir zapustim z vami, svoj mir vam dam. Ne kakor daje svet, vam ga jaz dam. Ne dopustite, da bi bila vaša srca vznemirjena niti naj ne bodo prestrašena.²⁸ Slišali ste kako sem vam rekel: »Jaz grem proč in ponovno pridem k vam.^f Če ste ljubili mene, bi se razveselili, ker sem rekel: »Jaz grem k Očetu,« kajti moj Oče je večji od mene.²⁹ In sedaj sem vam povedal, preden se zgodi, da boste lahko verovali, ko se zgodi.³⁰ Odslej ne bom več veliko govoril z vami, kajti princ tega sveta prihaja, toda v meni nima ničesar.³¹ Toda, da bo svet lahko spoznal, da ljubim Očeta in kakor mi je Oče dal zapoved, točno tako delam jaz. Vstanite, pojdimo od tod.«

15 »Jaz sem resnična vinska trta in moj Oče je poljedelec.² Vsako mladiko na meni, ki ne prinaša sadu, on odstranja, in vsako vejo, ki prinaša sad, očiščuje, da bo lahko obrodila več sadu.^e ³ Torej vi ste čisti po besedi, ki sem vam jo govoril.^f ⁴ Ostanite v meni in jaz v vas. Kakor mladika sama od sebe ne more obroditvi sadu, razen če ne ostane na vinski trti, nič bolj ne morete vi, razen če ne ostanete v meni.⁵ Jaz sem trta, vi ste mladike. Kdor ostaja v meni in jaz v njem, ta isti prinaša obilo sadu, kajti brez^b mene ne morete storiti ničesar.⁶ Če človek ne ostane v meni, je odvržen kakor mladika in se posuši; in ljudje jih zberejo ter jih vržejo v ogenj in so sežgane.⁷ Če ostanete v meni in moje besede ostanetejo v vas, boste prosili kar hočete in se vam bo to zgodilo.

^a 14:18: brez tolažbe: ali, sirot.

^b 15:5: brez: ali, ločeni od.

^c 15:7: [prosili: ali, zahtevali.]

^a 13:33: Jn 7:34

^b 13:34: Jn 15:17; 3 Mz 19:18; 1 Jn 4:21

^c 13:37: Mt 26:33

^d 14:13: Mt 7:7

^e 15:2: Mt 15:13

^f 15:3: Jn 13:10

⁸ V tem je moj Oče proslavljen, da obrodite obilo sadu; tako boste postali moji učenci. ⁹ Kakor je Oče mene ljubil, tako sem jaz vas ljubil. Ostanite v moji ljubezni. ¹⁰ Če se držite mojih zapovedi, boste ostali v moji ljubezni; kakor sem se jaz držal Očetovih zapovedi in ostajam v njegovi ljubezni. ¹¹ Te besede sem vam govoril, da moja radost lahko ostane v vas in *da* bo vaša radost lahko popolna. ¹² To je moja zapoved: »Da ljubite drug drugega, kakor sem vas jaz ljubil.«^a ¹³ Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da človek žrtvuje svoje življenje za svoje prijatelje. ¹⁴ Vi ste moji prijatelji, če storite, karkoli vam zapovem. ¹⁵ Odslej vas ne imenujem služabnike, kajti služabnik ne ve, kaj dela njegov gospodar; toda vas sem imenoval prijatelje, kajti dal sem vam spoznati vse stvari, ki sem jih slišal od svojega Očeta. ¹⁶ Niste vi mene izbrali, ampak sem jaz izbral vas in vam odredil, da bi šli in obrodili sad in *da* bi vaš sad ostal, da karkoli boste zahtevali od mojega Očeta v mojem imenu, vam bo on to lahko dal. ¹⁷ Te besede vam zapovedujem, da ljubite drug drugega. ¹⁸ Če vas svet sovraži, vedite, da je mene *sovražil* preden je *sovražil* vas. ¹⁹ Če bi bili od sveta, bi svet svoje imel rad, toda ker niste od sveta, temveč sem vas izbral od sveta, vas torej svet sovraži. ²⁰ Spomnite se besede, ki sem vam jo rekel: »Služabnik ni večji kot njegov gospodar.« Če so preganjali mene, bodo prav tako preganjali vas; če so se držali mojih izjav, se bodo držali tudi vaših. ^c ²¹ Toda vse te stvari vam bodo storili zaradi mojega imena, ker ne poznajo tistega, ki me je poslal. ²² Če ne bi prišel in jim ne bi govoril, ne bi imeli greha, toda sedaj za svoj greh nimajo nobene pretveze.^a ²³ Kdor sovraži mene, sovraži tudi mojega Očeta. ²⁴ Če med njimi ne bi storil del, katerih noben drug človek ni storil, ne bi imeli greha, toda sedaj so tako videli kakor sovražili, tako mene kakor mojega Očeta. ²⁵ Toda *to se dogaja*, da se bo lahko izpolnila beseda, ki je zapisana v njihovi postavi:^a »Sovražili so me brez razloga.« ²⁶ Toda, ko pride Tolažnik, katerega bom poslal k vam od Očeta, celo Duh resnice, ki izvira od Očeta, bo on pričeval o meni;^e ²⁷ in tudi vi boste pričevali, ker ste bili od začetka z menoj.«

16 »Te besede sem vam govoril, da se ne bi pohujšali.^b Izločali vas bodo iz sinagog; da, prihaja čas, da bo, kdorkoli vas ubija, mislil, da opravlja službo Bogu. ³ In te stvari vam bodo počeli, ker niso spoznali niti Očeta niti mene. ⁴ Toda te stvari sem vam povedal, da se boste lahko spomnili, ko bo prišel čas, da sem vam povedal o njih. Teh stvari pa vam spočetka nisem povedal, ker sem bil z vami. ⁵ Toda sedaj grem svojo pot k njemu, ki me je poslal, pa me nihče

izmed vas ne vpraša: »Kam greš?« ⁶ Toda ker sem vam povedal te stvari, je vaše srce napolnila bridkost. ⁷ Vendar vam govorim resnico. Za vas je koristno, da odidem, kajti če ne odidem, potem Tolažnik ne bo prišel k vam, toda če odidem, vam ga bom poslal. ⁸ In ko on pride, bo grajal^c svet o grehu in o pravičnosti in o sodbi: ⁹ o grehu, ker ne verujejo vame; ¹⁰ o pravičnosti, ker grem k svojemu Očetu in me ne boste več videli; ¹¹ o sodbi, ker je princ tega sveta obsojen. ¹² Imam vam povedati še mnogo stvari, toda sedaj jih ne morete nositi. ¹³ Vendar, ko pride on, Duh resnice, vas bo usmerjal v vso resnico, kajti ne bo govoril iz sebe, temveč karkoli bo slišal, *to* bo govoril, in pokazal vam bo stvari, ki pridejo. ¹⁴ On me bo proslavil, kajti prejel bo od mojega in vam *bo to* pokazal. ¹⁵ Vse stvari, ki jih ima Oče, so moje. Torej sem rekel, da bo vzel od mojega in vam *bo to* pokazal. ¹⁶ § Malo časa in me ne boste videli in ponovno, malo časa in me boste videli, ker grem k Očetu.« ¹⁷ Tedaj so *nekateri* izmed njegovih učencev med seboj govorili: »Kaj je to, da nam pravi: ›Malо časa in me ne boste videli, in ponovno, malo časa in me boste videli.‹ in: ›Ker grem k Očetu?« ¹⁸ Rekli so torej: »Kaj je to, kar pravi: ›Malо časa?‹ Ne moremo povedati kaj pravi.« ¹⁹ Torej Jezus je vedel, da so ga bili željni vprašati in jim je rekel: »Ali med seboj povprašujete, ker sem rekel: ›Malо časa in me ne boste videli, in ponovno, malo časa in me boste videli?‹ ²⁰ Resnično, resnično, povem vam: »Da boste jokali in žalovali, toda svet se bo veselil; vi pa boste žalostni, toda vaša žalost bo obrnjena v radost.« ²¹ Ženska, ko je v porodnih mukah, ima bridkost, ker je prišla njena ura; toda takoj, ko je razbremenjena otroka, se zaradi radosti, da je človek rojen na svet, ne spominja več tesnobe. ²² In zato imate sedaj bridkost. Toda ponovno vas bom videl in vaše srce se bo veselilo in vaše radosti vam nihče ne bo odvzel. ²³ In na tisti dan me ne boste ničesar vprašali. ^f Resnično, resnično, povem vam: »Karkoli boste zahtevali od Očeta v mojem imenu, vam bo *to* dal.« ²⁴ Doslej niste ničesar zahtevali v mojem imenu. Zahtevajte in boste prejeli, da bo vaša radost lahko popolna. ²⁵ Te stvari sem vam govoril v pregovorih,^d toda prihaja čas, ko vam ne bom več govoril v pregovorih,^e temveč vam bom o Očetu odkrito pokazal. ²⁶ Na tisti dan boste prosili v mojem imenu, in ne pravim vam, da bom jaz prosil Očeta za vas, ²⁷ kajti sam Oče vas ima rad, ker ste me imeli radi in ste verovali, da sem prišel od Boga. ²⁸ Prišel sem od Očeta in prišel sem na svet; zopet zapustim svet in grem k Očetu.« ²⁹ Njegovi učenci so mu rekli: »Glej, sedaj govorиш odkrito in ne govorиш pregovora.^f

^a 15:22: pretveze: ali, izgovora.

^b 16:1: pohujšali: škandalizirali ali, spotaknili.

^c 16:8: grajal: ali, prepričal.

^d 16:25: pregovorih: ali, prilikah.

^e 16:25: pregovorih: ali, prilikah.

^f 16:29: pregovora: ali, prilik.

^a 15:12: Jn 13:34; 1 Tes 4:9; 1 Jn 3:11
Jn 14:26; Lk 24:49

^b 15:16: Mt 28:19

^c 15:20: Jn 13:16; Mt 10:24

^d 15:25: Ps 35:19

^e 15:26:

f

16:23: Mt 7:7

³⁰ Sedaj smo prepričani, da veš vse stvari in ne potrebuješ, da bi te katerikoli človek vprašal. Po tem verujemo, da si prišel od Boga.» ³¹ Jezus jim je odgovoril: »Sedaj verujete? ³² Glejte, prihaja ura, da, pravkar je prišla, da boste razkropljeni, vsak s svojem^a lastnemu, mene pa boste pustili samega; in vendar nisem sam, ker je Oče z menoj. ³³ Te stvari sem vam govoril, da boste lahko imeli mir v meni. Na svetu boste imeli stisko, toda bodite dobre volje, jaz sem svet premagal.«

17 Te besede je govoril Jezus in svoje oči povzdignil k nebuh ter rekel: »Oče, prišla je ura; proslavi svojega Sina, da bo lahko tudi tvoj Sin proslavl tebe,^b kakor si mu izročil oblast nad vsem mesom, da bi on lahko dal večno življenje tolikim, kolikor si mu jih dal.^c In to je večno življenje, da bi oni lahko spoznali tebe, edinega resničnega Boga in Jezusa Kristusa, katerega si poslal.^d Jaz sem te proslavl na zemljji. Končal sem delo, ki si mi ga dal, da ga opravim.^e In sedaj, o Oče, me proslavi pri samem sebi s slavo, ki sem jo imel s teboj, preden je bil svet.^f Jasno sem pokazal tvoje ime ljudem, katere mi daješ ven iz sveta. Bili so tvoji in ti jih daješ meni in ohranili so twojo besedo.^g Sedaj so spoznali, da so vse stvari, katerekoli si mi dal, od tebe.^h Kajti dal sem jim besede, ki jih ti daješ meni in sprejeli so *jih* in zagotovo so spoznali, da sem prišel od tebeⁱ in verovali so, da si me ti poslal.^j Jaz prosim zanje. Ne prosim za svet, temveč za tiste, ki si mi jih ti dal, kajti tvoji so.^k In vse moje je tvoje in tvoje je moje in proslavljen sem v njih.^l In sedaj nisem več na svetu, toda ti so na svetu, jaz pa prihajam k tebi. Sveti Oče, po svojem lastnem imenu ohrani te, katere si mi dal, da bodo lahko eno, kakor *sva* midva.^m Dokler sem bil z njimi na svetu, sem jih varoval v tvojem imenu. Te, katere mi daješ, sem obvaroval in nihče izmed njih ni izgubljen, razen sina pogube,ⁿ da se lahko izpolni pismo.^o In sedaj prihajam k tebi in te stvari govorim na svetu, da bodo mojo radost lahko imeli v sebi izpolnjeno.^p Dal sem jim twojo besedo, svet pa jih je sovražil, ker niso od sveta, celo kakor jaz nisem od sveta.^q Ne prosim, da bi jih vzel iz sveta, temveč, da bi jih varoval pred zlom.^r Niso od sveta, celo kakor jaz nisem od sveta.^s Posveti jih po svoji resnici. Tvoja beseda je resnica.^t Kakor si me ti poslal v svet, točno tako sem jih tudi jaz poslal v svet.^u In zaradi njih se posvečujem, da bodo tudi oni lahko posvečeni^v preko resnice.^w Niti ne prosim samo za té, temveč tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi verovali vame,^x da bi bili lahko vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bi bili lahko tudi oni eno v nas [treh], da bi svet lahko veroval, da si me ti poslal.^y In slavo,

katero mi daješ, sem dal njim, da bodo lahko eno, tako kakor smo mi [*trije*] eno;^z jaz v njih in ti v meni, da bodo lahko izpopolnjeni v enem, in da bo svet lahko spoznal, da si me ti poslal in da si jih ljubil, kakor si ljubil mene.^{aa} Oče, hočem, da bodo tudi tisti, katere si mi dal, z menoj kjer sem jaz, da bodo lahko gledali mojo slavo, ki si mi jo dal, kajti ljubil si me pred ustanovitvijo sveta..^{bb} O pravični Oče, svet te ni spoznal, toda jaz sem te spoznal in ti so spoznali, da si me ti poslal.^{cc} In razglasil sem jim tvoje ime in ga bom razglasil, da bo ljubezen, s katero si me ljubil, lahko v njih in jaz v njih.«

18 Ko je Jezus povedal te besede,^{ff} je s svojimi učenci odšel čez potok Cedron, kjer je bil vrt, v katerega je vstopil on in njegovi učenci.^{gg} In tudi Juda, ki ga je izdal, je poznal kraj, kajti Jezus se je s svojimi učenci pogosto napotil tja.^{hh} ³ g Juda je potem, ko je od visokih duhovnikov in farizeev prejel četo *mož* in častnikov, prihajal tja s svetilkami, baklami in orožjem.ⁱⁱ Jezus je torej, vedoč vse stvari, ki naj bi prisle nadenj, šel naprej in jim rekel: »Koga iščete?^{jj} ⁵ Odgovorili so mu: »Jezusa Nazarečana.« Jezus jim reče: »Jaz sem *ta*.« In tudi Juda, ki ga je izdal, je stal z njimi.^{kk} Takoj potem, ko jim je rekel: »Jaz sem *ta*,« so stopili nazaj in padli na tla.^{ll} Potem jih je ponovno vprašal: »Koga iščete?^{mm} In rekli so: »Jezusa Nazarečana.« ⁸ Jezus je odgovoril: »Povedal sem vam, da sem jaz *ta*. Če torej iščete mene, pustite te oditi svojo pot,ⁿⁿ da bi se lahko izpolnila beseda, katero je govoril:^{oo} »Izmed teh, ki mi jih daješ, nisem izgubil nobenega.« ¹⁰ Takrat je Simon Peter, ki je imel meč, tega izvlekel in udaril služabnika vélikega duhovnika in odsekal njegovo desno uho. Služabnikovo ime je bilo Malh.^{pp} Tedaj je Jezus rekel Petru: »Spravi svoj meč v nožnico. Ali naj ne izpijem čaše, ki mi jo je dal moj Oče?^{qq} ¹² Tedaj so četa in stotnik in judovski častniki vzeli Jezusa ter ga zvezali^{rr} in ga odvedli najprej k Hanu, kajti bil je tast Kajfu, ki je bil to isto leto véliku duhovnik.^{ss} ¹⁴ j Torej Kajfa je bil tisti, ki je Judom dal nasvet, da je bilo koristno, da bi en človek umrl za ljudi.

¹⁵ k Simon Peter pa je sledil Jezusu in *tako je storil* [tudi] drug učenec. Ta učenec je bil pozan velikemu duhovniku in je z Jezusom vstopil v palačo vélikega duhovnika.¹⁶ Toda Peter je stal zunaj pri vratih. Potem je odšel ven ta drugi učenec, ki je bil pozan velikemu duhovniku in spregovoril njej, ki je stražila vrata in Petra privедel noter.¹⁷ Tedaj reče Petru gospodična, ki je stražila vrata: »Ali nisi tudi ti *eden* izmed učencev tega človeka?^{tt} Reče ji: »Nisem.« ¹⁸ In tam so stali služabniki in častniki, ki so pripravili žerjavico,

^a 16:32: svojemu...: ali, svoji lastni hiši. ^b 17:19: posvečeni: ali, resnično posvečeni. ^c 18:13: duhovnik: duhovnik. In Hana je poslal Kristusa zvezanega h Kajfu, vélikemu duhovniku.

^d 17:12: Ps 109:7 ^e 17:24: Jn 12:26 ^f 18:1: Mt 26:36
^g 18:3: Mt 26:47 ^h 18:9: Jn 17:12 ⁱ 18:13: Jn 18:24 ^j 18:14: Jn 11:50 ^k 18:15: Mt 26:58

kajti bilo je hladno in so se greli, in Peter je stal z njimi ter se grel.

¹⁹ Véliki duhovnik je tedaj vprašal Jezusa o njegovih učencih in o njegovem nauku. ²⁰ Jezus mu je odgovoril: »Javno sem govoril svetu, vselej sem učil v sinagogi in v templju, kamor Judeje vedno zahajajo in ničesar nisem povedal na skrivnem. ²¹ Zakaj sprašuješ mene? Vprašaj tiste, ki so me slišali, kaj sem jim povedal. Glej, vedo kaj sem rekel.« ²² In ko je tako govoril, je eden izmed častnikov, ki je stal poleg, z^a dlanjo svoje roke udaril Jezusa, rekoč: »Tako odgovarjaš vélikemu duhovniku?« ²³ Jezus mu je odgovoril: »Če sem govoril zlo, pričuj o zlu; toda če dobro, zakaj me tolčeš?« ²⁴ a Torej ga je Hana zvezanega poslal k vélikemu duhovniku Kajfu. ²⁵ Simon Peter pa je stal in se grel.^b Torej so mu rekli: »Mar nisi tudi ti eden izmed njegovih učencev?« To je zanikal in rekel: »Nisem.« ²⁶ Eden izmed služabnikov vélikega duhovnika, sorodnik *tistega*, cigar uho je Peter odsekal, reče: »Ali te nisem videl z njim na vrtu?« ²⁷ Tedaj je Peter ponovno zanikal in petelin je takoj zapel.

²⁸ c Potem so od Kajfa Jezusa odvedli v sodno dvorano;^b in bilo je zgodaj,^d oni sami pa niso odšli v sodno dvorano, da ne bi bili omadeževani, temveč da bi smeli jesti pashalno jagnje. ²⁹ Pilat je potem odšel ven k njim in rekel: »Kakšno obtožbo ste prinesli zoper tega človeka?« ³⁰ Odgovorili so mu in mu rekli: »Če bi ne bil hudeolec, bi ti ga ne izročili.« ³¹ Tedaj jim je Pilat rekel: »Vzemite ga in ga sodite glede na vašo postavo.« Judje so mu torej rekli: »Za nas ni zakonito, da usmrtime kateregakoli človeka.« ³² e da bi se lahko izpolnila Jezusova beseda, ki jo je govoril, ko je naznani kakšne smrti naj bi umrl. ³³ f Tedaj je Pilat ponovno vstopil v sodno dvorano in poklical Jezusa ter mu rekel: »Ali si ti judovski Kralj?« ³⁴ Jezus mu je odgovoril: »Praviš to besedo sam od sebe ali so ti to drugi povedali o meni?« ³⁵ Pilat je odgovoril: »Sem mar Jud? Tvoj lasten narod in visoki duhovniki so te izročili meni. Kaj si storil?« ³⁶ Jezus je odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Če bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, potem bi se moji služabniki bojevali, da ne bi bil izročen Judom, toda sedaj moje kraljestvo ni od tod.« ³⁷ Pilat mu je torej rekel: »Ali si ti potem kralj?« Jezus je odgovoril: »Ti praviš, da sem kralj. Za ta namen sem bil rojen in zaradi tega razloga sem prišel na svet, da naj bi pričeval k resnicam. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.« ³⁸ Pilat mu reče: »Kaj je resnica?« In ko je to rekel, je ponovno odšel k Judom in jim reče: »Na njem *sploh* ne najdem nobene krivde. ³⁹ g Ampak vi imate navado, da naj bi vam za pasho

enega izpustil. Hočete torej, da vam izpustum judovskega Kralja?« ⁴⁰ h Potem so vsi ponovno zavpili, rekoč: »Ne tega človeka, temveč Baraba.« Torej Baraba je bil razbojniki.

19 ² In vojaki so iz trnja spletli krono in jo položili na njegovo glavo in nanj nadeli škrlatno svečano oblačilo ³ ter rekli: »Pozdravljen, judovski Kralj!« in ga udarjali s svojimi rokami. ⁴ Pilat je torej ponovno odšel naprej, rekoč jim: »Glejte, privedem ga k vam, da boste lahko spoznali, da ne najdem krivde na njem.« ⁵ Potem je prišel Jezus naprej, noseč trnovo krono in škrlatno svečano oblačilo. In Pilat jim reče: »Glejte, človek!« ⁶ Ko so ga torej visoki duhovniki in častniki zagledali, so zavpili, rekoč: »Križaj ga, križaj ga.« Pilat jim reče: »Vzemite ga in ga križajte, kajti jaz ne najdem krivde na njem.« ⁷ Judje so mu odgovorili: »Mi imamo postavo in po naši postavi bi moral umreti, ker se je delal Božjega Sina.«

⁸ Ko je torej Pilat slišal to besedo, se je še bolj zbal ⁹ in ponovno odšel v sodno dvorano in reče Jezusu: »Od kod si?« Toda Jezus mu ni dal odgovora. ¹⁰ Tedaj mu Pilat reče: »Meni ne odgovoriš? Ne veš, da imam oblast, da te križam in imam oblast, da te izpustum?« ¹¹ Jezus je odgovoril: »Zoper mene *sploh* ne bi mogel imeti nobene oblasti, razen če ti ne bi bila dana od zgoraj. Zato ima večji greh tisti, ki me je izročil tebi.« ¹² In odslej si je Pilat prizadeval, da ga izpusti. Toda Judje so zavpili, rekoč: »Če tega človeka izpustiš, nisi cesarjev prijatelj; kdorkoli sebe dela kralja, govori zoper cesarja.«

¹³ Ko je torej Pilat slišal to besedo, je privadel Jezusa naprej in sedel na sodni stol na kraju, ki se imenuje Tlak, toda v hebrejsčini Gabatá. ¹⁴ Bila pa je priprava na pasho in okoli šeste ure; in Judom reče: »Glejte, vaš Kralj!« ¹⁵ Toda oni so zakričali: »Proč z njim, proč z njim, križaj ga.« Pilat jim reče: »Ali naj križam vašega Kralja?« Visoki duhovniki so odgovorili: »Nimamo kralja razen cesarja.« ¹⁶ j Tedaj jim ga je torej izročil, da bi bil križan. In vzeli so Jezusa ter ga odvedli proč. ¹⁷ In ko je nesel svoj križ, je odšel naprej na kraj, imenovan *kraj lobanje*, ki se v hebrejsčini imenuje Golgota, ¹⁸ kjer so ga križali in z njim dva druga, na vsaki strani enega in Jezusa v sredi.

¹⁹ In Pilat je napisal napis ter ga postavil na križ. In pisane je bilo: JEZUS NAZAREČAN, JUDOVSKI KRALJ. ²⁰ Ta napis so potem brali mnogi izmed Judov, kajti kraj, kjer je bil Jezus križan, je bil blizu mesta, in to je bilo napisano v hebrejsčini in grščini ter latinščini. ²¹ Tedaj so visoki judovski duhovniki Pilatu rekli: »Ne napiši: Judovski Kralj, temveč, da je on rekel: Jaz sem

^a 18:22: z...: ali, s palico. ^b 18:28: sodno dvorano: ali, Pilatovo hišo.

^a 18:24: Mt 26:57 ^b 18:25: Mt 26:69 ^c 18:28: Mt 27:2 ^d 18:28: Apd 10:28 ^e 18:32: Mt 20:19 ^f 18:33: Mt 27:11 ^g 18:39: Mt 27:15 ^h 18:40: Apd 3:14 ⁱ 19:1: Mt 27:26 ^j 19:16: Mt 27:31

Kralj Judov.^a »²²Pilat je odgovoril: »Kar sem napisal, sem napisal.«

²³ a Potem so vojaki, ko so Jezusa križali, vzeli njegove obleke in naredili štiri dele, za vsakega vojaka del in prav tako *njegov* plašč. Torej plašč [pa] je bil brez šiva, ves spleten^b od vrha. ²⁴ Med seboj so torej govorili: »Ne razparajmo ga, temveč mečimo žrebe zanj, čigav bo,«^c da bi se lahko izpolnilo pismo, ki pravi: »Moja oblačila so si razdelili med seboj in za mojo suknjo so metalni žrebe.« Te stvari so torej storili vojaki.

²⁵ Torej tam, ob Jezusovem krizu, so stale njegova mati in sestra njegove matere, Klopájeva^d žena Marija in Marija Magdalena. ²⁶ Ko je torej Jezus videl svojo mater in učenca, ki je stal poleg, katerega je ljubil, reče svoji materi: »Ženska, glej tvoj sin!« ²⁷ Potem reče učencu: »Glej, tvoja mati!« In od te ure jo je ta učenec vzel v svoj lasten dom.

²⁸ Po tem, ker je Jezus vedel, da so bile vse stvari sedaj dovršene,^e da bi se lahko izpolnilo pismo, reče: »Žejen sem.« ²⁹ Torej, tam je bila postavljena posoda, polna kisa; in gobo so napolnili s kisom in jo nataknili na izop ter jo pristavili k njegovim ustom. ³⁰ Ko je torej Jezus prejel kis, je rekел: »Dovršeno je« in nagnil svojo glavo ter izročil duha. ³¹ Judje so torej zato, ker je bila priprava, da na šabatni dan telesa ne bi ostala na križu (kajti ta šabatni dan je bil na prazničen dan), prosili Pilata, da bi bile lahko njihove noge zlomljene in da bi bili lahko odstranjeni. ³² Potem so prišli vojaki in zlomili noge prvega in drugega, ki sta bila križana z njim. ³³ Toda ko so prišli k Jezusu in videli, da je bil že mrtev, njegovi nogi niso zlomili, ³⁴ toda eden izmed vojakov je s sulico prebodel njegovo stran in nemudoma sta od tam pritekli kri in voda. ³⁵ In tisti, ki je to videl, je izjavil in njegova izjava je resnična; in on ve, da govorji resnično, da bi vi lahko verovali. ³⁶ Kajti te stvari so bile storjene,^d da bi bilo izpolnjeno pismo:^e »Nobena njegova kost ne bo zlomljena.« ³⁷ f In ponovno drugo pismo pravi: »Gledali bodo nanj, katerega so prebodli.«

³⁸ g In po tem je Jožef iz Arimateje, ki je bil Jezusov učenec, toda zaradi strahu pred Judi skrivaj, prosil Pilata, da bi lahko odnesel Jezusovo telo; in Pilat mu je dal dovoljenje. Prišel je torej in vzel Jezusovo telo. ³⁹ In prav tako je prišel Nikodém, ki je najprej ponoči prišel k Jezusu in prinesel mešanico mire in aloje, težko okoli sto funтов.^d ⁴⁰ Potem sta snela Jezusovo telo in ga z dišavami ovila v lanene trakove, kakršen je judovski običaj pokopa. ⁴¹ Torej na kraju, kjer je

bil križan, je bil vrt in v vrtu nov mavzolej, v katerega človek še nikoli ni bil položen. ⁴² Zaradi judovskega dneva priprave sta torej Jezusa položila tja, kajti mavzolej je bil blizu.

20 h Prvi dan tedna pride Marija Magdalena zgodaj, ko je bilo še temno, k mavzoleju in vidi kamen odvzet stran od mavzoleja. ² Tedaj steče in pride k Simonu Petru in k drugemu učencu, katerega je imel Jezus rad, ter jima reče: »Gospoda so odnesli iz mavzoleja in ne vemo kam so ga položili.« ³ Peter in ta drugi učenec sta torej odšla naprej in prišla k mavzoleju. ⁴ Tako sta oba skupaj tekla; drugi učenec pa je Petra prehitel in prvi prišel k mavzoleju. ⁵ In ko se je sklonil navzdol in pogledal noter, je videl ležati lanene trakove, vendar ni vstopil vanj. ⁶ Tedaj pride Simon Peter, ki mu je sledil in gre v mavzolej ter vidi ležati lanene trakove; ⁷ prtič pa, ki je bil okoli njegove glave, ni ležal z lanenimi trakovi, temveč je bil sam zase skupaj zvit na kraju. ⁸ Tedaj je vstopil tudi ta drugi učenec, ki je prvi prišel k mavzoleju in videl je in veroval. ⁹ Kajti doslej še nista poznała pisma, da mora vstati od mrtvih. ¹⁰ Potem sta učenca ponovno odšla na njun lasten dom.

¹¹ Toda Marija je jokajoč stala zunaj mavzoleja, in med jokom se je sklonila navzdol ter pogledala v mavzolej ¹² in vidi sedeti dva angela v belem, enega pri glavi, drugega pa pri stopalih, kjer je ležalo Jezusovo telo. ¹³ In onadva sta ji rekla: »Ženska, zakaj jokaš?« Reče jima: »Ker so odnesli mojega Gospoda, pa ne vem kam so ga položili.« ¹⁴ In ko je to rekla, se je obrnila nazaj ter zagledala Jezusa kako stoji, pa ni vedela, da je bil to Jezus. ¹⁵ Jezus ji reče: »Ženska, zakaj jokaš? Koga iščeš?« Ker je mislila, da je vrtnar, mu reče: »Gospod, če si ga odnesel od tukaj, mi povej kam si ga položil in odnesla ga bom proč.« ¹⁶ Jezus ji reče: »Marija.« Obrnila se je in mu reče: »Rabuni,« kar pomeni: »Učitelj.« ¹⁷ Jezus ji reče: »Ne dotakni se me, kajti nisem se še dvignil k svojemu Očetu, toda pojdi k mojim bratom in jim povej: »Dvignem se k svojemu Očetu in vašemu Očetu in k svojemu Bogu in vašemu Bogu.« ¹⁸ Marija Magdalena je prišla ter učencem povedala, da je videla Gospoda in da ji je govoril te stvari.

¹⁹ j Potem je istega dne zvečer, ko je bil prvi dan tedna, ko so bila vrata, kjer so bili učenci zbrani, zaradi strahu pred Judi zaprta, prišel Jezus ter stopil na sredo in jim reče: »Mir vam bodi.« ²⁰ In ko je tako rekel, jim je pokazal svoji roki in svojo stran. Potem, ko so videli Gospoda, so bili učenci veseli. ²¹ Tedaj jim je Jezus ponovno

^a 19:21: [op. prev.: Napisano je bilo YHWH, kar se po naše črkuje Yeshúa HaNotzri W'Melej HaYehudim – ta kratica pa je bila ravno ime njihovega Boga, katerega ime Judje niti izgovoriti niso smeli. vir: http://relojprofetico.blogspot.si/2010/07/yeshua-hanotzri-wmlej-hayehudim.html, 25. 11. 2015.] ^b 19:23: spleten: ali, izdelan. ^c 19:25: Klopájeva (Cleophas): ali, Klopájeva (Clopas). ^d 19:39: [sto funtov je okoli 45,3 kg.]

^a 19:23: Mt 27:35 ^b 19:24: Ps 22:18 ^c 19:28: Ps 22:15; Ps 69:12 ^d 19:36: 4 Mz 9:12; 2 Mz 12:46 ^e 19:36: Ps 34:2 f 19:37: Zah 12:10 ^g 19:38: Mt 27:57 ^h 20:1: Mt 28:1; Mr 16:1 ⁱ 20:2: Jn 13:23; Jn 21:20 ^j 20:19: Mr 16:14

rekel: »Mir vam *bodi*. Kakor me je *moj* Oče poslal, točno tako jaz vas pošiljam.«²² In ko je to rekel, je dihnil nanje in jim reče: »Prejmite Svetega Duha.²³ Katerimkoli grehe odpustite, so jim odpuščeni; in katerimkoli *grehe* zadržite, so zadržani.«

²⁴ Toda ko je prišel Jezus, Tomaža, enega izmed dvanajstih, ki se je imenoval Dvojček, ni bilo z njimi.²⁵ Drugi učenci so mu torej rekli: »Videli smo Gospoda.« On pa jim je rekel: »Razen če ne bom videl na njegovih rokah odtis žebljev in svoj prst položil v odtis žebljev in svojo roko porinil v njegovo stran, ne bom veroval.«

²⁶ In po osmih dneh so bili njegovi učenci ponovno znotraj in Tomaž z njimi. *Potem* je pri zaprtih vratih prišel Jezus in stal na sredi ter rekel: »Mir vam *bodi*.«²⁷ Potem reče Tomažu: »Sezi s svojim prstom sèm in poglej moji roki in sezi s svojo roko tja ter *jo* porini v mojo stran in ne bodi neveren, temveč veren.«²⁸ In Tomaž je odgovoril ter mu rekel: »Moj Gospod in moj Bog.«²⁹ Jezus mu reče: »Tomaž, ker si me videl, si veroval; blagoslovjeni so tisti, ki niso videli, pa so *vendarle* verovali.«

³⁰ A resnično je v prisotnosti svojih učencev Jezus storil mnoga druga znamenja, ki niso zapisana v tej knjigi.³¹ toda ta so zapisana, da bi vi lahko verovali, da Jezus je Kristus, Božji Sin in da bi verujoč, lahko imeli življenje v njegovem imenu.

21 Po teh stvareh je Jezus sebe učencem ponovno prikazal pri Tiberijskem morju in *sebe* je prikazal na ta način.² Tam so bili skupaj Simon Peter in Tomaž, imenovan Dvojček in Natánael iz galilejske Kane in Zebedejeva *sinova* ter dva druga izmed njegovih učencev.³ Simon Peter jim reče: »Grem na ribolov.« Dejali so mu: »Tudi mi gremo s teboj.« Odšli so in takoj vstopili na ladjo, pa tisto noč niso ničesar ujeli.⁴ Toda sedaj, ko je torej prišlo jutro, je na obali stal Jezus, toda učenci niso vedeli, da je bil Jezus.⁵ Potem jim Jezus reče: »Otroci,^a imate kaj hrane?« Odgovorili so mu: »Ne.«⁶ In rekel jim je: »Vrzite mrežo na desno stran ladje in boste našli.« Zato so jo vrgli, pa je torej niso mogli izvleči zaradi množice rib.⁷ Ta učenec, ki ga je Jezus ljubil, reče torej Petru: »Gospod je.«⁸ Tako ko je Simon Peter slišal, da je bil to Gospod, si je *k sebi* opasal svoj ribiški plašč (kajti bil je nag)^b in se vrgel v morje.⁹ Ostali učenci pa so prišli na majhni ladji; (kajti niso bili daleč od kopnega,

temveč kot bi bilo dvesto komolcev) ter vlekli mrežo z ribami.¹⁰ Takoj ko so prišli h kopnini, so tam zagledali žerjavico in na nej položeno ribo ter kruh.¹¹ Jezus jim reče: »Prinesite od rib, ki ste jih pravkar ujeli.«¹² Simon Peter se je povzpel in potegnil mrežo, polno velikih rib, sto triinpeta deset, na kopno; in četudi jih je bilo vsek tako mnogo, se mreža vendarle ni strgal.¹³ Jezus jim reče: »Pridite in obedujte.« Nihče izmed učencev pa si ga ni drznil vprašati: »Kdo si?« ker so vedeli, da je bil Gospod.¹⁴ Jezus potem pride in vzame kruh in jim ga daje ter prav tako ribo.¹⁴ To je sedaj tretjič, da se je Jezus prikazal svojim učencem, potem ko je bil obujen od mrtvih.

¹⁵ Torej ko so obedovali, reče Jezus Simonu Petru: »Simon, Jonov *sin*, me ljubiš bolj kakor tile?« On mu reče: »Da Gospod, ti veš, da te imam rad.« Rekel mu je: »Hrani moja jagnjeta.«¹⁶ Ponovno mu drugič reče: »Simon, Jonov *sin*, me ljubiš?« Rekel mu je: »Da Gospod, ti veš, da te imam rad.«¹⁷ Rekel mu je: »Pasi moje ovce.« Reče mu tretjič: »Simon, Jonov *sin*, me imaš rad?« Peter je bil užaloščen, ker mu je tretjič rekel: »Ali me imaš rad?« In rekel mu je: »Gospod, ti veš vse stvari; ti veš, da te imam rad.« Jezus mu reče: »Hrani moje ovce.¹⁸ Resnično, resnično, povem ti: »Ko si bil mlad, si se opasoval in hodil kamor si hotel, toda ko boš star, boš iztegnil svoji roki in drug te bo opasal in *te* vodil kamor nočeš.«¹⁹ To je govoril in s tem naznanil s kakšno smrtnjo naj bi proslavil Boga. In ko je to povedal, mu reče: »Sledi mi.«²⁰ Potem je Peter, ko se je obrnil okoli, videl slediti učenca,^b katerega je Jezus ljubil, ki je prav tako pri večerji slonel na njegovih prsih in rekel: »Gospod, kdo je tisti, ki te izdaja?«²¹ Medtem ko ga je Peter gledal, reče Jezusu: »Gospod in kaj *bo* ta človek *stori*?«²² Jezus mu reče: »Če hočem, da ostane, dokler ne pridem, kaj ti je *to* mar? Ti hodi za meno.«²³ Potem je šla ta beseda naokoli med brati, da naj ta učenec ne bi umrl, čeprav mu Jezus ni rekel: »Ne bo umrln,« temveč: »Če jaz hočem, da ostane, dokler ne pridem, kaj ti je *to* mar?«²⁴ To je učenec, ki pricuje o teh stvareh in je napisal te stvari in mi vemo, da je njegovo pričevanje resnično.²⁵ In obstaja tudi mnogo drugih stvari, ki jih je Jezus storil, katere, če bi vse zapisali, mislim da celo sam svet ne bi mogel vsebovati knjig, ki bi bile napisane. Amen.

^a 21:5: Otroci: ali, Gospodje. ^b 21:7: [nag]: oblečen samo v spodnje perilo. (Vine's Expository Dictionary)]

a 20:30: Jn 21:25 b 21:20: Jn 13:23; Jn 20:2 c 21:25: Jn 20:30

Apostolska dela

1 ^a Prejšnje poročilo sem naredil, o Teofil, o vsem, kar je Jezus začel, tako delati kakor učiti, do dne, v katerem je bil vzet gor, potem ko je po Svetem Duhu dal zapovedi apostolom, katere je izbral; ³ § katerim se je, po svojem trpljenju, tudi pokazal živega, z mnogimi nezmotljivimi dokazi, katere so gledali štirideset dni in govorili o stvareh, ki se nanašajo na Božje kraljestvo; ⁴ in ko je bil^b zbran skupaj z njimi, jim je zapovedal, da naj ne odidejo iz Jeruzalema, temveč čakajo na Očetovo obljubo: »Katero, «on pravi, »ste slišali od mene. ⁵ Kajti Janez je resnično krščeval z vodo, toda vi boste krščeni s Svetim Duhom, čez ne mnogo dni.« ^a ⁶ Ko so torej prišli skupaj, so ga vprašali, rekoč: »Gospod, ali boš v tem času Izraelu ponovno obnovil kraljestvo?« ⁷ In rekel jim je: »Ni za vas, da bi vedeli čase ali obdobja, katera je Oče postavil v svoji lastni oblasti. ⁸ Toda prejeli boste moč, ^c po tem, ko Sveti Duh pride nad vas, in vi mi boste priče, tako v Jeruzalemu, kakor po vsej Judeiji in v Samariji ter do skrajnega dela zemlje.« ^b ⁹ In ko je govoril te besede, medtem ko so ga gledali, je bil vzet gor, in oblak ga je sprejel iz njihovega pogleda. ¹⁰ In medtem ko so neomajno gledali proti nebu, ko je šel gor, glej, sta poleg njih stala dva moža v belih oblekah, ¹¹ ki sta prav tako rekla: »Vi, možje iz Galileje, zakaj stojite strmeč v nebo? Ta isti Jezus, ki je bil od vas vzet gor v nebesa, bo prišel tako, na podoben način, kakor ste ga videli iti v nebo.« ¹² Tedaj so se z gore, imenovane Oljska, ki je šabatni dan poti od Jeruzalema, vrnili v Jeruzalem. ¹³ In ko so prišli vanj, so odšli gor v gornjo sobo, kjer so prebivali Peter in Jakob in Janez in Andrej, Filip in Tomaz, Bartolomej in Matej, Alfejev sin Jakob in Simon Gorečnik ter Jakobov brat Juda. ¹⁴ Vsi ti so soglasno vztrajali v molitvi in ponižni prošnji z ženskami in Marijo, Jezusovo materjo ter z njegovimi brati.

¹⁵ In v tistih dneh je sredi učencev vstal Peter ter rekel (skupno število imen je bilo okoli sto dvajset): ¹⁶ »Možje in bratje, to pismo se je brezpogojno moralno izpolniti, ^d katerega je Sveti Duh po Davidovih ustih prej govoril glede Juda, ki je bil vodnik tem, ki so prijeli Jezusa. ¹⁷ Kajti bil je štet z nami in je dosegel delež te službe. ¹⁸ ^e Torej ta človek je s krivično nagrado kupil polje in ko je padel z glavo naprej, se je po sredi razpočil in vsa njegova notranjost se je izlila ven. ¹⁹ In to je bilo znano vsem jeruzalemskim prebivalcem, tako zelo, da se to polje v njihovem

pravem jeziku imenuje Hakéldama, to se pravi: »Njiva krvi.« ²⁰ f Kajti pisano je v knjigi Psalmov: »Naj bo njegovo prebivališče zapuščeno in naj noben človek ne prebiva v njem in njegovog duhovno nadzorništvo^d naj prevzame nekdo drug.« ²¹ Zatorej izmed teh ljudi, ki so se z nami družili ves čas, ko je Gospod Jezus hodil med nami noter in ven, ²² začenši od Janezovega krsta do tega istega dne, ko je bil od nas vzet gor, mora biti nekdo odrejen, da bo z nami priča njegovega vstajenja.« ²³ In določili so dva, Jožefina, imenovanega Bársaba, ki je bil imenovan z vzdevkom Just ter Matija. ²⁴ In molili so ter rekli: »Ti, Gospod, ki poznaš srca vseh ljudi, pokaži, katerega izmed teh dveh si izbral, ²⁵ § da lahko prevzame del te službe in apostolstva, od katerega je Juda s prestopkom odpadel, da bi lahko šel na svoj lasten kraj.« ²⁶ In naznani so svoje žrebe in žreb je padel na Matija in ta je bil prištet enajsterim apostolom.
2 In ko je popolnoma prišel Binkoštne^e dan, so bili vsi soglašni na nem kraju. ² In nenadoma je prišel z neba šum, kakor besneč mogočen veter ter napolnil vso hišo, kjer so sedeli. ³ In prikazali so se jim razcepljeni jeziki, podobni ognjenim ter sedli na vsakogar izmed njih. ⁴ In vsi so bili izpolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti z drugimi jeziki, kakor jim je Duh dajal izgovarjati. ⁵ V Jeruzalemu pa so prebivali Judje, predani možje, iz vsakega naroda pod nebom. ⁶ Torej, ko^f se je to razglasilo naokoli, so prišle skupaj množice in bili so zbegani, zato ker jih je vsakdo slišal govoriti v svojem lastnem jeziku. ⁷ In vsi so bili osupli ter se čudili in drug drugemu govorili: »Glejte, ali niso vsi ti, ki govorijo, Galilejci? ⁸ In kako mi vsakega človeka slišimo v svojem lastnem jeziku, kjer smo bili rojeni? ⁹ Parti in Mediici in Elámcji in prebivalci in Mezopotamiji in v Judeji in Kapadokiji, v Pontu in Aziji, ¹⁰ Frigiji in Pamfiliji, v Egiptu in v libijskih krajih okoli Cirene in tujci iz Rima, Judje in spreobrnjeni, ¹¹ Krečani in Arabci, mi jih v naših jezikih slišimo govoriti čudovita Božja dela.« ¹² In vsi so bili osupli in bili so v dvomu, govoreč drug drugemu: »Kaj to pomeni?« ¹³ Drugi so zasmehljivo rekli: »Ti ljudje so polni novega vina.«

¹⁴ Vendar je Peter, ko je javno nastopil z enajstimi, povzdignil svoj glas in jim rekel: »Vi ljudje iz Judeje in vsi vi, ki prebivate v Jeruzalemu, to vam bodi znano in prisluhnite mojim besedam, ¹⁵ kajti ti niso pijani, kakor vi mislite, glede na to,

a 1:1: [Leta Gospodovega 33.]

b 1:4: bil...: ali, jedel.

d 1:20: duhovno nadzorništvo: ali, službo, ali, dolžnost.

zbegani: ali, vznemirjen v umu.

c 1:8: moč...: ali, moč Svetega Duha, ki prihaja nad vas.

e 2:1: [Binkoštni: gr. petdeseti.]

f 2:6: ko...: gr. je bil glas

da je še le tretja dnevna ura.¹⁶ a Ampak to je to, kar je bilo rečeno po preroku Joélu: ¹⁷ »In zgodilo se bo v poslednjih dneh, govori Bog: «Izlil bom od svojega Duha na vse meso, in vaši sinovi in vaše hčere bodo prerokovali in vaši mladenci bodo videli videnja in vaši starci bodo sanjali sanje; ¹⁸ in na svoje služabnike in na svoje pomočnice bom v tistih dneh izlil od svojega Duha in bodo prerokovali; ¹⁹ in pokazal bom čudeže zgoraj na nebu in znamenja spodaj na zemlji: kri in ogenj in dimne meglice; ²⁰ b sonce se bo spremeno v temo in luna v kri, preden pride ta veliki in opazni dan Gospodovega prihoda. ²¹ In zgodilo se bo, da kdor se bo skliceval na Gospodovo ime, bo rešen.«^c ²² Vi, možje Izraelci, prisluhnite tem besedam. Jezus Nazarečan, mož med vami, po čudežnih močeh, čudežih in znamenjih potrjen od Boga, katere je Bog po njem storil v sredi med vami, kakor tudi vi sami veste; ²³ njega, ki je bil izročen po določeni nameri in Božjem predvidevanju, ste vi prijeli in po zlobnih rokah križali ter umorili, ²⁴ § katerega je Bog dvignil in odvezal bolečin smrti; ker ni bilo mogoče, da bi ga ta zadržala. ²⁵ Kajti David glede njega govori: »Vedno sem slutil Gospoda pred svojim obrazom, kajti on je na moji desnici, da ne bi bil omajan.^d ²⁶ Zato se je moje srce veselilo in moj jezik je bil vesel; poleg tega bo tudi moje meso počivalo v upanju. ²⁷ § ker moje duše nočeš pustiti v peklu niti nočeš trpeti, da bi tvoj Sveti videl trohnenje. ²⁸ Spoznati si mi dal poti življenga; s svojim obličjem me boš napravil polnega radosti.«^e ²⁹ Možje in bratje, naj^a vam odkrito spregovorime o očaku Davidu, da je tako mrtev kakor pokopan in njegov mavzolej je med nami do današnjega dne. ³⁰ § Ker je bil torej prerok in je vedel, da mu je Bog prisegel s prisego, da bo od sadu njegovih ledij, glede na meso, vzdignil Kristusa, da sedi na njegovem prestolu; ³¹ § in ker je to videl vnaprej, je govoril o Kristusovem vstajenju, ^g da njegova duša ni ostala v peklu niti njegovo meso ni video trohnenja. ³² Tega Jezusa je Bog vzdignil, o čemer smo mi vsi priče. ³³ Torej je bil z Božjo desnico povisan in je od Očeta prejel oblubo Svetega Duha, katerega je razlil, kakor sedaj vidite in slišite. ³⁴ Kajti David ni dvignjen v nebesa, toda on sam pravi: »Gospod je rekel mojemu Gospodu: «Sedi na mojo desnico, ³⁵ dokler ne naredim tvojih sovražnikov [za] twojo pručko.«^h ³⁶ Zato naj vsa Izraelova hiša brez dvoma ve, da je Bog tega istega Jezusa, katerega ste vi križali, naredil tako Gospoda kakor Kristustusa.«

³⁷ Torej ko so to slišali, so bili v svojem srcu spodbujeni ter rekli Petru in ostalim apostolom: »Možje in bratje, kaj naj storimo?« ³⁸ Potem jim je Peter rekel: »Pokesajte se in vsak izmed vas naj

bo krščen v imenu Jezusa Kristusa in odpuščanje grehov in prejeli boste dar Svetega Duha. ³⁹ Kajti obluba je dana vam in vašim otrokom in vsem, ki so daleč stran, celo tolikim, kolikor jih bo poklical Gospod, naš Bog.« ⁴⁰ In z mnogimi drugimi besedami je pričeval ter spodbujal, rekoč: »Rešite se iz tega sprjenega rodu.«

⁴¹ Potem so bili krščeni tisti, ki so z veseljem sprejeli njegovo besedo, in istega dne se jim je dodalo okoli tri tisoč duš. ⁴² In neomajno so nadaljevali v apostolskem nauku in družbi in v lomljenju kruha ter v molitvah. ⁴³ In strah je prišel nad vsako dušo; in po apostolih je bilo storjenih mnogo čudežev in znamenj. ⁴⁴ In vsi, ki so verovali, so bili skupaj in vse stvari so imeli skupne; ⁴⁵ in prodajali so svoje posesti ter dobrine in jih delili vsem ljudem, kolikor je vsak potreboval. ⁴⁶ In vsak dan so soglasno nadaljevali v templju in od^b hiše do hiše lomili kruh [in] z veseljem in iskrenim srcem jedli svojo hrano, ⁴⁷ ter slavili Boga in imeli naklonjenost pri vseh ljudeh. Gospod pa je k cerkvi dnevno dodajal takšne, ki naj bi bili rešeni.

Torej Peter in Janez sta ob uri molitve skupaj 3 odsla gor v tempelj; bila je deveta ura.² Nekega moža, hromega od maternice njegove matere, pa so nosili in ga dnevno polagali pri tempeljskih velikih vratih, ki se imenujejo Lepa, da prosi miločine od teh, ki so vstopali v tempelj, ³ ki je, ko je videl Petra in Janeza namenjena v tempelj, prosil miločine. ⁴ In ko se je Peter z Janezom zarzl v njegove oči, je rekel: »Poglej naju.« ⁵ In ta jima je posvetil pozornost, ker je pričakoval, da bo od njiju kaj prejel. ⁶ Potem je Peter rekel: »Srebra in zlata nimam, toda to, kar imam, ti dam: »V imenu Jezusa Kristusa iz Nazareta vstani in hodi.«⁷ In prijel ga je za desnico ter ga dvignil in takoj so njegova stopala ter kosti gležnja prejele moč. ⁸ In poskocil je pokonci ter hodil in z njima vstopil v tempelj, kjer je hodil in poskakoval ter slavil Boga. ⁹ In vsi ljude so ga videli hoditi in slaviti Boga ¹⁰ in vedeli so, da je bil to ta, ki je zaradi miločine sedel pri tempeljskih Lepih velikih vratih. In izpolnjeni so bili s čudenjem ter osuplostjo nad tem, kar se mu je zgodilo. ¹¹ In medtem ko se je hromi mož, ki je bil ozdravljen, držal Petra in Janeza, so vsi ljude, ker so se silno čudili, skupaj stekli k njima v predverje, ki se je imenovalo Salomonovo.

¹² In ko je Peter to videl, je ljudem odgovoril: »Vi, možje iz Izraela, zakaj se čudite nad tem? Ali zakaj takoj iskreno gledate na naju, kakor da bi z najino lastno močjo ali svetostjo tega moža pripravila hoditi? ¹³ § Bog Abrahama in Izaka in Jakoba, Bog naših očetov, je proslavil svojega Sina Jezusa, katerega ste vi izročili in ga zatajili v Pilatovi prisotnosti, ko je bil ta odločen, da ga

^a 2:29: naj: ali, lahko. ^b 2:46: od...: ali, doma.

^a 2:16: Jl 2:28; Iz 44:3 ^b 2:20: Jl 2:31 ^c 2:21: Jl 2:32; [Apd 4:12]; [Rom 10:13] ^d 2:25: Ps 16:8 ^e 2:29: 1 Kr 2:10
^f 2:30: Ps 132:11 ^g 2:31: Ps 16:10 ^h 2:35: Ps 110:1

izpusti.¹⁴ a Toda zatajili ste Svetega in Pravičnega ter prosili, da se vam zagotovi morilec;¹⁵ § ubili pa ste Princa^a življenja, katerega je Bog obudil od mrtvih; o čemer smo mi priče.¹⁶ In njegovo ime je po veri v njegovo ime tega moža naredilo močnega, katerega vidite in poznate. Da, vera, ki je po njem, mu je dala to popolno zdravje v prisotnosti vas vseh.¹⁷ In sedaj, bratje, vem, da ste to storili po nevednosti, kakor so storili tudi vaši vladarji.¹⁸ § Toda te besede, katere je Bog prej oznanil po ustih vseh svojih prerokov, da naj bi Kristus trpel, je on tako izpolnil.

¹⁹ § Pokesajte se torej in bodite spreobrnjeni, da bodo vaši grehi lahko izbrisani, ko bodo od Gospodove prisotnosti prišli časi osvežitve;²⁰ § in poslat bo Jezusa Kristusa, ki vam je bil prej oznanjen,²¹ katerega morajo sprejeti nebesa do časov obnovitve vseh stvari, katere je Bog govoril po ustih vseh svojih svetih prerokov odkar je svet nastal.²² b Kajti Mojzes je očetom resnično rekel: »Preroka vam bo Gospod, vaš Bog, vzdignil izmed vaših bratov, podobnega meni; njega boste poslušali v vseh stvareh, karkoli vam bo govoril.²³ In zgodilo se bo, da bo vsaka duša, ki ne bo poslušala tega preroka, uničena izmed ljudi.«²⁴ Da, in vsi preroki od Samuela in tisti, ki so sledili, kolikor jih je govorilo, so enako napovedali o teh dneh.²⁵ Vi ste otroci prerokov in zaveze, katero je Bog sklenil z našimi očeti,^c rekoč Abrahamu: »In v tvojem semenu bodo blagoslovljena vsa sorodstva zemelje.«²⁶ § K vam je najprej Bog, ki je vzdignil svojega Sina Jezusa, njega poslal, da vas blagosloví z odvrčanjem vsakega izmed vas od njegovih krivičnosti.«

4 In medtem ko sta govorila ljudem, so nadnjу prišli duhovniki in tempeljski stotnik^b ter saduceji,² ki so bili užaloščeni, da sta učila ljudi in oznanjala vstajenje od mrtvih po Jezusu.³ § In nanju so položili roke ter ju zadržali do naslednjega dne, kajti sedaj je bil večer.⁴ Vendar so mnogi izmed teh, ki so slišali besedo, verovali; in število ljudi je bilo okoli pet tisoč.

⁵ In pripetilo se je naslednji dan, da so se njihovi vladarji in starešine in pisarji⁶ in Hana, veliki duhovnik in Kajfa in Janez in Aleksander in kolikor jih je bilo iz sorodstva velikega duhovnika, skupaj zbrali v Jeruzalemu.⁷ In ko so ju postavili medse, so vprašali: »S kakšno močjo ali s cigavim imenom sta to naredila?«⁸ Tedaj jim je Peter, izpolnjen s Svetim Duhom, rekel: »Vi vladarji ljudi in starešine v Izraelu,⁹ če sva ta dan zaslševana o dobrem delu, storjenemu nemočnemu človeku, na kakšen način je bil on ozdravljen;¹⁰ bodi znano vam vsem in vsem ljudem v Izraelu, da v imenu Jezusa Kristusa iz Nazareta, ki ste ga križali, katerega je Bog obudil od mrtvih, celo po njem

ta človek sedaj tukaj pred vami stoji ozdravljen.¹¹ § To je kamen, ki je bil zaničevan od vas graditeljev, ki je postal glava vogalu.¹² Niti ni rešitve duš v nikomer drugem, kajti pod nebom med ljudmi ni dano drugega imena, s katerim moremo biti rešeni.«

¹³ Torej ko so videli Petrov in Janezov pogum ter zaznali, da sta bila neizobražena in nepoučena človeka, so se čudili; in o njiju so spoznali, da sta bila z Jezusom.¹⁴ In ko so gledali moža, ki je bil ozdravljen, stati z njimi, proti temu niso mogli reči ničesar.¹⁵ Toda ko so jima zapovedali, da se odstranita od velikega zbora, so se med seboj posvetovali,¹⁶ rekoč: »Kaj naj storimo tema možema? Kajti ta zares opazen čudež, storjen po njima, je očiten vsem tistim, ki prebivajo v Jeruzalemu; in tega ne moremo zanikati.¹⁷ Toda da se to ne razsiri naprej med ljudmi, jima strogo zagrozimo, da odslej nobenemu človeku ne govorita v tem imenu.«¹⁸ In poklicali so ju ter jima zapovedali sploh ne govoriti niti učiti v Jezusovem imenu.¹⁹ Toda Peter in Janez sta odgovorila in jim rekla: »Sami presodite ali je v Božjih očeh bolj pravilno poslušati vas kakor Boga.²⁰ Kajti midva ne moreva, da ne bi govorila stvari, ki sva jih videla in slišala.«²¹ Torej ko so jima še naprej grozili, so ju izpustili zaradi ljudi, ker niso našli ničesar, da bi ju lahko kaznovali, kajti vsi ljudje so slavili Boga za to, kar je bilo storjeno.²² Kajti mož, na katerem se je prikazal ta čudež ozdravljenja, je bil star preko štirideset let.

²³ In ko sta bila izpuščena, sta odšla k svoji lastni družini ter poročala vse, kar so jima visoki duhovniki in starešine rekli.²⁴ In ko so oni to slišali, so svoje glasove soglasno povzdignili k Bogu ter rekli: »Gospod, ti si Bog, ki je naredil nebo in zemljo in morje ter vse, kar je v njih,²⁵ f ki si po ustih svojega služabnika Davida rekel: »Zakaj besnijo pogani in si ljudje domisljajo prazne stvari?²⁶ Kralji zemlje so vstali in vladarji so bili skupaj zbrani zoper Gospoda in zoper njegovega Kristusa.²⁷ § Kajti resnično so se proti tvojemu svetemu otroku Jezusu, ki si ga ti mazilil, skupaj zbrali tako Herod kakor Poncij Pilat s pogani in Izraelovi ljudje,²⁸ da storijo karkoli je tvoja roka in tvoja namera poprej določila, da se stori.²⁹ In sedaj, Gospod, glej njihove grožnje in zagotovi svojim služabnikom, da bodo lahko z vsem pogumom govorili tvojo besedo,³⁰ z iztegnitvijo svoje roke da ozdravlj; in da bodo znamenja in čudeži lahko storjeni z imenom tvojega svetega otroka Jezusa.«

³¹ In ko so molili, se je zatrezel kraj, kjer so bili skupaj zbrani; in vsi so bili izpolnjeni s Svetim Duhom in s pogumom so govorili Božjo

^a 3:15: Princa: ali, Avtorja. ^b 4:1: stotnik: ali, vladar.

^a 3:14: Mt 27:20 ^b 3:22: 5 Mz 18:15; Apd 7:37 ^c 3:25: 1 Mz 12:3 ^d 4:11: Ps 118:22; Mt 21:42 ^e 4:12: Jl 2:32; [Apd 2:21]; [Rom 10:13] ^f 4:25: Ps 2:1

besedo.³² Množica teh, ki so verovali, pa je bila enega srca in ene duše; niti nobeden *izmed njih* ni rekel, da je bilo karkoli od stvari, ki jih je imel v lasti, njegovo, temveč so vse stvari imeli skupne.³³ Apostoli pa so z veliko močjo podajali pričevanje o vstajenju Gospoda Jezusa, in nad njimi vsemi je bila velika milost.³⁴ Niti ni bilo med njimi nikogar, ki bi trpel pomanjkanje, kajti kolikor jih je bilo lastnikov zemljišč ali hiš, so jih prodali in prinesli vrednost stvari, ki so bile prodane³⁵ in *jih* polagali k stopalom apostolov in narejena je bila porazdelitev vsakemu človeku glede na njegovo potrebo.³⁶ In Jožef, ki je bil po apostolih imenovan z vzdevkom Barnaba (kar je prevedeno: »Sin tolažbe«), Lévievec *in* iz dežele Cipra,³⁷ je imel zemljo, jo prodal in prinesel denar ter ga položil k stopalom apostolov.

5 Toda neki človek, po imenu Hananija, je s Safiro, svojo ženo, prodal posestvo² in zadržal *del* denarne vsote in tudi njegova žena je bila seznanjena s tem in prinesel je določen del ter ga položil k stopalom apostolov.³ Toda Peter je rekel: »Hananija, zakaj je Satan napolnil twoje srce, da lažeš^a Svetemu Duhu in da zadržiš *del* vsote od zemljišča?⁴ Dokler je ostajalo ali ni bilo twoje lastno? In potem, ko je bilo prodano ali ni bilo v twoji lastni oblasti? Zakaj si v svojem srcu spočel to stvar? Nisi lagal ljudem, temveč Bogu.«⁵ In ko je Hananija slišal te besede, je padel dol ter izročil duha. In velik strah je prišel na vse tiste, ki so slišali te stvari.⁶ Mladenci pa so vstali, ga ovili in ga odnesli ven ter ga pokopали.⁷ In bilo je približno tri ure kasneje, ko je vstopila njegova žena, ki ni vedela kaj se je bilo zgodilo.⁸ In Peter jo je ogovoril: »Povej mi ali sta za toliko prodala zemljišče?« In ona je rekla: »Da, za toliko.«⁹ Tedaj ji je Peter rekel: »Kako je to, da sta se skupaj strinjala, da skušata Gospodovega Duha? Glej, stopala teh, ki so pokopala twojega soproga, so pri vratih in odnesli te bodo ven.«¹⁰ Potem je nemudoma padla ob njegovih stopalih in izročila duha. In vstopili so mladenci ter jo našli mrtvo in ko so jo odnesli, so jo pokopali poleg njenega soproga.¹¹ In velik strah je prišel nad vso cerkev in nad vse, ki so slišali te stvari.

¹² Po rokah apostolov pa se je med ljudmi izvršilo mnogo znamenj in čudežev; (in vsi so bili s soglasjem v Salomonovem predvverju.¹³ Od preostalih pa se jim noben človek ni drznil pridružiti, toda ljudje so jih poveličevali.¹⁴ In še več vernikov je bilo dodanih h Gospodu, množice takoj moških kakor žensk.)¹⁵ Toliko, da so na ulice^b prinašali bolne in *jih* polagali na postelje ter ležišča, da bi lahko vsaj Petra senca, ko je šel mimo, zasenčila nekatere izmed njih.¹⁶ Tudi *ven*

iz mest naokoli Jeruzalema je prišla množica, ki je prinašala bolne ljudi in te, ki so bili nadlegovani z nečistimi duhovi; in vsi so bili ozdravljeni.

¹⁷ Tedaj je vstal veliki duhovnik in vsi tisti, ki so bili z njim (kar je saducejska ločina) in izpolnjeni so bili z ogorčenjem^c ¹⁸ in svoje roke so položili na apostole ter jih vtaknili v skupno ječo.¹⁹ Toda Gospodov angel je ponoči odprli vrata ječe in jih privedel naprej ter rekel:²⁰ »Pojdite, stopíte in govorite ljudem v templju vse besede tega življenja.«²¹ In ko so to slišali, so zgodaj zjutraj vstopili v tempelj ter učili. Toda prišel je veliki duhovnik in tisti, ki so bili z njim in so sklicali skupaj veliki zbor in ves senat Izraelovih otrok in poslali k ječi, da bi jih privedli.²² Toda ko so prišli častniki in jih niso našli v ječi, so se vrnili ter povedali,²³ rekoč: »Ječo smo resnično našli zaprto z vso varnostjo in čuvanje, ki so stali zunaj pred vrati, toda, ko smo odprli, v nej nismo našli nobenega človeka.«²⁴ Torej ko so veliki duhovnik in tempeljski stotnik ter visoki duhovniki slišali te besede, so se bali k čemu se bo to razvilo.²⁵ Tedaj je nekdo prišel ter jim povedal, rekoč: »Glejte, možje, katere ste vtaknili v ječo, stojijo v templju in učijo ljudi.«²⁶ Tedaj je stotnik s častniki odšel in jih privedel brez nasilja, kajti bali so se ljudi, da jih ne bi kamnili.²⁷ In ko so jih privedli, so *jih* postavili pred veliki zbor in veliki duhovnik jih je vprašal,²⁸ rekoč: »Ali vam nismo strogo zapovedali, da naj ne bi učili v tem imenu? In glejte, Jeruzalem ste napolnili s svojim naukom in nad nas nameravate privesti kri tega človeka.«

²⁹ Potem so Peter in drugi apostoli odgovorili ter rekli: »Mi moramo bolj ubogati Boga kakor ljudi.³⁰ Bog naših očetov je obudil Jezusa, katerega ste vi usmrtili in obesili na les.³¹ § Njega je Bog s svojo desnico povišal, da postane Princ in Odrešenik, da bi Izraelu dal kesanje in odpuščanje grehov.³² In mi smo njegove priče o teh stvareh; in tako je tudi Sveti Duh, katerega je Bog dal tistim, ki ga ubogajo.«

³³ Ko so slišali, so bili do srca zbodenii in se posvetovali, da jih ubijajo.³⁴ Potem je nekdo v velikem zboru vstal, farizej, po imenu Gamáiel, učen mož postave, ugleden med vsemi ljudmi in velel, da jih za nekaj časa vržejo ven:³⁵ in jim rekel: »Vi, možje v Izraelu, pazite se kaj nameravate storiti glede teh ljudi.³⁶ Kajti pred temi dnevi^d je vstal Tevdá, ki se je bahal, da je pomemben; kateremu so se pridružili številni ljudje, okoli štiristo; ki je bil umorjen, in vsi, kolikor se mu jih je pokoravalo,^e so bili razkropljeni in uničeni.³⁷ Po tem možu je, v dneh obdavčenja, vstal Juda iz Galileje in za seboj potegnil mnogo ljudi; tudi on je umrl in vsi so bili razkropljeni, celó tako

^a 5:3: da lažeš...: ali, da prevaraš Svetega Duha. ^b 5:15: ulice...: ali, vsako ulico. ^c 5:17: ogorčenjem: ali, nevočljivostjo. ^d 5:36: [Tretje leto pred začetkom označevanja let z leta Gospodovega.] ^e 5:36: pokoravalo: ali, verovalo.

mnogi, kot so ga ubogali.^a³⁸ In sedaj vam povem: »Zadržite se pred temi ljudmi in pustite jih pri miru. Kajti če je ta namera ali to delo od ljudi, se bo izjavilovo;^b toda če je to od Boga, tega ne morete premagati, da ne bi bili morda najdeni celo, da se borite zoper Boga.«^c⁴⁰ In strinjali so se z njim. Ko pa so poklicali apostole ter *jih* pretepli, so jim zapovedal, da naj ne govorijo v Jezusovem imenu in jih izpustili.

^d⁴¹ In odšli so izpred prisotnosti velikega zbora, veseli, da so bili smatrani vredne trpeti sramoto zaradi njegovega imena. ^e⁴² In niso prenehali v templju in v vsaki hiši vsak dan učiti ter oznanjati Jezusa Kristusa.

6 In v tistih dneh, ko je bilo število učencev pomnoženo, je nastalo mrmranje Grkov zoper Hebrejce, ker so bile njihove vdove zapostavljene pri vsakodnevni oskrbi. ^f Potem je dvanajsterica *k sebi* poklicala množico učencev in rekla: »To ni razlog, da bi opuščali Božjo besedo in stregli [*pri*] mizah.^g Zatorej bratje, poiščite med vami sedem mož, na dobrem glasu, polnih Svetega Duha in modrosti, katerim lahko določimo to opravilo. ^h Toda mi se bomo predali v nenehno molitev in službo besede.«

ⁱ In ta beseda je ugajala vsej množici. In izbrali so Štefana, moža polnega vere in Svetega Duha in Filipa in Prohorja in Nikánorja in Timona in Parmenája ter Nikolaja, spreobrnjenca iz Antiohije,^j katere so postavili pred apostole; in ko so molili, so nanje položili svoje roke. ^k In Božja beseda je rasla in število učencev v Jeruzalemu se je silno pomnožilo in velika skupina duhovnikov je bila pokorna veri. ^l In Štefan je, poln vere in moči, delal med ljudmi velike čudeže in čudežne moči.

^m Potem so vstali nekateri iz *sinagoge*, ki se je imenovala sinagoga Libertincev in Cirencev in Aleksandríncev in teh iz Klikije ter iz Azije in so razpravljali s Štefanom. ⁿ Niso pa se mogli upirati modrosti in duhu, po katerem je govoril. ^o Teda so podkupili može, ki so rekli: »Slišali smo ga govoriti bogokletne besede zoper Mojzesu in zoper Boga.« ^p In razvneli so ljudi in starešine ter pisarje in prišli nad *njega* in ga zgrabili ter ga priveli k velikemu zboru^q in postavili krive priče, ki so rekle: »Ta človek ne preneha govoriti bogokletnih besed proti temu svetemu prostoru in postavi, ^r kajti slišali smo ga govoriti, da bo ta Jezus Nazarečan uničil ta kraj in spremenil običaje,^s ki nam jih je izročil Mojzes.« ^t In vsi, ki so sedeli v velikem zboru, so neomajno zrli vanj in videli njegov obraz, kot bi bil obraz angela.

7 Potem je veliki duhovnik rekel: »Ali so te stvari take?« ^u In rekel je: »Možje, bratje in očetje,

prisluhnite: »Bog slave se je prikazal našemu očetu Abrahamu, ko je bil v Mezopotamiji, preden je prebival v Haránu^v in mu rekel: »Pojdi ven iz svoje dežele in iz svojega sorodstva ter pridi v deželo, ki ti jo bom pokazal.«^w Tedaj je prišel iz kaldejske dežele in prebival v Haránu; ko pa je bil njegov oče mrtev, se je od tam odpravil v to deželo, v kateri vi sedaj prebivate.^x ^y V njej pa mu ni dal nobene dedičnine niti *toliko* ne, da nanjo postavi svoje stopalo, vendar je oblubil, da mu jo bo dal v posest in njegovemu semenu za njim, ko *takrat še* ni imel otroka. ^z In Bog je govoril na ta način: »Da naj bi njegovo seme začasno bivalo v tuji deželi in da naj bi jih priveli v suženjstvo ter štiristo let z *njimi* hudobno ravnali.^{aa} ^{bb} Narodu pa, pri katerem bodo suženjevali, bom sodil jaz,« je rekel Bog: »in potem bodo prišli ter mi služili na tem kraju.«^{cc} In dal mu je zavezo obrezovanja.^{dd} In tako je *Abraham* zaplodil Izaka in ga osmi dan obrezal;^{ee} in Izak je *zaplodil Jakoba*;^{ff} in Jakob je *zaplodil* dvanajstere očake.^{gg} ^{hh} In očaki so, prevzeti z zavistjo, Jožefa prodali v Egipt. Toda Bog je bil z njimⁱⁱ in ga osvobodil iz vseh njegovih stisk^{jj} in mu dal naklonjenost ter modrost v očeh faraona, egiptovskega kralja in ga naredil za voditelja nad Egiptom ter vso svojo hišo.^{kk} ^{ll} Torej nad vso egiptovsko deželo in Kánaan je prišlo pomanjkanje in velika stiska in naši očetje niso našli hrane.^{mm} ⁿⁿ Toda ko je Jakob slišal, da je bilo v Egiptu žito, je najprej odposlal naše očete.^{oo} ^{pp} In ob drugi *pričoznosti* se je Jožef dal spoznati svojim bratom; in Jožefovo sorodstvo je bilo predstavljeni faraonu.^{qq} ^{rr} Potem je Jožef odposlal in *k sebi* poklical svojega očeta Jakoba in vse njegovo sorodstvo, petinsedemdeset duš.^{ss} ^{tt} Tako je Jakob odšel dol v Egipt, ter umrl, on in naši očetje^{uu} in bili so preneseni preko v Sihem in položeni v mavzolej, ki ga je Abraham kupil za vsoto denarja od sinov Hemórja, *očeta* iz Sihema.^{vv} ^{ww} Toda ko se je približal obljubljeni čas, katerega je Bog prisegel Abrahamu, so ljudje v Egiptu rasli in se množili,^{xx} dokler ni vstal drug kralj, ki ni poznal Jožefa.^{yy} ^{zz} Ta isti je z našim sorodstvom premeteno ravnal in hudobno tretiral naše očete, tako da so izpostavili svoje majhne otroke, z namenom, da ne bi živel. ^{aa} ^{bb} V tem času je bil rojen Mojzes,^{mm} bil pa je silno lep^{cc} in tri mesece so ga vzgajali v hiši njegovega očeta.^{dd} ^{ee} Ko pa je bil izpostavljen, ga je vzela faraonova hči in ga vzgojila za svojega lastnega sina.^{ff} ^{gg} In Mojzes je bil izučen v vsej egiptanski modrosti in mogočen je bil v besedah in dejanjih.^{hh} ⁱⁱ Ko je bil star polnih štirideset let, je prišlo v njegovo srce, da obišče svoje brate, Izraelove otroke.^{jj} ^{kk} In ko je videl enega *izmed njih* krivično trpeti, ga je

^a 5:37: ga ubogali: ali, verovali.

^b 6:14: običaje: ali, obrede.

^c 7:20: silno lep: ali, ustrenzen Bogu.

^a 7:3: 1 Mz 12:1

^b 7:8: 1 Mz 17:9

^c 7:8: 1 Mz 21:3

^d 7:8: 1 Mz 25:26

^e 7:8: 1 Mz 29:31

^f 7:9: 1 Mz 37:28

^g 7:10: 1 Mz 41:37

^h 7:12: 1 Mz 42:1

ⁱ 7:13: 1 Mz 45:4

^j 7:15: 1 Mz 46:5

^k 7:15: 1 Mz 49:33

^l 7:20: 2 Mz 2:2

^m 7:20: Heb 11:23

ⁿ 7:24: 2 Mz 2:11

branil in maščeval tega, ki je bil zatiran ter ubil Egipčana,²⁵ kajti^a domneval je, da bodo njegovi bratje razumeli, kako jih hoče Bog po njegovi roki osvoboditi. Toda niso razumeli.²⁶ In medtem ko so se priprivali, se jim je naslednji dan pokazal ter jih ponovno skušal pomiriti, rekoč: »Možje, vi ste bratje; zakaj drug drugemu delate krvico?«²⁷ Toda tisti, ki je svojemu bližnjemu storil krivico, ga je odrinil proč, rekoč: »Kdo te je naredil za vladarja in sodnika nad nami?«²⁸ Ali me hočeš ubiti, kakor si včeraj storil Egipčanu?²⁹ Ob tej besedi je Mojzes pobegnil in bil tujec v midjánski deželi, kjer je zaplodil dva sinova.³⁰_b Ko pa je preteklo štirideset let, se mu je v divjini Sinajske gore prikazal Gospodov angel v plamenu gorečega grma.³¹ Ko je Mojzes to videl, se je čudil prizoru. Ko pa se je približal, da bi *to* pogledal, je prišel do njega Gospodov glas,³² rekoč: »Jaz sem Bog tvojih očetov, Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov.« Potem je Mojzes trepetal in si ni drznil pogledati.³³ Nato mu je Gospod rekel: »Sezuj si svoje čevlje s svojih stopal, kajti kraj, kjer stojiš, je sveta zembla.«³⁴ Videl sem, videl sem stisko svojih ljudi, ki so v Egiptu in slišal sem njihovo stokanje in sem prišel dol, da jih osvobodim. In sedaj pridi, poslal te bom v Egipt.«³⁵ Tega Mojzesa, katerega so zavrnili, rekoč: »Kdo te je naredil vladarja in sodnika?« istega je Bog poslal, da bi *bil* vladar in osvoboditelj po roki angela, ki se mu je prikazal v grmu.³⁶_c Potem, ko je v egiptovski deželi in v Rdečem morju ter v divjini štirideset let prikazoval čudeže in znamenja, jih je privedel ven.

37 § To je ta Mojzes, ki je Izraelovim otrokom rekel: »Preroka vam bo Gospod, vaš Bog, obudil izmed vaših bratov, podobnega^b meni; njega boste poslušali.«³⁸ § To je tisti, ki je bil v cerkvi v divjini z angelom, ki je govoril z njim na Sinajski gori in z našimi očeti; ki je prejel žive prerokbe, da jih izroči nam;³⁹ katerega naši očetje niso hoteli ubogati, temveč so *ga* pahnili od sebe in se v svojih srcih ponovno obrnili nazaj v Egipt,⁴⁰_g rekoč Aronu: »Naredi nam bogove, da gredo pred nami, kajti *glede* tega Mojzesa, ki nas je privedel iz egiptovske dežele, ne vemo kaj je nastalo iz njega.«⁴¹ In v tistih dneh so naredili tele in maliku darovali žrtev ter se veselili v delih svojih lastnih rok.⁴² Potem se je Bog obrnil in jih predal, da obožujejo vojsko neba;_h kakor je pisano v knjigi prerokov: »O hiša Izraelova ali ste meni darovali zaklane živali in žrtve v *obdobju* štiridesetih let v divjini?«⁴³ Da, vzeli ste Molohov štor in zvezdo svojega boga Rajfána, kipe, ki ste jih naredili, da bi jih oboževali; jaz pa vas bom odvedel onstran Babilona.«⁴⁴ Naši očetje so imeli

v divjini štorsko svetišče pričevanja, kakor je določil on, govoreč Mojzesu,_i da naj ga naredi glede na videz, ki ga je videl.⁴⁵ § Katerega so tudi naši očetje, ki so prišli^j kasnejše, vnesli z Jezusom^e na posest poganov, ki jih je Bog pregnal izpred obličja naših očetov do Davidovih dni;⁴⁶ ki je našel naklonjenost pred Bogom in si žezel najti štorsko svetišče za Jakobovega Boga.⁴⁷ Toda Salomon mu je zgradil hišo.⁴⁸_k Vendar Najvišji ne prebiva v templjih, zgrajenimi z rokami; kakor pravi prerok: »Nebesa so moj prestol in zembla je moja pručka. Kakšno hišo mi hočete zgraditi?«⁴⁹ govoril Gospod: »Ali kaj je prostor mojega počitka?⁵⁰ Ali ni vse te stvari naredila moja roka?«

51 Vi trdrovratni in neobrezani v srcu in ušesih, vi se vedno upirate Svetemu Duhu. Kakor so *počeli* vaši očetje, tako *počnete* vi.⁵² Katerega izmed prerokov vaši očetje niso preganjali? In umorili so te, ki so vnaprej kazali na prihod Pravičnega, katerega izdajalci in morilci ste bili sedaj vi,⁵³ ki ste po uredbi angelov prejeli postavo, pa se je niste držali.«

54 Ko so slišali te besede, so bili zarezani do srca in s *svojimi* zobmi so škripali proti njemu.⁵⁵ Toda on je, poln Svetega Duha, neomajno gledal gor v nebesa in videl Božjo slavo ter Jezusa stati na Božji desnici.⁵⁶ In rekel: »Glejte, nebesa vidim odprtia in Sina človekovega stati na Božji desnici.«⁵⁷

Tedaj so z močnim glasom zakričali in zamašili svoja ušesa ter soglasno stekli nadenj⁵⁸ in *ga* vrgli iz mesta ter *ga* kamnali. Priče pa so svoja oblačila položile k stopalom mladeniča, katerega ime je bilo Savel.⁵⁹ In kamnali so Štefana, ki je kljal k Bogu ter govoril: »Gospod Jezus, sprejmi mojega duha.«⁶⁰ In pokleknil je ter z močnim glasom zaklical: »Gospod, tega greha jim ne položi na njihovo obdolžnico.« In ko je to rekel, je zaspal.

8 In Savel je privolil v njegovo smrt. In ob tistem času^f je bilo tam veliko preganjanje zoper cerkev, ki je bila v Jeruzalemu; in vsi, razen apostolov, so bili razkropljeni povsod po vseh področjih Judeje in Samarie.² In predani možje so Štefana odnesli k *njegovemu pokopu* ter za njim pripravili veliko objokovanje.³ Glede Savla pa, ta je napravil veliko opustošenje cerkve, ko je vstopal v vsako hišo in vlačil [ven] moške in ženske ter *jih* zapiral v ječo.⁴ Zaradi tega so tisti, ki so bili razkropljeni naokoli, odsli povsod in oznanjali besedo.⁵ Potem je Filip odšel dol in samarijsko mesto in jim oznanil Kristusa.⁶ In množica je soglasno dala pozornost tem stvarem, ki jih je Filip govoril in poslušala ter gledala čudeže, katere je delal.⁷ Kajti nečisti duhovi so kričeli, z močnim glasom prihajali iz mnogih, ki so bili z *njimi* obsedeni. In mnogi prevzeti s paralizo ter tisti,

^a 7:25: kajti: ali, torej. ^b 7:37: podobnega... ali, kakor jaz sam. ^c 7:44: govoreč: ali, ki je govoril. ^d 7:45: prišli...: ali, prejeli. ^e 7:45: [Jezus: ali, Joshua – Józue iz Stare zaveze.] ^f 8:1: [Leta Gospodovega 34.]

^g 7:26: 2 Mz 2:13 ^h 7:30: 2 Mz 3:2 ⁱ 7:36: 2 Mz 7:9 ^j 7:36: 2 Mz 16:1 ^e 7:37: 5 Mz 18:15 ^f 7:38: 2 Mz 19:3 ^g 7:40: 2 Mz 32:1 ^h 7:42: Am 5:25 ⁱ 7:44: 2 Mz 25:40 ^j 7:47: 1 Krn 17:12 ^k 7:48: Apd 17:24

ki so bili hromi, so bili ozdravljeni.⁸ In v tistem mestu je bila velika radost.⁹ Vendar je bil tam neki mož, imenovan Simon, ki je poprej v istem mestu uporabljal čaranje in privlačil pogane iz Samarije ter objavljal, da je bil on sam nekaj velikega,¹⁰ kateremu so vsi posvetili pozornost, od najmanjših do največjih, rekoč: »Ta mož je velika Božja moč.«¹¹ In ozirali so se nanj, zato ker jih je že dolgo časa privlačil s svojimi čarodejstvji.¹² Toda ko so verovali Filipu, ki je oznanjal besede glede Božjega kraljestva in ime Jezusa Kristusa, so bili krščeni, tako moški kakor ženske.¹³ Potem je tudi sam Simon veroval; in ko je bil krščen, je ostal s Filippom in se čudil ter gledal čudežev^a in znamenja, ki so bila storjena.¹⁴ Ko so torej apostoli, ki so bili v Jeruzalemu, slišali, da je Samaria sprejela Božjo besedo, so jim poslali Petra in Janeza,¹⁵ ki sta, ko sta prišla dol, molila zanje, da bi mogli prejeti Svetega Duha¹⁶ (kajti do takrat še ni padel na nobenega izmed njih). Bili so samo krščeni v imenu Gospoda Jezusa.)

¹⁷ Tedaj sta nanje polagala svoje roke in prejemali so Svetega Duha.¹⁸ In ko je Simon videl, da je bil Sveti Duh dan po polaganju rok apostolov, jima je ponudil denar,¹⁹ rekoč: »Dajta tudi meni to moč, da na kogarkoli položim roke, bo lahko prejel Svetega Duha.«²⁰ Vendar mu je Peter rekel: »Tvoj denar naj propade s teboj, ker si pomisnil, da se Božji dar lahko kupi z denarjem.²¹ Ti nimaš niti vloge niti deleža v tej stvari, kajti tvoje srce ni iskreno v Božjih očeh.²² Pokesaj se torej od te svoje zlobnosti in prosi Boga, če ti bo mogoče lahko odpuščena misel twojega srca.²³ Kajti zaznavam, da si v žolču grenkobe in v vezi krivičnosti.«²⁴ Potem je Simon odgovoril in rekel: »Prosita zame h Gospodu, da nobena izmed teh stvari, ki sta jih govorila, ne pride nadme.«²⁵ In onadv, ko sta pričevala in oznaniila Gospodovo besedo, sta se vrnila v Jeruzalem ter v mnogih vaseh Samarije oznaniila evangelij.²⁶ Gospodov angel pa je spregovoril Filipu, rekoč: »Vstani in pojdi proti jugu, na pot, ki gre dol iz Jeruzalema v Gazo, ki je zapuščena.«²⁷ In vstal je ter odšel. In glej, človek iz Etiopije, evnuh z veliko oblastjo pod Kandáko, kraljico Etiopcev, ki je imel skrb za vso njeno zakladnico in je prišel v Jeruzalem, da bi oboževal,²⁸ se je vračal in sedé na svoji kociji bral preroka Izajija.²⁹ Potem je Duh rekel Filipu: »Pojdi poleg in se pridruži tej kociji.«³⁰ In Filip je stekel tja k njemu in ga slišal brati preroka Izajija ter rekel: »Razumeš kaj beres?«³¹ In rekel je: »Kako bi lahko, razen če me ne bi vodil nek človek?« In prosil je Filipa, da pride gor in se usede z njim.³² Mesto iz pisma, ki ga je bral, je bilo to:^a »Odveden je bil kakor ovca h klanju; in kakor je jagnje pred svojim strižcem

nemo, tako on ni odprl svojih ust.³³ V njegovem ponijanju je bila njegova sodba odstranjena in kdo bo razglasil njegov rod? Kajti njegovo življenje je vzeto z zemlje.«³⁴ In evnuh je odgovoril Filipu ter rekel: »Prosim te, o kom govoriti to prerok? O sebi ali nekem drugem človeku?«³⁵ Potem je Filip odprl svoja usta in pričel pri istem pismu in mu oznanil Jezusa.³⁶ In medtem ko sta nadaljevala po njuni poti, sta prišla do neke vode, in evnuh je rekel: »Poglej, tukaj je voda, kaj mi preprečuje biti krščen?«³⁷ § In Filip je rekel: »Če veruješ z vsem svojim srcem, smeš.« In ta je odgovoril ter rekel: »Verujem, da je Jezus Kristus Božji Sin.«³⁸ In velej le kočiji, da se ustavi. In skupaj sta odšla dol v vodo, tako Filip kakor evnuh; in ga je krstil.³⁹ In ko sta se povzpela iz vode, je Gospodov Duh Filipa vzel, da ga evnuh ni več videl in ta je radosten odšel na svojo pot.⁴⁰ Toda Filip se je znašel pri Ašdódu. In ko je potoval skozi, je v vseh mestih oznanjal, dokler ni prišel do Cezareje.

9 Savel^b pa, ki je še vedno izdihoval grožnje in pobojo zoper Gospodove učence, je odšel k velikemu duhovniku² in si od njega izprosil pisem za shodnice v Damasku, da će najde kogarkoli od te poti,^c bodisi moške ali ženske, bi jih lahko zvezane privadel v Jeruzalem.³ Medtem ko je potoval, se je približal Damasku in nenadoma je naokoli njega zasvetila svetloba iz nebes⁴ in padel je na tla ter zaslila glas, ki mu je rekel: »Savel, Savel, zakaj me preganaš?«⁵ § On pa je rekel: »Kdo si to, Gospod?« In Gospod je rekel: »Jaz sem Jezus, katerega ti preganaš. Zate je to težko, da se upiraš bodicam.«⁶ § In ta je trepetajoč in osupel rekel: »Gospod, kaj hočeš, da storim?« In Gospod mu je rekel: »Vstani in pojdi v mesto in povedano ti bo, kaj moraš storiti.«⁷ Možje, ki so potovali z njim, pa so stali brez besed, ker so poslušali glas, vendar niso videli nobenega človeka.⁸ In Savel se je dvignil s tal in ko so bile njegove oči odprte, ni videl nobenega človeka, ampak so ga vodili za roko in ga privredli v Damask.⁹ In tri dni je bil brez vida in ni ne jedel, ne pil.

¹⁰ V Damasku pa je bil neki učenec, po imenu Hananija in njemu je Gospod v videnju rekel: »Hanania.« In ta je rekel: »Glej, jaz sem tu, Gospod.«¹¹ In Gospod mu je rekel: »Vstani in pojdi v ulico, ki se imenuje Ravna in v Judovi hiši povprašaj za nekoga, ki se imenuje Savel iz Tarza; kajti glej, on moli¹² in v videnju je videl moža, imenovanega Hananija, ki je vstopil in nanj položil svojo roko, da bi lahko prejel svoj vid.«¹³ Potem je Hananija odgovoril: »Gospod, od mnogih sem slišal o tem človeku, koliko zla je storil twojim svetim v Jeruzalemu¹⁴ in tukaj ima od visokih duhovnikov oblast, da zveže vse, ki

^a 8:13: čudežev...: gr. znamenja in velike čudežev, ki so bili storjeni.
^b gr. od poti.

^b 9:1: [Leta Gospodovega 35.]

^c 9:2: od te poti:

kličejo tvoje ime.«¹⁵ Toda Gospod mu je rekel: »Odpravi se, kajti on mi je izbrana posoda, da ponese moje ime pred pogane in kralje in Izraelove otroke,¹⁶ kajti pokazal mu bom kako velike stvari mora trpeti zaradi mojega imena.«¹⁷ In Hananija je odšel svojo pot ter vstopil v hišo in ko je svoje roke položil nanj, je rekel: »Brat Savel, Gospod, celo Jezus, ki se ti je prikazal na poti, ko si prihajal, me je poslal, da lahko prejmeš svoj vid in izpolnjen boš s Svetim Duhom.«¹⁸ In takoj so z njegovih oči padle kot bi bile luskine, in nemudoma je prejel vid in vstal ter bil krščen.¹⁹ In ko je prejel hrano, je bil okrepljen. Potem je bil Savel nekaj dni z učencji, ki so bili v Damasku.²⁰ In nemudoma je v sinagogah oznanjal Kristusa, da je on Božji Sin.²¹ Toda vsi, ki so ga slišali, so bili osuplji in rekli: »Ali ni to tisti, ki je uničil tiste, ki so se v Jeruzalemu sklicevali na to ime in je prišel sèm zaradi tega namena, da bi jih lahko zvezane privedel k visokim duhovnikom?«²² Toda Savel je še bolj narasel v moči in zgegal Jude, ki so prebivali v Damasku ter dokazoval, da je ta pravi Kristus.

²³ In potem, ko so bili izpolnjeni mnogi dnevi, so se Judje posvetovali, da ga ubijejo,²⁴ toda njihovo prežanje v zasedi je bilo sporočeno Savlu. In noč in dan so stražili velika vrata, da ga ubijejo.²⁵ Potem so ga učenci ponoči vzeli in ga v košari spustili dol ob obzidju.²⁶ In ko je Savel prišel v Jeruzalem, se je poskusil pridružiti učencem, toda vsi so se ga bali in niso verjeli, da je bil učenec.²⁷ Vendar ga je Barnaba vzel in ga privedel k apostolom ter jim razdelil kako je na poti videl Gospoda in da mu je govoril ter kako je v Damasku pogumno oznanjal v Jezusovem imenu.²⁸ In bil je z njimi, ter prihajal in odhajal iz Jeruzalema.²⁹ In pogumno je govoril v imenu Gospoda Jezusa ter se prerekal proti Grkom, toda oni so ga poskušali umoriti.³⁰ Nakar, ko so bratje [to] izvedeli, so ga odvedli dol v Cezarejo in ga poslali v Tarz.³¹ Potem so imele cerkve po vsej celotni Judeji in Galileji ter Samariji mir in se izgrajevale, in ker so živele v strahu Gospodovem ter v tolažbi Svetega Duha, so bile pomnožene.

³² In pripetilo se je, ko^a je Peter potoval po vseh celotnih okoliših, [da]^b je prišel tudi dol k svetim, ki so prebivali v Lidi.³³ In tam je našel nekega moža, po imenu Enéj, ki se je osem let držal svoje postelje in je bil bolan zaradi paralize.³⁴ In Peter mu je rekel: »Enéj, Jezus Kristus te celostno ozdravila. Vstan in postelji svojo posteljo.« In ta je takoj vstal.³⁵ In vsi tisti, ki so prebivali v Lidi in Šaronu, so ga videli ter se obrnili h Gospodu.

³⁶ Torej v Jopi je bila neka učenka, po imenu Tabíta, kar se po razlagi imenuje Gazela.^b Ta ženska je bila polna dobrih del in dejanj miloščine,

ki jih je storila.³⁷ In pripetilo se je v tistih dneh, da je bila bolna in je umrla, katero so, ko so jo umili, položili v zgornjo sobo.³⁸ Ker pa je bila Lida blizu Jope in so učenci slišali, da je bil tam Peter, so k njemu poslali dva moža, ki sta ga prosila, da ne bi odlašal^c priti k njim.³⁹ Potem je Peter vstal in odšel z njima. Ko je prišel, so ga odvedli v zgornjo sobo, in vse vdove so jokajše stale poleg njega in kazale plašče ter obleke, katere je naredila Gazela, dokler je bila z njimi.⁴⁰ Vendar jih je Peter vse vrgel ven ter pokleknil in molil, in ko se je obrnil k telesu, je rekel: »Tabíta, vstani.« In odprla je svoje oči, in ko je zagledala Petra, se je usedla.⁴¹ In dal ji je svojo roko ter jo dvignil. In ko je poklical svete ter vdove, jo je izročil živo.⁴² In to se je razvedelo po vsej celotni Jopi in mnogi so verovali v Gospoda.⁴³ In pripetilo se je, da je mnogo dni ostal v Jopi pri nekem strojarju Simonu.

10 V^d Cezareji je bil neki mož, imenovan Kornelij, stotnik čete imenovana italska četa,² predan mož v nekdo, ki se je z vso svojo hišo bil pod Bogom, ki je ljudem dajal veliko miloščine in vedno molil k Bogu.³ Okoli devete dnevne ure je v videnju jasno videl Božjega angela prihajati k njemu, rekoč mu: »Kornelij.«⁴ In ko je pogledal nanj, je bil prestrašen in rekel: »Kaj je, Gospod?« On pa mu je rekel: »Tvoje molitve in tvoje miloščine so prišle gor v spomin pred Boga.⁵ In sedaj pošlj si može v Jopo in poklici nekega Simona, katerega vzdevek je Peter.⁶ § Ta prenočuje pri nekemu strojarju Simonu, čigar hiša je ob morski obali. On ti bo povedal, kaj moraš storiti.«⁷ In ko je angel, ki je govoril Korneliju, odšel, je ta poklical dva izmed svojih hišnih služabnikov in predanega vojaka izmed teh, ki so nenehno čakali nanj⁸ in ko jim je razglasil vse te stvari, jih je poslal v Jopo.

⁹ Naslednji dan, ko so odšli na svoje potovanje in se približali mestu, se je Peter okoli šeste ure povzpel na hišno streho, da bi molil.¹⁰ Postal pa je zelo lačen in bi želel jesti, toda medtem ko so pripravljali, je padel v zamaknjenje¹¹ in videl odprtlo nebo ter nekakšno posodo spuščati se k njemu, kot bi bil to velik pleten prt s štirimi vogali in se spuščal k zemlji,¹² v katerem so bile vse vrste štirinožnih zemeljskih živali in divjih zveri in plazečih stvari ter perjad neba.¹³ In do njega je prišel glas: »Vstani, Peter, zakolji in jej.«¹⁴ Vendar je Peter rekел: »Ne tako, Gospod, kajti še nikoli nisem jedel karkoli kar je oskrunjeno ali nečisto.«¹⁵ Glas pa mu je ponovno, drugič, rekel: »Kar je Bog očistil, tega ne imenuj oskrunjeno.«¹⁶ To se je zgodilo trikrat in posoda je bila ponovno sprejeta gor v nebo.¹⁷ Torej medtem ko je bil Peter v sebi zaskrbljen, kaj bi to videnje, ki ga

^a 9:32: [Leta Gospodovega 38.] ^b 9:36: Gazela: ali, Srna, ali, Košuta. ^c 9:38: odlašal: ali, bil užaloščen.

^d 10:1:

je videl, lahko pomenilo, glej, so možje, ki so bili poslani od Kornelija, povprašali po Simonovi hiši in stali pred velikimi vrtati¹⁸ in zaklicali ter vprašali ali je tam prenočeval Simon, ki je bil imenovan z vzdevkom Peter.

¹⁹ Medtem ko je Peter premisljeval o videnju, mu je Duh rekel: »Glej, trije možje te iščejo. ²⁰ Vstani torej in se spusti ter pojdi z njimi in nič ne dvomi, kajti jaz sem jih poslal.« ²¹ § Potem je Peter odšel dol k možem, ki so bili k njemu poslani od Kornelija in rekel: »Glejte, jaz sem ta, katerega iščete. Kakšen je razlog zaradi česar ste prišli?« ²² In rekli so: »Stotnik Kornelij, pravičen mož in nekdo, ki se boji Boga ter je na dobrem glasu med vsem judovskim narodom, je bil po svetem angelu od Boga obveščen, da pošlje v to hišo pote in da od tebe sliši besede.« ²³ Potem jih je poklical noter in *jih* prenočil. In naslednji dan je Peter z njimi odšel, spremljali pa so ga neki bratje iz Jope. ²⁴ In naslednji dan so vstopili v Cezarejo. In Kornelij jih je pričakoval ter sklical skupaj svoje sorodnike in bližnje prijatelje. ²⁵ In ko je Peter vstopil, ga je srečal Kornelij in padel dol k njegovim stopalam ter ga oboževal. ²⁶ Vendar ga je Peter dvignil, rekoč: »Vstani, tudi jaz sem človek.« ²⁷ In medtem ko se je pogovarjal z njim, je vstopil ter našel mnoge, ki so bili zbrani skupaj. ²⁸ In rekel jim je: »Vi veste, da je to nezakonita stvar za človeka, ki je Jud, da se druži ali pride k nekomu iz drugega naroda. Toda Bog mi je pokazal, da naj nobenega človeka ne imenujem oskrunjenega ali nečistega. ²⁹ Zato sem brez ugovaranja prišel k *vam* takoj, ko sem bil poklican. Sprašujem torej, zaradi kakšnega namena ste poslali pome?« ³⁰ § In Kornelij je rekel: »Pred štirimi dnevi sem se postil do te ure. In ob deveti uri sem v svoji hiši molil in glej, pred meno je stal mož v svetlem oblačilu. ³¹ In rekel: »Kornelij, tvoja molitev je uslušana in twoje miločine so v spominu v Božjih očeh. ³² § Pošlj si torej v Jopo in pokliči sēm Simona, katerega vzdevek je Peter. Nastanjen je ob morski obali, in hiši *nekega* strojarja Simona. Ko ta pride, ti bo spregovoril.« ³³ Takoj sem torej poslal pote in dobro si storil, da si prišel. Sedaj smo torej mi vsi tukaj zbrani pred Bogom, da slišimo vse stvari, ki so ti zapovedane od Boga.«

³⁴ a Tedaj je Peter odprl *svoja* usta in rekel: »Resnično zaznavam, da se Bog ne ozira na osebe, ³⁵ temveč je v vsakem narodu pri njem sprejet kdor se ga boji in dela pravično. ³⁶ Besedo, ki jo je Bog poslal Izraelovim otrokom, ko je oznanjal mir po Jezusu Kristusu; (on je Gospod vsega), ³⁷ to besedo, *pravim*, vi poznate, ki je bila razglašena po vsej celotni Judeji in se pričela iz Galileje, po krstu, katerega je oznanjal Janez. ³⁸ Kako je Bog s Svetim Duhom in z močjo mazilil Jezusa iz Nazareta, ki je hodil okoli, delal dobro in ozdravljal vse, ki so bili zatirani od hudiča,

kajti Bog je bil z njim.³⁹ In mi smo priče vseh stvari, ki jih je storil, tako v judovski deželi kakor v Jeruzalemu, katerega so umorili in obesili na les.⁴⁰ Njega je Bog tretji dan obudil in ga javno prikazal,⁴¹ ne vsem ljudem, temveč od Boga vnaprej izbranim pričam, celo nam, ki smo z njim jedli in pili potem, ko je vstal od mrtvih.⁴² In naročil nam je naj oznanjamо ljudem in naj pričujemo, da je on tisti, ki je bil od Boga odrejen, da bo Sodnik živih in mrtvih.⁴³ b) Njemu vsi preroki dajejo pričevanje, da bo po njegovem imenu, kdorkoli veruje vanj, prejel odpuščanje grehov.«

⁴⁴ Medtem ko je Peter še govoril te besede, je Sveti Duh padel na vse te, ki so slišali besedo. ⁴⁵ In tisti iz obreze, ki so verovali, so bili osupljeni, kolikor jih je prišlo s Petrom, zato ker je bil dar Svetega Duha izlit tudi na pogane.⁴⁶ Kajti slišali so jih govoriti z jeziki in poveličevati Boga. Potem je Peter odgovoril:⁴⁷ »Ali more kdorkoli prepovedati vodo, da ti, ki so enako kakor mi, prejeli Svetega Duha, ne bi bili krščeni?« ⁴⁸ § In naročil jim je, naj jih krstijo v Gospodovem imenu. Potem so ga prosili, naj ostane nekaj dni.

11 Apostoli in bratje, ki so bili v Judeji, pa so slišali, da so tudi pogani sprejeli Božjo besedo. ² In ko je Peter prišel gor v Jeruzalem, so se tisti, ki so bili iz obreze, pričkali z njim,³ rekoč: »Odšel si k neobrezanim ljudem in jedel z njimi.« ⁴ Toda Peter jim je *zadevo* ponovil od začetka in jim *jo* po vrsti pojasnil, rekoč:⁵ »*Bil* sem v mestu Jopa in molil in v zamaknjenu sem viden videnje: »Neka posoda, ki se je spuščala, kot bi bil to velik prt s štirimi vogali, spuščan dol iz neba in prišel je celo do mene,⁶ § na katerem sem, ko sem *[vanj]* uprl svoje oči, opazoval in zagledal štirinožne zemeljske živali in divje zveri in plazeče stvari ter perjad neba.⁷ In zaslišal sem glas, ki mi je rekel: »Vstani, Peter, zakolji in jej.«⁸

Vendar sem rekel: »Ne tako, Gospod, kajti v moja usta nikoli ni vstopilo nič oskrunjenega ali nečistega.«⁹ Toda glas iz neba mi je ponovno odgovoril: »Kar je Bog očistil, *tega* ne imenuj oskrunjeno.«¹⁰ To pa se je zgodilo trikrat in vse je bilo ponovno dvignjeno v nebo.¹¹ In glej, takoj so bili tam trije možje, poslani k meni iz Cezareje, *[ki so]* že prišli k hiši, kjer sem bil.¹² In Duh mi je zaukašal, *naj* grem z njimi ne da bi kaj dvomil. Poleg tega me je spremljalo teh šest bratov in vstopili smo v moževo hišo¹³ in razložil nam je kako je v svoji hiši videl angela, ki je stal ter mu rekel: »Pošlj može v Jopo in pokliči Simona, katerega vzdevek je Peter,¹⁴ ki ti bo povedal besede, po katerih boš rešen ti in vsa tvoja hiša.«¹⁵ c) In ko sem pričel govoriti, je nanje padel Sveti Duh, kakor spočetka na nas.¹⁶ d) Potem sem se spomnil Gospodove besede, kako je rekel: »Janez je zares krščeval z vodo, toda vi boste krščeni

s Svetim Duhom.^c ¹⁷Torej jim je tedaj Bog dal podoben dar, kakor ga je dal nam, ki smo verovali v Gospoda Jezusa Kristusa. Kaj sem bil jaz, da bi se mogel zoperstaviti Bogu?^d ¹⁸Ko so slišali te stvari, so molčali in slavili Boga, rekoč: »Torej je Bog tudi pogonom zagotovil kesanje v življenje.«

¹⁹^a Torej tisti, ki so bili razkropljeni naokoli zaradi preganjanja, ki je nastalo okoli Štefana, so potovali prav do Fenikije in Cipra in Antiohije in nikomur niso oznanjali besede, razen samo Judom. ²⁰Nekateri izmed teh pa so bili možje iz Cipra in Cirene, ki so, ko so prišli v Antiohijo, govorili Grkom ter oznanjali Gospoda Jezusa. ²¹In Gospodova roka je bila z njimi, in veliko število je verovalo ter se spreobrnilo h Gospodu.

²²Potem^a so besede o teh stvarih prisle do ušes cerkve, ki je bila v Jeruzalemu, in poslali so naprej Barnaba, da bi šel prav do Antiohije. ²³Kateri, ko je prišel in videl Božjo milost, je bil vesel in vse spodbujal, da bi se s srčnim namenom trdno držali Gospoda. ²⁴Kajti bil je dober človek ter poln Svetega Duha in vere. In mnogo ljudi je bilo dodanih h Gospodu. ²⁵Potem^b se je Barnaba odpravil v Tarz, da poišče Savla, ²⁶in ko ga je našel, ga je privедel v Antiohijo. In pripečilo se je, da sta se celo leto zbirala s^c cerkvijo ter učila mnogo ljudi. In učenci so bili v Antiohiji prvič imenovani kristjani.

²⁷In v teh dneh so prišli preroki iz Jeruzalema v Antiohijo. ²⁸In vstal je nekdo, po imenu Agab ter po Duhu kazal, da naj bi bilo veliko pomanjkanje po vsem celotnem svetu, ki se je zgodilo v dneh cesarja Klavdija. ²⁹Potem so bili učenci, vsak mož glede na svojo zmogožnost, odločeni, da pošljeno pomoč bratom, ki prebivajo v Judeji, ³⁰kar so tudi storili in to po Barnabovih ter Savlovih rokah poslali starešinam.^d

12 Torej okoli tega časa je kralj Herod iztegnil^e svoje roke, da nadleguje nekatere iz cerkve. ²In z mečem je ubil Jakoba, Janezovega brata. ³Ker pa je videl, [da] je Judom to ugajalo, je še bolj nadaljeval, da zgrabi tudi Petra. (Takrat so bili dnevi nekvašenega kruha.) ⁴§ In ko ga je zgrabil, ga je vtaknil v ječo ter ga izročil štirim četvericam^f vojakov, da ga varujejo, ker ga je mislil po Veliki noči^g privesti k ljudem. ⁵Peter je bil torej zadržan v ječi, toda cerkev^h je zanj brez prenehanja molila k Bogu. ⁶In ko naj bi ga Herod privedel, je isto noč Peter spal med dvema vojakoma, privezan z dvema verigama, čuvaji pred vratu pa so stražili ječo. ⁷In glej, Gospodov angel je prišel nad njega in svetloba je zasijala v ječi in Petra je udaril v stran ter ga dvignil, rekoč:

»Hitro vstani.« In njegove verige so odpadle z njegovih rok. ⁸In angel mu je rekel: »Opaši se in si poveži svoje sandale.« In tako je storil. In mu reče: »Ogrni svojo obleko okoli sebe in mi sledi.« ⁹In odšel je ven ter mu sledil in ni vedel, da je bilo res, kar se je zgodilo po angelu, temveč je mislil, da je videl videnje. ¹⁰Ko sta bila mimo prve in druge straže, sta prišla k velikim železnim vratom, ki vodijo v mesto, ki so se jima sama od sebe odprla in odšla sta ven ter šla skozi neko ulico in angel je nemudoma odšel od njega. ¹¹Ko je Peter prišel k sebi, je rekel: »Sedaj zagotovo vem, da je Gospod poslal svojega angela in me osvobodil iz Herodove roke ter pred vsem pričakovanjem ljudi izmed Judov.« ¹²Ko pa je stvar preudaril, je prišel k hiši Marije, Janezove matere, katerega vzdevek je bil Marko, kjer so bili mnogi skupaj zbrani ter molili. ¹³In ko je Peter potrkal na velika vhodna vrata, je prišla prisluhniti gospodična, po imenu Roda. ¹⁴In ko je spoznala Petrov glas, zaradi veselja ni odprla velikih vrat, temveč je stekla noter ter povedala kako pred velikimi vrtati stoji Peter. ¹⁵Oni pa so ji rekli: »Nora si.« Toda nenehno je zatrjevala, da je bilo točno tako. Tedaj so ji rekli: »To je njegov angel.« ¹⁶Toda Peter je nenehno trkal in ko so odprli vrata ter ga zagledali, so bili osuplji. ¹⁷Vendar ko jim je z roko namignil naj molčijo, jim je razodel kako ga je Gospod privedel iz ječe. In rekel je: »Pojdite, oznanite te stvari Jakobu in bratom.« In odšel je, ter šel v drug kraj. ¹⁸Torej brž, ko je bil dan, med vojaki ni bila majhna razvnetost, kaj je nastalo s Petrom. ¹⁹In ko ga je Herod iskal in ga ni našel, je zaslišal čuvanje ter ukazal, da naj bi bili le-ti usmrčeni. In iz Judeje je odšel dol v Cezarejo ter ostal tam.

²⁰Herod pa je bil zelo jezen na te iz Tira in Sidóna, toda oni so soglasno prišli k njemu in ker so naredili Blasta, kraljevega^k glavnega dvornega upravitelja, za svojega prijatelja, so žezele mir, kajti njihova dežela je bila hranjena s pomočjo kraljeve dežele.²¹Na določen dan pa se je Herod oblekel v kraljevsko obleko, se usedel na svoj prestol ter jim naredil slovesen govor. ²²Ljudstvo [dežele] pa je vzklikalo, rekoč: »To je božji glas, ne pa od človeka.« ²³In takoj ga je udaril Gospodov angel, ker ni dal slave Bogu in pojeden je bil od črvov ter izročil duha.

²⁴Toda Božja beseda je rasla in se množila. ²⁵In ko sta izpolnila svojo službo,^l b sta se Barnaba in Savel vrnila iz Jeruzalema ter s seboj vzela Janeza, katerega vzdevek je bil Marko.

^a 11:22: [Leta Gospodovega 41.] ^b 11:25: [Leta Gospodovega 41.] ^c 11:26: s...: ali, v cerkvi. ^d 11:30: [Leta Gospodovega 44.] ^e 12:1: iztegnil...: ali, sprožil. ^f 12:4: četvericam: četam štirih. ^g 12:4: Veliki noči: gr. Pashi. ^h 12:5: cerkev...: ali, vztajna in iskrena molitve je bila napravljena k Bogu. ⁱ 12:13: prisluhnit: ali, da vpraša kdo je bil tam. ^j 12:20: bil...: ali, razgalil sovrazen um, voljan vojne. ^k 12:20: kraljevega...: gr. ki je bil nad kraljevimi spalnicami. ^l 12:25: svojo službo: ali, svoj ukaz.

13 Torej^a v cerkvi, ki je bila v Antiohiji, so bili določeni preroki in učitelji, kot Barnaba in Simeon, ki so ga imenovali Niger in Lukij iz Cirene in Manaén, ki^b je bil vzgojen s Herodom, vladarjem četrtninskega dela province ter Savel.

² Medtem ko so služili Gospodu in se postili, je Sveti Duh rekel: »Oddvojite mi Barnaba in Savlja za delo, kamor sem ju poklical.« ³ In ko so se postili ter molili in svoje roke položili nanju, so ju odposlali.

⁴ Tako sta, odposljana po Svetem Duhu, odšla v Selevkijo in od tam sta odjadrala na Ciper. ⁵ In ko sta bila v Salamini, sta v judovskih sinagogah oznanjala Božjo besedo in za svojo službo sta imela tudi Janeza. ⁶ In ko sta šla prek otoka do Pafosa, sta našla nekega čarodeja, lažnega preroka, Juda, katerega ime je bilo Barjezus, ⁷ ki je bil z namestnikom dežele, Sergijem Pavlom, razsodnim človekom, ki je dal poklicati Barnaba in Savlja ter želel slišati Božjo besedo. ⁸ Toda čarodej Elíma (kajti takšno je po razlagi njegovo ime), se jima je zoperstavil ter si prizadeval namestnika odvrniti od vere. ⁹ Potem je Savel (ki se kliče tudi Pavel), izpolnjen s Svetim Duhom, svoje oči uprl vanj ¹⁰ in rekel: »O poln vseh premetenosti in vseh vragolij, ti hudičev otrok, ti sovražnik vse pravičnosti, ali ne boš prenehal izkrivljati Gospodovih ravnih poti? ¹¹ In sedaj glej, Gospodova roka je nad teboj in oslepel boš ter za nekaj časa ne boš videl sonca.« In takoj sta padla nanj zamegljenost in tema in krožil je ter iskal nekoga, da ga vodi za roko. ¹² Potem je namestnik, ko je videl kaj se je zgodilo, veroval in bil osupel nad Gospodovim naukom. ¹³ Torej ko so Pavel in njegova skupina odpluli iz Pafosa, so prišli v Pergo v Pamfiliji. Janez pa se je ločil od njiju in se vrnil v Jeruzalem.

¹⁴ Toda ko sta se odpravila iz Perge, sta prišla v Antiohijo v Pizidiji in na šabatni dan odšla v sinagogo ter se usedla. ¹⁵ Po branju postave in prerokov pa so predstojniki sinagoge poslali ponju, rekoč: »Vidva moža in brata, če imata kako spodbudno besedo za ljudi, povejta.« ¹⁶ Tedaj je Pavel vstal in s svojo roko dal znamenje ter rekel: »Možje Izraelci in vi, ki se bojite Boga, poslušajte. ¹⁷ Bog teh ljudi iz Izraela je izbral naše očete in povišal ljudi, ko so kot tujci prebivali v egiptovski deželi in jih s povzdržnjениm laktom privredel ven iz nje. ¹⁸ c In približno okoli štirideset let je prenašal^d njihovo obnašanje v divjini. ¹⁹ In ko je v kánaanski deželi uničil sedem narodov,^e jim je njihovo deželo razdelil z žrebom. ²⁰ Nató pa jím je

dajal sodnike za približno štiristo petdeset let, do preroka Samuela.²¹ In zatem so zahtevali kraljag in Bog jim je dal Savla, Kiševega sina, moža iz Benjaminovega rodu, za približno štirideset let.²² In ko ga je odstranil,^h jim je dvignil Davida, da bi bil njihov kralj, kateremu je dal tudi pričevanje ter rekel: »Našel sem Davida, Jesejevega sina, moža po svojem lastnem srcu, ki bo izpolnil vso mojo voljo.« ²³ § Iz semena tega človeka je Bog, glede na svojo obljubo, Izraelu obudil Odrešenika, Jezusa,²⁴ k je pred njegovim prihodom Janez oznanjal krst kesanja vsem ljudem iz Izraela.²⁵ In ko je Janez izpolnil svoj tek, je rekel: »Kdo mislite, da sem jaz? Jaz nisem on. Toda glejte, za menoj prihaja nekdo, cigar čevljev z njegovih stopal nisem vreden odvezati.« ²⁶ Možje in bratje, otroci Abrahamo rase ter kdorkoli se med vami boji Boga, vam je posljana beseda te rešitve duš. ²⁷ Kajti tisti, ki prebivajo v Jeruzalemu in njihovi vladarji, ker niso spoznali njega niti glasov prerokov, ki se berejo vsak šabatni dan, so jih izpolnili z njegovo oobsodo.²⁸ m In čeprav na njem niso našli nobenega razloga za smrt, so od Pilata zahtevali, da naj bi bil umorjen.²⁹ In ko so izpolnili vse, kar je bilo pisano o njem, so ga sneli z lesa ter ga položili v mavzolej.³⁰ n Toda Bog ga je obudil od mrtvih,³¹ in mnogo dni so ga videli tisti, ki so prišli z njim iz Galileje v Jeruzalem, ki so njegove priče ljudem.³² In mi vam razovedamo veselje novice, kako je to obljubo, ki je bila narejena očetom,³³ Bog izpolnil nam, njihovim otrokom, v tem, da je ponovno dvignil Jezusa, kakor je tudi pisano v drugem psalmu: »Ti si moj Sin, danes sem te rodil.« ³⁴ In glede na to, da ga je dvignil od mrtvih, sedaj ni več vrnitve k trohnenju, je rekel na ta način:^p »Dal vam bom zanesljive Davidove milosti.«^q ³⁵ Zato tudi pravi v še enem psalmu:^r »Svojemu Svetemu ne boš dal videti trohnenja.« ³⁶ Kajti David je, potem ko je poe Božji volji služil svojemu lastnemu rodu,^s zaspal in bil položen k svojim očetom ter videl trohnenje,³⁷ toda ta, katerega je Bog ponovno obudil, ni videl trohnenja.

³⁸ Naj bo torej znano vam, možje in bratje, da se vam po tem človeku oznanjuje odpuščanje grehov,³⁹ in po njem ste vsi, ki verujete, opravičeni vseh stvari, od katerih niste mogli biti opravičeni po Mojzesovi postavi.⁴⁰ Pazite se torej, da ne pride nad vas to, o čemer je govorat v prerokih:⁴¹ »Glejte, vi prezirljivci in čudite se ter izgignite, kajti v vaših dneh delam delo, delo katerega nikakor ne boste verovali, četudi vam ga človek razodene.«⁴² § In

^a 13:1: [Leta Gospodovega 45.] ^b 13:1: ki... ali, Herodov rejniški brat. ^c 13:18: je prenašal... ali, nosil, ali, jih je hranił kakor pestunja nosi njenega otroka, ali, jih je hranił kakor pestunja hrani njenega otroka. ^d 13:34: milosti: gr. svet, ali, pravične stvari; katero besedo Septuaginta v Iz 55:3 in na mnogih drugih mestih uporablja za to, kar so v hebrejsčini milosti. ^e 13:36: po... ali, v svoji lastni starosti služil Božji volji.

^f 13:17: 2 Mz 1:1 ^g 13:17: 2 Mz 13:14 ^h 13:18: 2 Mz 13:16 ⁱ 13:18: 5 Mz 1:31; 2 Mkb 7:27 ^j 13:19: Joz 14:1 f 13:20: Sod 3:9 ^k 13:21: 1 Sam 8:5 ^l 13:22: 1 Sam 16:13 ^m 13:23: Iz 11:1 ⁿ 13:24: Mt 3:1 l 13:25: Jn 1:20 ^o 13:28: Mt 27:22 ^p 13:30: Mt 28:6 ^q 13:33: Ps 2:7; Heb 1:5 ^r 13:34: Iz 55:3 ^s 13:34: Iz 55:3 ^t 13:40: Hab 1:5

ko so Judje odšli iz sinagoge, so pogani prosili, da bi jim bile te besede lahko oznanjene naslednjo^a šabat.⁴³ Torej ko je bila skupnost razpuščena, so mnogi izmed Judov in religioznih spreobrnjencev sledili Pavlu in Barnabu, ki sta jim govorila in jih prepričevala naj nadaljujejo v Božji milosti.

⁴⁴ Naslednji šabatni dan pa je prišlo skupaj skoraj celotno mesto, da sliši Božjo besedo.⁴⁵ Toda ko so Judje videli množice, so bili izpolnjeni z zavistjo in ugovarjali ter preklinjali in govorili proti tem stvarem, ki jih je govoril Pavel.⁴⁶ Tedaj sta Pavel in Barnaba postala pogumna in rekla: »Potrebno je bilo, da bi se Božja beseda najprej spregovorila vam, toda ker ste jo postavili proč od sebe in sebe sodite nevredne večnega življenja, glejte, se obračava k pogonom.⁴⁷ Kajti tako nam je ukazal Gospod, rekoč:^a »Postavil sem te, da bi bil svetloba pogonom, da naj bi bil za rešitev duš do konca zemelje.«⁴⁸ In ko so pogani to slišali, so bili veseli in slavili Gospodovo besedo; in kolikor jih je bilo odrejenih za večno življenje, je verovalo.⁴⁹ In Gospodova beseda je bila razglašena po vsem celotnem področju.⁵⁰ Toda Judje so razvneli predane in častitljive ženske ter vodilne može mesta ter dvignili preganjanje zoper Pavla in Barnaba ter ju izgnali iz svojih krajev.⁵¹^b Vendar sta proti njim otresla prah s svojih stopal in prišla v Ikónij.⁵² Učenci pa so bili izpolnjeni z radostjo in s Svetim Duhom.

14 Pripetilo pa se je v Ikóniju, da sta oba skupaj odšla v judovsko sinagogo in tako govorila, da je velika množica, tako Judov kakor tudi Grkov, verovala.² Toda neverni Judje so razvneli pogane in hudobno vplivali na njihovo mišljenje proti bratom.³ Ostala sta torej dolgo časa in pogumno govorila v Gospodu, ki je dal pričevanje k besedi svoje milosti in zagotovil, da so se po njunih rokah dogajala znamenja in čudeži.⁴ Vendar^b je bila množica iz mesta razdeljena; del je držal z Judi, del pa z apostoli.⁵ In ko je bil storjen napad, ki so ga sprožili tako pogani kakor tudi Judje s svojimi vladarji, da z njima kruto ravnajo in da ju kamnajo,⁶ sta bila o tem obveščena in pobegnila v Listro in Derbo, mesti v Likaoniji in k področju, ki leži naokoli⁷ in tam oznanjala evangelij.

⁸ In v Listri je sedel neki mož, nemočen v svojih stopalih, pohabljen že od maternice svoje matere, ki nikoli ni hodil.⁹ Isti je slišal Pavla govoriti. Ta je neomajno zrl vanj in zaznavajoč, da je imel vero, da bi bil ozdravljen,¹⁰ je z močnim glasom rekel: »Stopi^c pokonci na svoja stopala.« In poskočil je in hodil.¹¹ In ko je množica videla kaj je Pavel storil, so povzdignili svoje glasove, rekoč v likaonskem

jeziku: »K nam dol sta prišla bogova v človeški podobi.«¹² In Barnaba so imenovali Jupitra,^d Pavla pa Merkurja,^e ker je bil glavni govornik.¹³ Potem je Jupitrov^f svečenik, ki je bil pred njihovim mestom, k velikim vratom privadel vola in vence in z množico žezel opraviti žrtvovanje.¹⁴ Nakar, ko sta apostola Barnaba in Pavel to slišala, sta razparala svoja oblačila in stekla med množico, vzklikajoč¹⁵ in govoreč: »Možje, zakaj počnete te stvari? Tudi midva sva z vami človeka podobnih strasti in oznanjava vam, da naj bi se od teh ničevosti obrnili k živemu Bogu,^c ki je naredil nebo in zemljo in morje ter vse stvari, ki so v njih,¹⁶ d ki je v prejšnjih časih prenašal vse narode, da hodijo po svojih lastnih poteh.¹⁷ Vendar sebe ni pustil brez pričevanja, ker je delal dobro in nam dajal dež z neba ter rodovitna obdobja in naša srca napolnjeval s hrano in veseljem.«¹⁸ In s temi besedami sta komaj zadržala množico, da jima ni opravila žrtvovanja.

¹⁹ In tja so prišli neki Judje iz Antiohije in Ikónija, ki so pregovorili množico^e in ko so kamnali Pavla, so ga izvlekli iz mesta, ker so mislili, da je bil mrtev.²⁰ Vendar, ko so ga obkrožili učenci, je vstal ter prišel v mesto in naslednji dan z Barnabom odšel v Derbo.²¹ In ko sta temu mestu oznanila evangelij ter mnoge učila,^g sta se ponovno vrnila v Listro in v Ikónij in Antiohijo²² ter krepila duše učencev in jih spodbujala, naj nadaljujejo v veri in da moramo skozi veliko stisko vstopiti v Božje kraljestvo.²³ In ko sta jim v vsaki cerkvi odredila starešine ter molila s postom, sta jih priporočila Gospodu, kateremu so verovali.²⁴ In potem, ko sta prepotovala skozi vso Pizidijo, sta prišla v Pamfilijo.²⁵ In ko sta besedo oznanila v Pergi, sta odšla dol v Atálejo²⁶ in od tam sta odjadrala v Antiohijo, od koder sta bila priporočena Božji milosti za delo, ki sta ga izvršila.²⁷ In ko sta prišla in so skupaj zbrali cerkev, sta jim ponovila vse, kar je Bog z njima storil in kako je odprl vrata vere k pogonom.²⁸ In tam sta z učenci ostala dolgo časa.

15 Nekih^h ludje, ki so prišli dol iz Judeje, pa so učili brate in govorili:ⁱ »Razen če ne boste obrezani po Mojzesovem običaju, ne morete biti rešeni.«^j Koⁱ sta imela torej Pavel in Barnaba z njimi ne majhno razhajanje mnenj ter se z njimi pričkala, so odločili, da naj bi gledeli tega vprašanja Pavel in Barnaba ter nekateri drugi izmed njih šli gor v Jeruzalem, k apostolom in starešinam.³ In na njihovo pot spremeljani s cerkvijo, so šli skozi Fenikijo in Samarijo, ter razglašali spreobrnitev pogonom in vsem bratom

^a 13:42: naslednjo...: gr. v tednu med šabatoma, ali, med dvema šabatoma. ^b 14:4: [Leta Gospodovega 46.] ^c 14:10: [Stopi...: Bezae Codex Cantabrigiensis dodaja: »Tebi pravim: »V imenu Jezusa Kristusa stopi pokonci na svoja stopala in hodi.«] ^d 14:12: [Jupiter: gr. Zevs.] ^e 14:12: [Merkurja: gr. Hermes.] ^f 14:13: [Jupitrov: gr. Zezov.] ^g 14:21: mnoge učila: gr. naredila veliko učencev. ^h 15:1: [Leta Gospodovega 51.] ⁱ 15:2: [Leta Gospodovega 52.]

^a 13:47: Iz 49:6 ^b 13:51: Mt 10:14 ^c 14:15: 1 Mz 1:1; Ps 146:5; Raz 14:7 ^d 14:16: Ps 81:13 ^e 14:19: 2 Kor 11:25
f 15:1: Gal 5:1

so napravili veliko radost.⁴ In ko so prišli v Jeruzalem, so bili sprejeti od cerkve in od apostolov ter starešin in razglasili so vse stvari, ki jih je Bog z njimi storil.⁵ Toda vstali so^a nekateri iz ločine farizejev, ki so verovali, rekoč: »Da jih je potrebno obrezati in jim naročiti, naj se držijo Mojzesove postave.«

⁶In apostoli in starešine so prišli skupaj, da preudarijo o tej besedi.⁷ In ko je bilo mnogo razpravljanja, je vstal Peter ter jim rekel:^a »Možje in bratje, vi veste kako to, da je Bog pred davnim časom naredil med nami izbiro, da naj bi pogani po mojih ustih slišali besedo evangelija in verovali.⁸ In Bog, ki pozna srca, jim pričuje, ker jim daje Svetega Duha, prav tako kakor je storil nam⁹ b in ni naredil nobene razlike med nami ter njimi, ko je po veri očistil njihova srca.¹⁰ Zakaj torej zdaj skušate Boga, da nadenetate na vrat učencev jarem, katerega niti naši očetje niti mi nismo mogli nositi?¹¹ Ampak mi verujemo, da bomo rešeni po milosti Gospoda Jezusa Kristusa, prav tako kakor oni.«

¹²Potem je vsa množica molčala in poslušala Barnaba in Pavla, ki sta razglašala kakšne čudežne moči in čudeže je po njiju Bog storil med pogani.

¹³In potem, ko so molčali, je Jakob odgovoril, rekoč: »Možje in bratje, prisluhnite mi.¹⁴ Simeon je povedal, kako je Bog najprej obiskal pogane, da vzame izmed njih ljudi za svoje ime.¹⁵ In k temu se ujemajo besede prerokov, kakor je pisano:¹⁶ d »Po tem se bom vrnil in ponovno zgradil Davidovo šotorško svetišče, ki je padlo in ruševine le-tega bom ponovno zgradil in jaz ga bom ponovno postavil,¹⁷ da bi lahko preostanek ljudi iskal Gospoda in vsi pogani, nad katere je klicano moje ime, govori Gospod, ki dela vse te stvari.^c ¹⁸Bogu so vsa njegova dela znana od začetka sveta.¹⁹ Zatorej je moja razsodba, da ne vzinemirjam teh, ki so se iz poganstva obrnili k Bogu,²⁰ temveč, da jim napišemo, da se vszdržijo pred oskrunitvijo od malikov in pred prešuštvom in pred zadavljenimi stvarmi in pred krvjo.²¹ Kajti Mojzes ima od starih časov v vsakem mestu tiste, ki ga oznanjajo, beroč vsak šabatni dan v sinagogah.^c ²²Tedaj je apostolom in starešinam s celotno cerkvijo to ugajalo, da s Pavlom in Barnabom pošlejo v Antiohijo izbrana moža iz svoje lastne skupine; namreč Juda, imenovanega z vzdevkom Bársaba in Sila, vodilna moža med brati,²³ in po njiju so napisali pisma na ta način: »Apostoli, starešine in bratje pošiljamo pozdrave bratom, ki so izmed poganov v Antiohiji in Siriji ter Kilikiji,²⁴ § ker smo slišali, da so vas nekateri, ki so odšli izmed nas, vznemirjali z besedami in spodkopavali vaše duše, rekoč: >*Vi morate biti*

obrezani in se držati postave, katerim nismo dali nobene takšne zapovedi.²⁵ Nam, ki smo soglasno zbrani, se zdi dobro, da z našima ljubljenima Barnabom in Pavlom pošljemo k vam izbrana moža,²⁶ moža, ki sta svoja življenja tvegala zaradi imena našega Gospoda Jezusa Kristusa.²⁷ Poslali smo torej Juda in Sila, ki vam bosta iste stvari povedala ustno.^b ²⁸Kajti Svetemu Duhu in nam se zdi dobro, da vam ne nalagamo večjega bremena kakor te potrebne stvari:²⁹ da se vzdržite pred hrano darovano malikom in pred krvjo in pred zadavljenimi stvarmi ter pred prešuštvom. Če sebe obvarujete pred njimi, boste storili v redu. Mnogo uspeha.^c ³⁰Torej ko so bili odpolani, so prišli v Antiohijo in ko so skupaj zbrali množico, so izročili poslanico,³¹ katere so se, zaradi tolažbe,^c ko so jo brali, razveselili.³² Juda in Sila, ki sta bila tudi sama preroka, pa sta brate z mnogimi besedami spodbujala in *jih* krepila.³³ In potem, ko sta se kratek čas mudila tam, sta od bratov v miru odšla k apostolom.³⁴ § Vendar je Sila ugajalo, da še ostane tam.³⁵ Tudi Pavel in Barnaba sta prav tako nadaljevala z mnogimi drugimi v Antiohiji in učila ter oznanjala Gospodovo besedo.

³⁶ Nekaj dni^d kasneje je Pavel rekel Barnabu: »Pojdiva ponovno in obiščiva naše brate v vsakem mestu, kjer sva oznanjala Gospodovo besedo in poglejava kako so.«^e ³⁷ In Barnaba se je odločil, da s seboj vzameta Janeza, katerega vzdevek je bil Marko.³⁸ Toda Pavlu se ni zdelo dobro z njima vzeti tistega, ki je iz Pamfilije odšel od njiju in z njima ni odšel na delo.³⁹ Spor med njima pa je bil tako oster, da sta se ločila narazen drug od drugega. In tako je Barnaba vzel Marka ter odjadral na Ciper,⁴⁰ Pavel pa je izbral Sila in odšel, od bratov priporočen Božji milosti.⁴¹ In odšel je skozi Sirijo in Kilikijo in krepil cerkve.

16 Potem je prišel in Derbe in Listro. In glej, tam je bil neki učenec,^e po imenu Timotej, sin neke ženske, ki je bila Judinja in je verovala, toda njegov oče je bil Grk,^f ki je bil pri bratih, ki so bili v Listri in Ikóniju, na dobrem glasu.³ Njega je Pavel hotel vzeti s seboj in vzel ga je ter ga obrezal zaradi Judov, ki so bili v teh četrтиh, kajti vsi so vedeli, da je bil njegov oče Grk.⁴ In ko so šli skozi mesta, so jim izročali odloke, da se jih držijo,^f ki so bili odrejeni od apostolov in starešin, ki so bili v Jeruzalemu.⁵ In tako so bile cerkve utrjene v veri in so številčno dnevno narašcale.⁶ Torej ko so šli skozi Frigijo in področje Galacije in jim je Sveti Duh prepovedal oznanjati besedo v Aziji,⁷ § so potem, ko so prišli do Mízije, poskušali iti v Bitinijo, toda Duh jim ni dovolil.⁸ In šli so mimo Mízije in se spustili do Troáde.⁹ Ponoči pa se je Pavlu prikazalo videnje: »Tam je stal Makedonec

a 15:5: so... ali, so, pravijo, nekateri.
[Leta Gospodovega 53.]

a 15:7: Apd 10:20; Apd 11:13 b 15:9: Apd 10:43; 1 Kor 1:2 f 16:4: Apd 15:28

b 15:27: ustno: gr. z besedo.

c 15:31: tolažbe: ali, spodbube.

d 15:36:

c 15:10: Mt 23:4

d 15:16: Am 9:1

e 16:1: Rim 16:21

in ga prosil, rekoč: »Pridi sem v Makedonijo in nam pomagaj.«¹⁰ In po tem, ko je imel videnje, smo si takoj prizadevali iti v Makedonijo, ker smo brez dvoma sklepali, da nas je poklical Gospod, da jim oznanimo evangelij.¹¹ Zato smo, ko smo dvignili sidro iz Troáde, prispeti z ravno smerjo v Samotrake in naslednjega dne v Neápolo¹² in od tam v Filípe, ki je glavnó^a mesto tega dela Makedonije ter [rimska] kolonija. In v tem mestu smo prebivali nekaj dni.¹³ In na šabat^b smo odšli iz mesta k bregu reke, kjer je bila običajno molitev in se usedli ter govorili ženskam, ki so *tja* zahajale.

¹⁴ In neka ženska, po imenu Lidija, prodajalka škrklata, iz mesta Tiatira, ki je oboževala Boga, nas je poslušala, katere srce je Gospod odprl, da je prisluhnila besedam, ki jih je govoril Pavel.¹⁵ In ko je bila krščena ona in njena družina, *nas* je rotila, rekoč: »Če ste me presodili, da sem zvesta Gospodu, pridite v mojo hišo in ostanite tam.« In primorala nas je.

¹⁶ In pripetilo se je, ko smo šli k molitvi, da nas je srečala neka gospodična, obsedena z duhom vedeževanja,^c ki je z napovedovanjem usode prinašala veliko dobička svojim gospodarjem.¹⁷ Ta je sledila Pavlu in nam ter vpila, rekoč: »Ti ljudje so služabniki Boga najvišjega, ki nam kažejo pot rešitve duš.«¹⁸ In to je počela mnogo dni. Toda Pavel se je užaloščen obrnil in duhu rekel: »Zapovedujem ti v imenu Jezusa Kristusa, da prideš iz nje.« In še isto uro je prišel ven.

¹⁹ In ko so njeni gospodarji videli, da je izginilo upanje na njihov dobiček, so ujeli Pavla in Sila ter ju zvlekli na trg^d k vladarjem²⁰ in ju privedli k oblastnikom, rekoč: »Ta moža, ki sta Juda, delata našemu mestu silne težave²¹ § ter učita običaje, ki za nas, ki smo Rimljani, niso zakoniti za sprejetje niti za obeleževanje.«²² In množica je skupaj vstala proti njima in oblastniki so jima raztrgali njuna oblačila^e ter ukazali naj *ju* pretepejo.²³ In ko so nanju položili mnogo udarcev z bičem, so *ju* vrgli v ječo ter ječarju ukazali naj ju varno straži.²⁴ Ta ju je, ker je prejel tak ukaz, pahnil v notranjo ječo in njuna stopala pričvrstil v kladi.

²⁵ Ob polnoči pa sta Pavel in Sila molila ter pela hvalnice Bogu, jetniki pa so ju poslušali.²⁶ In nenadoma je bil močan potres, tako da so bili zamajani temelji ječe in takoj so se vsa vrata odprla in vezi vseh so bile odvezane.²⁷ In čuvaj ječe, ki se je prebudil iz svojega spanja in videl vrata ječe odprta, že izvlekel svoj meč in se hotel ubiti, ker je mislil, da so jetniki pobegnili.²⁸ Toda Pavel je z močnim glasom zaklical, rekoč: »Ne stóri si nič hudega, kajti vsi smo tukaj.«²⁹ Ta je potem zahteval luč in skočil noter in drhteč prišel ter padel dol pred Pavla in Sila³⁰ in ju privedel ven ter rekel: »Gospoda, kaj moram storiti, da bom

rešen?«³¹ In onadva sta rekla: »Veruj v Gospoda Jezusa Kristusa in rešen boš ti in tvoja hiša.«

³² In Gospodovo besedo sta govorila njemu in vsem, ki so bili v njegovi hiši.³³ In še isto uro noči ju je vzel ter umil *njune* udarce in nemudoma je bil krščen on in vsi njegovi.³⁴ In ko ju je privedel v svojo hišo, je pred njiju postavil jed ter se veselil, ker je z vso svojo hišo veroval v Boga.³⁵ In ko je bil dan, so oblastniki poslali narednike, rekoč: »Izpusti tista človeka.«³⁶ In čuvaj ječe je te besede povedal Pavlu: »Oblastniki so poslali, naj vaju izpustum. Sedaj torej odidita in pojdi v miru.«³⁷ Vendar jim je Pavel rekel: »Naju, ki sva Rimljana, so neobsojena javno pretepli in *naju* vrgli v ječo. In sedaj naju mečejo ven na skrivaj? Ne, resnično, temveč naj sami pridejo in naju spravijo ven.«³⁸ In naredniki so te besede povedali oblastnikom in ko so slišali, da sta bila Rimljana, so se zbali.³⁹ In prišli so ter ju rotili in *ju* privedli ven ter *od njiju* žezele, da odideta iz mesta.

⁴⁰ In odšla sta iz ječe ter vstopila v Lidjino hišo; in ko sta videla brate, sta jih potolažila ter odšla.

17 Torej ko sta šla skozi Amfipolo in Apolonijo sta prišla do Tesalonike, kjer je bila judovska sinagoga.² In kakor je bila njegova navada, je Pavel vstopil k njim in tri šabatne dneve z njimi razpravljal iz pisem,³ razkrival in trdil, da je Kristus brezpogojno moral trpeti in ponovno vstati od mrtvih in da je ta Jezus, katerega^e vam oznanjam, Kristus.⁴ In nekateri izmed njih so verovali in se družili s Pavlom in Silom, in velika množica izmed predanih Grkov ter ne malo izmed vodilnih žensk.

⁵ Toda Jude, ki niso verovali, so prevzeti z zavistjo, vzeli k sebi neke ničvredne pajdaše iz prostaške sorte in zbrali skupino in po vsem mestu zanetili vstajo ter napadli Jazonovo hišo in si prizadevali, da ju privedejo k ljudstvu [dežele].

⁶ K pa ju niso našli, so Jazona in neke brate odvlekl k vladarjem mesta ter kričali: »Tile, ki so obrnili svet na glavo, so prišli tudi sém,⁷ katere je sprejel Jazon, in vsi ti delajo nasprotno cesarjevim odlokom, rekoč, da obstaja drug kralj, *nek* Jezus.«⁸

In vznemirili so množico in mestne vladarje, ko so slišali te stvari.⁹ In ko so od Jazona in od ostalih prejeli varščino, so jih izpustili.

¹⁰ In bratje so Pavla ter Sila takoj ponoči odpeljali v Berójo. Ko sta prispeла *tja*, sta odšla v judovsko sinagogu.¹¹ Ti so bili plemenitejši, kakor tisti v Tesaloniki, ker so z vso prisebnostjo sprejeli besedo in dnevno preiskovali pisma, če so bile te stvari take.¹² Zato so mnogi izmed njih verovali, tudi častitljive ženske, ki so bile Grkinje in izmed mož ne malo.¹³ Toda ko so Judje iz Tesalonike spoznali, da je Pavel Božjo besedo oznanjal v Berójì, so prišli tudi *tja* in

^a 16:12: glavnó: ali, prvo. ^b 16:13: šabat: gr. šabatni dan. ^c 16:16: vedeževanja: ali, pitona. ^d 16:19: trg: ali, sodišče. ^e 17:3: katerega...: ali, katerega, pravi, jaz oznanjam.

razvneli množico.¹⁴ In potem so bratje Pavla takoj odpislali, da gre, kot bi bilo k morju, toda Sila in Timotej sta še vedno ostala tam.¹⁵ In ti, ki so spremljali Pavla, so ga privedli v Atene in ko so prejeli zapoved za Sila in Timoteja, naj z vso naglico prideti k njemu, so odšli.

¹⁶ Torej medtem ko^a je Pavel v Atenah čakal nanju, je bil njegov duh v njem razvnet, ko je videl mesto v celoti^b predano malikovanju.¹⁷ Zato se je v sinagogi prerekal z Judi in s predanimi osebami in vsakodnevno na trgu s temi, ki so se srečevali z njim.¹⁸ § Potem so mu ugovarjali neki filozofic izmed epikurejcev in izmed stoikov. In nekateri so rekli: »Kaj hoče povedati ta blebetavec?«^d Drugi nekako: »Zdi se, da je oznanjevalec tujih bogov,« ker jim je oznanjal Jezusa in vstajenje.¹⁹ In prijeli so ga ter ga privedli na Areopag.^e rekoč: »Ali lahko izvemo kakšen je ta novi nauk, o katerem govoriš?«²⁰ Kajti v naša ušesa prinaša nekatere čudne besede. Hočemo torej izvedeti, kaj te stvari pomenijo.²¹ (Kajti vsi Atenci in tuji, ki so bili tam, svojega časa niso porabljeni za nič drugega, razen da so ali govorili ali poslušali kako novo stvar.)

²² § Tedaj je Pavel na sredi Marsovega hriba vstal in rekel: »Vi atenski možje, zaznavam, da ste v vseh stvareh preveč vraževniki.²³ Kajti ko sem šel mimo in gledal vaše predmete čaščenja,^g a sem našel oltar s tem napisom: NEPOZNANEMU BOGU. Katerega torej vi nevedno obožujete, tega vam jaz razglasam.²⁴ ^b Bog, ki je naredil svet in vse stvari na njem, glede na to, da je on Gospodar neba in zemlje, ne prebiva v templjih, narejenimi z rokami,²⁵ tudi ni oboževan s človeškimi rokami,^c kakor da karkoli potrebuje, glede na to, da vsem daje življenje in dihanje in vse stvari²⁶ in je iz ene krvi naredil vse narode ljudi, da prebivajo na vsem obličju zemlje in je vnaprej določil določene čase in meje njihovega prebivanja,²⁷ § da bi iskali Gospoda, če bi ga morda dotipali in ga našli, čeprav ni daleč od vsakega izmed nas.²⁸ Kajti v njem živimo in se gibljemo in imamo naš obstoj, kakor so rekli celo nekateri izmed vaših lastnih pesnikov: »Kajti tudi mi smo njegovo potomstvo.²⁹ Kot smo torej zagotovo potomstvo Boga,^d ne bi smeli misliti, da je Božanstvo podobno zlatu ali srebru ali kamnu, vrezanem od umetnika in človeško pripravo.³⁰ In nad časi te nevednosti je Bog zamišal, toda sedaj povsod vsem ljudem zapoveduje, da se pokesajo,³¹ kajti določil je dan, na katerega bo sodil svet v pravičnosti, po tem možu, katerega je odredil. *O tem je dalh* zagotovilo vsem *ljudem*, ker ga je dvignil od mrtvih.^e

³² Ko pa so slišali o vstajenju mrtvih, so se nekateri posmehovali, drugi pa so rekli: »O tej zadevi te bomo ponovno poslušali.«³³ Tako je Pavel odšel izmed njih.³⁴ Vendar so se mu določeni možje trdno pridružili in verovali, med katerimi je bil Dionizij Areopagit in ženska, po imenu Dámaris in drugi z njima.

18 Po teh stvareh je Pavel odšel iz Aten in prišel v Korint^z in našel nekega Juda po imenu Ákvila, rojenega v Pontu, [ki je] s svojo ženo Prískilo nedavno prišel iz Italije; (zato ker je Klavdij vsem Judom ukazal oditi iz Rima) in prišel k njima.³ In ker je bil iste obrti, je ostal z njima in delal, kajti po njunem poklicu sta bila izdelovalca šotorov.⁴ In vsak šabat je razpravljal v sinagogi in pregovarjal Jude ter Grke.⁵ § In ko sta iz Makedonije prišla Sila in Timotej, je bil Pavel v duhu gnan in Judom pričeval, *da Jezus je bil Kristus.*⁶ In ko so nasprotovali samim sebi in izrekali bogokletje,^f je otresel svoje oblačilo ter jim rekel: »Vaša kri naj bo na vaših lastnih glavah. Jaz sem čist. Odslej bom šel k pogonom.«⁷ § In odšel je od tam ter vstopil v hišo nekega moža, po imenu Just, nekoga, ki je oboževal Boga, čigar hiša je bila tik poleg shodnice.⁸ ^g In Krisp, glavni predstojnik sinagoge, je z vso svojo hišo veroval v Gospoda in mnogi izmed Korinčanov so ob poslušanju verovali in bili so krščeni.⁹ Potem je ponoči v videnju Pavlu govoril Gospod: »Ne boj se, temveč govorji in ne molči,¹⁰ kajti jaz sem s teboj in nihče se ne bo spravil nadte, da te poškoduje, kajti v tem mestu imam veliko ljudi.¹¹ In tam je nadaljeval leta in šest mesecev ter med njimi učil Božjo besedo.

¹² In ko je bil namestnik Ahaje Galón, so Judje proti Pavlu soglasno naredili upor in ga privedli k sodnemu stolu,¹³ rekoč: »Ta pregovarja ljudi, da obožujejo Boga v nasprotju s postavo.«¹⁴ In ko je Pavel že skoraj odprl svoja usta, je Galón rekel Judom: »Če bi bil razlog krivična zadeva ali zlobna nespodobnost, o vi Judje, bi vas bil voljan prenašati.¹⁵ Toda, če je to vprašanje besed in imen in vaše postave, vi glejte na to, kajti v teh zadevah ne bom sodnik.«¹⁶ In spodil jih je od sodnega stola.¹⁷ Tedaj so vsi Grki prijeli Sosténa, glavnega predstojnika sinagoge in ga pretepli pred sodnim stolom. Galón pa se ni zmenil za nobeno od teh stvari.

¹⁸ In Pavel je po tem ostal tam še dolgo časa in se nató poslovil od bratov ter od tam odjadral v Sirijo in z njim Prískila in Ákvila, ko je v Kenhrejah ostrigel svojo glavo, kajti imel je zaobljubo.¹⁹ In prišel je v Efez ter ju pustil tam,

^a 17:16: [Leta Gospodovega 54.] ^b 17:16: v celoti...: ali, polno malikov. ^c 17:18: [filozofi: gr. rad imeti modre (npr. pametne) stvari.] ^d 17:18: blebetavec: ali, prostaški človek. ^e 17:19: Areopag: ali, Marsov hrib; to je bilo v Atenah najvišje sodišče. ^f 17:22: Marsovega hriba: ali, sodišča Areopažanov; [ali: Areopaga.] ^g 17:23: predmete čaščenja: ali, bogove, katere častite. ^h 17:31: dal...: ali, ponudil vero. ⁱ 18:5: je bil: ali, je. ^j 18:11: nadaljeval...: gr. sedel.

^a 17:23: 2 Tes 2:4 ^b 17:24: Apd 7:48 ^c 17:25: Ps 50:8 ^d 17:29: Iz 40:18 ^e 18:2: Rim 16:3 ^f 18:6: Mt 10:14 ^g 18:8: 1 Kor 1:14

toda on sam je vstopil v sinagogo in razpravljal z Judi. ²⁰Ko so ga prosili, da ostane z njimi dlje časa, ni privolil, ²¹§ temveč se je poslovil, rekoč: »Vsekakor moram ta praznik, ki prihaja, praznovati v Jeruzalemu. Toda ponovno se bom vrnil k vam,« če Bog hoče. «In odjadrjal je iz Efeza. ²²In ko je pristal v Cezareji in šel gor ter pozdravil cerkev, je odšel dol v Antiohijo. ²³In potem, ko je tam preživel nekaj časa, je odšel in se po vrsti odpravil preko vse dežele Galačanov in Frigije ter krepil vse učence.

²⁴b In v Efez je prišel neki Jud, po imenu Apolo, rojen v Aleksandriji, zgovoren človek *in mogočen* v pismih. ²⁵Ta človek je bil poučen o Gospodovi poti. Ker pa je bil v duhu goreč, je govoril in marljivo učil stvari o Gospodu, poznavajoč samo Janezov krst. ²⁶In v sinagogi je pričel pogumno govoriti. Ko sta ga Prískila in Ákvila slišala, sta ga vzela k sebi in mu podrobneje pojasnila Božjo pot. ²⁷In ko je bil pripravljen, da odide v Ahajo, so bratje pisali in spodbudili učence, da ga sprejmejo. Ko je prišel, je mnogo pomagal tem, ki so po milosti verovali, ²⁸kajti mogočno je prepričeval Jude *in to javno*, ter s pismi dokazoval, da je Jezus bil Kristus.

19 In prijetilo se je, medtem ko je bil Apolo v Korintu, da je Pavel, ko je šel skozi gornje kraje, prišel v Efez. In ko je našel nekatere učence, ²jim je rekel: »Ali ste, odkar ste verovali, prejeli Svetega Duha?« Oni pa so mu rekli: »Mi smo komaj slišali ali obstaja neki Sveti Duh.« ³In rekel jim je: »V kaj ste bili tedaj krščeni?« In relik so: »Z Janezovim krstom.« ⁴c Potem je Pavel rekel: »Janez je resnično krščeval s krstom kesanja, govorč ljudem, da naj verujejo v tistega, ki naj bi prišel za njim, to je v Kristusa Jezusa.« ⁵Ko so to slišali, so bili krščeni v imenu Gospoda Jezusa. ⁶In ko je Pavel nanje položil svoje roke, je prišel nadnje Sveti Duh, in govorili so z jeziki ter prerokovali. ⁷In vseh mož je bilo okoli dvanaest. ⁸In odšel je v sinagogo in približno tri mesece pogumno govoril, razpravljal in prepričeval [o] stvareh glede Božjega kraljestva. ⁹Toda ko^a so bili številni zakrnjeni in niso verovali, temveč so pred množico o tej poti govorili hudobno, je odšel od njih in oddvojil učence in dnevno razpravljal v šoli nekega Tirána. ¹⁰In to se je nadaljevalo približno dve leti, tako da so vsi, ki so prebivali v Aziji, slišali besedo Gospoda Jezusa, tako Judje kakor Grki. ¹¹In Bog je po Pavlovih rokah delal posebne čudeže, ¹²tako da so od njegovega telesa bolnim nosili robce ali predpasmike, in bolezni so odhajale od njih in zli duhovi so izhajali iz njih.

¹³Takrat^b so se lotili tudi nekateri potepuški Judje, izganjalci duhov, klicati ime Gospoda Jezusa

nad temi, ki so imeli zle duhove, rekoč: »Mi vas zaklinjamo pri Jezusu, katerega oznanja Pavel.« ¹⁴In bilo je sedem sinov nekega Skevá, Juda *in vodilnega izmed duhovnikov*, ki so to delali. ¹⁵Zli duh pa je odgovoril in rekel: »Jezusa poznam in Pavla poznam, toda kdo ste vi?« ¹⁶In človek, v katerem je bil zli duh, je skočil nanje ter jih premagal in prevladal proti njim, tako da so iz te hiše pobegnili nagi in ranjeni. ¹⁷In to je postalo znano vsem Judom in Grkom, ki so prav tako prebivali v Efezu in strah se je spustil na vse *[izmed]* njih in ime Gospoda Jezusa je bilo poveličano. ¹⁸In mnogi, ki so verovali, so prišli in priznali ter razodeli svoja dejanja. ¹⁹Tudi mnogi izmed teh, ki so uporabljali magijo, so svoje knjige prinesli skupaj in jih sezgali pred vsemi *ljudmi*, in izračunali so njihovo vrednost ter ugotovili, *[da]* je petdeset tisoč koščkov srebra. ²⁰Tako^c je Božja beseda mogočno rasla in prevladala.

²¹Ko so bile te stvari končane, se je Pavel v duhu namentil, ko je šel skozi Makedonijo in Ahajo, da gre do Jeruzalema, rekoč: »Potem ko sem bil tukaj, moram videti tudi Rim.« ²²Tako je v Makedonijo poslal dva izmed teh, ki so mu služili, Timóteja in Erásta, toda on sam je nekaj časa ostal v Aziji. ²³In hkrati je tam nastala ne majhna razvnetost glede te poti. ²⁴Kajti neki človek, po imenu Demetrij, srebrar, ki je izdeloval srebrne svetinje za Diana,^d ki so prinašale rokodelcem ne malo dobička, ²⁵katerje je skupaj z delavci podobnega poklica sklical in rekel: »Gospodje, vi veste, da imamo od te obrti naše premoženje. ²⁶Poleg tega vidite in slišite, da je, ne samo v Efezu, temveč skoraj po vsej celotni Aziji, ta Pavel prepričal in odvrnil mnogo ljudi, govorč, da niso nikakršni bogovi, ki so narejeni z rokami, ²⁷tako da ni samo naša obrt v nevarnosti, da bo zaničevana,^e temveč, da naj bi bil preziran tudi tempelj velike boginje Diane^f in uničena naj bi bila njena veličastnost, katero obojuje vsa Azija in svet.« ²⁸In ko so slišali te besede, so bili polni besa in vpili, rekoč: »Velika je Diana^g Efeška.« ²⁹In celotno mesto je bilo napolnjeno z zmešnjavo. In ko so ujeli Gaja in Aristarha, moža iz Makedonije, Pavlova družabnika na potovanju, so z njima soglasno zdrveli v gledališče. ³⁰Ko pa je Pavel hotel vstopiti k ljudstvu *[dežele]*, mu učenci niso dovolili. ³¹Nekateri izmed azijskih voditeljev, ki so bili njegovi prijatelji, pa so poslali k njemu ter ga prosili, da sebe v gledališču ne bi izpostavljal. ³²Nekateri so torej vpili eno stvar, nekateri pa drugo, kajti zbor je bil zmeden in večji del ni vedel zakaj so prišli skupaj. ³³In iz množice so potegnili Aleksandra, ki so ga Judje porivali naprej. In Aleksander je z roko dal

^a 19:9: [Leta Gospodovega 57.] ^b 19:13: [Leta Gospodovega 58.] ^c 19:20: [Leta Gospodovega 59.] ^d 19:24: [Diano: gr. Artemido.] ^e 19:27: zaničevana: ali, privedena na slab glas, ali, prezirana. ^f 19:27: [Diane: gr. Artemide.] ^g 19:28: [Diana: gr. Artemida.]

znamenje in ževel narediti svoj zagovor pred ljudstvom [dežele].³⁴ Vendar ko so spoznali, da je bil Jud, so vsi soglasno približno dve uri vpili: »Velika je Diana^a Efeška.«³⁵ In ko je mestni uradnik pomiril množico, je rekel: »Vi efeški možje, kateri clovec tukaj ne ve kako je mesto Efežanov oboževalec^b velike boginje Diane^c in podobe, ki je padla dol iz Jupitra.^d^a³⁶ Ker pa se torej zoper te stvari ne more govoriti, morate biti mirni in ne storite nič prenagljenega.³⁷ Kajti sěm ste privedli ta možja, ki nista niti roparja cerkvá niti nista bogokletnika vaše boginje.³⁸ Zatorej če imajo Demetrij in rokodelci, ki so z njim, besedo proti kateremukoli človeku, je sodišče^e odprto in tam so namestniki; naj drug drugega tožijo.³⁹ Toda če karkoli povprašujete glede drugih zadev, bo to odločeno na zakonitem^f zboru.⁴⁰ Kajti v nevarnosti smo, da bi bili klicani na zagovor zaradi vstaje tega dne, kajti nobenega razloga ni, s čimer lahko damo obračun tega vrveža.«⁴¹ § In ko je to rekel, je razpustil zbor.

20 In potem, ko je vstaja prenehala, je Pavel k sebi poklical učence ter jih objel in odšel, češ da gre v Makedonijo.² In kog je odšel preko teh krajev in jim dal mnogo spodbude, je prišel v Grčijo³ in tam je ostal tri mesece. In ko so Judje prezali nanj, ko je že skoraj odplul v Sirijo, se je namenil vrniti preko Makedonije.⁴ § In v Azijo so ga spremljali Sópater iz Beróje; in iz Tesaloníke Aristarh in Sekúndus; in Gaj iz Derbe in Timótej; in iz Azije Tihik in Trofím.⁵ Ti, ki so šli pred nami, so nas pričakali v Troádi.⁶ In po dneh nekvašenega kruha smo odjadrali iz Filipov in v petih dneh prišli k tem v Troádu, kjer smo ostali sedem dni.⁷ In na prvi dan tedna, ko so učenci prišli skupaj k lomljenu kruhu, jim je Pavel oznanjal, pripravljen, da jutri odide; in svoj govor nadaljeval do polnoči.⁸ V zgornji sobi, kjer so bili skupaj zbrani, pa je bilo mnogo svetilk.⁹ In na oknu je sedel neki mladenič, po imenu Evtih, ki je padel v globoko spanje. In medtem ko je Pavel dolgo pridigal, se je pogrenzil v spanje in padel dol z [navišjega], tretjega nadstropja in pobran je bil mrtev.¹⁰ In Pavel je odšel dol, se zgrudil nanj, ga objel ter rekel: »Ne vznemirjajte se, kajti njegovo življenje je v njem.«¹¹ Ko je torej ponovno prišel gor in prelomil kruh in jedel ter še dolgo časa govoril, celo do svita, je tako odšel.¹² In mladeniča so privedli živega in bili so ne malo potolaženi.

¹³ In šli smo naprej k ladji in odjadrali do Asosa. Tam smo nameravali sprejeti Pavla, kajti tako je določil, ker je nameraval iti peš.¹⁴ In ko se je z nami srečal pri Asosu, smo ga sprejeli in prišli v Mitiléno.¹⁵ § In od tam smo odjadrali in naslednji

dan prišli nasproti Hiosu. In naslednji dan smo prispeti v Samos in ostali v Trogilu. In naslednji dan smo prišli v Milet.¹⁶ Kajti Pavel se je odločil, da jadra mimo Efeza, ker v Aziji ni ževel porabiti časa, kajti hitel je, če bi mu bilo mogoče, da bo na binkoštni dan in Jeruzalemu.

¹⁷ In iz Mleta je pospel v Efez in poklical starešine cerkve.¹⁸ In ko so prišli k njemu, jim je rekel: »Od prvega dne, ko sem prišel v Azijo, veste na kakšen način sem bil z vami in vseh obdobijih¹⁹ in služil Gospodu z vso ponižnostjo mišljenja ter z mnogimi solzami in preizkušnjami, ki so me doletele med prežanjem Judov,²⁰ in kako nisem ničesar zamolčal, kar vam je bilo koristno, temveč sem vam pokazal in vas javno učil ter od hiše do hiše²¹ pričeval obojim, tako Judom kakor tudi Grkom, kesanje napram Bogu in vero napram našemu Gospodu Jezusu Kristusu.²² In sedaj, glejte, grem v Jeruzalem, zvezan v duhu in ne poznam stvari, ki me bodo tam doletele,²³ razen da Sveti Duh v vsakem mestu pričuje, rekoč, da me^h čakajo vezi in stiske.²⁴ § Toda nobena od teh besed me ne gane niti ne cenim svojega življenja dragocenega sebi, tako da bom lahko dokončal svoj tek z radostjo in službo, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da pričujem evangelij o Božji milosti.²⁵ In sedaj, glejte, vem, da vi vsi, med katere sem odšel in oznanjal Božje kraljestvo, ne boste več videli mojega obraza.²⁶ Zaradi tega vam danes dajem izjavo, da sem čist pred krvjo vseh ljudi.²⁷ Kajti nisem se izogibal, da vam oznamim vso Božjo namero.

²⁸ Zatorej pazite nase in na ves trop, nad katerim vas je Sveti Duh naredil nadzornike, da pasete Božjo cerkev, katero je pridobil s svojo lastno krvjo.²⁹ Kajti vem to, da bodo po mojem odhodu vstopili med vas nadležni volkovi, ki ne bodo prizanašali tropu.³⁰ Prav tako bodo izmed vas vstali možje, ki bodo govorili sprevržene besede, da učence odtegnejo za seboj.³¹ Torej čujte in se spomnite, da v obdobju treh let, ponoči in podnevi, nisem prenehal s solzami vsakogar svariti.³² In sedaj, bratje, vas priporočam Bogu in besedi njegove milosti, ki je zmožna, da vas izgradi in da vam da dediščino med vsemi temi, ki so posvečeni.³³ Nisem hlepel po nikogaršnjem srebru ali zlatu ali obleki.³⁴ Da, tudi vi sami veste,^c da so te roke služile mojim potrebam in tem, ki so bili z menoj.³⁵ Pokazal sem vam vse stvari, da moramo s takšnim trudem podpirati slabotne in se spominjati besed Gospoda Jezusa, kako je rekel: »Boj blagoslovljeno je dajati kakor prejemati.«³⁶

³⁶ In ko je tako govoril, je pokleknil in z njimi vsemi molil.³⁷ In vsi so bridko jokali in se oklenili

^a 19:34: [Diana: gr. Artemida.]

^b 19:35: oboževalec: gr. varuh templja.

^c 19:35: [Diane: gr. Artemide.]

^d 19:35:

[iz Jupitra: gr. Zeus; kar pomeni: iz neba padel; t.j.: Lucifer, glej Iz 14:12.]

^e 19:38: je sodišče... ali, so sodni dnevi.

^f 19:39: zakonitem: ali, rednem.

^g 20:2: [Leta Gospodovega 60.]

^h 20:23: me: ali, zame.

Pavlovega vratu ter ga poljubljali³⁸ in žalovali predvsem zaradi vseh besed, ki jih je govoril, da naj ne bi več videli njegovega obraza. In pospremili so ga k ladji.

21 In pripetilo se je, da potem, ko smo odšli od njih in odrinili, smo z ravno smerjo prispli na Kos in naslednji *dan* na Rodos in od tam v Pátaro,² in ko smo našli ladjo, ki je jadrala preko do Fenikije, smo se vkrcali in odpotovali.³ Torej ko smo odkrili Ciper, smo ga pustili na levi roki in odjadrali v Sirijo ter pristali v Tiru, kajti tam je ladja iztovorila svoj tovor.⁴ In ko smo našli učence, smo tam ostali sedem dni. Ti so Pavlu po Duhu povedali, da naj ne bi šel gor v Jeruzalem.⁵ In ko smo te dneve dovršili, smo se odpravili in odšli [*poj*] naši poti. In na našo pot so nas vsi pospremili z ženami in otroci, dokler *nismo bili* izven mesta, in pokleknili smo na obali ter molili.

⁶ In ko smo se poslovili drug od drugega, smo se odpeljali z ladjo, oni pa so se ponovno vrnili domov.⁷ In ko smo dokončali *naše* potovanje iz Tira, smo prišli v Ptolemaídio in pozdravili brate in en dan ostali z njimi.⁸ In naslednji *dan* smo mi, ki smo bili z Pavlove skupine, odšli ter prišli v Cezarejo in vstopili v hišo evanđelista Filipa,^a ki je bil *eden* izmed sedmih; in ostali z njim.⁹ In isti mož je imel štiri hčere, device, ki so prerokovale.

¹⁰ In ko smo se *tam* mudili mnogo dni, je prišel dol iz Judeje neki prerok, po imenu Agab.¹¹ In ko je prišel k nam, je vzel Pavlov pas ter si zvezal svoje lastne roke in stopala ter rekel: »Tako govoriti Sveti Duh: »Tako bodo Judje v Jeruzalemu zvezali moža, ki ima v lasti ta pas in *ga* izročili v roke pogonom.«¹² In ko smo slišali te stvari, smo ga rotili, tako mi kakor tudi tisti iz tega kraja, naj ne hodi gor v Jeruzalem.¹³ Potem je Pavel odgovoril: »Kaj mislite, da jokate in da mi lomite moje srce? Pripravljen sem ne samo biti zvezan, temveč v Jeruzalemu tudi umreti za ime Gospoda Jezusa.«¹⁴ In ko ni žezel biti pregovorjen, smo prenehali, rekoč: »Zgodi se Gospodova volja.«

¹⁵ In po teh dneh smo vzel našo prtljago in odšli gor v Jeruzalem.¹⁶ § Z nami so šli tja tudi *nekateri* učenci iz Cezareje in s seboj so privedli nekega Mnazona iz Cipra, starega učenca, pri katerem naj bi prenočili.¹⁷ In ko smo prišli v Jeruzalem, so nas bratje veselo sprejeli.¹⁸ In naslednji *dan* je Pavel z nami odšel Jakobu in prisotne so bile vse starešine.¹⁹ In ko jih je pozdrvil, je podrobno pojasnil kakšne stvari je Bog po njegovi službi storil med pogani.²⁰ In ko so to slišali, so slavili Gospoda in mu rekli: »Vidiš, brat, kako mnogo tisočev Judov je tukaj, ki verujejo, in vsi so goreči za postavo,²¹ o tebi pa so obveščeni, da vse Jude, ki so med pogani, učiš, da zapustijo Mojzesu, rekoč, da jim ni potrebno obrezati *njihovih* otrok niti živeti po običajih.²² Kaj je to torej? Množica

mora brezpogojno priti skupaj, kajti slišali bodo, da si prišel.²³ Pravimo ti, stôri torej tote: »Imamo štiri može, ki imajo na sebi zaobljubo;²⁴ vzemi jih in se z njimi očisti in naj bodo twoji stroški, da si bodo lahko obrili svoje glave, in vsi bodo lahko spoznali, da te stvari, o katerih so bili glede tebe obveščeni, niso nič, temveč da tudi sam živiš redno in se držiš postave.«²⁵ § Kar zadeva pogane, ki verujejo,^c smo pisali *in* sklenili, da [naj] ne obeležujejo nobene takšne stvari, razen samo, da se varujejo pred *stvarmi* darovanim malikom in pred krvjo in pred zadavljenim in pred prešuštvom.«²⁶ Tedaj je Pavel vzel može in naslednjih dan, ko se je očistil, je z njimi vstopil v tempelj,^d da naznani dovršitev dni očiščevanja, dokler se ne bi za vsakega izmed njih darovala daritev.

²⁷ In ko se je sedem dni skoraj dokončalo, so Judje, ki so bili iz Azije, ko so ga zagledali v templju, razvzeli vso množico in nanj položili roke²⁸ ter vzklikal: »Možje Izraelci, pomagajte: To je človek, ki povsod vse *može* uči proti ljudem in postavi ter temu kraju, in razen tega je tudi Grke privedel v tempelj in oskrunil ta sveti prostor.«²⁹ (Kajti prej so v mestu videli z njim Efežana Trofima, za katerega so domnevali, da ga je Pavel privedel v tempelj.)³⁰ In vse mesto je bilo razdraženo in ljude so tekli skupaj in prijeli so Pavla ter ga odvlekli iz templja in nemudoma so bila vrata zaprta.³¹ In medtem ko so ga poskušali ubiti, so prišle k vrhovnemu poveljniku čete novice, da je bil ves Jeruzalem v vstaji.³² Ki je takoj vzel vojake in stotnike ter stekel dol k njim. In ko so zagledali vrhovnega poveljnika in vojake, so Pavla prenehali pretepati.³³ Tedaj se je približal vrhovni poveljnik in ga prijel ter mu ukazal, naj bo zvezan z dvema verigama in zahteval je kdo je bil in kaj je storil.³⁴ In nekateri so med množico vpili eno stvar, nekateri drugo in ko ni mogel zanesljivo izvedeti gotovosti za hrup, je ukazal, da ga s seboj vzamejo v grad.

³⁵ In ko je prišel na stopnice, je bilo tako, da so ga zaradi nasilja množice nesli vojaki.³⁶ Kajti množica ljudi je sledila za njimi in kričala: »Proč z njim.«³⁷ In ko naj bi bil Pavel odveden v grad, je vrhovnemu poveljniku rekel: »Ti smem spregovoriti?« Ki je rekel: »Znaš govoriti grško?³⁸ Ali^e nisi ti tisti Egipčan, ki je pred temi dnevi naredil vstajo in v divjino odvedel štiri tisoč mož, ki so bili morilci?«³⁹ Vendar je Pavel rekel: »Jaz sem človek, ki sem Jud iz Tarza, mesta v Kilikiji, meščan ne nepomembnega mesta, in rotim te, dovoli mi, da spregovorim ljudem.«⁴⁰ In ko mu je dal dovoljenje, je Pavel stal na stopnicah in z roko dal znamenje ljudem. In ko je nastala velika tišina, *jim* je spregovoril v hebrejskem jeziku, rekoč:

^a 21:38: [Leta Gospodovega 55.]

^b 21:8: Apd 6:5 ^c 21:24: 4 Mz 6:18; Apd 18:18

^d 21:25: Apd 15:20

^e 21:26: 4 Mz 6:13

^f 21:38: Apd 5:36

22 »Možje, bratje in očetje, poslušajte moj zagovor, katerega vam sedaj delam.«² (In ko so slišali, da jim je spregovoril v hebrejskem jeziku, so ohranili še večjo tišino, in on reče):³ a »Jaz sem resnično človek, ki sem Jud, rojen v Tarzu, mestu v Kilikiji, vendar vzgojen v tem mestu pri Gamálielovih stopalih in poučevan glede na popolne običaje postave očetov in bil sem goreč napram Bogu, kakor ste danes vi vsi.⁴ b In to pot sem preganjalo do smrti ter zvezoval in izročal v ječe tako moške kakor ženske.⁵ Kakor tudi veliki duhovnik pričuje o meni in vse visoke starešine, od katerih sem prav tako prejel pisma za brate in odšel v Damask, da privedem te, ki so bili tam, zvezane v Jeruzalem, da bi bili kaznovani.⁶ In prijetilo se je, da ko sem bil na potovanju in sem okoli poldneva prišel blizu Damaska, je nenadoma okoli mene z neba zasijala močna svetloba.⁷ In padel sem na tla ter zaslišal glas, ki mi je rekel: »Savel, Savel, zakaj me preganjaš?«⁸ § In odgovoril sem: »Kdo si ti, Gospod?« On pa mi je rekel: »Jaz sem Jezus Nazarečan, katerega ti preganjaš.⁹ In tisti, ki so bili z menoj, so zares videli svetlobo in so bili prestrašeni, toda niso slišali glasu tistega, ki mi je govoril.¹⁰ In rekel sem: »Kaj naj storim, Gospod.« In Gospod mi je rekel: »Vstani in pojdi v Damask in tam ti bo povedano o vseh stvareh, ki so ti določene, da jih storis.¹¹ In ko zaradi slave te svetlobe nisem mogel videti, sem voden za roko teh, ki so bili z menoj, prišel v Damask.¹² In neki Hananija, glede na postavo predan mož, na dobrem glasu od vseh Judov, ki so prebivali tam,¹³ je prišel k meni in se ustavil ter mi rekel: »Brat Savel, prejmi svoj vid.« In isto uro sem pogledal nanj.¹⁴ In rekel je: »Bog naših očetov te je izbral, da bi spoznal njegovo voljo in vidiš tega Pravičnega in da bi slišal glas iz njegovih ust.¹⁵ Kajti ti boš njegova priča vsem ljudem o tem, kar si videl in slišal.¹⁶ In sedaj, zakaj se mudiš? Vstani in bodi krščen in izperi svoje grehe ter kliči Gospodovo ime.¹⁷ In prijetilo se je, ko sem ponovno prišel v Jeruzalem, medtem ko sem molil v templju, da sem bil v zamaknjenju;¹⁸ in videl sem njega, ki mi je rekel: »Podvijaj se in pojdi hitro iz Jeruzalema, kajti ne bodo sprejeli tvojega pričevanja glede mene.¹⁹ In rekel sem: »Gospod, oni vedo, da sem v vsaki sinagogi zapiral in pretepal te, ki so verovali vate.²⁰ c in ko je bila prelita kri tvojega mučenca Štefana, sem tudi sam stal poleg in soglašal k njegovi smrti in varoval obleko teh, ki so ga usmrtili.²¹ In rekel mi je: »Pojdi, kajti od tukaj te bom poslal daleč k pogonom.«²² In poslušali so ga do te besede in načo so povzdignili svoje glasove ter rekli: »Proč z zemlje z njim, kajti ne spodobi se, da bi živel.²³ In ko so zakričali in odvrgli svoja oblačila ter

v zrak metalni prah,²⁴ mu je vrhovni poveljnik vevel, naj bo priveden v grad in zaukašal, da naj bi bil zaslišan z bičanjem, da bi lahko izvedel zakaj so tako vpili zoper njega.²⁵ In ko so ga zvezali z jermenimi, je Pavel rekel stotniku, ki je stal poleg: »Ali je za vas zakonito, da bičate človeka, ki je Rimlján in neobsojen?«²⁶ Ko je stotnik to slišal, je odšel in povedal vrhovnemu poveljniku, rekoč: »Pazi kaj delaš, kajti ta človek je Rimlján.«²⁷ Potem je prišel vrhovni poveljnik in mu rekel: »Povej mi, ali si Rimlján?« Rekel je: »Da.«²⁸ § In vrhovni poveljnik je odgovoril: »Z velikim zneskom sem dosegel to svobodo.« Pavel pa je rekel: »Toda jaz sem bil rojen svoboden.«²⁹ Potem so nemudoma odstopili od njega, ki naj bi ga zaslišali.^a In tudi vrhovni poveljnik je bil prestrašen, potem ko je izvedel, da je bil Rimlján in ker ga je zvezal.³⁰ Naslednji dan, ker je hotel zagotovo izvedeti zakaj je bil obtožen od Judov, ga je odvezal od njegovih jermenov ter visokim duhovnikom in vsemu njihovemu velikemu zboru ukazal, da se prikažejo in Pavla privedel dol ter ga postavil prednje.

23 In ko je Pavel iskreno gledal veliki zbor, je rekel: »Možje in bratje, do danes sem živel po vsej dobrvi vesti pred Bogom.«² Veliki duhovnik Hananija pa je ukazal tem, ki so stali poleg, da ga udarijo po ustih.³ Potem mu je Pavel rekel: »Bog bo udaril tebe, ti pobeleni zid, kajti sediš, da mi sodiš po postavi, velevaš pa, da sem udarjen v nasprotju s postavo?«⁴ In ti, ki so stali poleg, so rekli: »Ti zasramuješ Božjega velikega duhovnika?«⁵ Potem je Pavel rekel: »Nisem vedel, bratje, da je veliki duhovnik, kajti pisano je: »O vladaru svojih ljudi ne boš govoril hudobno.«⁶ § Toda ko je Pavel zaznal, da jih je bilo v velikem zboru en del saducejev, drugi pa farizeji, je v zboru vzkliknil: »Možje in bratje,^e jaz sem farizej, sin farizeja; f zaradi upanja in vstajenja mrtvih sem poklican na zaslišanje.«⁷ In ko je takoj rekel, je med farizeji in saduceji nastalo nesoglasje, in množica je bila razdeljena.⁸ g Kajti saduceji pravijo, da ni vstajenja niti angela niti duha, toda farizeji oboje priznavajo.⁹ § In nastalo je veliko vpitje. In pisarji, ki so bili iz farizejskega dela, so vstali ter se prepirali, rekoč: »Na tem človeku ne najdemo nobenega zla, temveč, če mu je govoril duh ali angel, se ne bojujmo proti Bogu.«¹⁰ In ko je nastalo veliko nesoglasje, je vrhovni poveljnik, ker se je bal, da ne bi Pavla raztrgali na koščke, ukazal vojakom, da gredo dol in ga na silo vzamejo izmed njih ter ga privedejo v grad.¹¹ In naslednjo noč je poleg njega stal Gospod ter rekel: »Bodi dobre volje, Pavel, kajti kakor si pričeval o meni v Jeruzalemu, tako moraš pričevati tudi v Rimu.«¹² In ko je

a 22:29: zaslišali: ali, mučili.

a 22:3: Apd 21:39 b 22:4: Apd 8:3 c 22:20: Apd 7:58 d 23:5: 2 Mz 22:27 e 23:6: Flp 3:5 f 23:6: Apd 24:21
g 23:8: Mt 22:23

bil dan, so se nekateri izmed Judov zbrali skupaj ter se poda prekletstvom zavezali, rekoč, da ne bodo niti jedli niti pili, dokler Pavla ne ubijejo.¹³ In bilo jih je več kot štirideset, ki so sklenili to zaroto.¹⁴ In prišli so k visokim duhovnikom in starešinam ter rekli: »Mi smo se pod velikim prekletstvom zavezali, da ne bomo ničesar jedli, dokler Pavla ne umorimo.«¹⁵ Zdaj torej z velikim zborom naznanite vrhovnemu poveljniku, da ga naslednji dan privede dol k vam, kot da glede njega zahtevate nekaj bolj podrobnega, mi pa smo pripravljeni, da ga ubijemo, preden pride blizu.¹⁶ In ko je sin Pavlove sestre slišal o njihovem prežanju, je odšel in vstopil v grad ter povedal Pavlu.¹⁷ Potem je Pavel k sebi poklical enega izmed stotnikov in rekel: »Spremitem tega mladeniča k vrhovnemu poveljniku, kajti povedati mu ima neko stvar.«¹⁸ Tedaj ga je ta vzel in ga spremil k vrhovnemu poveljniku in rekel: »Jetnik Pavel me je poklical k sebi in me prosil, da tega mladeniča spremim k tebi, ki ti ima nekaj povedati.«¹⁹ Potem ga je vrhovni poveljnik prijel za roko in odšel z njim stran na samo ter ga vprašal: »Kaj je to, kar mi imaš povedati?«²⁰ In rekel je: »Judje so se strinjali, da od tebe zahtevajo, da jim naslednji dan privedeš Pavla dol v veliki zbor, kakor da bodo od njega zahtevali nekaj bolj podrobnega.²¹ Ampak ne ukloni se jim, kajti nanj preži izmed njih več kot štirideset mož, ki so se s prisojo zavezali, da ne bodo niti jedli niti pili, dokler ga ne ubijejo. In sedaj so pripravljeni, ker od tebe pričakujejo obljubo.«²² Tako je potem vrhovni poveljnik pustil mladeniču oditi in mu naročil: »Glej da nobenemu človeku ne poveš, da si mi razodel te besede.«²³ In k sebi je poklical dva stotnika, rekoč: »Pripravita dvesto vojakov in sedemdeset konjenikov in dvesto suličarjev, da gredo ob tretji nočni uri v Cezarejo,²⁴ in priskrbite jim živali, da bodo lahko Pavla posadili nanje in ga varno privedite k voditelju Feliksu.«²⁵ In napisal je pismo na ta način:²⁶ »Klavdij Lizija pošilja pozdrav nadvse odličnemu voditelju Feliksu.²⁷ Tega moža so Judje prijeli in bi ga bili ubili. Potem sem prišel z vojsko in ko sem izvedel, da je bil Rimljanc, sem ga rešil.²⁸ In ko sem hotel izvedel razlog, zakaj so ga obtožili, sem ga privadel v njihov veliki zbor.²⁹ O njem sem zaznal, da je obtožen vprašanj iz svoje postave, toda k njegovi obtožbi ni položenega ničesar vrednega smrti ali ujetništva.³⁰ In ko mi je bilo povedano, kako Judje prežijo na tega človeka, sem ga nemudoma poslal k tebi in tudi njegovim tožnikom sem dal zapoved, da pred teboj povedo kar so imeli zoper njega. Zbogom.³¹ Potem so vojaki, kakor jim je bilo ukazano, vzeli Pavla in ga ponoči privedli do Antipatride.³² Naslednji dan so konjenike pustili, da gredo z njim in se vrnili h gradu,³³ ki so, ko so prišli v

Cezarejo in poslanico izročili voditelju, predenj izročili tudi Pavla.³⁴ In ko je voditelj *pismoprebral*, je vprašal iz katere province je. In ko je razumel, da je bil iz Kilikije,³⁵ je rekel: »Poslušal te bom, ko pridejo tudi tvoji tožniki.« In ukazal ga je zadržati v Herodovi sodni dvorani.

24 Po petih dneh pa je prišel dol Hananija, veliki duhovnik, s starešinami in z nekim govornikom *po imenu* Tertúl, ki je voditelja poučil zoper Pavla.² In ko je bil le-ta poklican, ga je Tertúl pričel obtoževati, rekoč: »Glede na to, da po tebi uživamo veliko spokojnost in da so po tvoji previdnosti temu narodu storjena zelo plemenita dejanja,³ § *to* priznavamo vedno in na vseh krajih, najplemenitejši Feliks, z vso hvaležnostjo.⁴ Vendar, da te ne bom še bolj zadrževal, te prosim, da nam po svoji dobrotljivosti prisluhnesh nekaj besed.⁵ Kajti tega človeka smo spoznali [za] kužnega in povzročitelja upora med vsemi Judi po vsem svetu in kolovodja ločine Nazarečanov,⁶ § ki je poskušal oskrniti tudi tempelj; katerega smo prijeli in hoteli soditi glede na našo postavo.⁷ Vendar je nad nas prišel vrhovni poveljnik Lizija in ga z veliko silo odvedel iz naših rok⁸ § in njegovim tožnikom velel, da pridejo k tebi; s čigar zasliševanjem si boš lahko pridobil spoznanje o vseh teh stvareh, česar ga obtožujemo.⁹ In tudi Judje so soglašali, rekoč, da so bile te stvari takšne.¹⁰ Nató je Pavel, potem ko^b mu je voditelj dal znamenje, da govori, odgovoril: »Ker vem, da si bil že mnogo let sodnik temu narodu, se še bolj vedro zagovarjam,¹¹ zato, da boš lahko razumel, da je šele dvanajst dni odkar sem odšel gor v Jeruzalem, da bi oboževal.¹² In niti me niso našli v templju razpravljati s katerimkoli človekom niti podpihovati množice, ne v sinagogah, ne v mestu,¹³ niti ne morejo dokazati besed, s katerimi me sedaj obtožujejo.¹⁴ Toda to ti priznam, da po poti, ki ji pravijo kriva vera, na ta način obvožujem Boga svojih očetov in verujem vse stvari, ki so zapisane v postavi in prerokih,¹⁵ in upanje imam v Boga, katerega tudi sami dopuščajo, da bo vstajenje mrtvih, tako pravičnih kakor nepravičnih.¹⁶ In v tem sebe vežbam, da imam vest nenehno povsem brez prestopka pred Bogom in *pred ljudmi*.¹⁷ Torej po mnogih letih sem prišel, da svojemu narodu prinesem milošćine in daritve.¹⁸ a Nakar so me neki Judje iz Azije našli v templju očiščenega, niti skupaj z množico niti s hrupom.¹⁹ Ki bi morali biti tukaj pred teboj in ugovarjati, če bi imeli karkoli zoper mene.²⁰ Sicer naj ti isti *tukaj* povedo, če so našli na meni kakšnokoli zlo dejanje, medtem ko sem stal pred velikim zborom,²¹ razen, če je to zaradi tistega enega glasu, ko sem med njimi stal in vzkliknil: a »Gledé vstajenja mrtvih ste me danes poklicali na zaslisanje.«

^a 23:12: pod...: ali, s prisojo mržnje. ^b 24:10: [Leta Gospodovega 53.]

^a 24:18: Apd 21:27 ^b 24:21: Apd 23:6

²²In ko je Feliks, ki je imel popolnejše spoznanje o tej poti, slišal te besede, jih je preložil ter rekel: »Ko bo prišel dol vrhovni poveljnik Lizija bom spoznal vse o vaši zadevi.²³§ In stotniku je ukazal, da varuje Pavla in mu pusti imeti prostost in da naj nikomur od njegovih znancev ne bi prepovedal streči ali priti k njemu.

²⁴§ In po nekaj dneh, ko je prišel Feliks s svojo ženo Družilo, ki je bila Judinja, je poklical Pavla in ga poslušal glede vere v Kristusa.²⁵ In ko je razpravljal o pravičnosti, zmernosti in sodbi, ki pride, je Feliks zatrepetal in odgovoril: »Za sedaj pojdi svojo pot. Ko bom imel primeren čas, te bom poklical.«²⁶§ Upal je tudi, da bi mu bil od Pavla dan denar, da bi ga lahko osvobodil, zaradi česar ga je pogosteje poklical in se posvetoval z njim.²⁷ Toda po dveh letih^a pa je na Feliksovem mestu prišel Porkij Fest. Feliks pa, voljan ustreči Judom, je Pavla pustil zvezanega.

25 Torej ko je Fest prišel v provinco, se je po treh dneh povzpel iz Cezareje v Jeruzalem.² Potem sta ga veliki duhovnik in judovski voditelj poučila zoper Pavla in ga rotila³ ter zoper njega želeta naklonjenosti, da bi ga dal poslati v Jeruzalem, prežeč na poti, da ga ubijejo.⁴ Toda Fest je odgovoril, da naj bo Pavel čuvan v Cezareji in da bo sam v kratkem odšel *tja*.⁵ »Naj torej tisti,« je rekel, »ki so med vami zmožni, odidejo z menoj dol in tega moža obtožijo, če je v njem kakršnakoli zlobnost.«⁶ In ko se je med njimi mudil več^b kot deset dni, je odšel dol v Cezarejo; in naslednji dan je sedeč na sodnem stolu zapovedal naj pripeljejo Pavla.⁷ In ko je ta prišel, so naokoli stali Judje, ki so prišli dol iz Jeruzalema in zoper Pavla vložili mnoge in boleče ovadbe, katere niso mogli dokazati.⁸ Medtem se je zagovarjal: »Niti zoper judovsko postavo, niti zoper tempelj, niti zoper cesarja nisem čisto nič zagrešil.«⁹ Toda Fest je, voljan ustreči Judom, Pavlu odgovoril in rekel: »Hočeš iti gor v Jeruzalem in biti tam, pred menoj, sojen o teh stvareh?«¹⁰ Potem je Pavel rekel: »Pred cesarskim sodnim stolom stojim, kjer moram biti sojen. Judom nisem storil nobene krivice, kakor ti zelo dobro veš.¹¹ Kajti če sem prestopnik ali sem zagrešil karkoli vrednega smrti, se ne branim umreti, toda če ni nobene od teh stvari, za katere me ti tožijo, me noben človek ne more izročiti njim. Na cesarja se sklicujem.«¹² Tedaj je Fest, ko se je posvetoval z zborom, odgovoril: »Na cesarja si se skliceval? K cesarju pojdeš.«

¹³In po nekaj dneh sta v Cezarejo prišla kralj Agripa in Berenika, da pozdravita Festa.¹⁴ In ko sta bila tam mnogo dni, je Fest kralju razodel Pavlovo zadevo, rekoč: »Tukaj je neki mož, ki ga je Feliks pustil v vezeh,¹⁵ o katerem so me, ko sem bil v Jeruzalemu, visoki duhovniki in judovski

staršine obvestili, ker so proti njemu žeeli imeti sodbo.¹⁶ Katerim sem odgovoril: »Rimljani nimajo navade kateregakoli človeka izročiti, da umre, preden se ta, ki je obtožen, ne sooči s tožniki in ima dovoljenje, da se brani glede zločina vloženega zoper njega.«¹⁷ Torej ko so prišli ssem, sem brez kakršnakoli odlašanja naslednji dan sédel na sodni stol in ukazal, da moža privedejo.¹⁸ Proti kateremu, ko so tožniki vstali, niso prinesli nobene obtožbe o takšnih stvareh kakor sem predpostavljal,¹⁹ temveč so imeli zoper njega neka vprašanja o njihovem lastnem praznoverju in o nekem Jezusu, ki je bil mrtev, o katerem je Pavel trdil, da živi.²⁰ In ker sem dvomil^c o takšnem načinu zaslisan, sem ga vprašal ali bi odšel v Jeruzalem in bi bil tam sojen o teh stvareh.²¹ § Toda ko se je Pavel skliceval, da se zadrži za Avgustovo zaslisanje,^d sem ukazal, da ga stražijo, dokler ga ne pošljem k cesarju.«²² Potem je Agripa rekel Festu: »Tudi sam bi rad slišal tega človeka.«²³ »Naslednji dan,« je rekel, »ga boš slišal.«

²³ In naslednji dan, ko sta z velikim pompom prišla Agripa in Berenika in vstopila na kraj zaslisanja z vrhovnimi poveljniki ter glavnimi možmi mesta, je bil na Festovo zapoved priveden Pavel.²⁴ In Fest je rekel: »Kralj Agripa in vsi ljudje, ki ste z nami tukaj prisotni, vidite tega človeka, glede katerega se je vsa množica Judov pogajala z menoj, tako v Jeruzalemu kakor *tudi* tukaj in kričala, da ne bi smel več živeti.²⁵ Toda ko sem spoznal, da ni zagrešil nič vrednega smrti in da se je on sam skliceval na Avgusta, sem določil, da ga pošljem.²⁶ O katerem ne vem nobene zanesljive stvari, da napišem svojemu gospodu. In zato sem ga privedel pred vas in zlasti pred tebe, o kralj Agripa, da bi po zaslisanju lahko imel kaj napisati.²⁷ Kajti zdi se mi nerazumno poslati jetnika in istočasno ne naznaniti zločinov vloženih zoper njega.«

Potem je Agripa rekel Pavlu: »Dovoljeno je, da se zagovarjaš.« Nató je Pavel iztegnil svojo roko in se zagovarjal:² »Imam se za srečnega, kralj Agripa, ker se bom danes pred teboj zagovarjal gledé vseh stvari, katere me Judje obtožujejo,³ še posebej, ker te poznam, da si poznavalec vseh običajev in vprašanj, ki so med Judi, te zaradi tega rotim, da me potrepležljivo poslušaš.⁴ Moj živiljenjski slog od moje mladosti, ki je bila najprej med mojim lastnim narodom v Jeruzalemu, poznaio vsi Judje,⁵ ki so me poznali od začetka, če bi [le] žeeli pričevati, da sem po najstrožji ločini našega bogoslužja živel kot farizej.⁶ In sedaj stojim in sem sojen zaradi upanja o od Boga dani obljubi našim očetom.⁷ K tej obljubi se naši dvanajsteri rodovi, ki dan in

^a 24:27: [Leta Gospodovega 62.]

^b 25:6: več...: ali, kakor se bere v nekaterih izvodih; ne več kakor osem do deset dni.

^c 25:20: dvomil...: ali, bil dvomljiv kako poizvedeti o tem.

^d 25:21: zaslisanje: ali, sodbo.

noča iskreno služijo Bogu, nadejajo, da se uresniči. Zaradi tega upanja, kralj Agripa, sem obtožen od Judov.⁸ Zakaj bi vam bila neverjetna misel, da bi Bog obujal mrtve?⁹ Jaz sem sam pri sebi resnično mislil, da moram mnoge stvari narediti nasprotno imenu Jezusa Nazarečana.¹⁰ Kar sem tudi počel v Jeruzalemu. In mnoge izmed svetih sem zapiral v ječo, ker sem prejel oblast od visokih duhovnikov. In ko so jih morili, sem dajal svoj glas zoper *nje*.¹¹ In pogosto sem jih v vsaki sinagogi kaznoval ter *jih* silil k bogokletju in zoper njih sem bil silno besen. Preganjal sem *jih* celo v tujih mestih.¹² Nakar, ko sem odšel v Damask, z oblastjo in pooblastilom od visokih duhovnikov,¹³ sem sredi dneva, o kralju, na poti videl svetobo z neba, nad sijajem sonca, ki je svetila naokoli mene in teh, ki so potovali z menoj.¹⁴ In ko smo vsi popadali na zemljo, sem zaslišal glas, ki mi je spregovoril in v hebrejskem jeziku rekel: »Savel, Savel, zakaj me preganjaš? Zate je *to* težko, da se upiraš bodicam.«¹⁵ In rekel sem: »Kdo si ti, Gospod?« In rekel je: »Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš.«¹⁶ Toda vstani in stopi na svoja stopala, kajti prikazal sem se ti zaradi tega namena, da te naredim za služabnika in pričo tako o teh stvareh, katere si videl, kakor o teh stvareh, v katerih se ti bom prikazal,¹⁷ in te reševal pred ljudmi ter *pred* pogani, h katerim te sedaj pošiljam,¹⁸ da odpreš njihove oči *in da jih* obrneš od teme k svetlobi in *od* Satanove oblasti k Bogu, da bi lahko prejeli odpuščanje grehov in dedičino med temi, ki so posvečeni po veri, ki je v meni.«¹⁹ Nakar, o kralj Agripa, nisem bil nepošlusen nebeškemu videnju,²⁰ temveč sem se najprej pokazal tem iz Damaska in v Jeruzalemu in po vseh celotnih krajih Judeje in *potem* pogonom, da bi se pokesali in se obrnili k Bogu in opravljali dela primerna kesanju.²¹ Zaradi teh razlogov so me v templju Judeje zgrabili in *me* poskušali ubiti.²² Ker sem torej dobil pomoč od Boga, sem nadaljeval do današnjega dne in pričeval takoj malim kakor velikim in nisem govoril nobenih drugih besed kakor te, katere so govorili preroki in Mojzes, da naj bi se zgodele,²³ da naj bi Kristus trpel *in* da naj bi bil on prvi, ki bi vstal od mrtvih in bi naznani svetobo ljudem ter pogonom.«

²⁴ In ko se je tako zagovarjal, je Fest z močnim glasom rekel: »Pavel, izgubil si pamet. Mnogo učenja te je naredilo norega.«²⁵ Vendar je ta odvrnil: »Nisem zmešan, najplemenitejši Fest, temveč govorim besede resnice in treznosti.²⁶ Kajti kralj, pred katerim tudi sam pogumno govorim, ve o teh stvareh, kajti prepričan sem, da nobena teh stvari pred njim ni skrita, kajti ta stvar se ni zgodilallq v zakotju.²⁷ Kralj Agripa, verjameš prerokom? Vem, da verjameš.«²⁸ Potem

je Agripa rekel Pavlu: »Skoraj me pregovoriš, da postanem kristjan.«²⁹ In Pavel je rekel: »Bog daj, da ne bi bil samo ti, temveč tudi vsi, ki so me danes slišali, tako skoraj, kakor povsem tako kakor jaz, toda brez teh vezi.«³⁰ In ko je tako govoril, so vstali kralj in voditelj in Berenika in vsi, ki so sedeli z njimi.³¹ In ko so odšli proč, so se med seboj pogovarjali, rekoč: »Ta človek ne dela nič vrednega smrti ali ujetništva.«³² Potem je Agripa rekel Festu: »Tega človeka bi lahko izpustili na prostost, če se ne bi skliceval na cesarja.«

27 In ko je bilo določeno, da naj bi odpluli v Italijo, so Pavla v nekatere druge jetnike izrocili *nekomu*, po imenu Julij, stotniku Avgustove čete.² In ko smo vstopili na ladjo iz Adramitija, smo odrinili ter mislili pluti ob obalah Azije. Z nami je bil *neki* Aristarh, Makedonec iz Tesalonike.³ § In naslednjega *dne* smo pristali v Sidónu. In Julij je s Pavlom človekoljubno ravnal ter *mu* dal dovoljenje za odhod na kopno k svojim prijateljem, da se okrepi.⁴ In ko smo od tam odpluli, smo jadrali pod Ciprom, ker so bili vetrovi nasprotni.⁵ In ko smo jadrali prek morja Kilikije in Pamfilije, smo prišli v Miro, mesto v Likiji.⁶ In tam je stotnik našel ladjo iz Aleksandrije, ki je plula v Italijo, in nas vkrcal nanjo.⁷ In ko smo mnogo dni počasi jadrali in smo komaj prišli nasproti Knidosa in ker nam veter ni dovoljeval, smo jadrali pod Kreto,^b nasproti Salmone,⁸ in ko smo jo komaj prešli, smo prišli v kraj, ki se imenuje Dobri pristani; blizu katerega je bilo mesto Lasája.

⁹ Torej potem, ko je bilo porabljenega mnogo časa in ko je bilo torej jadranje nevarno, ker je post^c sedaj že minil, *jih* je Pavel opomnil¹⁰ in jim rekel: »Možje, zaznavam, da bo to potovanje z bolečino^d in veliko škodo, ne samo za tovor in ladjo, temveč tudi za naša življenja.«¹¹ Vendar je stotnik bolj zaupal gospodarju in lastniku ladje kakor tem besedam, ki so bile spregovorjene po Pavlu.¹² In ker pristanišče ni bilo primerno za prezimovanje, je večina svetovala, da tudi od tam odplujejo, če bi na nakršenkoli način lahko dosegli Fojníks *in tam* prezimili; *ki je* pristanišče na Kreti in leži proti jugozahodu in severozahodu.¹³ In ko je nežno pihal južni veter, ker so mislili, da so dosegli svoj namen, so *od tam* dvignili sidro ter jadrali bližu Krete.¹⁴ Toda ne dolgo potem se proti njej dvigne^e viharne veter, imenovan evrakilon.^f¹⁵ In ko je bila ladja ujeta in ni mogla jadrati proti vetrui, smo jo pustili peljati.¹⁶ In ko je drvela pod nekim otokom, ki je bil imenovan Kayda, smo imeli mnogo dela, da zavarujemo čoln.¹⁷ Ko so ga dvignili, so uporabili pripomočke ter opasali ladjo in ker so se bali, da ne bi nepričakovano nasedli

^a 26:7: dan in noč: gr. νοχή in δανός. ^b 27:7: Kreto: ali, ang. Candy. ^c 27:9: post: post je bil na deseti dan sedmega meseca. ^d 27:10: bolečino: ali, poškodbo. ^e 27:14: dvigne: ali, udari. ^f 27:14: [evrakilon]: gr. εβρακίλων: ali, vzhodni veter ali neurje iz vzhoda.]

na sipine, so spustili jadra in tako smo bili gnani.¹⁸ In ker nas je vihar silno premetaval, so naslednji *dan razbremenili ladjo*,¹⁹ in tretji *dan smo z našimi lastnimi rokami odvrgli ladijsko opremo*.²⁰ In ko se mnogo dni ni pokazalo niti sonce niti zvezde in je na *nas* pritiskal ne majhen vihar, je bilo odvzetlo vsako upanje, da bi bili rešeni.²¹ Toda po dolgi vzdržnosti je Pavel stopil v sredo mednje in rekel: »Možje, morali bi mi prisluhniti in ne odpluti od Krete ter tako ne pridobiti te škode in izgube.²² In sedaj vas spodbujam, da bodite dobre volje, kajti med vami ne bo nobene izgube *kateregakoli človeškega življenja*, razen ladje.²³ Kajti to noč je poleg mene stal angel Boga, cigar sem in kateremu služim,²⁴ rekoč: »Ne boj se, Pavel. Priveden moraš biti pred cesarja in glej, Bog ti je podaril vse te, ki jadrajo s teboj.«²⁵ In zato, možje, bodite dobre volje, kajti verjamem Bogu, da bo tako, kakor mi je bilo rečeno.²⁶ Vendar moramo biti vrženi na nek otok.«²⁷ Toda ko je prišla štirinajsta noč, ko smo bili gnani gor in dol po Adriji, se je okoli polnoči mornarjem zdelo, da so se približali neki deželi.²⁸ In izmerili so globino in *jo* namerili dvajset sežnjev, in ko so se pomaknili malo naprej, so ponovno izmerili in *jo* namerili petnajst sežnjev.²⁹ Potem so, ker so se bali, da ne bi padli na skale, s krme vrgli štiri sidra in hrepneli po dnevju.³⁰ In medtem ko so mornarji nameravali pobegniti z ladje, ko so hoteli čoln spustiti v morje, pod krinko kot da bodo vrgli sidra tudi iz premca,³¹ je Pavel rekel stotniku in vojakom: »Razen če ti ne ostanejo na ladji, vi ne morete biti rešeni.«³² Potem so vojaki presekali vrvi čolna in ga pustili pasti.³³ In medtem ko je prihajal dan, *jih* je Pavel vse rotil naj vzamejo hrano, rekoč: »Danes je štirinajsti dan, ko ste čakali in vztrajali ter se postili, brez da bi kaj vzeli.³⁴ Zato vas prosim, da vzamete *nekaj* hrane, kajti to je za vaše zdravje, kajti nikomur od vas niti las ne bo padel z glave.«³⁵ In ko je takoj govoril, je vzel kruh in se v prisotnosti vseh zahvalil Bogu; in ko *ga* je prelomil, je pričel jesti.³⁶ Potem so bili vsi dobre volje in so tudi sami vzelni *nekaj* hrane.³⁷ Vseh skupaj pa nas je bilo na ladji dvesto šestinsedemdeset duš.³⁸ In ko so se dovolj najedli, so razbremenili ladjo in v morje vrgli pšenico.³⁹ In ko je bil dan, niso poznali kopnine, toda odkrili so neki zaliv z obalo, v katerega bi radi, če bi bilo mogoče, vrinili ladjo.⁴⁰ In ko so dvignili^a sidra, so se predali morju ter odvezali krmilne vrvi in dvignili veliko jadro k vetrui ter se usmerili proti obali.⁴¹ In ko je nepričakovano prišla na kraj, kjer sta se stikali dve morji, je ladja nasedla, in sprednji del je trdno obtičal in ostal nepremičen, toda zadnji del je bil zaradi sile valov razbit.⁴² In nasvet vojakov je bil, da pobijejo jetnike, da ne bi kateri od njih odplovil

in pobegnil.⁴³ Toda stotnik, voljan rešiti Pavla, je preprečil *njihov* namen in ukazal, naj se tisti, ki lahko plavajo, najprej vržejo v *morje* in dosežejo kopno,⁴⁴ ostali pa, nekateri na deskah in nekateri na ladijskih *razbitinah*. In tako se je zgodilo, da so se vsi varno rešili na kopno.

28 In ko so bili rešeni, so potem izvedeli, da **28** se otok imenuje Malta.² § In barbarsko ljudstvo nam je pokazalo ne malo prijaznosti, kajti prižgali so ogenj in nas zaradi navzočega dežja in zaradi mraza, vse sprejeli.³ In ko je Pavel nabral sveženj vej in *jih* položil na ogenj, je zaradi vročine ven prišel gad in se oprijel njegove roke.⁴ In ko so barbari videli *strupeno* žival viseti na njegovi roki, so med seboj govorili: »Brez dvoma je ta človek morilec, kateremu, čeprav je ušel morju, maščevanje vendar ne pusti živeti.«⁵ On pa je žival otresel v ogenj in ni čutil nobene škode.⁶ Vendar so gledali, ko naj bi imel oteklinu ali nenadoma padel mrtev. Toda potem, ko so dolgo časa gledali in so videli, da se mu ni zgodilo nič hudega, so spremeniли svoja mišljena in rekl, da je bil bog.

⁷ V istih četrtekih so bile posesti vodilnega moža otoka, katerega ime je bilo Publij, ki nas je sprejel in nas tri dni prijazno prenočeval.⁸ Pripetilo pa se je, da je Publijev oče ležal bolan zaradi vročice in zaradi krvave griže; h kateremu je vtopil Pavel in molil ter položil svoji roki nanj in ga ozdravil.⁹ Torej ko se je to zgodilo, so prišli tudi drugi, ki so na otoku imeli bolezni in so bili ozdravljeni,¹⁰ ki so nas prav tako počastili z mnogimi častmi. In ko smo odšli, so *nas* obložili s takšnimi stvarmi, kot je bilo potrebno.

¹¹ § In po treh mesecih smo se vkrcali na ladjo iz Aleksandrije, ki je prezimila na otoku, katere znamenje sta bila Kastor in Poluks.^c ¹² In ko smo se izkrcali v Sirakuzi, smo se *tam* mudili tri dni.¹³ In od tam smo šli po ovinkih ter prišli v Région. In po enem dnevu je zapihal južni veter in naslednji dan smo prišli v Putéole,¹⁴ kjer smo našli brate in želeti so, da ostanemo z njimi sedem dni; in tako smo odšli proti Rimu.¹⁵ In ko so bratje slišali o nas, so prišli od tam, da nas srečajo, prav do Apijkevega trga in Treh Tavern. Ko *jih* je Pavel zagledal, se je zahvalil Bogu in se opogumil.¹⁶ § In ko smo prišli v Rim, je stotnik jetnike izročil poveljniku straže, toda Pavlu je bilo dovoljeno, da prebiva sam zase z vojakom, ki ga je varoval.

¹⁷ In pripetilo se je, da je po treh dneh Pavel sklical skupaj judovske voditelje in ko so prišli skupaj, jim je rekel: »Možje in bratje, čeprav nisem ničesar zagrešil proti ljudem ali običajem naših očetov, sem bil vendarle jetnik, iz Jeruzalema izročen v roke Rimljancu.¹⁸ Ki so me po zasljušaju hoteli izpustiti, ker na meni ni bilo razloga za smrt.¹⁹ Toda ko so Judje *temu* ugovarjali, sem se

^a 27:40: dvignili...: ali, odsekali sidra, so *jih* pustili v morju. Poluks: Brata dvojčka iz grške in rimske mitologije, znana kot Dioskura.]

^b 28:11: [Leta Gospodovega 63.]

^c 28:11: [Kastor in

bil primoran sklicevati na cesarja, ne da bi moral obtoževati svoj narod.²⁰ Zaradi tega razloga sem vas torej dal poklicati, da *vas* vidim in spregovorim z *vami*, zato ker sem s to verigo zvezan zaradi Izraelovega upanja.«²¹ In rekli so mu: »Glede tebe nismo prejeli niti pisem iz Judeje niti nobeden izmed bratov, ki je prišel, [te] ni naznanih ali škodljivo govoril o tebi.²² Toda od tebe želimo slišali kaj misliš, kajti glede te ločine vemo, da ji povsod ugovarjajo.«²³ In ko so mu določili dan, so mnogi prišli k njemu v *njegovo* stanovanje; katerim je od jutra do večera pojasnjeval in dokazoval Božje kraljestvo, jih prepričeval glede Jezusa, tako iz Mojzesove postave kakor iz prerokov.²⁴ In nekateri so verjeli besedam, ki so bile govorjene, nekateri pa niso verjeli.²⁵ In ko se med seboj niso strinjali, so odšli, po tem ko je Pavel spregovoril eno besedo:

»Dobro je Sveti Duh govoril našim očetom po preroku Izaiju,²⁶ rekoč:^a »Pojdi k tem ljudem in reci: »S poslušanjem boste slišali, pa ne boste razumeli; in z gledanjem boste videli, pa ne zaznali;²⁷ kajti srce teh ljudi je otopeno in njihova ušesa so naglushna in svoje oči so zaprli, da ne bi videli s svojimi očmi in [da ne bi] slišali s svojimi ušesi in [da ne bi] razumeli s svojim srcem in [da ne bi] bili spreobrnjeni in [bi] jih jaz ozdravil.«²⁸ Bodite vam torej znano, da je Božja rešitev duš poslana k poganom in da jo bodo poslušali.«²⁹ § In ko je rekel te besede, so Judje odšli in med seboj imeli veliko razpravljanja.

³⁰ In Pavel je celi dve leti^a prebival v lastni najeti hiši in sprejemal vse, ki so prihajali k njemu³¹ ter z vso samozavestjo oznanjal Božje kraljestvo in učil te stvari, ki se tičejo Gospoda Jezusa Kristusa *in* noben človek mu ni branil.

Poslanica apostola Pavla Rimljanom

1 Pavel,^b služabnik Jezusa Kristusa, poklican, *da bi bil* apostol,^b odbran za evangelij Boga, ²(ki ga je vnaprej obljudil po svojih prerokih v svetih pismih), ³glede svojega Sina Jezusa Kristusa, našega Gospoda, ki je glede na meso zrasel iz Davidovega potomca;⁴ in z vstajenjem od mrtvih je, glede na duha svetosti, razglasil,^c *da* je Božji Sin z močjo;⁵ po katerem smo zaradi njegovega imena prejeli milost in apostolstvo, za^d poslušnost veri med vsemi narodi;⁶ med katere ste po Jezusu Kristusu poklicani tudi vi.⁷ Vsem, ki ste v Rimu, Božji ljubljenci, poklicani, *da ste* sveti: »Milost vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.«

⁸ Najprej se po Jezusu Kristusu zahvaljujem svojemu Bogu za vas vse, da se o vaši veri govorji po vsem celotnem svetu.⁹ Kajti Bog je moja priča, kateremu služim s^e svojim duhom v evangeliju njegovega Sina, da vas brez prenehanja vedno omenjam v svojih molitvah,¹⁰ § ker prosim, če bi na kakršenkoli način torej končno lahko imel uspešno potovanje, da po Božji volji prideam k vam.¹¹ Kajti hrepenim, da vas vidim, da bi vam lahko posredoval kak duhoven dar, z namenom, da boste lahko utrjeni;¹² to je, da bom lahko skupaj z^f vami potolažen po vzajemni veri, tako vaši kakor moji.¹³ Torej, nočem, da bi bili nepoučeni, bratje, da sem se pogosto namenil priti k vam (toda doslej sem bil zadržan), da bi lahko imel, kakor

med^g drugimi pogani, nekaj sadu tudi med vami.¹⁴ Dolžnik sem, tako Grkom kakor barbarom, tako modrim kakor nemodrim.¹⁵ Torej, kar se mene tiče, sem pripravljen evangelij oznamiti tudi vam, ki ste v Rimu.¹⁶ Kajti ne sramujem se Kristusovega evangelija, kajti ta je Božja moč za rešitev duš vsakemu, ki veruje; najprej Judu in tudi Grku.¹⁷ Kajti v njem se razoveda Božja pravičnost, iz vere v vero, kakor je pisano:^c »Pravični bo živel iz vere.«

¹⁸ § Kajti Božji bes je razodet iz nebes zoper vso brezbožnost in nepravičnost ljudi, ki resnico zadržujejo v nepravičnosti;¹⁹ zato ker je to, kar je lahko spoznano od Boga, očitno v njih;^h kajti Bog jim je to pokazal.²⁰ Kajti od stvarjenja sveta so nevidne stvari o njem jasno vidne, ker so razumljene po stvareh, ki so narejene; celo njegova večna moč in Božanstvo, takoⁱ da so brez opravičila.²¹ Zato ker ko so spoznali Boga, ga niso slavili kakor Boga niti niso bili hvaležni, temveč so v svojih zamislih postali prazni in njihovo nespametno srce je otemnello.²² Ker so o sebi izpovedovali, da so modri, so postali bedaki²³ in slavo netrohljivega Boga spremenili v podobo, podobno trohljivemu človeku in pticam in štirinožnim živalim in plazečim stvarem.

²⁴ Zato jih je tudi Bog, zaradi poželenj njihovih lastnih src, prepustil nečistosti, da med seboj onečaščajo svoja lastna telesa.²⁵ § Ki so Božjo

^a 28:30: [Leta Gospodovega 65.] ^b 1:1: [Leta Gospodovega 60.] ^c 1:4: razglasil: gr. določil. ^d 1:5: za...: ali, k poslušnosti. ^e 1:9: s...: ali, v svojem duhu. ^f 1:12: z...: ali, v vas. ^g 1:13: med...: ali, pri drugih poganih. ^h 1:19: v njih: ali, njim. ⁱ 1:20: takо...: ali, da bi bili lahko.

^a 28:26: Iz 6:9; Mt 13:14; Mr 4:12; Lk 8:4; Jn 12:40; Rim 11:8 ^b 1:1: Apd 13:1 ^c 1:17: Hab 2:4 ^d 1:23: Ps 106:20

resnico zamenjali v laž in so bolja oboževali in služili stvarstvu kakor Stvarniku, ki je blagoslovljen na veke. Amen.²⁶ Zaradi tega razloga jih je Bog prepustil ogabnim strastem; kajti celo njihove ženske so spremenile naravno uporabo v to, kar je protinaravno.²⁷ In prav tako so tudi moški, ki so opustili naravno uporabo ženske, v svojem poželenju goreli eden k drugemu; moški so z moškimi počenjali to, kar je nespodobno in na sebi prejemali to povračilo svoje zablode, ki je bilo primerno.²⁸ In celo kot v svojem spoznanju niso želeli obdržati^b Boga, jih je Bog izročil pokvarjenemu^c umu, da počenjajo te stvari, ki niso primerne.²⁹ § Izpolnjeni so z vso nepravičnostjo, prešuštvo, zlobnostjo, pohlepnotijo, zlonamernostjo; polni zavisti, umora, razpravljanja, prevar, pogubnosti; opravljenici,³⁰ obrekovalci, sovražniki Boga, kruti, ponosni, bahači, izmišljevalci hudobnih stvari, neposlušni staršem,³¹ § brez razumevanja, lomilci zavez, brez^d naravne naklonjenosti, nespravljeni, neusmiljeni.³² Ki poznajo Božjo sodbo, da so tisti, ki zagrešijo takšne stvari, vredni smrti, ne samo, da to počenjajo, temveč imajo^e zadovoljstvo v tistih, ki jih počno.

2 Torej si neopravičljiv, o človek, kdorkoli si, ki sodiš; kajti v čemer sodiš drugega, obsojaš sebe; kajti ti, ki sodiš, počneš iste stvari.² Toda mi smo prepričani, da je Božja sodba, glede na resnico, zoper te, ki izvajajo takšne stvari.³ In mar misliš ti, o človek, ki sodiš tiste, ki takšne stvari počno in delaš isto, da boš ubežal Božji sodbi?⁴ Ali preziraš bogastva njegove dobrote in prizanašanja in potrežljivosti, ne vedoč, da te Božja dobrota vodi h kesanju?⁵ Toda po svojem brezčutnem in zakrknjenem srcu, si nabiraš bes za dan besa in razodetja pravične Božje sodbe;⁶ b) ki bo vsakemu človeku povrnil glede na njegova dejanja.⁷ Večno življenje tem, ki si s potrežljivim vztrajanjem v dobrem ravnjanju prizadevajo za slavo in čast in nesmrtnost;⁸ toda tistim, ki so prepirljivi in ne ubogajo resnice, temveč ubogajo nepravičnost, ogorčenost in bes.⁹ Stiska in tesnoba nad vsako dušo človeka, ki počne zlo, najprej judovsko in prav tako pogansko;^f ¹⁰ toda slava, čast in mir vsakemu človeku, ki dela dobro, najprej Judu in tudi poganu,^g ¹¹ kajti pri Bogu ni oziranja na osebe.¹² Kajti kolikor jih je grešilo brez postave, bodo tudi propadli brez postave; in kolikor jih je grešilo v postavi, bodo sojeni po postavi.¹³ (Kajti pred Bogom niso pravični poslušalci postave, temveč bodo opravičeni uresničevalci postave.¹⁴ Kajti kadar pogani, ki nimajo postave,

po naravi delajo stvari, ki so vsebovane v postavi, so tisti, ki nimajo postave, samim sebi postava;¹⁵ ki kažejo delo postave zapisano v njihovih srcih in tudi njihova^h vest pričuje in njihove misli se medtemⁱ obtožujejo ali pa opravičujejo druga drugo),¹⁶ na dan, ko bo Bog po Jezusu Kristusu sodil skrivnosti ljudi, glede na moj evangelij.

17 Glej, imenuješ se Jud in počivaš na postavi in se bahaš z Bogom¹⁸ in poznaš njegovo voljo in ker si poučen iz postave, odobravaš stvari, ki so odličnejše;¹⁹ in si prepričan, da si ti sam vodnik slepim, svetloba tem, ki so v temi,²⁰ inštruktor nespametnih, učitelj otročičev, ki imaš v postavi obrazec spoznanja in resnice.²¹ Ti torej, ki poučuješ drugega, samega sebe [pa] ne poučiš? Ti, ki oznanjaš naj človek ne krade, [pa] kradeš?²² Ti, ki praviš naj človek ne stori zakonolomstva, [pa] storiš zakonolomstvo? Ti, ki preziraš malike, [pa] storiš svetoskrunstvo?²³ Ti, ki se bahaš s postavo, [pa] zaradi prelamljanja postave onečaščaš Boga?²⁴ Kajti zaradi vas se med pogani izreka bogokletje proti Božjemu imenu, kakov je^j pisano.²⁵ Kajti obreza resnično koristi, če se drži postave; toda, če si lomilec postave, je tvoja obreza postala neobreza.²⁶ Torej, če se neobrezani drži pravičnosti postave, mar ne bo njegova neobreza šteta za obrezo?²⁷ In ali ne bo neobrezani, ki je po naravi, če izpoljuje postavo, sodil tebe, ki po črki in obrezi prestopaš postavo?²⁸ Kajti ni Jud tisti, ki je tak na zunaj; niti ni obreza ta, ki je zunanja, v mesu;²⁹ toda Jud je tisti, ki je tak navznoter; in obreza je ta od srca, v duhu in ne po črki; katerega hvala ni od ljudi, temveč od Boga.

3 Kakšno prednost ima potem Jud? Ali kakšna korist je od obreze?² Velika, [v] vsakem pogledu, predvsem, ker so bili Božji izreki zaupani njim.³ Kajti kaj će nekateri niso verovali? Mar bo njihova nevera naredila Božjo vero brez učinka?⁴ Bog ne daj; da, naj bo Bog resničen, toda vsak človek lažnivec, kakov je pisano:^d »Da boš lahko opravičen po svojih besedah in lahko zmagaš, kadar si sojen.«⁵ Toda če naša nepravičnost razkriva Božjo pravičnost, kaj bomo rekli? Ali je Bog, ki se maščuje, nepravičen? (Govorim kakor človek),⁶ Bog ne daj; kajti kako bo potem Bog sodil svet?⁷ Kajti če je Božja resnica zaradi moje laži v njegovo slavo bolj obilna; zakaj sem tudi jaz še vedno sojen kakor gršenik?⁸ In ne raje (kot smo obrekljivo prikazani in kot nekateri zatrjujejo, da pravimo): »Delajmo zlo, da lahko pride dobro!« katerih obsodba je pravična.

^a 1:25: bolj: ali, raje. ^b 1:28: obdržati: ali, priznati. ^c 1:28: pokvarjenemu...: ali, umu brez sodbe ali, neodobravajočemu umu. ^d 1:31: brez...: ali, nedružabni. ^e 1:32: imajo: ali, soglašajo s tistimi. ^f 2:9: pogansko: gr. grško. ^g 2:10: poganu: gr. Grku. ^h 2:15: njihova...: ali, vest pričuje z njimi. ⁱ 2:15: medtem: ali, med seboj. ^j 2:18: odobravaš...: ali, preizkušaš stvari, ki se razlikujejo. ^k 2:22: [storiš: gr. si ropar templja.]

⁹ Kaj torej? Ali smo mi boljši *kakor oni?* Ne, nikakor ne, kajti prej smo tako Judom^a kakor poganom dokazali, da so vsi pod grehom;¹⁰ kakor je pisano: »Nobenega pravičnega ni, niti enega ni.¹¹ Nobenega ni, ki razume, nobenega ni, ki išče Boga.¹² Vsi so odšli proč s poti, skupaj so postali nekoristni; nobenega ni, ki dela dobro, ne, niti enega.¹³ Njihovo grlo je odprt mavzolej; s svojimi jeziki so se posluževali prevare; strup kober je pod njihovimi ustnicami;¹⁴ katerih usta so polna preklinjanja in grenkobe;¹⁵ njihova stopala so hitra, da prelijelo kri;¹⁶ uničenje in beda *sta* na njihovih poteh;¹⁷ in poti miru niso spoznali; ¹⁸ pred njihovimi očmi ni strahu Božjega.«

¹⁹ Torej mi vemo, da katerekoli besede govori postava, govori tistim, ki so pod postavo, da se vsaka usta lahko zamaše in ves svet lahko postane kriv^b pred Bogom.²⁰ Torej po dejanjih postave v njegovem pogledu ne bo opravičeno nobeno meso, kajti spoznanje greha je po postavi.

²¹ Toda sedaj je jasno pokazana Božja pravičnost brez postave, ker je izpričana po postavi in prerokih;²² celo Božja pravičnost, ki je po veri Jezusa Kristusa vsem in nad vsemi temi, ki verujejo; kajti nobene razlike ni,²³ kajti vsi so gresili in niso dosegli Božje slave;²⁴ opravičeni pa so zastonj, po njegovi milosti prek odkupitve, ki je v Kristusu Jezusu;²⁵ katerega je Bog postavil,^c da postane spravna daritev po veri v njegovo kri, da po Božji prizanesljivosti oznani svojo pravičnost za odpuščanje^d grehov, ki so minuli;²⁶ da oznani, *pravim*, ob tem času svojo pravičnost; da je lahko sam opravičen in opravičevalec tistega, ki veruje v Jezusa.²⁷ Kje je torej bahanje? Izključeno je. Po kakšni postavi? Po delih? Ne, temveč po postavi^e vere.²⁸ Torej sklenemo, da je človek opravičen po veri, brez del postave.²⁹ Ali je on samo Bog Judov? Ali ne tudi poganov? Da, tudi poganov.³⁰ Ker je resnično en Bog, ki bo obrezo opravičil po veri in neobrezo preko vere.³¹ Ali mi potem preko vere postavo razveljavljamo? Bog ne daj; da, mi utrjujemo postavo.

4 Kaj bomo torej rekli, da je našel Abraham, naš oče, kar se nanaša na meso?² Kajti če bi bil Abraham opravičen po delih, bi se imel s čim ponašati; toda ne pred Bogom.³ Kajti kaj pravi pismo? Abraham je verjel Bogu in to mu je bilo šteto za pravičnost.⁴ Torej tistem, ki dela, nagrada ni šteta po milosti, temveč po dolgu.⁵ Toda tistem, ki ne dela, temveč veruje v tistega, ki opravičuje brezbožnega, je njegova vera šteta za pravičnost.⁶ Celo kakor tudi David opisuje blaženstvo človeka, kateremu Bog pripisuje pravičnost brez del,⁷ rekoč: »Blagoslovjeni so tisti, katerih krivičnosti so odpuščene in katerih grehi

so pokriti.⁸ Blagoslovjen je človek, kateremu Gospod ne bo pripisal greha.⁹ Prihaja potem to blaženstvo samo na obrezo ali tudi na neobrezo?¹⁰ Kajti pravimo, da je bila vera Abrahamu šteta za pravičnost.¹¹ Kako je bila potem šteta? Ko je bil v obrezi ali v neobrezi? Ne v obrezi, temveč [ko je bil] v neobrezi.¹² In ko je bil še neobrezan, je prejel znamenje obreze, pečat pravičnosti vere, katero je *imel*, da bi bil lahko oče vseh teh, ki verujejo, čeprav niso obrezani, da bi bila lahko tudi njim pripisana pravičnost;¹³ in oče obrezanih, teh, ki niso samo iz obreze, temveč, ki tudi hodijo po stopinjah tiste vere našega očeta Abrahama, katero je *imel*, ko je bil še neobrezan.¹⁴ § Kajti obljava, da naj bi bil dedič sveta, ni *bila [dana]* Abrahamu ali njegovemu semenu preko postave, temveč preko pravičnosti iz vere.¹⁵ Kajti če *bodo* dediči tisti, ki so iz postave, je vera ničeva in obljava brez učinka;¹⁶ zato ker postava povzroča bes; kajti kjer ni nobene postave, *tam* ni prestopka.¹⁷ Torej je *to* iz vere, da *bi bilo lahko* po milosti; z namenom, da bi bila obljava lahko zanesljiva vsemu semenu; ne samo temu, ki je iz postave, temveč tudi temu, ki je iz Abrahamove vere, ki je oče nas vseh,¹⁸ (kakor je pisano: »Naredil sem te za očeta mnogih narodov«) pred^f njim, kateremu je veroval, celo [pred] Bogom, ki oživlja mrtve in kliče te stvari, ki niso, kakor da bi bile.¹⁹ Ki je proti upanju veroval v upanje, da bi lahko postal oče mnogih narodov; glede na to, kar je bilo spregovorjeno:²⁰ Takšno bo tvoje sede.²¹ In ker ni bil slaboten v veri, ko je bil star okoli sto let, svojega lastnega telesa torej ni imel za mrtvega niti ne še omrтvelost Sarine maternice.²² Ob Božji oblubi ni okleval zaradi nevere, temveč je bil močan v veri in dal slavo Bogu;²³ in je bil popolnoma prepričan, da kar je on oblabil, je zmožen tudi izpolniti.²⁴ Zato mu je bilo to šteto za pravičnost.²⁵ Torej, da mu je bilo pripisano, to ni bilo napisano samo zaradi njega,²⁶ § temveč tudi zaradi nas, katerim bo pripisano, če verujemo v tistega, ki je od mrtvih obudil našega Gospoda Jezusa;²⁷ ki je bil izročen zaradi naših prestopkov in je bil ponovno obujen zaradi našega opravičenja.

5 Torej, ker smo opravičeni iz vere, imamo po našem Gospodu Jezusu Kristusu z Bogom mir.

² Po njem imamo tudi po veri dostop v to milost, v kateri stojimo in se veselimo v upanju Božje slave.³ In ne samo *to*, temveč se ponašamo tudi s stiskami, ker vemo, da stiska dela potprežljivost,⁴ in potprežljivost preizkušenost, in preizkušenost upanja;⁵ upanje pa ne osramočuje, ker je Božja ljubezen prelita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je dan.⁶ Kajti ko smo bili še brez moči, je

^a 3:9: Judom...: gr. Jude kakor pogane obtožili. vnaprej določil.

^b 3:19: kriv...: ali, podvržen Božji sodbi.

^c 3:25: postavil: ali,

^d 3:25: odpuščanje: ali, prezrtle.

^e 3:27: [postavi...: podobno kot je neizbežen zakon o gravitaciji.]

^f 4:17: pred...: ali, podobnega njemu.

a 4:17: 1 Mz 17:5 b 4:18: 1 Mz 15:5

Kristus ob^a primernem času umrl za brezbožne.
 Kajti komaj bi nekdo umrl za pravičnega človeka, čeprav bi si morda nekdo celo upal umreti za dobrega človeka.⁸ Toda Bog izkazuje svojo ljubezen do nas v tem, da je Kristus umrl za nas, medtem ko smo bili še grešniki.⁹ Toliko bolj bomo potem po njem rešeni pred besom, ker smo sedaj opravičeni po njegovi krvji.¹⁰ Kajti će smo bili s smrtno njegovega Šina pobotani k Bogu, ko smo bili sovražniki, bomo toliko bolj, ker smo pobotani, po njegovem življenju rešeni.¹¹ In ne samo tako, temveč se tudi veselimo v Bogu po našem Gospodu Jezusu Kristusu, po katerem smo sedaj prejeli spravo.^b

¹² Zatorej, kakor je po enem človeku na svet vstopil greh in po grehu smrt; in je tako smrt prešla na vse ljudi, ker^c so vsi grešili;¹³ (kajti do postave je bil na svetu greh, toda greh ni pripisan v času, ko ni postave).¹⁴ Vendar je od Adama do Mojzesa kraljevala smrt, celo nad temi, ki niso grešili po podobnosti Adamovega prestopka, ki je podoba tega, ki je imel priti.¹⁵ Toda z zastonjskim darom ni takoj kakor s pregreho. Kajti će so po prestopku enega mnogih mrtvih, sta toliko bolj Božja milost in dario po milosti, ki je po enem človeku, Jezusu Kristusu, mnoge obogatila.¹⁶ In z darom ni takoj kakor je bilo s tistim, ki je grešil. Kajti sodba je bila po enem v obsodbo, toda zastonjski dar je od mnogih prestopkov k opravičenju.¹⁷ Kajti će je po prestopku^d enega človeka zakraljevala smrt, bodo toliko bolj tisti, ki prejemajo obilje milosti in od daru pravičnosti, v življenju kraljevali po enem, Jezusu Kristusu).¹⁸ Torej kakor je prišlo po prestopku^e enega sodba nad vse ljudi v obsodbo, točno tako je prisel po pravičnosti enega zastonjski dar nad vse ljudi v opravičenje življenja.¹⁹ Kajti kakor so po neposlušnosti enega človeka mnogi postali grešniki, tako bodo po poslušnosti enega mnogih postali pravični.²⁰ Poleg tega je postava vstopila, da bi bil prestopek lahko obilen. Toda kjer je greh obilen, je milost storila veliko več obilja,²¹ da kakor je greh kraljeval za smrt, točno tako lahko milost kraljuje po pravičnosti za večno življenje po Jezusu Kristusu, našem Gospodu.

Kaj bomo potem rekli? Ali bomo nadaljevali v grehu, da bo milost lahko obilna?² Bog ne daj. Kako bomo mi, ki smo mrtvi grehu, še živelji v njem?³ Ali ne veste, da so tofiki izmed nas, ki so bili krščeni v Jezusa Kristusa, bili krščeni v njegovo smrt?⁴ Torej smo s krstom z njim pokopani v smrt, da naj bi podobno kakor je bil Kristus obujen od mrtvih po Očetovi slavi, točno tako tudi mi hodili v novosti življenja.⁵ Kajti će smo bili skupaj posajeni v podobnost njegove smrti, bomo tudi v podobnost njegovega

vstajenja,⁶ ker vemo to, da je naš stari človek križan z njim, da bi bilo telo greha lahko uničeno, da naj odslej ne bi več služili grehu.⁷ Kajti kdor je mrtev, je osvobojen^h pred grehom.⁸ Torej, če smo s Kristusom mrtvi, verujemo, da bomo z njim tudi živelji, vodoč da Kristus, ko je bil obujen od mrtvih, nič več ne umira; nad njim smrt nima več gospodstva.¹⁰ § Kajti kdor je umrl, je enkrat umrl grehu, toda kdor živi, živi Bogu.¹¹ § Prav tako tudi sebe štejte za zares mrtve grehu, toda žive za Boga, po Jezusu Kristusu, našem Gospodu.¹² Ne dopustite, da torej greh kraljuje v vašem umrljivem telesu, da bi ga morali ubogati v njegovih poželenjih.¹³ Niti ne dajajte svojih udov grehu, kot orodjaⁱ krivičnosti, temveč dajte sebe Bogu, kakor tisti, ki so od mrtvih živi in svoje ude kot orodja pravičnosti Bogu.¹⁴ Kajti greh nad vami ne bo imel gospodstva; kajti niste pod postavo, temveč pod milostjo.¹⁵ Kaj torej? Mar bomo grešili, ker nismo pod postavo, temveč pod milostjo? Bog ne daj.¹⁶ Ali ne veste, da komur same sebe dajete [za] služabnike v pokorščino, ste njegovi služabniki, komur se pokoravate; bodisi grehu v smrt ali poslušnosti v pravičnost?¹⁷ Toda hvala Bogu, da ste bili služabniki grehu, vendar ste iz srca ubogali to obliko nauka, ki vam je bil izročen.¹⁸ Ko ste bili torej osvobojeni greha, ste postali služabniki pravičnosti.¹⁹ Zaradi šibkosti vašega mesa govorim po običaju ljudi; kajti kakor ste svoje služabniške ude dali nečistosti in krivičnosti za krivičnost; točno tako dajte sedaj svoje služabniške ude pravičnosti za svetost.²⁰ § Kajti ko ste bili služabniki grehu, ste bili svobodni, [prišli]^k pred pravičnostjo.²¹ Kakšen sad ste takrat imeli v tistih stvareh, katerih se sedaj sramujete? Kajti konec tistih stvari je smrt.²² Toda sedaj, ko ste osvobojeni greha in ste postali služabniki Bogu, imate vaš sad v svetost in konec večno življenje.²³ Kajti plačila za greh so smrt; toda Božji dar je večno življenje po Jezusu Kristusu, našem Gospodu.

Ali ne veste, bratje (kajti govorim tem, ki poznajo postavo), da ima postava gospodstvo nad človekom dokler on živi?² Kajti ženska, ki ima soprog, je po postavi vezana k svojemu soprogu dokler ta živi; toda če soprog umre, je odvezana od postave svojega soproga.³ Torej će bo poročena k drugemu moškemu, medtem ko njen soprog živi, bo zaradi tega imenovana zakonolomka; toda če je njen soprog mrtev, je osvobojen te postave, tako da ni zakonolomka, čeprav je poročena k drugemu moškemu.⁴ Tako, moji bratje, ste tudi vi po Kristusovem telesu postali mrtvi postavi, da bi bili poročeni k drugemu, celo k njemu, ki je obujen od mrtvih, da naj bi obrodili sad

^a 5:6: ob...: ali, glede na čas, umrl. ^b 5:11: spravo: ali, pobotanje. ^c 5:12: ker: ali, v čemer. ^d 5:17: prestopku...: ali, enem prestopku. ^e 5:18: prestopku...: ali, enem prestopku. ^f 5:18: pravičnosti...: ali, enem pravičnem. ^g 6:3: so bili: ali, smo. ^h 6:7: osvobojen: gr. opravičen. ⁱ 6:13: orodja: gr. roke, ali, orožja. ^j 6:17: ki...: gr. kamor ste bili izročeni. ^k 6:20: pred...: gr. k pravičnosti.

za Boga.⁵ Kajti ko smo bili v mesu, so v naših udih delovale spodbude^a grehov, ki so bili po postavi, da obrodijo sad za smrt.⁶ Toda sedaj smo osvobojeni postave, da^b bi mrtvi [*postavi*], pod katero smo bili držani, služili v novosti duha, ne pa v starosti črke.

⁷ Kaj bomo torej rekli? *Ali* je postava greh? Bog ne daj. Ne, nisem spoznal greha, razen po postavi; kajti ne bi spoznal poželenja,^c razen če postava ne bi rekla: »Ne boš poželel.« ⁸ Toda greh, ki [si]^d po zapovedi jemlje priložnost, je v meni oblikoval vse vrste poželjivosti. Kajti brez postave je *bil* greh mrtev.⁹ Kajti nekoč sem bil živ brez postave; toda, ko je prišla zapoved, je greh oživel, jaz pa sem umrl.¹⁰ In zapoved, ki je *bila odrejena* za življenje, sem spoznal, *da je za smrt.*¹¹ Kajti greh, ki [si]^e jemlje priložnost po zapovedi, me je zavedel in *me* po njej usmrtil.¹² Torej je postava sveta in zapoved sveta in pravična ter dobra.¹³ Mi je potem to, kar je dobro, storilo smrt? Bog ne daj. Toda greh, da bi se lahko pokazal greh, dela s tem kar je dobro, v meni smrt; ta greh utegne postati prek zapovedi silno grešen.¹⁴ Kajti vemo, da je postava duhovna, toda jaz sem mesen, prodan pod greh.¹⁵ Kajti tega, kar delam, ne dopuščam; kajti kar bi ževel, tega ne delam, temveč počenjam to, kar sovražim.¹⁶ Če torej počenjam to, cesar nočem, soglašam k postavi, da *je ta dobra.*¹⁷ Torej potem nisem več jaz, ki to počnem, temveč greh, ki prebiva v meni.¹⁸ Kajti vem, da v meni (to je, v mojem mesu) ne prebiva nobena dobra stvar; kajti hoteti je z menoj pri roki, toda ne najdem tega, *kako* izvesti to, kar je dobro.¹⁹ Kajti dobro, ki ga hočem, ne delam, temveč zlo, ki ga nočem, to počnem.²⁰ Torej če delam to, cesar nočem, to nisem več jaz, ki to počnem, temveč greh, ki prebiva v meni.²¹ Odkril sem torej postavo, da ko sem hotel delati dobro, je z menoj prisotno zlo.²² Kajti po notranjem človeku se veselim v Božji postavi,²³ toda v svojih udih vidim drugo postavo, ki se bori proti postavi mojega uma in me prinaša v sužnost postavi greha, ki je v mojih udih.²⁴ O pomilovanja vreden človek sem! Kdo me bo osvobodil *iz^d* telesa te smrti?²⁵ Zahvaljujem se Bogu po Jezusu Kristusu, našem Gospodu. Tako potem z umom služim Božji postavi, toda z mesom postavi greha.

8 § Torej sedaj ni nobene obsodbe tem, ki so v Kristusu Jezusu, ki ne živijo po mesu, temveč po Duhu.² Kajti postava Duha življenja v Kristusu Jezusu me je osvobodila postave greha in smrti.³ Kajti cesar postava ni mogla storiti, ker je bila slabostna po mesu, je [*storil*] Bog, ki je poslal svojega lastnega Sina v podobnosti grešnega

mesa in za^e greh [*in*] obsodil greh v mesu,⁴ da bi se lahko dopolnila pravičnost postave v nas, ki ne živimo po mesu, temveč po Duhu.⁵ Kajti tisti, ki so po mesu, razmišljajo mesene stvari; toda tisti, ki so po Duhu, stvari od Duhu.⁶ Kajti biti^f mesenega mišljenja *je* smrt; toda biti^g duhovnega mišljenja *je* življenje in mir.⁷ Ker *je* meseno^h mišljenje sovraštvo zoper Boga; kajti to ni podrejeno Božji postavi niti zares ne more biti.⁸ Zaradi tega tisti, ki so v mesu, ne morejo ugajati Bogu.⁹ Toda vi niste v mesu, temveč v Duhu, če je tako, da v vas prebiva Božji Duh. Torej, če katerikoli človek nima Kristusovega Duha, ni njegov.¹⁰ In če je Kristus v vas, *je* telo mrtvo zaradi greha; toda Duh *je* življenje zaradi pravičnosti.¹¹ Toda če v vas prebiva Duh tistega, ki je Jezusa obudil od mrtvih, bo tisti, ki je poⁱ svojem Duhu, ki prebiva v vas, obudil Kristusa od mrtvih, tudi oživil vaša umrljiva telesa.

¹² Torej, bratje, mi smo dolžniki, [*vendar*] ne mesu, da bi živeli po mesu.¹³ Kajti če živite po mesu, boste umrli, toda če po Duhu morite dejanja telesa, boste živeli.¹⁴ Kajti kolikor jih je voden po Božjem Duhu, so Božji sinovi.¹⁵ Kajti niste ponovno prejeli duha suženjstva za strah, temveč ste prejeli Duha posvojitve, s katerim kličemo: »Aba, Oče.«¹⁶ Sam Duh z našim duhom prinaša pričevanje, da smo Božji otroci.¹⁷ In če smo otroci, potem smo dediči; Božji dediči in sodediči s Kristusom, če je tako, da z *njim* trpimo, da bomo lahko tudi skupaj proslavljeni.

¹⁸ Kajti menim, da trpljenja tega sedanjega časa niso vredna, *da se primerjajo* s slavo, ki se bo razodela v nas.¹⁹ Kajti iskreno pričakovanje stvarstva pričakuje manifestacijo Božjih sinov.²⁰ Kajti stvarstvo je bilo podvrženo ničevosti, ne voljno, temveč zaradi njega, ki si je *le-to* podvrgel v upanju,²¹ ker bo tudi stvarstvo samo rešeno iz suženjstva trohnjenja v veličastno svobodo Božjih otrok.²² Kajti vemo, da celotno^j stvarstvo do zdaj skupaj stoka in se muči v bolečini.²³ Pa ne samo *oni*, temveč tudi mi, ki imamo prve sadove Duga, celo mi sami v sebi stokamo in čakamo na posvojitve, *to je,a* odkupitev našega telesa.²⁴ Kajti rešeni smo po upanju; toda upanje, ki je videno, ni upanje; kajti kar človek vidi, čemu potem še upa?²⁵ Toda če upamo na to, kar ne vidimo, *potem to* pričakujemo s potrežljivostjo.²⁶ Prav tako tudi Duh pomaga našim slabostnostim; kajti ne vemo za kaj naj bi molili, kot bi moralni, toda sam Duh posreduje za nas s stoki, ki ne morejo biti izrečeni.²⁷ In tisti, ki preiskuje srca, ve kakšno *je* mišljenje Duha, ker^a on posreduje za svete glede na Božjo voljo.²⁸ In mi vemo, da vse stvari skupaj

^a 7:5: spodbude: gr. strasti. ^b 7:6: da...: ali, in mrtvi temu, v čemer smo bili držani, da bi. ^c 7:7: poželenja: ali, pohotnosti. ^d 7:24: iz...: ali, tega telesa smrti. ^e 8:3: za: ali, po žrtvi za. ^f 8:6: biti...: gr. mišljenje mesa. ^g 8:6: biti...: gr. mišljenje Duha. ^h 8:7: meseno...: gr. mišljenje mesa. ⁱ 8:11: po...: ali, zaradi svojega Duha. ^j 8:22: celotno...: ali, vsaka ustvarjena stvar. ^a 8:27: ker: ali, da.

delajo v dobro tem, ki ljubijo Boga, tem, ki so poklicani glede na njegov namen.²⁹ Kajti katere je vnaprej poznal, je prav tako vnaprej določil, da bodo skladni podobi njegovega Sina, da bi bil ta lahko prvorjenec med mnogimi brati.³⁰ Poleg tega, katere je vnaprej določil, jih je tudi poklical; in katere je poklical, te je tudi opravičil; in katere je opravičil, te je tudi proslavlil.³¹ Kaj bomo potem rekli k tem stvarem? Če je Bog za nas, kdo je lahko zoper nas?³² On, ki ni^b prizanesel svojemu lastnemu sinu, temveč ga je izročil za nas vse, kako nam ne bo z njim velikodušno dal tudi vseh stvari?³³ Kdo bo karkoli položil k obtožbi Božjih izvoljenjev? Bog je, ki opravičuje.³⁴ Kdo je kdor obsoja? To je Kristus, ki je umrl, da bolje rečeno, ki je bil obujen, ki je celo na Božji desnici, ki prav tako posreduje za nas.³⁵ Kdo nas bo ločil od Kristusove ljubezni? Nas bo tegoba ali nesreča ali preganjanje ali lakota ali nagota ali nevarnost ali meč?³⁶ Kakor je pisano:^a »Kajti zaradi tebe smo ves dan pobijani, imajo nas kakor ovce za klanje.«³⁷ § Ne, v vseh teh stvareh smo več kot zmagovalci po njem, ki nas je vzljubil.³⁸ Kajti prepričan sem, da nas niti smrt, niti življenje, niti angeli, niti kneževine, niti moči, niti sedanje stvari, niti stvari, ki pridejo,³⁹ niti višina, niti globina, niti katerokoli drugo ustvarjeno bitje ne bo zmožno ločiti od Božje ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu, našem Gospodu.

9 Govorim resnico v Kristusu, ne lažem, prav tako mi moja vest pričejo v Svetem Duhu,² da imam v svojem srcu veliko potrstost in nenehno bridkost.³ Kajti lahko bi si žezel, da bi bil jaz sam preklet^c pred Kristusom za svoje brate, moje sorodnike glede na meso;⁴ ki so Izraelci, katerim pripada posvojitev in slava in zavez^d in dajanje postave in bogoslužje in obljube;⁵ katerih so očetje in iz katerih je, glede na meso, prišel Kristus, ki je čez vse, Bog, blagoslovjen na veke. Amen.

6 Ne kakor da Božja beseda ne učinkuje. Kajti niso vsi Izraelci, ki so iz Izraela;⁷ b niti zato, ker so Abrahamski potomci, niso vsi otroci, temveč: »Po Izaku se bo imenovalo twoje seme.«⁸ To se pravi: »Tisti, ki so meseni otroci, tisti niso Božji otroci, temveč so za potomstvo šteti otroci obljube.«⁹ Kajti to je beseda obljube:^c »Ob tem času bom prišel in Sara bo imela sina.«¹⁰ Pa ne samo *to*, temveč, ko je tudi Rebeka spôcela po enem, celo po našemu očetu Izaku¹¹ (kajti otroka se še nista rodila niti nista naredila ničesar dobrega ali zlega, da lahko ostane Božji namen glede na izvolitev, ne iz del, temveč iz njega, ki kliče),¹² ji je bilo rečeno: »Starejši^d bo služil mlajšemu.«^f¹³ Kakor

je pisano:^e »Jakoba sem ljubil, toda Ezava sem sovražil.«

14 Kaj bomo torej rekli? Ali je pri Bogu nepravičnost? Bog ne daj.¹⁵ Kajti Mojzesu je rekel:^f »Usmilil se bom, kogar se hočem usmiliti in sočutje bom imel, do kogar hočem imeti sočutje.«¹⁶

Torej potem *to* ni od tistega, ki hoče niti od tistega, ki teče, temveč od Boga, ki izkazuje usmiljenje.¹⁷ Kajti pismo pravi faraonu:^g »Celo za ta isti namen sem te dvignil, da lahko na tebi pokažem svojo moč in da se bo moje ime lahko razglasilo po vsej celotni zemlji.«¹⁸ Torej se usmili, kogar se hoče *usmiliti* in kogar hoče, tega zakrkne.¹⁹ Torej mi boš rekel: »Zakaj še najde krivdo? Kajti kdo se je uprl njegovui volji?«²⁰ Ne, vendar, o človek, kdo si ti, ki nasprotuješ Bogu? Ali bo oblikovana stvar rekla tistem, ki jo je ustvaril:^h »Zakaj si me naredil takšno?«²¹

Mar nima lončar moči nad ilom, da iz iste grude naredi eno posodo v čast, drugo pa v nečast?²² Kaj pa če je Bog, voljan pokazati svoj bes in pokazati svojo moč, z veliko potrežljivosti prenašal posode besa, primerne^h za uničenje,²³ in da bi lahko dal spoznati bogastva svoje slave na posodah usmiljenja, ki jih je vnaprej pripravil za slavo,²⁴ celo nas, katere je poklical, ne samo izmed Judov, temveč tudi izmed paganov?²⁵ Kakor tudi pravi v Ozeju:^j »Ljudi, ki niso bili moji, bom imenoval moji ljudje; in njo, ki ni bila ljubljena, ljubljeno.«²⁶ In zgodilo se bo, da na kraju, kjer jim je bilo rečeno: »Vi niste moji ljudje, tam bodo imenovani otroci živega Boga.«²⁷ Tudi Izaja kliče glede Izraela:^k »Četudi bo številko Izraelovih otrok kakor morskega peska, bo rešen ostanek;«²⁸ § kajti dokončal bo deloⁱ in ga nenačoma prekinil v pravičnosti; ker bo Gospod na zemlji hitro opravil svoje delo.^j²⁹ In kakor je prej rekel Izaja:^m »Razen če nam Gospod nad vojskami^k ne bi pustil semena, bi bili kakor Sódoma in bi posnemali Gomóro.«³⁰

Kaj bomo potem rekli? Da so se pogani, ki si niso prizadevali za pravičnost, dokopali do pravičnosti, celo pravičnosti, ki je iz vere.³¹ Toda Izrael, ki si je prizadeval za postavo pravičnosti, se ni dokopal do postave pravičnosti.³² Zakaj? Ker tega niso *iskali* po veri, temveč kakor bi bilo to po delih postave. Kajti spotaknili so se ob tisti kamen spotike,³³ kakor je pisano:ⁿ »Glej, na Sionu položim kamen spotike in skalo pohujšanja; in kdorkoli veruje vanj, ne bo osramočen.«¹

10 Bratje, moja srčna želja in prošnja k Bogu za Izrael je, da bi bili oni lahko rešeni.² Kajti prinašam jim pričevanje, da imajo gorečnost za Boga, toda ne glede spoznanja.³ Kajti ker

^b 8:32: [ni...: gr: se je odrekel.] ^c 9:3: preklet: ali, izoliran.

^f 9:12: mlajšemu: ali, manjšemu. ^g 9:20: nasprotuješ...: ali, ugovarjaš, ali, se pričkaš z Bogom? ^h 9:22: primerne: ali, narejene. ⁱ 9:28: delo: ali, obračun [gr. Logos: stvar, ali, besedo.] ^k 9:29: [nad vojskami: Sabaot.] ^l 9:33: osramočen: ali, zbegan.

^a 8:36: Ps 44:22 ^b 9:7: 1 Mz 21:12 ^c 9:9: 1 Mz 18:10 ^d 9:12: 1 Mz 25:23 ^e 9:13: Mal 1:2 ^f 9:15: 2 Mz 33:19

^g 9:17: 2 Mz 9:16 ^h 9:20: Iz 45:9 ⁱ 9:21: Jer 18:6; Mdr 15:7 ^j 9:25: Oz 2:23; 1 Pet 2:10 ^k 9:26: Oz 1:10 ^l 9:27:

Iz 10:22-23 ^m 9:29: Iz 1:9 ⁿ 9:33: Iz 8:14; Iz 28:16; 1 Pet 2:6

so bili nevedni glede Božje pravičnosti in so nameravali vzpostaviti svojo lastno pravičnost, se niso podvrgli Božji pravičnosti.⁴ Kajti Kristus je konec postave za pravičnost vsakemu, ki veruje.

⁵ Kajti Mojzes opisuje pravičnost, ki je iz postave:
»Da bi človek, ki dela te stvari, živel po njih.«

⁶ Toda pravičnost, ki je iz vere, govorila na ta način:
»Ne reci v svojem srcu: ›Kdo se bo povzpel v

nebo?‹ (to je, Kristusa privedel dol od zgoraj);⁷ ali:

»Kdo se bo spustil v brezno?‹ (to je, da Kristusa ponovno privede gor od mrtvih).«⁸ Toda kaj ta pravi?^c Beseda je blizu tebe, celo v tvojih ustih in v tvojem srcu; to je, beseda vere, katero oznanjam; ⁹ da će boš s svojimi ustimi priznal Gospoda Jezusa in boš v svojem srcu veroval, da ga je Bog obudil od mrtvih, boš rešen.¹⁰ Kajti s srcem človek veruje v pravičnost, z ustimi pa je narejeno priznanje v rešitev duše.¹¹ Kajti pismo pravi:^d »Kdorkoli veruje vanj, ne bo osramočen.«¹² Kajti ni razlike med Judom in Grkom, kajti isti Gospod nad vsemi je bogat do vseh, ki kličejo k njemu.¹³ e Kajti kdorkoli bo kljal h Gospodovemu imenu, bo rešen.¹⁴ Kako bodo torej kljali njega, v katerega niso verovali? In kako bodo verovali vanj, o katerem niso slišali? In kako bodo slišali brez oznanjevalca?¹⁵ In kako bodo oznanjali, razen če niso poslani? Kakor je pisano:^f »Kako krasna so stopala teh, ki oznanjajo evangelij miru in prinašajo veselle novice o dobrih stvareh!«¹⁶ Toda evangeliju niso bili vsi poslušni. Kajti Izajaija pravi:^h »Gospod, kdo je verjel našemuⁱ poročilu?«^b

¹⁷ § Tako potem vera prihaja po poslušanju in poslušanje po Božji besedi.¹⁸ Vendar pravim: »Mar niso slišali?« Da, resnično, njihov glas je šel po vsej zemlji in njihove besede do končev sveta.

¹⁹ Toda pravim: »Mar Izrael ni spoznal?« Mojzes najprej pravi:^j »Izzval te bom k ljubosumu s tistimi, ki niso ljudstvo in z nespačetnim narodom te bom jezil.«²⁰ Toda Izajija je zelo pogumen in pravi:^k

»Našli so me tisti, ki me niso iskali; razodet sem bil tem, ki po meni niso spraševali.«²¹ Toda Izraelu reče:^l »Čel ljubi dan sem svoje roke iztegoval k neposlušnim in upornim ljudem.«

11 Potem pravim: »Mar je Bog zavrgel svoje ljudi?« Bog ne daj. Kajti tudi sam sem Izraelec, iz Abrahamevega semena, iz Benjaminovega rodu.² Bog svojih ljudi, ki jih je vnaprej poznal, ni zavrgel. Mar ne veste kaj pravi pismo o Eliju?^c Kako je posredoval k Bogu zoper Izraela, rekoč:³ m »Gospod, pobili so tvoje prerroke in spodkopali tvoje oltarje; in jaz sam sem ostal in strežejo mi po življenu.«⁴ Toda kaj mu pravi Božji odgovor?_n »Prihranil sem si

sedem tisoč mož, ki niso upognili kolena k Báalovi podobi.⁵ Celó tako je tudi v tem sedanjem času ostanek glede na milosten izbor.⁶ § In če je po milosti, potem to ni več iz del, drugače milost ni več milost. Toda če je iz del, potem to ni več milost, drugače delo ni več delo.

⁷ Kaj torej? Izrael ni dosegel tega, za kar si je prizadeval, temveč so to dosegli izvoljeni, ostali pa so bili zaslepljeni^d (glede na to, kakor je pisano: »Bog jim je dal duha omrтvelosti,^e p oči, da ne bi videli, ušesa, da ne bi slišali^f) do današnjega dne.⁹ In David pravi:^q »Naj jim njihova miza postane zanka in past in kamen spotike in njihovo povračilo;¹⁰ r naj njihove oči postanejo zatemnjene, da ne bodo mogli videti in vedno upogni njihov hrbet.«¹¹ Potem pravim: »Ali so se spotaknili, da bi padli?¹² Bog ne daj; temveč je po njihovem padcu rešitev duš *toliko bolj prišla* k poganom, da jih draži do ljubosuma.¹² Ce so torej njihov padec bogastva sveta in njihovo zmanjševanje^f bogastva poganov; kolikov bolj njihova polnost?

¹³ Kajti govorim vam, poganom, v kolikor sem apostol poganom, poveličujem svojo službo, ¹⁴ če lahko na kakršenkoli način izzovem kosanje teh, ki so moje meso in lahko rešim nekatere izmed njih.¹⁵ Kajti če je odvračanje teh pobotanje sveta, kaj bo sprejemanje teh, če ne življenje iz mrtvih?¹⁶ Kajti če je prvi sad svet, je sveta tudi gruda; in če je korenina sveta, so tudi veje.¹⁷ In če so bile nekatere izmed vej odlomljene in si bil ti, ki si divja oljka, vcepljen vg sredo mednje in si z njimi udeležen korenine in mastnosti oljke,¹⁸ se ne bahaj zoper veje. Toda če se bahaš, ne nosiš korenine ti, temveč korenina tebe.¹⁹ Rekel boš torej: »Veje so bile odlomljene, da sem bil jaz lahko vcepljen.²⁰ Pravilno, ker so bile odlomljene zaradi nevere, ti pa stojiš po veri. Ne bodi vzvišen, temveč se boj.²¹ Kajti če Bog ni prizanesel naravnim vejam, *pazi*, sicer tudi tebi ne prizanese.²² Glej torej Božjo dobroto in strast; na teh, ki so padli, strast; toda napram tebi dobroto, če nadaljuješ v *njegovi* dobroti; sicer boš tudi ti odsekani.²³ In tudi oni bodo vcepljeni, če ne bodo nenehno ostajali v neveri, kajti Bog jih je zmožen ponovno vcepliti.²⁴ Kajti če si bil odsekani z oljko, ki je po naravi divja in si bil vcepljen nasprotno naravi, na dobro oljko; koliko mnogo bolj bodo tisti, ki so naravne veje, vcepljeni na svojo lastno oljko?

²⁵ Kajti nočem bratje, da bi bili nevedni o tej skrivnosti, da ne bi bili modri v svojih lastnih domišljavostih; ta delna slepota^a se je zgodila Izraelu, dokler ne bo vstopila polnost poganov.

^a 10:16: našemu...: gr. slišanje od nas? ^b 10:16: poročilu: ali, oznanjevanju? ^c 11:2: o Eliju: gr. v Eliju? ^d 11:7: zaslepljeni: ali, zakrnjeni. ^e 11:8: omrтvelosti: ali, tarnanja. ^f 11:12: zmanjševanje: ali, razpadanje, ali, izgubljanje. ^g 11:17: v...: ali, zanje. ^h 11:25: slepota: ali, trdota.

^a 10:5: 3 Mz 18:5; Ezk 20:11; Gal 3:12 ^b 10:6: 5 Mz 30:12 ^c 10:8: 5 Mz 30:14 ^d 10:11: Iz 28:16 ^e 10:13: Jl 2:32; Apd 2:21; [Apd 4:12] ^f 10:15: Iz 52:7; Nah 1:15 ^g 10:15: Iz 52:7; Nah 1:15 ^h 10:16: Iz 53:1; Jn 12:38 ⁱ 10:18: Ps 19:4 ^j 10:19: 5 Mz 32:21 ^k 10:20: Iz 65:1 ^l 10:21: Iz 65:2 ^m 11:3: 1 Kr 19:14 ⁿ 11:4: 1 Kr 19:18 ^o 11:8: Iz 29:10 ^p 11:8: Iz 6:9 ^q 11:9: Ps 69:22 ^r 11:10: Ps 69:23

²⁶ In tako bo rešen ves Izrael, kakor je pisano:^a Iz Siona bo izšel Osvoboditelj in brezbožnost bo odvrnil od Jakoba;²⁷ kajti to je moja zaveza njim, ko jim bom odvzel njihove grehe.²⁸ Kar zadeva evangelij, so zavoljo vas sovražniki; toda kar se tiče izbire, so ljubljeni zavoljo očetov.²⁹ Kajti darovi in Božja poklicanost so brez kesanja.³⁰ Kajti kakor v preteklih časih niste verjeli^b Bogu, ste sedaj po njihovi neveri vendarle dosegli usmiljenje.³¹ Točno tako tudi si sedaj niso verjeli,^c da po vašem usmiljenju tudi sami lahko dosežejo usmiljenje.³² Kajti Bog jih je vse zaprl^d v nevero, da bi se lahko vseh usmilil.

³³ O globina bogastev, tako Božje modrosti kakor Božjega spoznanja! Kako nedoumljive so njegove sodbe in njegove poti neodkrite!³⁴ b Kajti kdo je spoznal Gospodovo mišljenje? Ali kdo je bil njegov svetovalec?³⁵ Ali kdo mu je prvi dal in mu bo to ponovno poplačano?³⁶ Kajti iz njega in preko njega in njemu so vse stvari; kateremu^e bodi slava na veke. Amen.

12 Po Božjih milostih vas torej rotim, bratje, da ponudite svoja telesa v živo žrtev, sveto, Bogu sprejemljivo, kar je vaše smiselnogoslužje.² In ne bodite prilagojeni temu svetu, temveč bodite preobraženi s prenavljanjem svojega mišljenja, da boste lahko razločili, kaj je tista dobra, sprejemljiva in popolna Božja volja.

³ Kajti po meni dani milosti pravim vsakemu človeku, ki je med vami, naj ne misli o samem sebi višje kakor bi moral misliti; temveč naj misli trezno,^f glede na to, kakor je Bog vsakemu človeku podelil mero vere.⁴ Kajti kakor imamo v našem enem telesu mnogo udov in vsi udje nimajo iste službe,⁵ tako smo mi, ki nas je mnogo, eno telo v Kristusu in vsakdo udje drug drugemu.⁶ Ker imamo torej darove, ki se razlikujejo glede na milost, ki nam je dana, če prerokba, *prerokujmo* glede na mero vere;⁷ če služenje, *pocakajmo* na naše služenje; ali kdor poučuje, na poučevanje;⁸ ali kdor spodbuja, na spodbudo; kdor daje,^g naj to dela s preprostostjo,^h kdor vlada, z marljivostjo; kdor izkazuje usmiljenje, z vedrošto.

⁹ Naj bo ljubezen brez pretvarjanja. Sovražite to, kar je zlo; trdno se držite tega, kar je dobro.¹⁰ Bodite drug drugemu prijazno naklonjeni z i bratoljubjem; v spoštovanju dajate prednost drug drugemu;¹¹ ne leni v poslu, [temveč] goreči v duhu; služeč Gospodu;¹² veseleč se v upanju; potprežljivi v stiski; neprehomaj/*neprehomaj*: gr. *iskreno*, *vztrajno*, *marljivo*] nadaljuje v molitvi;¹³ razdeljujete nujnim potrebam svetih, predani gostoljubnosti.¹⁴ Blagoslavljajte te, ki

vas preganjajo, blagoslavljajte in ne preklinjajte.¹⁵ Veselite se s temi, ki se veselijo in jokajte s temi, ki jokajo.¹⁶ Drug do drugega *bodite* istega mišljenja. Ne mislite visokih stvari, temveč sej ponižajte k ljudem nizkega stanu. V svojih lastnih domišljavostih ne bodite modri.¹⁷ Nobenemu človeku ne poplačajte zla za zlo. Pred očmi vseh ljudi skrbite za poštene stvari.¹⁸ Če je mogoče, kolikor je v vaši moči, živite miroljubno z vsemi ljudmi.¹⁹ § Srčno ljubljeni, sami se ne maščujte,^k temveč raje dajte prostor besu, kajti pisano je: »Moje je maščevanje, jaz bom povrnil.^c govori Gospod.²⁰ d Torej če je tvoj sovražnik lačen, ga nahrani; če je žejen, mu daj piti, kajti s takšnim početjem boš kopici^{ll}ognjeno oglje na njegovo glavo.²¹ Ne bodite premagani od zla, temveč zlo premagajte z dobrim.

13 § Naj bo vsaka duša podrejena višnjem oblastem. Kajti ni oblasti, razen od Boga; oblasti, ki so, so odrejene^m od Boga. ² Kdorkoli se torej upira oblasti, se upira Božji odredbi, in tisti, ki se upirajo, bodo sebi prejeli odsodbo.³ Kajti vladarji niso strahota dobrim delom, temveč zlim. Se torej ne boš bal oblasti? Delaj to, kar je dobro in imel boš pohvalo od nje;⁴ kajti ona je Božja služabnica, tebi v dobro. Toda če počneš to, kar je zlo, se boj, ker meča ne nosi zaman; kajti Božja služabnica je, maščevalka, da izvrši bes nad tistim, ki počenja zlo.⁵ Zatorej morate biti nujno podrejeni, ne samo zaradi besa, temveč tudi zaradi vesti.⁶ Kajti zaradi tega razloga tudi plačujete davek, kajti oni so Božji služabniki, ki nenehno skrbijo prav za to stvar.⁷ Povrnite torej vsem njihove dolgove: davek komur gre davek, carino komur carino, strah komur strah, spoštovanje komur spoštovanje.⁸ Nobenemu človeku ničesar ne dolgujte, razen da ljubite drug drugega; kajti kdor ljubi drugega, je izpolnil postavo.⁹ § Zaradi tega: »Ne boš zagrešil zakonolomstva, »Ne boš ubil,^{ll} »Ne boš kradel,^{ll} »Ne boš pričal po krivem,^{ll} »Ne boš poželēl;^{ll} in če obstaja katera druga zapoved, je le-ta na kratko obsežena v tej besedi, namreč: »Ljubil boš svojega bližnjega kakor samega sebe.¹⁰ Ljubezen svojemu bližnjemu ne dela škode; torej je ljubezen izpolnitve postave.¹¹ In ker poznamo čas, da je sedaj skrajni čas, da se prebudimo iz spanja, kajti sedaj je naša rešitev duš bližje, kakor ko smo [začeli] verovati.¹² Noč je davno minila, dan je blizu. Odvrzimo torej dela teme in si nadenimo bojno opremo svetlobe.¹³ Živimo pošteno,ⁿ kakor podnevi; ne v upornosti in pijanosti, ne v nespodobnosti in razuzdanosti, ne v prepiru in zavisti.¹⁴ Temveč

^b 11:30: verjeli: ali, bili pokorni. ^c 11:31: verjeli: ali, bili pokorni. ^d 11:32: zaprl... ali, skupaj zaprl. ^e 11:36: kateremu: gr. njemu. ^f 12:3: trezno: gr. v preudarnosti. ^g 12:8: daje: ali, podeljuje. ^h 12:8: s preprostostjo: ali, radodarno. ⁱ 12:10: z...: ali, v bratski ljubezni. ^j 12:16: se...: ali, bodite zadovoljni z navadnimi stvarmi. ^k 12:19: [maščujte: gr. izvršite pravico.] ^l 12:20: [kopici...: ali, zlo povrnil z dobroto.] ^m 13:1: odrejene: ali, urejene. ⁿ 13:13: poštено: ali, spodborno.

si nadenite Gospoda Jezusa Kristusa in ne delajte si preskrbe za meso, da [bi] izpolnili poželenja le-tega.

14 Tistega, ki je v veri slaboten, sprejmite, *toda* ne ka^a dvomljivim pričkanjem.² Kajti nekdo veruje, da lahko je vse stvari; drug, ki je šibek, je zelišča.³ Naj tisti, ki je, ne prezira tistega, ki ne je; in kdor ne je, naj ne sodi tistega, ki je; kajti Bog ga je sprejel.⁴ Kdo si ti, da sodiš služabnika drugega moža? Svojemu lastnemu gospodarju stoji ali pade. Da, obdržan bo pokonci; kajti Bog ga je zmožen postaviti pokonci.⁵ Neki človek čísla neki dan nad drugim, drugi čísla vsak dan enako. Naj bo vsak v svojem lastnem mišljenju popolnoma prepričan.^b ⁶§ Kdor upošteva dan, *ga* upošteva^c za Gospoda; kdor pa dneva ne upošteva, *ga* ne upošteva Gospodu. Kdor je, je za Gospoda, kajti zahvale daje Bogu; kdor pa ne je, ne je Gospodu in zahvalo daje Bogu.⁷ Kajti nihče izmed nas ne živi zase in noben človek ne umira zase.⁸ Kajti če živimo, živimo za Gospoda; in če umremo, umremo za Gospoda. Če torej živimo ali umremo, smo Gospodovi.⁹ § Kajti zato je Kristus takо umrl kakor vstal in oživel, da bi bil lahko Gospod tako mrtvih kakor živih.¹⁰ § Toda zakaj, sodiš svojega brata? Ali zakaj zasmehuješ svojega brata? Kajti vsi bomo stali pred Kristusovim sodnim stolom.¹¹ Kajti pisano je:^b »Kakor jaz živim, govori Gospod, bo vsako koleno pokleknilo k meni in vsak jezik bo priznal Boga.«¹² Tako bo potem vsak izmed nas Bogu dal obračun o sebi.¹³ Torej ne sodimo več drug drugega, temveč raje sodimo to, da noben človek ne postavi kamna spotike ali priložnosti da pade, na pot svojega brata.¹⁴ Vem in po Gospodu Jezusu sem prepričan, da ni nič samo po sebi nečisto;^d toda temu, ki smatra da je karkoli nečisto, je to zanj nečisto.^e ¹⁵Toda če je tvoj brat užaloščen s tvojo jedjo, torej ne živiš v ljubezni.^f S svojo jedjo ne uničuj tega, za kogar je Kristus umrl.¹⁶ Naj se potem o vašem doarem ne govoril zlo,¹⁷ kajti Božje kraljestvo ni hrana in piča, temveč pravičnost in mir in radost v Svetem Duhu.¹⁸ Kajti kdor v teh stvareh služi Kristusu, je sprejemljiv za Boga in potrjen od ljudi.¹⁹ Prizadevajmo si torej za stvari, ki delajo za mir in za stvari, s katerimi lahko eden izgrajuje drugega.²⁰ Zaradi hrane ne uničuj Božjega dela. Vsed stvari so zares čiste; toda zlo je za tistega človeka, ki je s spotiko.²¹ Dobro je ne jesti mesa niti piti vina niti *katerikoli stvari*, s čemer se tvoj brat spotika ali je užaljen ali je postal slaboten.²² Imaš vero? Imej jo zase pred Bogom. Srečen je kdor sebe ne obsoja v tej stvari,

katero on dopušča.²³ Kdor pa dvomi,^g je obsojen^h če je, ker ne je iz vere; kajti karkoli ni iz vere, je greh.

15 Torej moramo mi, ki smo močni, prenašati slabotnosti šibkih, ne pa da ugajamo sebi.

² Naj vsak izmed nas ugaجا svojemu bližnjemu v njegovo dobro, za izgrajevanje.³ Kajti celo Kristus ni ugajal sebi; temveč, kakor je pisano:^f »Graje teh, ki so te grajali, so padle name.«⁴ Kajti katerekoli stvari so bile vnaprej napisane, so bile napisane za naše učenje, da bi lahko preko potprežljivosti in tolažbe iz pisem imeli upanje.⁵ ^g Naj vam torej Bog potprežljivosti in tolažbe zagotovi, da boste istih misli drug do drugega gledeⁱ na Kristusa Jezusa;⁶ da boste lahko z enim umom *in* enim usti slavili Boga, celo Očeta našega Gospoda Jezusa Kristusa.

⁷ Zatorej sprejemajte drug drugega, kakor je tudi Kristus nas sprejel in Božjo slavo.⁸ Torej pravim, da je bil Jezus Kristus služabnik obreze za Božjo resnico, da potrdi oblube *narejene* očetom,⁹ in da lahko pogani zaradi njegovega usmiljenja slavijo Boga; kakor je pisano:^h »Zaradi tega razloga te bom priznal med pogani in prepeval tvojemu imenu.«¹⁰ In ponovno pravi:ⁱ »Veselite se, vi pogani, z njegovimi ljudmi.«¹¹ In ponovno:^j »Hvalite Gospoda, vsi pogani; in povzdigujte ga vsi ljudje.«¹² In ponovno Izajai pravi:^k »Jesejeva korenina bo in tisti, ki se bo dvignil, da kraljuje nad pogani; vanj bodo zaupali pogani.«¹³ Torej Bog upanja naj vas napolni z velikim veseljem in mirom v verovanju, da boste, po moči Svetega Ducha, obilni v upanju.¹⁴ In tudi jaz sam sem prepričan o vas, moji bratje, da ste tudi vi polni dobrote, izpolnjeni z vsem spoznanjem, zmožni tudi drug drugega opominjati.¹⁵ Vendar, bratje, zaradi milosti, ki mi je dana od Boga, sem vam napisal na nek način pogumneje, kakor da vas spomnim,¹⁶ da naj bi bil jaz služabnik Jezusa Kristusa za pogane, ko služim Božjem evangeliju, da bi bil daritev pogano, posvečena po Svetem Duhu, lahko sprejemljiva.¹⁷ Torej imam nekaj, s čemer se lahko po Jezusu Kristusu ponašam v teh stvareh, ki se nanašajo na Boga.¹⁸ Kajti ne bom si drznil govoriti o katerikoli izmed tistih stvari, ki jih Kristus ni naredil po meni, da bi naredil pogane poslušne v besedi in dejanju,¹⁹ preko mogočnih znamenj in čudežev, po moči Božjega Duha; tako da sem od Jeruzalema in naokoli do Ilirika obširno oznanil Kristusov evangelij.²⁰ Da, tako sem si prizadeval, da ne oznam in evangelija kjer je bil Kristus imenovan, da ne bi gradil na temelju drugega človeka,²¹ a temveč kakor je pisano: »Katerim ni

^a 14:1: k...: ali, sodite njegovih dvomljivih misli. ^b 14:5: prepričan: ali, samozavesten. ^c 14:6: upošteva: ali, spoštuje. ^d 14:14: nečisto: gr. oskrunjeno. ^e 14:14: nečisto: gr. oskrunjeno. ^f 14:15: v ljubezni: gr. glede na dobrodelnost. ^g 14:23: dvomi: ali, zaznava in dela razliko med jedmi. ^h 14:23: obsojen: zavezan h kazni. ⁱ 15:5: glede... ali, po zgledu. ^j 15:16: bila... ali, bilo žrtvovanje.

^a 14:10: 2 Kor 5:10 ^b 14:11: Iz 45:23 ^c 14:15: 1 Kor 8:11 ^d 14:20: Tit 1:15 ^e 14:21: 1 Kor 8:13 ^f 15:3: Ps 69:9
g 15:5: 1 Kor 1:10 ^h 15:9: Ps 18:49 ⁱ 15:10: 5 Mz 32:43 ^j 15:11: Ps 117:1 ^k 15:12: Iz 11:10 ^a 15:21: Iz 52:1

bilo govorjeno, bodo videli; in tisti, ki niso slišali, bodo razumeli.^c ²² Zaradi tega razloga sem bil tudi sam zelo^a oviran, da pridem k vam. ²³ Toda sedaj, ko v teh krajih nimam več prostora in imam ta mnoga leta veliko željo, da pridem k vam;^d ²⁴ kadarkoli se odpravim na svoje potovanje v Španijo, bom prišel k vam, kajti zaupam, da vas na svojem potovanju vidim in da bom na svoji poti tja priveden mimo vas, da bi bil najprej nekoliko izpolnjen z vašo^b druščino.^e ²⁵ Toda sedaj grem v Jeruzalem, da služim svetim. ²⁶ Kajti tem iz Makedonije in Ahaje je ugajalo, da zbereo neki prispevek za revne svete, ki so v Jeruzalemu. ²⁷ To jih je resnično veselilo; in njihovi dolžniki so. Kajti če so pogani postali soudeleženi njihovih duhovnih stvari, je tudi njihova dolžnost, da jim služijo v mesenih stvareh.^f ²⁸ Ko bom torej to opravil in jim zapečatil ta sad, bom mimo vas prišel v Španijo.^g ²⁹ § In prepričan sem, ko pridem k vam, da bom prišel v polnosti blagoslova Kristusovega evangelija.

³⁰ Sedaj vas rotim, bratje, zaradi Gospoda Jezusa Kristusa in zaradi ljubezni Duha, da se skupaj z menoj borite v svojih molitvah zame k Bogu; ³¹ da bom lahko rešen pred temi, ki v^c Judeji ne verujejo; in da bodo moja službo, ki jo *imam* za Jeruzalem, sveti lahko sprejeli; ³² da bom lahko po Božji volji z veseljem prišel k vam in bom lahko skupaj z vami okrepcan.³³ Torej Bog miru *bodi* z vami vsemi. Amen.

16 Priporočam vam našo sestro Fojbo, ki je služabnica cerkve, ki je v Kenhrejah, ² da jo sprejmete v Gospodu, kakor se spodobi svetim in da ji pomagate v kateremkoli opravilu vas potrebuje; kajti bila je pomočnica mnogim in tudi meni. ³ Pozdravite Prisko in Ákvila, moja pomočnika v Kristusu Jezusu, ⁴ ki sta za moje življenje tvegala svoja lastna vratova; katerima se ne zahvaljujem samo jaz, temveč tudi vse cerkve poganov.⁵ Prav tako *pozdravite* cerkev, ki je v njuni hiši. Pozdrav mojemu srčno ljubljenemu Epájnetu, ki je prvenec Ahaje Kristusu. ⁶ Pozdravite Marijo, ki je trdo delala z mnogim trudim za nas. ⁷ Pozdrav Andróniki in Juniju, mojima sorodnikoma in mojima sojetnikoma, ki sta pomembna med apostoli, ki sta bila tudi pred menoj v Kristusu. ⁸ Pozdravite Amplíata, mojega ljubljenega v

Gospodu.⁹ Pozdrav Urbanu, našemu pomočniku v Kristusu in Stahiju, mojemu ljubljenemu. ¹⁰ Pozdrav Apélu, potrjenemu v Kristusu. Pozdrav tem, ki so iz^d Aristóbulove *družine*. ¹¹ Pozdrav Heródianu, mojemu sorodniku. Pozdravite te, ki so iz^e Narcísove *družine*, ki so v Gospodu. ¹² Pozdrav Trifajni in Trifózi, ki se trudita v Gospodu. Pozdrav ljubljeni Pérsidi, ki se je veliko trudila v Gospodu. ¹³ Pozdravite Rufa, izbranca v Gospodu in njegovo mater in mojo [*mater*]. ¹⁴ Pozdrav Asínkritu, Flegonu, Hermesu, Patrobáju, Hermáju in bratom, ki so z njimi. ¹⁵ Pozdrav Filológu in Juliji, Neréju in njegovi sestri ter Olimpáju in vsem svetim, ki so z njimi. ¹⁶ Pozdravite drug drugega s svetim poljubom. Pozdravljam vas Kristusove cerkve.

¹⁷ Torej, rotim vas, bratje, zapomnite si te, ki povzročajo nesoglasja in prestopke nasprotne nauku, ki ste se ga naučili; in izogibajte se jih.

¹⁸ Kajti ti, ki so takšni, ne služijo našemu Gospodu Jezusu Kristusu, temveč svojemu lastnemu trebuhu; in z lepimi besedami ter vlijudnjimi govorji zavajajo srca preprostih.¹⁹ Kajti vaša poslušnost je šla našakoli k vsem *ljudem*. Zaradi vas tem torej vesel; toda kljub temu bi vas žezel imeti modre do tega kar je dobro in nepokvarjene^f glede zla. ²⁰ In Bog miru bo v kratkem zmečkal^g Satana pod vašimi stopali. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *naj bo* z vami. Amen.

²¹ Pozdravljam vas Timótej, moj delovni družabnik in moji sorodniki Lukij in Jazon in Sozípater. ²² Jaz, Tertij, ki sem napisal *to* poslanico, vas pozdravljam v Gospodu. ²³ Pozdravlja vas Gaj, gostitelj mene in celotne cerkve. Pozdravlja vas Erást, glavni upravitelj mesta in brat Kvart. ²⁴ § Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *naj bo* z vami vsemi. Amen.

²⁵ Torej njemu, ki je sposoben, da vas utrdi v skladu z mojim evangelijem in oznanjevanjem Jezusa Kristusa, glede na razodetje skrivnosti, ki je bila tajno čuvana od nastanka sveta,²⁶ toda sedaj je razodeta in po pismih prerokov, glede na zapoved večnega Boga, razglašena vsem narodom zaradi poslušnosti veri;²⁷ Bogu, edinemu modremu, *bodi* slava po Jezusu Kristusu na veke. Amen.

[Napisano Rimljanim iz Korinta in poslano po služabnici Fojbi iz kenhrejske cerkve.]

^a 15:22: zelo: ali, v mnogih ozirih, ali, pogosto. ^b 15:24: vašo...: gr. vami. ^c 15:31: v....: ali, so v Judeji nepokorni. ^d 16:10: iz...: ali, izmed Aristóbulovih prijateljev. ^e 16:11: iz...: ali, izmed Narcísovih prijateljev. ^f 16:19: nepokvarjene: ali, neškodljive. ^g 16:20: zmečkal: ali, pohodil.

Prva poslanica apostola Pavla Korinčanom

1 Pavel,^a poklican, da je po Božji volji apostol 1 Jezusa Kristusa in naš brat Sostén,² Božji cerkvi, ki je v Korintu, tem, ki so posvečeni v Kristusu Jezusu, poklicani da so sveti,^b z vsemi, ki na vsakem kraju, tako njihovem kakor našem, kličejo ime Jezusa Kristusa, našega Gospoda:³ »Milost bodi vam in mir od Boga, našega Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa.«

4 Vedno se vam v prid zahvaljujem svojemu Bogu za Božjo milost, ki vam je dana po Jezusu Kristusu,⁵ da ste v vsaki stvari obogateni po njem, v vsej izgovorjavi in v vsem spoznanju;⁶ celo kakor je bilo Kristusovo pričevanje potrjeno v vas,⁷ tako da vam, ki pričakujete prihod^b našega Gospoda Jezusa Kristusa, ne primanjkuje nobenega daru;⁸ ki vas bo tudi do konca potrdil, da boste lahko brez krivde na dan našega Gospoda Jezusa Kristusa.⁹ Bog je zvest, po katerem ste bili poklicani v družbo njegovega Sina Jezusa Kristusa, našega Gospoda.

10 Torej vas rotim, bratje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, da vsi govorite isto stvar in da med vami ne bo nobenih nesoglasij;^c temveč da boste popolnoma združeni skupaj, v istem mišljenju in v isti sodbi.¹¹ Kajti razdeto mi je bilo o vas, moji bratje, po teh, ki so iz Hloine hiše, da so med vami prepri. 12 Pravim torej to, da vsak izmed vas govoriti: »Jaz sem Pavlov, jaz Apolov, jaz Kefov, jaz pa Kristusov.«¹³ Ali je Kristus razdeljen? Ali je bil Pavel križan za vas? Ali ste bili krščeni v Pavlovo ime?¹⁴ Zahvaljujem se Bogu, da nisem krstil nobenega izmed vas razen Krispa in Gaja.¹⁵ da ne bi kdorkoli lahko rekel, da sem krščeval v svojem lastnem imenu.¹⁶ In krstil sem tudi Stefanájevo družino; razen tega ne vem, če sem krstil kogarkoli drugega.¹⁷ Kajti Kristus me ni poslal krščevat, temveč oznanjam evangelij;^f ne z modrostjo besed,^d da ne bi bil Kristusov križ storjen brez učinka.

18 Kajti oznanjevanje križa je tem, ki propadajo, nespametnost; toda nam, ki smo rešeni, je Božja moč.¹⁹ Kajti pisano je: »Uničil bom modrost modrih in zavrgel bom, razum razsodnih.«²⁰ i Kje je modri? Kje je pisar? Kje je razpravljavec tega sveta? Ali ni modrosti tega sveta Bog naredil za nespametnost?²¹ Kajti potem, ko v Božji modrosti svet po modrosti ni spoznal Boga, je Bogu ugajalo, da po nespametnosti oznanjevanja reši te, ki verujejo.²² § Kajtik Judje zahtevajo znamenje in Grki iščejo modrost,²³ toda mi oznanjam križanega Kristusa, Judom kamen spotike in

Grkom nespametnost;²⁴ toda tem, ki so poklicani, tako Judom kakor Grkom, [je] Kristus Božja moč in Božja modrost.²⁵ Kajti Božja nespametnost je modrejša od ljudi in Božja slabost močnejša od ljudi.²⁶ Kajti vidite svoj klic, bratje, da ni poklicanih veliko modrih po mesu, ne veliko mogočnih, ne veliko plemenitih;²⁷ toda Bog je izbral nespametne stvari sveta, da zbega modre; in Bog je izbral slabotne stvari sveta, da zbega stvari, ki so mogočne;²⁸ in nizke stvari sveta in stvari, ki so prezirane, je Bog izbral, da, in stvari, ki niso, da zavrzti stvari, ki so,²⁹ da se v njegovi prisotnosti ne bi poveličevalo nobeno meso.³⁰ Toda vi ste iz njega v Kristusu Jezusu, ki je za nas postal modrost od Boga in pravičnost in posvečenje in odkupitev;³¹ da, kakor je pisano: »Kdor se ponaša, naj se ponaša v Gospodu.«

2 In jaz, bratje, ko sem prišel k vam, razglašajoč 2 Božje pričevanje,^m nisem prišel z odličnostjo govora ali z modrostjo.ⁿ Kajti odločil sem ne vedeti med vami nobene stvari, razen Jezusa Kristusa in njega križanega.³ In z vami sem bil v slabosti in v strahu ter v mnogem trepetanju.⁴ In moj govor in moje oznanjevanje nistaⁿ bila s prepričevalnimi^e besedami človeške modrosti, temveč v prikazu Duha in moči,⁵ da vaša vera ne bi stala^f na človeški modrosti, temveč na Božji moči.⁶ Vendar govorimo modrost med temi, ki so popolni; vendar ne modrosti tega sveta niti princev tega sveta, ki se izjavlji;⁷ temveč govorimo Božjo modrost v skrivnosti, celo prikrito modrost, katero je Bog pred svetom odredil v našo slavo;⁸ katere nobeden izmed princev tega sveta ni spoznal. Kajti če bi jo spoznali, ne bi križali Gospoda slave.⁹ Toda kakor je pisano: »Oko ni videlo niti uho slišalo niti ni vstopilo v človekovo srce, stvari, ki jih je Bog pripravil za tiste, ki ga ljubijo.«¹⁰ Toda Bog nam jih je razodel po svojem Duhu, kajti Duh preiskuje vse stvari, da, globoke Božje stvari.¹¹ Kajti kateri človek ve stvari o človeku razen človekovega duha, ki je v njem? Točno tako Božje stvari ne pozna noben človek, razen Božjega Duha.¹² § Torej nismo prejeli duha sveta, temveč duha, ki je od Boga; da bi lahko spoznali stvari, ki so nam velikodušno dane od Boga.¹³ p O katerih stvareh tudi govorimo, ne z besedami, katere uči človeška modrost, temveč katere uči Sveti Duh; [in] duhovne stvari primerjamo z duhovnimi.¹⁴ Toda naraveng človek ne sprejema stvari od Božjega Duha, kajti te so mu nespametnost; niti jih

^a 1:1: [Leta Gospodovega 59.] ^b 1:7: prihod: gr. razodjetje. ^c 1:10: nesoglasij: gr. razkolov. ^d 1:17: besed: ali, govora. ^e 2:4: prepričevalnimi: ali, pregovorljivimi. ^f 2:5: stala: gr. bila. ^g 2:14: tj. posveten, grešen.

^a 1:2: Apd 15:9 ^b 1:2: Rim 1:7 ^c 1:9: 1 Tes 5:24 ^d 1:12: Apd 18:24 ^e 1:14: Apd 18:8 ^f 1:17: 2 Pet 1:16 ^g 1:18: Rim 1:16 ^h 1:19: Iz 29:14 ⁱ 1:20: Iz 33:18 ^j 1:21: Rim 1:20 ^k 1:22: Mt 12:38 ^l 1:31: Jer 9:23 ^m 2:1: Mdr 1:17 ⁿ 2:4: 2 Pet 1:10 ^o 2:9: Iz 64:4 ^p 2:13: 2 Pet 1:16

ne more razpozнати, ker se spoznавajo duhovно.
¹⁵ a Toda kdor je duhoven, presoja^a vse stvari, čeprav on sam ni sojen^b od nobenega človeka.
¹⁶ b Kajti kdo je spoznal Gospodov um, da bi^c ga lahko poučil? Toda mi imamo Kristusov um.

3 In jaz, bratje, vam nisem mogel govoriti kot duhovnim, temveč kot mesenim, celo^d kot otročičem v Kristusu.² Hranil sem vas z mlekom in ne z jedjo, kajti doslej je niste bili zmožni prenesti niti še sedaj ne zmoret.

³ Kajti še vedno ste meseni; kajti glede na to, da so med vami zavist in prepir in nesoglasja,^d mar niste meseni in živite kot ljudje?^e ⁴ Kajti dokler nekdo govorí: »Jaz sem Pavlov,« drugi pa: »Jaz sem Apolov;« mar niste še meseni?^f ⁵ Kdo je potem Pavel in kdo je Apolo, če ne služabnika, po katerih verujete, prav kakor je Gospod dal vsakemu človeku?⁶ Jaz sem zasadil, Apolo zalil, toda Bog je dal rast.⁷ Torej potem ni nič kdor sadi niti kdor zaliva, temveč Bog, ki daje rast.⁸ Torej kdor sadi in kdor zaliva, sta eno;^g in vsak bo svojo lastno nagrado prejel glede na svoj lasten trud.⁹ Kajti midva sva delavca skupaj z Bogom. Vi ste Božje^h poljedelstvo, vi ste Božja zgradba.¹⁰ Glede na milost od Boga, ki mi je dana kot modremu stavbeniku, sem položil temelj in drug gradi na njem. Toda vsak naj pazi, kako gradi na njem.¹¹ Kajti drugega temelja kot je položen, ki je Jezus Kristus, noben človek ne more položiti.¹² Torej če katerikoli človek na tem temelju gradi zlato, srebro, dragocene kamne, les, seno, strnišče;¹³ delo vsakega bo razodeto, kajti razkrila ga bo dan, ker bog razodet z ognjem; in ogenj bo preizkusil delo vsakega, kakšne vrste je.¹⁴ Če delo kateregakoli človeka, ki je gradil na njem, ostane, bo prejel nagrado.¹⁵ Ce bo delo kateregakoli človeka zgorelo, bo trpel izgubo, toda on sam bo rešen; vendar tako kakor z ognjem.¹⁶ d Ali ne veste, da ste Božji tempelj in da Božji Duh prebiva v vas?¹⁷ Če katerikoli človek omadeže^h Božji tempelj, bo Bog uničil njega; kajti Božji tempelj je svét, cigar tempelj ste vi.

¹⁸ Naj se noben človek ne vara. Če se komurkoli med vami zdi, da je v tem svetu moder, naj postane bedak, da bo lahko moder.¹⁹ Kajti modrost tega sveta je pri Bogu norost. Kajti pisano je:
 »Modre zasaci v njihovi lastni prebrisaniosti.«
²⁰ In ponovno:^f »Gospod pozna misli modrih, da so prazne.«²¹ Torej naj se noben človek ne ponaša z ljudmi. Kajti vse stvari so vaše:²² bodisi Pavel ali Apolo ali Kefa ali svet ali živiljenje ali smrt ali

sedanje stvari ali stvari, ki pridejo; vse so vaše; ²³ vi ste Kristusovi, Kristus pa je Božji.

4 Naj človek tako misli o nas kakor o Kristusovih služabnikih in oskrbnikih Božjih skrivnosti.

² Poleg tega je pri oskrbnikih zahtevano, da je človek najden zvest.³ Toda kar se mene tiče je to zelo majhna stvar, da bi bil sojen od vas ali od človeškeⁱ sodbe. Da, jaz samega sebe ne sodim.

⁴ Kajti sam od sebe ne vem nič,^j čeprav s tem nisem opravičen; toda kdor sodi mene, je Gospod.⁵ g Torej ničesar ne sodite pred časom, dokler ne pride Gospod, ki bo na svetlobo privadel tako skrite stvari teme, kakor bo razodel namene src; in tedaj bo vsak prejel pohvalo od Boga.⁶ In te stvari, bratje, sem zaradi vas in podobi prenesel nase in na Apola, da bi se lahko na nama naučili ne misliti o ljudeh preko tega kar je pisano, da se nobeden izmed vas ne bi napihoval drug proti drugemu.

⁷ Kajti kdo te dela,^k da se razlikuješ od drugega?⁸ In kaj imaš, kar nisi prejel? Torej, če si to prejel, zakaj se ponašaš, kakor če tega nisi prejel?⁹ Sedaj ste siti, sedaj ste bogati, brez nas ste zakraljevali kakor kralji; in Bog daj, da ste zakraljevali, da bomo lahko tudi mi kraljevali z vami.¹⁰ Kajti mislim, da je Bog nas^l apostole postavil zadnje, kakor bi bili določeni za smrt; kajti postali smo prizor^m svetu, angelom in ljudem.¹¹ Mi smo bedaki za Kristusa, toda vi ste modri v Kristusu; mi smo slabotni, toda vi ste močni; vi ste častitljivi, toda mi smo prezirani.¹² Celó do sedanje ure smo tako lačni kakor žejni, nagi, oklofutani in nimamo zanesljivega bivališča;¹³ in htrudimo se ter delamo z našimi lastnimi rokami; ko smo zasramovani, blagoslavljamo; ko smo preganjani, to potrpimo;

¹³ i ko smo psovani, milo prosimo. Postali smo kakor umazanija sveta in do današnjega dne smo izvržki vseh stvari.¹⁴ Teh stvari vam ne pišem, da vas sramotim, temveč vas kot svoje ljubljene sinove svarim.¹⁵ Kajti čeprav imate deset tisoč učiteljev v Kristusu, vendarle nimate mnogo očetov; kajti v Kristusu Jezusu sem vas po evangeliju rodil jaz.¹⁶ Zatorej vas rotim, bodite moji posnemovalci.¹⁷ Zaradi tega razloga sem k vam poslal Timóteja, ki je moj ljubljeni sin in zvest v Gospodu, ki vam bo priklical v spomin moje poti, ki so v Kristusu, kakor povsod v vsaki cerkvi učim.¹⁸ Torej nekateri so napihnijeni, kot da ne bom prišel k vam.¹⁹ j Toda k vam bom prišel v kratkem, če Gospod hoče in ne bom spoznal govora teh, ki se napihujemo, temveč moč.²⁰ Kajti Božje kraljestvo ni v besedi, temveč v moči.²¹ Kaj hočete? Naj pridem k vam s palico ali v ljubezni in v duhu krotkosti?

^a 2:15: presoja: ali, razlikuje. ^b 2:15: sojen: ali, spoznan. ^c 2:16: bi...: gr. ga bo. ^d 3:3: nesoglasja: ali, razkolci. ^e 3:3: kot ljudje: gr. glede na človeka? ^f 3:9: Božje...: ali, Božji posevek. ^g 3:13: bo: gr. je. ^h 3:17: omadeže: ali, uniči. ⁱ 4:3: človeške...: gr. človeškega dneva. ^j 4:4: ne vem nič: ali, se ne zavedam nobene krivide. ^k 4:7: dela: gr. loči. ^l 4:9: nas: ali, nas, poslednje. ^m 4:9: prizor: gr. gledališče.

^a 2:15: Prg 27:19 ^b 2:16: Rim 11:34; Iz 40:13 ^c 3:8: Ps 63:13; Gal 6:5 ^d 3:16: 1 Kor 6:19 ^e 3:19: Job 5:13 ^f 3:20: Ps 94:11 ^g 4:5: Mt 7:1; Rim 2:1 ^h 4:12: Apd 20:34; 1 Tes 2:9; 2 Tes 3:8 ⁱ 4:13: Mt 5:4 ^j 4:19: Apd 19:21; Jak 4:15

5 Pogosto se sporoča, da je med vami prešuštvto in to prešuštvto, kakršno je komaj imenovano med pogani, da naj bi nekdo imel ženo svojega očeta.² In vi ste napihnjeni in niste raje žalovali, da bi bil tisti, ki je to dejanje storil, lahko odvzet izmed vas.³ a Kajti resnično, čeprav telesno odsoten, toda prisoten v duhu, sem že sodil,^a kakor da sem bil prisoten, glede tistega, ki je storil to dejanje,⁴ § v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, ko ste z močjo našega Gospoda Jezusa Kristusa skupaj zbrani vi in moj duh,⁵ b da se takšnega izroči Satanu v uničenje mesa, da bi bil duh lahko rešen na dan Gospoda Jezusa.⁶ Vaše ponašanje ni dobro.^c Mar ne veste, da malo kvasa prekvasi celotno gmoto?⁷ § Počistite torej stari kvass, da boste lahko nova gmota, ker ste nekvašeni. Kajti celo Kristus, naše pashalno jagnje, je žrtvovan^b za nas.⁸ Torej praznujmo praznik,^c ne s starim kvassom niti s kvassom hudobije in zlobnosti, temveč z nekvašenim *kruhom* iskrenosti in resnice.⁹ V poslanici sem vam napisal, da se ne družite s prešuštvovalci,¹⁰ čeprav ne skupaj s prešuštvovalci tega sveta ali z lakomniki ali izsiljevalci ali z malikovalci; kajti potem morate brezpogojno oditi s sveta.¹¹ Toda sedaj sem vam napisal, da se ne družite, če je katerikoli človek, ki se imenuje brat, prešuštvovalec ali lakomnik ali malikovalec ali obrekljivec ali pijanec ali izsiljevalec; s takšnim niti ne dejte.¹² Kajti kaj moram storiti, da sodim tudi tiste, ki so zunaj?¹³ Mar ne sodite vi tistih, ki so znotraj?¹³ Toda tiste, ki so zunaj, sodi Bog. Torej to zlobno osebo odslovite izmed sebe.

6 Ali si drzne kdo izmed vas, ki ima zadevo zoper drugega, tožiti pred nepravičnimi, ne pa pred svetimi?² Mar ne veste, da bodo sveti sodili svet? In če bo svet sojen po vas ali ste nevredni, da sodite najmanjšim zadevam?³ Mar ne veste, da bomo sodili angelom? Koliko bolj stvarem, ki se nanašajo na to življenje?⁴ Če imate torej sodbe o stvareh, ki se nanašajo na to življenje, postavljate za sodnike tiste, ki so v cerkvi najmanj spoštovani.⁵ Govorim v vašo sramoto. Ali je tako, da med vami ni modrega? Ni niti enega, ki bi bil sposoben razsoditi med svojimi brati?⁶ Vendar se brat toži z bratom in to pred neverniki. ⁷ Torej je zato med vami skrajna krivica, ker se tožite drug z drugim. Zakaj raje ne sprejmete krivic? Zakaj raje ne *dopustite*, da ste ogoljufani?⁸ Ne, vi delate krivico in goljufate in to svoje brate.⁹ Mar ne veste, da nepravični ne bodo podedovali Božjega kraljestva? Ne bodite zavedeni; niti prešuštvovalci, niti malikovalci, niti zakonolomci, niti poženščeni, niti tisti, ki sami sebe zlorablajo z možmi,¹⁰ niti tatovi, niti lakomniki, niti pijanci, niti zasramovalci, niti izsiljevalci ne bodo podedovali Božjega kraljestva.¹¹ § In takšni

ste bili nekateri izmed vas; toda vi ste umiti, toda vi ste posvečeni, toda vi ste opravičeni v imenu Gospoda Jezusa in z Duhom našega Boga.

12 Dovoljene so mi vse stvari, toda vse stvari niso koristne.^d Dovoljene so mi vse stvari, toda podvržen ne bom pod oblast nobene.¹³ Jedi^e [so] za trebuh in trebuh za jedi, toda Bog bo uničil tako to kakor te. Telo torej ni za prešuštvovanje, temveč za Gospoda; in Gospod za telo.¹⁴ In Bog je obudil tako Gospoda, kakor bo po svoji lastni moči obudil tudi nas.¹⁵ Mar ne veste, da so vaša telesa Kristusovi udje? Mar naj torej vzamem Kristusove ude in *jih* naredim za ude pocestnike? Bog ne daj.¹⁶ Kaj? Mar ne veste, da kar je združeno s pocestnico, je eno telo? >Kajti dva,< pravi on, >bosta eno meso.<¹⁷ Toda kdor je pridružen h Gospodu, je en duh.¹⁸ Bežite pred prešuštvom. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; toda kdor zagreši prešuštvvo, greši zoper svoje lastno telo.¹⁹ Kaj? Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, *ki je* v vas, katerega imate od Boga in niste sami svoji?²⁰ § Kajti odkupljeni ste s ceno; zato proslavite Boga v vašem telesu in v vašem duhu, ki sta Božja.

7 Torej glede stvari, o katerih ste mi pisali:
7 >Dobro je za moškega ne dotikati se ženske.<
2 Kljub temu naj ima, v *izogib* prešuštvovanju, vsak mož svojo lastno ženo in vsaka ženska naj ima svojega lastnega soproga.³ Naj soprog ženi vrača dolžno dobrohotnost in prav tako žena soprogu.⁴ Žena nima oblasti nad svojim lastnim telesom, temveč soprog, in prav tako tudi soprog nima oblasti nad svojim lastnim telesom, temveč žena.⁵ § Ne prikrasjujta se drug drugemu, razen če *je* to s soglasjem za nekaj časa, da se lahko predata postu in molitvi; in ponovno pridita skupaj, da vaju zaradi vajinega pomanjkanja samoobvladovanja ne skuša Satan.⁶ Toda to govorim z dovoljenjem *in ne* po zapovedi.⁷ Kajti želim, da bi bili vsi ljudje kakor jaz. Toda vsak človek ima svoj primeren dar od Boga, eden na ta način, drugi pa na drug.

8 Torej neporočenim in vdovam pravim: »Zanje je dobro, če ostanejo kakor jaz.«⁹ Toda če se ne morejo brzdati, naj se poroče; kajti bolje se je poročiti kakor plameneti.¹⁰ Poročenim pa naročam, čeprav ne jaz, temveč Gospod: »Naj žena ne odide od svojega soproga.¹¹ Toda če odide, naj ostane neomožena ali naj se pobota k svojemu soprogu, in soprog naj svoje žene ne odslovi.«¹² Toda ostalim govorim jaz, ne Gospod: »Če ima katerikoli brat ženo, ki ne veruje in je zadovoljna, da prebiva z njim, naj je ne odslovi.¹³ In ženska, ki ima soproga, ki ne veruje in če je zadovoljen, da prebiva z njo, naj ga ona ne zapusti.¹⁴ Kajti neverni soprog je posvečen po ženi in neverna žena je posvečena po soprogu;

^a 5:3: sodil: ali, odločil. ^b 5:7: žrtvovan: ali, umorjen. ^c 5:8: praznik: ali, sveti dan. ^d 6:12: koristne: ali, donosne.

^e 6:13: [Jedi: ang. Meats, ne samo meso, temveč hrana vsake vrste.]

sicer bi bili vaši otroci nečisti, toda sedaj so sveti.¹⁵ Toda če neverni odide, naj odide. Brat ali sestra v teh *primerih* nista pod suženjstvom; toda Bog nas je poklical k^a miru.¹⁶ Kajti kaj veš ti, o žena, če boš rešila svojega soprogua? Ali kako^b veš ti, o mož, če boš rešil svojo ženo?^c^d ^e Toda kakor je Bog vsakemu človeku razdelil, kakor je Gospod vsakogač poklical, tako naj hodi. In tako določam v vseh cerkvah.¹⁸ Ali je poklican katerikoli mož, ki je obrezan? Naj ne postane neobrezan. Ali je kateri poklican neobrezan? Naj ne bo obrezan.¹⁹ Obreza ni nič in neobreza ni nič, temveč izpolnjevanje Božjih zapovedi.²⁰ Naj vsak ostane v isti poklicanosti, v katero je bil poklican.²¹ Ali si bil poklican *kot služabnik?* Ne skrbi za to. Toda če lahko postaneš svoboden, to vsekakor izkoristi.²² Kajti kdor je poklican v Gospodu *kot služabnik*, je^c Gospodov osvobojenec; prav tako tudi kdor je poklican *kot svoboden*, je Kristusov služabnik.²³ Odkupljeni ste za ceno; ne bodite služabniki ljudem.²⁴ Bratje, naj vsak ostane z Bogom v tem, v čemer je bil poklican.

²⁵ Torej glede devic nimam zapovedi od Gospoda; čeprav dam svoje mnenje, kakor nekdo, ki je dosegel usmiljenje od Gospoda, da je zvest.²⁶ Domnevam torej, da je to dobro zaradi sedanje stiske;^d *pravim*, da je to dobro za človeka, da je tako.²⁷ Ali si vezan k ženi? Ne skušaj biti razvezan. Ali si razvezan od žene? Ne išči žene.²⁸ Toda če pa se poročiš, nisi grešil; in če se devica poroči, ni grešila. Vendar bodo taki imeli stisko v mesu; toda prizanašam vam.²⁹ Toda pravim to, bratje, čas je kratek. Preostaja to, da so tisti, ki imajo žene, kakor da jih ne bi imeli;³⁰ in tisti, ki jokajo, kakor ne bi jokali; in tisti, ki se veselijo, kakor da se ne bi veselili; in tisti, ki kupujejo, kakor ne bi imeli v lasti;³¹ in tisti, ki uporabljajo ta svet, kakor ga ne bi zlorabljal; kajti videz tega sveta mineva.³² Toda hočem, da ste brez skrbi. Kdor je neporočen, skrbi za stvari, ki pripadajo^e Gospodu, kako bi lahko ugajal Gospodu;³³ § toda kdor je poročen, skrbi za stvari, ki so od sveta, kako bi lahko ugajal svoji ženi.³⁴ Razlika je *tudi* med ženo in devico. Neporočena ženska skrbi za Gospodove stvari, da bi bila lahko sveta, tako v telesu kakor v duhu; toda tista, ki je poročena, skrbi za svetne stvari, kako bi lahko ugodila *svojemu* soprogu.³⁵ In to govorim v vašo lastno korist; ne da bi na vas lahko vrgel zanko, temveč k temu kar je ljubko in da bi lahko nemoteno služili Gospodu.³⁶ § Toda če kateri človek misli, da se do svoje device vede nespodobno, če je minil cvet *njenih* let in potreba tako zahteva, naj stori kar hoče, ne greši; naj se poročita.³⁷ Vendar kdor v svojem srcu neomajno stoji in nima nujne

potrebe, temveč ima oblast nad svojo lastno voljo in je v svojem srcu tako določil, da bo ohranil svojo devico, stori pravilno.³⁸ Tako torej kdor jo daje v zakon, stori pravilno; toda kdor je ne daje v zakon, stori bolje.³⁹ Žena je vezana s postavo dokler njen soprog živi; toda če njen soprog umre, je prosta, da se poroči s komurkoli hoče; le v Gospodu.⁴⁰ Toda po moji sodbi je srečnejša, če ostane tako; in mislim, da imam tudi jaz Božjega Duha.

8 Torej glede stvari darovanih malikom vemo, da ^f imamo vsi spoznanje. Spoznanje napihiuje, toda ljubezen izgrajuje.² In če katerikoli človek misli, da karkoli pozna, še nič ne pozna kakor bi moral poznati.³ Toda če katerikoli človek ljubi Boga, isti je spoznan od njega.⁴ § Kar torej zadeva uživanje tistih stvari, ki so darovane v žrtvovanje malikom, vemo, da v svetu malik ni nič in da ne *obstaja* drug Bog razen enega.⁵ Kajti čeprav obstajajo ti, ki se imenujejo bogovi, bodisi na nebu ali na zemlji (kakor obstaja mnogo bogov in mnogo gospodov),⁶ toda za nas *ni drugega razen* enega Boga, Očeta, od katerega so vse stvari in mi v njem;^f a in en Gospod Jezus Kristus, po katerem so vse stvari in mi po njem.⁷ Vendar to spoznanje ne *obstaja* v vsakem človeku; kajti nekateri z vestjo malikov do te ure *to jedo* kot stvar darovano maliku; in njihova slabotna vest je omadeževana.⁸ Toda jed nas ne približa Bogu; kajti niti če jemo, nismo^g boljši; niti če ne jemo, nismo^h slabši.⁹ Toda pazite, da ne bi na kakršenkoli način ta vaša svobodaⁱ postala kamen spotike tem, ki so slabotni.¹⁰ Kajti če te katerikoli človek, ki ima spoznanje, vidi v templju malikov sedeti pri jedi, ali ne bo njegova vest, ki je slabotna, postala ohrabrena,^j da je te stvari, ki so darovane malikom,¹¹ in zaradi tvojega spoznanja bo propadel slaboten brat, za katerega je Kristus umrl?^f Toda kadar tako grešite proti bratom in prizadene nihovo slabotno vest, grešite zoper Kristusa.¹³ Zatorej, če jed stori, da se moj brat pohujša, dokler stoji svet ne bom jedel mesa, da ne bi svojega brata primoral grešiti.

9 Mar nisem apostol? Ali nisem svoboden? Mar nisem videl Jezusa Kristusa, našega Gospoda? Mar niste vi moje delo v Gospodu?² Če nisem apostol drugim, sem pa nedvomno vam; kajti vi ste pečat mojega apostolstva v Gospodu.³ Moj odgovor tem, ki me zasiljujejo, je ta:⁴ Ali nisem pravice jesti in piti?⁵ Ali nisem pravice okrog voditi sestro, ženo,^k prav tako kakor drugi apostoli in *kakor* Gospodovi bratje ter Kef?⁶ Ali se samo jaz in Barnaba nimava pravice zadržati pred delom?⁷ Kdo se kadarkoli gre vojskovanje na svoje lastne stroške? Kdo zasaja vinograd, pa ne jé od sadov le-tega? Ali kdo pase trop, pa ne jé

^a 7:15: k: gr. v. ^b 7:16: kako: gr. kaj. ^c 7:22: je...: gr. ga je Gospod osvobodil. ^d 7:26: stiske: ali, potrebe. ^e 7:32: pripadajo...: gr. so Gospodove. ^f 8:6: v njem: ali, zanj. ^g 8:8: nismo...: ali, nisemo več. ^h 8:8: nismo...: ali, nisemo manj. ⁱ 8:9: svoboda: ali, moč. ^j 8:10: ohrabrena: gr. poučena. ^k 9:5: ženo: ali, žensko.

mleka od tropa? ⁸Ali govorim te besede kakor človek? Ali ne govoriti isto tudi postava? ⁹Kajti v Mojzesovi postavi je pisano: »Ne boš zavezal gobca volu, ki mane žito.« Ali Bog skrbi za vole? ¹⁰Ali pravi *to povsem zaradi nas?* Zaradi nas, brez dvoma, *tako* je pisano; da kdor orje, naj bi oral v upanju; in da kdor mlati v upanju, naj bi bil soudaleženec svojega upanja. ¹¹_b Če smo vam sejali duhovne stvari, *ali je velika stvar, če bomo želi vaše mesene stvari?* ¹²Če so drugi udeleženci *te* pravice nad vami, *ali nismo tem bolj mi?* Pa vendar te pravice nismo uporabili, temveč vse stvari prenašamo, da ne bi ovirali Kristusovega evangelija. ¹³_c Ali ne veste, da tisti, ki služijo pri svetih stvareh, živijo^a od tempeljskih *stvari*? In da so tisti, ki prisostvujejo pri oltarju, udeleženci z oltarjem? ¹⁴Točno tako je Gospod odredil, da naj tisti, ki oznanjajo evangelij, živijo od evangelija. ¹⁵Toda sam nisem uporabil nobene od teh stvari, niti nisem napisal teh stvari, da naj bi se mi tako zgodilo. Kajti zame *bi bilo* bolje, da umrem, kakor da bi katerikoli človek onemogočil moje ponašanje. ¹⁶Kajti čeprav oznanjam evangelij, se nimam s čim ponašati, ker je name položenja nujna; da, gorje meni, če ne oznanjam evangelija! ¹⁷Kajti če to stvar počnem voljno, imam nagrado. Toda če proti svoji volji, mi je bilo zaupano razdeljevanje *evangelija*. ¹⁸Kaj je potem moja nagrada? *Resnično*, da kadar oznanjam evangelij, smem narediti Kristusov evangelij brezplačen, da ne bi izkorisčal svoje pravice v evangeliju. ¹⁹Kajti čeprav sem osvobojen vseh *ljudi*, sem vendar sebe naredil služabnika vsem, da bi jih lahko več pridobil. ²⁰In Judom sem postal kakor Jud, da bi lahko pridobil Jude; tem, ki so pod postavo, kakor pod postavo, da bi lahko pridobil te, ki so pod postavo; ²¹tem, ki so brez postave, kakor brez postave (ne brez postave Bogu, temveč pod Kristusovo postavo), da bi lahko pridobil te, ki so brez postave. ²²Slabotnim sem postal kakor slaboten, da lahko pridobim slabotne. Storil sem vse stvari vsem *ljudem*, da bi jih vsekakor nekaj rešil. ²³In to počnem zaradi evangelija, da bom lahko z *vami* udeleženec le-tega. ²⁴Mar ne veste, da tisti, ki tečejo na tekmi, vsi tečejo, toda eden prejme nagrado? Tako tecite, da jo lahko dosežete. ²⁵Vsak pa, ki si prizadeva za nagrado, je zmeren v vseh stvareh. Torej oni *to pocno*, da dosežejo ovenljiv venec; toda mi neovenljivega. ²⁶Zatorej takо tečem, ne kakor negotovo; tako se borim, ne kakor nekdo, ki tolče zrak; ²⁷temveč potlačim svoje telo in ga privedem v podložnost, da ne bi bil na kakršenkoli način, ko sem oznanjal drugim, sam bil zavrnjen.«

10 Poleg tega bratje, nočem, da vi ne bi premislili, da so bili vsi naši očetje pod oblakom in so vsi šli skozi morje ²in vsi so bili krščeni v Mojzesu, v oblaku in v morju, ³in vsi so jedli isto duhovno jed, ⁴in vsi so pili isto duhovno pijačo. Kajti pili so iz te duhovne Skale, ki jih^b je spremljala. In ta Skala je bil Kristus. ⁵Toda z mnogimi izmed njih Bog ni bil zelo zadovoljen; zato so bili zrušeni v divjini. ⁶Torej te stvari so bile naši^c zgledi, z namenom, da mi ne bi hlepeli po zlih stvareh, prav tako kakor so oni pozeleli. ⁷Niti ne bodite malikovalci, kakor so bili nekateri izmed njih; kakor je pisano: ^dLjudje so se usedli, da bi jedli in pili in vstali, da bi se zabavali. ⁸Niti ne zagrešimo prešuštvovanja, kakor so storili nekateri izmed njih in [jih] je v enem dnevu^e padlo triindvajset tisoč. ⁹Niti ne skušajmo Kristusa, kakor so skušali tudi nekateri izmed njih^f in so bili pokončani od kač. ¹⁰Niti ne godrnjajte, kakor so tudi nekateri izmed njih godrnjali in so bili pokončani od unicevalca. ¹¹Torej vse te stvari so se jim zgodile za zglede. Napisane pa so v svarilo nam, nad katere so prišli konci sveta. ¹²Zato naj tisti, ki misli, da stoji, paži, da ne pade. ¹³Nobene preizkušnje niste prestali razen takšne, ki je človeku običajna. ^eToda Bog je zvest, ki ne bo dovolil, da bi bili skušani nad tem, kar ste zmožni; toda s preizkušnjo bo prav tako pripravil pot za pobeg, da jo boste lahko prestali.

¹⁴Moji srčno ljubljeni, bežite torej od malikovanja. ¹⁵Govorim kot modrim možem; presodite, kaj govorim. ¹⁶Mar ni časa blagoslova, ki jo blagoslavljam, udeležba pri Kristusovi krvi? Mar ni kruh, ki ga lomimo, udeležba pri Kristusovem telesu? ¹⁷Kajti mi, *ki nas je mnogo*, smo en kruh in eno telo; ker smo vsi udeleženci tega enega kruha. ¹⁸Glejte Izrael po mesu; ali niso tisti, ki jedo od žrtv, udeleženci oltarja? ¹⁹Kaj torej pravim? Da je malik kaj, ali je to, kar je darovano v žrtvovanje malikom kaj? ²⁰Temveč *pravim*, da stvari, ki jih poganih žrtvujejo, žrtvujejo hudičem, ne pa Bogu; in ne želim, da bi vi imeli družbo s hudiči. ²¹Ne morete piti Gospodove čaše in čaše hudičev. Ne morete biti udeleženci Gospodove mize in mize hudičev. ²²Ali Gospoda dražimo do ljubosumnosti? Ali smo močnejši od njega? ²³Dovoljene so mi vse stvari, toda vse stvari niso koristne. Dovoljene so mi vse stvari, toda vse stvari ne izgrajujejo. ²⁴Naj noben človek ne išče svojega lastnega, temveč vsak srečo drugega. ²⁵Karkoli se prodaja v mesnicah, *to jejte*, ne postavlajoč nobenih vprašanj glede vesti; ²⁶kajti Gospodova je zemlja in njena polnost. ²⁷Če vas kdorkoli od teh, ki ne veruje, povabi na pojedino in ste pripravljeni, da greste; jejte

^a 9:13: živijo: ali, jedo. ^b 10:4: jih...: ali, je šla z njimi. ^c 10:6: naši...: gr. naše podobe. ^d 10:11: zglede: ali, primere. ^e 10:13: običajna: ali, zmerna.

^a 9:9: 5 Mz 25:4 ^b 9:11: Rim 15:27 ^c 9:13: 5 Mz 18:1 ^d 10:7: 2 Mz 32:6; Ps 106:14 ^e 10:8: 4 Mz 25:9 ^f 10:9: 4 Mz 21:6 ^g 10:10: 4 Mz 14:37 ^h 10:20: 5 Mz 32:17; Ps 106:37 ⁱ 10:26: 5 Mz 10:14; Ps 24:1

karkoli je postavljeno pred vas in ne sprašujte se nobenih vprašanj glede vesti.²⁸ § Toda če vam katerikoli človek reče: »To je darovano v žrtev malikom,« ne jejet zaradi tistega, ki je to pokazal in zaradi vesti;^a kajti zemlja je Gospodova in njena polnost.²⁹ Vesti pravim, ne twoje lastne, temveč od drugega; kajti zakaj je moja svoboda sojena od vesti drugega človeka?³⁰ Kajti če sem udeleženec po milosti,^a zakaj sem obrekovan zaradi tega, za kar se zahvaljujem?³¹ Če torej jeste ali pijete ali delate karkoli, vse to delajte v Božjo slavo.³² Ne dajajte nobenega povoda, niti Judom, niti pogonom,^b niti Božji cerkvi;³³ tako kakor jaz v vseh stvareh ugajam vsem ljudem in ne iščem svoje lastne koristi, temveč korist mnogih, da bodo oni lahko rešeni.

11 Bodite moji posnemovalci, celo kakor sem tudi jaz Kristusov.

²Hvalim vas torej, bratje, da se me spominjate v vseh stvareh in se držite odredb,^c kakor sem vam jih izročil.³ Toda ževel bi, da veste, da je glava vsakemu možu Kristus; in glava ženski je mož; in glava Kristusu je Bog.⁴ Vsak mož, ki moli ali prerokuje in ima svojo glavo pokrito, onečašča svojo glavo.⁵ Toda vsaka ženska, ki moli ali prerokuje s svojo nepokrito glavo, onečašča svojo glavo; ker je to celo isto, kakor če bi bila ostrižena na kratko.⁶ Kajti če se ženska ne pokriva, naj bo tudi ostrižena; toda če je za žensko sramotno, da bi bila ostrižena ali ostrižena na kratko, naj bo pokrita.⁷ Kajti mož zares ne bi smel pokrivati svoje glave, ker je podoba in slava Boga; toda ženska je slava moškega.⁸ Kajti moški ni iz ženske, temveč ženska iz moškega.⁹ Niti ni bil moški ustvarjen zaradi ženske, temveč ženska zaradi moškega.¹⁰ Zaradi tega razloga mora ženska na svoji glavi imeti oblast,^d zaradi angelov.¹¹ Pa vendar v Gospodu ni niti moškega brez ženske niti ženske brez moškega.¹² Kajti kakor je ženska iz moškega, točno tako je tudi moški po ženski; toda vse stvari od Boga.¹³ Presodite v sebi; ali je primerno, da ženska nepokrita moli k Bogu?¹⁴ Ali vas ne uči celo sama narava, če ima moški dolge lase, da je to njemu sramota?¹⁵ Toda če ima ženska dolge lase, je njej to slava, kajti njeni lasje so ji dani za pokrivalo.^e¹⁶ Toda če je katerikoli človek videti prepirljiv, mi take navade nimamo niti Božje kerke ne.

¹⁷ Torej s tem, kar vam navajam, vas ne hvalim, ker se ne shajate na boljše, temveč na slabše.¹⁸ Kajti predvsem, ko se shajate v cerkvi, slišim, da so med vami nesoglasja;^f in deloma temu

verjamem.¹⁹ Kajti med vami morajo biti tudi krivoverci,^g da se med vami lahko razodenejo tisti, ki so preizkušeni.²⁰ Ko torej pridete skupaj na en kraj, to^h ni, da jeste Gospodovo večerjo.²¹ Ker pri jedi vsakodobno poprej vzame svojo lastno večerjo; in je eden lačen, drugi pa pijan.²² Kaj? Mar nimate hiš, da bi v njih jedli in pil?ⁱ Ali prezirate Božjo cerkev in sramotite te, ki nimajo?^j Kaj naj vam rečem? Naj vas hvalim v tem? Ne hvalim vas.²³ Kajti od Gospoda sem prejel to, kar sem vam tudi izročil: »Da je Gospod Jezus isto noč, v kateri je bil izdan, vzel kruh²⁴, in ko se je zahvalil, ga je razlomil in rekel: »Vzemite, jejte. To je moje telo, ki je zlomljeno za vas. To delajte v Moj spomin.«²⁵ Na isti način je vzel tudi čašo, ko je srknil, rekoč: »Ta čaša je nova zaveza v moji krvi. To delajte tako pogosto kot to pijete, v Moj spomin.«²⁶

Kajti tako pogosto kot jeste ta kruh in pijete to čašo, razodevate^k Gospodovo smrt, dokler ne pride.²⁷ Zato kdorkoli bo nevredno jedel ta kruh in pil to Gospodovo čašo, bo kriv Gospodovega telesa in krvi.²⁸ Toda naj vsak človek izprša samega sebe in naj tako jé od tegu kruha in piye od te čaše.²⁹ Kajti kdor jé in piye nevredno, jé in piye obsodbo^l samemu sebi in nerazpoznavana Gospodovo telo.³⁰ Zaradi tega razloga so mnogi med vami slabotni in bolelni in mnogi spijo.³¹ Kajti če bi sodili sami sebe, bi ne bili sojeni.³² § Toda ko smo sojeni, smo okarani od Gospoda, da ne bi bili obsojeni s svetom.³³ Zatorej, moji bratje, kadar pridete skupaj, da jeste, počakajte drug na drugega.³⁴ In če je katerikoli človek lačen, naj jé doma, da se ne shajate v obsodbo.^m Ostalo pa bom uredil, ko pridem.

12 Torej glede duhovnih *darov*, bratje, vas ne bi hotel imeti nevedne.² Vi veste, da ste bili pogani, zapeljani k tem nemim malikom, celo kakor ste bili vodenici.³ Zatorej vam dajem razumeti, da nihče, ki govori po Božjem Duhu, ne imenuje Jezusa preklet;ⁿ in da noben človek ne more reči, da Jezus je Gospod, razen po Svetem Duhu.⁴ Torej obstaja raznolikost darov, toda isti Duh.⁵ In obstaja drugačnost služenj,^o toda isti Gospod.⁶ In obstaja raznolikost del, toda to je isti Bog, ki dela vse v vseh.⁷ Toda manifestacija Duha je dana vsakemu človeku, da s tem koristi.⁸ Kajti enemu je po Duhu dana beseda modrosti; drugemu po istem Duhu beseda spoznanja;⁹ drugemu vera po istem Duhu; še drugemu po istem Duhu darovi ozdravljanja;¹⁰ drugemu delanje čudežev; drugemu prerokba; drugemu razpoznavanje duhov; drugemu številne vrste jezikov; drugemu razlaga jezikov.¹¹ Toda

^a 10:30: milosti: ali, zahvaljevanju. ^b 10:32: pogonom: gr. Grkom. ^c 11:2: odredb: ali, običajev. ^d 11:10: oblast: to je pregrinjalo, v znamenje, da je pod oblastjo svojega soproga. ^e 11:15: pokrivalo: ali, tančico. ^f 11:18: nesoglasja: ali, razkoli. ^g 11:19: krivoverci: ali, ločine. ^h 11:20: to...: ali, ne morete pojesti Gospodove večerje. ⁱ 11:22: nimajo: ali, so revni? ^j 11:24: v...: ali, za spomin name. ^k 11:26: razodevate: ali, prikazujete. ^l 11:29: obsodbo: ali, sodbo. ^m 11:34: obsodbo: ali, sodbo.

^a 10:28: 5 Mz 10:14; Ps 24:1

^b 11:24: Mt 26:16; Mr 14:22; Lk 22:19

vse to počne ta en in točno isti Duh, ki vsakemu človeku razdeljuje posamično, kakor on hoče.
¹² Kajti kakor je telo eno in ima mnogo udov in so vsi udi od tega enega telesa, čeprav mnogi, so eno telo; tako je tudi Kristus.
¹³ Kajti po enem Duhu smo vsi krščeni v eno telo, bodisi smo Jude ali pogani,^a bodisi smo vezani ali svobodni; vsi pa smo bili napojeni v enem Duhu.
¹⁴ Kajti telo ni en ud, temveč mnogo.
¹⁵ Če bo stopalo reklo: »Ker nisem roka, nisem od telesa;« ali potemtakem ni od telesa?
¹⁶ In če bo uho reklo: »Ker nisem oko, nisem od telesa;« ali potemtakem ni od telesa?
¹⁷ Če bi bilo celotno telo oko, kje bi bil sluh? Če bi bilo celotno sluh, kje bi bil vonj?
¹⁸ Toda sedaj je Bog vsakega od teh udov razporedil po telesu, kakor mu je ugajalo.
¹⁹ In če bi bili vsi en ud, kje bi bilo telo?
²⁰ Vendar so sedaj oni številni udje, vendar samo eno telo.
²¹ In oko ne more reči roki: »Ne potrebujem te,« prav tako tudi ne glava stopalu:
»Ne potrebujem te.«
²² Ne, potrebnih je veliko več teh telesnih udov, ki so videti slabotnejši.
²³ In ti telesni udje, za katere mislimo, da so manj častitljivi, na te podelimo^b obilnejšo čast; in naši neprivalični deli imajo obilnejšo ljubkost.
²⁴ Kajti naši ljubki deli nimajo potrebe; toda Bog je pripravil skupaj telo in dal obilnejšo čast temu delu, ki trpi pomanjkanje,
²⁵ da v telesu ne bi bilo razkola;^c temveč, da bi imeli udje enako skrb drug za drugega.
²⁶ In če en ud trpi, vsi udje trpijo z njim; ali /če/ je en ud spoštovan, se vsi udje veselijo z njim.
²⁷ Torej vi ste Kristusovo telo in predvsem udje.
²⁸ In Bog je postavil nekatere v cerkvi, najprej apostole, drugič preroke, tretjič učitelje, natô čudežje, potem darove ozdravljanj, pomoči, upravljanj, raznolikost^d jezikov.
²⁹ So vši apostoli? So vši preroki? So vši učitelji? So vši delavci^e čudežev?
³⁰ Imajo vši darove ozdravljanja? Ali vši govorijo z jeziki? Ali vši razlagajo?
³¹ Toda iskreno hrepenite po najboljših darovih; in vendar vam pokažem še odličnejšo pot.

13 Čeprav govorim s človeškimi in angelskimi jeziki, pa nimam ljubezni, sem postal kakor brneč bron ali zveneča cimbala.
² In čeprav imam dar proroštva in razumem vse skrivnosti in vsa spoznanja; in čeprav imam vso vero, tako da lahko premikam gore, pa nimam ljubezni, nisem nič.
³ In čeprav podelim vse svoje dobrine, da nahranim revne in čeprav izročim svoje telo, da bi izgorelo, nimam pa ljubezni, mi to nič ne koristi.
⁴ Ljubezen dolgo prenaša in je prijazna; ljubezen ni nevoščljiva;^f ljubezen sebe ne povzdiguje, ni napihnjena,⁵ se ne ponaša nespodobno, ne išče svojega lastnega, ni lahko izzvana, ne misli zlega;⁶ ne razveseljuje se v krivičnosti, temveč se razveseljuje v resnici;^g prenese vse stvari,

veruje vsem stvarem, upa [v] vse stvari, vzdrži vse stvari.
⁸ Ljubezen nikoli ne izneveri. Toda če bodo prorošta, bodo prenehala;^h če bodo jeziki, bodo prenehali; če bo spoznanje, bo to izginilo proč.
⁹ Kajti spoznavamo deloma in prerojkemo deloma.
¹⁰ Toda ko pride to, kar je popolno, takrat bo to, kar je deloma, odpravljeno.ⁱ
¹¹ Ko sem bil otrok, sem govoril kakor otrok, razumel kakor otrok, mislil^j kakor otrok. Toda, ko sem postal mož, sem^k otroče stvari dal stran.
¹² § Kajti sedaj vidimo skozi steklo, temno;^l toda takrat bom spoznal enako, kakor sem bil tudi spoznan.
¹³ In sedaj ostajajo vera, upanje, ljubezen, to troje; toda največja od teh je ljubezen.

14 Prizadevajte si za ljubezen in želite si duhovne darove, toda rajši, da boste lahko prerokovali.
² § Kajti kdor govorí v neznanem jeziku, ne govorí ljudem, temveč Bogu, kajti noben človek ga ne razume,^m čeprav v duhu govorí skrivnosti.
³ Toda kdor prerokuje, govorí ljudem v izgrajevanje, spodbudo in tolažbo.
⁴ Kdor govorí v neznanem jeziku, izgrajuje sebe; toda kdor prerokuje, izgrajuje cerkev.
⁵ Hočem, da vi vši govorite z jeziki, toda rajši da prerokujete. Kajti večji je kdor prerokuje, kakor kdor govorí z jeziki, razen če razлага, da lahko cerkev prejme izgrajevanje.
⁶ Torej bratje, če prideš k vam, govoré z jeziki, kaj vam bom koristil, razen če vam ne bom govoril ali po razodetju ali po spoznanju ali po prerokovanju ali po nauku?
⁷ In celo stvari brez življenja dajejo zvok, bodisi pišeš ali harfa [in] razen če ne dajo razlike v zvokih,ⁿ kako bo razpoznano kaj je piskano ali harfano?
⁸ Kajti če trobenta da nerazločen zvok, kdo se bo pripravil za boj?
⁹ Tako tudi vi, razen če ne boste z jezikom izrekli lahko^o razumljivih besed, kako se bo izvedelo kar je rečeno? Kajti v zraku boste govorili.
¹⁰ Obstaja, kakor se vé, tako veliko vrst glasov in nobeden od njih ni brez pomena.
¹¹ Zatorej če ne vem pomena glasov, bom temu, ki govorí, tujec in kdor govorí, bo zame tujec.
¹² Tako si tudi vi, ker ste vneti za duhovne^p darove, prizadevajte, da se boste lahko izkazali pri izgrajevanju cerkve.
¹³ Zatorej naj tisti, ki govorí v neznanem jeziku, moli, da bo lahko razlagal.
¹⁴ Kajti če molim v neznanem jeziku, moli moj duh, toda moje razumevanje je brez sadu.
¹⁵ Kaj je to torej? Molil bom z duhom in molil bom tudi z razumom; pel bom z duhom in pel bom tudi z razumom.
¹⁶ Sicer, ko boš blagoslavljal z duhom, kako bo, kdor zavzema prostor nepoučenega, ob tvojem zahvaljevanju rekel: »Amen,« glede na to, da ne razume kar praviš?
¹⁷ Kajti ti resnično daješ prisrčno zahvalo,

^a 12:13: pogani: gr. Grki. ^b 12:23: podelimo: ali, nadenemo. ^c 12:25: razkola: ali, nesoglasja. ^d 12:28: raznolikost: ali, vrste. ^e 12:29: delavci...: ali, sposobni. ^f 13:4: nevoščljiva...: ali, prenagliena. ^g 13:6: v resnici: ali, z resnico. ^h 13:8: prenehala: gr. izginila proč. ⁱ 13:10: odpravljeno: gr. izginilo proč. ^j 13:11: mislil: ali, razmišljal. ^k 13:11: sem...: gr. so otroče stvari izginile proč. ^l 13:12: temno: gr. v uganki. ^m 14:2: razume: gr. sliši. ⁿ 14:7: zvokih: ali, tonih. ^o 14:9: lahko...: gr. pomembnih. ^p 14:12: duhovne...: gr. duhove.

toda drug ni izgrajen.¹⁸ Zahvaljujem se svojemu Bogu, bolj kakor vi vsi govorim z jeziki;¹⁹ vendar v cerkvi raje spregovorim pet besed s svojim razumom, da bi lahko s svojim glasom poučil tudi druge, kakor deset tisoč besed v *neznanem* jeziku.²⁰ Bratje, ne bodite otroci v razumevanju. Čeprav ste v zlobnosti otroci, vendar v razumevanju bodite možje.^a²¹ V postavi jea pisano: »Z ljudmi drugih jezikov in drugih ustnic bom govoril tem ljudem; in vendar me kljub vsemu temu ne bodo slišali,« govorí Gospod.²² Zato so jeziki za znamenje, ne tem, ki verujejo, temveč tem, ki ne verujejo. Toda prerokovanje ne služi tem, ki ne verujejo, temveč tem, ki verujejo.²³ Če bi torej celotna cerkev prišla skupaj na en kraj in bi vsi govorili z jeziki in vstopijo *tisti*, ki so nepoučeni ali neverniki, ali ne bodo rekli, da ste blažni?²⁴ Toda če vsi prerokujejo in vstopi nekdo, ki ne veruje ali *nekdo* nepoučen, je prepričan od vseh, je sojen od vseh.²⁵ In tako so razodete skrivnosti njegovega srca; in tako pade na svoj obraz in bo oboževal Boga ter naznani, da je Bog resnično v vas.²⁶ Kako je to potem, bratje? Ko pridete skupaj ima vsak izmed vas psalm, ima nauk, ima jezik, ima razodetje, ima razlag. Naj bodo vse stvari storjene k izgrajevanju.²⁷ § Če katerikoli človek govorí v *neznanem* jeziku, naj *bosta* po dva ali največ^b po trije in *to* po vrsti; eden pa naj razlag.²⁸ Toda če tam ni razlagalca, naj v cerkvi molči; govorí pa naj sebi in Bogu.²⁹ Naj spregovorijo dva ali trije preroki, drugi pa naj sodijo.³⁰ Če je *katerakoli stvar* razodete drugemu, ki sedi v bližini, naj prvi molči.³¹ Kajti vsi lahko prerokujete eden za drugim, da se vsi lahko učijo in ste vsi lahko potolaženi.³² In duhovi prerokov so podrejeni prerokom.³³ Kajti Bog ni *povzročitelj* zmešnjave,^c temveč miru, kakor v vseh cerkvah svetih.³⁴ Naj vaše ženske v cerkvah molčijo, kajti ni jim dovoljeno govoriti; temveč *jim je naročeno* biti pod poslušnostjo, kakor pravi tudi^d postava.³⁵ In če se hočejo karkoli naučiti, naj doma vprišajo svoje soproge, kajti za ženske je sramotno, da v cerkvi govorijo.³⁶ Kaj? Ali je Božja beseda prišla od vas? Je dospela samo k vam?³⁷ Če katerikoli človek misli o sebi, da je prerok ali duhoven, naj prizna, da so besede, ki vam jih pišem, zapovedi od Boga.³⁸ Toda če je katerikoli človek neveden, naj bo neveden.³⁹ Zato bratje, hrepenite da prerokujete in ne prepovejte govoriti z jeziku.⁴⁰ Naj bodo vse stvari storjene spodobno in urejeno.

15 Poleg tega, bratje, vam razglasjam evangelij, ki sem vam ga oznani, ki ste ga tudi sprejeli in v katerem stojite;^e po katerem ste tudi rešeni, če obdržite^d v spominu kar^e sem vam oznani,

razen če ste zaman verovali.³ Kajti predvsem sem vam izročil to, kar sem tudi sam prejel, kako je ta Kristus umrl za naše grehe, glede na pisma;⁴ in da je bil pokopan in da je bil tretji dan obujen, glede na pisma;^f in da ga je videl Kefo, nató dvanajsteri.⁶ Potem ga je hkrati videlo več kot petsto bratov; od katerih jih je večji del ostal do sedaj, toda nekateri so zaspali.⁷ Nató ga je videl Jakob, potem vsi apostoli.⁸ In zadnji od vseh sem ga videl tudi jaz, kakor nekdo rojen^f izven pravšnjega časa.⁹ Kajti jaz sem najmanjši izmed apostolov, ki nisem primeren, da sem imenovan apostol, ker sem preganjal Božjo cerkev.¹⁰ Toda po Božji milosti sem kar sem, in njegova milost, ki mi je *bila podeljena*, ni bila zaman; temveč sem se trudil bolj obilno kakor vsi oni. Vendar ne jaz, temveč Božja milost, ki je bila z meno.¹¹ Torej bodisi *sem bil* jaz ali oni, takó oznanjamо in takó ste verovali.¹² Torej če se oznanja Kristusa, ki je obujen od mrtvih, kako nekateri izmed vas pravite, da ni vstajenja mrtvih?¹³ Toda če ni bilo vstajenja mrtvih, potem Kristus ni obujen.¹⁴ Če pa Kristus ni bil obujen, potem je naše oznanjevanje prazno in je tudi vaša vera prazna.¹⁵ Da, spoznani smo [za]^g krive Božje priče, ker smo pričevali o Bogu, ki je obudil Kristusa; katerega ni obudil, če je tako, da mrtvi ne vstajajo.¹⁶ Kajti če mrtvi ne vstajajo, potem Kristus ni obujen.¹⁷ Če pa Kristus ni bil obujen, je vaša vera prazna; še vedno ste v svojih grehih.¹⁸ Tedaj so propadli tudi tisti, ki so zaspali v Kristusu.¹⁹ Če imamo samo v tem življenju upanje v Kristusa, smo od vseh ljudi najbolj bedni.²⁰ Toda sedaj je Kristus obujen od mrtvih *in postal prvenec teh*, ki so zaspali.²¹ Kajti odkar je po *človeku* prišla smrt, je po človeku *prišlo* tudi vstajenje mrtvih.²² Kajti kakor v Adamu vsi umrejo, bodo točno tako v Kristusu vsi oživljeni.²³ Toda vsak po svojem lastnem redu; prvenec Kristus, zatem tisti, ki so Kristusovi, ob njegovem prihodu.²⁴ Potem *pride* konec, ko bo kraljestvo izročil Bogu, celó Očetu; ko bo odstranil vsako vladavino in vsako oblast ter moč.²⁵ Kajti on mora kraljevati, dokler ne položi vseh sovražnikov pod njegova stopala.²⁶ Žadnji sovražnik, ki bo uničen, je smrt.²⁷ Kajti vse stvari je položil pod njegova stopala. Toda ko pravi, vse stvari so položene pod *njega*, je očitno, da je tisti, ki je vse stvari položil pod njega, izvezet.²⁸ In ko mu bodo vse stvari podjarmljene, potem bo tudi Sin sebe podvrgel njemu, ki je vse stvari položil pod njega, da bo lahko Bog vse v vsem.²⁹ Sicer kaj bodo storili tisti, ki se krščujejo za mrtve, če mrtvi sploh niso obujeni? Zakaj so bili potem krščeni za mrtve?³⁰ In čemu mi vsako uro stojimo v nevarnosti?³¹ Pri svojem^g veselju, ki ga imam

^a 14:20: možje: gr. popolni, ali, zrele starosti. ^b 14:27: največ...: trije posamični stavki. ^c 14:33: zmešnjave: gr. hrupa, ali, vznemirjenosti. ^d 15:2: obdržite...: ali, trdno držite. ^e 15:2: kar: gr. s kakšnim govorom. ^f 15:8: rojen...: ali, nedonošen. ^g 15:31: svojem: nekateri berejo, našem.

v Kristusu Jezusu, našem Gospodu, izjavljam:
 »Vsak dan umiram.«³² Če sem se^a v Efezu po človeško boril z zvermi, kaj mi koristi, če mrtvi niso obujeni? Jejmo in pijmo, kajti jutri umremo.
³³ § Ne bodite zavedeni. Zli pogovori pokvarijo dobre manire.³⁴ Zbudite se k pravičnosti in ne grešite, kajti nekateri nimajo Božjega spoznanja. To vam govorim v vašo sramoto.

³⁵ Toda nekateri *ljudje* bodo rekli: »Kako so mrtvi obujeni? In s kakšnim telesom pridejo?«³⁶ Ti bedak, to kar ti seješ ne oživi, razen če ne umre.³⁷ In to, kar ti seješ, ne seješ to telo, ki bo, temveč golo zrno, to je lahko pšenica ali neko drugo *zrno*;³⁸ toda Bog mu daje telo, kakor mu ugaja in vsakemu semenu svoje lastno telo.³⁹ Ni vse meso isto meso, ampak *je ena vrsta* mesa od ljudi, drugo meso od živali, drugo od rib in drugo od ptic.⁴⁰ *Tam so* tudi nebesna telesa in zemeljska telesa; toda slava nebesnih *je ena, slava* zemeljskih pa *je druga*.⁴¹ Ena je slava sonca, druga slava lune in druga slava zvezd, kajti *ena* zvezda se od *druge* zvezde razlikuje po slavi.⁴² Tako *je* tudi vstajenje mrtvih. Sejano je v trohhljivosti, obujeno je v netrohhljivosti.⁴³ Sejano je v nečast, dvignjeno je v slavo. Sejano je v slabosti, dvignjeno je v moči.⁴⁴ § Sejano je v naravno telo, dvignjeno je duhovno telo. Obstaja naravno telo in obstaja duhovno telo.⁴⁵ In tako je pisano: »Prvi človek Adam je postal živa duša; zadnji Adam je postal oživljajoč duh.⁴⁶ Vendar ni *bilo* najprej to, kar je duhovno, temveč to, kar je naravno, in potem to, kar je duhovno.⁴⁷ Prvi človek *je* iz tal, zemeljski; drugi človek *je* Gospod iz nebes.⁴⁸ Kakršen *je* zemeljski, takšni so tudi tisti, ki so zemeljski; in kakršen *je* nebeški, takšni so tudi tisti, ki so nebeški.⁴⁹ In kakor smo nosili zemeljsko podobo, bomo nosili tudi nebeško podobo.⁵⁰ Torej povem to, bratje, da meso in kri ne moreta podedovati Božjega kraljestva; niti trohnenje ne podeduje netrohnenja.⁵¹ Glejte, pokažem vam skrivnost: »Ne bomo vsi zaspali, toda vsi bomo spremenjeni,⁵² v trenutku, kot bi trenil z očesom, ob zadnjih trobenti, kajti trobenta bo zadonela in mrtvi bodo vstali netrohneči in mi bomo spremenjeni.⁵³ Kajti ta trohhljivost si mora nadeti netrohhljivost in to umrljivo *si mora* nadeti nesmrtnost.⁵⁴ Torej ko si bo ta trohhljivost nadela netrohhljivost in si bo to umrljivo nadelo nesmrtnost, tedaj se bo izpolnila beseda, ki je zapisana:^a »Smrt je požrta v zmagi.⁵⁵ § O smrt, kje *je* tvoje želo? O grob,^b kje je tvoja zmaga?^b_b ⁵⁶ Želo smrti je greh, moč greha pa *je* postava.⁵⁷ Toda zahvaljen *bodi* Bog, ki nam daje zmago po našem Gospodu Jezusu Kristusu.

⁵⁸ Torej, moji ljubljeni bratje, boste neomajni, nepremakljivi, vedno obilni v Gospodovem delu, ker veste, da vaš trud v Gospodu ni zaman.

16 Torej gledete nabirke za svete, kakor sem dal naročilo cerkvam v Galatiji, točno tako storite.² Na prvi *dan* tedna naj vsak izmed vas položi poleg sebe v shrambo, kakor ga je Bog osrečil, da ne bo zbiranj, ko pridem.³ In ko pridem, katerekoli boste z *vašimi* pismi priporočili, te bom poslal, da prineseo vašo^c velikodušnost v Jeruzalem.⁴ Če pa bo primerno, da grem tudi jaz, bodo šli z menoj.⁵ Torej, ko bom šel skozi Makedonijo, bom prišel k vam; kajti pojdem skozi Makedonijo.⁶ § In lahko bo, da bom ostal, da in prezimil z vami, da me boste lahko spremili na moje potovanje, kamorkoli pojdem.⁷ Kajti ne bom vas torej videl mimogrede; temveč zaupam, da ostanem nekaj časa z vami, če Gospod dovoli.⁸ Toda v Efezu bom ostal do binkošti.⁹ Kajti velika in uspešna vrata so se mi odprala in *tam je* mnogo nasprotnikov.¹⁰ Torej če pride Timotej, glejte, da bo lahko z vami brez strahu, kajti opravlja Gospodovo delo, kakor ga *opravljam* tudi jaz.¹¹ Naj ga torej nihče ne prezira, temveč ga spremite v miru, da bo lahko prišel k meni, ker ga pričakujem z brati.¹² Glede *našega* brata Apola, sem ga silno prosil, da pride z brati k vam, toda njegova volja sploh ni bila, da pride ob tem času; toda prišel bo, ko bo imel primeren čas.¹³ Čujte, trdno stojte v veri, obnašajte se kakor možje, bodite močni.¹⁴ Naj bodo vse vaše stvari narejene z ljubezni.¹⁵ Rotim vas, bratje (vi poznate Stefanájevo hišo, da je ta prvenec Ahaje in *da* se so posvetili službi svetim),¹⁶ da se takšnim podredite in vsakemu, ki pomaga z *nami* in se trudi.¹⁷ § Vesel sem Stefanájevega, Fortunatovega in Aháikovega prihoda, kajti preskrbeli so to, kar je manjkalo na vaši strani.¹⁸ Kajti okrepčali so mojega in vašega duha; zatorej jim priznajte, da so takšni.

¹⁹ Pozdravljam vas cerkve iz Azije. V Gospodu vas zelo pozdravlja Ákvila in Priska, s cerkvijo, ki je v njuni hiši.²⁰ Pozdravljam vas vsi bratje. Srug drugega pozdravite s svetim poljubom.²¹ Pozdrav od *mene*, Pavla, z mojo lastno roko.²² Če kateri človek nima rad Gospoda Jezusa Kristusa, naj bo Anathema^d Maranatha.^e ²³ § Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *bodi* z vami.²⁴ Moja ljubezen *bodi* z vami vsemi v Kristusu Jezusu. Amen.

[Prva poslanica Korinčanom je bila napisana iz Filipov po Stefanáju in Fortunatu in Aháiku in Timóteju.]

^a 15:32: se... ali, v Efezu govoril po običaju ljudi.

^b 15:55: grob: ali, pekel.

^c 16:3: vašo...: gr. vaš dar.

^d 16:22:

[Anathema: gr. preklet.]

^e 16:22: [Maranatha: gr. Naš Gospod, pridi!]

a 15:54: Oz 13:14 b 15:55: [Oz 13:14]

Druga poslanica apostola Pavla Korinčanom

1 Pavel,^a po Božji volji apostol Jezusa Kristusa, in našbrat Timotej Božji cerkvi, ki je v Korintu, z vsemi svetimi, ki so po vsej Ahaji:² »Milost bodi vam in mir od Boga, našega Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa.«³ Blagoslovjen bodi Bog, celo Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče usmiljenj in Bog vse tolažbe,⁴ ki nas tolaži v vsaki naši stiski, da bomo sposobni tolažiti te, ki so v kakršnikoli težavi, s tolažbo, s katero smo mi sami potolaženi od Boga.⁵ Kajti kakor so Kristusova trpljenja obilna v nas, tako je obilna tudi naša tolažba po Kristusu.⁶ Če pa smo stiskani, je to za vašo tolažbo in rešitev duš, ki je učinkovita^b v prestajanju istih trpljenj, katera tudi mi prenašamo; ali če smo potolaženi, je to zaradi vaše tolažbe in rešitve duš.⁷ In naše upanje o vas je neomajno, vedoč, da kakor ste udeleženci trpljenj, tako boste postali tudi tolažbe.⁸ Kajti nočemo, bratje, da bi bili vi nevedni o naši težavi, ki je k nam prišla v Aziji, da smo bili stiskani preko mere, nad močjo, takozelo, da smo obupali celo nad življenjem.⁹ Toda v sebi smo imeli smrtno^c obsodbo, da ne bi zaupali vase, temveč v Boga, ki obuja mrtve;¹⁰ ki nas je osvobodil iz tako velike smrti in še osvobaja; v katerega zaupamo, da nas bo še osvobajal.¹¹ Tudi vi skupaj pomagate z molitvijo za nas, da bi bila lahko zaradi daru, podarjenega nam, s pomočjo mnogih oseb, dana zahvala z naše strani.

¹² Kajti naše veselje je to, pričevanje naše vesti, da smo se v svetu vedli s preprostotjo in pobožno iskrenostjo, ne z meseno modrostjo, temveč z Božjo milostjo in bolj obilno posebej do vas.¹³ Kajti ne pišemo vam nobenih drugih stvari, kakor kar berete ali spoznavate; in zaupam, da boste spoznali celo do konca;¹⁴ kakor ste nas tudi vi deloma spoznali, da smo mi vaše veselje, celo kakor ste tudi vi naše na dan Gospoda Jezusa.

¹⁵ V tem zaupanju sem bil voljan prej priti k vam, da bi vi lahko imeli dvojno koristi;^d ¹⁶ in mimo vas iti v Makedonijo in iz Makedonije ponovno priti k vam in bi bil od vas pospremljen na svoji poti proti Judeji.¹⁷ Ko sem bil torej takih misli, ali sem uporabil lahkomiselnost? Ali stvari, ki jih nameravam, nameravam storiti glede na meso, da bo z menoj »da,« »da« in »ne,« »ne?«¹⁸ Toda kakor je Bog resničen, naša beseda^e do vas ni bila »da« in »ne.«¹⁹ Kajti Božji Sin, Jezus Kristus, ki je bil med vami oznanjen po nas, celo po meni in Silvánu ter Timóteju, ni bil »da« in »ne,« temveč je bil v njem »da.«²⁰ Kajti vse Božje obljlube so v njem »da« in v njem »Amen« v Božjo slavo po nas.²¹ Torej tisti, ki nas z vami utruje v

Kristusu in nas je mazilil, je Bog;²² ki nas je tudi zapečatil in v naša srca dal poroštvo Duha.²³ Poleg tega kličem Boga za pričo nad svojo dušo, da doslej še nisem prišel k vam v Korint, da bi vam prizanesel.²⁴ Ne, ker bi imeli gospostvo nad vašo vero, temveč smo pomočniki vaše radosti; kajti stoje po veri.

2 Toda pri sebi sem sklenil, da k vam ne bom ponovno prišel s potrstostjo.² Kajti če vas užalostim, kdo je torej tisti, ki me razveseljuje, razen istega, ki je po meni užaloščen?³ In to isto sem napisal vam, da ne bi, ko pridem, imel bridkost od teh, od katerih bi se moral veseliti; ker imam zaupanje v vas vse, da je moje veselje veselje vas vseh.⁴ Kajti iz precejšnje stiske in tesnobe srca sem vam pisal z mnogimi solzami; ne da bi bili vi užaloščeni, temveč da bi lahko spoznali ljubezen, ki jo imam bolj obilno do vas.⁵ Toda če je kdorkoli povzročil žalost, ni užalostil mene, temveč deloma, da vas ne bom vse preobremenil.⁶ Takšnemu človeku je primerna ta kazen,^f katera [mu] je bila naložena od večine.

⁷ Tako da mu morate nasprotno vi raje odpustiti in ga potolažiti, da ne bi bil mogoče tak požrt s preveliko bridkostjo.⁸ Zatorej vas rotim, da boste potrdili svojo ljubezen do njega.⁹ Kajti zato sem vam tudi pisal, da bi lahko spoznal dokaz o vas, če ste v vseh stvareh poslušni.¹⁰ Komur kaj odpustite, odpuščam tudi jaz. Kajti če sem kaj odpustil, komur sem zaradi vas to odpustil, sem to odpustil v Kristusovi osebi;^g ¹¹ § da Satan ne bi pridobil prednosti pred nami; kajti o njegovih naklepih nismo nevedni.¹² Nadalje, ko sem prišel v Troádo, da oznamim Kristusov evangelij in so mi bila odprta vrata v Gospodu,¹³ v svojem duhu nisem imel počitka, ker nisem našel svojega brata Tita. Toda, ko sem se od njih poslovil, sem od tam odšel v Makedonijo.¹⁴ Torej hvala bodi Bogu, ki nam vedno povzroča, da slavimo zmago v Kristusu in po nas na vsakem kraju razodeva vonj njegovega spoznanja.¹⁵ Kajti Bogu smo prijeten Kristusov vonj med temi, ki so rešeni in med temi, ki se pogubljajo.¹⁶ Nekomu smo vonj po smrti za smrt, drugemu pa vonj po življenju za življenje. In kdo je primeren za te stvari?¹⁷ § Kajti nismo kakor mnogi, ki kvarijo^h Božjo besedo; temveč kot iz iskrenosti, vendar kot od Boga, v Božjih očeh govorimo v Kristusu.

3 Ali ponovno pričenjamо priporočati sami sebe?
Ali potrebujemo, kot nekateri drugi, za vas priporočilne poslanice ali priporočilna pisma od vas?² Vi ste naša poslanica, napisana v naših

^a 1:1: [Leta Gospodovega 60.]

^b 1:6: učinkovita: ali, izdelana.

^c 1:9: smrtno...: ali, smrtni odgovor.

^d 1:15:

korist: ali, milost.

^e 1:18: naša beseda: ali, naše oznanjevanje.

^f 2:6: kazen: ali, graja.

^g 2:10: Kristusovi osebi: ali, Kristusovem pogledu.

^h 2:17: kvarijo: ali, goljufivo postopajo z.

srcih, od vseh ljudi poznana in brana, ³ ker ste vidno oznanili, da ste Kristusova poslanica, dana po nas, ne napisana s črnilom, temveč z Duhom živega Boga; ne na kamnite plošče, temveč na mesene plošče srca.

⁴ In tako zaupanje imamo po Kristusu usmerjeno k Bogu; ⁵ ne da smo sami zadostni, da mislimo karkoli kakor od nas samih, temveč je naša zadostnost od Boga; ⁶ ki nas je tudi storil zmožne služabnike nove zaveze; ne po črki, temveč po duhu; kajti črka ubija, toda duh daje^a življenje.

⁷ Toda če je bilo veličastno služenje smrti, zapisano in vrezano v kamne, tako da Izraelovi otroci, zaradi slave njegove zunanjosti, niso mogli neomajno gledati Mojzesovega obraza, katerega slava je bila odpravljena, ⁸ kako ne bo služba duha precej veličastnejša? ⁹ Kajti če je služba obošdbi slava, [jo] služba pravičnosti veliko bolj prekaša v slavi.

¹⁰ Kajti celo to, kar je postal slavno, v tem oziru ni imelo slave, zaradi slave, ki prekaša. ¹¹ Kajti če je bilo slavno to, kar je bilo odpravljeno, je veliko bolj slavno to, kar ostaja. ¹² Ker imamo torej tolikšno upanje, uporabljamo veliko razumljivost^b govora,

¹³ in ne kakor Mojzes, ki si je prek svojega obraza nadel zagrinjalo, da Izraelovi otroci niso mogli neomajno gledati konca tega, kar je odpravljeno. ¹⁴ Toda njihovi umi so bili zaslepljeni. Kajti do danes ostaja pri branju Stare zaveze isto zagrinjalo neodgrnjeno; katero zagrinjalo je odpravljeno v Kristusu. ¹⁵ Toda celo do današnjega dne, kadar se bere Mojzes, je na njihovem srcu zagrinjalo.

¹⁶ Pa vendar, ko se bodo obrnili h Gospodu,

bo zagrinjalo odvzeto. ¹⁷ Torej Gospod je ta Duh, in kjer je Gospodov Duh, tam je svoboda.

¹⁸ Toda mi vsi, ki z odgrnjениm obrazom gledamo

kakor v steklu Gospodovo slavo, smo iz slave v

slavo preobraženi v isto podobo, celo kakor^c po

Gospodovem Duhu.

4 Ker imamo to službo, kakor smo prejeli usmiljenje, ne omahujemo, ² temveč smo se odrekli skritim stvarem nepoštenosti^d in ne hodimo v prebrisaniosti niti z Božjo besedo ne ravnamo varljivo, temveč se z manifestacijo resnice v Božjih očeh priporočamo vesti vsakega človeka. ³ Toda če je naš evangelij skrit, je skrit tistim, ki so izgubljeni, ⁴ v katerih je bog tega sveta zaslepil misli tistih, ki ne verujejo, da jim ne bi zasijala svetloba veličastnega Kristusovega evangelija, ki je podoba Boga. ⁵ Kajti ne oznanjam se, temveč Kristusa Jezusa, Gospoda; in sebe, vaše služabnike, zaradi Jezusa. ⁶ Kajti Bog, ki je zapovedal svetlobi, da zasije iz teme, je^e zasijal v naših srcih, da nudi svetlobo spoznanja Božje slave na obrazu Jezusa Kristusa.a

⁷ Toda ta zaklad imamo v lončenih posodah, da bi bila odličnost moči lahko od Boga in ne od nas. ⁸ Na vsaki strani smo vznemirjeni, vendar ne v tegobi; zmedeni smo, vendar ne v obupu;^f preganjani, toda ne zapuščeni; metani /ob tla/, toda ne uničeni; ¹⁰ vedno v telesu naokrog prenašamo umiranje Gospoda Jezusa, da bi se lahko tudi v našem telesu razodelo Jezusovo življenje. ¹¹ Kajti mi, ki živimo, smo zaradi Jezusa nenehno izročani v smrt, da bi se tudi Jezusovo življenje lahko razodelo v našem umrljivem mesu.

¹² Tako potem v nas deluje smrt, toda v vas življenje. ¹³ Ker imamo istega duha vere, glede na to, kakor je pisano: >Veroval sem in zato sem govoril;< tudi mi verujemo in zato govorimo;

¹⁴ vedoč, da tisti, ki je obudil Gospoda Jezusa, bo po Jezusu obudil tudi nas in nas postavil z vami. ¹⁵ Kajti vse stvari so zaradi vas, da bi lahko obilna milost zaradi zahvaljevanja mnogih prekipevala v Božjo slavo. ¹⁶ Zaradi tega razloga ne omagujemo; kajti kljub temu, da naš zunanjji človek umira, je vendarle naš notranji človek iz dneva v dan obnovljen. ¹⁷ Kajti naša lahka stiska, ki je samo za trenutek, opravlja za nas veliko večjo, presegajoča in večno težo slave; ¹⁸ medtem ko ne gledamo na stvari, ki so vidne, temveč na stvari, ki so nevidne. Kajti stvari, ki so vidne, so začasne, toda stvari, ki so nevidne, so večne.

5 Kajti vemo, da če bi naša zemeljska hiša tega šotorskega svetišča razpadla, imamo v nebesih večno Božjo stavbo, hišo ne narejeno z rokami.

² Kajti v tem stokamo in iskreno želimo, da bi se povrh odeli z našo hišo, ki je iz nebes; ³ § če je tako, da ko bomo oblečeni, ne bi bili najdeni goli. ⁴ Kajti mi, ki smo v tem šotoru, obteženi stokamo. Ne zato, ker hočemo biti neoblečeni, temveč oblečeni povrh, da bi bila umrljivost lahko požrta z življenjem. ⁵ Torej kdor nas je naredil za točno isto stvar, je Bog, ki nam je dal tudi poroštvo Ducha. ⁶ Torej smo vedno zaupljivi, ker vemo, da medtem ko smo doma v telesu, smo odsotni od Gospoda⁷ (kajti hodimo po veri, ne po pogledu). ⁸ Zaupljivi smo, pravim in voljni rajši biti odsotni iz telesa in biti prisotni z Gospodom.

⁹ Zatorej se^g trudimo, da bomo bodisi prisotni ali odsotni, lahko pri njem sprejeti. ¹⁰ Kajti vsi se moramo prikazati pred Kristusovim sodnim stolom, da bo vsakdo lahko prejel stvari, storjene v svojem telesu, glede na to, kar je storil, bodisi je dobro ali slabo.

¹¹ Ker torej poznamo Gospodov strah^h, pregovarjamо ljudi; toda Bogu smo postali očitni; in zaupam tudi, [da] smo postali očitni v vaših vesteh. ¹² Kajti ne priporočamo se vam ponovno, temveč vam dajemo priložnost, da ste zavoljo

^a 3:6: daje...: ali, oživlja.
^b 3:12: razumljivost: ali, srčnost.
nepoštenosti: gr. sramote.

^c 3:18: kakor...: ali, od Gospoda, Duha.
^d 4:2:
^e 4:6: je: gr. je on, ki je.
^f 4:8: v obupu: ali, povsem brez pomoči ali sredstev.
^g 5:9:
se...: ali, si prizadevamo.

^h 5:11: [strah: gr. phobos; fobija; groza.]

a 4:6: [1 Tim 1:11] b 4:13: Ps 116:10

nas ponosni, da boste imeli nekaj, da *odgovorite* tem, ki se ponašajo na zunaj,^a ne pa v srcu. ¹³Kajti če smo brez pameti, je to za Boga, ali če smo zdravega mišljenja, je to zaradi vaše stvari. ¹⁴Kajti sili nas Kristusova ljubezen; ker tako sodimo, da če je eden umrl za vse, potem so bili mrtvi vsi.¹⁵ In da je umrl za vse, da tisti, ki živijo, odslej ne bi živelii več zase, temveč za tistega, ki je zanje umrl in ponovno vstal. ¹⁶Zatorej odslej nobenega človeka ne poznamo po mesu. Da, četudi smo Kristusa poznali po mesu, ga vendarle sedaj ne poznamo več [*po mesu*]. ¹⁷ § Torej, če je katerikoli človek v Kristusu, je novo ustvarjeno bitje.^a Stare stvari so minile; glejte, vse stvari so postale nove. ¹⁸In vse stvari so od Boga, ki nas je po Jezusu Kristusu spravil s seboj in nam dal službo pobotanja; ¹⁹namreč, da je bil Bog v Kristusu, ko je svet pobotal s seboj, ker jim ni pripisal njihovih prekrškov, nam^b pa predal besedo sprave. ²⁰Torej smo potem predstavniki za Kristusa, kakor da *vas* je po nas rotil Bog. Namesto Kristusa *vas* prosimo, bodite spravljeni z Bogom. ²¹Kajti njega, ki ni poznal greha, je zaradi nas storil, da postane greh, da bi mi lahko postali Božja pravičnost v njem.

6 Mi *vas* potem kot delavci skupaj z *njim* tudi rotimo, da Božje milosti niste prejeli zaman. ²(Kajti pravi:^b »Uslišal sem te v sprejemljivem času in na dan rešitve duše sem ti pomagal; glej, sedaj je odobren čas; glej, sedaj je dan rešitve duše.«) ³Ne dajemo nobene spotike v nobeni stvari, da služba ne bo ošteta. ⁴Toda v vseh *stvareh* se priporočamo^c kakor Božji služabniki, v veliki potprežljivosti, v stiskah, v potrebah, v tegobah, ⁵v bičanjih, v ječah, pri uporih,^d v naporih, v bedenjih, v postih,^e s čistostjo, s spoznanjem, s potprežljivostjo, s prijaznostjo, s Svetim Duhom, z nehlinjeno ljubeznijo, ⁷z besedo resnice, z Božjo močjo, z bojno opremo pravičnosti na desni roki in na levi, ⁸s spoštovanjem in nespoštovanjem, na slabem in dobrem glasu; kakor sleparji, pa *vendar* iskreni;^f kakor neznani, pa *vendar* dobro znani; kakor umirajoči in glej, živimo; kakor kaznovani, pa ne ubiti; ¹⁰kakor žalostni, *vendar* vedno veseli; kakor ubogi, *vendar* mnoge bogatimo; kakor ne bi imeli nič, pa *vendar* posedujemo vse stvari.

¹¹O vi Korinčani, naša usta so vam odprta, naše srce je širokosrčno. ¹²Vi niste omejeni v nas, temveč ste omejeni v vaših lastnih notranjostih. ¹³Torej za povračilo v enakem (govorim vam kakor svojim otrokom), bodite tudi vi širokosrčni. ¹⁴Ne bodite neenako vpreženi skupaj z neverniki, kajti kakšno družbo ima pravičnost z nepravičnostjo? Ali kakšno udeležbo ima svetloba s temo?¹⁵ In kakšno soglasje ima Kristus z Beliárom? Ali kakšen delež ima, kdor

veruje, z nevernik? ¹⁶§ In kakšno strinjanje ima Božji tempelj z maliki? Kajti vi ste tempelj živega Boga; kakor je rekел Bog:^c »Prebival bom v njih in hodil v *njih* in jaz bom njihov Bog in oni bodo moji ljudje. ¹⁷ d Zatorej pridite ven izmed njih in bodite oddvojeni,« govoril Gospod »in nečiste stvari se ne dotikajte; in jaz vas bom sprejel¹⁸ e in vam bom Oče in vi boste moji sinovi in hčere,« govoril Gospod Vsemogočni.

7 Ker imamo torej te obljube, srčno ljubljeni, se očistimo pred vso umazanijo mesa in duha ter v strahu Božjem dovršujmo svetost.

² § Sprejmite nas; nikomur nismo storili krivice, nobenega človeka nismo pokvarili, nobenega človeka nismo ogoljufili. ³Tega ne govorim, da *vas* oobsdim, kajti prej sem rekel, da ste v naših srcih, da z *vami* umremo in živimo. ⁴Velika je moja držnost govorila do vas, veliko je moje ponašanje glede vas. Napolnjen sem s tolažbo, silno radosten v vsej naši stiski. ⁵Kajti ko smo prišli v Makedonijo, naše meso ni imelo počitka, temveč smo bili stiskani na vsaki strani; zunaj so bili boji, znotraj so bili strahovi. ⁶Kljub temu nas je Bog, ki tolaži te, ki so potrči, potolažil s Titovim prihodom; ⁷pa ne samo z njegovim prihodom, temveč s tolažbo, s katero je bil potolažen med vami, ko nam je pripovedoval vašo iskreno željo, vaše žalovanje, vaše goreče mišljenje do mene; tako, da sem se tem bolj veselil. ⁸Kajti čeprav sem vas s pismom užalostil, se ne kesam, čeprav sem se kesal; kajti zaznavam, da vas je ista poslanica užalostila, čeprav je *bilo* to samo za nekaj časa. ⁹Sedaj se veselim, ne da ste bili užaloščeni, temveč da ste [bili] užaloščeni do kesanja. Kajti užaloščeni ste bili na^c bogaboječ način, da od nas in ničemer ne bi prejeli škode. ¹⁰Kajti bogaboječa žalost opravlja kesanje v rešitev duše, katere se ne bomo kesali, toda svetna žalost ustvarja smrt. ¹¹Kajti glejte to točno isto stvar, da ste bili užaloščeni na bogaboječ način, kakšno skrbnost je to storilo v vas, da, kakšno čiščenje vas samih, da, kakšno ogorenost, da, kakšen strah, da, kakšno silovito hrepnenje, da, kakšno gorečnost, da, kakšno maščevanje! V vseh *stvareh* ste sebe potrdili, da ste v tej zadevi čisti. ¹²Zatorej čeprav sem vam pisal, sem to storil ne zaradi razloga tistega, ki je storil krivico niti zaradi razloga tistega, ki je trpel krivico, temveč, da se vam lahko pokaže naša skrb za vas in Božjih očeh. ¹³ § Torej smo bili potolaženi v vaši tolažbi. Da in silno bolj smo se veselili zaradi Titovega veselja, ker je bil po vseh njegov duh okrepan. ¹⁴Kajti če sem se mu kakorkoli bahal z vami, nisem osramočen; temveč kakor smo vam govorili vse stvari v resnici, se je celo tako naše bahanje, katerega sem storil pred Titom, izkazalo [za] resnično. ¹⁵In njegova

^a 5:12: na zunaj: gr. z obrazom. ^b 5:19: nam...: gr. v nas pa dal. ^c 6:4: se priporočamo: gr. zaupajmo. ^d 6:5: pri uporih: ali, v premetavanjih sem ter tja. ^e 7:9: na...: ali, glede na Boga.

^a 5:17: Iz 43:19; Raz 21:5 ^b 6:2: Iz 49:8 ^c 6:16: 3 Mz 26:12 ^d 6:17: Iz 52:11 ^e 6:18: Jer 31:1

notranja^a strast je do vas obilnejša, medtem ko se spominja poslušnosti vas vseh, kako ste ga sprejeli s strahom in tretjanjem.¹⁶ Veselim se torej, da imam v vas zaupanje v vseh stvareh.

8 Poleg tega, bratje, vam storimo, da veste o Božji milosti podeljeni makedonskim cerkvam,² da je bila v veliki preizkušnji stiske obilica njihovega veselja in njihova globoka revščina obilna v bogastvih njihove velikodušnosti.^{b,3} Kajti pričujem po svoji močeh, da, in preko svojih moči so bili sami voljni⁴ in [so] nas z mnogimi prošnjami prosili, da bi mi sprejeli dar in nase vzeli družbo služenja svetim.⁵ In to so storili, ne nakor smo upali, temveč so najprej sebe izročili Gospodu in po Božji volji nam.⁶ Tako, da smo prosili Tita, da kakor je pričel, tako naj isto^c milost v vas tudi konča.⁷ Torej kakor ste obilni v vsaki stvari, v veri, izgovorjavi, spoznanju, v vsej marljivosti in vaši ljubezni do nas, glejte, da ste obilni tudi v tej milosti.⁸ Ne govorim po zapovedi, temveč z razlogom gorečnosti drugih in da dokažem iskrenost vase ljubezni.⁹ Kajti poznate milost našega Gospoda Jezusa Kristusa, da čeprav je bil bogat, je vendar zaradi vas postal ubog, da bi po njegovi revščini vi lahko obogateli.¹⁰ In v tem dajem svoj nasvet, kajti to je koristno za vas, ki ste prej začeli, ne samo delati, temveč ste bili prizadeveni^d tudi pred enim letom.¹¹ Zdaj torej izvršite to delo; da kakor je bila pripravljenost hoteti, tako bo lahko tudi izvršitev iz tega kar imate.¹² Kajti če je bil najprej voljan um, je sprejet glede na to, kar človek ima in ne glede na to, česar nima.¹³ Kajti ne mislim, da bi bili drugi ljudje olajšani, vi pa obteženi,¹⁴ temveč prek enakosti, da lahko sedaj, ob tem času, vaše obilje postane oskrba za njihovo siromaštvo, da bo njihovo obilje lahko tudi oskrba za vaše siromaštvo, da bo lahko enakost,¹⁵ kakor je pisano: »Kdor je nabral veliko, ni imel ničesar preveč, in kdor je nabral malo, ni imel pomanjkanja.«¹⁶ Toda zahvala bodi Bogu, ki je na Titovo srce položil isto iskreno skrb za vas.¹⁷ Kajti zares je sprejel spodbudo; toda ker je bil bolj prizadeven, je k vam odšel iz svojega lastnega nagiba.¹⁸ In z njim smo poslali brata, katerega hvala v evangeliju je po vseh celotnih cerkvah;¹⁹ in ne samo to, temveč, ki je bil tudi od cerkvá izbran, da potuje z nami s to^e milostjo, ki je po nas preskrbljena v slavo istega Gospoda in izjaví vašega pripravljenega mišljenja;²⁰ izogibajoč se temu, da nas noben človek ne bi mogel ostevati v tem obilju, ki je preskrbljeno po nas;²¹ ko skrbimo za poštene stvari, ne samo v Gospodovih očeh, temveč tudi v očeh ljudi.²² In z njima smo poslali našega brata, ki se nam je pogosto v mnogih

stvareh izkazal marljivega, toda sedaj mnogo bolj marljivega na veliko zaupanje, katerega *imam*^f v vas.²³ Če kdorkoli poizveduje o Titu, je glede vas moj družabnik in sopomočnik, ali če bodo poizvedovali o [dveh] naših bratih, sta odposlanca cerkvá in Kristusova slava.²⁴ Zatorej pokažite njim in pred cerkvami dokaz svoje ljubezni in našega bahanja vam v prid.

9 Kajti glede služenja svetim, je zame odveč, da vam pišem,² kajti poznam pripravljenost vašega mišljenja, zaradi katerega se o vas baham tem iz Makedonije, da je bila Ahaja pripravljena pred enim letom; in vaša gorečnost je spodbudila zelo mnoge.³ Vendar sem poslal brate, da ne bi bilo naše bahanje o vas, vam v prid, zaman; da boste, kakor sem rekel, vi lahko bili pripravljeni,⁴ da ne bi bili morda, če pridejo z menoj tisti iz Makedonije in vas najdejo nepripravljeni, mi (da ne rečem vi) osramočeni v tem istem zaupljivem bahanju.⁵ Zatorej sem mislil, da je potrebno spodbuditi brate, da bi prej šli k vam in vnaprej pripravili vaš dar,⁶ o katerem ste prej imeli obvestilo, da bo isti lahko pripravljen kot resnična radodarnost in ne kakor od pohlepnosti.⁶ Toda rečem to: »Kdor varčno seje, bo tudi varčno žel; in kdor radodarno seje, bo tudi radodarno žel.«⁷ Vsak naj tako da, glede na to, kakor se je nameril v svojem srcu; ne nejevoljno ali iz nuje, kajti Bog ljubi vedrega darovalca.⁸ In Bog je zmožen storiti, da bo vsa milost obilna napram vam, da boste vedno imeli vso zadostnost v vseh stvareh [in boste] lahko bogati za vsako dobro delo⁹ (kakor je pisano: »Razdelil je povsod, dal je revnini. Njegova pravičnost ostaja na veke.«)¹⁰ Torej kdor daje seme sejalcu, daje tako kruh za vašo hrano kakor množi vaše posejano seme in povečuje sadove vaše pravičnosti)¹¹ obogateli ste v vsaki stvari za vso radodarnost,¹¹ ki po nas povzroča zahvaljevanje k Bogu.¹² Kajti služenje tej službi ni samo oskrba potreb svetih, temveč je po mnogih zahvaljevanjih tudi obilna Bogu; ¹³ čeprav s poskusom tega služenja proslavlajo Boga zaradi vaše izražene podložnosti Kristusovemu evangeliju in zaradi vaše velikodušne razdelitve njim in vsem ljudem;¹⁴ in z njihovo molitvijo za vas, kateri zaradi silne Božje milost v vas hrepemijo po vas.¹⁵ Hvala bodi Bogu za njegov neizrekljivi dar.

10 Torej jaz sam, Pavel, ki sem v navzočnostiⁱ med vami nizek, toda odsoten sem drzen do vas, vas pri Kristusovi krotkosti in blagosti rotim.^j Toda rotim vas, da ne bi bil drzen, ko sem prisoten s tem zaupanjem, s katerim mislim^k biti do nekaterih drzen, ki mislijo o nas, kakor da smo živelgi glede na meso.³ Kajti

^a 7:15: notranja...: gr. čustva so. ^b 8:2: velikodušnost: gr. preprostosti. ^c 8:6: isto...: ali, isti dar. ^d 8:10: prizadiveni: gr. pripravljeni. ^e 8:19: to...: ali, tem darom, ki je po nas preskrbljen. ^f 8:22: imam: ali, ima on. ^g 9:5: dar: gr. blagoslov. ^h 9:11: radodarnost: ali, velikodušnost: gr. preprostost. ⁱ 10:1: v navzočnosti: ali, po zunanjem videzu. ^j 10:2: mislim: ali, ocenjujem.

čeprav živimo v mesu, se ne borimo po mesu
⁴(kajti orožja našega vojskovanja niso mesen, temveč mogočna po^a Bogu, da podirajo trdnjave);
⁵ podiramo zamisl^b in vsako visoko stvar, ki sebe povzdiguje proti spoznanju Boga ter vsako misel prinašamo v ujetništvo, v poslušnost Kristusu;
⁶ in v pripravljenosti smo, da maščujemo vso neposlušnost, ko se vaša poslušnost dopolni.
⁷ Ali gledate na stvari po zunanjem videzu? Če katerikoli človek zaupa sebi, da je Kristusov, naj sam v sebi to ponovno razmisli, da kakor je on Kristusov, točno tako *sмо* mi Kristusovi. ⁸ § Kajti čeprav bi se malce bolj bahal z našo oblastjo, katero nam je Gospod dál za izgrajevanje in ne za vaše uničenje, ne bi bil osramočen; ⁹ da ne bom videti, kakor će vas hočem strašiti s pismi. ¹⁰ Kajti njegova pisma, pravijo, ^c [da] so tehtna in vplivna, toda njegova telesna prisotnost je šibka in njegov govor zaničevanja vreden. ¹¹ Naj takšni misljijo to, da takšni kakor smo mi z besedo po črkah, ko smo odsotni, bomo takšni tudi v dejanju, ko smo prisotni. ¹² Kajti ne drznemo se meriti ali primerjati z nekaterimi, ki priporočajo sami sebe. Toda tisti, ki sebe merijo s seboj in se primerjajo med seboj, niso modri.^d ¹³ Toda mi se ne bomo bahali o stvareh zunaj naše mere, temveč glede na mero oblasti,^e katero nam je Bog razdelil, mero, da smo segli celo do vas. ¹⁴ Kajti ne iztezamo se preko naše mere kakor da nismo prispeti do vas, kajti z oznanjevanjem Kristusovega evangelija smo prišli tudi prav do vas. ¹⁵ O stvareh se ne bahamo zunaj naše mere, to je z naporji drugih ljudi, temveč imamo upanje, ko se vaša vera okrepi, da bomo glede na našo oblast obilno povečan^f po vas,

¹⁶ da oznamimo evangelij v pokrajinh onstran vas in ne da se bahamo na področju drugega človeka o stvareh, ki so bile pripravljene k naši roki. ¹⁷ a Toda kdor se ponaša, naj se ponaša v Gospodu. ¹⁸ Kajti ni potrjen kdor priporoča sebe, temveč kogar priporoča Gospod.

11 Bog daj, da bi lahko z menoj malo zdržali v moji neumnosti, in zares potpripte^h z menoj. ² Kajti nad vami sem ljubosumen z bogabojecjo ljubosumnostjo, kajti zaročil sem vas z enim soprogom, da vas lahko kakor čiste device predstavim Kristusu. ³ Toda bojim se, da ne bi bila na kakršenkoli način, kakor je kača s svojo premetenostjo preslepila Evo, tudi vaša mišljenja pokvarjena proč od preprostosti, ki je v Kristusu. ⁴ Kajti če tisti, ki prihaja, oznanja drugega Jezusa, katerega nismo oznanili ali če sprejmete drugega duha, katerega niste prejeli ali drug evangelij, katerega niste sprejeli, bi bili mogoče z njimi prizanesljivi. ⁵ Kajti domnevam, da nisem bil niti

malo za zelo vodilnimi apostoli.⁶ Toda čeprav sem grob v govoru, pa nisem v spoznanju; toda med vami smo se temeljito razodeli v vseh stvareh. ⁷ Ali sem zagrešil prestopek s poniževanjem samega sebe, da bi bili vi lahko povišani, ker sem vam brez plačila oznanil Božji evangelij?⁸ Odvzel sem drugim cerkvam in od njih jemal plačila, da vam storim uslugo. ⁹ In ko sem bil prisoten z vami in trpel pomanjkanje, nisem bil v breme nobenemu človeku, kajti to, kar mi je primanjkovalo, so preskrbeli bratje, ki so prišli iz Makedonije. In v vseh stvareh sem se varoval pred tem, da bi vam bil v breme in tako se bom varoval. ¹⁰ Kakor je Kristusova resnica v meni, me v področjih Ahaje noben človek ne bo ustavil v tem bahanju. ¹¹ Zakaj? Ker vas ne ljubim? Bog ve. ¹² Toda kar delam, to bom delal, da bom lahko odsekal priložnost pred temi, ki želijo priložnost; da bodo, v čemer se ponašajo, lahko najdeni kakor mi. ¹³ Kajti takšni solazni apostoli, varljivi delavci, ki se prenarejajo v Kristusove apostole. ¹⁴ In nič čudnega; kajti sam Satan se prenareja v angela svetlobe. ¹⁵ Torej ni nič posebnega, če so tudi njegovi služabniki prenarejeni kakor služabniki pravičnosti, katerih konec bo glede na njihova dela.

¹⁶ Ponovno pravim: »Naj me noben človek nima za bedaka; če drugače, me vendar sprejmite kakor bedaka, da se bom lahko malce bahal. ¹⁷ To, kar govorim, tega ne govorim po Gospodu, temveč kakor bi bilo nespametno v tem zaupanju bahanja. ¹⁸ Ker pa se mnogi ponašajo po mesu, se bom tudi jaz ponašal. ¹⁹ Kajti z veseljem trpite bedake, ker ste vi sami modri. ²⁰ Kajti trpite, če vas človek privleče v suženjstvo, če vas človek pojira, če od vas človek jemlje, če človek sebe povišuje, če vas človek udari po obrazu. ²¹ Govorim glede graje, kakor bi bili šibki. Čeprav v čemer je kdorkoli drzen (govorim nespametno), sem tudi sam drzen. ²² Ali so Hebrejci? Tudi jaz sem. Ali so Izraelci? Tudi jaz sem. Ali so Abrahamovo seme? Tudi jaz sem. ²³ Ali so Kristusovi služabniki? (Govorim kakor bedak.) Jaz sem bolj; obilnejši v naporih, nad mero pri bičanjih, pogosteje v ječah, često v smrtnih nevarnostih. ²⁴ Od Judov sem petkrat prejel štirideset udarcev z bičem, izvzemši enega. ²⁵ Trikrat sem bil pretepen s šibami, enkrat sem bil kamnan, trikrat sem pretpel brodolom, noč in dan sem bil na globokem morju; ²⁶ pogosto na potovanjih, v nevarnostih od vodá, v nevarnostih od roparjev, v nevarnostih od svojih lastnih rojakov, v nevarnostih od pogonov, v nevarnostih v mestu, v nevarnostih v divjini, v nevarnostih na morju, v nevarnostih med lažnivimi brati;

^a 10:4: po: ali, k. ^b 10:5: zamisl: ali, umovanje. ^c 10:10: pravijo: gr. pravi on. ^d 10:12: niso modri: ali, tega ne razumejo. ^e 10:13: oblasti...: ali, področja katerega. ^f 10:15: povečani...: ali, poveličani v vas. ^g 10:16: področju: ali, pravilu. ^h 11:1: prenašate...: ali, me potrpežljivo prenašate.

a 10:17: Jer 9:24; 1 Kor 1:31 b 11:24: 5 Mz 25:3

ⁱ 11:4: njim: ali, menoj. ^j 11:16: sprejmite: ali, prenašajte.

²⁷v utrujenostih in bolestih, v pogostih bedenjih, v lakoti in žeji, v pogostih postih, v mrazu in nagoti. ²⁸Poleg teh stvari, ki so zunanje, to kar dnevno prihaja nadme, [še] skrb za vse cerkve. ²⁹Kdo je slaboten in jaz nisem slaboten? Kdo je užaljen in jaz ne gorim? ³⁰Če se moram nujno ponašati, se bom ponašal s stvarmi, ki se tičejo mojih slabotnosti. ³¹Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je blagoslovjen na vékoma, ve, da ne lažem. ³²V Damasku je voditelj pod kraljem Aréтом z garnizijo zastražil mesto Damaščanov, željan, da me zgrabi, ³³pa sem bil skozi okno v košu spuščen dol ob zidu in pobegnil njegovim rokam.⁴

12 § Zame ni primerno, da bi se sedaj poveličeval. Prisel^a bom k videnjem in razodjetju od Gospoda. ²Pred okoli štirinajstimi leti sem spoznal človeka v Kristusu (bodisi v telesu, ne morem reči; ali izven telesa, ne morem povedati; Bog ve), nekoga vzetega gor do tretjih nebes. ³In poznal sem takšnega človeka (bodisi v telesu ali izven telesa, ne morem povedati; Bog ve), ⁴kako je bil vzet gor v raj in je slišal neizgovorljive besede, ki jih človeku ni zakonito^b izreči. ⁵S takšnim se bom ponašal. Vendar se ne bom ponašal s seboj, temveč s svojimi slabotnostmi. ⁶Kajti kljub temu, da bi se želel ponašati, ne bom bedak; kajti povedal bom resnico. Toda sedaj potrprim, da ne bi katerikoli človek mislil o meni več kakor me vidi, da sem ali kar sliši o meni. ⁷In da se ne bi, zaradi obilja razodjetij, prek mere povišal, mi je bil dan v meso trn,^c Satanov poslanec, da me udari, da ne bi bil prek mere vzvišen. ⁸Za to stvar sem trikrat rotil Gospoda, da bi jo odstranil od mene. ⁹In mi je rekel: »Dovolj ti je moja milost, kajti moja moč je izpopolnjena v slabotnosti.« Torej se bom z največjim veseljem raje ponašal s svojimi slabotnostmi, da bo na meni lahko počivala Kristusova moč.¹⁰Torej bom zaradi Kristusa užival v slabotnostih, v grajah, v potrebah, v preganjanjih, v tegobah; kajti kadar sem slaboten, tedaj sem močan.

¹¹Postal sem bedak v ponašanju. Prisilili ste me, kajti od vas bi moral biti priporočen. Kajti v ničemer ne zaostajam za vašimi najvordinjejšimi apostoli, čeprav nisem nič. ¹²Resnično, znamenja apostola so bila med vami storjena v vsej potrežljivosti, z znamenji in čudeži ter mogočnimi dejanji. ¹³Kajti kaj je to v čemer ste bili slabši do drugih cerkvá, razen tega, da vam jaz nisem bil v breme? Odpustite mi to krivico. ¹⁴Glejte, tretjič sem pripravljen priti k vam, in vam ne bom v breme, kajti ne iščem vašega, temveč vas. Kajti ne bi smeli biti otroci obvezani varčevati za starše, temveč starši

za otroke. ¹⁵In zelo rad se hočem razdati in biti razdan za vas;^d četudi vas obilneje ljubim, sem manj ljubljen. ¹⁶Toda naj bo tako, nisem vas bremenil; kljub temu sem vas, ker sem prebrisan, ujel z zvijačo. ¹⁷Ali sem vas izkoristil po kom od teh, katere sem poslal k vam? ¹⁸Naprošil sem Tita in z njim sem poslal brata. Ali vas je izkoristil Tit? Ali nisva hodila v istem duhu? Ali nisva hodila po istih stopinjah? ¹⁹Ponovno, ali mislite, da se vam opravičujemo? Govorimo pred Bogom v Kristusu. Toda, srčno ljubljeni, vse stvari počenjam v vaše izgrajevanje. ²⁰Kajti bojim se, da ko pridem, vas ne bom našel takšnih, kakor vas želim in da me boste vi našli takšnega, kakor si ne želite; da ne bi bilo razpravljanj, zavisti, jeze, prepirov, obrekovanj, šepetanj, napihovanj, uporov. ²¹In da me ne bi, ko ponovno pridem, moj Bog med vami ponižal in da bom objokoval mnoge, ki so že grešili in se niso pokesali od nečistosti in preuštvovanja in pohotnosti, ki so jih zagrešili.

13 To je tretjič, [da] prihajam k vam. Po ustih dveh ali treh prič bo ugotovljena vsaka beseda. ²Povedal sem vam že nekoč in vam drugič napovedujem, kakor če bi bil prisoten; in sedaj odsoten pišem tem, ki so poprej grešili in vsem drugim, da će ponovno pridem, ne bom prizanašal. ³Ker iščete dokaz, da Kristus govori v meni, ki posebej do vas ni slaboten, temveč je v vas mogočen. ⁴Kajti čeprav je bil križan zaradi slabosti, vendarle živi z Božjo močjo. Kajti tudi mi smo šibki v njem,^e toda z Božjo močjo bomo živel z njim za vas. ⁵Izprašajte se, ali ste v veri. Preizkusite se. Ali se ne poznate, da je Jezus Kristus v vas, razen če ste zavrženi?⁶Toda zaupam, da boste spoznali, da mi nismo zavrženi. ⁷Sedaj molim k Bogu, da ne storite nobenega zla; ne da bi se mi izkazali potrjene, temveč da bi vi storili to, kar je pošteno, čeprav smo mi kakor zavrženi. ⁸Kajti ničesar ne moremo storiti proti resnici, temveč za resnico. ⁹Kajti veseli smo, ko smo mi slabotni, vi pa močni; in to tudi želimo, celo vašo popolnost.^f ¹⁰Zatorej pišem te stvari v odsotnosti, da ne bi navzoč uporabil ostrine, glede na oblast, ki mi jo je Gospod dal za izgrajevanje in ne za uničenje.

¹¹Končno, bratje, zbogom. Bodite popolni, bodite dobro potolaženi, bodite enega mišljenja, živite v miru; in z vami bo Bog ljubezen in miru.

¹²Pozdravljo drug drugega s svetim poljubom.

¹³Pozdravljo vas vsi sveti. ¹⁴Milost Gospoda Jezusa Kristusa in Božja ljubezen in soudeležba Svetega Duha bodi z vami vsemi. Amen.

[Druga poslanica Korinčanom je bila napisana

iz Filipov, mesta v Makedoniji, po Titu in Luku.]

^a 12:1: Prišel: gr. Kajti prišel. ^b 12:4: zakonito: ali, mogoče. ^c 12:7: Ezk 18:24. ^d 12:15: vas: gr. vaše duše.

^e 13:4: v njem: ali, z njim. ^f 13:9: popolnost: ali, preureditev, ali, obnovo.

Poslanica apostola Pavla Galačanom

1 Pavel,^a apostol (ne od ljudi niti ne po človeku, temveč po Jezusu Kristusu in Bogu Očetu, ki ga je obudil od mrtvih)² in vsi bratje, ki so z menoj, cerkvam v Galatiji:³ »Milost bodi vam in mir od Boga Očeta in od našega Gospoda Jezusa Kristusa,⁴ ki je samega sebe dal za naše grehe, da nas lahko osvobodi iz tega sedanjega hudobnega sveta, glede na voljo Boga in našega Očeta,⁵ kateremu bodi slava na veke vekov. Amen.«

»Čudim se, da ste se tako hitro oddaljili od tistega, ki vas je poklical v Kristusovo milost, k drugemu evangeliju,⁷ ki ni drug, temveč so tam nekateri, ki vas vznemirjajo in hočejo izkriviti Kristusov evangelij.⁸ Toda čeprav vam mi ali angel iz nebes oznanja kak drug evangelij, kakor tega, ki smo vam ga oznanili, naj bo ta preklet. ⁹Kakor smo rekli prej, tako ponovno govorim sedaj: »Če vam katerikoli človek oznani kak drug evangelij, kakor ta, ki ste ga prejeli, naj bo preklet.«

¹⁰Kajti ali sedaj pregorjam ljudi ali Boga? Ali poskušam ugajati ljudem? Kajti če bi še ugajal ljudem, ne bi bil Kristusov služabnik. ¹¹Toda potrjujem vam, bratje, da evangelij, ki je bil oznanjen po meni, ni po človeku.¹² Kajti niti ga nisem prejel od človeka niti se ga nisem naučil, temveč po razodetju Jezusa Kristusa.¹³ Kajti slišali ste o mojem vedenju, v preteklem času v judovski religiji, da sem preko mere preganjal Božjo cerkev in jo pustošil,¹⁴ in v judovski religiji napredoval nad mnoge svoje vrstnike v svojem^b lastnem narodu in bil še silno vnet za izročila svojih očetov.¹⁵ Toda ko^c je Bogu, ki me je od maternice moje matere odbral in me poklical po svoji milosti, ugajalo,¹⁶ da v meni razodene svojega Sina, da bi ga lahko oznanjal med pogani, se nisem takoj posvetoval z mesom in kryojo,¹⁷ niti nisem odšel gor v Jeruzalem k tem, ki so bili apostoli pred menoj, temveč sem odšel v Arabijo in se ponovno vrnil v Damask.¹⁸ Potem^d sem po^e treh letih odšel gor v Jeruzalem, da vidim Petra in z njim ostal petnajst dni.¹⁹ Toda izmed apostolov nisem videl nobenega drugega, razen Jakoba, Gospodovega brata.²⁰ Torej stvari, ki vam jih pišem, glejte, pred Bogom, ne lažem.²¹ Kasneje sem prišel v področja Sirije in Kilikije;²² in po obrazu sem bil nepoznan cerkvam v Judeji, ki so bile v Kristusu,²³ toda samo slišali so: »Da tisti, ki nas je v preteklih časih preganjal, sedaj oznanja vero, katero je nekoč uničeval.«²⁴ § In slavili so Boga v meni.

2 Potem sem po štirinajstih letih ponovno z Barnabom odšel gor v Jeruzalem in s seboj vzel tudi Tita.² In gor sem odšel po razodetju in

jim posredoval ta evangelij, katerega oznanjam med pogani, toda skrivaj^f tem, ki so bili ugledni, da ne bi na kakršenkoli način tekel ali sem tekel zaman.³ Toda niti Tit, ki je bil z menoj, ki je bil Grk, ni bil prisiljen, da se obreže.⁴ In to zaradi nepričakovano privedenih lažnih bratov, ki so prišli na skrivnem, da zalezajo našo svobodo, ki jo imamo v Kristusu Jezusu, da bi nas lahko priveli v suženjstvo;⁵ katerim nismo niti zato eno uro dali prostora s podložnostjo, da bi se evangeljska resnica lahko nadaljevala z vami.⁶ Toda izmed teh, ki so se zdeli, da so nekaj (karkoli so bili, mi ni važno; Bog ne sprejema človeške zunanjosti), kajti tisti, ki so se zdeli, da so nekaj, mi na posvetovanju niso ničesar dodali,⁷ temveč nasprotno, ko so videli, da je bil evangelij neobreze zaupan meni, kakor je bil evangelij obreze Petru⁸ (kajti kdor je učinkovito deloval v Petru k apostolstvu obrezanih, isti je bil mogočen v meni za pogane).⁹ In ko so Jakob, Kefa in Janez, ki se zdijo, da so stebri, zaznali milost, ki mi je bila dana, so meni in Barnabu podali desnice družabništva, da bi midva šla k pogonom, oni pa k obrezanim.¹⁰ Le želeti so, da bi se spominjala revnih; isto kar sem si tudi sam prizadeval storiti.¹¹ Toda ko je Peter prišel v Antiohijo, sem se mu v obraz uprl, ker je bil za ošteti.¹² Kajti preden so prišli nekateri od Jakoba, je jedel s pogani. Toda, ko so prišli, se je umaknil in se oddvojil, ker se je bal teh, ki so bili iz obreze.¹³ In prav tako so se z njim pretvarjali drugi Judje; do te mere, da je bil tudi Barnaba zapeljan z njihovim pretvarjanjem.¹⁴ Toda ko sem videl, da niso živel pošteno, glede na resnico evangelija, sem pred vsemi temi rekel Petru: »Če ti, ki si Jud, živiš po načinu poganan, ne pa kakor počno Judje, zakaj siliš pogane, da živijo kakor počno Judje?«¹⁵ Mi, ki smo Judje po naravi, ne pa poganski grešniki,¹⁶ vemo, da človek ni opravičen po delih postave, temveč po veri v Jezusa Kristusa, celo mi smo verovali v Jezusa Kristusa, da bi bili lahko opravičeni po veri v Kristusa, ne pa po delih postave, kajti po delih postave ne bo opravičeno nobeno meso.¹⁷ Toda če smo, medtem ko si prizadevamo biti opravičeni po Kristusu, tudi mi sami spoznani [za] grešnike, je potem takem Kristus služabnik greha? Bog ne dej.¹⁸ Kajti če ponovno gradim stvari, ki sem jih uničil, sebe delam prestopnika.¹⁹ Kajti po postavi sem mrtev postavi, da bi lahko živel Bogu.²⁰ Križan sem s Kristusom, pa vendar živim; vendar ne jaz, temveč Kristus živi v meni. In življenje, ki ga sedaj živim v mesu, živim po veri v Božjega Sina, ki me je ljubil in dal zame

^a 1:1: [Leta Gospodovega 58.]

^b 1:14: svojem...: gr. letih.

^c 1:15: [Leta Gospodovega 35.]

^d 1:18: [Leta

Gospodovega 38.]

^e 1:18: po...: ali, se po treh letih vrnil.

^f 2:2: skrivaj: ali, posamično.

samega sebe.²¹ Ne onemogočam Božje milosti; kajti če je pravičnost prišla po postavi, potem je Kristus umrl zaman.

3 § O nespametni Galačani, kdo vas je uročil, da ne bi ubogali resnice, pred čigar očmi je bil očitno postavljen Jezus Kristus, križan med vami?² Samo to hočem izvedeti od vas: »Ali ste prejeli Duha z deli postave ali s poslušnostjo veri?«³ Ali ste tako nespametni? Ali ste, začenši z Duhom, sedaj popolni v mesu?⁴ Ali ste toliko^a stvari pretrpeli zaman? Če bi bile vendarle zaman.⁵ On torej, ki vam daje Duha in med vami dela čudeže, ali jih dela po delih postave ali po poslušnosti veri?⁶ Celó kakor je Abraham veroval Bogu in mu je bilo to šteto^b za pravičnost.

⁷ Spoznajte torej, da so Abrahamovi otroci tisti, ki so iz vere.⁸ In ker je pismo slutilo, da bo Bog pogane opravičil po veri, je poprej oznanjalo evangelij Abrahamu, rekoč:^c »V tebi bodo blagoslovljeni vsi narodi.«^d Tako so torej tisti, ki so iz vere, blagoslovljeni z zvestim Abrahacom.¹⁰ Kajti kolikor jih je iz del postave, so pod prekletstvom, kajti pisano je: »Preklet je vsak, kdor ne vztraja v vseh stvarah, ki so pisane v knjigi postave, da jih izvrši.«¹¹ Toda očitno je to, da v Božjih očeh noben človek ni opravičen s postavo, kajti:^e »Pravični bo živel iz vere.«¹² Postava pa ni iz vere,^f temveč: »Človek, ki jih izvršuje, bo živel po njih.«¹³ Kristus nas je odkupil od prekletstva postave, ko je za nas postal prekletstvo, kajti pisano je:^g »Preklet je vsak, kdor visi na drevesu.«¹⁴ Da bi Abrahamov blagoslov lahko po Jezusu Kristusu prešel na pogane, da bi mi po veri lahko prejeli obljubo Duha.¹⁵ Bratje, govorim po človeških običajih: »Čeprav je to samo človeška zaveza,^h vendar če je potrjena, je noben človek ne razveljavlja ali dodaja k njej.«¹⁶ Torej obljube so bile izrečene Abrahamu in njegovemu semenu. Ni reklo: »In semenom,ⁱ kakor mnogim; temveč kakor enemu: »In tvojemu semenu,^j ki je Kristus.«¹⁷ § In pravim to, da zavezo, ki je bila prej potrjena od Boga v Kristusu, postava, ki je bila štiristo trideset let kasnejše, ne more razveljaviti, da bi obljubo storila brez učinka.¹⁸ Kajti če je dediščina po postavi, le-ta ni več po obljubi; toda Bog jo je Abrahamu dal po obljubi.¹⁹ Čemu potem služi postava? Dodana je bila zaradi prestopkov, dokler ne bi prišel potomec^k, kateremu je bila dana obljuba; in ta je bila odrejena po angelih v roku posrednika.²⁰ Torej posrednik ni posrednik enega, toda Bog je eden.²¹ Ali je potem postava zoper Božje obljube? Bog ne daj, kajti če bi bila dana postava, ki bi lahko dala življenje, bi bila pravičnost resnično po postavi.²² Toda pismo

je vse zaprlo pod greh, da bi bila lahko tem, ki verujejo, dana obljuba po veri Jezusa Kristusa.

²³ Toda preden je prišla vera, smo bili držani pod postavo, zaprti veri, ki naj bi se razodela kasnejše.²⁴ Zatorej je bila postava naša vzgojiteljica, da nas privede h Kristusu, da bi bili mi lahko opravičeni iz vere.²⁵ Toda potem, ko je prišla vera, nismo več pod vzgojiteljico.²⁶ Kajti vi vsi ste Božji otroci po veri v Kristusa Jezusa.²⁷ Kajti tako veliko, kot vas je bilo krščenih v Kristusa, ste oblekli Kristusa.²⁸ Ni niti Juda niti Grka, ni niti sužnja niti svobodnega, ni niti moškega niti ženske; kajti vsi vi ste eno v Kristusu Jezusu.²⁹ Če pa ste Kristusovi, potem ste Abrahamovo seme in dediči glede na obljubo.

4 Pravim torej: »Da se dedič, dokler je še otrok, nič ne razlikuje od služabnika, čeprav je gospodar vsega, ² temveč je pod varuhi in vzgojitelji do časa, določenega od očeta.«³ Točno tako smo bili mi, ko smo bili otroci, v suženjstvu pod prvinami^e sveta. ⁴ Toda, ko je prišla polnost časa, je Bog poslal svojega Sina, narejenega iz ženske, postavljenega pod postavo,⁵ da odkupi te, ki so bili pod postavo, da bi mi lahko prejeli posinovljenje.⁶ In ker ste sinovi, je Bog v vaša srca poslal Duha svojega Sina, ki kliče: »Aba, Oče.«⁷ § Zatorej nisi več služabnik, temveč sin; če pa [si]ⁱ sin, [si]^j potem po Kristusu Božji dedič.

⁸ Vendar ste tedaj, ko niste poznali Boga, služili tem, ki po naravi niso bogovi.⁹ Toda sedaj, potem ko ste spoznali Boga, ali bolje rečeno ste spoznani od Boga, kako se ponovno^f obračate k slabotnim in bednim prvinam,^g katerim želite biti ponovno v suženjstvu?¹⁰ Obeležujete dneve in mesece in čase in leta.¹¹ Bojim se za vas, da nisem na vas zamen priložil truda.

¹² Bratje, rotim vas, bodite kakor sem jaz; kajti jaz sem kakor ste vi; sploh me niste prizadeli.¹³ Vi veste kako sem vam na začetku oznanjal evangelij iz šibkosti mesa.¹⁴ § In moje preizkušnje, ki je bila v mojem mesu, niste niti prezirali niti zavrgli, temveč ste me sprejeli kot Božjega angela, celó kot Kristusa Jezusa.¹⁵ Kje^h je potem blagoslovljenost, o kateri ste govorili? Kajti pričujem vam, da če bi bilo mogoče, bi si iztaknili svoje lastne oči in mi jih dali.¹⁶ Sem torej postal vaš sovražnik, ker vam govorim resnico?¹⁷ Oni so vam goreče naklonjeni, toda ne pravilno; da, izključili bi vas,ⁱ da bi jim vi bili goreče naklonjeni.¹⁸ Toda dobro je biti nenehno goreče naklonjen v dobrimi stvari in ne samo kadar sem prisoten z vami.¹⁹ Moji majhni otroci, zaradi katerih se mučim v ponovnem rojevanju, dokler ne bo v vas oblikovan Kristus,²⁰ sedaj želim biti prisoten

^a 3:4: toliko: ali, tako veliko. ^b 3:6: šteto: ali, pripisano. ^c 3:15: zaveza: ali, oporoka. ^d 3:19: [potomec: gr. sperma; seme.] ^e 4:3: prvinami: ali, zametki. ^f 4:9: ponovno...: ali, obračate nazaj. ^g 4:9: prvinam: ali, zametkom. ^h 4:15: Kje...: ali, Kakšna je bila potem. ⁱ 4:17: vas: ali, nas.

z vami in spremeniti svoj glas; kajti stojim^j s pomislekom o vas.

²¹Povejte mi vi, ki želite biti pod postavo, ali ne slišite postave? ²²Kajti pisano je, da je imel Abraham dva sinova, enega s sužnjico, drugega pa s svobodno. ²³Toda ta, ki je bil iz sužnje, je bil rojen po mesu; toda tisti iz svobodne, je bil po obljubi. ²⁴Katere stvari so prispodoba, kajti to sta dve zavezi;^a ena z gore Sinaj,^b ki povzroča suženjstvo, ki je Hagára. ²⁵Kajti ta Hagára je gora Sinaj v Arabiji in ustrezac [prestolnici] Jeruzalem, ki je sedaj in je v suženjstvu s svojimi otroci. ²⁶Toda [prestolnica] Jeruzalem, ki je zgoraj, je svobodna, ki je mati nas vseh. ²⁷Kajti pisano je:^a >Veseli se, ti jalova, ki ne rojevaš; izbruhni in zavpij, ti, ki nisi v porodnih mukah; kajti zapuščena ima mnogo več otrok kakor tista, ki ima soproga.< ²⁸Torej smo mi, bratje, kot je bil Izak, otroci obljube. ²⁹Toda kakor je takrat, kdor je bil rojen po mesu, preganjal tistega, ki je bil rojen po Dušu, točno tako je to sedaj. ³⁰Vendar kaj pravi pismo?^b >Spodi sužnjo in njenega sina, kajti sin sužnje ne bo dedič s sinom svobodne.< ³¹Zaradi tega, bratje, nismo otroci sužnje, temveč svobodne.

5 Stojte torej trdno v svobodi, s katero nas **5** je Kristus osvobodil in ne bodite ponovno vpleteni z jarmom sužnosti.

²Glejte, jaz, Pavel, vam povem, da če boste obrezani, vam Kristus ne bo nič koristil. ³Kajti ponovno pričujem vsakemu človeku, ki je obrezan, da je dolžnik izpolnjevanja celotne postave. ⁴Katerikoli izmed vas ste opravičeni po postavi, vam je Kristus postal nekoristen; odpadli ste od milosti. ⁵Kajti mi po Dušu čakamo na upanje pravičnosti iz vere. ⁶Kajti v Jezusu Kristusu niti obreza ne koristi nič niti neobreza, temveč vera, ki deluje po ljubezni. ⁷Dobro ste tekli; kdo vas je oviral,^d da ne bi ubogali resnice? ⁸To prepričevanje ne prihaja od tistega, ki vas kliče. ⁹Malo kvaza prekvasi celotno gmoto. ¹⁰Po Gospodu imam zaupanje v vas, da ne boste drugače misleči; toda kdor vas nadleguje, bo nosil svojo obsodo, kdorkoli bo. ¹¹In jaz, bratje, če vendarle oznanjam obrezo, zakaj še vedno trpim preganjanje? Potem je pohujšanje križa prenehalo. ¹²Kateri pa vas begajo, želim da bi bili celó odrezani. ¹³Kajti bratje, poklicani ste bili v svobodo; samo svobode ne uporabite za priložnost mesu, temveč v ljubezni služite drug drugemu. ¹⁴Kajti vsa postava je izpolnjena v eni besedi, celó v tej:^c >Svojega bližnjega boš ljubil kakor samega sebe.< ¹⁵Toda če drug drugega grizete in hrustate, pazite, da ne boste požrti eden od drugega. ¹⁶Pravim torej to: »Hodite v Dušu in ne

boste^e uresničili poželenja mesa.« ¹⁷Kajti meso hrepeni zoper Duha, Duh pa zoper meso; in ta dva sta drugemu drug nasprotna, tako da ne morete delati stvari, ki bi jih že leli. ¹⁸Toda če ste vodení od Duha, niste pod postavo. ¹⁹§ Torej dela mesa so očitna, ki so ta: zakonolomstvo, prešuštvovanje, nečistost, pohotnost,^f malikovanje, čaranje, sovraščvo, prerekanje, tekmovanja, bes, prepri, upori, krivoverstva,²¹ zavisti, umori, pijanost, veseljačenja in podobno; o katerih vam vnaprej povem, kakor sem *vam* tudi povedal v preteklem času, da tisti, ki počenjajo takšne stvari, ne bodo podedovali Božjega kraljestva. ²²Toda sad Duha je ljubezen, radost, mir, potrežljivost, blagost, dobrota, vera,²³ krotkost, zmernost; zoper te ni postave. ²⁴In tisti, ki so Kristusovi, so meso križali s strastmi^g in poželenji. ²⁵Če živimo po Dušu, tudi hodimo v Dušu. ²⁶Ne bodimo željni prazne slave z izzivanjem drug drugega in zavidanjem drug drugemu.

6 Bratje, če^h je človek zasačen v krvidi, vi, ki ste duhovni, obnovite takšnega v duhu krotkosti; in se opazujte, da ne bi bili tudi vi skušani. ²Nosit bremena drug drugemu in tako izpolnite Kristusovo postavo. ³Kajti če človek misli, da je on sam kaj, ko ni nič, samega sebe zavaja. ⁴§ Toda vsakdo naj preizkusí svoje lastno delo in potem bo imel veselje le v sebi in ne v drugem.

⁵Kajti vsak človek bo nosil svoje lastno breme. ⁶Kdor je poučevan v besedi, naj vse dobrine deli s tistim, ki poučuje. ⁷Ne bodite zavedeni; Bog se ne [pusti]ⁱ zasmehovati; kajti karkoli človek seje, to bo tudi žel. ⁸Kajti kdor seje v svoje meso, bo od mesu požel trohljivost; toda kdor seje v Dušu, bo od Duha požel večno življenje. ⁹In ne bodimo naveličani v izvrševanju dobrega, kajti če ne izgubimo poguma, bomo v pravšnjem obdobju želi. ¹⁰Medtem ko imamo torej priložnost, delajmo dobro vsem ljudem, še posebej tem, ki so iz verne družine. ¹¹§ Vidite kako veliko pismo sem vam napisal s svojo lastno roko. ¹²Kolikor jih želi storiti dober prikaz v mesu, vas silijo, da bi bili obrezani; samo da oni ne bi trpeli preganjanja zaradi Kristusovega križa. ¹³Kajti niti oni sami, ki so obrezani, se ne držijo postave; temveč vas želijo imeti obrezane, da bi se lahko ponašali z vašim mesom. ¹⁴Toda Bog ne daj, da bi se jaz ponašal, razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, po katerem^h je svet križan meni, jaz pa svetu. ¹⁵§ Kajti v Kristusu Jezusu niti obreza ne koristi nič niti neobreza, temveč novo ustvarjeno bitje. ¹⁶In kateri živijo glede na to pravilo, mir bodi nad njimi in usmiljenje in nad Božjim Izraelom. ¹⁷Odslej naj me noben človek ne vznemirja, kajti na svojem telesu nosim znamenja Gospoda Jezusa.

^j 4:20: stojim...: ali, zbegan sem za vas. ^a 4:24: zavezi: ali, oporoki. ^b 4:24: Sinaj: gr. Sina. ^c 4:25: ustrez: ali, je v istem položaju s [prestolnico]. ^d 5:7: oviral: ali, odpeljal nazaj. ^e 5:16: boste...: ali, izpolnite. ^f 5:24: strasti: ali, hrepeni. ^g 6:1: če: ali, četudi. ^h 6:14: po katerem: ali, s čimer.

Poslanica apostola Pavla Efežanom

1 Pavel,^a po Božji volji apostol Jezusa Kristusa, svetim, ki so v Efezu in zvestim v Kristusu Jezusu: ² »Milost bodi vam in mir od Boga, našega Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa.«

³ Blagoslovljeni Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki nas je blagoslovlil z vsemi duhovnimi blagoslovi v nebeskih *prostorih*^b v Kristusu; ⁴ v kolikor nas je pred ustanovitvijo sveta izbral v njem, da bi bili pred njim sveti in brez graje, v ljubezni, ⁵ nas je glede na dobro voljo svojega hotenja zase vnaprej določil za posvojitev otrok po Jezusu Kristusu, ⁶ v hvalo slave njegove milosti, v kateri nas je naredil sprejetje v ljubljenem. ⁷V katerem imamo po njegovi krvi odkupitev, odpuščanje grehov glede na bogastva njegove milosti; ⁸ v čemer je imel do nas obilje v vsej modrosti in razumnosti, ⁹ ko nam je dal spoznati skrivnost svoje volje, po svojem zadovoljstvu, katerega je namenil v sebi; ¹⁰ § da v razdeljevanju polnosti časov lahko zbere skupaj v eno vse stvari v Kristusu, tako te, ki so na^c nebu, kakor te, ki so na zemljii; *celo* v njem; ¹¹ v katerem smo dosegli tudi dedičino, vnaprej določeni glede na namen njega, ki vse stvari dela po sklepu svoje lastne volje; ¹² da bi bili mi, ki smo prvi zaupali^d v Kristusa, v hvalo njegove slave. ¹³ V katerega ste tudi vi *zaupali*, potem ko ste slišali besedo resnice, evangelij rešitve vaših duš. V katerem ste bili potem, ko ste verovali, tudi započateni s tem Svetim Duhom obljube, ¹⁴ ki je poroštvo naše dedičine do odkupitve kupljene lastnine, v hvalo njegove slave.

¹⁵ Zato se tudi jaz, potem ko sem slišal o vaši veri v Gospoda Jezusa in ljubezni do vseh svetih, ¹⁶ ne prenehamb zahvaljevati za vas in vas omenjati v svojih molitvah; ¹⁷ da bi vam Bog našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče slave, lahko dal duha modrosti in razodelja v^e spoznanju njega; ¹⁸ da bi bile oči vašega razumevanja razsvetljene, da boste lahko vedeli kakšno je upanje njegovega klicanja in kakšna bogastva slave njegove dedičine v svetih ¹⁹ in kakšna je silna veličina njegove moči do nas, ki verujemo, glede na delovanje njegove mogočne moči, ²⁰ katero je učinkovito prikazal v Kristusu, ko ga je obudil od mrtvih in ga postavil na svojo lastno desnico v nebeskih *prostorih*,

²¹ daleč nad vsako kneževino in oblast in moč in gospodstvo ter [nad] vsako ime, ki je poimenovano ne samo na tem svetu, temveč tudi na tem, ki prihaja; ²² in vse *stvari* je položil pod njegova stopala in mu dal, da je nad vsemi *stvarmi*, glava cerkvi, ²³ ki je njegovo telo, polnost njega, ki izpolnjuje vse v vsem.

2 In *oživel* je vas, ki ste bili mrtvi v prestopkih in grehih, ² v katerih ste v preteklem času živeli glede na način tega sveta, glede na princa oblasti zraka, duha, ki sedaj deluje v otrocih neposlušnosti; ³ med katerimi smo tudi mi vsi imeli v preteklih časih naše vedenje v poželenjih našega mesa in uresničevali smo želje^f mesa in mišljena in smo bili po naravi otroci besa, tako kakor drugi. ⁴ Toda Bog, ki je bogat v usmiljenju, nas je zaradi svoje velike ljubezni, s katero nas je vzljubil, ⁵ celo ko smo bili mrtvi v grehih, skupaj s Kristusom oživel (po^h milosti ste rešeni)⁶ in *nas* skupaj dvignil in *nas* skupaj posadil v nebeške *prostore* v Kristusu Jezusu, ⁷ da bi v prihajajočih časih lahko pokazal izjemna bogastva svoje milosti v svoji prijaznosti do nas po Kristusu Jezusu. ⁸ Kajti z milostjo ste rešeni po veri; in to ni od vas, *to je* Božji dar; ⁹ ne [*pa*] iz del, da se ne bi katerikoli človek bahal. ¹⁰ Kajti mi smo njegova izdelava, ustvarjeni v Kristusu Jezusu za dobra dela, ki jih je Bog poprej odredil,ⁱ da bi v njih hodili.

¹¹ Zaforej se spomnите, da ste *bili* v preteklem času pogani v mesu, ki ste imenovani Neobrepo po tistih, ki [sebe] imenujejo Obreza v mesu, storjena z rokami; ¹² da ste bili v tistem času brez Kristusa, neznanci pred Izraelovo republiko in tujci pred zavezami obljube in niste imeli upanja in ste bili brez Boga na svetu. ¹³ Toda sedaj ste v Kristusu Jezusu vi, ki ste bili včasih daleč proč, približani po Kristusovi krvi. ¹⁴ Kajti on je naš mir, ki je oba napravil eno in je *med nami* zlomil srednji zid pregrade ¹⁵ in v svojem mesu odpravil sovraštvvo, *celo* zakon zapovedi, vsebovan v odredbah; zato da naredi v sebi iz dveh enega novega človeka in *tako* sklene mir; ¹⁶ in da lahko oba v enem telesu po križu spravi k Bogu ter s tem umori sovraštvvo. ¹⁷ In prišel je ter oznanil mir vam, ki ste bili daleč stran in tem, ki so bili blizu. ¹⁸ Kajti po njem imamo obojici po

^a 1:1: [Leta Gospodovega 64.]

^e 1:17: v... ali, za priznanje.

ⁱ 2:10: odredil: ali, pripravil.

^b 1:3: prostorih: ali, stvareh.

^f 1:19: njegove...: gr. sile njegove.

^j 2:16: s tem: ali, v sebi.

^c 1:10: na...: gr. v nebesih.

^g 2:3: želje: gr. hotenia.

^h 2:5: po: ali, po cigar.

^d 1:12: zaupali: ali, upali.

enem Duhu dostop k Očetu.¹⁹ Zdaj torej niste več tujci in tuji ljudje, temveč sodržavljeni s svetimi in iz Božje družine²⁰ in zgrajeni ste na temelju apostolov ter prerokov, sam Jezus Kristus pa je glavni vogalni *kamen*;²¹ v katerem vsa zgradba, primerno zasnovana skupaj, raste v svet tempelj v Gospodu,²² v katerem ste tudi vi po Duhu skupaj sezidani za Božje prebivališče.

Zaradi tega razloga jaz, Pavel, jetnik Jezusa Kristusa za vas pogane,²³ če ste slišali o razdeljevanju Božje milosti, katera mi je dana posebej do vas,²⁴ kako, da mi je po razodetju dal spoznati skrivnost (kakor sem prej^a napisal z nekaj besedami,⁴ s čimer, ko berete, lahko razumete moj vpogled v Kristusovo skrivnost);⁵ katera v drugih časih ni bila razglašena človeškim sinovom, kakor je sedaj po Duhu razodelata njegovim svetim apostolom in prerokom,⁶ da naj bi bili pogani sodeči in iz istega telesa ter po evangeliju udeleženci njegove obljube v Kristusu,⁷ katerega služabnik sem postal, glede na Božji dar milosti, dane meni, po dejavnem delovanju njegove moci.⁸ Meni, ki sem manj, kakor najmanjši izmed vseh svetih, je dana ta milost, da naj bi med pogani oznanjal nedoumljiva Kristusova bogastva⁹ § in storil, da vsi *ljudje* vidijo kakšna je družba skrivnosti, ki je bila od začetka sveta skrita v Bogu, ki je po Jezusu Kristusu ustvaril vse stvari;¹⁰ z namenom, da se lahko zdaj kneževinam in oblastem v nebeških *prostorih* prek cerkve da spoznati mnogovrstna Božja modrost,¹¹ glede na večen namen, katerega je nameraval v Kristusu Jezusu, našem Gospodu,¹² v katerem imamo pogum in dostop z zaupanjem po njegovi veri.¹³ Zatorej želim, da ob mojih stiskah za vas, kar je vaša slava, ne opešate.¹⁴ § Zaradi tega razloga upogibam svoja kolena k Očetu našega Gospoda Jezusa Kristusa,¹⁵ po katerem je imenovana celotna družina na nebu in zemlji,¹⁶ da vam bo zagotovil, glede na bogastva svoje slave, da boste v notranjem človeku okrepljeni z močjo njegovega Duha;¹⁷ da lahko Kristus po veri prebiva v vaših srcih, da bi ukoreninjeni in utemeljeni v ljubezni,¹⁸ lahko z vsemi svetimi zmogli doumeti, kolikšna je širina in dolžina in globina in višina¹⁹ ter da spoznate Kristusovo ljubezen, ki presega spoznanje, da bi bili lahko izpolnjeni z vso Božjo polnostjo.

²⁰ Torej njemu, ki je zmožen, glede na moč, ki deluje v nas, narediti presegajoče obilno povrh vsega kar prosimo ali mislimo,²¹ § njemu *bodi* slava v cerkvi po Kristusu Jezusu skozi vse čase, od veka do veka. Amen.

Jaz torej, Gospodov^b jetnik, vas rotim, da živite vredno Božjemu pozivu, s katerim

ste poklicani,² z vso ponižnostjo in krotkostjo, s potrežljivostjo prenašajte drug drugega v ljubezni;³ prizadevajoč si ohraniti enotnost Duha z vezjo miru.⁴ *Obstaja* eno telo in en Duh, točno tako kot ste poklicani v enem upanju vaše poklicanosti;⁵ en Gospod, ena vera, en krst,⁶ en Bog in Oče vseh, ki je nad vsemi in po vseh in v vas vseh.⁷ Toda vsakomur izmed nas je dana milost glede na mero Kristusovega daru.⁸ Zatorej pravi: »Ko se je povzpel gor na višavo, je odpeljal ujetno^c ujetništvo in dal darove ljudem.«⁹ (Torej, da se je povzpel, kaj je to razen, da se je tudi najprej spustil v nižje dele zemlje?)¹⁰ § On, ki se je spustil, je tudi isti, ki se je povzpel daleč nad vsa nebesa, da bi lahko izvršil^d vse stvari.)¹¹ b In dal je nekatere apostole in nekatere preroke in nekatere evangeliSTE in nekatere pastirje in učitelje;¹² za izpopolnjevanje svetih, za delo služenja, za izgrajevanje Kristusovega telesa;¹³ dokler mi vsi ne pridemo ke enotnosti vere in spoznanja Božjega Sina, do popolnega človeka, do mere postave^e Kristusove polnosti,¹⁴ da *odslej* ne bomo več otroci, premetavani sem ter tja in prenašani okoli z vsakim vetrom nauka, s človeško pretkanostjo in spretno prekanjenostjo, s čimer oni prežijo, da bi zavedli;¹⁵ temveč, ker govorimo^f resnico v ljubezni, lahko v vseh stvareh rastemo vanj, ki je glava, celo Kristus,¹⁶ c iz katerega celotno telo, primerno zdrženo skupaj in strnjeno s tem, kar vsak sklep oskrbuje, glede na dejavno delovanje po meri vsakega dela, omogoča rast telesa v izgrajevanje sebe v ljubezni.

¹⁷ To torej pravim in pričujem v Gospodu, da odslej ne živite kakor živijo drugi pogani, v ničevosti svojega uma,¹⁸ ki imajo zatemnjeno razumevanje, odtujeni so od Božjega življenja preko nevednosti, ki je v njih, zaradi slepote^h njihovega srca;¹⁹ ki so se prek svojega občutka predali v pohotnost, da s pohlepom počenjajo vso nečistost.²⁰ Toda vi se niste tako učili Kristusa,²¹ če je tako, da ste ga slišali in ste bili po njem poučeni, kakor je resnica v Jezusu;²² da glede na prejšnje vedenje odložite starega človeka, ki je pokvarjen glede varljivih poželenj;²³ in bodite obnovljeni v duhu svojega uma;²⁴ in da si oblecete novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v pravičnosti in resničniⁱ svetosti.

²⁵ Zatorej zavračajte laganje in vsak [naj] govori resnico s svojim bližnjim, kajti mi smo udje drug drugega.²⁶ § Bodite jezni in ne grešite; sonce naj ne zaide nad vašim besom²⁷ niti ne dajajte prostora hudiču.²⁸ Kdor je kradel, naj ne kraje več, temveč naj se raje trudi in s svojimi rokami dela stvar, ki je dobra, da bo imel [kaj]^j datij tistem, ki potrebuje.²⁹ Nobenemu umazanemu govoru ne dopustite

a 3:3: prej: ali, malo poprej.

b 4:1: Gospodov...: ali, jetnik v Gospodu.

c 4:8: ujeto...: ali, množico ujetnikov.

d 4:10: izvršil: ali, izpolnil.

e 4:13: k...: ali, v enotnosti.

f 4:13: postave: ali, starosti.

iskreni.

g 4:15: govorimo...: ali, smo

iskreni.

h 4:18: slepote: ali, trdote.

i 4:24: resnični...: ali, svetosti resnice.

j 4:28: dati: ali, razdeliti.

a 4:8: Ps 68:18

b 4:11: 1 Kor 12:28

c 4:16: Kol 2:19

d 4:18: Rim 1:21

iziti iz vaših ust, temveč to, kar je dobro, v^a prid izgrajevanju, da lahko nudi milost poslušalcem.
³⁰In ne žalostite Božjega Svetega Duha, s čimer ste zapečateni za dan odkupitve.³¹Naj bo vsa grenkoba in bes in jeza in razgrajanje ter zlo govorjenje vzdignjeno od vas z vso zlobnostjo [ved];³²a in bodite prijazni drug do drugega, nežnega srca, odpuščajoč drug drugemu, celo kakor je Bog zaradi Kristusa odpustil vam.

5 Bodite torej Božji posnemovalci, kakor ljubljeni otroci² in živite v ljubezni, kakor nas je tudi Kristus ljubil in dal samega sebe za nas *kot* daritev in žrtev Bogu v blagodišču vonj.³Toda preuščovanje in vse nečistosti ali pohlepnosti naj ne bodo niti enkrat omenjene med vami, kakor se spodobi svetim; ⁴niti umazanost, niti nespametno govorjenje, niti šaljiva vulgarnost, katere niso primerne, temveč rajši zahvaljevanje.⁵Kajti to veste, da ne vlačugar, ne nečista oseba niti pohlepnež, ki je malikovalec, nima nobene dediščine v Kristusovem in Božjem kraljestvu.

⁶Naj vas noben človek ne vara s praznimi besedami, kajti zaradi teh stvari prihaja Božji bes na otroke neposlušnosti.^b ⁷Ne bodite torej udeleženci z njimi.⁸Kajti včasih ste bili tema, toda sedaj *ste* svetloba v Gospodu. Živite kot otroci svetlobe,⁹§ (kajti sad Duha je v vsej dobroti in pravičnosti ter resnicu)¹⁰ in preizkušajte kaj je sprejemljivo Gospodu.¹¹In ne imejte družbe z brezplodnimi deli teme, temveč *jih* raje grajajte.¹²Kajti sramota je celo govoriti o teh stvarih, ki so po njih storjene na skrivnem.¹³Toda vse stvari, ki so pograjane,^c so razodete po svetlobi; kajti karkoli razodeva je svetloba.

¹⁴Zatorej on^d pravi:^e »Prebúdi se ti, ki spiš in vstani od mrtvih in Kristus ti bo dal svetobo.«¹⁵^c Glejte torej, da živite preudarno, ne kakor bedaki, temveč kakor modri.¹⁶Izkoristite^e čas, kajti dnevi so hudi.¹⁷Zatorej ne bodite nemodri, temveč razumevajte kaj je Gospodova volja.¹⁸In ne bodite opiti z vinom, v čemer je izgred, temveč bodite napolnjeni z Duhom.¹⁹Nagovarjajte se s psalmi in hvalnicami ter duhovnimi pesmimi, prenavajte in v svojem srcu skladajte napeve Gospodu.²⁰Vedno se zahvaljujte Bogu in Očetu v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse stvari.²¹Drug drugemu se podrejajte v strahu Božjem.²²Zene, podredite se svojim lastnim soprogom, kakor Gospodu.²³Kajti soprog je glava ženi, kakor je tudi Kristus glava cerkví, in on je rešitelj telesa.²⁴Torej kakor je cerkev podrejena Kristusu, tako *naj bodo* v vsaki stvari žene svojim lastnim soprogom.²⁵Soprgi, ljubite svoje žene, prav tako

kakor je tudi Kristus ljubil cerkev in dal zanoj samega sebe,²⁶da bi jo lahko posvetil in očistil z vodnim izpiranjem po besedi,²⁷da bi lahko sebi predstavlja krasno cerkev, ki nima madeža ali gube ali katerekoli takšne stvari, temveč da bi bila sveta in brez pomanjkljivosti.²⁸Tako so možje dolžni ljubiti svoje žene kakor svoja lastna telesa. Kdor ljubi svojo ženo, ljubi sebe.²⁹§ Kajti še nikoli ni noben človek sovražil svojega lastnega mesa, temveč ga hrani in neguje, kakor Gospod cerkev;³⁰§ kajti mi smo udje njegovega telesa, iz njegovega mesa in iz njegovih kosti.³¹Zaradi tega razloga bo mož zapustil svojega očeta in mater in bo pridružen k svoji ženi in ona dva bosta eno meso.³²To je velika skrivenost, vendar jaz govorim glede Kristusa in cerkve.³³Vseeno naj vsak izmed vas še posebej ljubi svojo ženo, celo kakor samega sebe; in žena [naj] gleda, da spoštuje svojega soproga.

6 Otroci, ubogajte svoje starše v Gospodu, kajti to je prav.²Spoštuј svojega očeta in mater (kar je prva zapoved z obljubo),³da bo lahko dobro s teboj in boš lahko dolgo živel na zemlji.⁴In vi ocjetje, ne provocirajte svojih otrok do besa, temveč jih vzgajajte v Gospodovem poučevanju in svarilu.⁵Služabniki, bodite poslušni tem, ki so *vaši* gospodarji glede na meso, s strahom in trepetom, v iskrenosti svojega srca, kakor Kristusu;⁶ne z navidezno vdanostjo, kakor bi raje ugajali ljudem, temveč kot Kristusovi služabniki iz srca izpolnjuje Božjo voljo;⁷z dobro voljo izvršujte službo kakor Gospodu in ne ljudem, ⁸ker veste, da katerokoli dobro stvar kdorkoli stori, isto bo prejel od Gospoda, bodisi je suženj ali svoboden.⁹In vi, gospodarji, jim storite iste stvari in prizanašajte^e grožnjam, ker veste, da je tudi^g vaš Gospodar v nebesih; niti pri njem ni oziranja na osebe.

¹⁰Končno, moji bratje, bodite močni v Gospodu in v sili njegove moči.¹¹Nadenite si vso Božjo bojno opremo, da boste zmožni obstati proti hudičevim zviačam.¹²Kajti ne borimo se proti mesuh^h in krvi, temveč proti kneževinam, proti oblastem, proti vladarjem teme tega sveta, proti duhovniⁱ zlobnosti na visokih položajih.¹³Zato vzemite nase celotno Božjo bojno opremo, da se boste zmožni na hudoben dan zoperstaviti in vse storiti^k ter obstati.¹⁴Stojte torej in imejte svoja ledja opasana z resnicu in na sebi imejte prsní oklep pravičnosti¹⁵ in svoja stopala obutá s pripravljenostjo evangelija miru;¹⁶predvsem vzemite ščit vere, s katerim boste zmožni pogasiti vse ognjene puščice zlobnega.¹⁷In vzemite čelado

^a 4:29: v...: ali, da izgradi donosnost. ^b 5:6: neposlušnosti: ali, nevernosti. ^c 5:13: pograjane: ali, odkrite. ^d 5:14: on: ali, to. ^e 5:16: [Izkoristite: gr. Rešite pred izgubo, ali, Odkupite; drug pomen bi bil, da se našo družbo odkupi pred to brezbožno smerjo, v katero je namenjena.] ^f 6:9: prizanašajte...: ali, ublažite grožnje. ^g 6:9: tudi...: nekateri berejo, tako pač kakor njihov. ^h 6:12: mesu...: gr. krvi in mesu. ⁱ 6:12: duhovni...: ali, zlobnim duhovom. ^j 6:12: visokih: ali, nebeških. ^k 6:13: storiti...: ali, premagati.

rešitve duše in meč Duha, kar je Božja beseda; ¹⁸ in vedno molite z vso molitvijo in ponižno prošnjo v Duhu in k temu bedite z vso vztrajnostjo in ponižno prošnjo za vse svete; ¹⁹ in zame, da mi bo lahko dan govor, da bom lahko pogumno odpiral svoja usta, da se razglasiti skravnost evangelijskega, ²⁰ za katerega sem predstavnik v vezeh,^a da bom v tem^b lahko pogumno govoril, kakor bi moral govoriti.

²¹ Toda, da boste lahko poznali tudi moje zadeve in kako delam, vam bo Tihik, moj ljubljeni brat

in zvesti služabnik v Gospodu, oznanil vse stvari; ²² katerega sem poslal k vam zaradi istega namena, da bi vi lahko spoznali naše zadeve in da bi on lahko potolažil vaša srca.

²³ Mir bodi bratom in ljubezen z vero od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa. ²⁴ § Milost bodi z vsemi tistimi, ki z iskrenostjo^c ljubijo našega Gospoda Jezusa Kristusa. Amen.

[Napisano iz Rima Efezanom po Tihiku.]

Poslanica apostola Pavla Filipljanom

Flp

1 Pavel^d in Timotej, služabnika Jezusa Kristusa, z vsem svetim v Kristusu Jezusu, ki so v Filipih, z duhovnimi nadzorniki in pomočniki [Božjih] služabnikov: ² »Milost bodi vam in mir od Boga, našega Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa.« ³ Svojemu Bogu se zahvaljujem vsakič, ko se^e vas spominjam, ⁴ vedno v vsaki svoji molitvi z radostjo prosim za vas vse, ⁵ zaradi vaše družbe v evangeliju, od prvega dne do sedaj; ⁶ ker sem prepričan o tej sami stvari, da on, ki je v vas pričel dobro delo, ga bo opravil^f do dneva Jezusa Kristusa. ⁷ Prav tako je zame primerno, da tako mislim o vas vseh, ker vas^g imam v svojem srcu; v kolikor ste vi vsi udeleženci moje^h milosti, tako v mojem ujetništvu kakor v obrambi in potrjevanju evangelijskega. ⁸ Kajti Bog je moja priča kako silno hrepenim po vas vseh v notranjostih Jezusa Kristusa. ⁹ In molin to, da bo vaša ljubezen lahko še bolj in bolj obilna v spoznanju in v vsaki razsodbi; ¹⁰ da boste lahko presojaliⁱ stvari, ki so^j odlične; da boste lahko iskreni in brez pohujšanja do Kristusovega dne; ¹¹ izpolnjeni s sadovi pravičnosti, ki so po Jezusu Kristusu, v slavo in hvalo Božjo.

¹² Toda, [da]^k bi razumeli, bratje, da so stvari, kiso se mi zgodile, toliko bolj izpadle v pospeševanje evangelijskega; ¹³ tako da so moje vezi v Kristusu razpoznavne po vsej^m palači in poⁿ vseh drugih krajih; ¹⁴ in mnogi izmed bratov v Gospodu so z mojimi vezmi povečali samozavest, da so mnogo pogumnejše, brez strahu, govorili besedo. ¹⁵ Nekateri zares oznanjajo Kristusa celo iz zavisti in prepira, nekateri pa tudi iz dobre volje; ¹⁶ nekdo oznanja Kristusa iz spora, ne iskreno, ker misli, da mojim vezem dodaja stisko, ¹⁷ toda drug iz ljubezni, vedoč, da sem določen za obrambo

evangelijskega. ¹⁸ Kaj torej? Vseeno, vsak način, bodisi s pretvezo ali z resnico, Kristus se oznanja; in v tem se veselim, da in veselil se bom. ¹⁹ Kajti vem, da se bo to, po vaših molitvah in oskrbi Duha Jezusa Kristusa, obrnilo k rešitvi moje duše, ²⁰ glede na moje iskreno pričakovanje in moje upanje, da v ničemer ne bom osramočen, temveč, da bo z vso srčnostjo, kot vedno, tako tudi sedaj, Kristus poveličan v mojem telesu, bodisi bo to z življenjem ali s smrtno. ²¹ Kajti zame je živeti Kristus in umreti je dobiček. ²² Toda če živim v mesu, je to sad mojega truda; vendar ne vem kaj bi izbral. ²³ Kajti v škripcu sem med dvema, ker hrepenim oditи in biti s Kristusom; kar je veliko bolje, ²⁴ pa vendar je zaradi vas bolj potreben ostati v mesu. ²⁵ In ker imam to zaupanje, vem, da bom zaradi vašega napredovanja in veselja vere ostal in nadaljeval z vami vsemi; ²⁶ da bo vaše veselje v Jezusu Kristusu lahko bolj obilno zaradi mene, z mojim ponovnim prihodom k vam. ²⁷ Samo vaše vedenje naj bo kakor se to spodobi Kristusovemu evangelijskiemu, da bom bodisi prišel in vas videl, ali pa bom odsoten, lahko slišal o vaših zadevah, da trdno stojite v enem duhu, enega mišljenja in si skupaj prizadevate za vero evangelijsko; ²⁸ in v ničemer prestrašeni od vaših nasprotnikov, kar je njim očiten simbol pogube, toda vam rešitev duš in to od Boga. ²⁹ § Kajti zaradi Kristusa vam je dano, da ne samo verujete vanj, temveč da zaradi njega tudi trpite; ³⁰ in imate isti boj, ki ste ga videli v meni in sedaj slišite, da je v meni.

² Če obstaja torej kakršnakoli tolažba v Kristusu, če kakršnakoli tolažba ljubezni, če kakršnakoli družba Duha, če kakršnakoli čustva in usmiljenja, ² izpolnite moje veselje, da ste istih misli in imate

^a 6:20: vezeh: ali, verigi. ^b 6:20: v tem: ali, od tega. ^c 6:24: iskrenostjo: ali, nepokvarjenostjo. ^d 1:1: [Leta Gospodovega 64.] ^e 1:3: se: ali, vas omenjam. ^f 1:6: opravil: ali, dokončal. ^g 1:7: vas...: ali, me imate v vašem. ^h 1:7: moje...: ali, milosti z menoj. ⁱ 1:9: vsaki...: ali, vsakem pomenu. ^j 1:10: pohvalili: ali, preizkušali. ^k 1:10: so...: ali, se razlikujejo. ^l 1:13: v Kristusu: ali, za Kristusa. ^m 1:13: vsej...: ali, vsem cesarskem dvoru. ⁿ 1:13: po...: ali, vsem drugim krajem.

^a 6:20: vezeh: ali, verigi. ^b 6:20: v tem: ali, od tega. ^c 6:24: iskrenostjo: ali, nepokvarjenostjo. ^d 1:1: [Leta Gospodovega 64.] ^e 1:3: se: ali, vas omenjam. ^f 1:6: opravil: ali, dokončal. ^g 1:7: vas...: ali, me imate v vašem. ^h 1:7: moje...: ali, milosti z menoj. ⁱ 1:9: vsaki...: ali, vsakem pomenu. ^j 1:10: pohvalili: ali, preizkušali. ^k 1:10: so...: ali, se razlikujejo. ^l 1:13: v Kristusu: ali, za Kristusa. ^m 1:13: vsej...: ali, vsem cesarskem dvoru. ⁿ 1:13: po...: ali, vsem drugim krajem.

isto ljubezen, da ste soglasni, enega mišljenja.³ *Naj se nič ne stori* zaradi prepira ali ošabnosti, temveč naj vsak v skromnosti mišljenja bolj upošteva drugega kakor sebe.⁴ Ne glejte vsakdo na svoje lastne stvari, temveč vsakdo tudi na stvari drugih.⁵ V vas naj bo to mišljenje, ki je bilo tudi v Kristusu Jezusu,⁶ § ki je, četudi v Božji podobi, misil, da ni rop, da bi bil enak z Bogom;⁷ temveč je samega sebe naredil brez slôvesa in si privzel obliko služabnika in bil narejen po človeški podobnosti;⁸ in po videzu^a zaznan kakor moški, je samega sebe ponížil in postal pokoren do smrti, celo smrti na križu.⁹ Zatorej ga je Bog tudi visoko povišal in mu dal ime, ki je nad vsakim imenom,¹⁰ da naj bi ob imenu Jezus pokleplnil vsako koleno, od stvari na nebu in stvari na zemljì ter stvari pod zemljì;¹¹ ter da bi vsak jezik priznal, da je Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta.

¹² Zatorej, moji ljubljeni, kakor ste vedno ubogali, ne kakor samo v moji prisotnosti, temveč veliko bolj zdaj, v moji odsotnosti, s strahom in trepetanjem uresničite svojo lastno rešitev duše.¹³ Kajti Bog je, ki deluje v vas oboje, da hočete in da delate in *njegovega* dobrega zadovoljstva.¹⁴ Vse stvari delajte brez mrmranj in razpravljanj,¹⁵ da boste lahko brez krivde in neškodljivi^b Božji sinovi, brez oštevanja v sredi sprijenega in sprevrženega naroda, med katerim sijete^c kakor luči na svetu;¹⁶ držeč se besede življenja, da se bom na Kristusov dan lahko veselil, da nisem tekel zaman niti se trudil zaman.¹⁷ Da, in če bi bil darovan^d na žrtev in službo vaše vere, se radostim in se z vami vsemi veselim.¹⁸ Zaradi istega razloga se tudi vi veselite in razveseljujte z menoj.

¹⁹ Toda^e zaupam v Gospoda Jezusa, da v kratkem pošljem k vam Timóteja, da bom tudi jaz, ko izvem vaše stanje, lahko dobro potolažen.²⁰ Kajti nimam nobenega človeka istih^f misli, ki bo naravno skrbel za vaše stanje.²¹ Kajti vsi iščejo svoje lastno, ne [pa] stvari, katere so Jezusa Kristusa.²² Vendar poznate dokaz o njem, da je z menoj služil v evangeliu kakor sin z očetom.²³ Njega se sedaj nadejam poslati, tako kmalu, kot bom videl, kako bo z menoj.²⁴ Toda zaupam v Gospoda, da bom kmalu prišel tudi sam.²⁵ Vendar se mi je zdelo potrebno poslati k vam Epafroditu, mojega brata in družabnika v trudu in soborcu, toda vašega odpolanačna in tega, ki je služil mojim potrebam.²⁶ Kajti hrepenel je po vas vseh in bil poln potrstosti; zato ker ste slišali, da je bil bolan.²⁷ Kajti zares je bil bolan, blizu smrti, toda Bog se ga je usmilil; in ne samo njega, ampak tudi mene, da ne bi imel bridkost na bridkost.²⁸ Poslal sem ga torej bolj^g hitro, da ko ga boste ponovno videli, se

boste lahko razveselili in da bom jaz lahko manj žalosten.²⁹ Sprejmite ga torej v Gospodu z vsem veseljem; in take imejte^h v časti;³⁰ ker je bil zaradi Kristusovega dela blizu smrti, ne oziraje se na svoje življenje, da dopolni pomanjkanje vašega služenja do mene.

3 Končno, moji bratje, veselite se v Gospodu. Da vam pišem iste stvari, meni zares ni nadležno, toda za vas je *to* varno.

² § Pazite se psov, pazite se zlih delavcev, pazite se razkola.³ § Kajti mi smo obreza, ki obožujemo Boga v duhu in se veselimo v Kristusu Jezusu in nimamo zaupanja v meso.⁴ Čeprav bi tudi jaz lahko imel zaupanje v meso. Će katerikoli drug človek misli, da ima [kaj], glede cesar bi lahko zaupal v meso, jaz bolj:⁵ obrezan osmi dan, iz Izraelove rase, iz Benjaminovega rodu, Hebrejec izmed Hebrejcov, glede postave farizej,⁶ glede gorečnosti sem preganjal cerkev, glede pravičnosti, ki je po postavi, brez krivde.⁷ Toda te stvari, ki so bile zame dobiček, te sem štel izgubo za Kristusa.⁸ § Da, nedvomno in vse stvari štejem le za izgubo zaradi odličnosti spoznanja Kristusa Jezusa, mojega Gospoda, za katerega sem pretrpel izgubo vseh stvari in jih štejem le za iztrebek, da lahko pridobim Kristusa,⁹ in najden bom v njem, ne ker bi imel svojo lastno pravičnost, ki je iz postave, temveč to, ki je po Kristusovi veri, pravičnost, ki je od Boga, po veri;¹⁰ da bi lahko spoznal njega in moč njegovega vstajenja in udeležbo njegovih trpljenj in postal podoben njegovemu smrti,¹¹ če na kakršenkoli način lahko dospem do vstajenja mrtvih.¹² Ne da bi že dospel ali bi bil že popoln; vendar si prizadeval za tem, če bi lahko željno vzel to, zaradi cesar sem tudi jaz željno vzet od Kristusa Jezusa.¹³ Bratje, ne štejem se, da sem željno vzet, toda *delam* to eno stvar in pozabljam te stvari, ki so zadaj in se iztegujem k tem stvarem, ki so spredaj;¹⁴ pritiskam proti cilju zaradi nagrade visoke poklicanosti od Boga v Kristusu Jezusu.¹⁵ Bodimo torej, kolikor nas je popolnih, takega mišljenja; in če ste v katerikoli stvari drugače misleči, vam bo Bog razodel še to.¹⁶ § Pa vendar, kateri smo že dospeli, živimo po istem načelu, mislimo isto stvar.¹⁷ Bratje, bodite skupaj moji posnemovalci in zapomnite si tiste, ki živijo tako, kakor imate nas za zaled.¹⁸ (Kajti mnogi živijo, o katerih sem vam pogosto povedal in vam sedaj govorim jokaje, *da so* sovražniki Kristusovega križa;¹⁹ katerih konec je uničenje, katerih Bog je *njihov* trebuh in *katerih* slava je v njihovi sramoti, ki mislijo zemeljske stvari.)²⁰ Kajti našeⁱ državljanstvo je v nebesih, od koder tudi pričakujemo Odrešenika, Gospoda Jezusa Kristusa,²¹ ki bo, glede na delovanje, s katerim si je

^a 2:8: videzu: ali, nagnjenju. ^b 2:15: neškodljivi: ali, pristni. ^c 2:15: sijete: ali, sijete vi. ^d 2:17: darovan: gr. izlizt. ^e 2:19: Toda: ali, Razen tega. ^f 2:20: istih...: ali, meni tako dragocenega. ^g 2:28: bolj: ali, z bolj nelagodno zaskrbljenostjo. ^h 2:29: imejte...: ali, spoštujte. ⁱ 3:20: naše...: ali, mi živimo ali se obnašamo kot državljanji nebes, ali, za doseganje nebes.

zmožen k sebi podjarmiti celo vse stvari, spremenil naša nizkotna telesa, da bodo oblikovana podobno njegovemu veličastnemu telesu.

4 Zato, moji bratje, srčno ljubljeni in zaželeni, moja radost in krona, tako stojte trdno v Gospodu, moji srčno ljubljeni. ² Rotim Evodijo in rotim Sintiho, da bosta istega mišljenja v Gospodu. ³ In prosim tudi tebe, resnični soborec, pomagaj tema ženskama, ki sta se z menoj trudili v evangeliju; tudi s Klemnom in z ostalimi mojimi sodelavci, katerih imena so v knjigi življenja. ⁴ Nenehno se veselite v Gospodu. In ponovno pravim: »Veselite se. ⁵ Naj bo vaša zmernost znana vsem ljudem. Gospod je blizu. ⁶ Ne vznemirjajte se in ne skrbite glede ničesar, temveč naj bodo v vsaki stvari vaše želje razglašene Bogu z molitvijo in ponižno prošnjo, z zahvaljevanjem. ⁷ In Božji mir, ki presega vse razumevanje, bo varoval vaša srca in mišljenja po Kristusu Jezusu. ⁸ Končno, bratje, katerekoli stvari so resnične, katerekoli stvari so iskrene,^a katerekoli stvari so pravične, katerekoli stvari so čiste, katerekoli stvari so očarljive, katerekoli stvari so na dobrem glasu; če obstaja kakršnakoli moč in če obstaja kakršnakoli hvala, mislite na te stvari. ⁹ Stvari, katere ste se tako naučili, kakor sprejeli in slišali ter videli na meni, te izvršujte; in z vami bo Bog miru.

¹⁰ Toda silno sem se razveselil v Gospodu, da je vaša skrbnost do mene sedaj končno ponovno^b vzcvetela; v čemer ste tudi bili skrbni, toda

manjkala vam je priložnost. ¹¹ Ne da govorim z ozirom na pomanjkanje, kajti naučil sem se, v kakršnemkoli stanju sem, biti s tem zadovoljen. ¹² Vem oboje, kako je biti ponižen in vem kako je biti bogat; povsod in v vseh stvareh sem poučen, tako biti sit kakor biti lačen, tako biti bogat kakor prenašati pomanjkanje. ¹³ Vse stvari lahko storim v Kristusu, ki me krepi. ¹⁴ Vendar ste dobro storili, da ste soudeleženi pri moji stiski. ¹⁵ Torej vi Filipljani veste tudi, da na začetku evangelija, ko sem odšel iz Makedonije, nobena cerkev, razen samo vaša, ni sodelovala z menoj glede dajanja in sprejemanja. ¹⁶ Kajti celo v Tesaloniki ste večkrat poslali za mojo nujno potrebo. ¹⁷ Ne ker želim daru, temveč želim sad, da bo obilen na vaš račun. ¹⁸ Toda imam^c vse in obilo; sem poln, ker sem od Epafrodiata prejel stvari, ki so bile poslane od vas, dišavo sladkega vonja, sprejemljivo žrtvovanje, všečno Bogu. ¹⁹ § Toda moj Bog bo preskrbel vse vaše potrebe, glede na svoja bogastva, v slavi, po Jezusu Kristusu. ²⁰ Torej Bogu in našemu Očetu bodi slava na veke vekov. Amen.

²¹ Pozdravite vsakega svetega v Kristusu Jezusu. Pozdravljo vas bratje, ki so z menoj. ²² Pozdravljo vas vsi sveti, predvsem tisti, ki so iz cesarjeve družine.

²³ Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami vsemi. Amen.

[To je bilo napisano Filipljanom iz Rima po Epafroditu.]

Poslanica apostola Pavla Kološanom

1 Pavel,^d po Božji volji apostol Jezusa Kristusa in naš brat Timotej,² svetim in zvestim bratom v Kristusu, ki ste v Kolósah: »Milost bodi vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa. ³ Zahvaljujemo se Bogu in Očetu našega Gospoda Jezusa Kristusa, ko nenehno molimo za vas, ⁴ odkar smo slišali o vaši veri v Kristusa Jezusa in o ljubezni, ki jo imate do vseh svetih; ⁵ zaradi upanja, ki je za vas prihranjeno v nebesih, o katerem ste prej slišali v besedi resnice evangelija, ⁶ ki je prišel k vam tako, kakor je po vsem svetu; in prinaša sad, kakor tudi v vas, od dneva, ko ste slišali o njem in spoznali Božjo milost v resnici; ⁷ kakor ste se tudi naučili od Epafrá, našega dragega soslužabnika, ki je za vas zvest Kristusov služabnik, ⁸ ki nam je tudi pojasnil vašo ljubezen v Duhu. ⁹ Zaradi tega razloga tudi mi od dneva,

ko smo to slišali, ne prenehamo moliti za vas in želimo, da bi bili vi lahko izpolnjeni s spoznanjem njegove volje, v vsej modrosti in duhovnem razumevanju, ¹⁰ da bi lahko hodili vredno Gospoda v vsej všečnosti, bili rodovitni v vsakem dobrem delu in rastli v spoznanju Boga; ¹¹ okrepljeni z vso močjo, glede na njegovo veličastno moč, v vsej vztrajnosti in potrežljivosti, z veseljem; ¹² in se zahvaljevali Očetu, ki nas je naredil primerne za udeležence dediščine svetih v svetlobi, ¹³ ki nas je osvobodil pred oblastjo teme in nas prenesel v kraljestvo svojega^e ljubljenega Sina; ¹⁴ § v katerem imamo po njegovi krvi odkupitev, torej odpuščanje grehov; ¹⁵ ki je podoba nevidnega Boga, prvorojenec vsakega ustvarjenega bitja, ¹⁶ kajti po njem so bile ustvarjene vse stvari, ki so na nebu in ki so na zemlji, vidne in nevidne,

^a 4:8: iskrene: ali, častivredne, [gr. plemenite.] ^b 4:10: ponovno...: ali, oživelja. ^c 4:18: imam: ali, prejel sem. ^d 1:1: [Leta Gospodovega 64.] ^e 1:13: svojega...: gr. Sina njegove ljubezni.

^a 4:3: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15]

bodisi so to prestoli ali gospostva ali kneževine ali oblasti; vse stvari so bile ustvarjene po njem in zanj;¹⁷ a in on je pred vsemi stvarmi in po njem vse stvari stojijo skupaj.¹⁸ In on je glava telesa, cerkve; kateri je začetek, prvorjenec od mrtvih; da bi lahko v^a vseh *stvareh* imel prvenstvo.¹⁹ § Kajti Očetu je ugajalo, da bi v njem prebivala vsa polnost;²⁰ in je sklenil^b mir po krvi njegovega križa, da po njem pobota k sebi vse stvari; po njem, *pravim*, bodisi, da so stvari na zemlji ali stvari v nebesih.²¹ In vas, ki ste bili nekoč odtujeni in v^c svojem mišljenju po zlobnih delih sovražniki, je vendar sedaj pobotal²² v telesu njegovega mesa skozi smrt, da vas predstavi svete in neoporečne in nepograjane v svojem pogledu,²³ če utemeljeni in ustaljeni nadaljujete v veri in se ne *boste oddaljili* od upanja evangelija, katerega ste slišali in ki je bil oznanjen vsakemu ustvarjenemu bitju, ki je pod nebom; katerega sem jaz, Pavel, postal služabnik;²⁴ ki se sedaj veselim v svojih trpljenjih za vas in v svojem mesu dopolnjujem to, kar je zaradi njegovega telesa, ki je cerkev, primanjkovalo Kristusovim stiskam;²⁵ katerega služabnik sem postal, glede na Božjo razdelitev, ki mi je bila dana za vas, da izpolnim^d Božjo besedo;²⁶ celo skrivnost, ki je bila skrita pred veki in pred rodovi, toda sedaj je razodeta njegovim svetim,²⁷ katerim je Bog hotel razodelti kakšna so bogastva slave te skrivnosti med pogani; ki je Kristus v vas,^e upanje slave,²⁸ § katerega oznanjam in vsakega človeka svarimo in vsakega človeka učimo v vsej modrosti; da lahko vsakega človeka prikažemo popolnega v Kristusu Jezusu;²⁹ zato se tudi trudim in se borim, glede na njegovo delovanje, ki v meni mogočno deluje.

2 Kajti hočem, da bi vedeli kako velik boj^f imam za vas in za te iz Laodikeje in za mnoge, četudi niso videli mojega obraza v mesu,² § da bodo njihova srca lahko potolažena, stkania skupaj v ljubezni in v vseh bogastvih polnega zagotovila razumevanja, k spoznanju Božje skrivnosti in Očetove in Kristusove;³ v katerem^g so skriti vsi zakladi modrosti in spoznanja.⁴ In to pravim, da vas ne bi katerikoli človek presleplil s prepričevalnimi besedami.⁵ Kajti čeprav sem odsoten v mesu, sem vendar z vami v duhu in se veselim ter zrem vašo urejenost in neomajnost vaše vere v Kristusa.

⁶ Tako kakor ste torej sprejeli Gospoda Kristusa Jezusa, tako živite v njem; ⁷ ukoreninjeni in zgrajeni v njem ter potrjeni v veri, kakor ste bili poučeni in v tem obilni zahvaljevanjem,⁸ Pazite, da vas ne bi katerikoli človek oplenil

s filozofijo^h in prazno prevaro po človeškem izročilu, po temeljnihⁱ principih sveta, ne pa po Kristusu.⁹ Kajti v njem telesno prebiva vsa polnost Božanstva.¹⁰ In vi ste popolni v njem, ki je glava vseh kneževin in oblasti;¹¹ § v katerem ste tudi obrezani z obrezo narejeno brez rok, s slačenjem grešnega mesenega telesa, s Kristusovo obrezo;¹² s krstom pokopani z njim, v katerem ste tudi vi z njim vstali, po veri Božjega delovanja, ki ga je obudil od mrtvih.¹³ In vas, mrtve v vaših grehih in neobrezanosti vašega mesa, je on oživel skupaj z njim ter vam odpustil vse grehe¹⁴ in izbrisal rokopis odredb, ki so bile zoper nas, ki nam je bil nasproten in ga odstranil s poti ter ga pribil na svoj križ;¹⁵ in ker imamo pokvarjene kneževine in oblasti, je naredil iz njih javni prikaz, slaveč v tem^j zmago nad njimi.¹⁶ Ne pustite torej nobenemu človeku, da vas sodi v jedi^k ali v pijači ali pri spoštovanju^l svetega dne ali mlaja ali šabatnih *dni*;¹⁷ ki so senca stvari, ki pridejo; toda telo je Kristusovo.¹⁸ Ne pustite nobenemu človeku, da vas^m preslepi glede vaše nagrade, [tako da je]ⁿ prostovoljno ponizen in obožuje angele in se vsiljuje v te stvari, katere ni videl, prazno napihnen s svojim mesenim umom,¹⁹ ne drži pa se Glave, od katere ima vse telo po sklepih in vezeh nudeno hrano in stkano skupaj raste v rastjo od Boga.

²⁰ Zatorej če ste s Kristusom mrtvi temeljnimi^o principom sveta, zakaj ste podrejeni odredbam, kakor da živite v svetu²¹ (ne dotikaj, ne okušaj, ne prijemaj,²² ki bodo z uporabo vsi odmrlji) po človeških zapovedih in naukah?²³ Katere stvari imajo resnično navidezen prikaz modrosti v pobožnem oboževanju in poniznosti in zapostavljanju^p telesa; v zadovoljevanje mesa, ne pa v kakršnokoli vrednost.

3 Če ste bili torej obujeni s Kristusom, išcite te stvari, ki so zgoraj, kjer Kristus sedi na Božji desnici.² Naravnajte svojo^q naklonjenost na stvari zgoraj, ne na stvari na zemlji.³ Kajti umrli ste in vaše življenje je s Kristusom skrito v Bogu.⁴ Ko se bo prikazal Kristus, ki je naše življenje, tedaj se boste tudi vi prikazali z njim v slavi.

⁵ Mrtvite torej svoje ude, ki so na zemlji: preuščevanje, nečistost, nebrzdano strast, zlo poželjivost in pohlepnost, kar je malikovanje;⁶ kajti zaradi teh stvari prihaja Božji bes na otroke neposlušnosti;⁷ v katerih ste tudi vi nekaj časa hodili, ko ste živili v njih.⁸ Toda sedaj tudi vse to odložite: jezo, bes, zlobnost, bogokletje, umazan govor iz vaših ust.⁹ Ne lažite drug drugemu, ker

^a 1:18: v...: ali, med vsemi stvarmi. ^b 1:20: sklenil: ali, naredil. ^c 1:21: v...: ali, po svojem mišljenju v. ^d 1:25: izpolnim: ali, obširno ozanim. ^e 1:27: v vas: ali, med vami. ^f 2:1: boj: ali, strah, ali, skrb. ^g 2:3: v katerem: ali, kjer. ^h 2:8: [filozofijo: gr. rad imeti modrosti.] ⁱ 2:8: temeljnih...: ali, prvinah. ^j 2:15: tem: ali, sebi. ^k 2:16: v jedi...: ali, pri hranjenju in pitju. ^l 2:16: spoštovanju: ali, vlogi. ^m 2:18: vas...: ali, sodi proti vam. ⁿ 2:18: tako da je...: gr. kot prostovoljec s poniznostjo in oboževanjem. ^o 2:20: temeljnim...: ali, prvinam. ^p 2:23: zapostavljanju...: ali, kaznovanju, ali, neprizanašanju telesu. ^q 3:2: svojo...: ali, svoje mišljenje.

ste slekli starega človeka z njegovimi dejanji¹⁰ in si nadeli novega človeka, ki je obnovljen v spoznanju, po podobi njega, ki ga je ustvaril;¹¹ kjer ni niti Grka niti Juda, obreze niti neobreze, tujca, Skita, sužnja, niti svobodnega, temveč je Kristus vse in v vseh.¹² Nadenite si torej, kot Božji izvoljeni, sveti in ljubljeni, čustva usmiljenja, prijaznost, ponižnost mišljenja, krotkost, potprežljivost;¹³ prizanašajte drug drugemu in odpuščajte drug drugemu, če ima katerikoli človek spor^a proti komurkoli. Torej kakor je Kristus odpustil vam, tako tudi vi počnite.¹⁴ In nad vsemi temi stvarmi si oblecite ljubezen, ki je vez popolnosti.¹⁵ In Božji mir naj vlada v vaših srcih, h kateremu ste tudi poklicani v enem telesu; in bodite hvaležni.¹⁶ Naj Kristusova beseda bogata prebiva v vas v vsej modrosti; drug drugega učite in opominjajte s psalmi in hvalnicami ter duhovnimi pesmimi in prepevajoč Gospodu z milostjo v svojih srcih.¹⁷ In karkoli delate v besedi ali dejanju, vse delajte v imenu Gospoda Jezusa in po njem dajajte zahvalo Bogu in Očetu.

¹⁸ Žene, podredite se svojim lastnim soprogom, kakor se to spodobi v Gospodu.¹⁹ Soprogi, ljubite svoje žene in ne bodite osorni proti njim.²⁰ Otroci, ubogajte svoje starše v vseh stvareh, kajti to je zelo prijetno Gospodu.²¹ Očetje, ne provocirajte svojih otrok k jezi, da ne bi izgubili poguma.²² § Služabniki, v vseh stvareh ubogajte svoje gospodarje po mesu; ne z navidezno vdanostjo, kakor da bi raje ugajali ljudem; temveč v iskrenosti srca, boječ se Boga.²³ In karkoli delate, delajte to iz srca, kakor Gospodu in ne ljudem;²⁴ vedoč, da boste od Gospoda prejeli nagrado dediščine; kajti vi služite Gospodu Kristusu.²⁵ Toda kdor dela krivico, bo za krivico prejel, kar je storil; in ni oziranja na osebe.

4 Gospodarji, dajajte svojim služabnikom to, kar je pravično in primerno; vedoč, da imate tudi vi Gospodarja v nebesih.

²Vztrajajte v molitvi in bedite v njej z zahvaljevanjem;³ poleg tega molite tudi za nas, da bi nam Bog odpril vrata govora, da bomo govorili Kristusovo skrivenost, zaradi katere sem tudi v vezeh;⁴ da jo bom lahko prikazal, kakor sem dolžan govoriti.⁵ Živite v modrosti do teh, ki so zunaj in izkoristite čas.⁶ Naj bo vaš govor vedno z milostjo, začinjen s soljo, da boste lahko vedeli kako bi morali odgovarjati vsakemu človeku.

⁷Ves moj položaj vam bo razglasil Tihik, ki je ljubljeni brat in zvest služabnik ter soslužabnik v Gospodu;⁸ § katerega sem k vam poslal z istim namenom, da bi lahko spoznal vaš položaj in potolažil vaša srca;⁹ z Onézimom, zvestim in ljubljenim bratom, ki je eden izmed vas. Dala vam bosta spoznati vse stvari, ki so storjene tukaj.

¹⁰Pozdravljo vas Aristarh, moj sojetnik in Marko, sin Barnabove sestre (glede katerega ste prejeli zapovedi; če pride k vam, ga sprejmite) ¹¹in Jezus, ki se imenuje Just, ki so iz obreze. Samo ti so moji sodelavci za Božje kraljestvo, ki so mi bili v tolažbo.¹² § Pozdravlja vas Epafrá, ki je eden izmed vas, Kristusov služabnik, ki se vedno goreče borí^b za vas v molitvah, da bi lahko stali popolni in dovršeni,^c v vsej Božji volji.¹³ Kajti prinašam mu pričevanje, da ima veliko gorečnost za vas in za tiste, ki so v Laodikeji in za one v Hierápoli.

¹⁴Pozdravljata vas Luka, ljubljeni zdravnik in Demá.¹⁵ Pozdravite brate, ki so v Laodikeji in Nimfása ter cerkev, ki je v njegovi hiši.¹⁶ In ko preberete to poslanico med vami, poskrbite, da se bo brala tudi v cerkvi Laodikejcev; in da tudi vi preberete poslanico iz Laodikeje.¹⁷ In Arhipu recite: »Pazi na službo, ki si jo prejel v Gospodu, da jo izpolnjuješ.«

¹⁸Pozdrav z mojo, Pavlovo roko. Spominjajte se mojih vezi. Milost bodi z vami. Amen.

[Napisano iz Rima Kološanom,
po Tihiku in Onézimu.]

Prva poslanica apostola Pavla Tesalonicičanom

1 §^d Pavel in Silván ter Timótej cerkvi Tesalonicičanov,^e ki je v Bogu Očetu in v Gospodu Jezusu Kristusu: »Milost bodi vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.^f Vedno se za vas vse zahvaljujemo Bogu in vas omenjamo v svojim molitvah,³ ko se brez prenehanja spominjamo vašega dela vere in truda ljubezni ter potprežljivosti upanja v našega Gospoda Jezusa Kristusa, pred očmi Boga

in našega Očeta;⁴ ker poznamo, ljubljeni bratje, f vašo izvolitev od Boga.⁵ Kajti naš evangelij ni prišel k vam samo v besedi, temveč tudi v moči in v Svetem Duhu in v precejšnjem zagotovilu; kakor veste kakšne vrste ljudje smo bili med vami zaradi vas.⁶ In vi ste postali naši in Gospodovi sledilci, ker ste besedo sprejeli v veliki stiski, z veseljem Svetega Duha,⁷ tako da ste bili zgledi vsem, ki verujejo v Makedoniji in Ahaji.⁸ Kajti od

^a 3:13: spor: ali, pritožbo. ^b 4:12: bori: ali, prizadeva. ^c 4:12: dovršeni: ali, nasičeni.

54.]

^e 1:1: [Tesalonicičanov: prebivalci današnjega Soluna.]

^d 1:1: [Leta Gospodovega 54.] ^f 1:4: bratje...: ali, od Boga, vašo izvolitev.

vas je odmevala Gospodova beseda ne samo po Makedoniji in Ahaji, temveč se je vaša, do Boga usmerjena vera, razširila tudi naokoli, po vsakem kraju; tako da nam ni treba karkoli govoriti, ⁹ kajti oni sami so o nas prikazali kakšne vrste prihod smo imeli k vam in kako ste se od malikov obrnili k Bogu, da služite živemu in resničnemu Bogu; ¹⁰ in da čakate na njegovega Sina iz nebes, katerega je obudil od mrtvih, celo Jezusa, ki nas je osvobodil pred besom, ki pride.^a

2 Kajti bratje, vi sami veste, da naš prihod k vam ² ni bil zaman, ² temveč smo celo potem, ko smo poprej v Filipi trpeli in bili sramotno obravnavani, kakor veste, smo bili v našem Bogu pogumni, da smo vam v velikem boju izpričali Božji evangelij. ³ Kajti naše spodbujanje ni *bilo*^b iz prevare niti iz nečistosti niti v zvijači, ⁴ temveč kakor nam je Bog dopustil, da nam zaupa evangelij, točno tako govorimo; ne kakor ugajajoči ljudem, temveč Bogu, ki preizkuša naša srca. ⁵ Kajti niti nismo ob kateremkoli času uporabili laskavih besed, kakor, veste niti pretveze pohlepnosti; Bog je priča. ⁶ Niti nismo iskali slave od ljudi niti od vas niti ne od drugih, ko bi lahko bili obremenjujoči kot Kristusovi apostoli. ⁷ Toda med vami smo bili nežni, tako kakor dojilja neguje svoje otroke.^d ⁸ Tako smo vas bili vdano željni, da smo vam bili voljni podeliti ne samo Božji evangelij, temveč tudi naše lastne duše, ker ste nam bili dragi. ⁹ Kajti spomnите se bratje, našega truda in muke; kajti ponoči in podnevi smo garali, ker nismo žeeli biti obremenitev komurkoli izmed vas, ko smo vam pridigali Božji evangelij. ¹⁰ Vi ste priče in *tudi* Bog, kako sveto in pravično in neoporečno smo se védli med vami, ki verujete. ¹¹ Prav tako veste, kako smo tolažili in opozarjali vsakega izmed vas, tako kakor oče *počne* svojim otrokom, ¹² da bi vi živelgi vredno Boga, ki vas je poklical^e v svoje kraljestvo in slavo.

¹³ Zaradi tega razloga se prav tako brez prenehanja zahvaljujemo Bogu, kajti ko ste prejeli Božjo besedo, ki ste jo slišali od nas, jo niste sprejeli kakor človeško besedo, temveč takšno, kot je v resnici, Božjo besedo, ki učinkovito deluje tudi v vas, ki verujete. ¹⁴ Kajti vi, bratje, ste postali sledilci Božjih cerkvá, ki so v Judeji v Kristusu Jezusu; kajti tudi vi ste trpeli podobne stvari od svojih lastnih rojakov, takšne, kakor sojih oni od Judov, ¹⁵ ki so ubili tako Gospoda Jezusa, kakor svoje lastne preroke in so preganiali^f nas; pa ne ugajajo Bogu in so nasproti vsem ljudem. ¹⁶ Branijo nam govoriti pogansom, da bi bili le-ti

lahko rešeni in da bi vsakič dopolnili svoje grehe; kajti bes je prišel nadnje do skrajnosti.

¹⁷ Toda mi, bratje, ki smo bili za kratek čas vzeti od vaše navzočnosti, *[toda]* ne v srcu, smo si z velikim hrepnenjem toliko obilnejše prizadevali, da vidimo vaše obliče. ¹⁸ Zato smo žeeli priti k vam, celo jaz Pavel, enkrat in ponovno; toda Satan nas je zadržal. ¹⁹ Kajti kaj je naše upanje ali veselje ali krona radosti?^g *Ali* ne celo vi v prisotnosti našega Gospoda Jezusa Kristusa ob njegovem prihodu? ²⁰ Kajti vi ste naša slava in veselje.

3 Zato, ko nismo mogli več potreti, smo mislili, ² da je dobro, da v Atenah ostanemo sami, ² in smo poslali Timóteja, našega brata in Božjega služabnika in našega sodelavca pri Kristusovem evangeliju, da vas utrdi in da vas potolaži glede vaše vere.³ da ne bi bil noben človek omajan s temi stiskami, kajti vi sami veste, da smo določeni za to.⁴ Kajti resnično, ko smo bili z vami, smo vam vnaprej povedali, da naj bi trpeli stisko; kakor se je zgodilo in vi to veste. ⁵ Zaradi tega razloga, ko nisem mogel več potreti, sem poslal, da spoznam vašo vero, da vas ne bi z nekimi načini skušal skušnjavec in bi bil naš trud zaman. ⁶ Toda sedaj, ko je od vas k nam prišel Timótej in nam prinesel dobre novice o vaši veri ter ljubezni in da nas imate vedno v lepem spominu ter si silno želite, da nas vidite, kakor si tudi mi *[želimo]* videti vas; ⁷ zato smo bili, bratje, po vaši veri potolaženi glede vas v vsej naši stiski in tegobi,⁸ kajti zdaj živimo, če vi trdno stojite v Gospodu. ⁹ Kajti kakšne zahvale lahko spet za vas vrnemo Bogu, za vse veselje, s katerim se zaradi vas veselimo pred našim Bogom? ¹⁰ Ponoči in podnevi silno prosimo, da bi lahko videli vaš obraz in lahko dovršili to, kar primanjkuje vaši veri. ¹¹ Torej sam Bog in naš Oče in naš Gospod Jezus Kristus *[naj]* našo pot usmerjataⁱ k vam. ¹² In Gospod *[naj]* vam stori, da rastete in *[ste]* obilni v ljubezni drug do drugega in do vseh *ljudi*, prav tako kakor mi *počnemo* vam, ¹³ z namenom, da bi lahko vaša srca utrdil brez graje v svetosti pred Bogom, celo našim Očetom, ob prihodu našega Gospoda Jezusa Kristusa z vsemi njegovimi svetimi.^j

4 Nadalje vas potem rotimo,^k bratje in *vas* spodbujamo^l po Gospodu Jezusu, da kakor ste od nas prejeli, kako bi morali živeti in ugajati Bogu, *tako da bi bili bolj in bolj obilni.* ² Kajti veste kakšne zapovedi smo vam dali po Gospodu Jezusu. ³ Kajti to je Božja volja, celo vaše posvečenje, da naj bi se vzdržali pred preuštvovanjem, ⁴ da bi vsakdo izmed vas vedel kako čuvati svojo posodo v posvečenju in časti; ⁵ ne *[pa]*

^a 1:10: [je osvobodil pred besom, ki pride: gr. osvobaja pred besom, ki prihaja.] ^b 2:3: [ni bilo: gr. ni.] ^c 2:6: nekatere...: ali, uporabili avtoritet. ^d 2:7: [otroke: gr. lastne otroke.] ^e 2:12: [je poklical: gr. vas kliče.] ^f 2:15: preganiali...: ali, nas pregnali ven. ^g 2:19: radosti: ali, ponašanja. ^h 3:3: to: ali, trpljenja, ali, pregnanje. ⁱ 3:11: usmerjata: ali, vodita. ^j 3:13: svetimi: ali, posvečenimi, ali, angeli. ^k 4:1: rotimo: ali, prosimo. ^l 4:1: spodbujamo:

v poželenju pohotnosti, tako kakor pogani, ki ne poznajo Boga;⁶ da noben človek ne gre preko in ne goljufa svojega brata v *katerikoli*^b zadevi; zato ker je Gospod maščevalec vsega tega, kakor smo vas tudi mi svarili in pričevali.⁷ Kajti Bog nas ni poklical k nečistosti, temveč v svetost. ⁸ Kdor torej prezira, ne prezira^c človeka, temveč Boga, ki nam je prav tako dal svojega Svetega Duha.⁹ Toda glede bratoljubja ne potrebujete, da vam pišem, kajti vi sami ste od Boga poučeni, da ljubite drug drugega.¹⁰ In zares to delajte do vseh bratov, ki so po vsej Makedoniji. Toda rotimo vas, bratje, da bolj in bolj rastete¹¹ in da se učite biti mirni ter opravljati svoje lastno opravilo in da delate s svojimi lastnimi rokami, kakor smo vam zapovedali;¹² da boste lahko živeli iskreno do teh, ki so zunaj in *da* ne boste ničesar^d potrebovali.

¹³ Toda ne želim, da bi bili vi nevedni, bratje, glede teh, ki so zaspali, da ne žalujete, tako kakor drugi, ki nimajo upanja.¹⁴ Kajti če verujemo, da je Jezus umrl in ponovno vstal, bo točno tako tudi tiste, ki spijo v Jezusu,^e Bog privедel z njim.¹⁵ Kajti to vam rečemo po Gospodovi besedi, da mi, ki smo živi *in* ostanemo do Gospodovega prihoda, ne bomo vodili^f teh, ki so zaspali.¹⁶ Kajti sam Gospod se bo spustil iz nebes z vzklikom, z glasom nadangela in z Božjo trobento; in prvi bodo vstali mrtvi v Kristusu.¹⁷ Potem pa bomo mi, ki smo živi *in* preostanemo, vzeti skupaj z njimi v oblake, da srečamo Gospoda v zraku, in tako bomo vedno z Gospodom.¹⁸ Zato drug drugegatolazite^g s temi besedami.

5 Toda o časih in obdobjih, bratje, ni potrebno, da vam pišem.² Kajti vi sami prav dobro veste, da dan Gospodov prihaja tako, kakor tat ponoc.³ Kajti ko bodo govorili: »Mir in varnost,« tedaj nenadoma pride nadnje uničenje, kakor porodne muke na žensko z otrokom; in ne^h bodo ubezali.⁴ Toda vi, bratje, niste v temi, da vas tisti dan presenetiti kakor tat.⁵ Vi vsi ste otroci svetlobe in otrociⁱ dneva. Nismo od noči niti od teme.⁶ Zatorej

ne spimo, kakor *počno* ostali, temveč čujmo in bodimo trezni.⁷ Kajti tisti, ki spijo, spijo ponoči; in tisti, ki se opijajo, so pijani ponoči.⁸ Toda mi, ki smo od dneva, bodimo trezni, nadenimo si prsni oklep vere in ljubezni in za čelado upanje rešitve duše.⁹ Kajti Bog nas ni določil za bes, temveč da dosežemo rešitev duše po našem Gospodu Jezusu Kristusu,¹⁰ ki je umrl za nas, da bodisi smo budni ali spimo, naj bi živelki skupaj z njim.¹¹ Zato se skupaj tolažite in izgrajujte drug drugega, kakor tudi počnete.

¹² In rotimo vas bratje, da spoznate te, ki se med vami trudijo in so nad vami v Gospodu ter vas opominjajo,¹³ in da jih zaradi njihovega dela zelo visoko spoštujte v ljubezni. *In* bodite v miru med seboj.¹⁴ Torej vas spodbujamo,^k bratje, posvarite te, ki so nepodrejeni,¹⁵ tolažite malodušne, podpirajte slabotne, bodite potrežljivi do vseh *ljudi*.¹⁶ Glejte, da nihče nobenemu človeku ne vrača zla za zlo, temveč vedno sledite temu, kar je dobro, tako med seboj, kakor do vseh *ljudi*.¹⁷ Neprenehoma se veselite.¹⁸ Molíte brez prenehanja.¹⁹ V vsaki stvari se zahvaljujte, kajti to je Božja volja v Kristusu Jezusu glede vas.²⁰ Ne gasite Duha.²¹ Ne prezirajte prerokovanj.²² Preizkušajte vse stvari; trdno držite to, kar je dobro.²³ § Vzdržite se vsega videza^m zla.²⁴ In sam Bog miru *naj* vas popolnoma posveti; in *prosim* Boga, da bodo vaš celoten duh in duša in telo ohranjeni neomadeževani do prihoda našega Gospoda Jezusa Kristusa.²⁵ Zvest je on, ki vas kliče, ki bo *to* tudi storil.

²⁵ Bratje, molíte za nas.

²⁶ Pozdravite vse brate s svetim poljubom.²⁷ Po Gospodu vamⁿ naročam, da bo ta poslanica prebrana vsem svetim bratom.

²⁸ Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *bodi* z vami. Amen.

[Prva poslanica Tesalonicanom
je bila napisana iz Aten.]

Druga poslanica apostola Pavla Tesalonicanom

1 Pavel^o in Silván ter Timótej, cerkvi Tesalonicanov v Bogu, našem Očetu in Gospodu Jezusu Kristusu:² »Milost vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.«

³ Dolžni smo, da se vedno zahvaljujemo Bogu za vas, bratje, kakor se spodobi, zato ker ta vaša vera silno raste in je ljubezen vsakogar izmed vas vseh do drug drugega obilna,⁴ tako, da se mi sami ponašamo z vami po Božjih cerkvah, zaradi vaše

^a 4:6: goljufa: ali, zatira, ali, vara. ^b 4:6: katerikoli... ali, zadevi. ^c 4:8: prezira: ali, zavrača. ^d 4:12: ničesar: ali, od nikogar. ^e 4:14: [spijo v Jezusu: gr. so zaspali skozi Jezusa.] ^f 4:15: vodili... ali, prisli pred temi, ali, prepričeli tem, ali, imeli prednost pred temi, [gr. na noben način ne bomo prehiteli]. ^g 4:18: tolažite: ali, spodbujajte. ^h 5:3: [ne: gr. na noben način ne.] ⁱ 5:5: [otroci svetlobe in otroci: gr. sinovi svetlobe in sinovi.] ^j 5:11: tolažite: ali, spodbujajte. ^k 5:14: spodbujamo: ali, rotimo. ^l 5:14: nepodrejeni: ali, nerediti. ^m 5:22: [vsega videza: gr. vseh oblik, ali, vseh vrst.] ⁿ 5:27: vam... ali, vas rotim. ^o 1:1: [Leta Gospodovega 54.]

potprežljivosti in vere, v vseh vaših preganjanjih in stiskah, ki jih prenašate; ⁵ kar je razpoznanen simbol pravične Božje sodbe, da boste lahko šteti vredne Božjega kraljestva, za katerega tudi trpite. ⁶ Čeprav je pri Bogu pravična stvar, da poplača stisko tem, ki vas stiskajo, ⁷ vam pa, ki ste stiskani, počitek z nami, ko bo Gospod Jezus razodel iz nebes s svojimi^a mogočnimi angeli^b in v plamenečem ognju seb^c bo maščeval na teh, ki ne poznajo Boga in ne^c ubogajo evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa; ^d ki bodo kaznovani z večnim uničenjem proč od Gospodove prisotnosti in proč od slave njegove moči; ¹⁰ § ko bo prišel, da bo proslavljen v svojih svetih in da bo občudovan v vseh teh, ki verujejo (ker so verovali našemu pričevanju med vami) na tisti dan. ¹¹ Zato reje tudi vedno molimo za vas, da vas bo naš Bog smatral^d vredne te poklicnosti in izpolnite vso dobro voljo njegove dobrote ter delo vere v mōči; ¹² da bo v vas lahko proslavljen ime našega Gospoda Jezusa Kristusa in vi v njem, glede na milost našega Boga in Gospoda Jezusa Kristusa.

2 Torej vas rotimo, bratje, pri prihodu našega Gospoda Jezusa Kristusa in pri našem zbiranju k njemu,^e ² da ne boste kmalu pretreseni v mišljenju ali bili vznešenirjeni, niti po duhu, niti z besedo, niti s pismom kot od nas, kakor da je blizu Kristusov dan. ³ Nobenemu človeku ne pustite, da vas na kakršenkoli način zavede, kajti ta dan ne bo prišel, razen če ne bo najprej prišlo odpadanje in da se razdene grešen človek, sin pogube, ⁴ ki nasprotuje in se poviješa nad vse, kar se imenuje Bog ali kar se obožuje,^f tako da se le-ta kakor Bog usede v Božji tempelj in se razkazuje, da je Bog. ⁵ Se ne spomnите, da ko sem bil še z vami, sem vam te stvari povedal? ⁶ Sedaj poznate kajg ga zadržuje,^h da bi se lahko razodel ob svojem času. ⁷ Kajti skrivenost krivičnosti že deluje. Samo tisti, ki sedaj ovira, bo oviral, dokler ne bo umaknjen s poti. ⁸ In takrat bo razodel ta Zlobni, katerega bo Gospod pokončal z dihom svojih ust in uničil s sijajem svojega prihoda. ⁹ Torej njega, katerega prihod je po Satanovem delovanju z vso močjo in znamenji ter lažnimi čudežiⁱ ¹⁰ in z vso varljivostjo nepravičnosti v teh, ki umirajo, zato ker niso sprejeli ljubezni do resnice, da bi bili lahko rešeni. ¹¹ In zaradi tega razloga jim bo Bog poslal močno zablodo, da bi verjeli laži;^j ¹² da bodo lahko obsojeni vsi, ki niso verjeli resnic, temveč so uživali v nepravičnosti.

¹³ Toda mi smo dolžni, da se nenehno zahvaljujemo Bogu za vas, od Gospoda ljubljeni

bratje, ker vas je Bog od začetka izbral za rešitev duše s posvečenjem Duha in prepričanjem v resnico; ¹⁴ kamor vas je poklical po našem evangeliju, k doseganju slave našega Gospoda Jezusa Kristusa. ¹⁵ Torej bratje, stojte trdno in držite se izročil, o katerih ste bili poučeni, bodisi z besedo ali našo poslanico. ¹⁶ Torej sam naš Gospod Jezus Kristus in Bog, celo naš Oče, ki nas je ljubil in nam je po milosti dal večno tolažbo ter dobro upanje, ¹⁷ [naj] tolaži vaša srca ter vas utrdi v vsaki dobrni besedi in delu.

3 Končno, bratje, molite za nas, da bi Gospodova beseda imela^k prostopot in bi bila proslavljenata, tako kakor je pri vas, ² in da bi bili mi lahko rešeni pred nerazumnim^l in zlobneži, kajti vsi ljudje nimajo vere. ³ Toda Gospod je zvest, ki vas bo utrdil in vas varoval pred zlom. ⁴ Glede vas pa imamo zaupanje v Gospodu, da tako delate kakor boste delali stvari, ki vam jih zapovedujemo. ⁵ In Gospod naj vodi vaša srca v Božjo ljubezen in v potprežljivo^m čakanje na Kristusa.

Torej vam naročamo, bratje, v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, da se oddaljite od vsakega brata, ki živi neredno in ne po izročilu, ki ga je prejel od nas. ⁷ Kajti vi sami veste kako nas morate posnemati, kajti med vami se nismo vedli neredno ⁸ niti nismo zastonj jedli kruha kateregakoli človeka, temveč smo noč in dan delali z muko in garanjem, da ne bi bili nikomur izmed vas v breme. ⁹ Ne ker ne bi imeli avtoritet, temveč da seb naredimo za zgled vam, da bi nas posnemali. ¹⁰ Kajti celo, ko smo bili z vami, smo vam zapovedali to, da če kdorkoli noče delati, naj tudi ne bi jedel. ¹¹ Kajti slišimo, da so med vami nekateri, ki živijo neredno, ki sploh ne delajo, temveč soⁿ vtikljiveži. ¹² Torej tem, ki so takšni, velevamo in jih spodbujamo pri našem Gospodu Jezusu Kristusu, da v spokojnosti delajo in jedo svoj lasten kruh. ¹³ Toda vi, bratje, ne bodite^o izmučeni v počenjanju dobrega. ¹⁴ In če kdorkoli ni poslušen naši besedi^p v tej poslanici, tega človeka si zaznamujte in se ne družite z njim, da bo osramočen. ¹⁵ Vendari^q ga ne imejte za sovražnika, ampak ga opominjajte kakor brata. ¹⁶ Torej sam Gospod miru [naj] vam vsekakor vedno daje mir. Gospod bodi z vami vsemi.

¹⁷ Pozdrav od Pavla z mojo lastno roko, kar je simbol v vsaki poslanici. Tako pišem. ¹⁸ § Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa bodi z vami vsemi. Amen.

[Druga poslanica Tesalonicičanom
je bila napisana iz Aten.]

^a 1:7: s svojimi...: gr. z angeli svoje moči. ^b 1:8: se...: ali, bo dopustil maščevanje [nad neposlušnimi angeli]. ^c 1:8: [ne: gr. na teh, ki ne.] ^d 1:11: smatral...: ali, sprejel in blagohotnost. ^e 2:1: k njemu: ali, okoli njega. ^f 2:4: [kar se obožuje: gr. predmet čaščenja.] ^g 2:6: [kaj: gr. to, kar.] ^h 2:6: zadržuje: ali, drži. ⁱ 2:9: [močjo in znamenji ter lažnimi čudeži: gr. [lažno] močjo in [lažnimi] znamenji in lažnimi čudeži.] ^j 2:11: [laži: gr. tej laži.] ^k 3:1: imela...: gr. tekla. ^l 3:2: nerazumnimi: gr. nespametnimi. ^m 3:5: potprežljivo...: ali, Kristusovo potprežljivost. ⁿ 3:11: so...: ali, se pretirano ukvarjajo z zadevami drugih. ^o 3:13: bodite...: ali, izgubite poguma. ^p 3:14: besed...: ali, besedi, tega človeka naznane s poslanico. ^q 3:15: [Vendar...: gr. In ne imejte ga.]

Prva poslanica apostola Pavla Timóteju

1 Ša Pavel, apostol Jezusa Kristusa po zapovedi Boga, našega Odrešenika in Gospoda Jezusa Kristusa, ki je naše upanje; ² Timóteju, mojemu lastnemu sinu v veri: »Milost, usmiljenje in mir od Boga, našega Očeta in Jezusa Kristusa, našega Gospoda.«

³ Kakor sem te rotil, ko sem odšel v Makedonijo, da še ostaneš v Efezu, da bi lahko nekaterim naročil, da ne učijo nobenega drugega nauka, ⁴ niti ne dajo pozornosti bajkam in neskončnim rodovnikom, kar prej podpira razprave, kakor [pa] bogaboječe izgrajevanje, ki je v veri. *Tako delajte.* ⁵ Torej namen zapovedi je ljubezen iz čistega srca in iz dobre vesti ter iz nehljinjene vere, ⁶ od katere so^b se nekateri oddaljili in obrnili stran k praznemu blebetanju; ⁷ žeče biti učitelji postave; [pa] niti ne razumejo kaj govorijo niti o čemer zatrjujejo. ⁸ Toda mi vemo, da je postava dobra, če jo človek uporablja zakonito; ⁹ vedoč to, da postava ni narejena za pravičnega človeka, temveč za nepostavnega in neposlušnega, za brezbožnega in za grešnike, za nesvete in oskrunjene, za morilce očetov in morilce mater, za ubijalce, ¹⁰ za vlačugarje, za tiste, ki sebe omadežujejo z možmi, za ugrabitelje ljudi, za lažnivce, za krivoprisežnike in če je katerakoli druga stvar, ki je nasprotna zdravemu nauku; ¹¹ glede na slavnici^c evangeliј blagoslovljenega Boga, ki je bil zaupan mojemu varstvu. ¹² In zahvaljujem se Kristusu Jezusu, našemu Gospodu, ki me je usposobil in me postavil v službo, kajti imel me je za zvestega; ¹³ ki sem bil prej bogokletnik in preganjalec ter škodljivec. Toda dosegel sem usmiljenje, ker sem to počel nevedno, ne neveri. ¹⁴ Milost našega Gospoda pa je bila silno bogata z vero in ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu. ¹⁵ To je zvest izrek in vreden popolnega sprejetja, da je Kristus Jezus prišel na svet, da reši grešnike; od katerih sem jaz vodilni. ¹⁶ Vendar sem zaradi tega razloga dosegel usmiljenje, da bi Jezus Kristus lahko vnaprej na meni pokazal vso potrpežljivost za vzor tem, ki naj bi odslej verovali vanj za večno življenje. ¹⁷ Torej Kralju, večnemu, nesmrtnemu, nevidnemu, edinemu modremu Bogu, bodi čast in slava na vse vekov. Amen. ¹⁸ To naročilo sem zaupal tebi, sin Timóteju, glede na prerokbe, ki so izšle poprej o tebi, da boš po njih lahko bojeval dober boj; ¹⁹ in obdržiš vero in dobro vest; katero so nekateri odložili in glede vere storili brodolom.

²⁰ Od katerih sta Himénaj in Aleksander; katera sem izročil Satanu, da bi se lahko naučila ne preklinjati.

2 Predvsem torej spodbujam,^d da naj bodo ponižne prošnje, molitve, posredovanja in zahvaljevanja narejena za vse ljudi; ² za kralje in za vse, ki so na oblasti;^e da bomo lahko preživljali tih obisk in mirno življenje, v vsej bogaboječnosti in poštenosti. ³ Kajti to je dobro in sprejemljivo v očeh Boga, našega Odrešenika, ⁴ ki hoče, da bi vsi ljudje rešeni in da pridejo do spoznanja resnice. ⁵ Kajti obstaja en Bog in en posrednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus; ⁶ ki je samega sebe dal v odkupnino za vse, da^f se bo pričevalo ob primerem času. ⁷ § Kateremu sem določen za pridigarja in apostola (govorim resnico v Kristusu in ne lažem), učitelja poganov v veri in resnici. ⁸ Hočem torej, da možje povsod molijo, vzdigujoč svete roke, brez besa in dvoma.^g ⁹ In da na podoben način tudi ženske sebe olepšajo s preprostoobleko, s sramežljivostjo in preudarnostjo; ne s prepletanjem^h las ali zlatom ali biseri ali dragim oblačilom; ¹⁰ temveč (kar je primerno ženskam, ki izražajo bogaboječnost) z dobrimi deli. ¹¹ Naj se ženska pouči v tišini z vso podložnostjo. ¹² Toda ženski ne dovolim poučevati niti da si prisvoji oblast nad moškim, ampak, da je v tišini. ¹³ Kajti najprej je bil oblikovan Adam, potem Eva. ¹⁴ In ni bil zaveden Adam, temveč ženska, ki je bila zavedena v prestopek. ¹⁵ Vendar pa bo rešena z rojevanjem, če oni nadaljujejo v veri in ljubezni in svetosti s preudarnostjo.

3 To je zvest izrek: »Če človekⁱ hrepeni po službi duhovnega nadzornika, želi dobro delo.« ² Duhovni nadzornik mora biti torej brez krvide, soprog ene žene, oprezen, trezen, dobrega^j vedenja, predan gostoljubnosti, zmožen za poučevanje. ³ § Ne vdan^k vinu, ne razuzdanec, ne pohlepni ali umazano grabežljiv; temveč potrpežljiv, ne razgrajač, ne lakomen; ⁴ tisti, ki dobro vodi svojo lastno družino, ima svoje otroke v podložnosti z vso resnostjo; ⁵ (kajti če mož ne ve, kako vladati svoji lastni hiši, kako bo skrbel za Božjo cerkev?) ⁶ Ne novinec,^l da ne bi, kipeč od ponosa, padel v hudičevu obsodbo. ⁷ Poleg tega mora imeti dober glas od teh, ki so zunaj; da ne pada v grajo ter v hudičevu zanko. ⁸ Prav tako morajo biti pomočniki [Božjih] služabnikov dostenjanstveni, ne dvoumnih besed,

^a 1:1: [Leta Gospodovega 65.]

^b 1:6: so... ali, se nekateri niso namerili.

^c 1:11: [slavni... ali, evangeliј o slavi.]

^d 2:1: spodbujam: ali, želim.

^e 2:2: oblasti: ali, uglednem mestu.

^f 2:6: da... ali, pričevanje.

^g 2:8: [dvoma: gr.

nesoglasja, ali, razmišljanja.]

^h 2:9: prepletanjem: ali, spletanjem.

^g 2:8: [dvoma: gr.

ali, preprostega.]

ⁱ 3:1: [človek: gr. kdorkoli.]

^j 3:2: dobrega... ali, preprostega.

^k 3:3: vdan... ali, pripravljen k prepričanju in ponudi napačno, kakor nekdo z vinom.

^l 3:6: novinec:

ali, nekdo, ki je nedavno prišel k veri.

a 1:11: [2 Kor 4:6]

ne vdani obilnemu vinu, ne pohlepni po umazani grabežljivosti;⁹ ki s čisto vestjo obdržijo skrivnost vere.¹⁰ In ti naj bodo najprej preizkušeni; potem pa naj, *najdeni* brez krvide, služijo kot pomočniki [*Božjega*] služabnika.¹¹ Prav tako *morajo biti njihove žene* dostojanstvene, ne obrekovalke, trecne, zveste v vseh stvareh.¹² Naj bodo pomočniki [*Božjih*] služabnikov soprogi ene žene, ki dobro vladajo svojim otrokom in svoji lastni hiši.¹³ Kajti tisti, ki so se^a pravilno posluževali službe pomočnika [*Božjega*] služabnika, so si pridobili dober položaj in veliko hrabrost v veri, ki je v Kristusu Jezusu.¹⁴ Te stvari ti pišem, ker upam, da v kratkem pridem k tebi.¹⁵ Toda če se bom dolgo mudil, da boš lahko vedel kako bi se moral obnašati v Božji hiši, ki je cerkev živega Boga, stebri in temelj^b resnice.¹⁶ § In skrivnost bogaboječnosti je brez polemike velika. Bog je bil razodet v mesu, opravičen v Duhu, viden od angelov, oznanjen pogonom, svet je vanj veroval, sprejet je bil gor v slavo.

4 Duh torej izrecno govori, da bodo v poznejših časih nekateri odšli od vere in dajali pozornost zapeljivim duhovom in hudičevim naukom;² v hinavščini govoreč laži; ki imajo svojo vest ožgano z vročim žezezom;³ prepovedovali bodo poročanje *in zapovedovali* vzdržati se jedi, ki jih je Bog ustvaril, da bi bile sprejete z zahvaljevanjem teh, ki verujejo in poznajo resnico.⁴ Kajti vsako Božje bitje je dobro in nič naj ne bo odklonjeno, če je to sprejeto z zahvaljevanjem,⁵ kajti posvečeno je z Božjo besedo in molitvijo.⁶ Če brate spominjaš na te stvari, boš dober služabnik Jezusa Kristusa, hranjen z besedami vere in zdravega nauka, kateremu si sledil.⁷ Toda zavrni bajke oskrunjeneh in starih žensk ter se raje uri v bogaboječnosti.⁸ Kajti telesno urjenje malo^c koristi, toda bogaboječnost je koristna za vse stvari, ki ima oblubo živiljenja, ki je sedaj in tega, ki pride.⁹ To je zvest izrek in vreden popolnega sprejetja.¹⁰ Kajti zato se takо tradimo kakor prenašamo grajo, ker zaupamo v živega Boga, ki je Odrešenik vseh ljudi, zlasti teh, ki verujejo.

¹¹ Te stvari zapoveduj in uči.¹² Ne dopusti, da kdorkoli prezira twojo mladost; temveč bodi zgled vernikom v besedi, vedēnju, v ljubezni, v duhu, v veri, v čistosti.¹³ Dokler ne pridem daj pozornost branju, spodbujanju [*in*] nauku.¹⁴ Ne zanemarjaj daru, ki je v tebi, ki ti je bil dan po prerokbi, s polaganjem rok zpora starešin.¹⁵ § Premišljuj o teh stvareh; v celoti se jim izroči; da bo tvoj napredtek lahko viden vsem.^d ¹⁶ Pazi nase in na

nauk; nadaljuj v njih, kajti s takšnim ravnanjem boš rešil tako sebe, kakor tudi tiste, ki te poslušajo.

5 Ne oštej starešine, temveč *ga* milo prosi kakor očeta; in mlajše može kakor brate,^e starejše ženske kakor matere; mlajše kakor sestre, z vso cistostjo.^f Spoštuj vdove, ki so zares vdove.⁴ Toda če ima katerakoli vdova otroke ali nečake,^g naj se najprej naučijo doma pokazati spoštovanje^h in povračati svojim staršem; kajti to je dobro in sprejemljivo pred Bogom.⁵ Torej tista, ki je zares vdova in zapuščena, zaupa v Boga ter noč in dan nadaljuje v poniznih prošnjah ter molitvah.⁶ Toda tista, ki živi vⁱ užitku, je mrtva medtem ko živijo.⁷ In zapoveduj te stvari, da bodo lahko brez krvide.⁸ Toda če kdorkoli ne skrbi za svoje lastne in [*šej*] posebej za tiste iz svoje^h lastne hiše, je zanikal vero in je slabši kot nevernik.⁹ Ne pustite, da bi bila sprejetaⁱ vdova z manj kot šestdesetimi leti, ki je bila žena enega moža,¹⁰ z dobrim pričevanjem o dobrih delih; če je vzgajala otroke, če je prenočevala tuje, če je svetim umivala stopala, če je pomagala trpečim, če je marljivo sledila vsakemu dobremu delu.¹¹ Toda mlajše vdove zavrnji, kajti ko pričnejo postajati poltene, zoper Kristusa, se hočejo možiti;¹² imajo obsodbo, ker so zavrgle svojo prvo vero.¹³ In poleg tega se naučijo *biti* brezdelne in se klatijo okoli od hiše do hiše; in ne samo brezdelja, temveč tudi klepetanja in vtikljivosti [*in zadeve drugih*], govoreč stvari, ki jih ne bi smeje.¹⁴ Hočem torej, da se mlajše ženske omožijo, rodijo otroke, vodijo hišo, ne dajo nobene priložnosti nasprotniku, da^k govorij grajajoče.¹⁵ Kajti nekatere so se že obrnile proč za Satanaom.¹⁶ Če ima katerikoli moški ali ženska, ki veruje, vdove, naj jih podpira in naj se ne obremenjuje cerkve, da bo ta lahko podpirala tiste, ki so zares vdove.¹⁷ Naj bodo starešine, ki dobro vladajo, šteti za vredne dvojne časti, posebej tisti, ki se trudijo v besedi in nauku.¹⁸ Kajti pismo pravi:^a »Ne boš zavezal gobca volu, ki mane žito.« In: ^b »Delavec je vreden svoje nagrade.«^c ¹⁹ Proti starešini ne sprejmi obtožbe, razen pred^d dvema ali tremi pričami.²⁰ Te, ki grešijo, oštej pred vsemi, da se bodo tudi drugi lahko bali.²¹ § Naročam ti pred Bogom in Gospodom Jezusom Kristusom in izvoljenimi angeli, da obeležuješ te stvari, brez dajanja^m prednosti enemu pred drugim in ničesar ne delaj s pristranskostjo.²² Na nobenega človeka naglo ne polagaj rok niti ne bodi soudeleženec grehov drugih ljudi. Sebe ohrani čistega.²³ Ne pij več vode, temveč zaradi trebuha in svojih pogostih slabotnosti užij malce vina.²⁴ Grehi nekaterih ljudi so razkriti vnaprej in gredo prej na sodbo; in [*grehij*] nekaterih ljudi sledijo kasneje.²⁵ Podobno

^a 3:13: se...: ali, pomagali službi. ^b 3:15: temelj: ali, opora. ^c 4:8: malo...: ali, koristi za malo časa. ^d 4:15: vsem: ali, v vseh stvareh. ^e 5:4: [nečake: gr. vnukе, torej potomce v isti liniji.] ^f 5:4: spoštovanje: ali, dobroto. ^g 5:6: v...: ali, prefinjeno. ^h 5:8: svoje...: ali, svojega lastnega sorodstva. ⁱ 5:9: sprejeta: ali, izbrana. ^j 5:14: [mlajše ženske: ali, mlajše vdove.] ^k 5:14: da...: gr. za njihovo obrekovanje.

^l 5:19: pred: ali, pod. ^m 5:21: dajanja...: ali, predosodkov.

so tudi dobra dela *nekaterih* vnaprej razodeta; in tista, ki so drugačna, ne morejo biti skrita.

6 Naj tako veliko služabnikov, kot jih je podjarmljenih, smatra svoje lastne gospodarje vredne vse časti, da se zoper Božje ime in *njegov* nauk ne bi izrekalo bogokletja.² In tisti, ki imajo verne gospodarje, naj *jih* ne prezirajo, zato ker so bratje; temveč naj *jim* raje služijo, ker so zvestia in ljubljeni, soudeleženci dobička. Te stvari úci in spodbujaj.

³Ce katerikoli človek uči drugače in ne pritrjuje zdravim besedam, celo besedam našega Gospoda Jezusa Kristusa in nauku, ki je glede na bogoboječnost; ⁴je ponosen^b in ničesar ne ve, marveč boleha^c glede vprašanj in besednih prepirov, od cesar prihajajo zavist, prepir, posmehovanja, hudobna domnevanja,⁵ § sprevržena^d razpravljanja ljudi izprijenih misli in oropanih resnice, ki misljijo, da je bogoboječnost [vir] dobička. Od takšnih se umaknite. ⁶§ Toda bogoboječnost je, skupaj z zadovoljstvom, velik dobiček. ⁷Kajti ničesar nismo prinesli na ta svet in nedvomno je, [da] ničesar ne moremo odnesti. ⁸In bodimo zadovoljni s tem, da imamo hrano in obliko. ⁹Toda tisti, ki hočejo biti bogati, padejo v skušnjavo in zanko ter v mnoga nespametna in škodljiva poželenja, ki ljudi potopijo v uničenje in pogubo. ¹⁰Kajti ljubezen do denarja je korenina vsega zla; za katerim so nekateri^e zahlepeli, zašli od vere in se prebodli z mnogimi bridkostmi.

¹¹Toda ti, o Božji mož, beži od teh stvari in

si prizadevaj za pravičnost, bogoboječnost, vero, ljubezen, potrežljivost in krotkost.¹² Bojuj dober boj vere, oprimi se večnega življenja, kamor si tudi poklican in si pred mnogimi pričami izpovedal dobro izpoved. ¹³Dajem ti naročilo v očeh Boga, ki oživlja vse stvari in *pred* Kristusom Jezusom, ki je pred Poncijem Pilatom pričeval dobro priznanje;^f ¹⁴da ohraniš *to* zapoved brez madeža, brezgrajno do pojavitve našega Gospoda Jezusa Kristusa,¹⁵ ki jo bo ob svojih časih pokazal, *ki je* blagoslovljen in edini Vladar, Kralj kraljev in Gospod gospodov; ¹⁶ki ima edini nesmrtnost in prebiva v svetlobi, kateremu se noben človek ne more približati; katerega noben človek ni videl niti ne more videti; kateremu *bodi* čast in večna oblast. Amen.¹⁷ Naročajte tem, ki so na tem svetu bogati, da naj ne bodo vzvišeni niti naj ne zaupajo v negotova^g bogastva, temveč v živega Boga, ki nam bogato daje v uživanje vse stvari;¹⁸ da delajo dobro, da bodo bogati v dobrih delih, pripravljeni za razdeljevanje, voljni^h za posredovanje;¹⁹ in si v shrambi privarčevali dober temelj za čas, ki pride, da se bodo lahko oprijeli večnega življenja.²⁰ § O Timótej, varuj to, kar je zaupano twojemu varstvu, izogibajoč se oskrunjenej in praznih blebetanj ter tako imenovanih lažnih znanstvenihⁱ oporekanj,²¹ § katera so nekateri izpovedovali in zašli glede vere. Milost *bodi* s teboj. Amen.

[Prvo Timóteju je bilo napisano iz Laodikeje, ki je glavno mesto Frigije^j Pacatiane.]

Druga poslanica apostola Pavla Timóteju

1 Pavel,^k po Božji volji apostol Jezusa Kristusa, glede na oblubo življenja, ki je v Kristusu Jezusu, ²Timóteju, *mojemu* srčno ljubljenemu sinu: »Milost, usmiljenje in mir od Boga Očeta in Kristusa Jezusa, našega Gospoda.« ³Zahvaljujem se Bogu, kateremu služim s čisto vestjo od *svojih* pradedov, da se te brez prenehanja, noč in dan, spominjam v svojih molitvah⁴ in silno^l si želim, da te vidim, zavedajoč se svojih solz, da bom lahko izpolnjen z radostjo;⁵ ko se spominjam nehlinjene vere, ki je v tebi, katera je najprej prebivala v tvoji starji materi Loidi in tvoji materi Evníki; in prepričan sem, da tudi v tebi. ⁶Zatorej te spominjam, da razvnameš Božji dar, ki je v tebi po polaganju mojih rok. ⁷Kajti Bog nam ni dal duha strahu, temveč moči, ljubezni in zdravega

razuma. ⁸Ti se torej ne sramuj pričevanja o našem Gospodu niti o meni, njegovem jetniku, temveč bodi soudeleženec trpljenj evangelija glede na Božjo moč;⁹ § ki nas je rešil in *nas* poklical s sveto poklicanstvo, ne glede na naša dela, temveč glede na svoj lasten namen in milost, ki nam je bila dana v Kristusu Jezusu pred začetkom sveta,¹⁰ toda sedaj je prikazana s pojavitvijo našega Odrešenika Jezusa Kristusa, ki je odpravil smrt in po evangeliju prinesel življenje in nesmrtnost na svetlobo.¹¹ Kateremu sem bil jaz določen za pridigarja in apostola in učitelja poganov.¹² Zaradi tega razloga tudi trpm te stvari. Pa vendar nisem osramočen, ker vem, komu sem veroval^m in prepričan sem, da je on zmožen obdržati to, kar sem mu izročil, za tisti dan.¹³ Trdno drži vzorec

^a 6:2: zvesti: ali, verni. ^b 6:4: ponosen: ali, bedak. ^c 6:4: boleha: ali, je bolan. ^d 6:5: sprevržena... ali, draženja drug drugega. ^e 6:10: nekateri... ali, bili nekateri zavedeni. ^f 6:13: priznanje: ali, izpoved. ^g 6:17: negotova: gr. negotovost. ^h 6:18: voljni: ali, prijetni. ⁱ 6:20: znanstvenih: gr. izkustvenih. ^j 6:21: [Zahodni del izmed dveh frigijskih provinc.] ^k 1:1: [Leta Gospodovega 66.] ^l 1:4: silno... ali, ker se spominjam tvojih solza, si zelo želim, da te vidim takega. ^m 1:12: veroval: ali, zaupal.

zdravih besed, katere si slišal od mene, v veri in ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu.¹⁴ § To dobro stvar, ki ti je bila zaupana, varuj s Svetim Duhom, ki prebiva v nas.¹⁵ To veš, da so se vsi, ki so v Aziji, obrnili proč od mene; izmed katerih sta Figel in Hermogen.¹⁶ Gospod naj da usmiljenje Oneziforjevi hiši, kajti pogost me je poživil in ni bil osramočen zaradi mojih verig.¹⁷ Toda ko je bil v Rimu, me je zelo marljivo iskal in me našel.¹⁸ Gospod naj mu zagotovi, da bo na tisti dan lahko našel usmiljenje od Gospoda. In ti zelo dobro veš, v kako mnogih stvareh mi je služil v Efezu.

2 Ti torej, moj sin, bodi močan v milosti, ki je v Kristusu Jezusu.² Stvari pa, ki si jih med^a mnogimi pričami slišal od mene, iste izroči zvestim ljudem, ki bodo zmožni tudi druge poučiti.³ Ti torej prenašaj trdoto kot dober vojak Jezusa Kristusa.⁴ Noben človek, ki se bojuje, se ne zapleta z zadevami *tega življenja*, da lahko ugodi njemu, ki ga je izbral, da bi bil vojak.⁵ In če si človek prav tako prizadeva za zmago, *kljub temu* ni okronan, razen če si ne prizadeva zakonito.⁶ Poljedelec, ki dela,^b mora biti prvi udeleženec sadov.⁷ Preudari, kar pravim in Gospod naj ti da razumevanje v vseh stvareh.⁸ Spominjam se, da^c je bil Jezus Kristus, iz Davidovega semena, obujen od mrtvih glede na moj evangelij,⁹ za katerega prenašam stisko kakor hudodelec, *celó* do vezi; toda Gospodova beseda ni zvezana.¹⁰ Zato zaradi izvoljenih prenašam vse stvari, da bi lahko tudi oni dosegeli rešitev duš, ki je v Kristusu Jezusu z večno slavo.¹¹ *To je zvest izrek:* »Kajti če smo z *njim* umrli, bomo z *njim* tudi živelji.¹² Če trpimo,^d bomo z *njim* tudi kraljevali. Če ga zatajimo, nas bo tudi on zatajil.¹³ Če ne verujemo, *vendar* on ostaja zvest; sebe ne more zatajiti.^e ¹⁴ Spominjam *jh* o teh stvareh in naročaj *jim* pred Gospodom, da se ne pričkajo glede besed, kar ne koristi, *temveč* spodkopava poslušalce.¹⁵ § Prizadevaj si, da se pokažeš potrjenega Bogu, delavca, ki se mu ni potrebno sramovati, ki pravilno razdeluje besedo resnice.¹⁶ Toda izgibaj se oskrunjениh in praznih blebetanj, ker se bodo okrepila k večji brezbožnosti.¹⁷ In njihova beseda bo razjedala kakor rak;^f izmed katerih sta Himénaj in Filét,¹⁸ ki sta zašla glede resnice, rekoč, da je vstajenje že minilo; in zrušila vero nekaterih.¹⁹ § Kljub temu Božji^g temelj trdnog^h stoji in ima ta pečat: »Gospod pozna te, ki so njegovi.« In: »Naj se vsak, kdor imenuje Kristusovo ime, odreče krivičnosti.«ⁱ ²⁰ Toda v veliki hiši niso samo posode iz zlata in iz srebra, temveč tudi iz lesa in izila; in

nekatere v čast, nekatere pa v nečast.^j Če se človek torej očisti od le-teh, bo postal posoda v čast, posvečena ter primerna za gospodarjevo uporabo in pripravljenza za vsako dobro delo.^k ²¹ Béži tudi pred mladostnimi poželenji, toda sledi pravičnosti, veri, ljubezni, miru, s tistimi, ki iz čistega srca kličejo h Gospodu.²² Toda izgibaj se nespametnih in primitivnih razprav, ker veš, da povzročajo prepire.²³ In Gospodov služabnik se ne sme prepirati, temveč [*mora*] biti blag do vseh *ljudi*, zmožen za poučevanje, potprežljiv,^h ²⁴ § da v krotkosti vzboga te, ki nasprotujejo sebi; če jim bo Bog morda dal kesanje za priznanje resnice;²⁵ ²⁶ in *da bodo*ⁱ lahko prišli k sebi, ven iz zanke hudiča, ki jih je ujeļ v svojo voljo.

3 Vedi tudi to, da bodo v poslednjih 3 dneh nastopili nevarni časi.² Kajti ljudje bodo samoljubni, lakomni,^k bahači, ponosni, bogokletniki, neposlušni staršem, nehvaležni, nesveti,³ brez naravne prijaznosti, prelamljali bodo premirje, lažnil^l oboževalci, neobrzdani, kruti, prezirljivci tistih, ki so dobri,⁴ izdajalci, prekanjeni, vzvišeni, raje bi imeli užitke kakor imeli radi Boga;⁵ ki imajo podobno bogoboječnosti, toda zanikajo njeno moč. Od takšnih se odvrimi proč.⁶ Kajti od te vrste so tisti, ki se plazijo v hiše in peljejo v ujetništvo neumne ženske, natovorjene z grehi, speljane s številnimi poželenji,⁷ ki se vedno uče in nikoli niso zmožni priti do spoznanja resnice.⁸ Torej kakor sta se Janes in Jambrés uprla Mojzesu, tako se tudi ti upirajo resnici; ljudje pokvarjenih umov, izprijeni^m glede vere.⁹ Vendar ne bodo nič dlje napredovali, kajti njihova neumnost bo očitna vsem *ljudem*, kakor je bila tudi njuna.¹⁰ Toda ti si popolnomaⁿ spoznal^o moj nauk, način življenja, namen, vero, potprežljivost, ljubezen, potrpljenje,¹¹ preganjanja, stiske, ki so prišle k meni v Antiohiji, v Ikóniju, v Listri; kakšna preganjanja sem prestal, toda iz vseh *teh* me je osvobodil Gospod.¹² Da, in vsi, ki hočejo bogoboječe živeti v Kristusu Jezusu, bodo trpeli preganjanje.¹³ Toda hudobneži in zapeljivci^p bodo postajali slabši in slabši, varali bodo in bodo varani.¹⁴ Toda ti nadaljuj pri stvareh, ki si se jih naučil in se o njih prepričal, ker veš od koga si se *jh* učil;¹⁵ in da si od otroštva poznal sveta pisma, katera so te zmožna storiti modrega za rešitev duše po veri, ki je v Kristusa Jezusa.¹⁶ Vse pismo je dano po navdihu od Boga in je koristno za nauk, za opomin, za grajanje, za poučevanje v pravičnosti,¹⁷ da bi bil Božji mož lahko polahn, temeljito^q opremljen za vsa dobra dela.

^a 2:2: med...: ali, od mnogih prič. ^b 2:6: dela...: ali, najprej dela, mora biti udeleženec sadov. ^c 2:8: [da...: gr. Jezusa Kristusa, ki je bil obujen od mrtvih, iz Davidovega semena.] ^d 2:12: [trpimo: gr. vdžimo.] ^e 2:17: rak: ali, gangren. ^f 2:19: [Božji: gr. trdni Božji tempelj.] ^g 2:19: trdno: ali, čvrsto. ^h 2:24: potprežljiv: ali, obziren. ⁱ 2:26: bodo...: gr. se bodo lahko zbudili in prišli. ^j 2:26: ujeł...: gr. žive ujeł. ^k 3:2: [lakomni: gr. ljubili srebro.] ^l 3:3: lažni...: ali, tisti, ki podpihujete prepire. ^m 3:8: izprijeni: ali, brez razsodnosti. ⁿ 3:10: popolnoma...: ali, bil marljiv privrženec mojega nauka. ^o 3:10: [spoznal: gr. sledil mojemu nauku.] ^p 3:13: [zapeljivci: gr. čarowniki.] ^q 3:17: temeljito: ali, popolnoma.

4 Zato te rotim pred Bogom in Gospodom Jezusom Kristusom, ki bo sodil žive in mrtve ob njegovi pojavitvi in njegovem kraljestvu: ² oznanjuj besedo, bodi takošen v sezoni, izven sezone, grajaj, oštavaj, spodbujaj v vso potprežljivostjo in naukom. ³ Kajti prišel bo čas, ko ne bodo hoteli prenašati zdravega nauka, ampak si bodo po svojih lastnih poželenjih, ker imajo željna ušesa, kopičili učitelje ⁴ in svoja ušesa bodo odvračali od resnice in zapeljani bodo v bajke. ⁵ Toda ti pazi v vseh stvareh, pretrpi stiske, opravi delo evangelista, naredi^a popoln dokaz svoje službe. ⁶ Kajti sedaj^b sem pripravljen, da bom žrtvovan in čas mojega odhoda je blizu. ⁷ Bojeval sem dober boj, zaključil svoj tek, vero ohranil. ⁸ Odslej je zame prihranjena krona pravičnosti, katero mi bo na tisti dan dal Gospod, pravičen sodnik; in ne samo meni, temveč tudi vsem tem, ki ljubijo njegovo pojavitve.

⁹ Uporabi svojo prizadevnost, da v kratkem prideš k meni, ¹⁰ kajti Demá me je zapustil, ker je vzljubil ta sedanji svet in je odpotoval v Tesaloniko; Kreskens v Galatijo, Tit v Dalmacijo. ¹¹ Samo Luka je z menoj. Vzemi Marka in ga privedi s seboj, kajti koristen mi je za službo. ¹² Tihika pa sem poslal v Efez. ¹³ Ko prideš, prinesi s

seboj ogrinjalo, ki sem ga pustil v Troádi, pri Karpu in knjige in še posebej pergamente. ¹⁴ Kotlar^c Aleksander mi je storil mnogo hudega. Gospod ga nagradi glede na njegova dela. ¹⁵ Katerega se tudi ti pazi, kajti silno se je upiral našim^d besedam. ¹⁶ Ob mojem prvem zagovoru noben človek ni stal z menoj, temveč so me vsi ljudje zapustili. Prosim Boga, da to ne bo prišlo v poštev k njihovi obtožnici. ¹⁷ Vendar je z menoj stal Gospod in me krepil, da bi lahko po meni postalo oznanjevanje popolnoma znano in da bi vsi pogani lahko slišali; in rešen sem bil iz levjih ust. ¹⁸ In Gospod me bo osvobodil iz vsakega zlega dela in me ohranil za svoje nebesko kraljestvo; kateremu bodi slava na vse vekov. Amen.

¹⁹ Pozdravi Prisko in Ákvila ter Onezíforjevo družino. ²⁰ Erást je ostal v Korintu, le Trofima sem bolnega pustil v Miletu. ²¹ Uporabi svojo prizadevnost, da prideš pred zimo. Pozdravljam te Evbúl in Pudent in Lin in Klavdija ter vsi bratje.

²² § Gospod Jezus Kristus bodi s tvojim duhom. Milost bodi z vami. Amen.

[Druga poslanica Timóteju, prvemu določenemu duhovnemu nadzorniku cerkve Efežanov, je bila napisana iz Rima, ko je bil Pavel drugič priveden pred Nerona.]

Poslanica apostola Pavla Titu

1 Pavel,^e Božji služabnik in apostol Jezusa Kristusa, glede na vero Božjih izvoljencev in priznavanje resnice, ki je po bogaboječnosti; ² § v^f upanju večnega življenja, katerega je Bog, ki ne more lagati, obljudbil preden je svet nastal; ³ toda ob primernih časih je svojo besedo jasno pokazal prek oznanjevanja, ki mi je bila zaupana glede na zapovedi Boga, našega Odrešenika; ⁴ § Titu, mojemu lastnemu sinu, po skupni veri: »Milost, usmiljenje in mir od Boga Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa, našega Odrešenika.«

⁵ Na Kreti sem te pustil zaradi tega razloga, da urešti stvari, ki so pomanjkljive,^g ter v vsakem mestu določis starešine, kakor sem ti določil; ⁶ če je kdorkoli brez krivde, soprog ene žene, z zvestimi otroci, [ki] niso obtoženi razgrajanja ali neposlušnosti. ⁷ Kajti duhovni nadzornik mora biti brez krivde, kakor Božji oskrbnik, ne samovoljen, ne hitro jezen, ne_a vdan vinu, ne razuzdanec, ne vdan umazani grabežljivosti; ⁸ temveč ima

rad gostoljubnost, ima rad dobre ljudi,^h trezen, pravičen, svet, zmeren; ⁹ ki trdno drži zvesto besedo, kakorⁱ je bil poučen, da bo lahko zmožen z zdravim naukom ugovarjalce takoj spodbujati kakor prepričevati. ¹⁰ Kajti mnogo je neposlušnih in praznih blebetečev ter sleparjev, posebno tistih iz obreze, ¹¹ katerih usta se morajo zapreti, ki zaradi umazanega dobička spodkopavajo cele družine, ko učijo stvari, katere ne bi smeli. ¹² Eden izmed njih, njihov lasten prerok, je rekel: »Krečani so vedno lažnivci, zle živali, počasni trebuhi.« ¹³ To pričevanje je resnično. Zatorej jih ostro oštej, da bodo lahko zdrav v veri; ¹⁴ ne dajajoč pozornost judovskim bajkam in človeškim zapovedim, ki odvračajo od resnice. ¹⁵ Čistim so vse stvari čiste, toda tem, ki so omadeževani in neverni, ni nič čisto, temveč so omadeževane celo njihove misli in vest. ¹⁶ Izpovedujejo, da poznajo Boga, toda z deli ga zanikajo, ker so gnujni in neposlušni in neuporabni za vsako dobro delo.

^a 4:5: naredi: ali, dopolni. ^b 4:6: [sedaj...: gr. jaz sem že izlit.] ^c 4:14: [Kotlar: izdelovalec bakrenih posod.] ^d 4:15: našim...: ali, našemu oznanjevanju. ^e 1:1: [Leta Gospodovega 65.] ^f 1:2: v...: ali, za upanje. ^g 1:5: pomanjkljive: ali, ostale nenarejene. ^h 1:8: ljudi: ali, stvari. ⁱ 1:9: kakor...: ali, v poučevanju. ^j 1:16: neuporabni: ali, brez razsodnosti.

2 Toda ti govori stvari, ki so primerne zdravemu nauku, ²da bodo starejši možje trezni, ^a dostojanstveni, zmerni, brez graje v veri, v ljubezni, v potrežljivosti. ³Prav tako starejše ženske, da *bodo* v obnašanju, kakor se spodobi svetosti, ^b ne lažne^c obtoževalke, ne vdane mnogemu vinu, učiteljice dobrih stvari; ^dda bodo lahko učile mlade ženske biti trezno misleče, ^d imeti rade svoje soproge, imeti rade svoje otroke, ⁵biti razumne, čiste, ^e varuhinje doma, dobre, poslušne svojim lastnim soprogom, da se zoper Božjo besedo ne izreka bogokletja. ⁶Prav tako spodbujaj mlašenice, da bodo tretznega^f mišljenja. ⁷V vseh stvareh se kaži za vzor dobrih del. V nauku prikaži nepokvarjenost, resnost, iskrenost, ⁸zdrav govor, ki ne more biti obsojen; da bo lahko osramočen kdor je iz nasprotnе strani, ker ne bo imel o tebi povedati nobene hudobne stvari. ⁹Spodbujaj služabnike, da so poslušni svojim lastnim gospodarjem in da jim res v vseh stvareh ugodijo brez ugovarjanja; ^g ¹⁰brez kraje, temveč prikažejo vso dobro zvestobo; da lahko v vseh stvareh olepšajo nauk Boga, našega Odrešenika. ¹¹§ Kajti Božja milost, ki prinaša rešitev duš, seh je prikazala vsem ljudem ¹²in nas uči, da naj bi v tem sedanjem svetu zanikali brezbožnost in posvetna poželenja, živeli trezno, pravično in bogaboječe ¹³in pričakovali to blagoslovljeno upanje in veličastnoⁱ pojavitve velikega Boga in našega Odrešenika, Jezusa Kristusa; ¹⁴ki je samega sebe dal za nas, da bi nas lahko odkupil pred vso krivičnostjo in zase očistil izvoljene ljudi, vnete za dobra dela. ¹⁵Te stvari govori in spodbujaj in oštevaj z vso oblastjo. Ne dopusti, da te kdorkoli prezira.

3 § Spomni jih, naj bodo podrejeni kneževinam^j in oblastem, da se podredijo avtoritetam,

da so pripravljeni za vsako dobro delo, ²da o nobenem človeku ne govorijo hudobno, da niso razgražači, temveč blagi in izkazujejo vso krotost do vseh ljudi. ³Kajti tudi mi sami smo bili včasih nespametni, neposlušni, zavedeni in [smo] služili raznim poželenjem ter užitkom in živeli v zlobnosti ter zavisti, osovraženi in [smo] sovražili drug drugega. ⁴Toda potem se je prikazala prijaznost in človekoljubnost ^kBoga, našega Odrešenika, ⁵ne z deli pravičnosti, katere smo storili, temveč nas je rešil glede na njegovo usmiljenje, s koppeljo prerojenja in obnovitve Svetega Ducha; ⁶katerega je po Jezusu Kristusu, našem Odrešeniku, obilno^l izlil na nas; ⁷da naj bi opravičeni po njegovi milosti postali dediči glede na upanje večnega življenja. ⁸To je zvesto govorjenje in te stvari hočem, da nenehno izjavljaš, da bodo tisti, ki verujejo v Boga, lahko pazljivi, da skrbijo za dobra dela. Te stvari so dobre in koristne ljudem. ⁹Toda izogibaj se neumnih vprašanj in rodomnikov in sporov ter pričkanj glede postave; kajti te so nekoristne in prazne. ¹⁰Človeka, ki je krivoverec, po prvem in drugem svarilu zavrni; ¹¹vedoč, da kdor je takšen, je spodkopan in greši in sam od sebe obsojen.

¹²Ko bom k tebi poslal Artemája ali Tihika si prizadevaj, da prideš k meni v Nikópolo, kajti sklenil sem, da tam prezimim. ¹³Zenája, izvedenca v postavi in Apola marljivo pospremi na njuno pot, da jima ne bo ničesar manjkalo. ¹⁴In naj se tudi naši naučijo, da obdržijo^m dobra dela za potrebne zadeve, da ne bodo brez sadu.

¹⁵§ Podzdravljam te vsi, ki so z menoj. Pozdravi tiste, ki nas imajo radi v veri. Milost *bodi* z vami vsemi. Amen.

[To je bilo napisano Titu, prvemu posvečenemu duhovnemu nadzorniku cerkve Krečanov, iz Nikópole v Makedoniji.]

Poslanica apostola Pavla Filemonu

1 Pavel,ⁿ jetnik Jezusa Kristusa in naš brat Timotej, našemu srčno ljubljenemu Filémonu in sodelavcu ²in naši dragi Apíji in Arhipu, našemu sobojevniku ter cerki v tvoji hiši: ³Milost vam in mir od Boga, našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa.«

⁴Vedno, kadar te omenjam v svojih molitvah, se zahvaljujem svojemu Bogu, ⁵ker slišim o tvoji

ljubezni in o tvoji veri, ki jo imaš do Gospoda Jezusa in do vseh svetih; ⁶da bi prenos tvoje vere lahko postal učinkovit s priznavanjem vsake dobre stvari, ki je v tebi v Kristusu Jezusu. ⁷Kajti v tvoji ljubezni imamo veliko veselje in tolažbo, ker so po tebi, brat, osvežene notranjosti svetih. ⁸Zatorej čeprav bi bil v Kristusu lahko zelo drzen, da ti zapovem to, kar je primerno, ⁹te vendar zaradi

^a 2:2: trezni: ali, oprezni. ^b 2:3: svetosti: ali, sveti ženski. ^c 2:3: lažne...: ali, tiste, ki podpihujejo prepri. ^d 2:4: trezno misleče: ali, modre; [gr. opozarjati, nadzorovati, poučevati.] ^e 2:5: [čiste: ang. chaste – vrla v besedi, misli in dejaju, posebej, da se vzdrži samozadovoljevanja in vseh spolnih stikov.] ^f 2:6: tretznega: ali, obzirnega. ^g 2:9: ugovarjanja: ali, zanikanja. ^h 2:11: se: ali, vsem ljudem, se je prikazala. ⁱ 2:13: veličastno...: gr. videz slave velikega Boga in od našega Odrešenika, Jezusa Kristusa. ^j 3:1: [kneževinam: gr. vladarjem.] ^k 3:4: človekoljubnost: ali, usmiljenje do ljudi; ljudomilost ^l 3:6: obilno: gr. bogato. ^m 3:14: obdržijo...: ali, izpovedujejo iskrene navade.

ⁿ 1:1: [Leta Gospodovega 64.]

ljubezni raje rotim, tak, kakršen sem, Pavel, starec in sedaj tudi jetnik Jezusa Kristusa.¹⁰ Rotim te za svojega sina Onézima, katerega sem rodil v svojih vezeh,¹¹ ki ti je bil v preteklem času nekoristen, toda sedaj koristi tebi in meni;¹² katerega sem ponovno poslal; ti ga torej sprejmi, to je, mojo lastno notranjost;¹³ katerega sem želel obdržati pri sebi, da bi mi namesto tebe lahko služil v vezeh evangelija.¹⁴ Toda brez tvojega mišljenja ne želim storiti ničesar; da twoja korist ne bi bila kakor bi bila iz nuje, temveč prostovoljna.¹⁵ Kajti zato^a je mogoče za nekaj časa odpotoval, da bi ga sprejel za zmeraj;¹⁶ sedaj ne kot služabnika, temveč več kot služabnika, ljubljenega brata, predvsem meni, toda koliko bolj tebi, tako v mesu, kakor v Gospodu?¹⁷ Če me imas torej za družabnika, ga sprejmi kakor mene.¹⁸ Če ti je prizadel krivico ali *ti* karkoli dolguje, pripisi to na moj račun;

¹⁹ jaz, Pavel, sem *to* napisal s svojo lastno roko, sam ti bom *to* povrnili; čeprav ti ne rečem kako mi poleg tega dolguješ celo samega sebe.²⁰ Da, brat, naj imam veselje^b s teboj v Gospodu; osveži mojo notranjost v Gospodu.

²¹ Ker imam zaupanje v twojo poslušnost, sem ti pisal, vedoč, da boš storil tudi več kakor pravim.²² Toda poleg tega mi pripravi tudi stanovanje, kajti zaupam, da vam bom podarjen zaradi vaših molitev.

²³ Pozdravljam te Epafrá, moj sojetnik v Kristusu Jezusu, ²⁴ Marko, Aristarh, Demá, Luka, moji sodelavci.

²⁵ § Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *bodi* z vašim duhom. Amen.

[Napisano iz Rima Filemonu,
po služabniku Onézimu.]

Poslanica apostola Pavla Hebrejcem

1 Bog,^c ki je ob različnih časih in na številne načine v preteklem času govoril očetom po prerokih,² nam je v teh poslednjih dneh spregovoril po *svojem* Sinu, katerega je določil *[za]* dediča vseh stvari, po katerem je tudi naredil svetove;³ a ki je sijaj *njegove* slave in natančna podoba njegove osebe in po besedi svoje moči nosi vse stvari; ko nas je po sebi očistil naših grehov, je sédel na desnico Veličanstva na višavi;⁴ narejen^d je bil toliko boljši kakor angeli, kolikor je s podedovanjem dosegel odličnejše ime kakor oni.⁵ Kajti kateremu izmed angelov je on kadarkoli rekel: »Ti si moj Sin, danes sem te rodil?« In ponovno: »Jaz mu bom Oče in on mi bo Sin?«⁶ In ponovno,^e ko privede prvorjenca na svet, pravi: »In obožujejo naj ga vsi Božji angeli.«⁷ § In *of* angelih pravi: »Kdor dela svoje angele duhoveg in svoje služabnike ognjene plamene.«⁸ Toda sinu *pravi*: »Tvoj prestol, o Bog, je na veke vekov; žezen pravičnosti^h je žezen tvojega kraljestva.«⁹ Ljubil si pravičnost in sovražil krivičnost; zatorej te je Bog, celo tvoj Bog, mazilil z oljem veselja bolj kakor tvoje tovarisce.¹⁰ In:^b »Ti, Gospod, si v začetku položil temelj zemlji in nebesa so delo tvojih rok;¹¹ ona bosta propadla, toda ti ostajaš; in vsa se bosta postarala kakor obleka;¹² in zložil ju boš kakor suknjo in se bosta spremenila, toda ti si isti in tvoja leta ne bodo prenehala.«¹³ Toda kateremu

izmed angelov je ob kateremkoli času rekел: »Sédi na mojo desnico, dokler ne naredim tvojih sovražnikov *[za]* twojo pručko?«^c Mar niso vti ti službujoči duhovi, poslani, da služijo zaradi tistih, ki bodo dediči rešitve duš?

2 Zatorej smo dolžni dati iskrenejšo pozornost besedam, katere smo slišali, da *jim*ⁱ ne bi kadarkoli pustili izmuzniti se.² Kajti če je bila beseda, govorjena po angelih, neomajna in je vsak prestopek ter neposlušnost prejel pravično povračilo nagrade; ³ kako bomo ušli mi, če zanemarimo tako veliko rešitev duš, o kateri je najprej pričel govoriti Gospod in nam je bila potrjena po tistih, ki smo ga slišali; ⁴ *[ko]* *njam* Bog prav tako prinaša pričevanje, tako z znamenji kakor s čudeži in z različnimi čudežnimi močmi ter darovij Svetega Duha, glede na svojo lastno voljo?

⁵ Kajti angelom ni položil v podreditev sveta, ki pride, o katerem govorimo.⁶ Temveč je nekdo na nekem kraju pričeval, rekoč:^d »Kaj je človek, da misliš nanj? Ali človeški sin, da ga obiskuješ? ⁷ § Naredil si ga malo^k nižjega od angelov; kronaš ga s slavo in častjo in postavljaš ga nad dela svojih rok.⁸ Vse stvari si podvrgel pod njegova stopala.« Kajti, ker je vse podvrgel pod njega, ni pustil ničesar, kar ni položeno pod njega. Vendar sedaj še ne vidimo vseh stvari položenih pod njega.⁹ Toda vidimo Jezusa, ki je bil postavljen

^a 1:15: [zato...: gr. morda je bil zato oddvojen za nekaj časa.] ^b 1:20: [veselje: gr. korist.] ^c 1:1: [Leta Gospodovega 64.] ^d 1:4: [narejen: gr. ker je postal.] ^e 1:6: ponovno...: ali, ko ponovno. ^f 1:7: o...: gr. za angele. ^g 1:7: [duhove: gr. vetrove.] ^h 1:8: pravičnosti: gr. pravilnosti, ali, poštenosti. ⁱ 2:1: jim...: gr. ne iztečejo kot preluknjane posode. ^j 2:4: darovi: ali, razporeditvami. ^k 2:7: malo...: ali, za kratek čas slabšega od angelov.

a 1:3: Mdr 7:26 b 1:10: Ps 102:2; Iz 34:4 c 1:13: Ps 110:1; Mt 22:44 d 2:6: Ps 8:4

malo nižje od angelov, zaradi^a smrtnega trpljenja, kronanega s slavo in častjo; da bi po Božji milosti okusil smrt za vsakega človeka.¹⁰ Kajti spodbabilo se je njemu, za katerega so vse stvari in po katerem so vse stvari v prinašanju mnogih sinov v slavo, da naredi poveljnika njihove rešitve duš popolnega skozi trpljenja.¹¹ Kajti vsi so iz enega, tako kdor posvečuje, kakor tisti, ki so posvečeni. Zaradi tega razloga ni osramočen, da jih kliče brate,¹² rekoč: »Oznanjal bom tvoje ime svojim bratom, na sredi cerkve^b ti bom prepeval hvalo.«¹³ In ponovno:^a »Svoje trdno upanje bom položil vanj.« In ponovno: »Glej, jaz in otroci, ki mi jih je dal Bog.«¹⁴ V kolikor ste potem kot otroci soudeleženci mesa in krv, je tudi sam prav tako vzel del od istega, da bi skozi smrt lahko uničil tistega, ki je imel smrtno oblast, to je hudiča¹⁵ in osvobodil tiste, ki so bili zaradi strahu pred smrtjo vse svoje življenje podrejeni sužnosti.¹⁶ Kajti resnično *nase^c* ni prevzel *narave* angelov, temveč je *nase* prevzel Abrahamovo seme.¹⁷ § Zatorej se je zanj v vseh stvareh spodbabilo, da je bil narejen podoben *svojim* bratom, da bi bil lahko usmiljen in zvest veliki duhovnik v stvareh, *ki se nanašajo* na Boga, da opravi pobotanje za grehe ljudi.¹⁸ Kajti ker je on sam trpel in bil skušan, je zmožen okrepliti te, ki so skušani.

3 § Zatorej sveti bratje, soudeleženci nebeške poklicanosti, preudarite Apostola in Vélikega Duhovnika naše veroizpovedi, Kristusa Jezusa,² ki je bil zvest tistemu, ki ga je določil,^d kakor je bil tudi Mojzes zvest v vsej njegovi hiši.³ Kajti ta človek je bil štet za vrednega večje slave kakor Mojzes, ker kdor je hišo zgradil ima večjo čast kakor hiša.⁴ Kajti vsaka hiša je zgrajena po nekem človeku, toda kdor je zgradil vse stvari, je Bog.⁵ In Mojzes je bil resnično zvest v vsej njegovi hiši kot služabnik, za pričevanje o teh stvareh, o katerih naj bi se pozneje govorilo;⁶ § toda Kristus [*pa*] kot sin nad svojo lastno hišo; katerega hiša smo mi, če trdno držimo zaupanje in se trdno veselimo upanja do konca.⁷ Zatorej (kakor govoriti Sveti Duh):^d »Ce boste danes zaslišali njegov glas, ⁸ ne zakrnite svojih src kakor v izzivanju, na dan preizkušnje v divjini,⁹ ko^e so me vaši očetje skušali, me presojali in štirideset let gledali moja dela.«¹⁰ Zato sem bil užaloščen s tem rodom in rekel: »Vedno se motijo v svojem srcu in niso spoznali mojih poti.«¹¹ Tako sem prisegel v svojem besu: »Ne^f bodo vstopili v moj počitek.«¹² Pazite bratje, da ne bi bilo v katerem izmed vas hudobno srce nevere v umikanju od živega Boga.¹³ Temveč vsakodnevno drug drugega spodbujajte, dokler se imenuje: »Danes,« da ne bi kdorkoli izmed vas

zakrknil zaradi zapeljivosti greha.¹⁴ Kajti postali smo Kristusovi soudeleženci, če začetek našega zaupanja neomajno držimo do konca;¹⁵ dokler je rečeno: »Ce boste danes zaslišali njegov glas, ne zakrnite svojih src kakor v izzivanju.«¹⁶ § Kajti nekateri, ko so slišali, so izzivali; čeprav ne vsi, ki so prišli po Mojzesu iz Egipta.¹⁷ Toda nad kom je bil štirideset let užaloščen? *Mar ni bil* s temi, ki so grešili, katerih trupla so popadala v divjini?¹⁸ In katerim je prisegel, da naj ne bi vstopili v njegov počitek, če ne tem, ki niso verovali?¹⁹ Tako vidimo, da niso mogli vstopiti zaradi nevere.

4 Bojmo se torej, da se ne bi komurkoli izmed vas zdelo, da je zamudil oblubo o vstopu v njegov počitek, ki *nam* je bila zapuščena.² Kajti evangelij je bil oznanjen nam, kakor tudi njim; toda oznanjenega beseda tem ni koristila, ker njih bila pridružena veri tistih, ki so jo slišali.³ Kajti mi, ki smo verovali, vstopamo v počitek, kakor pravi: »Kakor sem prisegel v svojem besu, če bodo vstopili v moj počitek;« čeprav so bila dela končana od ustanovitve sveta.⁴ Kajti na nekem mestu je o sedmem *dnevu* govoril na ta način: »In Bog je počival sedmi dan od vseh svojih del.«⁵ In na tem mestu ponovno: »Ce bodo vstopili v moj počitek.«⁶ Ker torej ostaja to, da morajo nekateri vstopiti vanj in tisti, ki jim je biloⁱ to najprej oznanjeno, zaradi nevere niso vstopili;⁷ znova omejuje neki dan, rekoč v Davидu: »Danes,« po tako dolgem času; kakor je rečeno: »Ce boste danes zaslišali njegov glas, ne zakrnite svojih src.«⁸ Kajti če jim je Jezus^j dal počitek, potem pozneje ne bi govoril o drugem dnevu.⁹ Zaradi tega ostaja [šabatni] počitek^k za Božje ljudi.¹⁰ Kajti kdor je vstopil v njegov počitek, je tudi prenehal s svojimi lastnimi deli, kakor je Bog s svojimi.¹¹ Trudimo se torej, da vstopimo v ta počitek, da ne bi katerikoli človek padel po istem zgledu nevere.¹² Kajti Božja beseda *je* živa in močna in ostrejša kakor vsak dvorenec meč, ki prodre celo do ločitve duše in duha, sklepov in mozga ter je razpoznavalka misli in namenov srca.¹³ Niti ni nobene stvari, ki se ne razpozna v njegovem pogledu, temveč so vse stvari razgaljene in odprte očem tistega, s katerim imamo opraviti.¹⁴ Ker imamo veličastnega vélikega duhovnika, ki je prešel v nebesa, Jezusa, Božjega sina, torej trdno držimo *našo* veroizpoved.¹⁵ Kajti nimamo vrednega duhovnika, ki ne more biti ganjen z občutenjem naših slabosti; temveč je bil skušan v vseh ozirih, podobno kakor *sмо mi, vendar* brez greha.¹⁶ Pristopimo torej pogumno k prestolu

^a 2:9: zaradi...: ali, s smrtnim trpljenjem. ^b 2:12: [cerkve: gr. zbora.] ^c 2:16: nase...: gr. se ne zavzema za angle, temveč se zavzema za Abrahamske potome. ^d 3:2: določil: gr. postavil. ^e 3:9: [ko: gr. kjer.] ^f 3:11: Ne: gr. Ce. ^g 4:2: oznanjena: gr. slišana. ^h 4:2: ni...: ali, niso bili spojeni po veri s temi. ⁱ 4:6: bilo...: ali, bil evangelij najprej oznanjen. ^j 4:8: Jezus: to je, Józue. ^k 4:9: počitek: ali, upoštevanje šabata.

^f 3:11: Ne: gr. Ce. ^l 4:11: nevere: ali, neposlušnost.

milosti, da bomo lahko dosegli usmiljenje in našli milost za pomoč v času potrebe.

5 Kajti vsak veliki duhovnik, vzet izmed ljudi, je odrejen za ljudi v stvareh, ki se nanašajo na Boga, da lahko daruje tako darove kakor žrtve za grehe,² ki ima^a lahko sočutje za nevedne in za tiste, ki so izven poti; kajti tudi on sam je obdan s šibkostjo.³ In zaradi tega razloga mora, kakor za ljudi, tako tudi zase, darovati za grehe.⁴ In noben človek si te časti ne jemlje sam, temveč kdor je poklican od Boga, kakor je bil Aron.⁵ Tako tudi Kristus ni samega sebe proslavil, da bi postal veliki duhovnik, temveč tisti, ki mu je rekel: »Ti si moj Sin, danes sem te rodil.⁶ Kakor pravi tudi na drugem mestu: »Ti si duhovnik na veke po Melkizedekovem redu.⁷ Ki je v dneh svojega mesa, ko je z močnim vpitjem in solzami daroval molitve in ponižne prošnje k njemu, ki ga je bil zmožen rešiti pred smrtno in je bil uslišan, zato^b ker se je bal;⁸ čeprav je bil Sin, pa se je iz stvari, katere je pretrpel, naučil poslušnosti;⁹ in ker je postal popoln, je postal avtor večne rešitve duš vsem tistim, ki ga ubogajo;¹⁰ veliki duhovnik, poklican od Boga, po Melkizedekovem redu.

¹¹ O katerem imamo povedati mnogo besed in bi [jih] težko izrekel, glede na to, da ste leni za poslušanje.¹² Kajti v času, ko bi morali biti učitelji, imate potrebo, da vas nekdo ponovno uči katera so začetna načela Božjih izrekov; in postali ste takšni, ki imajo potrebo po mleku in ne po močni hrani.¹³ Kajti vsak, kdor je deležen mleka, je neveč^c v besedi pravičnosti, ker je dojenček.¹⁴ Toda močna hrana pripada tem, ki so polnoletni,^d torej tistim, ki imajo zaradi razloga uporabe^e svoja čutila trenirana, da razlikujejo tako dobro kakor zlo.

6 Zatorej pustimo načela^f Kristusovega nauka, nadaljujmo k popolnosti; in ne polagajmo ponovno temelja kesanja od mrtvih del in vere v Boga,² nauka o krščevanjih in o polaganju rok in o vstajenju mrtvih ter o večni sodbi.³ In to bomo storili, če Bog dovoli.⁴ Kajti nemogoče je za tiste, ki so bili enkrat razsvetljeni in so okusili nebeški dar in so postali soudeleženci Svetega Duha⁵ in so okusili dobro Božjo besedo in moči sveta, ki pride,⁶ če bodo odpadli, da se jih ponovno obnovi v kesanje, ker sami sebi na novo križajo Božjega Sina in ga izpostavljajo javni sramoti.⁷ Kajti zemlja, ki posrka dež, ki pogosto pada nanjo in obrodi zelišča, primerna za tiste, ki^g so jo obdelovali, prejema blagoslov od Boga.⁸ Toda tista, ki rodi trnje in osat, je zavrnjena in je blizu prekletstva; katere konec je, da bo požgana.⁹ Toda ljubljeni, mi smo glede vas prepričani o boljših stvareh in stvareh, ki

spremljajo rešitev duš, čeprav tako govorimo.

¹⁰ Kajti Bog ni krivičen, da pozabi vaše delo in trud ljubezni, ki ste ga pokazali njegovemu imenu, ker ste služili svetim in še služite.¹¹ In želimo, da vsak izmed vas do konca izkazuje isto vnemo k polni gotovosti upanja,¹² da ne boste leni, temveč posnemovalci teh, ki zaradi vere in potrežljivosti podedujejo obljube.¹³ Kajti ko je Bog dal Abrahamu obljubo, je prisegel pri samem sebi, ker ni mogel priseči pri nikomer večjem,

¹⁴ rekoč: »Zagotovo, z blagoslavljanjem te bom blagoslovil in z množenjem te bom pomnožil.«¹⁵

§ In tako je, potem ko je potrežljivo vztrajal, dosegel obljubo.¹⁶ Kajti ljudje resnično prisegajo pri večjem; in prisega za potrditev jim je konec vsega prepira.¹⁷ V čemer je Bog, voljan dedičem obljube obilnejše pokazati nespremenljivost svoje namere, *to potrdil^h* s prisego;¹⁸ da imamo z dvema nespremenljivima izjavama, v katerih je *bilo* za Boga nemogoče lagati, lahko močno tolažbo mi, ki smo pobegnili zaradi zatočišča, da se oprimemo upanja, postavljenega pred nas;¹⁹ katerega *upanje* imamo kakor sidro duše, tako gotovo kakor neomajno in katero vstopa v to notranjost za grinjalja;²⁰ kamor je za nas vstopil predhodnik, celo Jezus, postavljen [za] velikega duhovnika na veke po Melkizedekovem redu.

7 Kajti ta Melkizedek, kralj v Salemu, duhovnik

Heb

najvišjega Boga, ki je srečal Abrahama, ko se je vračal iz pobjoja kraljev in ga blagoslovil;² kateremu je tudi Abraham dal desetino od vsega; najprej pomeni Kralj pravičnosti in nató tudi Kralj Salema, kar je Kralj miru;³ brez očeta, brez matere, brez poreklaⁱ niti nima začetka dni niti konca življenja, toda narejen podoben Božjemu Sinu trajno ostaja duhovnik.⁴ Torej preudarite kako velik je bil ta mož, kateremu je celo očak Abraham dal desetino od plenov.⁵ In resnično imajo tisti, ki so iz Lévijevih sinov, ki prejemajo službo duhovništva, zapoved, naj glede na postavo od ljudi pobirajo desetine, to je, od svojih bratov, čeprav so izšli iz Abrahamovih ledij;⁶ toda on, katerega poreklo ni smatrano od njih, je prejel Abrahamove desetine in blagoslovil tistega, ki je imel obljube.⁷ In brez vseh ugvarjanj je manjše blagoslovljeno od boljšega.⁸ In tukaj prejemajo desetine ljudje, ki umirajo, toda tam *jih prejema* on, o katerem je pričevano, da živi.⁹ In tako lahko potem takem rečem: »Tudi Levi, ki prejemajo desetine, je plačal desetine po Abrahamu.«¹⁰ Kajti bil je še v ledjih svojega očeta, ko ga je srečal Melkizedek.¹¹ Če je bila torej popolnost po Lévijevem duhovništvu (kajti pod njim so ljudje prejeli postavo), kakšna je bila nadaljnja potreba, da bi nastopil drug duhovnik po Melkizedekovem

^a 5:2: ima...: ali, lahko upravičeno zdrži z nevednimi. ^b 5:7: zato...: ali, zaradi njegovega spoštovanja. ^c 5:13: je neveč: gr. nima izkušnje. ^d 5:14: polnoletni: ali, popolni. ^e 5:14: uporabe: ali, navade, ali, popolnost. ^f 6:1: načela...: ali, beseda o začetku. ^g 6:7: ki...: ali, za katere. ^h 6:17: potrdil...: gr. sam posredoval. ⁱ 7:3: porekla: gr. rodonika. ^j 7:6: poreklo...: ali, rodonik ni smatrani.

redu in ne bi bil imenovan po Aronovem redu?¹² Kajti zaradi spremembe duhovništva je storjena tudi potreba po spremembi postave.¹³ Kajti on, o katerem se govorijo te stvari, pripada drugemu rodu, od katerega noben človek ni daroval prisotnost pri oltarju.¹⁴ Kajti očitno je, da naš Gospod izvira iz Juda, iz rodu, o katerem glede duhovništva Mojzes ni ničesar rekel.¹⁵ In še mnogo bolj očitno je, kajti po Melkizedekovi podobnosti vstaja drug duhovnik,¹⁶ ki ni postal po postavi mesene zapovedi, temveč po moči neskončnega življenja.¹⁷ Kajti on pričuje: »Ti si duhovnik na veke po Melkizedekovem redu.«¹⁸ Kajti razveljavitev prejšnje zapovedi je resnična zaradi njene slabosti in nekoristnosti.¹⁹ Kajti postava ni ničesar storila popolno, toda vpeljava^b boljšega upanja je; po katerem se bližamo k Bogu.²⁰ In še toliko bolj, ker ni bil *narejen za duhovnika* brez prisege;²¹ (kajti ti duhovniki so postalni brez prisege);^c toda ta s prisego po tistem, ki mu je rekел:^a »Gospod je prisegel in se ne bo kesal: ›Ti si duhovnik na veke po Melkizedekovem redu.‹«;²² samo s tem je bil Jezus postavljen za pôroka boljše zaveze.²³ In onih je bilo resnično mnogo duhovnikov, ker jim zaradi smrti ni bilo dopuščeno, da ostanejo;²⁴ toda ta *človek*, ker ostaja večno,^d ima nespremenljivo^e duhovništvo.²⁵ Zatorej jih je tudi zmožen rešiti do zadnjega,^f da po njem pridejo k Bogu, glede na to, da vedno^g živi, da posreduje zanje.²⁶ Kajti takšen veliki duhovnik nam je bil primeren, *ki je svet, neškodljiv, neomadeževan, ločen od grešnikov* in je postal višji od nebes;²⁷ ki ni potreboval vsak dan, kakor ti veliki duhovniki, darovati žrtvovanje, najprej za svoje lastne grehe in potem za grehe ljudi; kajti to je storil enkrat, ko je daroval samega sebe.²⁸ Kajti postava dela ljudi [za] velike duhovnike, ki imajo šibkost; toda beseda prisege, ki je bila, odkar [je] postava, *postavlja* Sina, ki je posvečen^h na vêkomaj.ⁱ

8 Torej od stvari, ki smo jih govorili, *je 8 to* povzetek: »Imamo takšnega velikega duhovnika, ki je postavljen na desnico prestola Veličanstva v nebesih;² služabnika svetišča^j in resničnega šotorskega svetišča, ki ga je postavil Gospod in ne človek.^k Kajti vsak veliki duhovnik je določen, da daruje darove in žrtve, zato je potrebno, da ima tudi ta človek nekaj, da daruje.⁴ Kajti če bi bil na zemlji, ne bi bil duhovnik, glede na to, da so tu^k duhovniki, ki darujejo daritve glede na postavo;⁵ ki služijo zgledu in senci nebeških stvari, kakor je bil Mojzes opomnjen

od Boga, ko je bil na tem, da postavi šotorsko svetišče, kajti: »Glej,« pravi, »da narediš vse stvari glede na zgled, ki ti je bil pokazan na gori.«⁶ Toda sedaj je dosegel toliko odličnejšo službo, kolikor je tudi posrednik boljše zaveze,^l ki je bila osnovana na boljših oblubah.⁷ Kajti če bi bila tista prva zaveza brezhinba, potem se ne bi iskallo prostora za drugo.⁸ Kajti, ko je pri njih našel krivdo, jim pravi: »Glejte, pridejo dnevi, govori Gospod, ko bom z Izraelovo hišo in z Judovo hišo sklenil novo zavezo;⁹ ne glede na zavezo, ki sem jo sklenil z njihovimi očetmi na dan, ko sem jih prijel za roko, da jih vodim iz egiptovske dežele; ker niso ostali v moji zavezi in se nisem ozrl nanje,« govori Gospod.¹⁰ »Kajti to je zaveza, ki jo bom sklenil z Izraelovo hišo po tistih dneh,« govori Gospod,^b »svoje postave bom položil^m v njihove misli in jih zapisal vⁿ njihova srca, in jaz jim bom Bog in oni mi bodo ljudje;¹¹ in ne bodo učili vsak svojega bližnjega in vsak svojega brata, rekoč: »Spoznejte Gospoda,« kajti vsi me bodo poznali, od najmanjšega do največjega.¹² Kajti usmiljen bom do njihovih nepravičnosti in njihovih grehov ter njihovih krivičnosti se ne bom več spominjal.¹³ Ker pravi: »Novo zavezo,« je prvo naredil staro. Torej to, kar propada in postaja staro, je pripravljeno, da izgine proč.

9 Torej prva zaveza je resnično imela tudi odredbe^o o bogoslužju in posvetnem svetišču.² Kajti postavljeno je bilo šotorsko svetišče; prvo, v katerem *je bil* svečnik in miza ter hlebi navzočnosti; kar je imenovano Svetišče.^p ³ Z drugim zagrinjalom pa šotorsko svetišče, ki se imenuje Najsvetetje;⁴ ki je imelo zlato kadilnico in skrinjo zaveze v celoti prevlečeno z zlatom, v kateri *je bila* zlata posoda, ki je imela mano in Aronova palica, ki je vzbrstela ter plošči zaveze;⁵ in nad njo keruba slave, ki zasenčujeta sedež milosti [skrinje zaveze]; o katerem sedaj ne moremo podrobno govoriti.⁶ Torej ko so bile te stvari tako odrejene, so duhovniki, opravljajoč službo *Bogu*, vedno šli v prvo šotorsko svetišče.⁷ Toda v drugo je veliki duhovnik *odšel* sam, enkrat vsako leto, ne brez krvi, katero je daroval zase in za grehe ljudi.⁸ Sveti Duh tako naznanja, da pot v najsvetejše še ni bila razodela, dokler je še stalo prvo šotorsko svetišče.⁹ Ta *je bil* podoba za tedaj pripravljeni čas, v katerem so bili darovani tako darovi kakor žrtve, ki niso mogli storiti popolnega, kar se tiče vesti, tistega, ki je službo opravljala.¹⁰ *To je veljalo* samo za jedi in pijače in številna umivanja ter mesene odredbe,^q naložene *nanje*

^a 7:16: [neskončnega: gr. stalnega, brezkončnega.] ^b 7:19: vpeljava... ali, ta je bila vpeljava v boljše upanje. ^c 7:21: prisege... ali, priseganja s prisego. ^d 7:24: [večno: gr. μένειν; ostani, nadaljevati, prebivati, biti prisoten, ostajati.] ^e 7:24: nespremenljivo... ali, duhovništvo, ki ne prehaja iz enega na drugega. ^f 7:25: do zadnjega: ali, za vselej. ^g 7:25: [vedno: gr. ob vseh časih, vedno, večno.] ^h 7:28: posvečen: gr. popoln. ⁱ 7:28: [vêkomaj: gr. vek, stalnost, mesijansko obdobje, nenehno.] ^j 8:2: svetišča: ali, svetih stvari. ^k 8:4: tu: ali, oni. ^l 8:6: zaveze: ali, oporce. ^m 8:10: položil: gr. dal. ⁿ 8:10: v: ali, na. ^o 9:1: odredbe: ali, obrede. ^p 9:2: Svetišče: ali, Svetlo. ^q 9:10: odredbe: ali, obrede, ali, ceremonije.

do časa preureditve.¹¹ Toda Kristus, ki je prišel [kot] veliki duhovnik prihodnjih dobrih stvari, z večjim in popolnejšim šotorskim svetiščem, ne narejenim z rokami, to se pravi, ne od te zgradbe;¹² niti ne s krvjo koz in telet, temveč je s svojo lastno krvjo enkrat vstopil v sveti prostor in *za nas* dosegel večno odkupitev.¹³ Kajti če kri bikov in kozlov ter pepel telice, škropec nečiste, posvečuje do očiščenja mesa;¹⁴ koliko bolj bo Kristusova kri, ki je po večnem Duhu samega sebe brez madeža^a daroval Bogu, očistila vašo vest pred mrtvimi deli, da služite živemu Bogu?¹⁵ In zaradi tega razloga je on posrednik nove zaveze, da bi s pomočjo smrti, za odkupitev od prestopkov, *ki so bili* pod prvo zavezko, tisti, ki so poklicani, lahko prejeli obljubo večne dediščine.¹⁶ Kajti kjer je oporoka, tam mora biti tudi^b potreba po smrti oporočnika.¹⁷ Kajti oporoka je veljavna potem, ko so ljudje mrtvi; sicer nima nobene moči vse dokler oporočnik živi.¹⁸ Nakar niti prva zaveza ni bila posvečena^c brez krví.¹⁹ Kajti ko je Mojzes vsem ljudem govoril vsak predpis, glede na postavo, je vzel kri telet in kozlov, z vodo in škrlatno^d volno ter izop in poškropil tako knjigo kakor vse ljudi,²⁰ rekoč: »To je kri zavez, ki vam jo je Bog ukazal.«²¹ Poleg tega je s krvjo poškropil tako šotorsko svetišče kakor vse posode za služenje.²² In skoraj vse stvari se po postavi očiščuje s krvjo; in brez prelivanja krvi ni odpuščanja.²³ *Bilo je* torej potrebno, da naj bi bili vzori stvari v nebesih očiščeni s temi; toda same nebeške stvari [*pa*] z boljšimi žrtvami kakor te.²⁴ Kajti Kristus ni vstopil v svete prostore, narejene z rokami, ki so slike resničnih; temveč v sama nebesa, da se sedaj za nas pokaže v Božji prisotnosti.²⁵ Niti ne, da bi samega sebe pogosto daroval, kakor veliki duhovnik vsako leto s krvjo drugih vstopa v sveti prostor;²⁶ kajti potem bi moral od ustanovitve sveta pogosto trpeti. Toda sedaj se je prikažal enkrat ob koncu sveta, da z žrtvovanjem samega sebe odstrani greh.²⁷ In kakor je določeno ljudem enkrat umreti, toda po tem sodba;²⁸ tako je bil Kristus enkrat darovan, da nosi grehe mnogih; in tem, ki ga pričakujejo, se bo drugič prikazal brez greha v rešitev duš.

10 Kajti postava, ki vsebuje senco dobrih stvari, ki pridejo *in ne* prave podobe stvari, s temi žrtvami, katere leto za letom stalno darujejo, še prišlečev nikoli ne more storiti popolnih.² Kajti ali takrat ne bi nehal^e biti darovani? Zato ker ti oboževalci, enkrat očiščeni, naj ne bi imeli nič več zavedanja o grehih.³ Toda s temi *daritvami* je vsako leto *storjen* ponoven opomin zaradi grehov.⁴ Kajti ni mogoče, da naj bi kri bikov

in kozlov odvzemala grehe.⁵ Zato, ko prihaja na svet, pravi: »Žrtvovanja in daritve nočeš, toda telo si mi pripravil;^f⁶ v žgalnih daritvah in *daritvah* za greh nimaš nobenega veselja.⁷ Tedaj sem rekel: »Glej, prihajam (v zvitku knjige je to zapisano o meni), da izpolnim twojo voljo, o Bog.«⁸ Še več, ko je rekel: »Žrtev in darovanja in žgalnih daritev ter *darovanja* za greh nočeš niti nimaš veselja *v teh*,« ki so darovane po postavi;⁹ § je potem rekel: »Glej, prihajam, da izpolnim twojo voljo, o Bog.« Odpravljaj prvo, da lahko vzpostavi drugo.¹⁰ Po tej volji smo z daritvijo telesa Jezusa Kristusa posvečeni enkrat *za vselej*.¹¹ In vsak duhovnik vsak dan stoji, služi in pogosto daruje iste žrtve, katere nikoli ne morejo odvzeti grehov.¹² Toda ta človek, potem ko je daroval eno žrtev za grehe na veke, je sédel na Božjo desnico;¹³ in od tega časa naprej čaka, dokler ne bodo njegovi sovražniki narejeni [*za*] njegovo pručko.¹⁴ Kajti z eno daritvijo je na veke izpopolnil te, ki so posvečeni.¹⁵ O tem nam je priča tudi Sveti Duh; kajti potem, ko nam je prej rekel:¹⁶ »To je zaveza, ki jo bom sklenil z njimi po tistih dneh,« govorji Gospod, »svoje postave bom položil v njihova srca in v njihove misli jih bom zapisal;¹⁷ in njihovih^g grehov ter krivičnosti se ne bom več spominjal.«¹⁸ Torej kjer je odpuščanje le-teh, ni več daritve za greh.

¹⁹ Ker imamo torej, bratje, hrabrost,^h da po Ježusovi krvi vstopimo v najsvetjejše,²⁰ po novi in živi poti, katero je za nas posvetilⁱ skozi zagrinjalo, to se pravi svoje meso;²¹ in *ker imamo* velikega duhovnika nad Božjo hišo;²² se približajmo z resničnim srcem, v polni gotovosti vere, ker smo naša srca poškropili pred zlo vestjo in naša telesa umili s čisto vodo.²³ Trdno, brez omahovanja, se držimo veroizpovedi *naše* vere (ker je zvest on, ki je obljubil)²⁴ in preudarimo drug drugega, da spodbujamo k ljubezni in k dobrim delom.²⁵ Ne zapuščajmo zbiranja nas samih, kakor je navada nekaterih, temveč *drug drugega* spodbujajmo in [*toj*] toliko bolj, kakor vidite, da se približuje dan.²⁶ Kajti če namerno grešimo, potem ko smo prejeli spoznanje o resnici, za grehe ne ostane nobena žrtev več,²⁷ temveč neizogibno strašno pričakovanje sodbe in ognjenega ogorčenja, ki bo požrl nasprotnike.²⁸ Kdor je preziral Mojzesovo postavo, je na osnovi dveh ali treh prič brez usmiljenja umril.²⁹ Predvidevajte koliko hujšo kazen bo vreden tisti, ki je pod stopalom pomendral Božjega Sina in je štel kri zavez, s katero je bil posvečen, *za* nesvetno stvar in [*toj*] storil navzlic Duhu milosti?

³⁰ Kajti poznamo tistega, ki je rekel:^b »Maščevanje

^a 9:14: madeža: ali, krivde.

^b 9:16: tudi...: ali, privedena v potrebo tudi smrt.

^c 9:18: posvečena: ali, očiščena.

^d 9:19: [škrlatna]: rdeča barva z vijoličastim ali oranžnim odtenkom.]

^e 10:2: nehal...: ali, prenehali z darovanjem,

ker, itd.

^f 10:5: pripravil: ali, opremil.

^g 10:17: in njihovih:

nekatere izdaje imajo, potem je rekel:

^h 10:19: hrabrost: ali, svobodno izbiro.

ⁱ 10:20: posvetil: ali, naredil novo.

pripada meni, jaz bom poplačal,« govori Gospod. In ponovno: »Gospod bo sodil svoje ljudi.«³¹ To je strašna stvar, pasti v roke živega Boga.³² Toda spomnite se prejšnjih dni, v katerih ste, potem ko ste bili razsvetljeni, pretrpeli velik boj stisk;³³ deloma, medtem ko ste bili narejeni [*za*] predmet zaničevanja, tako z grajami kakor s stiskami, in deloma medtem ko ste postali družabniki teh, ki so bili tega navajeni.³⁴ § Kajti do mene ste imeli sočutje v mojih vezeh in ste radostno sprejeli plenjenje svojih dobrin, vedoč vā sebi, da imate v nebesih boljše in trajno imetje.³⁵ Ne odvrzite torej svoje zaupnosti, ki ima veliko povračilo nagrade.³⁶ Kajti potrebo imate po potrežljivosti, da potem, ko ste storili Božjo voljo, lahko prejmete oblubo.³⁷ Kajti še malo časa in on, ki prihaja, bo prisel in ne bo okleval.³⁸ Torej pravični bo živel iz vere. Toda če se *kdorkoli* umakne, moja duša nad njim ne bo imela veselja.³⁹ Toda mi nismo od teh, ki se umikajo v pogubo, temveč od teh, ki verujejo v rešitev duše.

11 Vera je torej zagotovilo^b stvarem v katere upamo, dokaz nevidnih stvari.² Kajti po njej so starešine dosegli dober glas.³ Po veri razumemo, da so bili svetovi zasnovani po Božji besedi, tako da stvari, ki so vidne, niso bile narejene iz stvari, ki se kažejo.⁴ Po veri je Abel Bogu daroval odličnejšo žrtev kakor Kajn, s katero je dosegel pričevanje, da je bil pravičen, ker je Bog pričeval o njegovih darovih; in po njih, čeprav mrtev, še^c vedno govoril.⁵ Po veri je bil Henoh prestavljen, da ne bi videl smrti; in ni ga bilo najti, ker ga je Bog prestavil, kajti pred njegovo prestavtvijo je imel to pričevanje, da je ugajal Bogu.⁶ Toda brez vere *mu* je nemogoče ugajati, kajti kdor prihaja k Bogu, mora verovati, da on je in da je nagrajevalec teh, ki ga marljivo iščejo.⁷ § Po veri je Noe, ki je bil posvarjen od Boga, o se ne videnih stvareh, prevzet^d s strahom, pripravil barko za rešitev svoje hiše, po kateri je obsodil svet in postal dedič pravičnosti, ki je po veri.⁸ Po veri je Abraham ubogal, ko je bil poklican, da gre ven, na kraj, katerega naj bi kasneje prejel v dedičino; in odšel je ven, ne vedoč kam je šel.⁹ Po veri se je mudil v oblubljeni deželi, kot v tuji deželi in prebival v šotorih z Izakom in Jakobom, z njim sodeličema iste oblube;¹⁰ kajti iskal je mesto, ki ima temelje, katerega graditelj in izdelovalec je Bog.¹¹ Preko vere je tudi sama Sara prejela moč, da spočne seme in rodila otroka, ko je bila čez starost, ker je tega, ki je oblubil, precenila zvestega.¹² Zatorej jih je izšlo celo iz enega in skoraj mrtvega, tako velika množica kakor zvezd neba in kakor peska, ki je brezštevil-

ob morski obali.¹³ Vsi ti so umrli v veri^e in niso prejeli oblub, vendar so jih videli od daleč in bili prepričani o njih in jih sprejeli ter priznali, da so bili tujni in romarji na zemlji.¹⁴ Kajti tisti, ki govorijo takšne stvari, odkrito razglasajo, da iščejo domovino.¹⁵ In resnično, če bi razmišljali o tej *domovini*, od koder so izšli, bi mogoče imeli priložnost, da se vrnejo.¹⁶ Toda odslej si želijo boljšo *domovino*, to je, nebeško. Zato Bog ni osramočen, da se imenuje njihov Bog, kajti zanje je pripravil mesto.¹⁷ Po veri je Abraham, ko je bil preizkušan, daroval Izaka. In on, ki je prejel oblube, je daroval svojega edinorojenega *sina*,¹⁸ of katerem je bilo rečeno: »Da se bo tvoje seme imenovalo po Izaku,«¹⁹ ker je menil, da *ga je bil* Bog zmožen obuditi celo od mrtvih; od koder ga je po podobi tudi prejel.²⁰ Po veri je, glede na stvari, ki pridejo, Izak blagoslovil Jakoba in Ezava.²¹ Po veri je Jakob, ko je umiral, blagoslovil oba Jožefova sinova, in oboževal *oprt* na vrh svoje palice.²² Po veri je Jožef, ko je umiral, naredilg omembo odhoda Izraelovih otrok in dal zapoved glede svojih kosti.²³ Po veri so Mojsesa, ko je bil rojen, njegovi starši tri mesece skrivali, ker so videli, da je bil čeden otrok, in se niso bali kraljeve zapovedi.²⁴ Po veri je Mojzes, ko je prisel v leta, odklonil, da bi bil imenovan sin faraonove hčere;²⁵ raje si je izbral, da z Božjimi ljudmi trpi stisko, kakor da nekaj časa uživa zadovoljstva greha;²⁶ Kristusovo^h grajanje je cenil za večja bogastva kakor zaklade v Egiptu, kajti imel je spoštovanje do povračila nagrade.²⁷ Po veri je zapustil Egipt in se ni bal kraljevega besa, kajti vztrajal je, kakor [bi] zrl tistega, ki je neviden.²⁸ Prek vere je praznoval pasho in škropljenje s krvjo, da se jih ne bi dotaknil tisti, ki je uničil prvorojence.²⁹ Po veri so šli skozi Rdeče morje kakor po kopni *zemlji*, kar so poskušali storiti Egipčani, [pa] so bili utopljeni.³⁰ Po veri so padli dol židovi Jerihe, potem ko so jo obkrožali sedem dni.³¹ Po veri pocestnica Rahába, ko je v miru sprejela oglednika, ni umrla s temi, ki nisoⁱ verovali.³² In kaj naj še rečem? Kajti zmanjkalo bi mi časa, da vam povem o Gideónu in o Baráku in o Samsonu in o Jefteju; tudi o Davidu in Samuelu ter o prerokih,³³ ki so po veri podjavljali kraljestva, izvrševali pravičnost, dosegali oblube, mašili gobce levom,³⁴ gasili silovitost ognja, pobegnili rezilu meča, iz slabosti postajali močni, v boju postajali hrabri, vojske neznancev obračali v beg.³⁵ Ženske so ponovno prejemale svoje mrtve dvignjene v življenje. Drugi pa so bili mučeni, ker niso sprejeli osvoboditve; da bi lahko dosegli boljše vstajenje;³⁶ in drugi so imeli preizkušnjo

^a 10:34: v...: ali, da imate v, ali, zase, da imate v. ^b 11:1: zagotovilo: ali, temelj, ali, zaupanje. ^c 11:4: še...: ali, je še vedno govoril. ^d 11:7: prevzet...: ali, oprezen. ^e 11:13: v veri: gr. glede na vero. ^f 11:18: o...: ali, h kateremu. ^g 11:22: naredil: ali, spomnil na. ^h 11:26: Kristusovo...: ali, sramotenje za Kristusa.

a 11:35: 2 Mkb 7:7

krutih zasmehovanj ter bičanj, da, poleg tega vezi in ujetništvo.³⁷ Bili so kamnani, bili so žaganji narazen, bili so skušani, bili so umorjeni z mečem. Okoli so tavali v ovcijih in kozjih kožah; bili so v pomanjkanju, užaloščeni, mučeni³⁸ (katerih svet ni bil vreden). Tavali so po puščavah in po gorah in po brlogih in zemeljskih votlinah.³⁹ In vsi ti, ki so prek vere dosegli dober glas, niso prejeli obljube,⁴⁰ kajti Bog je za nas priskrbel^a neko boljšo stvar, da oni ne bi postali popolni brez nas.

12 Zato vidite, ker smo tudi mi obdani naokoli s tako velikim oblakom pričevalcev, odložimo vsako breme in greh, ki *nas* tako z luhkoto pesti in s potrpežljivostjo tecimo tekmo, ki je postavljena pred nas;² glejmo k Jezusu, avtorju in dopolnitelju *naše* vere; ki je zaradi radosti, ki je bila postavljena predenj, pretrpel križ in preziral sramoto in je posedèn na desnico Božjega prestola.³ Kajti razmislite vendor o tistem, ki je prestal takšno nasprotovanje grešnikov proti sebi, da ne bi bili vi utrujeni in oslabeli v svojih umih.⁴ Niste se še do krvi uprli v boju zoper greh.⁵ In pozabili ste na spodbujanje, ki vam govorji kakor otrokom: »Moj sin, ne preziraj Gospodovega karanja niti ne izgubljaj poguma, kadar te ošteva;⁶ kajti kogar Gospod ljubi, strogo vzgaja, in biča vsakega sina, katerega sprejema.«⁷ Če ste prestali vzgojo, Bog z vami ravna kakor s sinovi; kajti kakšen sin je ta, katerega oče ne bi strogovo vzgajal?⁸ Toda če ste brez vzgoje, česar so vsi soudeleženi, potem ste nezakonski otroci,^c ne pa sinovi.⁹ Nadalje smo imeli očete našega mesa, ki so *nas* korigirali in smo *jim* dali spoštovanje. Mar ne bomo veliko raje v podrejenosti Očetu duhov in živelj?¹⁰ Kajti oni so *nas* resnično strogo vzgajali za nekaj dni, po^d svoji lastni volji; toda on za *našo* korist, da *mi* lahko postanemo soudeleženci njegove svetosti.¹¹ Torej nobeno opominjanje zaenkrat ni videti, da bi bilo veselo, temveč bridko. Kljub temu potem obrodi miren sad pravičnosti v teh, ki so z njim izurjeni.¹² Zatorej dvignite roke, ki visijo v slabotna kolena;¹³ in naredite ravne^e staze za svoja stopala, da se ne bi to, kar šepa, obrnilo proč s poti, temveč naj bo raje ozdravljen.¹⁴ Prizadavajte si za mir z vsemi *ljudmi* in svetost, brez katere noben človek ne bo videl Gospoda.¹⁵ Marlivo zrite, da ne bi katerikoli človek padel od Božje milosti; da vas ne bi zgabala nobena korenina grenkobe, ki poganja in bi bili z njo mnogi omadeževani;¹⁶ da ne bi *bilo* nobenega prešuštvovalca ali oskrunjene osebe, kakor Ezav, ki je za en košček hrane prodal pravico svojega prvorodenstva.¹⁷ Kajti veste kako je bil potem, ko

je žezel podedovati blagoslov, zavrnjen; kajti ni našel nobenega^g prostora za kesanje, čeprav ga je skrbno iskal s solzami.¹⁸ Kajti niste prišli h gori, ki se jo lahko dotakne in ki gori z ognjem in niti k črnosti in ne temi in ne viharju¹⁹ in ne donenuj trobente in ne glasu besed; katerega *glas* so tisti, ki so poslušali, rotili, da jim beseda ne bi bila več izgovorjena.²⁰ § (Kajti niso mogli prenesti tega, kar je bilo ukazano: »In ce se žival komaj dotakne gore, naj bo kamnana ali prebodenja s puščico;«²¹ in prizor je bil tako strašen, da je Mojzes rekel: »Silno se bojim in tresem.«)²² Toda vi ste prišli h gori Sion in k mestu živega Boga, nebeskemu Jeruzalemu in k nepreštevnim angelskim druščini,²³ h glavnemu zboru in cerkvi prvorojenih, ki so zapisani^h v nebesih in k Bogu, Sodniku vseh in k duhovom pravičnih ljudi, ki so dosegli popolnost²⁴ in k Jezusu, posredniku nove zavezeⁱ in h krvi škropljenja, ki govorji boljše stvari kakor *ta od Abelja*.²⁵ Glejte, da ne zavrnete tistega, ki govorji. Kajti če niso ušli tisti, ki so zavrnili tistega, ki je govoril na zemlji, koliko bolj *ne bomo ušli* mi, če se odvrnemo od tistega, ki *govori* iz nebes;²⁶ katerega glas je takrat stresel zemljo; toda sedaj je obljudil, rekoč: »Še enkrat stresem, ne samo zemljo, temveč tudi nebo.«²⁷ In ta *beseda*: »Še enkrat,« pomeni odstranitev tistih stvari, ki so lahko stresene, kakor od stvari, ki so narejene, da te stvari, ki ne morejo biti stresene, lahko ostanejo.²⁸ Zaradi tega mi, ki prejemamo kraljestvo, ki ne more biti omajano, imejmo^k milost, s katero lahko sprejemljivo služimo Bogu, s spoštovanjem in bogoboječim strahom.²⁹ Kajti naš Bog je požirajoč ogenj.

13 Naj se bratoljubje nadaljuje.² § Ne bodite pozabljeni, da pogostite tujce, kajti s tem so nekateri nevedoč pogostili angele.³ Spominjajte se teh, ki so v vezeh, kakor zvezani z njimi; *in teh*, ki prenašajo nadloge, kakor ste tudi vi sami v telesu.⁴ Zakon je častitljiv v vsem in postelja neomadeževana, toda vlačugarje in zakonolomce bo sodil Bog.⁵ *Naj bo vaše* vedenje brez pohlepnosti *in bodite* zadovoljni s temi stvarmi, kar jih imate; kajti rekel je:^b »Nikoli te ne bom zapustil niti se te ne bom odrekel.«⁶ Tako da lahko pogumno rečemo: »Gospod je moj pomočnik in ne bom se bal, kaj mi bo storil človek.«⁷

⁷ Spominjajte se teh, ki imajo^l nad vami vladarstvo, ki so vam govorili Božjo besedo; katerih vero posnemajte in upoštevajte konec *njihovega* vedenja.⁸ Jezus Kristus, isti včeraj in danes in na veke.⁹ Ne bodite nošeni naokoli z različnimi in tujimi nauki. Kajti dobra stvar *je*,

^a 11:40: priskrbel: ali, vnaprej videl.

^b 12:2: avtorju: ali, začetniku.

^c 12:8: [nezakonski otroci: to je, pankrti.]

^d 12:10: po...: ali, kot je videti dobro, ali, primerno ranje.

^e 12:13: ravne: ali, enakomerne.

^g 12:17: nobenega...: ali, nobene poti za spremembo svojega mišljenja.

^f 12:15: padel: ali,

ⁱ 12:24: zaveze: ali, oporoke.

^h 12:23: zapisani: ali, vpisani.

^j 12:27: so...: ali, bodo lahko stresene.

^k 12:28: imejmo: ali, trdno držimo.

^l 13:7: imajo...: ali, so vodniki.

^a 12:23: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15]

^b 13:5: Joz 1:5

je srce utrjeno z milostjo; ne [pa] z jedmi, ki niso koristile tem, ki so bili zavzeti s tem.¹⁰ Imamo oltar, s katerega nimajo pravice jesti tisti, ki služijo šotorskemu svetišču.¹¹ Kajti telesa teh živali, katerih kri prinese veliki duhovnik v svetišče za greh, so zažgana zunaj šotorišča.¹² Zato je tudi Jezus, da je lahko s svojo lastno krvjo ljudi posvetil, trpel zunaj velikih vrat.¹³ Zato pojdimo naprej k njemu zunaj šotorišča in prenašajmo njegovo grajo.¹⁴^a Kajti tukaj nimamo trajnega mesta, temveč iščemo tega, ki pride.¹⁵ Po njem torej Bogu nenehno darujmo hvalno žrtve, to je, sad naših ustnic, ki dajejo^a zahvalo njegovemu imenu.¹⁶ Toda ne pozabite delati dobro in razdeljevati, kajti s takšnimi žrtvami je Bog zelo zadovoljen.¹⁷ Ubogajte te, ki imajo^b vladarstvo nad vami in se podredite; kajti oni bedijo nad vašimi dušami kakor tisti, ki morajo dati obračun, da bodo to lahko delali z radostjo in ne z žalostjo, kajti to je za vas nekoristno.

¹⁸ Molite za nas, kajti zaupamo, [da] imamo dobro vest [in smo] v vseh stvareh voljni iskreno živeti.¹⁹ Toda rotim vas, raje delajte to, da vam bom lahko prej povrnjen,²⁰ Torej Bog miru, ki je od mrtvih ponovno privedel našega Gospoda Jezusa, ta veliki pastir ovc, naj vas po krvi večne zaveze,^c²¹ naredi popolne v vsakem dobrem delu, da izpolnite^d njegovo voljo, ki povzroča v vas to, kar je prijetno v njegovem pogledu, po Jezusu Kristusu, kateremu *bodi* slava na veke vekov. Amen.²² In rotim vas, bratje, dopustite besedo opominjanja, kajti pismo sem vam napisal z nekaj besedami.²³ Védite, da je našbrat Timótej izpuščen na prostost; s katerim, če pride v kratkem, vas bom videl.

²⁴ Pozdravite vse tiste, ki vladajo nad vami in vse svete. Pozdravljam vasi tisti iz Italije.

²⁵ Milost *bodi* z vami vsemi. Amen.

[Napisano Hebrejcem iz Italije po Timóteju.]

Splošno Jakobovo pismo

1 Jakob,^e služabnik Boga in Gospoda Jezusa Kristusa, dvanajsterim rodovom, ki so razkropljeni naokoli, pozdrav.

² Moji bratje, kadar zapadate v številne skušnjave,^f smatrajte to [za] veliko veselje, ³ ker veste to, da preizkušenost vaše vere ustvarja potrežljivost.⁴ Toda naj ima potrežljivost svoje popolno delo, da boste lahko popolni in celotni, [da vam] ničesar ne manjka.⁵ Če [pa] komu izmed vas manjka modrosti, naj prosi od Boga, ki velikodušno daje vsem *ljudem* in ne ocita; in dana mu bo.⁶ Toda prosi naj v veri niti malo omahujoč. Kajti kdor omahuje, je podoben morskemu valu, [ki ga] žene veter in ga premetava.⁷ Kajti tak človek naj ne misli, da bo karkoli prejel od Gospoda.⁸ Človek dvojnih misli^g je nestanoviten na vseh svojih poteh.⁹ Naj se brat nizkega položaja veseli^h v tem, da je povišan;¹⁰ toda bogat v tem, da je ponižan, ker bo minil kakor cvet na travi.¹¹ Kajti takoj, ko sonce vzide z žgočo vročino, to izsuši travo in njen cvet pade in lepota njenega videza propade; tako bo tudi bogataš zbledel na svojih poteh.¹² Blagoslovjen je človek, ki preizkušnjo vzdrži; kajti ko je preizkušen, bo prejel krono življenja, katero je Gospod obljudil tistim, ki ga ljubijo.¹³ Naj noben človek, ko je skušan, ne reče: »Skušan sem od Boga,« kajti Bog

ne more biti skušan z zlomiⁱ niti sam nikogar ne skuša.¹⁴ Toda vsak je skušan, ko je odtegnjen s svojimi lastnimi poželenji in premamljen.¹⁵ Ko je potem poželenje spočeto, rojeva greh. Greh pa, ko je dovršen, rojeva smrt.¹⁶ Ne motite se, moji ljubljeni bratje.¹⁷ Vsak dober dar in vsako popolno darilo je od zgoraj in prihaja dol od Očeta svetil, s katerim ni nestanovitnosti niti sence obračanja.¹⁸ Po svoji lastni volji nas je zaplodil z besedo resnice, da naj bi bili mi nekako prvenci njegovih ustvarjenih bitij.

¹⁹ Zatorej, moji ljubljeni bratje, naj bo vsak človek hiter za poslušanje, počasen za govorjenje, počasen za bes;²⁰ kajti človekov bes ne uresničuje Božje pravičnosti.²¹ Zatorej dajte proč vso umazanost in odvečno porednost ter s krotkostjo sprejmite vcepljeno besedo, ki je zmožna rešiti vaše duše.²² Toda bodite uresničevalci besede in ne le poslušalci, ki sami sebe varajo.²³ Kajti če je kdorkoli poslušalec besede, ne pa uresničevalec, je podoben človeku, ki svoj naraven obraz ogleduje v zrcalu;²⁴ kajti gleda sebe in gre svojo pot ter nemudoma pozabi kakšne vrste človek je bil.²⁵ Toda kdorkoli gleda v popolno postavo svobode in ostaja v *njej*, ni pozabljiv poslušalec, temveč izvrševalc dela, bo ta človek blagoslovjen v svojem dejanju.^j²⁶ Če je katerikoli

^a 13:15: dajejo...: gr. priznavajo k zahvali njegovega imena. ^b 13:17: imajo...: ali, upravljam. ^c 13:20: zaveze: ali, oporoke. ^d 13:21: izpolnite: ali, delate. ^e 1:1: [Okoli leta Gospodovega 60.] ^f 1:2: skušnjave: ali, preizkušnje. ^g 1:8: [dvojnih misli: gr. z dvema dušama.] ^h 1:9: veseli: ali, ponaša. ⁱ 1:13: zlom: ali, zli. ^j 1:25: dejanju: ali, početju.

človek med vami videti religiozen, pa ne brzda svojega jezika, temveč zavaja svoje lastno srce, je bogoslužje tega človeka prazno.²⁷ Čisto in neomadeževano bogoslužje pred Bogom in Očetom je to: »Obiskovati osirotele in vdove v njihovi stiski ter se ohraniti neomadeževanega od sveta.«

2 Moji bratje, vere našega Gospoda Jezusa Kristusa, Gospoda slave, ne imejte z oziranjem na osebe.² Kajti če pride vaš zbor^a mož z zlatim prstanom in čedno obleko, pride pa tudi revež v grdem oblačilu;³ in se ozirate k tistem, ki nosi elegantno oblačilo ter mu rečete: »Sédi tukaj na dobro^b mesto;« revnemu pa rečete: »Stoj tukaj ali sédi tukaj pod mojo pručko;«⁴ Mar niste potem v sebi pristranski in ste postali sodniki s hudobnimi mislimi?⁵ Poslušajte, moji ljubljeni bratje: »Ali ni Bog izbral revnih tega sveta, bogatih v veri in dedičev kraljestva,^c katerega je obljudil tem, ki ga ljubijo?«⁶ Toda vi ste prezirali revnega. Ali vas ne zatrajo bogataši in vas vlečejo pred sodne stole?⁷ Ali ne preklinjajod^d oni tega vrednega imena, po katerem ste imenovani?⁸ Če izpolnите kraljevo postavo glede pisma: »Svojega bližnjega boš ljubil kakor samega sebe,« delate pravilno.⁹ Toda če se ozirate na osebe, storite greh in ste po postavi pograjani kot prestopniki.¹⁰ Kajti kdorkoli se bo držal celotne postave in se vendar prekrši v eni *točki*, je kriv vseh.¹¹ Kajti kdore je rekel: »Ne počni zakonolomstva,« je rekel tudi: »Ne ubijaj.« Torej če ne počneš zakonolomstva, vendar če ubijaš, si postal prestopnik postave.¹² Tako govorite in tako delajte, kakor tisti, ki bodo sojeni po postavi svobode.¹³ Kajti tisti, ki ni pokazal nobenega usmiljenja, bo sodbo prejel brez usmiljenja; in usmiljenje se razveseljuje^f zoper sodbo.¹⁴ Kaj *to* koristi, moji bratje, četudi človek reče, *[da]* ima vero, nima pa del? Mar ga lahko vera resi?¹⁵ Če sta brat ali sestra naga in brez dnevne hrane,¹⁶ in jima kdo izmed vas reče: »Odidita v miru, bodita ogreta in nasičena;« čeprav jima ne daste teh stvari, ki so potrebne telesu; kaj *to* koristi?¹⁷ Prav tako vera, če ta nima del, je sama zaseg⁸ mrtva.¹⁸ Da, človek lahko reče: »Ti imaš vero, jaz pa imam dela. Pokaži mi svojo vero brez^h svojih del in pokazal ti bom svojo vero s svojimi deli.¹⁹ Ti veruješ, da obstaja en Bog; pravilno ravnas. Tudi hudiči verujejo in trepetajo.²⁰ Toda ali hočeš spoznati, o prazni človek, da je vera brez del mrtva?²¹ Mar ni bil naš oče Abraham opravičen z deli, ko je na oltarju daroval svojega sina Izaka?²² Vidišⁱ kako je vera sodelovala z njegovimi deli in je vera z deli

postala popolna?²³ In izpolnjeno je bilo pismo, ki pravi:^a »Abraham je veroval Bogu in to mu je bilo pripisano v pravičnost;« in imenovan je bil: »Prijatelj Boga.«²⁴ Vidite torej kako, da je človek opravičen z deli in ne samo iz vere.²⁵ Ali ni bila prav tako tudi pocestnica Rahába opravičena z deli, ko je sprejela poslanca in *ju* odposlala [*po*] drugi poti?²⁶ Kajti kakor je telo brez duha^j mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva.

3 Moji bratje, ne bodite mnogi učitelji, ker veste, da bomo prejeli večjo obsodbo.^k Kajti v mnogih stvareh vsi grešimo. Če katerikoli človek ne greši z besedo, je isti popoln mož in tudi zmožen obrzdati celotno telo.³ Glejte, konjem v usta dajemo žvale, da nas lahko ubogajo in obračamo njihovo celotno telo.⁴ § Glejte tudi ladje, katere, čeprav so tako velike in *jih* ženejo kruti vetrovi, se vendar obračajo z zelo majhnim krmilom, kamorkoli krmrar hoče.⁵ Prav tako je jezik majhen ud, pa se baha [*z*] velikimi stvarmi. Glejte, kako veliko^l stvar prižge majhen ogenj!⁶ In jezik je ogenj, svet krivičnosti. Tako je jezik med našimi udi, da omadežuje celotno telo in razvnema zakon^m narave; in ta je vžgan iz pekla.⁷ Kajti vsaka vrsta,ⁿ od živali in od ptic in od kač in od stvari v morju, je ukrotljiva in je bila ukročena od človeštva,^o toda jezika ne more ukrotiti noben človek; je neukrotljivo zlo, polno smrtonosnega strupa.⁹ Z njim blagoslavljam Boga, celo Očeta; in z njim preklinjam ljudi, ki so ustvarjeni po Božji podobnosti.¹⁰ Iz istih ust izvirata blagoslavljanje in preklinjanje. Moji bratje, te stvari ne smejo biti takšne.¹¹ Mar daje studenec na^p istem mestu sladko in grenko *vodo*?¹² Ali lahko figovo drevo, moji bratje, rodi olive? Ali trta fige? Tako noben studenec ne *more* dajati obeh, slane in sladke vode.¹³ Kdo je med vami moder človek in opremljen s spoznanjem? Naj s krotkostjo modrosti kaže dobro vedenje svojih del.¹⁴ Toda če imate v svojih srčih grenko zavist in prepir, se ne ponašajte in ne lažite zoper resnico.¹⁵ Ta modrost se ne spušča od zgoraj, temveč je zemeljska, čutna,^q vražja.¹⁶ Kajti kjer sta zavist in prepir, tam je zmešnjava^r in vsako hudobno delo.¹⁷ Toda modrost, ki je od zgoraj, je najprej čista, potem mirna, nežna in lahka za ravnanje, polna usmiljenja in dobrih sadov, brez pristranskosti^s in brez hinaščine.¹⁸ In sad pravičnosti sejejo v miru tisti, ki delajo mir.

4 Od kod *prihajajo* med vami vojne in bojt?^t Ali ne *pridejo* od tukaj, celo iz vaših pozelenj,^u ki se vojskujejo v vaših udih?² Vi hlepite, pa nimate. Ubijate in želite imeti, pa ne morete

^a 2:2: zbor: gr. sinagogo.

^b 2:3: dobro: ali, primerno, ali, spodborno.

^d 2:7:

preklinjajo: ali, zasramujejo, ali, obrekajo. ^c 2:11: kdor... ali, ta postava, ki je rekla.

^e 2:11: razveseljuje: ali, veseli. ^f 2:13: razveseljuje: ali, veseli.

^g 2:17: zase: gr. po sebi. ^h 2:18: brez:nekatera besedila berejo, iz.

ⁱ 2:22: Vidiš... ali, Ti vidiš. ^j 2:26: duha: ali, diha. ^k 3:1: obsodbo: ali, sodbo. ^l 3:5: veliko... ali, velik gozd.

^m 3:6: zakon: gr. kolo. ⁿ 3:7: vrsta: gr. lastnost. ^o 3:7: človeštva: gr. človeške narave. ^p 3:11: na... ali, pri isti luknji. ^q 3:15: čutna: ali, naravna. ^r 3:16: zmešjava: gr. vstaja, vznemirjenost. ^s 3:17: pristranskosti: ali, kreganja.

^t 4:1: boji: ali, pretepi. ^u 4:1: poželenj: ali, užitkov.

doseči. Bojujete se in vojskujete, vendar nimate, ker ne prosite.³ Prosite, pa ne prejmete, ker prosite neprimerno, da bi *to* porabili za svoja poželenja.^a
⁴ Vi zakonolomci in zakonolomke ali ne veste, da je prijateljstvo s svetom sovraštvu do Boga? Kdorkoli bo torej prijatelj sveta, postane Božji sovražnik.⁵ Ali mislite, da pismo zaman pravi: »Duh, ki prebiva v nas, hrepeni do zavisti?«^b
⁶ Toda on daje več milosti. Zatorej pravi:^a »Bog se ponosnim upira, toda ponižnim daje milost.«
⁷ Podvrzite se torej Bogu. Uprise se hudiču in bo od vas pobegnil.⁸ Približajte se Bogu in se vam bo približal. Očistite si *svoje roke, vi grešniki;* in očistite *svoja srca, vi, [ki ste] dvojnih misli.*
⁹ Bodite užaloščeni in žalujte ter jokajte. Naj bo vaš smeh obrnjen v žalovanje in *vaša radost* v potrstost.¹⁰ Ponižajte se v Gospodovih očeh in vas bo povišal.¹¹ Bratje, drug o drugem ne govorite hudobno. Kdor o *svojem* bratu govorí hudobno in svojega brata sodi, govorí hudobno o postavi in sodi postavo. Toda če sodiš postavo, nisi uresničevalec postave, temveč sodnik.¹² § En zakonodajalec je, ki je zmožen rešiti in uničiti. Kdo si ti, da sodiš drugega?

¹³ Pojdite torej, vi, ki pravite: »Danes ali jutri bomo sli v to mesto in tam ostali eno leto in kupovali in prodajali ter zasluzili dobiček;«
¹⁴ medtem ko ne veste kaj *bo* jutri.^b Kajti kaj *je* vaše življenje? Je^c celo megllica, ki se za kratke čas prikaže in potem izgine proč.¹⁵ Kajti takó *morate* reči: »Ce Gospod hoče, bomo živel in delati to ali ono.«¹⁶ Toda sedaj se razveseljujete v svojih bahanjih. Vsako takšno razveseljevanje je zlo.¹⁷ Torej tistem, ki zna delati dobro, pa *tega* ne dela, mu je to *[v]* greh.

5 Pojdite torej, vi bogataši, jokajte in tulite zaradi vaših bed, ki bodo prišle nad *vas*.² Vaša bogastva so pokvarjena in vaše obleke so požrte od moljev.³ Vaše zlato in srebro je postalо zarjavelo; in njuna rja bo priča zoper vas in bo razjedla vaše meso, karor bi bila ogenj. Nakopičili ste skupaj zaklad za poslednje dni.⁴ Glejte, plačilo delavcev, ki so poželi vaša polja, katera ste si

pridržali s sleparstvom, kriči. In kriki teh, ki so poželi, so vstopili v ušesa Gospoda nad vojskami.^d
⁵ Na zemlji ste živel v užitku in bili polteni; svoja srca ste redili, kakor za dan zakola.⁶ Obsodili in ubili ste pravičnega; *in* se vam ne upira.

⁷ Bodite^e torej potprežljivi, bratje, do Gospodovega prihoda. Glejte, poljedelec pričakuje dragocen sad zemlje in ima za to veliko potprežljivost, dokler ne prejme zgodnjega in poznegra dežja.⁸ Bodite tudi vi potprežljivi. Utrdite svoja srca, kajti Gospodov prihod se približuje.⁹ Ne godrnjajte^f drug proti drugemu, bratje, da ne bi bili obsojeni. Glejte, sodnik stoji pred vrati.¹⁰ Moji bratje, za zgled prenašanja stiske in potprežljivosti vzemite preroke, ki so govorili v Gospodovem imenu.¹¹ Glejte, mi štejemo za srečne te, ki vztrajajo. Slišali ste o Jobovi potprežljivosti in videli Gospodov konec; da je Gospod zelo sočuten in nežno usmiljen.¹² Toda nad vsemi stvarmi, moji bratje, ne prisegajte niti pri nebu, niti pri zemlji, niti s kako drugo prisego. Temveč vaš »da« naj bo »da« in *vaš »ne« [naj bo] »ne«*, da ne zapadete v obsodbo.¹³ § Ali je kdo med vami v stiski? Naj moli. Ali je kdo vesel? Naj prepeva psalme.¹⁴ Je kdo med vami bolan? Naj pokliče starešine cerkve in naj nad njim molijo ter ga v Gospodovem imenu maziljo z oljem.¹⁵ In molitev vere bo rešila bolnika in Gospod ga bo vzdignil; in če je storil grehe, mu bodo odpuščeni.¹⁶ § Drug drugemu priznavajte *svoje* napake in molite drug za drugega, da boste lahko ozdravljeni. Veliko koristi energična, goreča molitev pravičnega.¹⁷ Elija je bil človek, podvržen^g podobnim strastem kakor smo mi in je iskreno^h molil, da ne bi deževalo. In na zemljo ni deževalo v obdobju treh let in šestih mesecev.¹⁸ In ponovno je molil in nebo je dalo dež in zemlja je obrodila svoj sad.¹⁹ Bratje, če kdo izmed vas zaide od resnice in ga nekdo spreobrne,²⁰ naj ta ve, da kdor je grešnika spreobrnil od zmote njegove poti, bo rešil dušo pred smrtjo in zakril množico grehov.

Prva splošna Petrova poslanica

1 Peter,ⁱ apostol Jezusa Kristusa, tujcem, na predvidevanje Boga Očeta, s posvečenjem razpršenim vsepovod po Pontu, Galatiji, na predvidevanje Boga Očeta, s posvečenjem Kapadokiji, Aziji in Bitiniji,^j izvoljenim glede na predvidevanje Boga Očeta, s posvečenjem Duha, k poslušnosti in škropljenju s krvjo Jezusa Kristusa: »Milost vam in mir naj se pomnožita.«

^a 4:3: poželenja: ali, užitke. ^b 4:5: zavisti: ali, nevoščljivosti. ^c 4:14: Je: ali, Ker to je. ^d 5:4: [nad vojskami: sabaoth.] ^e 5:7: Bodite...: ali, Bodite dolgotrajno potprežljivi, ali, Prenašajte z dolgotrajno potprežljivostjo. ^f 5:9: godrnjajte: ali, stokajte, ali, žalujte. ^g 5:17: podvržen...: iz iste narave, to je, človek smrtnik. ^h 5:17: iskreno: ali, v njegovih molitvah. ⁱ 1:1: [Okoli leta Gospodovega 60.]

³ Blagoslovljen *bodi* Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki nas je glede na svoje obilno^a usmiljenje, z vstajenjem Jezusa Kristusa od mrtvih, ponovno rodil v živo upanje,⁴ k dedičini, netrohneči in neomadeževani in ki ne propada, prihranjeni v nebesih za vas,^b ⁵ ki ste varovani z Božjo močjo po veri v rešitev duš, ki je pripravljena, da se razodene v poslednjem času.⁶ V kateri se silno veselite, čeprav ste sedaj za nekaj časa, če je potrebno, v potrstosti po mnogovrstnih preizkušnjah,⁷ da bo preizkušenost vaše vere, ki je veliko bolj dragocena kakor zlato, ki izgineva, čeprav je to preizkušeno z ognjem, lahko najdena v hvalo, čast in slavo, ob pojavitvi Jezusa Kristusa.⁸ Katerega niste videli, vi ljubite; v katerega, čeprav ga sedaj ne vidite, vendar verujete [*in*] se veselite z nepopisno radostjo in polni slave,⁹ ko prejemate konec svoje vere, celo rešitev svojih duš.¹⁰ O tej rešitvi duš so poizvedovali in marljivo preiskovali preroki, ki so prerokovali o milosti, ki naj bi prišla k vam.¹¹ In preiskovali so kaj ali na kakšno vrsto časa je kazal Kristusov Duh, ki je bil v njih, ko je vnaprej pričeval o Kristusovem trpljenju in slavi, ki naj bi sledila.¹² Katerim je bilo razodeto, da ne njim, temveč so besede služile nam, sedaj pa so sporočene vam, po teh, ki so vam s Svetim Duhom, poslanim iz nebes, oznanili evangelij; v katere stvari želijo pogledati angeli.¹³ Zatorej opašite ledja svojega uma, bodite trezni in do konca^a upajte na milost, ki bo privedena k vam ob razodetju Jezusa Kristusa;¹⁴ kot poslušni otroci se ne prilagajajte glede na prejšnja poželenja, v svoji nevednosti,¹⁵ temveč kakor je svet on, ki vas je poklical, tako bodite sveti vi, v vseh vrstah vedênya,¹⁶ ker je pisano:^a »Bodite sveti, kajti jaz sem svet.«^c ¹⁷ In če kličete k Očetu, ki sodi brez oziranja na osebe, glede na delo vsakega človeka, prezivite čas svojega začasnega bivanja tukaj v strahu,¹⁸ ker veste, da iz vašega praznega vedênya, prejetega po izročilu od vaših očetov, niste bili odkupljeni s trohljivimi stvarmi, kot sta srebro in zlato,¹⁹ temveč z dragoceno Kristusovo krvjo, kakor od jagnjeta brez pomanjkljivosti in brez madeža;²⁰ ki je bil resnično vnaprej določen, pred ustanovitvijo sveta, toda v teh poslednjih časih je bil razodet za vas,²¹ ki po njem verujete v Boga, ki ga je obudil od mrtvih in mu izročil slavo; da bo vaša vera in upanje lahko v Bogu.²² Ker ste svoje duše, v pokorščini resnici skozi Duha, očistili v nehlinjeno bratoljubje, glejte, da goreče, s čistim srcem, ljubite drug drugega,²³ ker ste ponovno rojeni, ne iz trohljivega semena, temveč iz netrohljivega, po Božji besedi, ki živi in ostaja na veke.²⁴ Kajti vse^d meso je kot trava in vsa človeška slava kakor cvet trave. Trava

ovene in njen cvet pade proč,²⁵ toda Gospodova beseda vztraja za vedno. In to je beseda, ki vam je oznanjena po evangeliju.

Zatorej dajte na stran vso zlobnost in vso zvijačo in hinavščine in nevoščljivosti in vsa hudobna govorjenja,² š kot novorojeni otročiči si želite pristnega mleka besede, da boste s tem lahko rastli;³ če je tako, ste okusili, da je Gospod milostljiv.⁴ H kateremu prihajajte kakor k živemu kamnu, zares zavrnjenemu od ljudi, toda od Boga izbranemu in dragocenemu.⁵ § Tudi vi ste,^e kot živi kamni, vgrajeni [v] duhovno hišo, sveto duhovništvo, da darujete duhovne žrtve, po Jezusu Kristusu sprejemljive Bogu.⁶ Zatorej je tudi vsebovano v pismu:^b »Glej, na Sion položim glavni vogalni kamen, izvoljen, dragocen, in kdor veruje vanj, ne bo zbegan.«⁷ Vam torej, ki verujete, je dragocen;^f toda tem, ki so neposlušni, je kamen, ki so ga graditelji zavrnili, ta isti postal glava vogalu⁸ in kamen spotike in skala pohušanja, celo tem, ki se spotikajo ob besedo, ki so neposlušni; za kar so bili tudi določeni.⁹ Toda vi ste izbran rod, kraljevo duhovništvo, svet narod, posebnig ljudje; da naj bi naznanjali hvale^h tistega, ki vas je iz teme poklical v svojo čudovito svetlobo;¹⁰ ki v preteklem času niste bili ljudstvo, toda sedaj ste Božje ljudstvo;^d ki niste dosegli usmiljenja, toda sedaj ste usmiljenje dosegli.

Srčno ljubljeni, rotim vas kot tujce in romarje; vzdržite se pred mesenim poželenji, ki se bojujejo zoper dušo;¹² imejte svoje vedênye iskreno med pogani, da bodo, medtem koⁱ govorijo proti vam kot hudodelcem, lahko po vaših dobreih delih, katera bodo gledali, na dan obiskanja proslavili Boga.

Saradi Gospoda se podpredite vsaki človeški odredbi; bodisi je to kralj, kot najvišji,¹⁴ bodisi voditeljem, kot tistem, ki so po njem poslaní za kaznovanje hudodelcev in za hvalo teh, ki delajo dobro.¹⁵ Kajti taka je Božja volja, da boste s počenjanjem dobrega lahko utišali nevednost nespametnih ljudi.¹⁶ Kot svobodni, pa svoje svobode ne uporabljajte^j za ogrinjalo zlonamernosti, temveč kakor Božji služabniki.

Spoštuje^k vse ljudi. Ljubite bratstvo. Bojte se Boga. Spoštuje kralja.¹⁸ Služabniki, z vsem strahom bodite podrejeni svojim gospodarjem; ne samo dobrim in blagim, temveč tudi osornim.¹⁹ Kajti vredno hvale^h je to, če človek, ki krivično trpi, zaradi zavedanja pred Bogom, prenaša žalost.²⁰ Kajti kakšna čast je to, če boste, ko ste oklofutani zaradi svojih napak, to potrpežljivo prestali? Toda ko delete dobro in zaradi tega trpite, če to

^a 1:3: obilno: gr. mnogo. ^b 1:4: vas: ali, nas. ^c 1:13: do konca: gr. popolnoma. ^d 1:24: vse: ali, to. ^e 2:5: ste: ali, bodite.

^f 2:7: dragocen: ali, spoštovan. ^g 2:9: posebni: ali, odkupljeni. ^h 2:9: hvale: ali, kreposti. ⁱ 2:12: medtem ko: ali, ko. ^j 2:16: uporabljajte: gr. imejte.

^k 2:17: Spoštuje: ali, Cenite.

^l 2:19: vredno hvale: ali, hvala.

^m 2:8: Iz 8:14 ⁿ 2:10: Oz 2:23

^o 1:16: 3 Mz 11:44; 3 Mz 19:2; 3 Mz 20:7 ^p 2:6: Iz 28:16; Ps 118:22; Mt 21:42; Apd 4:12 ^q 2:8: Iz 8:14 ^r 2:10: Oz 2:23

potprežljivo prestanete, je to sprejemljivo^a pri Bogu.²¹ Kajti celo k temu ste bili poklicani, ker je tudi Kristus trpel za nas^b in nam pustil zgled, da naj bi vi sledili njegovim stopinjam;²² ki ni storil greha niti v njegovih ustih ni bilo najti zvijače;²³ ki ni ponovno zasramoval, ko je bil zasramovan; ko je trpel, ni grozil; temveč je sebe^c izročil njemu, ki sodi pravično;²⁴ ki je sam, v svojem lastnem telesu, naše grehe ponesel nad les, da naj bi mi, mrtvi grehom, lahko živel v pravičnosti; s cigar udarci z bičem^d ste bili ozdravljeni.²⁵ Kajti bili ste kakor ovce, ki so zašle, toda sedaj ste vrnnjeni k Pastirju in duhovnemu Nadzorniku svojih duš.

3 Prav tako *bodite*, ve žene, podložne svojim lastnim soprogom; da bi bili lahko, če kateri ne ubogajo besede, prav tako pridobljeni brez besede, z vedenjem žena,² medtem ko gledajo vaše čisto vedenje *zdrženo s strahom*.³ Katerih okrasitev naj ne bo ta zunanja *okrasitev*, s prepletanjem las in zošenjem zlata ali z oblačenjem oblek,⁴ temveč *naj bo to skriti človek srca*, v tem kar ni trohljivo, *celo ornament krotkega in tihega duha*, kar ima v očeh Boga veliko ceno.⁵ Kajti na ta način so v starih časih tudi svete ženske, ki so zaupale v Boga, sebe okrasile s tem, da so bile podložne svojim lastnim soprogom.⁶ Celo kakor je Sara ubogala Abrahama in ga klicala gospodar; katere hcere^f ste ve, dokler delate dobro in niste prestrašene s kakršnimkoli preplahom.⁷ Prav tako vi soprogi, prebivajte z *njimi* glede na spoznanje in dajajte čast ženi kot šibkejsi posodi in kakor ste skupaj sodediči milosti življenja, da vaše molitve ne bodo ovirane.⁸ Končno, *bodite* vsi enega mišljenja s tem, da imate sočutje drug do drugega, imejte se radig kot bratje, *bodite* sočutni, *bodite* prijazni,⁹ ne vračajte zla za zlo ali posmehovanja za posmehovanje, temveč nasprotno, blagoslavlajte; ker veste, da ste bili k temu poklicani, da naj bi podedovali blagoslov.¹⁰ Kajti kdor hoče ljubiti življenje in videti dobre dni, naj zadržuje svoj jezik od zla in svojeja ustnice, da ne bodo govorile nobene zvijače.¹¹ Naj se ogiblje zla in dela dobro; naj išče mir in mu sledi.¹² Kajti Gospodove oči so nad pravičnimi in njegova ušesa so *odprta* k njihovim molitvam, toda Gospodov obraz je zoper te,^h ki počnejo zlo.

¹³ In kdo je ta, ki vam bo škodil, če boste privrženci tega kar je dobro?¹⁴ Toda če pa trpite zaradi pravičnosti, ste srečni; in ne bojeteb, se njihovih strahot niti ne bodite zaskrbljeni;¹⁵ § temveč v svojih sрch Gospoda Boga posvetite. In *bodite* vedno pripravljeni, s krotkostjo in strahom,ⁱ *dati* odgovor vsakemu človeku, ki vas sprašuje za razlog upanja, ki je v vas;¹⁶ s tem, da imate dobro vest; da bodo, glede na to, da o vas govorijo

hudobno, kakor o hudodelcih, lahko osramočeni tisti, ki zmotno obtožujejo vaše dobro vedenje v Kristusu.¹⁷ Kajti bolje je, če je taka Božja volja, da trpite zaradi početja dobrega, kakor zaradi početja zlega.¹⁸ Kajti tudi Kristus je enkrat trpel za grehe, pravični za nepravične, da bi nas lahko privedel k Bogu, je bil v mesu usmrčen, toda oživljen po Duhu,¹⁹ po katerem je tudi šel in oznanjal duhovom v ječi;²⁰ ki so bili nekdaj neposlušni, ko je Božja potprežljivost nekoč, v Noetovih dneh, čakala, medtem ko se je pripravljala barka, v kateri je bilo malo, to je osem duš, rešeno po vodi.²¹ Podobna podoba kakor *celo* krst, nas tudi sedaj rešuje (in ne odstranjuje umazanje mesa, temveč jamči o dobrivesti pred Bogom), z vstajenjem Jezusa Kristusa,²² ki je odšel v nebesa in je na Božji desnici; podrejeni so mu bili angeli in oblasti ter moči.

4 Ker je torej Kristus za nas trpel v mesu, se podobno tudi vi oborožite z istim mišljenjem, kajti kdor je trpel v mesu, je prenehal z grehom;² da preostane svojega časa v mesu ne bi več živel za človeška poželenja, temveč za Božjo voljo.³ Kajti pretekl čas našega življenja nam lahko zadošča, da smo izvrševali voljo poganan, ko smo hodili v pohotnosti, poželenjih, vinskih izgredih, veseljačenjih, gostijah in gnusnih malikovanjih;⁴ pri čemer imajo za čudno, da ne tečete z *njimi* k istemu izgredu upornosti, govorč zlo o *vas*;⁵ ki bodo dali obračun tistem, ki je pripravljen, da sodi žive in mrtve.⁶ § Zaradi tega razloga je bil evangelij oznanjen tudi tem, ki so mrtvi, da bi bili lahko sojeni po človeško, v mesu, toda gledete Boga bi živel v duhu.

⁷ Toda konec vseh stvari je blizu; bodite torej trezni in čujte v molitvi.⁸ Bolj pa kakor karkoli drugega imejte med seboj gorečo ljubezen, kajti ljubezen pokrije množico grehov.⁹ Brez godrnjanja se poslužujte gostoljubnosti drug do drugega.¹⁰ Kakor je vsak prejel dar, *točno tako* enako služite drug drugemu, kot dobri oskrbniki mnogovrstne Božje milosti.¹¹ Če katerikoli človek govori, *naj govori* kakor Božje izreke; če katerikoli človek služi, *naj to opravlja* kakor iz zmožnosti, katero daje Bog; da bo v vseh stvareh Bog lahko proslavljen po Jezusu Kristusu, kateremu bodi hvala in gospodstvo na vse vekov. Amen.

¹² Ljubljeni, ne mislite čudno glede ognjene preizkušnje, katera je, da vas preizkus, kakor da se vam je zgodila neka čudna stvar,¹³ temveč se veselite, kolikor ste soudeleženci Kristusovih trpljenj; da ko se bo razodela njegova slava, boste lahko tudi veseli s silno radostjo.¹⁴ § Če ste grajani zaradi Kristusovega imena, ste srečni; kajti na počiva duh slave in Boga; na njihovi strani je

^a 2:20: sprejemljivo: ali, hvala. ^b 2:21: nas: nekateri berejo, vas. ^c 2:23: sebe: ali, svojo zadevo. ^d 2:24: na...: ali, h križu. ^e 2:24: [udarci z bičem: gr. podplutbami.] ^f 3:6: hcere: gr. otroci. ^g 3:8: imejte se radi...: ali, bodite ljubeči do bratov. ^h 3:12: zoper te: gr. na teh. ⁱ 3:15: strahom: ali, spoštovanjem. ^j 4:8: pokrije: ali, bo pokrila.

obrekovanje, toda na vaši strani je on proslavljen.
¹⁵ Toda nihče izmed vas naj ne trpi kot morilec ali *kot* tat ali *kot* hudodelec ali *kot* vtipkivec v zadeve drugih ljudi.¹⁶ Vendar, če *katerikoli človek trpi* kot kristjan, naj ne bo osramočen, temveč naj zaradi tega proslavlja Boga.¹⁷ Kajti *prihaja čas*, da se mora sodba pričeti v Božji hiši; in če se ta najprej *prične* pri nas, kakšen *bo* konec teh, ki ne ubogajo Božjega evangelija?¹⁸ In če bo pravični komaj rešen, kje se bo pokazal brezbožnež in grešnik?¹⁹ Zatorej naj tisti, ki trpijo glede na Božjo voljo, čuvanje svojih duš izročijo *nemu*, kot zvestemu Stvarniku, s početjem dobrega.

5 Starešine, ki so med vami, spodbujam jaz, ⁵ ki sem tudi starešina in priča Kristusovih trpljenj in tudi soudeleženec slave, ki se bo razodela;² pasite Božji trop, ki^a je med vami in prevzemite nadzor nad njim, ne s prisilo, temveč voljno; ne zaradi umazane grabežljivosti, temveč s primernim namenom;³ niti kakor bi bili gospodarji^b nad Božjo dedičino, temveč zgledi tropu.⁴ In ko se bo pojavil glavni Pastir, boste prejeli krono slave, ki ne propada.⁵ Podobno se vi mlajši podredite starejšim. Da, vsi *izmed*

vas bodite podrejeni drug drugemu in bodite blečeni s ponižnostjo; kajti Bog se ponosnim upira, ponižnim pa daje milost.

⁶ Ponižajte se torej pod mogočno Božjo roko, da vas bo lahko ob primernem času povišal.

⁷ Vso svojo skrb vrzite nanj, kajti on skrbi za vas.

⁸ Bodite trezni, bodite oprezni, ker vaš nasprotnik hudič hodi naokrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi lahko pozrl;⁹ kateremu se uprite neomajni v veri, vedoč, da so ista trpljenja dovršena v vaših bratih, ki so po svetu.¹⁰ Toda Bog vse milosti, ki nas je poklical v svojo večno slavo po Kristusu Jezusu, potem ko ste nekaj časa trpeli, vas stori popolne, utrijene, okrepljene, *vas ustali*.¹¹ § Njemu bodi slava in gospodstvo na veke vekov. Amen.

¹² Po Silvánu, zvestemu bratu, sem vam, kakor mislim, napisal na kratko in spodbujal ter pričeval, da je to resnična Božja milost, v kateri stojite.

¹³ Pozdravlja vas cerkev, ki je v Babilonu, izvoljena skupaj z vami, in tudi Marko, moj sin.¹⁴ § Pozdravite drug drugega s poljubom ljubezni. Mir *bodi* z vami vsemi, ki ste v Kristusu Jezusu. Amen.

Druga splošna Petrova poslanica

1 Simon^c Peter, služabnik in apostol Jezusa Kristusa tem, ki so z nami po Božji^d pravičnosti in našem Odrešeniku Jezusu Kristusu dosegli podobno dragoceno vero:^e ²Milost in mir naj se vam pomnožita prek spoznanja Boga in Jezusa, našega Gospoda,³ glede na to, kot nam je njegova božanska moč dala vse stvari, ki se *nanašajo* na življenje in bogaboječnost, prek spoznanja tistega, ki nas je poklical v^f slavo in moč;⁴ po katerih so nam dane silno velike in dragocene obljube, da bi bili po teh lahko soudeleženci božanske narave, ko smo pobegnili propadljivosti, ki je na svetu prek poželenja.⁵ In poleg tega darujte vso marljivost, dodajte vaši veri krepost, in kreposti spoznanje,⁶ in spoznanju zmernost, in zmernosti potprežljivost, in potprežljivosti svetost,⁷ in bogaboječnosti bratsko prijaznost, in bratski prijaznosti ljubezen.⁸ Kajti če so te stvari v vas in [so] obilne, *vas naredijo*, da ne boste niti jalovig niti brez sadu v spoznanju našega Gospoda Jezusa Kristusa.⁹ Toda komur te stvari primanjkujejo, je slep in kratkoviden in je pozabil, da je bil očiščen od svojih starih grehov.¹⁰ Bratje, zatoren

si raje prizadevajte, da storite vašo poklicanost in izvoljenost zanesljivo; kajti če te stvari počnete, nikoli ne boste padli,¹¹ kajti tako vam bo razkošno odprt vstop v večno kraljestvo našega Gospoda in Odrešenika Jezusa Kristusa.

¹² Zato ne bom nemaren, da vas ne bi vedno opominjal o teh stvareh, čeprav *jih* veste in ste utrjeni v pričujoči resnici.¹³ Da, mislim, da je primerno, dokler sem v tem šotoru, da vas razvnamem s tem, da vas spomnim,¹⁴ vedoč, da bom moral v kratkem odložiti *ta* svoj šotor, kakor mi jea pokazal naš Gospod Jezus Kristus.¹⁵ Poleg tega si bom prizadeval, da boste po mojem odhodu [s sveta] lahko imeli te stvari vedno v spominu.

¹⁶ Kajti, ko smo vam dali spoznati moč in prihod našega Gospoda Jezusa Kristusa, nismo sledili pretkano izmišljenim bajkam, ampak smo bili očividci njegovega veličanstva.¹⁷ Kajti od Boga Očeta je prejel čast in slavo, ko je iz odlične slave k njemu prišel takšen glas: »Ta je moj ljubljeni Sin, v katerem sem zelo zadovoljen.«¹⁸ In ta glas, ki je prišel z neba, smo slišali, ko smo bili z njim na sveti gori.¹⁹ Imamo tudi zanesljivejo preroško

^a 5:2: ki...: ali, kar se vas tiče. ^b 5:3: gospodarji: ali, gospodovalni. ^c 1:1: Simon: ali, Simeon. ^d 1:1: Božji...: gr. pravičnosti od našega Boga in Odrešenika Jezusa Kristusa. ^e 1:1: [Okoli leta Gospodovega 66.] ^f 1:3: v...: ali, s slavo in močjo. ^g 1:8: jalovi: gr. brezdelni.

besedo; zato pravilno delate, da pazite nanjo kakor na svetilko, ki sije na temnem kraju, dokler ne zasveti zora in v vaših srch ne vzide zvezda danica;²⁰ vedoč najprej to, da nobena prerokba iz pisem ni iz kakršnekoli osebne razlage.²¹ Kajti prerokba v starih časih^a ni prišla s človeško voljo, temveč so sveti Božji možje govorili *kakor bi bili* spodbujeni s Svetim Duhom.

2 Vendar so bili lažni preroki tudi med ljudmi, točno tako bodo med vami lažni učitelji, ki bodo na skrivnem vnašali preklenška krivooverstva in celo tajili Gospoda, ki jih je odkupil ter si nase nakopali hiter propad.² In mnogi bodo sledili njihovim pogubnim^b potem; zaradi katerih se bo obrekovala pot resnice.³ In zaradi pohlepnosti bodo s hlinjenimi besedami iz vas naredili trgovsko blago; katerih sodba se sedaj že dolgo ne obotavlja in njihovo prekletstvo ne dremlje.⁴ Kajti če Bog ni prizanesel angelom, ki so grešili, temveč *jih* je vrgel navzdol v pekel^c in *jih* izročil verigam teme, da bodo pridržani do sodbe,⁵ in ni prizanesel staremu svetu, temveč rešil Noeta, osmo *osebo*, oznanjevalca pravičnosti, ko je poslal potop na svet brezbožnih;⁶ in spremenil mesti Sódome in Gomóre v pepel, *ju* je obsodil z uničenjem, ter *ju* naredil zgled tem, ki naj bi kasneje brezbožno živel;⁷ in osvobodil pravičnega Lota, prizadetega z umazanim razgovorom zlobnih;⁸ (kajti ta pravičen mož je prebival med njimi in z videnjem in slušanjem iz dneva in dan z *njihovimi* nezakonitimi dejanji mučil *svojo* pravično dušo.)⁹ Gospod ve kako bogaboječega osvoboditi iz prezkušenj in nepravične prihraniti za dan sodbe, da bodo kaznovani.¹⁰ Toda predvsem te, ki hodijoza mesom v nečistosti poželenja in prezirajo vlado.^d Predrzni *so*, svojevoljni, ne bojijo se hudobno govoriti o dostojanstvih.¹¹ Medtem ko angeli, ki so večji v moči in mogočnosti, pred Gospoda ne primašajo posmehljivih obtožb zoper njih.^e¹² Toda ti, kot naravne okrutne živali, narejene, da so uvjeti in uničene, govorijo hudobno na stvareh, ki jih ne razumejo; in v svoji lastni pokvarjenosti bodo popolnoma propadli;¹³ in prejeli bodo nagrado nepravičnosti, *kakor* tisti, ki imajo za užitek razgrajanje *podnevi*. Madeži so in izvržki, ki se zabavajo s svojimi lastnimi zavajanji, medtem ko se gostijo z vami;¹⁴ ki imajo oči polne zakonolomstva^f in ki ne morejo prenehati z grehom; ki zapeljujejo omahljive duše, srce pa so urili s pohlepnimi navadami; prekleti otroci;¹⁵ ki so zapustili pravo pot in zašli ter sledili Beórjevemu *sinu* Bileámu, ki je vzljubil plačila nepravičnosti;¹⁶ toda za svojo krivičnost je bil oštet; nemi osel, govoreč s človeškim glasom, je

preprečil prerokovo norost.¹⁷ Ti so vodnjaki brez vode, oblaki, ki so nošeni z viharjem, katerim je večno prihranjena zamgljena črnina.¹⁸ Kajti ko govorijo velike, napihnjene *besede* nečestnosti, privabljajo s poželenji mesa, *skozi mnoge* razuzdanosti te, ki so zaresg pobegnili pred temi, ki živijo v zmoti.¹⁹ Medtem ko jim oblubljajo svobodo, [pa] so oni sami služabniki izprijenosti. Kajti od česar je človek premagan, od istega je priveden v sužnost.²⁰ Kajti če so potem, ko so prek spoznanja Gospoda in Odrešenika Jezusa Kristusa pobegnili umazanostim sveta, bili ponovno vpleteni vanje in premagani, je zadnji konec z njimi slabši kakor začetek.²¹ Kajti zanje bi bilo bolje, da ne bi spoznali poti pravičnosti, kakor pa, potem ko so jo spoznali, da se obrnejo od svete zapovedi, ki jim je bila izročena.²² Toda to se jim je zgodilo glede na resničen pregovor: »Pes se ponovno obrne k svojemu lastnemu izbljuvkvu; in svinja, ki je bila umita, k svojemu valjanju v blatu.«

3 Ljubljeni, sedaj vam pišem torej to drugo poslanico; v katerih *obeh* sem vaše čiste ume razvnel z načinom spominjanja,² da boste lahko razmišljali o besedah, katere so bile prej izgovorjene po svetih prerokih in o zapovedi od nas, apostolov Gospoda in Odrešenika.³ Veditе najprej to, da bodo v poslednjih dneh prišli porogljivci, ki bodo hodili za svojimi lastnimi poželenji⁴ ter govorili: »Kje je obluba njegovega prihoda? Kajti odkar so ocjetje zaspali, se vse stvari nadaljujejo kakor so *bile* od začetka stvarstva.«⁵ Kajti oni tega nočejo spoznati, da je bilo po Božji besedi nebo od davnine in [da] zemlja^h sestoji iz vode in vodi.⁶ S čimer je bil svet, ki je bil takrat, preplavljen z vodo, uničen.⁷ Toda nebo in zemlja, ki sta sedaj, sta po isti besedi držana v rezervi, prihranjena ognju za dan sodbe in pogube brezbožnih ljudi.⁸ Toda ljubljeni, ne bodite nevedni o tej eni stvari, da je en dan z Gospodom kakor tisoč let in tisoč let kakor en dan.⁹ Gospod ni počasen glede svoje oblube, kakor nekateri ljudje razumejo počasnost, temveč je do nas potprežljiv, ne voljan, da bi se kdorkoli pogubil, temveč da bi vsi prišli do kesanja.¹⁰ § Toda Gospodov dan bo prišel kakor tat v noči; v kateri bo nebo preminilo z velikim hrupom in prvine se bodo stopile z gorečo vročino; tudi zemlja in dela, ki so na njej, bodo sežgana.¹¹ Ker se bodo torej vse te stvari raztopile, kakšna vrsta *oseb* morate biti v vsem svetem vedénju in bogaboječnosti,¹² da pričakujete inⁱ hitrite k prihajanju Božjega dne, ko se bo nebo goreče stopilo in se bodo prvine stopile z gorečo vročino?

^a 1:21: v starih časih: ali, nikoli. ^b 2:2: pogubnim: ali, poltenim, kakor berejo nekatere izdaje. ^c 2:4: [pekel: gr. Tartaros; najgloblje brezno pekla.] ^d 2:10: vlado: ali, gospodstvo. ^e 2:11: zoper njih: nekateri berejo, proti njim samim. ^f 2:14: zakonolomstva: gr. zakonolomk. ^g 2:18: zares: ali, za kratek čas, ali, za trenutek, kakor nekateri berejo. ^h 3:5: zemlja...: gr. je zemlja sestavljena. ⁱ 3:12: in...: ali, hitenje prihajanja.

¹³ Kljub temu pa mi, glede na njegovo oblubo, pričakujemo novo nebo in novo zemljo, kjer prebiva pravičnost. ¹⁴ Torej, ljubljeni, glede na to, da pričakujete takšne stvari, si prizadevajte, da vas bo lahko našel v miru, brez madeža in brez krvide. ¹⁵ In smatrajte, da je potprežljivost našega Gospoda rešitev duš; kakor vam je napisal tudi naš ljubljeni brat Pavel, glede na modrost, ki mu je bila dana; ¹⁶ kakor je tudi v vseh *njegovih* poslanicah, kjer v njih govoriti o teh stvareh; v

katerih so nekatere stvari težke za razumevanje, katere tisti, ki so nepoučeni in omahljivi, pačijo, kakor počno tudi drugim pismom, v svoje lastno uničenje. ¹⁷ Vi torej, ljubljeni, glede na to, da vidim, da poprej poznate te stvari, se varujte, da ne bi tudi vi, zavedeni z zmoto zlobnih, odpadli od svoje lastne neomajnosti. ¹⁸ Temveč rastite v milosti in v spoznanju našega Gospoda in Odrešenika Jezusa Kristusa. Njemu bodi slava tako sedaj in na veke. Amen.

Prva splošna Janezova poslanica

1 To,^a kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo videli s svojimi lastnimi očmi, kar smo opazovali in so naše roke prijele, Besedo življenja² (kajti življenje je bilo jasno pokazano in videli smo ga in pričujemo in vam kažemo to večno življenje, ki je bilo z Očetom in je bilo jasno pokazano nam), ³ to, kar smo videli in slišali, to oznanjamamo vam, da boste tudi vi lahko imeli z nami družbo; in resnično, naša družba je z Očetom in z njegovim Sinom Jezusom Kristusom. ⁴ In te stvari vam pišemo, da bo vaše veselje lahko popolno.

⁵ To je torej sporočilo, ki smo ga slišali od njega in ga oznanjamamo vam, da je Bog svetloba in v njem sploh ni nobene teme. ⁶ Če rečemo, da imamo družbo z njim, pa hodimo v temi, lažemo in ne delamo resnice; ⁷ § toda če hodimo v svetlobi, kakor je on v svetlobi, imamo družbo drug z drugim in kri Jezusa Kristusa, njegovega Sina, nas očiščuje pred vsakim grehom. ⁸ Če rečemo, da nimamo greha, sami sebe zavajamo in resnice ni v nas. ⁹ Če priznavamo naše grehe, je zvest in pravičen, da nam naše grehe odpusti in da nas očisti pred vso nepravičnostjo. ¹⁰ Če rečemo, da nismo grešili, ga naredimo lažnivca in njegove besede ni v nas.

2 Moji mali otroci, te stvari vam pišem, da ne grešite. Če pa katerikoli človek greši, imamo pri Očetu zagovornika, Jezusa Kristusa, pravičnega. ² In on je spravna daritev za naše grehe, pa ne samo za naše, temveč tudi za grehe celotnega sveta. ³ In s tem spoznamo, da ga poznamo, če se ravnamo po njegovih zapovedih. ⁴ Kdor pravi: »Poznam ga,« pa se ne drži njegovih zapovedi, je lažnivec in v njem ni resnice. ⁵ Toda kdorkoli se drži njegove besede, je v njem Božja ljubezen resnično izpopolnjena; s tem spoznamo, da smo v njem. ⁶ Kdor pravi, [da] ostaja v njem, mora tudi sam tako živeti, kakor je živel on.

⁷ § Bratje, ne pišem vam nobene nove zapovedi, temveč staro zapoved, ki ste jo imeli od začetka.

Stara zapoved je beseda, ki ste jo slišali od začetka. ⁸ Ponovno, pišem vam novo zapoved, katere beseda je resnična v njem in v vas; zato ker je tema minila in sedaj sije resnična svetloba. ⁹ Kdor pravi, [da] je v svetlobi, pa sovraži svojega brata, je v temi celo do sedaj. ¹⁰ Kdor ljubi svojega brata, ostaja v svetlobi in v njem ni nobene priložnosti^b za spotiko. ¹¹ Toda kdor sovraži svojega brata, je v temi in hodi po temi in ne ve kam gre, zato ker mu je ta tema zaslepila njegove oči. ¹² Pišem vam, majhni otroci, ker so vam zaradi njegovega imena odpuščeni vaši grehi. ¹³ Pišem vam, očjetje, ker ste spoznali njega, ki je od začetka. Pišem vam, mladeniči, ker ste premagali zlobnega. Pišem vam, majhni otroci, ker ste spoznali Očeta. ¹⁴ Pisal sem vam, očjetje, ker ste spoznali njega, ki je od začetka. Pisal sem vam, mladeniči, ker ste močni in Božja beseda ostaja v vas in ste premagali zlobnega. ¹⁵ Ne ljubite sveta niti stvari, ki so v svetu. Če katerikoli človek ljubi svet, v njem ni Očetove ljubezni. ¹⁶ Kajti vse, kar je v svetu, poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja, ni od Očeta, temveč od sveta. ¹⁷ In svet mineva in njegovo poželenje; toda kdor izpolnjuje Božjo voljo, ostaja na veke.

¹⁸ Majhni otroci, poslednji čas je in kakor ste slišali, da bo prišel antikrist, je celo sedaj tam mnogo antikristov; po čemer vemo, da je poslednji čas. ¹⁹ Izšli so od nas, toda niso bili od nas; kajti če bi bili od nas, bi brez dvoma ostali z nami, toda odšli so ven, da bi bili lahko jasno prikazani, da niso bili vsi od nas. ²⁰ Toda vi imate maziljenje od Svetega in poznate vse stvari. ²¹ Nisem vam pisal, ker ne poznate resnice, temveč ker jo poznate in da nobena laž ni iz resnice. ²² Kdo je lažnivec razen kdor zanika, da Jezus je Kristus? Ta je antikrist, ki zanika Očeta in Sina. ²³ Kdorkoli zanika Sina, ta isti nima Očeta; [toda] kdor priznava Sina, ima tudi Očeta. ²⁴ Naj torej v vas ostaja to, kar ste slišali od začetka. Če bo to, kar ste slišali od

začetka, ostalo v vas, boste tudi vi ostali v Sinu in v Očetu.²⁵ In to je obljuba, ki nam jo je obljubil, celo večno življenje.²⁶ Te stvari sem vam napisal glede teh, ki vas zapeljujejo.²⁷ Toda maziljenje, katerega ste prejeli od njega, ostaja v vas in ne potrebujete, da vas katerokoli človek uči. Toda kakor vas isto maziljenje uči o vseh stvareh in je resnično in ni laž in celo takoj kakor vas je poučilo, boste ostali v njem.^a²⁸ In sedaj, majhni otroci, ostanite v njem, da ko se bo prikazal, bomo lahko imeli zaupanje in ob njegovem prihodu ne bomo osramočeni pred njim.²⁹ Če veste, da je pravičen, spoznate,^b da je vsak,^c kdor ravna pravično, rojen iz njega.

3 Glejte, kakšno vrsto ljubezni nam je podelil Oče, da naj bi bili imenovani Božji sinovi; zato nas svet ne spoznava, ker ni spoznal njega.² Ljubljeni, sedaj smo Božji sinovi, ni pa se še pokazalo kaj bomo; toda vemo, da ko se bo prikazal, bomo podobni njemu, kajti videli ga bomo kakršen je.³ In vsak človek, ki ima to upanje vanj, se očiščuje, celo kakor je on čist.⁴ Kdorkoli zagreši greh, prestopa tudi postava, kajti greh je prekršitev postave.⁵ In vi veste, da je bil jasno pokazan, da odvzame naše grehe; in v njem ni greha.⁶ Kdorkoli ostaja v njem, ne greši. Kdorkoli pa greši, ga ni videl niti ga ni spoznal.⁷ Majhni otroci, naj vas noben človek ne zavede. Kdor ravna pravično, je pravičen, celo kakor je pravičen on.⁸ Kdor zagreši greh, je od hudiča, kajti hudič greši od začetka. Zaradi tega namena je bil jasno pokazan Božji Sin, da bi lahko uničil hudičeva dela.⁹ Kdorkoli je^d rojen iz Boga, ne stori greha, kajti njegovo seme ostaja v njem; in ne more grešiti, ker je rojen^e iz Boga.¹⁰ V tem so prikazani Božji otroci in hudičevi otroci: kdorkoli ne dela pravičnosti, ni od Boga niti kdor ne ljubi svojega brata.¹¹ Kajti to je sporocilo,^f ki ste ga slišali od začetka, da naj ljubimo drug drugega.¹² Ne kakor Kajn, ki je bil od tega zlobnega in je usmrtil svojega brata. In zakaj ga je usmrtil? Ker so bila njegova lastna dela hudobna, njegovega brata pa pravična.

¹³ Ne čudite se, moji bratje, če vas svet sovraži. ¹⁴ Mi vemo, da smo iz smrti prešli v življenje, ker ljubimo brate. Kdor svojega brata ne ljubi, ostaja v smerti.¹⁵ Kdorkoli sovraži svojega brata, je morilec; in veste, da noben morilec nima večnega življenja, ki [bi] ostajalo v njem.¹⁶ S tem zaznavamo Božjo ljubezen, ker je svoje življenje dal za nas, in mi moramo naša življenja dati za brate.¹⁷ Toda kdorkoli ima dobrine tega sveta in vidi svojega brata v potrebi in pred njim zapre svoja čustva sočutja, kako v njem prebiva Božja ljubezen?¹⁸ Moji majhni otroci, ne ljubimo z besedami niti z jezikom; temveč v dejanju in v

resnici.¹⁹ In s tem vemo, da smo iz resnice in bomo naša srca potrdili^g pred njim.²⁰ Kajti če nas naše srce obsoja, je Bog večji kakor naše srce in pozna vse stvari.²¹ Ljubljeni, če nas naše srce ne obsoja, potem imamo zaupanje do Boga.²² In karkoli prosimo, od njega prejmemo, ker se ravnamo po njegovih zapovedih in delamo te stvari, ki so všečne v njegovih očeh.²³ In to je njegova zapoved: »Da naj verujemo v ime njegovega Sina Jezusa Kristusa in ljubimo drug drugega,« kakor nam je dal zapoved.²⁴ In kdor se ravna po njegovih zapovedih, prebiva v njem in on v njem. In zaradi tega vemo, da on ostaja v nas, po Duhu, ki nam ga je dal.

4 Ljubljeni, ne verjemite vsakemu duhu, temveč duhove preizkušajte, ali so od Boga, ker je mnogo lažnih prerokov odšlo v svet.² S tem prepoznate Božjega Duha: »Vsak duh, ki priznava, da je Jezus Kristus prišel v mesu, je od Boga;³ § in noben duh, ki ne priznava, da je Jezus Kristus prišel v mesu, ni od Boga; in to je ta duh antikrista, o katerem ste slišali, da naj bi prišel; in je celo že sedaj na svetu.«⁴ Vi ste od Boga, majhni otroci in ste jih premagali, ker je večji tisti, ki je v vas, kakor ta, ki je v svetu.⁵ Oni so od sveta; zaradi tega govorijo o svetu in svet jih posluša.⁶ Mi [pa] smo od Boga; kdor pozna Boga, nas posluša, kdor [pa] ni od Boga, nas ne posluša. S tem spoznamo duha resnice in duha zmote.

Ljubljeni, ljubimo drug drugega, kajti ljubezen je od Boga, in vsak, kdor ljubi, je^h rojen iz Boga in pozna Boga.⁸ Kdor ne ljubi, ne pozna Boga, kajti Bog je ljubezen.⁹ V tem je bila do nas jasno pokazana Božja ljubezen, zato ker je ta Bog posal svojega edinorojenega Sina v svet, da bi mi lahko živel po njem.¹⁰ V tem je ljubezen, ne da smo mi ljubili Boga, temveč, da nas je on ljubil in posal svojega Sina, da postane spravna daritev za naše grehe.¹¹ Ljubljeni, če nas je Bog tako ljubil, bi morali tudi mi ljubiti drug drugega.¹² Noben človek nikoli ni videl Boga. Če ljubimo drug drugega, Bog prebiva v nas in je njegova ljubezen izpopolnjena v nas.¹³ S tem vemo, da prebivamo v njem in on v nas, ker nam je dal od svojega Duha.¹⁴ In videli smo in pričujemo, da je Oče poslal Sina, da bi bil Odrešenik sveta.

¹⁵ Kdorkoli bo priznal, da je Jezus Božji Sin, Bog prebiva v njem in on v Bogu.¹⁶ In mi smo spoznali in verovali ljubezni, ki jo ima Bog do nas. Bog je ljubezen in kdor prebiva v ljubezni, prebiva v Bogu in Bog v njem.¹⁷ V tem se je naša ljubezen dovršila, da imamo lahko srčnost na dan sodbe; ker kakor je on, tako smo mi na tem svetu.¹⁸ V ljubezni ni nobenega strahu, temveč popolna ljubezen izganja strah; ker strah vsebuje muko. Kdor se boji, ni izpopolnjen v ljubezni.¹⁹ Mi ga

^a 2:27: njem: ali, tem. ^b 2:29: spoznate: ali, veste. ^c 2:29: vsak...: ali, bil vsak, kdor dela pravičnost. ^d 3:9: je: ali, je bil. ^e 3:9: je rojen: ali, je bil rojen. ^f 3:11: sporocilo...: ali, zapoved, ki ste jo. ^g 3:19: potrdili: gr. prepričali. ^h 4:7: je: ali, je bil. ⁱ 4:17: naša ljubezen: gr. ljubezen z nami.

ljubimo, ker je najprej on ljubil nas.²⁰ Če človek reče: »Ljubim Boga,« pa sovraži svojega brata, je lažnivec; kajti kdor ne ljubi svojega brata, katerega je videl, kako lahko ljubi Boga, katerega ni videl.²¹ In od njega imamo to zapoved: »Da kdor ljubi Boga, ljubi tudi svojega brata.«

Kdorkoli veruje, da Jezus je Kristus, je^a rojen iz Boga; in vsak, kdor ljubi tistega, ki je zaplodil, ljubi tudi tistega, ki je zaplojen od njega.²² Da ljubimo Božje otroke spoznamo s tem, ko ljubimo Boga in se ravnamo po njegovih zapovedih.³ Kajti to je Božja ljubezen, da se ravnamo po njegovih zapovedih; in njegove zapovedi niso mučne.⁴ Kajti karkoli je rojeno iz Boga, premaga svet; in to je zmaga, ki premaga svet, celo naša vera.⁵ Kdo je tisti, ki premaga svet, razen kdor veruje, da je Jezus Božji Sin?⁶ To je on, ki je prišel z vodo in krvjo, celo Jezus Kristus; ne samo z vodo, temveč z vodo in krvjo. In to je Duh, ki prinaša pričevanje, ker Duh je resnica.⁷ Kajti trije so, ki pričujejo na nebu: Oče, Beseda in Sveti Duh; in ti trije so eno.⁸ § In trije so, ki pričujejo na zemlji: Duh in voda in kri; in ti trije se strinjajo v enem.⁹ Če smo sprejeli pričevanje od ljudi, je pričevanje od Boga večje, kajti to je pričevanje Boga, katerega je pričeval o svojem Sinu.¹⁰ Kdor veruje v Božjega Sina, ima pričevanje v sebi. Kdor pa ne veruje Bogu, ga je

storil za lažnivca, ker ne veruje zapisu, ki ga je Bog dal o svojem Sinu.¹¹ In to je zapis, da nam je Bog dal večno življenje in to življenje je v njegovem Sinu.¹² Kdor ima Sina, ima življenje; kdor pa nima Božjega Sina, nima življenja.¹³ § Te besede sem napisal vam, ki verujete v ime Božjega Sina; da boste lahko vedeli, da imate večno življenje in da lahko verujete v ime Božjega Sina.¹⁴ In to je zaupanje, ki ga imamo v njem,^b da će prosimo katerokoli stvar, glede na njegovo voljo, nas on usluši.¹⁵ In če vemo, da nas sliši, karkoli prosimo, vemo, da imamo prošnje, ki smo jih želeli od njega.¹⁶ Če katerikoli človek vidi svojega brata grešiti [z] grehom, ki ni za smrt, bo prosil in on mu bo dal življenje, za tiste, ki ne grešijo za smrt. Obstaja greh za smrt; ne pravim, da naj prosi zanj.¹⁷ Vsa nepravičnost je greh; obstaja pa greh, ki ni za smrt.¹⁸ § Vemo, da kdorkoli je rojen iz Boga, ne greši; temveč kdor je rojen iz Boga, sebe varuje in ta zlobni se ga ne dotika.¹⁹ In mi vemo, da smo od Boga, celoten svet pa leži v zlobnosti.²⁰ In mi vemo, da je Božji Sin prišel ter nam dal razumevanje, da bi lahko spoznali tistega, ki je resničen in mi smo v njem, ki je resničen, celo v njegovem Sinu Jezusu Kristusu. Ta je resničen Bog in večno življenje.²¹ § Majhni otroci, varujte se pred maliki. Amen.

Druga Janezova poslanica

2jn

1 Starešina^c izvoljeni gospe in njenim otrokom, katere ljubim v resnici; pa ne samo jaz, temveč tudi vsi tisti, ki so spoznali resnico;^d zaradi resnice, ki prebiva v nas in bo za vedno z nami.³ § Milost bodi^d z vami, usmiljenje in mir od Boga Očeta in od Gospoda Jezusa Kristusa, Očetovega Sina, v resnici in ljubezni.

⁴ Silno sem se razveselil, da sem našel nekatere izmed tvojih otrok, ki hodijo v resnici, kakor smo prejeli zapoved od Očeta.⁵ In sedaj te rotim, gospa, ne kakor da sem ti napisal novo zapoved, temveč to, katero smo imeli od začetka, da ljubimo drug drugega.⁶ In to je ljubezen, da živimo po njegovih zapovedih. To je zapoved: »Da kakor ste slišali od začetka, naj bi hodili v njej.«⁷ Kajti mnogo sleparjev je vstopilo na svet, ki ne priznavajo,

da je Jezus Kristus prišel v mesu. Ta je slepar in antikrist.⁸ Glejte nase, da ne izgubimo teh stvari, ki smo^e jih izvršili, temveč, da prejmemo popolno plačilo.⁹ Kdorkoli greši in ne ostaja v Kristusovem nauku, nima Boga. Kdor ostaja v Kristusovem nauku, ima tako Očeta kakor Sina.¹⁰ § Če kdo pride k vam in vam ne prinese tega nauka, ga ne sprejmite v svojo hišo niti mu ne želite: »Bog te obvarji! Srečno!«¹¹ § Kajti kdor mu želi: »Bog te obvarji! Srečno!« je soudeleženec njegovih zlih dejanj.

¹² Ker vam imam napisati mnogo stvari, ne želim pisati s papirjem in črnilom, temveč zaupam, da pridem k vam in spregovorim iz obličja v obličje,^f da bo naše veselje lahko popolno.¹³ § Pozdravljam te otroci tvoje izvoljene sestre. Amen.

^a 5:1: je: ali, je bil.

^b 5:14: v njem: ali, glede njega.

^c 1:8: smo...: ali, smo jih pridobili, nekatere izdaje berejo, ste jih pridobili, temveč da prejmete, itd.

^c 1:1: [Leta Gospodovega 90.]

^d 1:3: bodi: gr. naj bo.

^e 1:8: smo...: ali, smo jih pridobili, nekatere izdaje berejo, ste jih pridobili, temveč da prejmete, itd.

^f 1:12: iz obličja

in obličje: gr. od ust do ust.

Tretja Janezova poslanica

1 Staršeina^a srčno ljubljenemu Gaju, katerega
ljubim^b v resnici.

² Ljubljeni, nad vsemi stvarmi si najbolj želim,^c
da bi ti lahko uspeval in bil zdrav, celo kakor
uspeva tvoja duša. ³ Kajti silno sem se razveselil,
ko so prišli bratje in pričevali o resnici, ki je v tebi,
celo kako živiš v resnici. ⁴ Nimam večjega veselja,
kakor da slišim, da moji otroci živijo v resnici.
⁵ Ljubljeni, zvesto delaš karkoli delaš bratom in
tujcem, ⁶ki so pred cerkvijo nosili pričevanje o
tvoji ljubezni. Katerim, če jim pomagaš na poti^d na
bogabrejč način, boš storil prav, ⁷zato ker so odšli
zaradi njegovega imena in ničesar niso jemali od
poganov. ⁸Take bi morali torej sprejemati, da bi
lahko postali sopomočniki^e k resnici.

⁹ Pisal sem cerkvi, toda Diotref, ki ima med njimi
rad premoč, nas ne sprejema. ¹⁰Zatorej, če pridem,

se bom spomnil njegovih dejanj, katere počne,
ko proti nam žlobudra s hudobnimi besedami, in
ni zadovoljen s tem niti sam ne sprejema bratov
in prepoveduje tem, ki bi jih hoteli in *jih* izganja
iz cerkve.

¹¹ Ljubljeni, ne sledi temu, kar je hudobno,
temveč temu, kar je dobro. Kdor dela dobro, je
od Boga; toda kdor dela hudobno, ni videl Boga.
¹² Demetrij ima dober glas od vseh *ljudi* in od
same resnice; da, in *tudi* mi pričujemo; in veš, da
je naše pričevanje resnično.

¹³ Mnogo stvari sem imel napisati, toda nočem
ti pisati s črnilom in peresom, ¹⁴ temveč zaupam,
da te bom v kratkem videl in spregovorila bova
iz obličja v obliče. ^f Mir ti *bodi*. Pozdravljo te
naši prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu.

Judova splošna poslanica

1 § Juda,^g služabnik Jezusa Kristusa in Jakobov
brat, tem, ki so posvečeni po Bogu Očetu
in ohranjeni v Jezusu Kristusu *in* poklicani:
² Usmiljenje in mir in ljubezen naj vam bodo
pomožene.«

³ Ljubljeni, ko sem posvetil vso marljivost, da
vam pišem o skupni rešitvi duš, je bilo zame
nujno, da vam pišem in *vas* spodbujam, da se
iskreno potegujete za vero, ki je bila enkrat [za
vselej] izročena svetim. ⁴Kajti ne-sluteč so se
prikradli določeni ljudje, ki so bili že od davno
odrejeni za to obsodo, brezbojni ljudje, ki milost
našega Boga sprevračajo v opolzkost in zanikajo
edinega Gospoda Boga in našega Gospoda Jezusa
Kristusa. ⁵Hočem vas torej spomniti, čeprav ste
nekoč to vedeli, da je Gospod, ki je ljudi rešil
iz egiptovske dežele, potem uničil te, ki niso
verovali. ⁶In angle, ki niso obdržali svojega
prvega stanja,^h temveč so zapustili svoje lastno
prebivališče, je ohranil v večnih verigah pod
temo, do sodbe velikega dne. ⁷Celō kakor so
Sódoma in Gomóra in na podoben način mesta
okoli njiju, ki so same sebe predajala v prešuštvo
in hodila za tujimⁱ mesom, postavljena kot zgled,
trpeč maševanje večnega ognja. ⁸Podobno tudi

ti *umazani* sanjači omađejujo meso, prezirajo
gospodstvo in hudobno govorijo o dostojanstvih.
⁹Vendarle si nadangel Mihael, ko se je pričkal s
hudičem in prerekal glede Mojzesovega telesa,
ni drznil zoper njega udrihati obtožbe, temveč
je rekел:^a »Gospod te ošteje.« ¹⁰Toda ti govorijo
hudobno o teh stvareh, ki jih ne poznajo; toda kar
naravno vedo, kot brezčutne živali, v teh stvareh
sami sebe kvarijo. ¹¹Gorje jim! Kajti odšli so na
Kajnovob pot in lakomino tekli za Bileámovoc
zmoto po nagrado in propadli v Korahovem^m uporu.
¹²Ti so madežiⁿ na vaših dobrodelnih
pojedinah, ko se zabavajo z vami in se hranijo
brez strahu. Oblaki so brez vode, ki jih vetrovi
nosijo okoli; drevesa, katerih sad vene, brez sadu,
dvakrat mrtva, izruvana s koreninami; ¹³besneči
morski valovi, ki se penijo od svoje lastne sramote;
blodeče zvezde, ki jim je za vedno prihranjena
črna temà. ¹⁴In tudi Henoh, sedmi od Adama, je
prerokoval o njih, rekoč: »Glej, Gospod prihaja
z deset tisoči svojih svetih, ¹⁵§ da izvrši sodbo
nad vsemi in da prepriča vse, ki so med njimi
brezbožni, o vseh njihovih brezbožnih dejanjih, ki
so jih brezbožno zagrešili in o vseh njihovih trdih
govorih, katere so brezbožni grešniki govorili

^a 1:1: [Leta Gospodovega 90.] ^b 1:1: ljubim: ali, iskreno ljubim. ^c 1:2: želim: ali, prosim. ^d 1:6: poti...: gr. Boga
vredno pot. ^e 1:8: sopomočniki: ali, pridruženi delavci. ^f 1:14: iz oči...: gr. od ust do ust. ^g 1:1: [Okoli leta
Gospodovega 66.] ^h 1:6: prvega stanja: ali, kneževine. ⁱ 1:7: tujim: gr. drugim. ^j 1:12: [madeži: gr. polica ali
skalni greben in morju.]

zoper njega.^a ¹⁶To so godrnjači, pritoževalci, ki hodijo za svojimi lastnimi poželenji; in njihova usta govorijo velike naplhnjene besede, ker zaradi koristi občudujejo človeško zunanjost.

¹⁷Toda ljubljeni, spominjajte se besed, ki so vam jih prej govorili apostoli našega Gospoda Jezusa Kristusa,¹⁸ kako so vam povedali, da bodo v poslednjem času zasmehovalci, ki naj bi hodili za svojimi lastnimi brezbožnimi poželenji.¹⁹ Ti so tisti, ki se oddvojijo, čutni, ki nimajo Duha.²⁰ Toda vi, ljubljeni, se izgrajujte v vaši najsvetješi veri, moleč v Svetem Duhu,²¹ ohranite se v Božji

ljubezni, pričakujte usmiljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa, za večno življenje.²² § In do nekaterih imejte sočutje, s tem da delate razliko;²³ § druge pa rešite s strahom in *jih* potegnjite iz ognja; in sovražite celo obleko, omadeževano z mesom.

²⁴Torej njemu, ki vas je zmožen varovati pred padcem in *vas* s silno radostjo predstaviti brezhibne pred prisotnost svoje slave,²⁵ edinemu modremu Bogu, našemu Odrešeniku, *bodi* slava in veličanstvo, gospodstvo in oblast, tako sedaj kot na veke. Amen.

Božansko razodetje Sv. Janeza

1 Razodetja^a Jezusa Kristusa, ki mu ga je dal Bog, da bi pokazal svojim služabnikom stvari, ki se morajo v kratkem zgoditi; in poslal je ter *to* po svojem angelu predstavl svojemu služabniku Janezu,² ki je pričeval o Božji besedi in o pričevanju Jezusa Kristusa in o vseh stvareh, ki jih je videl.³ Blagoslovjen je kdor bere in tisti, ki slišijo besede te prerokbe in se držijo teh stvari, ki so v njej zapisane; kajti čas je blizu.⁴ Janez sedmim cerkvam, ki so v Aziji: »Milost *bodi* vam in mir od njega,^a ki je in ki je bil in ki pride in od sedmih Duhov, ki so pred njegovim prestolom⁵ in od Jezusa Kristusa, *ki je* zvesta priča^b in prvorojenec izmed umrlih in princ kraljev zemlje. Njemu, ki nas je vzljubil in nas je v svoji lastni krvi^c umil naših grehov^d in nas_e naredil kralje in duhovnike Bogu ter svojemu Očetu; njemu *bodi* slava in gospodstvo na veke vekov. Amen.⁷ e Glej, prihaja z oblaki in video ga bo vsako oko in *tudi* tisti, ki so ga prebodli in zaradi njega bodo žalovala vsa sorodstva zemlje. Točno tako: »Amen.«⁸ § »Jaz sem Alfa in Omega, začetek in konec,« govorí Gospod, ki je in ki je bil in ki pride, Vsemogočni.

⁹Jaz, Janez, ki sem tudi vaš brat in družabnik v stiski in v kraljestvu in potrpežljivosti Jezusa Kristusa, sem bil zaradi Božje besede in zaradi pričevanja o Jezusu Kristusu na otoku, ki se imenuje Patmos.¹⁰ Na Gospodov dan sem bil v Duhu in za seboj sem zaslisl močan glas, kakor od trobente,¹¹ § rekoč: »Jaz sem Alfa in Omega, prvi in zadnji.« In: »Kar vidiš, zapiši v knjigo in jo pošlji sedmim cerkvam, ki so v Aziji: v Efez in v Smirno in v Pêrgamon in v Tiatiro in v Sarde in v Filadelfijo in v Laodikejo.«¹² In obrnil sem se, da vidim glas, ki je govoril z menoj. In ko sem se obrnil, sem zagledal sedem zlatih svečnikov

¹³in sredi sedmih svečnikov *nekoga*, podobnega Sinu človekovemu, oblečenega z obleko, ki sega do stopal in okoli prsi opasanega z zlatim pasom.

¹⁴Njegova glava in *njegovi* lasje so *bili* beli kakor volna, tako beli kakor sneg in njegove oči so *bile* kakor plamen ognja¹⁵ in njegova stopala podobna čistemu bronu, kakor če bi bila žgana v talilni peči in njegov glas kakor šum mnogih vodá.¹⁶ In v svoji desnici je imel sedem zvezd in iz njegovih ust je izhajal oster, dvorenzen meč in njegovo obličeje *je bilo* kot *[kadar]* sonce sije v svoji mòći.¹⁷ In ko sem ga zagledal, sem padel k njegovim stopalom kakor mrtev. In svojo desnico je položil name ter mi rekel: »Ne boj se; jaz sem prvi in zadnji.«¹⁸ § Jaz *sem* ta, ki živi in je bil mrtev; in glej, živ sem na vêkomaj, Amen; in ključe imam od pekla in od smrti.

¹⁹Zapiši stvari, ki si jih videl in stvari, ki so in stvari, ki bodo odslej;²⁰ skrivnost sedmih zvezd, ki jih vidiš v moji desni in sedmih zlatih svečnikov. Sedem zvezd so angeli sedmih cerkvá in sedem svečnikov, ki jih vidiš, je sedem cerkvá.«

2 »Angelu cerkve v Efezu piši: ›Te stvari govorí on, ki v svoji desnici drži sedem zvezd, ki hodi v sredi sedmih zlatih svečnikov; ² poznam twoja dela in tvoj trud in twojo potrpežljivost in kako ne moreš prenašati teh, ki so hudobni in preizkusil si tiste, ki pravijo, da so apostoli, pa to niso in si jih našel lažnivce.³ In prenašal si in imaš potrpežljivost in si se trudil zaradi mojega imena in nisi izgubil poguma.⁴ Vendar imam *nekaj* proti tebi, kajti zapustil si svojo prvo ljubezen.⁵ § Spomni se torej od kod si padel in se pokesaj in opravljaj prva dela, sicer bom hitro prišel k tebi in bom odstranil tvoj svečnik z njegovega mesta, razen če se ne pokesaš.⁶ Toda to imaš, da sovražiš dejanja nikolajevcev, ki jih

^a 1:1: [Leta Gospodovega 96.]

^b 1:4: 2 Mz 3:14 ^c 1:5: 1 Kor 15:21; Kol 1:18 ^d 1:5: Heb 9:14 ^e 1:6: 1 Pet 2:5 ^f 1:7: Mt 24:30 ^g 1:17: Iz 41:4; Iz 44:6

tudi sam sovražim.⁷ Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam: »Tistem, ki premaga, bom dal jesti od drevesa življenja, ki je na sredini Božjega raja.«⁸

⁸ »In angelu cerkve v Smirni piši: ›Te stvari govori prvi in zadnji, ki je bil mrtev in je živ; § poznam twoja dela in stisko in revščino (toda bogat si) in poznam bogokletje teh, ki pravijo, da so Judje, pa niso, temveč so Satanova sinagoga. ¹⁰ Ne boj se nobene od teh stvari, ki jih boš pretrpel. Glej, hudič bo nekatere izmed vas vrgel v ječo, da boste lahko preizkušeni in deset dni boste imeli stisko. Bodи zvest do smrti in dal ti bom krono življenja.« ¹¹ Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam: ›Kdor premaga, ne bo poškodovan od druge smrti.«⁹

¹² »In angelu cerkve v Pérgamonu piši: ›Te besede govori on, ki ima oster meč z dvema ostrinama; ¹³ poznam twoja dela in kje prebivaš, celо kjer je Satanov prestol. In trdno drži moje ime in moje vere nisi zanikal celо v tistih dneh, v katerih je bil Antipa, moj zvesti mučenec, ki je bil umorjen med vami, kjer prebiva Satan. ¹⁴ Toda zoper tebe imam nekaj stvari, ker imaš tam tiste, ki se držeа Bileámovega nauka, ki je učil Baláka metati kamen spotike pred Izraelove otroke, da jedo stvari žrtvovane malikom in da zagrešijo prešuščvo. ¹⁵ § Tako imaš tudi tiste, ki se držijo nauka nikolajevcev, katerih besedo sovražim. ¹⁶ § Pokesaj se, sicer bom hitro prišel k tebi in proti njim se bom boril z mečem svojih ust.« ¹⁷ Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam: »Tistem, ki premaga, bom dal jesti od skrite mane in dal mu bom bel kamen in na kamnu napisano novo ime, ki ga ne pozna noben človek, razen kdor ga prejme.«¹⁸

¹⁸ »In angelu cerkve v Tiatiri piši: ›Te stvari govori Božji Sin, ki ima svoje oči podobne plamenu ognja in so njegova stopala kakor čist bron; ¹⁹ poznam twoja dela in ljubezen in služenje in vero in twojo potrpežljivost in twoja dela; in zadnjih je več kakor prvih. ²⁰ Vendar imam zoper tebe nekaj stvari, ker trpiš to ženskoč. Jezabelo, ki sebe imenuje prerokinjo, da uči in da zapeljuje moje služabnike, da zagrešijo prešuščvo in da jedo stvari žrtvovane malikom. ²¹ In dal sem ji čas, da se pokesa od svojega prešuščovanja, pa se ni pokesala. ²² Glej, vrgel jo bom na posteljo in te, ki z njo grešijo zakonolomstvo, v veliko stisko, razen če se ne pokesajo od svojih dejanj. ²³ In njene otroke bom pobil s smrtnjo in vse cerkve bodo vedele, da sem jaz tisti, ki preiskujem notranjosti in srca; in vsakemu od vas bom dal glede na vaša dejanja. ²⁴ Toda tebi in ostalim iz Tiatire pravim, kdor nima tega nauka in tem, ki niso spoznali

Satanovih globin, kakor govorijo; na vas ne bom nadel nobenega drugega bremena.²⁵ Temveč da trdno držite to, kar že imate, dokler ne pride. ²⁶ In kdor zmaga in moja dela ohrani do konca, njemu bom dal oblast nad narodi. ²⁷ d In vladal jim bo z zelezno palico; kakor lončena posoda bodo razbiti do črepinj; celo kot sem jaz prejel od svojega Očeta. ²⁸ In dal mu bom jutranjo zvezdo. ²⁹ Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam.«¹⁹

3 »In angelu cerkve v Sardah piši: ›Te besede govori on, ki ima sedem Božjih Duhov in sedem zvezd; poznam twoja dela, da imaš ime, da živiš, pa si mrtev. ² Bodи oprezen in okrplji stvari, ki ostanejo, ki so pripravljene, da umro, kajti tvojih del nisem našel popolnih pred Bogom. ³ § Spomni se torej kako si prejel in slišal in trdno drži ter se pokesaj. Če torej ne boš stražil, bom prišel nadte kakor tat in ne boš vedel, katero uro bom prišel nadte. ⁴ Nekaj imen imaš celо v Sardah, ki si niso omadeževali svojih oblek; in ti bodo hodili z menoj v belem, kajti vredni so. ⁵ Kdor premaga, ta isti bo oblečen v belo oblačilo in njegovega imena ne bom izbrisal iz knjige življenja, f temveč bom njegovo ime priznal pred svojim Očetom in pred njegovimi angeli. ⁶ Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam.«²⁰

⁷ »In angelu cerkve v Filadelfiji piši: ›Te besede govori tisti, ki je svét, tisti, ki je resničen, tisti, ki ima Davidov ključ, tisti, ki odpira in noben človek ne zapira; in zapira, pa noben človek ne odpira. ⁸ Poznam twoja dela. Glej, pred teboj sem postavil odprtta vrata in noben človek jih ne more zapreti, kajti majhno moč imaš in ohranil si mojo besedo in nisi zanikal mojega imena. ⁹ Glej, prisilil bom te, iz Satanove shodnice, ki pravijo, da so Judje, pa niso, temveč lažejo; glej, prisilil jih bom, da pridejo in obožujejo pred tvojimi stopali in da spoznajo, da sem te vzljubil. ¹⁰ Ker si ohranil besedo moje potrpežljivosti, bom tudi jaz tebe obvaroval pred uro preizkušnje, ki bo prišla nad ves svet, da preizkusiti tiste, ki prebivajo na zemlji. ¹¹ Glej, pridem hitro. Trdno drži to, kar imaš, da ti noben človek ne odvzame twoje krone. ¹² Tistega, ki premaga, bom naredil [za] steber v templju svojega Boga in ne bo več šel ven; in nanj bom napisal ime svojega Boga in ime mesta svojega Boga, ki je novi Jeruzalem, ki prihaja dol z neba od mojega Boga in nanj bom napisal svoje novo ime. ¹³ Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam.«²¹

¹⁴ »In angelu cerkve Laodikejcev^b piši: ›Te besede govori Amen, zvesta in resnična priča, začetek Božjega stvarstva; ¹⁵ poznam twoja dela, da nisi niti mrzel niti vroč. Želim si, da bi bil

^a 2:27: [vladal: gr. pasel.] ^b 3:14: Laodikejcev: ali, v Laodikeji.

^a 2:14: 4 Mz 25 ^b 2:20: 1 Kr 16:31 ^c 2:23: Jer 11:20; Jer 17:10 ^d 2:27: Ps 2:9 ^e 3:3: 1 Tes 5:2; 2 Pet 3:10
^f 3:5: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8];
[Raz 20:12]; [Raz 20:15]

mrzel ali vroč.¹⁶ Zaradi tega, ker si mlačen in nisi niti mrzel niti vroč, te bom izpljunil iz svojih ust.¹⁷ Ker praviš: »Bogat sem in okreplil sem se z dobrinami in ne potrebujem ničesar;« pa ne veš, da si pomilovanja vreden in beden in reyen in slep ter nag,¹⁸ ti svetujem, da kupiš od mene zlata, prečiščenega v ognju, da boš lahko bogat in belo oblačilo, da boš lahko oblečen in *da* se ne prikaže sramota twoje nagote in svoje oči mazili z mazilom za oči, da boš lahko videl.¹⁹ § *Akolikor jih imam rad, ostevam in karam. Bodи torej goreč in se pokesaj.*²⁰ Glej, stojim pred vrati in trkam. Če katerikoli človek sliši moj glas in odpre vrata, bom vstopil k njemu in bom večerjal z njim in on z menoj.²¹ Tistem, ki premaga, bom zagotovil, da sede z menoj na moj prestol, celo kakor sem tudi sam zmagal in sem s svojim Očetom poseden na njegovem prestolu.²² Kdor ima uho, naj sliši kaj Duh govori cerkvam.«

4 Potem sem pogledal in glej, vrata na nebu so *bila* odprta in prvi glas, ki sem ga zaslišal, je *bil*, kakor bi bil od trobente, govoreče z menoj, ki je rekel: »Pridi sěm gor in pokazal ti bom stvari, ki morajo biti odslej.«² In takoj sem bil v duhu in glej, prestol je bil postavljen v nebesih in *nekdo* je sedel na prestolu.³ In tisti, ki je sedel, je bil videti podoben kamnu jaspisu in sardiiju in naokoli prestola *je bila* mavrica, na pogled podobna smaragdu.⁴ In naokoli prestola *je bilo* štiriindvajset prestolov in na prestolih sem videl sedeti štiriindvajset starešin, oblečenih v bela oblačila in na svojih glavah so imeli zlate krone.⁵ § In pred prestolom so izvirali bliksi in grmenja ter glasovi; in pred prestolom *je bilo* sedem gorečih ognjenih svetilk, ki so sedem Božjih Duhov.⁶ In pred prestolom *je bilo* stekleno morje, podobno kristalu; in v sredini prestola in naokoli prestola *so bile* štiri živali,^a spredaj in zadaj polne oči.⁷ In prva žival *je bila* podobna levu in druga žival podobna teletu in tretja žival je imela obraz kakor človek, četrta žival pa *je bila* podobna letečemu orlu.⁸ In štiri živali so imele vsaka izmed njih okoli *sebe* po šest peruti in znotraj *so bile* polne oči; in niso počivale^b dan in noč, rekoč:^b »Svet, svet, svet, Gospod Bog Vsemogočni, ki je bil in je in ki pride.«⁹ In ko so te živali dale slavo in čast in zahvalo njemu, ki je sedel na prestolu, ki živi na veke vekov,¹⁰ je štiriindvajset starešin padlo dol pred njim, ki je sedel na prestolu in oboževalo njega, ki živi na veke vekov in svoje krone vrglo pred prestol, rekoč:^{11c} »Vreden si, o Gospod, da prejmeš slavo in čast ter moč, kajti ustvaril si vse stvari in zaradi tvojega zadovoljstva so in so bile ustvarjene.«

5 In desnici njega, ki je sedel na prestolu, sem videl knjigo, popisano znotraj in na zadnji

strani, zapečateno s sedmimi pečati.² In videl sem kreplega angela razglašati z močnim glasom: »Kdo je vreden, da odpre knjigo in da odtrga njene pečate?«³ In nihče na nebu niti na zemlji niti pod zemljoi, ni bil zmožen, da odpre knjigo niti da pogleda nanjo.⁴ In zelo sem jokal, ker se ni našel nihče vreden, da odpre in da bere knjigo niti da pogleda nanjo.⁵ In eden izmed starešin mi reče: »Ne jokaj; glej, Lev iz Judovega rodu, Davidova Korenina, je prevladal, da odpre knjigo in da razveže njenih sedem pečatov.«⁶ § In pogledal sem in glej, na sredini prestola in štirih živali in sredi starešin je stalo Jagnje, kot bi bilo zaklano in je imelo sedem rogov in sedem oči, ki so imeli Božjih Duhov, poslanih po vsej zemlji.⁷ In prišlo je ter vzelo knjigo iz desnice tistega, ki je sedel na prestolu.⁸ In ko je vzelo knjigo, so štiri živali in štiriindvajset starešin padli dol pred Jagnjetom in vsi izmed njih so imeli harfe in zlate stekleničke polne dišav,^c ki so molitve svetih.⁹ In peli so novo pesem, rekoč: »Vredno si, da vzameš to knjigo in da odpreš njene pečate; kajti bilo si umorjeno in s svojo krvjo si nas odkupilo Bogu izmed vsakega sorodstva in jezika in ljudstva in naroda.¹⁰ § *ein si nas naredilo [za] kralje in duhovnike pri našemu Bogu, in mi bomo kraljevali na zemljoi.*^a«¹¹ In zagledal sem in zaslišal glas mnogih angelov naokoli prestola in živali in starešin, in njihovo število je bilo desettisočkrat deset tisoč in tisočev tisoči,¹² § ki so z močnim glasom govorili: »Vredno je Jagnje, ki je bilo zaklano, da prejme oblast in bogastva in modrost in moč in čast in slavo in blagoslov.«¹³ § In vsako ustvarjeno bitje, ki je na nebu in na zemlji in pod zemljoi in takšna kot so v morju in vse, ki so v njem, sem slišal govoriti: »Blagoslov in čast in slava in oblast *naj bo* njemu, ki sedi na prestolu in Jagnetu na veke vekov.«¹⁴ § In štiri živali so rekle: »Amen.« In štiriindvajset starešin je padlo dol in oboževalo tistega, ki živi na veke vekov.

6 In potem sem videl, ko je Jagnje odprlo enega izmed pečatov in slišal sem, kakor bi bil hrup grmenja, eno izmed štirih živali govoriti: »Pridi in poglej.«² In videl sem ter zagledal belega konja; in tisti, ki je sedel na njem, je imel lok in dana mu je bila krona in odšel je naprej zmagoval in da zmaga.³ In ko je odprlo drugi pečat, sem zaslišal drugo žival reči: »Pridi in poglej.«⁴ § In odšel je drug konj, *ki je bil rdeč,*^d in tistemu, ki je sedel na njem, je bila dana *oblast* z zemlje odvzetni mir in da naj bi drug drugega klali, in dan mu je bil velik meč.⁵ In ko je odprlo tretji pečat, sem zaslišal tretjo žival reči: »Pridi in poglej.« In pogledal sem in glej črn konj; in tisti, ki je sedel na njem, je imel v svoji roki tehnicco.⁶ In zaslišal sem glas na sredini med štirimi živalmi reči:

^a 4:6: [živali: gr. žive stvari, ali, bitja.] ^b 4:8: počivale...: gr. imele počitka. ^c 5:8: dišav: ali, kadila. ^d 6:4: [rdeč: gr. podoben ognju, ali, ognjenoobarvan.]

a 3:19: Prg 3:11; Heb 12:5 b 4:8: Iz 6:3 c 4:11: Raz 5:12 d 5:5: 1 Mz 49:9 e 5:10: 1 Pet 2:9

»Mera^a pšenice za kovanec in tri mere ječmena za kovanec; in glej, [da] ne škoduješ olju in vinu.« ⁷In ko je odprlo četrti pečat, sem zaslišal glas četrte živali reči: »Pridi in poglej.« ⁸§ In pogledal sem in zagledal konja mrtvaško blede barve; in tistem, ki je sedel na konju, je bilo ime Smrt in Pekel je sledil za njim. In izročena jima^b je bila oblast nad četrtino zemlje, da ubijata z mečem in z lakoto in s smrtno in z zemeljskimi živalmi. ⁹In ko je odprlo peti pečat, sem videl pod oltarjem duše teh, ki so bili zaklani zaradi Božje besede in zaradi pričevanja, ki so ga imeli ¹⁰in z močnim glasom so vpili, rekoč: »Doklej, o Gospod, svét in resničen, ne boš sodil in maščeval naše krvi na teh, ki prebivajo na zemlji!« ¹¹§ In vsakemu izmed njih so bila dana bela svečana oblačila in rečeno jim je bilo, da naj še za kratki čas počivajo, dokler se ne bi izpolnili tudi njihovi soslužabniki in njihovi bratje, ki naj bi bili ubiti, kakor so bili oni sami. ¹²In gledal sem, ko je odprlo šesti pečat in glej, bil je velik potres, in sonce je postal crno kakor vrečevina iz dlak in luna je postala kakor kri, ¹³in zvezde neba so popadale na zemljo, celo kakor figovo drevo odvrže svoje nezrele^c figure, ko ga stresa mogočen veter. ¹⁴_a In nebo je odšlo kakor zvitek pergamenta, ko je zvit skupaj, in vsaka gora in otok sta bila premaknjena s svojega mesta. ¹⁵Kralji zemlje, pomembni ljudje, bogataši, vrhovni poveljniki, mogočneži, vsak suženj in vsak prost človek pa so se skrili v brlogi in v skale gorovij; ¹⁶in rekli so goram in skalam:^b »Padite na nas in nas skrijte pred obrazom njega, ki sedi na prestolu in pred Jagnjetovim besom, ¹⁷§ kajti prišel je veliki dan njegovega besa in kdo bo zmožen obstati?«

7 In po teh stvareh sem zagledal štiri angele stati na štirih vogalih zemlje, ki so držali štiri vetrove zemlje, da veter ne bi pihal ne na zemljo niti ne na morje niti ne v nobeno drevo. ²In videl sem drugega angela dvigavogati se od vzhoda, ki je imel pečat živega Boga; in ta je z močnim glasom zaklical štirim angelom, katerim je bilo dano, da škodujejo zemlji in morju, ³rekoč: »Ne škodujte zemljii niti morju niti drevesom, dokler ne zapečatimo služabnikov našega Boga na njihovih čelih.« ⁴In slišal sem število teh, ki so bili zapečateni. In zapečatenih je bilo sto štiri in štiri deset tisoč izmed vseh rodov Izraelovih otrok. ⁵Iz Judovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Rubenovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Gadovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. ⁶Iz Aserjevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Neftálijevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Manásejevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. ⁷Iz Simeonovega

rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Léijevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Isahárjevega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. ⁸Iz Zábulonovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Jožefovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. Iz Benjaminovega rodu je bilo zapečatenih dvanajst tisoč. ⁹§ Potem sem pogledal in glej, velika množica, ki je noben človek ne bi mogel prešteti, izmed vseh narodov in sorodstev in ljudi in jezikov, je stala pred prestolom in pred Jagnjetom, oblečena v bela svečana oblačila in [s] palmami v svojih rokah ¹⁰in vpila z močnim glasom, rekoč: »Rešitev duš našemu Bogu, ki sedi na prestolu in Jagnjetu.« ¹¹In vsi angeli so stali naokrog prestola in okoli starešin in štirih živali in pred prestolom so padli na svoje obraze in oboževali Boga, ¹²§ rekoč: »Amen: »Blagoslov, slava, modrost, zahvaljevanje, čast, oblast in moč bodi našemu Bogu na vse vekov. Amen.«« ¹³§ In eden izmed starešin je odgovoril ter mi rekel: »Kaj so ti, ki so oblečeni v bela svečana oblačila? In od kod so prišli?« ¹⁴§ In rekel sem mu: »Gospod, ti veš.« In rekel mi je: »To so tisti, ki so prišli iz velike stiske in so oprali svoja svečana oblačila in jih pobelili in Jagnjetovi krvi. ¹⁵§ Zato so pred Božjim prestolom in v njegovem templju mu služijo dan in noč. In tisti, ki sedi na prestolu, bo prebival med njimi. ¹⁶_d Ne bodo več lačni niti ne več žejni niti nanje ne bo svetilo sonce niti nobena vročina. ¹⁷Kajti Jagnje, ki je v sredi prestola, jih bo paslo in jih vodilo k živim studentem vodā in Bog bo obriral vse solze z njihovih oči.«

8 In ko je odprlo sedmi pečat, je bila na nebu kaké pol ure tišina. ²In videl sem sedem angelov, ki so stali pred Bogom in tem je bilo danih sedem trobent. ³In prišel je drug angel in stal pred oltarjem, ki je imel zlato kadilnico in dano mu je bilo veliko kadila, da bi ga z molitvami vseh svetih daroval^d na zlatem oltarju, ki je bil pred prestolom. ⁴In dim kadila, ki je prišel z molitvami svetih, se je iz angelove roke dvignil pred Boga. ⁵In angel je vzel kadilnico in jo napolnil z ognjem z oltarja in jo vrgel v^e zemljo; in tam so bili glasovi, grmenja, bliski in potres. ⁶In sedem angelov, ki je imelo sedem trobent, se je pripravilo, da zatrobijo.

⁷§ Zatrobil je prvi angel in sledila sta toča in ogenj, pomešana s krvjo in bila sta vržena na zemljo, in zgorela je tretjina dreves in zgorela je vsa zelena trava. ⁸In zatrobil je drugi angel in kakor bi bila velika gora, ki je gorela z ognjem, vržena v morje, in tretjina morja je postala kri. ⁹§ in tretjina ustvarjenih bitij, ki so bila v morju in so imela življenje, je poginila, in uničena je bila tretjina ladij. ¹⁰In zatrobil je tretji angel in z neba je padla velika zvezda, goreča, kot bi bila svetilka

^a 6:6: Mera: beseda choenix označuje mero, ki vsebuje 1,23 litra.

^b 6:8: jima: ali, mu.

^c 6:13: nezrele: ali, zelene.

^d 8:3: daroval...: ali, dodal k molitvam.

^e 8:5: v: ali, na.

in ta je padla na tretjino rek in na studence vodá; ¹¹ in zvezda se je imenovala Pelin, in tretjina vodá je postala grenka; in mnogo ljudi je umrlo zaradi vodá, ker so postale grenke. ¹² In zatrobil je četrti angel in udarjena je bila tretjina sonca in tretjina lune in tretjina zvezd, tako kot bi njihova tretjina potemnela in dan ni sijal za svojo tretjino in prav tako noč.

¹³ § In gledal sem in slišal angela leteti po sredi neba, rekoč z močnim glasom: »Gorje, gorje, gorje prebivalcem zemlje zaradi preostalih glasov trobente treh angelov, ki bodo še zatrobili!«

9 § In zatrobil je peti angel in videl sem zvezdo pasti iz neba na zemljo in dan mu je bil ključ od jame brez dna. ² In odprl je jamo brez dna in iz jame se je dvignil dim, kakor dim velike talilne peči; in zaradi dima iz jame sta potemnela sonce in zrak. ³ In iz dima so prišle na zemljo kobilice in dana jim je bila oblast, kakor imajo škorpijoni oblast na zemlji. ⁴ In naročeno jim je bilo, da naj ne bi škodili zemeljski travi niti nobeni zeleni stvari niti nobenemu drevesu, temveč samo tistim ljudem, ki na svojih čelih nimajo Božjega pečata. ⁵ In dano jim je bilo, da naj jih ne bi pobijale, temveč da naj bi bili pet mesecev mučeni, in njihovo mučenje je bilo kakor mučenje škorpijona, ko piči človeka. ⁶ In v tistih dneh bodo ljudje iskali smrt, pa je ne bodo našli; in želeti bodo umreti, smrt pa bo bežala od njih. ⁷ In oblika kobilic je bila podobna konjem, pripravljenim za boj; in na njihovih glavah so bile, kot bi bile krone podobne zlatu in njihovi obrazi so bili kakor človeški obrazi. ⁸ In imele so lase kakor ženski lasje in njihovi zobje so bili kakor levji zobje. ⁹ In imele so prsne oklepne, kot bi bili prsni oklepi iz žezele; in zvok njihovih peruti je bil kakor zvok bojnih voz z mnogimi konji, drvečimi v boju. ¹⁰ In imele so repe kot škorpijoni in na njihovih repih so bila žela; in njihova oblast je bila pet mesecev škoditi ljudem. ¹¹ In nad seboj so imele kralja, ki je angel iz jame brez dna, katerega ime je v hebrejskem jeziku Ábadon,^a toda v grškem jeziku ima svoje ime Apolion.^b ¹² Eno gorje je minilo, in glej, zatem pride še dvoje gorje.

¹³ In zatrobil je šesti angel in od zlatega oltarja, ki je pred Bogom, sem zaslišal glas iz štirih rogov, ¹⁴ rekoč šestemu angelu, ki je imel trobento: »Odveži štiri angele, ki so zvezani v veliki reki Evfrat.^c ¹⁵ In štirje angeli, ki so bili pripravljeni na to uro^d in dan in mesec in leto, so bili odvezani, da pobijejo tretjino ljudi. ¹⁶ In število vojske jezdcev je bilo dvesto milijonov;^d in slišal sem njihovo število. ¹⁷ § In tako sem v videnju videl konje in te, ki so sedeli na njih, da imajo prsni oklepne [barvo] ognja in hijacinta ter žvepla; in glave

konj so bile kakor levje glave, in iz njihovih ust so prihajali ogenj in dim in žveplo. ¹⁸ Od teh treh je bila tretjina ljudi ubita z ognjem, z dimom in z žveplom, ki so prihajali iz njihovih ust. ¹⁹ Kajti njihova oblast je v njihovih ustih in v njihovih repih, kajti njihovi repi so bili podobni kačam in imeli so glave in z njimi škodujejo. ²⁰ § In preostali izmed ljudi, ki niso bili pobiti s temi nadlogami, se še niso pokesali od del svojih rok, da ne bi oboževali hudičev, zlate malike, srebrne in bronaste, kamnite in lesene, ki niti ne morejo videti, niti slišati, niti hoditi; ²¹ niti se niso pokesali od svojih umorov, niti od svojih čarodejstev, niti od svojih prešuštvovanj, niti od svojih tatvin.

10 In videl sem drugega mogočnega angela priti dol z neba, oblečenega z oblakom, in nad njegovo glavo je bila mavrica in njegov obraz je bil kakor bi bil sonce in njegova stopala kakor ognjeni stebri. ² In v svoji roki je imel odprto majhno knjigo; in svoje desno stopalo je postavil na morje, svoje levo stopalo pa na zemljo ³ ter zapil z močnim glasom, kot kadar rjoče lev. In ko je zapil, je sedem gromov izustilo svoje glasove. ⁴ In ko je sedem gromov izustilo svoje glasove, sem bil na tem, da napišem. Zasljal pa sem glas iz nebes, ki mi je rekel: »Zapečati te besede, ki jih je spregovorilo sedem gromov in jih ne zapiši.« ⁵ In angel, ki sem ga videl stati na morju in na zemlji, je svojo roko vzdignil k nebui ⁶ in prisegel pri njem, ki živi na veke vekov, ki je ustvaril nebo in stvari, ki so na njem in zemljo in stvari, ki so na njej in morje in stvari, ki so v njem, da naj ne bi bilo več časa, ⁷ toda v dneh glasu sedmega angela, ko bo ta pričel trobiti, naj bi se dokončala Božja skrivnost, kakor jo je razglasil svojim služabnikom prerokom. ⁸ In glas, ki sem ga slišal z neba, mi je ponovno spregovoril ter rekel: »Pojdi in vzemi majhno knjigo, ki je odprta v roki angelu, ki stoji na morju in na zemlji.« ⁹ In odsel, sem k angelu ter mu rekel: »Daj mi majhno knjigo.« In rekel mi je: ^b »Vzemi jo in jo pojed, in tvoj trebuh bo naredila grenek, toda v tvojih ustih bo sladka kakor med.« ¹⁰ In iz angelove roke sem vzel majhno knjigo in jo pojedel in v mojih ustih je bila sladka kakor med in takoj, ko sem jo pojedel, je bil moj trebuh grenek. ¹¹ In rekel mi je: »Ponovno moraš prerokovati pred mnogimi ljudmi, narodi, jezikom in kralji.«

11 § In dan mi je bil trst, podoben palici in angel je stal, rekoč: »Vstani in izmeri Božji tempelj in oltar in te, ki v njem obožujejo. ² Toda dvor, ki je zunaj templja, izpusti^e in ga ne izmeri, kajti dan je pogonom in dvainštirideset mesecev bodo pod stopali pohojali sveto mesto. ³ Inf svojima dvema pričama bom dal oblast in

^a 9:11: [Ábadon: gr. uničevalni angel.] ^b 9:11: Apolion: to se pravi, Uničevalc. ^c 9:15: na to uro...: ali, ob uri in dnevnu in mesecu in letu. ^d 9:16: [dvesto milijonov: gr. dvesto tisoč tisoč.] ^e 11:2: izpusti: gr. vrzi ven. ^f 11:3: In...: ali, Svojima dvema pričama bom dal, da bosta lahko prerokovala.

prerokovala bosta tisoč dvesto in šestdeset dni, oblečeni v vrečevino.«⁴ To sta dve oljki in dva svečnika, ki stojita pred Bogom zemlje.⁵ In če jima bo katerikoli človek škodil, iz njunih ust izide ogenj in požre njune sovražnike. Če pa ju bo katerikoli človek poškodoval, mora biti na ta način ubit.⁶ Ta *[dva]* imata oblast, da zapreta nebo, da v dneh njunega prerokovanja ne dežuje in oblast imata nad vodami, da jih spremenita v kri, zemljo pa udarita z vsemi nadlogami, tako pogosto, kakor hočeta.⁷ In ko bosta končala svoje pričevanje, se bo iz Jame brez dna povzpel zvernik, ki bo povzročil vojno proti njima in ju premagal ter ju ubil.⁸ Njuni trupli pa *bosta ležali* na ulici velikega mesta, ki se mu duhovno reče Sódoma in Egipt, kjer je bil križan tudi naš Gospod.⁹ In tisti izmed ljudi in sorodstev in jezikov in narodov bodo tri dni in pol gledali njuni trupli in ne bodo pustili, da bi bili njuni trupli položeni v grobova.

¹⁰ In tisti, ki prebivajo na zemlji, se bodo veselili nad njima in se zabavali ter bodo drug drugemu pošiljali darila, ker sta ta dva preroka mučila te, ki prebivajo na zemlji.¹¹ Po treh dneh in pol pa je vanju vstopil Duh življenja od Boga in vstala sta na svoja stopala in na te, ki so ju videli, je padel velik strah.¹² In zaslišala sta močan glas z neba, ki jima je rekel: »Pridita sèm gor.« In v oblaku sta se vzpela do neba, njuni sovražniki pa so ju gledali.¹³ In isto uro je bil tam velik potres in padel je deseti del mesta in v potresu jih je bilo izmed ljudi^a umorjenih sedem tisoč; preostanek pa je bil zgrožen in dal slavo Bogu nebes.¹⁴ Drugo gorje je minilo *in glej*, hitro pride tretje gorje.¹⁵ § In zatrobil je sedmi angel in na nebu so bili močni glasovi, govoreč: »Kraljestva tega sveta so postala *kraljestva* našega Gospoda in njegovega Kristusa in vladal bo na veke vekov.«

¹⁶ In štiriindvajset starešin, ki so na svojih sedežih sedeli pred Bogom, je padlo na svoje obrazy ter oboževalo Boga,¹⁷ § rekoč: »Zahvaljujemo se ti, o Gospod Bog Vsemogočni, ki si in si bil in boš prišel, ker si si vzel svojo veliko oblast in si zakraljeval.¹⁸ In narodi so bili jezni in prišel je tvoj bes in čas mrtvih in da bi jim bilo sojeno in da bi dal nagrado svojim služabnikom prerokom in svetim ter tem, ki se bojijo tvojega imena, majhnim in velikim, in da bi uničil te, ki uničujejo^b zemljo.«¹⁹ In na nebu se je odprl Božji tempelj in v njegovem templju je bilo videti skrinjo njegove zaveze; in bili so bliski in glasovi in grmenja in potres in velika toča.

12 In na nebu se je prikazalo veliko znamenje:^c ženska, oblečena s soncem in luna pod njenimi stopali in krona dvanajsterih zvezd na

njeni glavi.^d In ona, ki je bila z otrokom, je vpila v porodnih mukah in bolečinah, da bi rodila.^e In na nebu se je prikazalo drugo znamenje^f in glej, velik rdce^g zmaj, ki je imel sedem glad in deset rogov ter na njegovih glavah sedem krov.^h In njegov rep je potegnil z neba tretjino zvezd ter jih vrgel na zemljo in zmaj je stal pred žensko, ki je bila pripravljena, da rodí, da bi požrl njenega otroka takoj, ko bi se rodil.ⁱ In rodila je fantka, ki je bil *[namenjen]*, da vsem narodom vlada z želesno palico in njen otrok je bil vzet k Bogu in k njegovemu prestolu.^j In ženska je pobegnila v divjino, kjer je imela prostor, pripravljen od Boga, da naj bi jo tam hraniли tisoč dvesto in šestdeset dni.^k In bila je vojna v nebesih. Mihael in njegovi angeli so se bojevali proti zmaju in zmaj se je bojeval ter njegovi angeli,^l pa niso prevladali niti se na nebu zanje ni več našlo prostora.^m In veliki zmaj je bil vržen ven, ta stara kača, imenovana hudič in Satan, ki zavaja ves svet. Izgnan je bil na zemljo in njegovi angeli so bili izgnani z njim.

¹⁰ In na nebu sem zaslišal močan glas, rekoč: »Sedaj je prišla rešitev duš in moč in kraljestvo našega Boga in oblast njegovega Kristusa, kajti vržen je dol obtoževalc naših bratov, ki jih je dan in noč obtoževal pred našim Bogom.«¹¹ In oni so ga premagali s krvjo Jagnjeta in z besedo svojega pričevanja in svojih življenj niso ljubili do smrti.

¹² Zato se veselite, ve nebesa in vi, ki prebivate v njih. Gorje prebivalcem zemlje in morja! Kajti hudič je prišel dol k vam, zelo ogorčen, ker ve, da ima le malo časa.¹³ In ko je zmaj videl, da je bil vržen na zemljo, je pregnjal žensko, ki je rodila moško *dete*.¹⁴ In ženski sta bili dani dve peruti velikega orla, da bi lahko odletela v divjino, na njen kraj, kjer je bila hranjena čas in čase in polovico časa, proč od obraza kače.¹⁵ In kača je iz svojih ust vrgla za žensko vodo, kot poplavlo, da bi lahko povzročila, da jo poplava odnese.¹⁶ In zemlja je pomagala ženski in zemlja je odprla svoja usta ter požrila poplavlo, ki jo je zmaj vrgel iz svojih ust.^b¹⁷ In zmaj je bil ogorčen proti ženski in odšel, da povzroči vojno proti preostanku njenega potomstva, ki se drži Božjih zapovedi in ima pričevanje Jezusa Kristusa.

13 § In stal sem na morskem pesku in videl zvernika dvigniti se iz morja, ki je imel sedem glad ter deset rogov in na svojih rogovih deset krong in na svojih glavah bogokletnoⁱ ime.² In zvernik, ki sem ga videl, je bil podoben leopardu in njegova stopala so bila kakor medvedja *stopala* in njegova usta kakor levja usta. In zmaj mu je dal svojo moč in svoj prestol ter veliko oblast.³ In videl sem eno izmed njegovih

^a 11:13: izmed ljudi: gr. človeških imen.

^b 11:18: uničujejo: ali, kvarijo.

^c 12:1: znamenje: ali, znak.

^d 12:3:

znamenje: ali, znak.

^e 12:3: [rdce: gr. podoben ognju, ali, ognjeno obarvan.]

^f 12:3: [kron: gr. diadem; dragocen okrasni obroč ali trak okoli glave, načelek.]

^g 13:1: [kron: gr. diadem; dragocen okrasni obroč ali trak okoli glave, načelek.]

^h 13:1: bogokletno...: ali, bogokletna imena.

ⁱ 11:4: Zah 4:3; Zah 11:14

^j 12:16: [Jer 22:29]

glav, kot bi bila ranjena^a do smrti in njegova smrtna rana je bila ozdravljenja in ves svet se je spraševal o zverniku.⁴ In oboževali so zmaja, ki je dal oblast zverniku in oboževali so zvernika, rekoč: »Kdo je podoben zverniku? Kdo se je zmožen bojevati z njim?«⁵ In dana so mu bila usta, ki so govorila velike stvari ter bogokletja in dana mu je bila oblast, da nadaljuje^b dvainštirideset mesecev.⁶ In svoja usta je odprl v bogokletju proti Bogu, da preklinja njegovo ime in njegovo šotorsko svetišče in te, ki prebivajo v nebesih.⁷ In dano mu je bilo, da se vojskuje s svetimi in da jih premaga in dana mu je bila oblast nad vsemi sorodstvi in jeziki in narodi.⁸ In oboževali ga bodo vsi, ki prebivajo na zemlji, katerih imena že od ustanovitve sveta niso zapisana v knjigi življenja a zaklanega Jagnjeta.⁹ Če ima katerikoli človek uho, naj sliši.¹⁰ § Kdor vodi v ujetništvo, bo šel v ujetništvo. Kdor ubija z mečem, mora biti ubit z mečem. Tukaj je potrežljivost in vera svetih.¹¹ In zagledal sem še enega zvernika prihajati gor iz zemlje in imel je dva rogovia, podobna jagnjetovim, govoril pa je kakor zmaj.¹² In izvajal je vso oblast prvega zvernika pred njim in povzroča zemlji in tistim, ki prebivajo na njej, da obožujejo prvega zvernika, katerega smrtna rana se je pozdravila.¹³ In dela velike čudeže, tako da naredi pred očmi ljudi, da pride ogenj z neba na zemljo¹⁴ in zavaja te, ki prebivajo na zemlji, s pomočjo teh čudežev, za katere je imel oblast, da jih je delal pred očmi zvernika, rekoč tistim, ki prebivajo na zemlji, da bi morali narediti podobo zvernika, ki je imel ranod omče in je oživel.¹⁵ In imel je moč, da dá življenje^c podobi zvernika, da naj bi podoba zvernika tako govorila kakor povzročila, da naj bi bili pobiti vsi, ki ne bi oboževali podobe zvernika.¹⁶ In povzroči vsem, tako malim kakor velikim, bogatim in revnim, svobodnim in sužnjem, da sprejmejo^d znamenje v svojo desnico ali v svoja čela¹⁷ in da noben človek ne bi smel kupovati ali prodajati, razen kdor je imel znamenje ali ime zvernika ali število njegovega imena.¹⁸ Tukaj je modrost. Naj tisti, ki ima razum, presteje število zvernika; kajti to je število človeka in njegovo število je šeststo šestinštrestdeset.

14 § In pogledal sem in glej, Jagnje je stalo na gori Sion in v njim sto štiriinštirideset tisoč [tistih], ki so imeli na svojih celih napisano ime njihovega Očeta.² In zaslišal sem glas z neba, kakor glas mnogih vodá in kakor glas velikega groma in slišal sem glas harfistov igrati s svojimi harfami³ in peli so, kakor bi bila to nova pesem, pred

prestolom in pred štirimi živalmi in starešinami in noben človek se ni mogel naučiti te pesmi razen sto štiriinštiridesetih tisočev, ki so bili odkupljeni z zemlje.⁴ To so tisti, ki niso bili omadeževani z ženskami, kajti deviški so. To so tisti, ki sledijo Jagnjetu, kamorkoli gre. Ti so bili odkupljeni izmed ljudi, so prvi sadovi Bogu in Jagnetu.⁵ § In v njihovih ustih ni bilo najti zvijače, kajti pred Božjim prestolom so brez krivde.

⁶ In videl sem drugega angela leteti po sredi neba, ki je imel oznaniti večen evangelij tem, ki prebivajo na zemlji in vsakemu narodu, sorodstvu, jeziku in ljudem,⁷ govoreč z močnim glasom: »Boje se Boga in dajte mu slavo, kajti prisla je ura njegove sodbe;^c in obožuje njega, ki je naredil nebo in zemljo in morje ter studence vodá.«⁸ In sledil je še en angel, govoreč:^a »[Metropola] Babilon je padla, padla je, ta velika metropola, zato ker je vse narode prisilila piti od vina besa svojega prešuštvovanja.«⁹

In tema je sledil še tretji angel, govoreč z močnim glasom: »Če katerikoli človek obožuje zvernika in njegovo podobo ter v svoje čelo ali v svojo roko sprejme njegovo znamenje,¹⁰ § bo ta isti pil od vina Božjega besa, ki je brez mešanja izlit v časo njegovega ogorčenja in v prisotnosti svetih angelov in v Jagnjetovi prisotnosti bo mučen z ognjem in zveplom¹¹ in dim njihovega mučenja se vzpenja na veke vekov in ne podnevi, ne ponoči nima počitka kdor obožuje zvernika ter njegovo podobo in kdorkoli sprejme znamenje njegovega imena.¹² Tukaj je potrežljivost svetih; tukaj so tisti, ki se držijo Božjih zapovedi in Jezusove vere.«¹³ In zaslišal sem glas z neba, ki mi je reklo: »Zapiši: >Blagoslovjeni so mrtvi, ki odslej umrejo v Gospodu.< Da,« govoril Duh, »da se lahko odpočijejo od svojih naporov; in njihova dela jim sledijo.«

¹⁴ In pogledal sem ter zagledal bel oblak in na oblaku sedeti nekoga, podobnega Sinu človekovemu, ki ima na svoji glavi zlato krono in v svoji roki oster srp.¹⁵ In iz templja je prišel drug angel in tistem, ki je sedel na oblaku, je z močnim glasom zaklical:^e »Zamahni s svojim srpom in požanji, kajti zate je prišel čas, da žanješ; kajti žetev zemlje je dozorela.«^g ¹⁶ In tisti, ki je sedel na oblaku, je s svojim srpom zamahnil po zemlji in zemlja je bila požeta.¹⁷ In drug angel je prišel iz templja, ki je v nebesih, ki je tudi imel oster srp.¹⁸ In drug angel je prišel od oltarja, ki je imel oblast nad ognjem in z glasnim krikom je zaklical tistem, ki je imel oster srp, rekoč: »Zamahni s svojim ostrim srpom in zberi zemeljske trtne grozde, kajti njen grozdje je

^a 13:3: ranjena: gr. zaklana. ^b 13:5: nadaljuje: ali, se vojskuje. ^c 13:15: življenje: gr. dih. ^d 13:16: sprejmejo: gr. jim dajo. ^e 14:4: odkupljeni: gr. kupljeni. ^f 14:13: odslej...: ali, od tega časa naprej. ^g 14:15: je dozorela: ali, se je osušila.

^a 13:8: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15] ^b 13:10: Mt 26:52 ^c 14:7: Ps 146:5; Apd 14:15 ^d 14:8: Iz 21:9; Jer 51:8; Raz 18:2 ^e 14:15: Jl 3:13

popolnoma dozorelo.«¹⁹ In angel je s svojim srpom zamahnil po zemlji in zbral vino zemlje in ga vrgel v veliko vinsko stiskalnico Božjega besa.²⁰ In vinska stiskalnica je bila pohojana zunaj mesta in iz vinske stiskalnice je prišla kri, celo konjem do uzd, tisoč in šeststo dolžin brazd daleč.

15 In na nebu sem videl drugo znamenje, veliko in čudovito, sedem angelov, ki so imeli sedem zadnjih nadlog, kajti z njimi je dopolnjen Božji bes.² In videl sem, kot bi bilo stekleno morje, pomešano z ognjem; in ti, ki so dosegli zmago nad zvernikom in nad njegovo podobo in nad njegovim znamenjem in nad številom njegovega imena, so z Božjimi harfami stali na steklenem morju.³ a In peli so pesem Božjega služabnika Mojzesa in Jagnjetovo pesem, rekoč: »Velika in čudovita so tvoja dela, Gospod Bog Vsemogočni; tvoje poti so pravične in resnične, ti Kralj svetih.^{a 4} c Kdo se te ne bi bal, o Gospod in ne proslavil tvojega imena? Kajti samo *ti si* svet, kajti vsi narodi bodo prišli in oboževali pred teboj, kajti tvoje sodbe so postale očitne.«⁵ In natô sem pogledal in glej, tempelj šotorskega svetišča pričevanja v nebesih je bil odprt.⁶ In iz templja je prišlo sedem angelov, ki so imeli sedem nadlog, oblečenih v čisto in belo platno in preko prsi opasanih z zlatimi pasovi.⁷ In ena izmed štirih živali je dala sedmim angelom sedem zlatih stekleničk polnih besa Boga, ki živi na veke vekov.⁸ § In tempelj je bil napolnjen z dimom od Božje slave in od njegove moći in noben človek ni bil sposoben vstopiti v tempelj, dokler se ne bi izpolnile sedmre nadlage sedmih angelov.

16 In iz templja sem zaslîšal močan glas, ki je sedmim angelom rekel: »Pojdite po svojih poteh in na zemljo izlijte stekleničke Božjega besa.«² In odšel je prvi in svojo stekleničko izlil na zemljo; in na ljudi, ki so imeli znamenje zvernika in na tiste, ki so oboževali njegovo podobo, je padlo ogabno in boleče vnetje.³ In drugi angel je svojo stekleničko izlil na morje in postal je kakor kri mrтvega človeka in vsaka živa duša v morju je umrla.⁴ In tretji angel je svojo stekleničko izlil v reke in studence vodâ; in postale so kri.⁵ In slišal sem reči angela vodâ: »Ti si pravičen, o Gospod, ki si in si bil in boš, ker si tako sodil.⁶ Kajti prelili so kri svetih in prerokov in dal si jim piti kri, kajti zaslužili so.«⁷ In od oltarja sem nekoga slišal reči: »Točno tako, Gospod Bog Vsemogočni, resnične in pravične so tvoje sodbe.«⁸ In četrти angel je svojo stekleničko izlil na sonce in dana mu je bila oblast, da z ognjem žge ljudi.⁹ In ljudje so bili žgani^b z veliko vročino in izrekali bogokletje proti imenu Boga, ki ima oblast nad temi nadlogami, pa se niso pokesali, da bi mu dali slavo.¹⁰ In peti angel je svojo stekleničko izlil na zvernikov prestol in

njegovo kraljestvo je bilo polno teme in zaradi bolečine so si grizli svoje jezike¹¹ in zaradi svojih bolečin in svojih vnetij so izrekali bogokletje proti Bogu nebes in se niso pokesali od svojih dejanj.

12 In šesti angel je svojo stekleničko izlil na veliko reko Evfrat in njena voda se je posušila, da bi se lahko pripravila pot kraljem z vzhoda.¹³ In videl sem iz ust zmaja in iz ust zvernika ter iz ust lažnega preroka *prititri* tri nečiste duhove, podobne žabam.¹⁴ Kajti to so duhovi hudičev, ki delajo čudeže, ki gredo do kraljev zemlje celotnega sveta, da jih zberejo na bitko tistega vêlikega dne Boga Vsemogočnega.¹⁵ »Glej, pridek kakor tat. Blagoslovjen je kdor straži in obdrži svoje obleke, da ne bi hodil nag in bi videli njegovo sramoto.«^d **16** In zbral jih je skupaj na kraju, v hebrejskem jeziku imenovanem Harmagedón.^c

17 In sedmi angel je svojo stekleničko izlil v zrak in iz nebeškega templja je prišel od prestola močan glas, rekoč: »Narejeno je.«¹⁸ In tam so bili glasovi in gromi in bliški in bil je velik potres, kakršnega še ni bilo, odkar so bili na zemlji ljudje, tako mogočen potres in tako velik.¹⁹ In veliko mesto je bilo razdeljeno na tri dele in mesta narodov so se podrla in vêlika [metropola] Babilon je prišla v spomin pred Boga, da ji da čašo vina okrutnosti svojega besa.²⁰ In vsak otok je zbežal proč in gorâ ni bilo najti.²¹ In z neba je padala na ljudi velika toča, vsak kamen težak okoli talent in ljudje so zaradi nadloge toče izrekali bogokletje proti Bogu; kajti nadloga od tega je bila silno velika.

17 In prišel je eden izmed sedmih angelov, ki so imeli sedem stekleničk in govoril z menoj ter mi rekel: »Pridi sèm, pokazal ti bom sodbo vêlike vlačuge, ki sedi nad mnogimi vodami,² s katero so kralji zemlje zagrešili prešuštvovanje, prebivalci zemlje pa so bili opiti z vinom njenega prešuštvovanja.«³ Tako me je v duhu odvedel proč v divjino in videl sem žensko sedeti na škrlatno obvaranem zverniku, polnem imen bogokletstev, ki je imel sedem glav in deset rogov.⁴ In ženska je bila oblečena v vijolično in škrlatno [rdečo] barvo in odeta^d z zlatom in dragocenimi kamni in biseri in v svoji roki je imela zlato čašo polno ogabnosti in umazanosti svojega prešuštvovanja⁵ in na njenem čelu je bilo napisano ime: SKRIVNOST, VËLIKA.⁶ In videl sem žensko, pijano s krvjo svetih in s krvjo Jezusovih mučencev in ko sem jo zagledal, sem se čudil z veliko osuplostjo.⁷ Angel pa mi je rekel: »Zakaj se čudiš? Povedal ti bom skrivnost ženske in zvernika, ki jo prenaša, ki ima sedem glav in deset rogov.⁸ Zvernik, ki si ga videl, je bil in ga ni in vzpel se bo iz jame brez dna in šel v pogubo in tisti, ki prebivajo na zemlji, katerih imena od ustanovitve sveta niso bila zapisana v knjigi življenja, se bodo čudili, ko

^a 15:3: svetih: ali, narodov, ali, vekov. ^b 16:9: žgani: ali, zažgani. ^c 16:16: [Harmagedón: hebr: gora Megiddo; mesto Tel Megiddo v Izraelu, jugovzhodno od Hajfe; kraj večih bitk.] ^d 17:4: odeta: gr. pozlačena.

bodo gledali zvernika, ki je bil in ga ni, pa vendar je.⁹ In tukaj je um, ki ima modrost. Sedem glav je sedem gorá, na katerih sedi ženska.¹⁰ In tam je sedem kraljev; pet je padlih in eden je, drugi pa še ni prišel; ko pa pride, mora kratek čas nadaljevati.¹¹ Zvernik pa, ki je bil in ga ni, je celó osmi in je izmed sedmih in gre v pogubo.¹² In deset rogov, ki si jih videl, je deset kraljev, ki doslej še niso prejeli kraljestva, toda kot kralji prejmejo oblast z zvernikiom za eno uro.¹³ Ti imajo en um, svojo oblast in moč pa bodo dali zverniku.¹⁴ Ti se bodo vojskovali z Jagnjetom, Jagnje pa jih bo premagalo,^a kajti on je Gospod gospodov in Kralj kraljev in tisti, ki so z njim, so poklicani in izbrani in zvesti.^c ¹⁵ In rekel mi je: »Te vode, ki jih vidiš, kjer sedi vlačuga, so ljudje in množice in narodi in jezikli.¹⁶ § In deset rogov, ki si jih videl na zverniku, ti bodo sovražili vlačugo in naredili jo bodo opustošeno in nago in jedli bodo njeno meso ter jo sežgali z ognjem.¹⁷ Kajti Bog je na njihova srca položil, da izpolnijo njegovo voljo in da se strinjajo in svoje kraljestvo izročijo zverniku, dokler ne bodo izpolnjene Božje besede.¹⁸ Ženska pa, ki si jo videl, je to veliko mesto, ki kraljuje nad kralji zemlje.«

18 In po teh stvareh sem videl drugega angela priti dol z neba, ki je imel veliko oblast in zemlja je bila razsvetljena z njegovo slavo.² In mogočno je vpil z močnim glasom, rekoč:^b »Vélika [metropola] Babilon je padla, padla je in postala prebivališče hudičev in ječa vsakega nečistega duha in kletka vsake nečiste in osovražene ptice.³ § Kajti vsi narodi so pili od vina besa njenega prešuštvovanja in kralji zemlje so z njo zarešili prešuštvovanje in trgovci zemlje so obogateli od obilja^a njenih poslastic.^c ⁴ In zaslišal sem drug glas z neba, rekoč: »Pridite iz nje, moji ljudje, da ne boste soudelezeni z njenimi grehi in da ne prejmete od njenih nadlog.⁵ Kajti njeni grehi so segli do neba in Bog se je spomnil njenih krivičnosti.⁶ Nagradite jo, kakor vas je sama nagradila in podvojite ji dvojno glede na njena dela; v čašo, ki jo je napolnila, ji napolnite dvojno.⁷ Kolikor je samo sebe slavila in slastno živel, toliko muk in bridkosti ji dajte, kajti v svojem srcu pravi: »Sedim, kraljica in nisem vdova in ne bom videla bridkosti.^d ⁸ Zatorej bodo njene nadloge priše v enem dnevu; smrt in žalovanje in lakota in popolnoma bo požgana z ognjem, kajti močan je Gospod Bog, ki jo sodi.^e ⁹ In kralji zemlje, ki so zarešili prešuštvovanje in z njo slastno živel, jo bodo objokovali in žalovali za njo, ko bodo videli dim njenega gorenja,¹⁰ stoječ daleč stran zaradi strahu pred njenim mučenjem, rekoč: »Ojoj, ojoj, ta vélika metropola Babilon,

ta mogočna metropola! Kajti v eni uri je prišla tvoja sodba.« ¹¹ In trgovci zemlje bodo jokali in žalovali nad njo, kajti noben človek ne kupuje več njihovega trgovskega blaga,¹² trgovskega blaga iz zlata in srebra in dragocenih kamnov in iz biserov in tankega lanenega platna in bagra in svile in škrlat^b in vsakega dišečega^c lesa in vseh vrst posod^d iz slonovine in vseh vrst posode^e iz najdragocenijega lesa in iz brona in žezele in marmorja ¹³ § in cimeta in dišav in mazil in kadil in vina in olja in fine moke in pšenice in živali in ovc in konj in bojnih vozov in sužnjev^f in človeških duš.¹⁴ § In sadeži, po katerih je hlepela tvoja duša, so odšli od tebe in vse stvari, ki so bile okusne in lepe, so odšle od tebe in sploh jih ne boš več našel.¹⁵ Trgovci s temi stvarmi, ki so po njej obogateli, bodo zaradi strahu pred njenimi mukami stali daleč stran ter jokali in tarnali ¹⁶ in govorili: »Ojoj, ojoj, ta vélika metropola, ki je bila oblečena v tanko laneno platno in bager in škrlat in odetna z zlatom in dragocenimi kamni in biseri!¹⁷ § Kajti v eni uri pridejo in nič tako velika bogastva.« In vsak kapitan in vse spremstvo na ladjah in mornarji in kolikor jih trguje po morju, so stali daleč stran ¹⁸ in ko so zagledali dim njenega gorenja, so vpili, rekoč: »Katero mesto je podobno tej vélikí metropoli!« ¹⁹ § In na svoje glave so metali prah in vpili, jokali in tarnali, rekoč: »Ojoj, ojoj, ta vélika metropola, v kateri so zaradi njene visoke cene postal bogati vsi, ki so imeli ladje na morju! Kajti v eni uri je postala opustošena.²⁰ Veselite se nad njo, ve nebesa in vi sveti apostoli ter preroki, kajti Bog vas je maščeval na njej.« ²¹ In mogočen angel je pobral kamen, podoben velikemu mlnskemu kamnu in ga vrgel v morje, rekoč: »Tako bo ta vélika metropola Babilon z nasiljem zrušena in sploh je ne bo več najti.²² In v tebi se sploh ne bo več slišalo zvokov harfistov in glasbenikov in piskačev ter trobentačev in tebi ne bo več najti nobenega rokodelca, katerekoli umetnosti je že in tebi se sploh ne bo več slišalo zvoka mlnskega kamna ²³ in v tebi sploh ne bo več svetila svetloba sveče in v tebi sploh ne bo več slišati glasu ženina in neveste, kajti tvoji trgovci so bili veliki možje zemlje, kajti s tvojimi čarodejstvij^g so bili zavedeni vsi narodi.²⁴ In v njej je bila najdena kri prerokov in svetih in vseh, ki so bili zaklani na zemlji.«

19 In po teh besedah sem zaslil močan glas mnogih ljudi v nebesih, rekoč: »Aleluja. Rešitev duš in slava in čast ter oblast Gospodu, našemu Bogu,² kajti njegove sodbe so resnične in pravične, kajti obsodil je véliko vlačugo, ki je s svojim prešuštvovanjem pokvarila zemljo in pri njeni roki je maščeval kri svojih služabnikov.«

^a 18:3: obilja: ali, moči. ^b 18:12: [škrleta: ali, volnenega blaga.] ^c 18:12: dišečega: ali, sladkega. ^d 18:12: [posod: gr. stvari.] ^e 18:12: [posod: gr. stvari.] ^f 18:13: sužnjev: ali, teles. ^g 18:23: [čarodejstvi: gr. φαρμακεία pharmakeia; to je, farmacijा.]

³ In ponovno so rekli: »Aleluja. In njen dim se je vzdigoval na veke vekov.« ⁴ In štiriindvajset starešin in četvero živali je padlo dol ter oboževalo Boga, ki je sedel na prestolu, rekoč: »Amen. Aleluja.« ⁵ In od prestola je prišel glas, rekoč: »Hvalite našega Boga, vsi vi njegovi služabniki in vi, ki se ga bojite, oboji, mali in veliki.« ⁶ In zaslišal sem kakor bi bil glas velike množice in kakor glas mnogih vodá in kakor glas mogočnih grmenj, rekoč: »Aleluja, kajti kraljuje Gospod Bog vsegamogočni. ⁷ Bodimo veseli in veselimo se in dajmo mu čast, kajti prišla je Jagnjetova svatba in njegova žena se je pripravila. ⁸ In zagotovljeno ji je bilo, da bi bila oblečena v tanko laneno platno, čisto in belo,« ⁹ kajti tanko laneno platno je pravičnost svetih. ⁹ In rekel mi je: »Piši: »Blagoslovjeni so tisti, ki so poklicani na Jagnjetovo poročno večerjo.« ¹⁰ In rekel mi je: »To so resnični Božji izreki.« ¹⁰ In padel sem k njegovim stopalom, da ga obožujem. On pa mi je rekel: »Glej, ne stori tega. Jaz sem tvoj poslužabnik in izmed tvojih bratov, ki imajo Jezusovo pričevanje. Obožuj Boga, kajti pričevanje o Jezusu je duh proroštva.« ¹¹ In videl sem odprt nebo in glej, bel konj in kdor je sedel na njem, je bil imenovan Zvesti in Resnični in on v pravičnosti sodi ter se vojskuje. ¹² Njegove oči so bile kakor plamen ognja in na njegovi glavi je bilo mnogo kront^b in imel je napisano ime, ki ga ni poznal noben človek, razen njega samega. ¹³ In običen je bil v suknu, pomočeno v kri in njegovo ime se imenuje Božja Beseda. ¹⁴ In vojske teh, ki so bile na nebu, so mu sledile na belih konjih, običene v tanko, belo in čisto laneno platno.

¹⁵ In iz njegovih ust izhaja oster meč, da naj bi z njim udaril narode in vladal jim bo z želesno palico in tlači vinsko stiskalnico okrutnosti in besa Vsemogočnega Boga. ¹⁶ In na svoji suknni in na svojem stegnu ima napisano ime: KRALJ KRALJEV IN GOSPOD GOSPODOV.

¹⁷ In videl sem angela stati na soncu in ta je z močnim glasom zaklical, rekoč vsej perjadi, ki leti po sredi neba: »Pridite in zberite se skupaj k večerji velikega Boga,« ¹⁸ da boste lahko jedle meso kraljev in meso častnikov in meso mogočnežev in meso konj in od teh, ki sedijo na njih in meso vseh ljudi, tako svobodnih kakor zasužnjениh, tako malih kakor velikih.« ¹⁹ In videl sem zvernika in kralje zemlje ter njihove vojske zbrane skupaj, da se vojskujejo proti njemu, ki je sedel na konju in proti njegovi vojski. ²⁰ In zvernik je bil ujet in z njim lažni prerok, ki je delal čudeže pred njim, s katerimi je zavajal te, ki so sprejeli znamenje zvernika in te, ki so oboževali njegovo podobo.

Oba sta bila živa vržena v ognjeno jezero, goreče z žveplom. ²¹ Preostanek pa je bil umorjen z mečem tistega, ki je sedel na konju, katerega meč je prihajal iz njegovih ust in vsa perjad je bila nasičena z njihovim mesom.

20 In videl sem angela priti dol z neba, ki je imel v svoji roki ključ od jame brez dna ter veliko verigo. ² In zgrabil je zmaja, to staro kačo, ki je hudič in Satan, ter ga zvezal za tisoč let ³ in ga vrgel v jamo brez dna in ga zaprl ter zapečatil nad njim, da naj ne bi več zavajal narodov, dokler se ne bi dopolnilo tisoč let, potem pa mora biti malo časa odvezan. ⁴ In videl sem prestole in sedeli so na njih in dana jim je bila sodba. In videl sem duše teh, ki so bili obglavljeni zaradi pričevanja o Jezusu in zaradi Božje besede in ki niso oboževali zvernika, niti njegove podobe, niti niso sprejeli njegovega znamenja v svoja čela ali v svoje roke; in živeli in kraljevali so s Kristusom tisoč let. ⁵ Toda preostanek mrtvih ni ponovno oživel, dokler ni bilo zaključenih tisoč let. To je prvo vstajenje. ⁶ Blagoslovjen in svet je, kdor ima delež v prvem vstajenju; nad takšnimi druga smrt nima oblasti, temveč bodo Božji in Kristusovi duhovniki in z njim bodo kraljevali tisoč let. ⁷ Ko pa mine tisoč let, bo Satan izpuščen iz svoje ječe ⁸ in šel bo ven, da zavede narode, ki so na širih četrtnah^c zemlje, f Goga in Magóga, da jih zbere skupaj na bitko; katerih število je kot morskega peska. ⁹ In odšli so na zemljino prostranstvo in obkolini tabor svetih ter ljubljeno mesto in prišel je ogenj dol z neba od Boga ter jih pozr. ¹⁰ Hudič, ki jih je zavedel, pa je bil vržen v ognjeno in žveplenje jezero, kjer sta zvernik in lažni prerok in mučeni bodo dan in noč, na veke vekov.

¹¹ In videl sem velik bel prestol in njega, ki je sedel na njem, pred katerega obrazom sta pobegnili zemlja in nebo in ni bilo najti prostora zaanj. ¹² In videl sem mrtve, male in velike, stati pred Bogom in knjige so bile odprte in še ena^g knjiga je bila odprta, ki je knjiga življenja^h in mrtvi so bili sojeni iz teh stvari, ki so bile napisane v knjigah, glede na njihova dela. ¹³ In morje se je odreklo mrtvim, ki so bili v njem; in smrt in pekel^d sta izročila mrtve, ki so bili v njiju in bili so sojeni, vsak glede na svoja dela. ¹⁴ In smrt in pekel sta bila vržena v ognjeno jezero. To je druga smrt. ¹⁵ In kdorkoli ni bil najden zapisan v knjigi življenja, i je bil vržen v ognjeno jezero.

21 In videl sem novo nebo in novo zemljo, na bilo več morja. ² In jaz, Janez, sem videl sveto mesto, novi Jeruzalem, prihajati dol od Boga, iz

^a 19:8: belo: ali, svetlo. [četrtnah: gr. vogalih.]

^b 19:12: [kron: gr. diadem; dragocen okrasni obroč ali trak okoli glave, načelek.]

^c 20:8:

[četrtnah: gr. vogalih.]

^d 20:13: pekel: ali, grob.

^e 19:9: Mt 22:2 ^b 19:10: Raz 22:9 ^c 19:13: Iz 63:2 ^d 19:16: Raz 17:14 ^e 19:17: [Ezk 39:17-20] ^f 20:8: Ezk 38:2; Ezk 39:1 ^g 20:12: Raz 3:5 ^h 20:12: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15]

ⁱ 20:15: [2 Mz 32:32]; [Ps 69:28]; [Iz 4:3]; [Dan 10:21]; [Dan 12:1]; [Lk 10:20]; [Flp 4:3]; [Heb 12:23]; [Raz 3:5]; [Raz 13:8]; [Raz 20:12]; [Raz 20:15]

^j 21:1: Iz 65:17; 2 Pet 3:13

nebes, pripravljeno kakor je nevesta okrašena za svojega soproga.³ In zaslišal sem močan glas z neba, rekoč: »Glej, šotorsko svetišče Boga je z ljudmi in prebival bo z njimi in oni bodo njegovi ljudje in sam Bog bo z njimi *in bo* njihov Bog.⁴^a In Bog bo obriral vse solze z njihovih oči; in ne bo več smrti, niti bridkosti, niti jokanja, niti ne bo več nobene bolečine, kajti prejšnje stvari so minile.«⁵ In tisti, ki je sedel na prestolu, je rekel:^b »Poglej, vse stvari delam nove.« In rekel mi je: »Zapiši, kajti te besede so resnične in zveste.«⁶ In rekel mi je: »Končano je.^c Jaz sem Alfa in Omega, začetek in konec.^d Temu, ki je žejen, bom zastonj dal iz studenca vode življenja.⁷ Kdor premaga, bo podedoval vse^e stvari; in jaz bom njegov Bog, on pa bo moj sin.⁸ Toda strahopetci, neverniki, gnušneži, morilci, vlačugarji, čarodeji, malikovalci in vsi lažnivci bodo imeli svoj delež v jezeru, ki gori z ognjem in žveplom, kar je druga smrt.«

⁹ In k meni je prišel eden izmed sedmih angelov, ki so imeli sedem stekleničk, polnih sedmih zadnjih nadlog in govoril z menoj, rekoč: »Pridi sém, pokazal ti bom nevesto, Jagnjetovo ženo.«¹⁰ In v duhu me je odvedel proč, k veliki in visoki gori, ter mi pokazal tisto veliko mesto, sveti Jeruzalem, ki se je od Boga spuščal z neba,¹¹ ki je imel Božjo slavo in njegova svetloba *je bila* podobna najdragocenejšemu kamnu, celo podobna kamnu jaspisu, čistemu kakor kristal;¹² in imelo je veliko in visoko obzidje *in* dvanajst velikih vrat in ob velikih vratih dvanajst angelov in na njih so bila napisana imena, ki so *imena* dvanajsterih rodov Izraelovih otrok;¹³ na vzhodu troje velikih vrat, na severu troje velikih vrat, na jugu troje velikih vrat in na zahodu troje velikih vrat.¹⁴ In obzidje mesta je imelo dvanajst temeljev in na njih imena dvanajsterih Jagnjetovih apostolov.¹⁵ In tisti, ki je govoril z menoj, je imel zlat trst, da izmeri mesto in njegova velika vrata in njegovo obzidje.¹⁶ In mesto leži štiroglato in dolžina je tako velika kakor širina; in s trstom je izmeril mesto, dvanajst tisoč dolžin brazd. Njegova dolžina in širina in višina so enake.¹⁷ In izmeril je njegovo obzidje: sto štiriinštirideset komolcev, glede na človeško mero, to je, od angela.¹⁸ In obzidje je bilo zgrajeno iz jaspisa in mesto je *bilo* čisto zlato, podobno čistemu steklu.¹⁹ In temelji mestnega obzidja so *bili* okrašeni z vsemi vrstami dragocenih kamnov. Prvi temelj je *bil* jaspis, drugi safir, tretji halkedon, četrти smaragd,²⁰ peti sardoniks, šesti sardij, sedmi hrizolit, osmi beril, deveti topaz, deseti hrizopraz, enajsti hijacint, dvanajsti ametist.²¹ In dvanajst velikih vrat je *bilo* dvanajst biserov; vsaka posamezna velika vrata so bila iz enega

biser in ulica mesta je *bila* čisto zlato, kakor bi bilo prosojno steklo.²² In v njem nisem videl templja, kajti njegov tempelj sta Gospod Bog Vsemogočni in Jagnje.²³^e In mesto ni potrebovalo sonca niti lune, da bi sijala nanj, kajti razsvetljevala ga je Božja slava in Jagnje je njegova svetloba.²⁴^f In narodi teh, ki so rešeni, bodo hodili v njegovi svetlobi in kralji zemlje vanj prinesajo svojo slavo in čast.²⁵^g In njegova velika vrata se podnevi sploh ne bodo zaprla, kajti tam ne bo noči.²⁶ In vanj bodo prinesli slavo in čast narodov.²⁷ In tja nikakor ne bo stopilo karkoli, kar omadeže niti *karkoli* počne ogabno ali *počne* laž, temveč tisti, ki so zapisani v Jagnjetovi knjigi življenja.

22 In pokazal mi je bistro reko vode življenja, čisto kakor kristal, ki je izvirala iz Božjega in Jagnjetovega prestola.² In na sredi njegove ulice in na obeh straneh reke je *bilo* drevo življenja, ki je rodilo dvanajst vrst sadja *in* je vsak mesec obrodilo svoj sad, listi drevesa pa so *bili* za ozdravljanje narodov.³ In nič več ne bo prekletstva, temveč bo v njem Božji in Jagnjetov prestol in njegovi služabniki mu bodo služili⁴ in videli bodo njegov obraz in njegovo ime *bo* na njihovih čelih.⁵^h In tam ne bo noči in ne potrebujejo nobene sveče niti sončne svetlobe, kajti Gospod Bog jim daje svetobo in kraljevali bodo na veke vekov.

⁶ In rekel mi je: »Ti izrekni so zvesti in resnični.« In Gospod, Bog svetih prerokov, je poslal svojega angela, da pokaže svojim služabnikom stvari, ki morajo biti v kratkem storjene.⁷ »Glej, prideš hitro; blagoslovjen je kdor ohranja izreke preroščva iz te knjige.«⁸ In jaz, Janez, sem videl te stvari in *jih* slišal. In ko sem jih slišal in videl, sem padel dol pred stopala angela, ki mi je pokazal te stvari, da bi ga oboževal.⁹ Potem mi je rekel:^b »Poglej, ne *delaj tega*, kajti jaz sem tvój soslužabnik in izmed tvójih bratov prerokov in izmed teh, ki ohranjajo izreke te knjige; obožuj Boga.«¹⁰ In rekel mi je: »Ne zapečati izrekov preroščva te knjige, kajti čas je blizu.¹¹ Kdor je nepravičen, naj bo nepravičen še naprej; in kdor je umazan, naj bo umazan še naprej; in kdor je pravičen, naj bo še naprej pravičen; in kdor je svet, naj bo svet še naprej.«¹² In glej, prideš hitro in moja nagrada je z menoj, da jaz vsakemu človeku glede na to, kakšno bo njegovo delo.¹³ Jaz sem Alfa in Omega,^k začetek in konec, prvi in poslednji.«¹⁴[§] Blagoslovjeni so tisti, ki izpoljujejo njegove zapovedi, da bi lahko imeli pravico do drevesa življenja in bi lahko skozi velika vrata vstopili v mesto.¹⁵ Kajti zunaj so psi^b in čarodeji in vlačugarji in morilci in malikovalci in kdorkoli ima rad [*laž*] ter počne laž.

^a 21:7: vse: ali, te. ^b 22:15: [psi: gr. moške vlačuge.]

^a 21:4: Raz 7:17 ^b 21:5: 2 Kor 5:17 ^c 21:6: Raz 1:8; Raz 22:13 ^d 21:6: Iz 55:1 ^e 21:23: Iz 60:19 ^f 21:24: Iz 60:3 ^g 21:25: Iz 60:11 ^h 22:5: Raz 21:23 ⁱ 22:9: Raz 19:10 ^j 22:12: Rim 2:6 ^k 22:13: Iz 41:4; Iz 44:6

¹⁶ »Jaz, Jezus, sem poslal svojega angela, da vam te stvari pričuje po cerkvah. Jaz sem korenina in rod Davidov *in* svetla ter jutranja zvezda.«

¹⁷ In Duh in nevesta pravita: »Pridi.« In naj tisti, ki sliši, reče: »Pridi.«^a In naj tisti, ki je žejen, pride. In kdorkoli hoče, naj zastonj vzame vodo življenja.

¹⁸ Kajti jaz pričujem vsakemu človeku, ki sliši besede preroštva te knjige:^b »Če bo katerikoli človek tem besedam dodal, mu bo Bog dodal

nadloge,^a ki so napisane v tej knjigi; ¹⁹ in če bo katerikoli človek odvzel od besed knjige tega preroštva, bo Bog odvzel njegov delež iz knjige^b življenja in iz svetega mesta in *od* stvari, ki so napisane v tej knjigi.«

²⁰ § Tisti, ki pričuje te stvari, pravi: »Zagotovo pridem hitro.« Amen. Točno tako, pridi Gospod Jezus.

²¹ Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa *naj bo* z vami vsemi. Amen.

^a 22:18: [nadloge; gr. šibe.] ^b 22:19: iz knjige...: ali, od drevesa.

a 22:17: Iz 55:1 b 22:18: 5 Mz 4:2; Prg 30:6